

༡༡། ཀྱུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

སྒྲེགས་བཅ་བདུན་པ།

འབྲས་ལྷུངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛུགས་ཁང་།

Drepung Tashi Gomang Library

2019

ཡཀུན་མཁའ་སྐྱོ་སྐྱོང་བླ་མ་ཆེན་པོས་གསར་བཞེངས་གནང་བའི་ཡེ་ཤེ་བཙུན་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་
འབྲས་སྐྱུ་བྱིན་ཅན།

༡༡། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོ་རྗེ་དགོན་
མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་འབུམ་
བཞུགས་སོ།།

།པོད་ཆ་པ།།

ཐེགས་བམ་བདུན་པ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Drepung Tashi Gomang Library

2019

Copyright © 2019 by Drepung Gomang Library

First Print. 500 Copies

Typesetting: Computer Section-Drepung Gomang Library

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

Volume Title: DKON-MCHOG-JIGS-MED-DBANG-PO'S GSUNG-BUM

Author: Kunchen Konchok Jigme Wangpo

Design and layout: Gung Sonam Gyatso & Shitsang Khenrap Gyatso

Cover Design: Shitsang Khenrap Gyatso

Software used: Adobe Indesign CS4

Typeset in: Monlam Uni OuChan2, 15pt

Published by:-Drepung Gomang Library Computer Section,

L.C # 2 P.O.Tibetan Colony, Mundgod-581411

Dist: North Kanara, Karnataka, INDIA

Email: gomanglibrary@yahoo.com

www.gomanglibrary.com

Printed and bound in India by Manipal Technologies Limited, Manipal

དབར་སྒྲུབ་དང་ཁྱེད་གསལ་བཤད།

དེའང་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དབལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་ཡ་གྲུ་བཟུ་
ཤིས་སྒོ་མང་གྲ་ཆང་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་པ་སྒྲོགས་སུ་མཆེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་ཆེན་པོ་འདིར་དུས་
རབས་བཙུ་བ་ནས་སྤྱིར་ཟུང་མ་ཆད་པར་རྒྱ་བོད་སོག་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་བཟང་གིས་མི་ལང་
བ་ཞིག་བྱོན་ཅིང་། དེ་དག་གི་མཆོད་དཔྱད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་ཉེ་བར་བལྟམས་ཤིང་། རང་ཅག་
སྤྱི་རབས་པའི་བགོ་སྐལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་ཚུལ་ཡིག་འཛོག་གྲང་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཞིག་
མཆིས་པར་སུས་གྲང་བསྟོན་པར་མི་རུས་མོད། འོན་ཀྱང་། ཉག་སྒྲོགས་བསམ་སྦྱར་དན་པའི་རྩ་བ་སྦྱོད་
ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་དུས་འགྱུར་གྱི་ཡོ་ལང་དག་པོས་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་སྦྱོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་སྒྲ་
འོག་བསྐྱར་པ་ལྟ་བུའི་བཙུམ་ཆག་སྒྱུ་ཉིལ་གྱི་དུས་ཟིང་ཁྱོད་དུ་གསུང་རབ་བསྟན་བཙུམ་ཅིས་ཀྱིས་མི་
ལང་བའི་དཔེ་རྒྱན་འཛོམ་གྲང་ཅ་བཞུག་དུ་སོང་སྟེ། ད་ལྟར་ང་ཆོས་མཆོད་ཅུང་ལས་མཐོང་ཐོས་མེད་
པའི་ཡིག་འཛོག་གྲང་མཐུ་བ་མོའི་གྲངས་ཀྱིས་གཞལ་རུས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན་ཨང་།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་། ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་ཆོས་རིག་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་
སྤྱིས་བུ་དུ་མས་སྐབས་སོ་སོར་རང་གི་གཅེས་པའི་སྒྲོག་དང་བསྟོས་ཤིང་། ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཅལ་དུ་
སྒྲུགས་ཏེ་ད་ལྟར་ང་ཆོ་བུན་མོང་གི་མཇལ་སྐལ་དུ་བཞགས་པའི་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་འདི་དག་གི་དཔེ་
རྒྱན་ཉེན་སྦྱོབ་དང་གཅེས་ཉར་གནང་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེས་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་སྤྱི་དང་། སྒོས་སུ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐབས་ཤིག་རིང་གངས་རིའི་ཞིང་དུ་སྐུ་ཟད་ཀྱི་མར་མེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་
སྤར་གསོས་པ་ལའང་ཆར་བ་རྒྱ་གྲོགས་ལྟ་བུའི་རུས་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཞིག་བསྐྱར་ཡོད་པར་གཟུར་གནས་
མོ་ལྷན་སུས་གྲང་མཆོད་པར་ངས།

དེ་ལྟར་ལོ་དང་སྐྱ་བ་རིམ་བརྒྱད་ཀྱིས་གོ་ལ་རིམ་བོར་ཆེན་ཅུལ་དང་འབྲུལ་རིག་གི་འགྲུར་བ་
 རྟོག་པའི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྐབས་འདིར་སློབས་པ་ན། ང་ཚོས་ཀྱང་ཆ་ཆེའི་གསུང་རབ་དང་
 བསྟན་བཅོས་ཡིག་འདྲིལ་དུ་མ་སྤར་བཞིན་ལྟ་ཁང་འདྲུ་ཁང་གི་མཆོད་སྦྱོར་དུ་ཉར་ཆགས་བྱ་རྒྱུ་ལོན་
 མ་ཡིན་པར་དུས་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་དེ་དག་གི་དཔེ་རྒྱན་སྤྱད་སྦྱོབ་དར་སྤེལ་བྱེད་པ་ལ་
 སློ་གང་ས་ནས་བཙོན་དགོས་པ་ནི་གཞིལ་དུ་མེད་པའི་རང་འབྲིའི་ལས་འགན་ཞིག་དུ་མཐོང་ཞིང་མཐོང་
 པར་བརྟེན། འདི་ག་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྱངས་བཀྲ་ཤིས་སློ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་སྤྱི་ཕྱིར་ཀུན་
 མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་ཡུལ་སྤྱད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རབ་བསྟན་
 བཅོས་དུ་མ་དེང་རབས་དེའི་གཞུགས་སུ་ཞུ་སྟེ་དཔར་བསྟན་བྱས་དང་བྱེད་སྤྱད་སྤྱད་མཆིས་ལ། བྱེད་
 པར་ཉེ་བའི་ལོ་འགའི་གོང་ནས་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་ཀུན་མཁྱེན་ཡུལ་སྤྱད་ཀྱི་གསུང་འབྱུང་
 ཞུ་སྟེ་གི་ལས་གཞི་ཞིག་བཅུམས་ཤིང་ཚུལ་གྱིན་ཡོད་པ་ལས། ཐོག་མར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་དང་། འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་མ་གྱུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མའི་གསུང་འབྱུང་
 གཉིས་སྤྱི་ཕྱིར་དཔར་སྟན་ལེགས་པར་བྱ་བ་ཅིང་། དེ་ནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིང་བྱར་བྱར་པའི་ཀུན་མཁྱེན་
 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་པ་མ་རྒྱ་བརྒྱུ་ཆེན་པོ་རྩོམ་པ་ཅུན་དགོན་མཆོག་འཛིན་མེད་
 དབང་པོ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབྱུང་འདིའི་དཔར་སྟན་ལས་རིམ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན།

སྤྱིར་ཀུན་མཁྱེན་འཛིན་མེད་དབང་པོའི་གསུང་ཚུལ་ལས་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐེག་
 གསུམ་མཛེས་རྒྱན་དང་བསམ་གཞུགས་ལེགས་བཤད་བྱུང་བཟང་། བྱུང་མཐའ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ་སོགས་
 སྐབས་བབ་སྦྱོབ་གཉེར་བར་རྒྱན་དུ་མཁོ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་སྤར་ནས་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་ལན་
 ཁ་ཡར་དུ་དཔར་སྟན་བྱས་ཡོད་མོད། རྩོམ་པའི་གསུང་ཚུལ་སྤྱོད་པའི་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་འདི་ལྟར་དཔ་
 གཞུགས་སུ་བཞེངས་སྟན་བྱས་པ་ད་སྤར་བོད་གཞིས་བྱེས་གང་དུའང་བྱུང་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་རྩོམ་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་ཁག་ནི་བཛོད་བྱ་སྤྱད་གཅིག་དང་རྩོད་བྱེད་ལུས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ས་ལམ་དབྱ་
 མཛོན་བྱུང་མཐའ་སོགས་གཞུང་ཆེན་སྟོར་དང་། རྣམ་ཐར་ཆོས་འབྱུང་དང་དཀར་ཆག་ལོ་རྒྱུས། འབྲེལ་

ཙམ་སྒྲུབ་ཆོག་ལ། ཡི་དམ་ཆོས་སྤང་ཁག་གི་སྒྲུབ་ཐབས། བསྟོད་ཆོག་ལ་དང་སྟོན་ཆོག་། འཕྲིན་ཡིག་
 དང་སྟོན་ཁག་སོགས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གནད་ཟབ་ཅིང་བརྗིང་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཆོག་འགྲོས་སྟོན་ཞིང་
 འཛེབས་པ་སོགས་ཆེས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཅེ་མོར་སྟོན་པ་ཤིས་སྟག་ཡིན་པས་ཀྱང་
 མཁྱེན་ཡིག་ཆའི་རྗེས་འབྲང་གི་སྟོན་གཉེར་བ་ཙམ་དུ་མ་བཤད། ལྷོགས་དང་རིས་སྤྱུ་མ་ཆད་པའི་སྐལ་
 ལྷན་དོན་གཉེར་ཅན་སྤྱི་ལའང་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལེགས་བཤད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཁྱུམས་པ་བཅས་སྤྱི་བྱའི་
 དགོས་པ་དུ་མར་མཐོང་སྟེ། ད་ལྟར་རང་ཅག་སྤྱན་མོང་གི་སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་དམ་པའི་བགོ་སྐལ་དུ་
 བཞུགས་པའི་རྗེ་འདིའི་ཙམ་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྤྱི་མཆོག་པོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་
 ཐོག་མའི་ཡི་གེ་གཏགས་འཇུག་ནས་མགོ་བཅུགས་ཏེ། བར་གྱི་ཁྱེད་གསལ་བསྐྱར་དང་། མཐའ་མའི་
 དེབ་གཟུགས་སྤྱི་གསྟོར་སོགས་ལས་ལ་ཆོགས་ཆེ་ཞིང་། སྤྱིར་བ་སྟེ་མང་བའི་དབར་སྒྲུབ་ལས་རིམ་
 ཀྱི་བཀྱི་བ་མཐའ་དག་ཉིན་ཁར་རྒྱ་དང་རྒྱ་བར་ལོ་སྟེལ་ཏེ་འདི་ལྟར་དང་དུ་སྒྲངས་ཤིང་བཅུམས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟར་ཁྱེད་གསལ་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ཁོད་ནས་འདིར་སྟོན་པ་ལོ་རྒྱུ་པར་མཁྱེན་ཏོགས་ཀྱི་སྤྱད་དུ་ཁྱེད་
 སྤྱི་གི་རིམ་པ་ཁག་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་ངེས་སུ་མཐོང་བས་བག་ཙམ་སྟོན་པ་ལ།

དེའང་ཀྱང་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་འབུམ་ལ་མཆོན་ན་ད་སྐབས་མདོ་སྤྱད་སྒྲ་
 བྲང་བཀྱ་གིས་འབྲིལ་གྱི་ཤིང་བར་ལས་གཞན་པར་གྱི་བྱི་མོ་གང་ཡང་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་
 ཅིང་། བྱི་མོ་ ༡༩༧༡ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ཕྱི་ཡི་ནས་དབར་སྒྲུབ་བྱས་པའི་དཔེ་རིང་དེབ་གཟུགས་
 སྤྱི་བྱས་པ་ཞིག་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་མོད། དེའང་གོང་བརྗོད་སྒྲ་བྲང་བར་མ་བསྐྱར་
 དབར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པས། ང་ཆོས་ཁྱེད་གསལ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ཁོད་དུ་སྒྲ་བྲང་བར་མ་རང་ལ་རྩ་
 འཛིན་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་གང་ཡང་མ་རྟོགས་ལ། རྩ་འཛིན་བྱས་པའི་སྒྲ་བྲང་བར་མ་
 དེའང་ཐོག་མར་བར་ཤིང་རྟོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་པར་ཡིག་པ་དང་ཁྱེད་གསལ་སྤྱི་གིས་སྟོན་གཡེང་དུ་
 བཏང་བ་ཡིན་མིན་ཅི་ཆ་སྟེ། དེར་སྤྱི་གྱུར་དུ་མཛོན་མཆོན་ཅན་གྱི་ཡིག་ཚོར་དག་ཚོར་ཡང་ཡང་འབྱུང་
 བའི་ཁར། སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། བྱ་ཆོག་གི་དུས་གསུམ་འཛོལ་ཚུལ། བདག་སྤྱད་དང་མིང་མཐའི་

བ་བ་འདྲེན་ཚུལ་སོགས་ལ་གཅིག་གྱུར་གཏན་ནས་མེད་པར་གར་ཐོད་ཐོད་དུ་སྒྱར་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་མང་
 དུ་བཞོན་པས། སྐབས་རེར་མ་ཕྱི་ལའང་ཡིད་ཆེས་ཆ་འཛོག་བྱ་མི་ཐུབ་པ་མང་དུ་མཆིས། དེ་བས་ང་
 ཆོས་མཐའ་མའི་ཁྱེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་མཆན་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ནོར་བ་དག་ཐད་
 ཀར་བཅོས་པ་ལས་གཞན་མ་དབེའི་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་དང་ནག་ནོག་དུ་གྱུར་པ་ནམས་འོལ་ཆོད་
 དུ་བཅོས་མ་སློབས་པར་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། ཡང་ཐེ་ཆོམ་དོགས་གཞི་ཅན་དང་། ཆད་ལྷག་བྱང་
 བ་མིན་ནམ་སྒྲུབ་པ་ནམས་མ་ཕྱི་རང་སོར་བཞག་སྟེ་བྱུང་དུ་གྱུག་ཏུགས་()འདྲིའི་ནང་དུ་དབྱེད་གཞིར་
 བཞོན་ཡོད། ཆོས་ཆན་སོ་སོའི་ཁྱོད་དུ་གཞན་གཞུང་ལུང་འདྲེན་བྱས་པ་ནམས་སུ་དོགས་གནས་ཅན་
 དང་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་རེ་མཆིས་ཆེ་ཁུངས་དེ་དང་དེ་ལ་ལྷ་གང་ཐུབ་བྱས་ཏེ། ཆོག་རིས་མི་མཐུན་
 བ་ནམས་གཤམ་མཆན་དུ་བཏབ་པ་ཡིན། དེ་མིན་དོན་གཅིག་ལ་འབྲི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་། ད་ལྟའི་
 ཆོག་མཛོད་ཁག་དུ་མི་གསལ་ཡང་སྟོན་གྱི་དབེ་རྩེད་ཁག་དུ་ཡང་ཡང་མཇལ་དུ་ཡོད་པ། སྟོན་རྗེས་
 དང་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གྱི་བྱེད་པར་ཏེ། དཔེར་ན། བསྐྱེས་དང་བགྱེས། ཐོགས་དང་ཐོག། འཆམས་
 དང་མཆམས། འཇག་དང་འཇགས། ལྷག་དང་ལྷོག། རྩོམ་དང་རྩམས། ཅོང་དང་བཅོང་། འཇུག་དང་
 མཇུག། ཐོག་དང་ཐོགས། ཁམས་ཆན་དང་ཁམ་ཆན། མཛོད་དགོ་དང་མཛོད་གོ། འབྲི་གྲུང་དང་འབྲི་
 ཁུང་། ལྷང་ཀྱང་ལྷང་གྲ། སེར་སྐྱེད་དང་སེར་སྐྱེདས། སྐམས་དང་སྐམ། ཨེར་རྩེ་ནི་དང་ཨེར་ཏི་ནི།
 རིག་དང་རིགས། སྐྱེད་མོ་དང་སྐྱེད་མོལ། བྱ་བ་དང་བྱ་བ། སྐྱེད་བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་བསྐྱེས། སྐྱོང་མོ་དང་
 མདོང་མོ། དཔེ་རིས་དང་དཔེའུ་རིས། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱ་སོགས་ཏ་ཅང་མང་བས། དོན་ལ་འགལ་
 བ་ཆར་མེད་རིགས་ནམས་སྟེ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྐབས་སོ་སོའི་འབྲི་ཚུལ་རང་
 སོར་བཞག་ཡོད། ཡང་ཡི་གེ་སོགས་འབྲི་བ་ལ་༡༩འདྲི་༽ཞེས་གྲིས་ཆེ་ཀུན་གྱིས་ཡིག་ནོར་དུ་མཐོང་སྟོན་
 མོད། འོན་ཀྱང་། གསུང་འབྲམ་འདྲིའི་ཁྱོད་དུ་འབྲི་དང་འདྲི་གཉིས་གདམ་ང་ལྟ་བུར་གྲིས་པ་ཏ་ཅང་མང་
 བས། དེའང་སྐབས་ཤིག་གི་འབྲི་ཚུལ་མིན་ནམ་སྒྲུབ་སྟེ་མཆན་སོགས་གང་ཡང་མ་བཏབ་པར་རང་སོར་
 བཞག་ཡོད།

ཆེག་པ་སྤྱད་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་ནས་ཨི་ལྷན་དང་། ལ་དོན། སྤྱར་བ་སྤྱ། ལྷག་བཅས་གྱི་སྤྱད་སྤྱོད་
 ཚུལ་ནོར་བ་རྣམས་ཐད་ཀར་བཅོས་ཡོད་ལ། ཞིང་ལ་སོགས་པའི་ཆེག་པ་སྤྱད་བཅུ་བཞི་དང་། བདག་སྤྱ་
 དང་མིང་མཐའི་བ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པས་ང་ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་
 ཐོབ་བ་དང་། གྱུར་པ་ལ་གྱུར་བ། དེ་མིན་རྩོགས་ཆེག་གི་སྤྱད་ཡིན་ངེས་པ་ལ་བ་མཐའི་རྗེས་སུ་པོ་སྤྱར་
 བ་རྣམས་བཅོས་ཡོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་མ་དཔེར་ངེ་ལྟར་གསལ་བ་དེ་ག་རང་ལས་བརྒྱ་སྤྱོད་སྤྱིར་
 ཐོབ་ཐང་དང་བསྐྱུན་ཐབས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གསན་ཡིག་གི་སྐབས་སུ་དབང་ལྷང་མན་ངག་གི་བརྒྱད་
 པའི་སྤྱ་མ་རྣམས་གྱི་མཆན་ལའང་སྤྱ་ཕྱི་གཅིག་གྱུར་མིན་བ་དང་། དོགས་གནས་ཅན་རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་
 གྱི་གསན་ཡིག་གཞན་དང་གཞན་ལ་གཏུགས་ཏེ་ནོར་བ་རྣམས་དག་པར་བཅོས་ཡོད་ལ། ལར་ནས་ཐུན་
 ཐག་མ་ཆོད་པའི་རིགས་རྣམས་སྤྱར་ལྟར་གྲག་ཏུགས་སུ་མཆན་བྱ་བ་ཏེ་ཡོད།

གཞན་ཡང་། གསུང་འབྲུམ་འདིའི་པོད་ཏུ་བའི་ཁྲོད་གྱི་ཡི་དམ་ཁག་གི་སྤྱབ་ཐབས་སྒྲོར་ལས་
 ཆོས་ཆན་པལ་ཆེ་བར་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་དང་འབྲེལ་བཤད་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་གིས་བྱང་
 བར་བྱེ་མེད་པར་དགྲུས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཡོད་པ་དག་ལས་ང་ཆོས་དོན་གཉེར་ཅན་ཆོར་ལྷ་བདེའི་ཆེད་
 ཏུ་གང་ཤེས་པ་རྣམས་རང་སྒྲོས་ཅི་ལྟོགས་ལྟར་ཡིག་ཆུང་ཡིག་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་བཅོས་ཡོད་མོད།
 སྤྱིར་ངེད་ཅག་ཚུལ་འདིར་སྤྱོད་རྒྱས་ཞན་ཅིང་། གསང་བ་སྤྱགས་གྱི་ཆོ་ག་ལ་གོམས་འདིས་དམན་པས་
 འགལ་འཛོལ་གྱི་ཆ་རེ་ཡོད་ངེས་པར་མཐུན་ལྷན་རྣམ་པས་དེ་ལྟགས་དགོངས་ཡངས་གནང་བར་ཞུ།

དེ་མིན་ད་ངེས་གསུང་འབྲུམ་འདིའི་ཁྲོད་ཏུ་སྤྱར་སྤྱོད་བྱང་བར་མར་མ་འཁོད་པ་བྱིས་སུ་བར་ཏུ་
 བརྒྱུས་པར་གསལ་བའི་རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ཚུལ་འབྲུལ་མེད་ཡིན་པ་མཛོད་འདུལ་གྱི་ཟེན་གྱིས་ད་ལྟའི་སྤྱ་
 བྱང་བར་གསར་ལྟར་ན་ཤོག་ལྷེ་བ་སྤྱ་བཅུ་ང་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྤྱ་ཉིད་སྤྱམ་ཏུ་བའི་བར་བྱང་
 སྤྱོན་ཆེག་ཤོ་ལོ་ཀ་སྤྱ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་གསར་ཏུ་བཅུག་ཡོད་ལ། དེའང་མཛོད་འདུལ་གྱི་ཟེན་
 གྱིས་དེ་དགོས་དབང་གིས་པོད་ཇ་པའི་ཁྲོད་ཏུ་བཞུགས་པར་གསོལ་ཞིང་། བར་བྱང་སྤྱོན་ཆེག་དེ་སྤྱད་
 ནས་བསྐྱུས་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་བའི་མཐུག་ཏུ་བསྐྱུན་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆེགས་ཆེ་བའི་ལས་གཞི་འདིར་དུས་

ཡུན་ཅི་ཅམ་འགོར་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡིད་གཟབ་ནན་གྱང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱར་ཁྱུས་ཡང་ཁྱུས་
གྱིས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱེད་གཞི་གོ་རིམ་ལན་འགར་བརྒྱད་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་། དེད་ཅག་ལ་
མཆོན་ན་སྒྲིར་དཔེ་ཆ་ཁྱེད་གཞི་གོ་ཉམས་སྤྱོད་ཞན་ཅིང་། སྒོས་སུ་གནའ་དཔེ་དག་སྒྲིག་གི་ལས་ལ་སྤྱོད་
རྒྱས་ཏེ་ཅང་དམན་པས། ལས་འདིར་ད་དུང་ཡང་ནོར་འཁྱལ་ཉེས་འཛོལ་གྱི་ཆ་རེ་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་པའི་
པར་བཏེན་ཚུལ་འདིར་རྒྱས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་མཁྱེན་ལྡན་རྣམ་པས་དེ་དོན་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྤྱོད་གནང་
བར་ཁྱེད་དང་།

གསུང་འབུམ་འདིའི་དབར་སྐྱོན་འགྲོ་གྲོན་གྱི་ཆེད་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོར་འདི་ག་གྲུ་ཆང་
གི་སྐབས་བཅུ་བཞི་བའི་ཐུག་མཛོད་ལྡན་རྒྱས་ནས་མ་དུལ་ཉིན་སྒོར་ས་ཡ་གཉིས་དང་འབུམ་ལུ་
(༢༥,༠༠༠༠༠/-)ཟུར་འཛོག་གནང་ཡོད་པ་དེ་ལ་བཏེན་ནས་ད་རེས་གསུང་འབུམ་སྐུ་ལེགས་ཆར་
གངས་ལུ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དཔར་དུ་བསྐྱོན་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཁོང་རྣམས་ལས་གཞི་འདིའི་ཁྲོད་ནས་
དམིགས་བསལ་བཀའ་ངེན་ཁྱེད་ལོས་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཡོད་ལ། དེ་མིན་གསུང་འབུམ་ཁྱེད་གཞི་གོ་ལས་
ཀའི་ཐོག་མཐའ་ཀུན་ཏུ་ཀ་གོར་གང་ཡང་མེད་པར་སྒྲ་བྲང་བར་མའི་མ་ཕྱི་གཡར་བོ་གནང་མཁན་གྱི་
འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་བྱ་བལ་ཁམས་ཆོན་དང་། སྒྲ་བྲང་བར་གསར་དུ་བཞུགས་པའི་མཛོད་འདུལ་ཐེན་
བྲིས་གྱི་མ་ཕྱི་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་སྐུ་པར་མཁོ་འདོན་གནང་མཁན་སོགས་ལས་
གཞི་འདིར་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་འབྲེལ་ཐོགས་གྱི་སྤྱི་བོ་ཀུན་ལའང་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་ངེན་སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་
ཞེས་ཁྱེད་ལ་ཡིན།

མདོར་ན་ང་ཚོས་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུ་དུ་མའི་རིང་ཆོགས་
དང་ངལ་བར་མ་འཛེམ་པར་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་འདིར་ཤུགས་གྱིས་འབད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རི་སྟོད་
མཆིས་པ་དག་སྒྲིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དགྲའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་དམ་པར་
ཏུ་ཅིང་རྒྱས་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེ་ཡུན་དུ་བཏན་པ། སྒོས་སུ་ཀུན་
མཁྱེན་སྒྲ་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྒོན་ལམ་གྱིས་ས་ཡི་འཛིན་མ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་ལུས་ཅན་སྤྱི་འགོ་ཡོད་

དོ་ཙམ་བདེ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་དབང་ལ་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དང་། ཁུང་པར་འཛིག་ཏེན་ཞི་
བདེའི་དེད་དཔོན་སྟོན་མཆོག་ལྷ་མའི་རྣམ་འདྲན་ལ་སྤྱོད་མོང་ལ་གོང་ས་སྤྱོད་མཆོག་རྒྱལ་དབང་ཐམས་
ཅད་མཁུན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་བྱུང་བ་ཏུ་ཅིང་། རྒྱལ་མཆོག་ཐུགས་གྱི་
བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་གོགས་མེད་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། གྲུ་ཆང་འདྲིའི་འཆད་ཉན་བཤད་སྤྱོད་
གྱི་བྱ་བ་རྣམས་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཏེར་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྟོན་འདུན་ལྷན་དག་དང་
བཅས།

འབྲས་སྤངས་བཀའ་ཤིས་སྟོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡ ཉིན་སྤྱར་བ་དགོའོ།

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།

དེའང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེའི་སྐུ་ཐེང་གཉིས་པ་
རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཡེ་ཤེས་བཙུན་འགྲུས་གྲགས་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་
མཆོག་ནི། བོད་རབ་བྱུང་བཙུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྱེལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ ལོའི་ཉོར་ཁྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་བརྒྱད་
ཉིན་མདོ་སྐད་གཅན་ཆའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་དཔོན་པོ་འབུམ་ཡག་ཀྱལ་གྱི་ཡང་ཆ་གཙུག་ཉོར་སྐབས་ལ་བྱ་
བརྒྱད་ཡོད་པའི་གསུམ་པ་སྟེ། སྤང་རའི་དཔོན་པོ་དག་དབང་རྣམ་ཀྱལ་དང་། ཡུམ་གནམ་སྤྱིད་གཉིས་
གྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། རྗེ་ཉིད་གྱི་ཁུ་བོ་སྟོང་སྟོར་མཐུ་བྱེ་སྐྱེ་ཐེང་ལྔ་བ་དག་དབང་བསོད་ནམས་ཀྱི་
མཆོས་སྟོ་སྟེ་ཞེས་པའི་མཆན་གསོལ། དགྲང་ལོ་ལྔའི་ཐོག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ཆེན་པོ་ཉོག་མོར་
བྱའི་མཆན་ཅན་གྱི་བྱང་ནས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཆན་ལ་མོར་བྱ་ཀྱལ་མཆན་དུ་གསོལ།
དགྲང་ལོ་བྱུག་བཞེས་པ་ཚུ་མོ་སྤང་གི་ལོར་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དགེ་ལྷག་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་
ཀྱི་མཆོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བས་མཆན་ལ་དག་དབང་ཀྱལ་མཆན་ཞེས་གསོལ། དགྲང་ལོ་བདུན་
པར་སྟོག་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་གྱིར་ཐང་རི་ཁོད་དུ་བྱོན། དེར་སྐྱེ་ཞང་དགེ་སྟོང་གི་མདུན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་
དང་། སུམ་ཉགས་སོགས་ལ་གཟིགས་ཏེ་གནང་བས་འཆོམས་ལུས་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དུས་
དེར་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱལ་གྱི་བསྟོད་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་མཛད་ཅིང་། དེ་ནི་རྗེ་འདི་ཉིད་གྱི་གསུང་ཅོམ་ཐོག་
མ་ཡིན་པར་གསུངས། དགྲང་ལོ་བཙུ་བར་ཁུ་བོ་སྟོང་སྟོར་རིན་པོ་ཆའི་མདུན་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱན་ཆགས་
སུ་བཞུགས། དགྲང་ལོ་བཙུ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་ལྷགས་པོ་སྤྱེལ་གྱི་ལོར་སྟོང་སྟོར་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་
བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཆོགས་སྤྲ་མ་དགེ་ལྷག་གྱི་སྟོམ་པ་བཞེས་ཏེ། མཆན་ལ་དག་དབང་
འཇམ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས་ཀྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། སྤྱི་ཕྱིར་སྟོང་སྟོར་རིན་པོ་ཆའི་མདུན་

ནས་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་བྲིད་དང་། འཛིན་གསུང་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་དབང་སོགས་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐྱལ་མང་དུ་བཞེས་ཤིང་། ཞལ་ལུང་གི་བྲིད་ལ་ཟིན་གྱིས་ཤོག་བྱ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཀྱང་མཛད།

དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་ཡོས་ལོར་སྦྲ་བྱང་བཟའི་ས་འབྲིལ་ནས་རྒྱད་པ་དཔོན་སྟོབ་འཇམ་
དབྱངས་དཔལ་ལྡན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་སྐུ་ཆ་ཉིག་ཤིན་དཔོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་མཁས་མཆོག་
སོགས་གྲུང་ཐང་རི་བྲིད་དུ་ཐེབས་ཏེ་བརྟག་པ་བྱས་ཤིང་། དེ་དོན་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་སྟེ་བ་སྟོ་བཟང་
དོན་གྲུབ་པ་ལ་ཞུས་པ་ནས་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་འབྲུལ་མེད་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ངེས་ཤེས་འབྲོངས་
པ་བྱུང་།

དེ་ལྟར་བྱི་ལ་ཆེས་ཆེར་མི་མདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཇེ་འདི་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་
འབྲུལ་བྱལ་དུ་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཡང་། གདན་སར་འགོད་རྒྱར་ཕྱོགས་དུ་མ་ནས་དཀའ་རྙོག་མང་པོ་ཞིག་
འབྱུང་དེ་རེ་ཞིག་དུས་འབྱུངས་སྐྱ་སོང་། ཡིན་ནའང་། ལྷ་བྱིར་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་སྟོ་
བཟང་དོན་གྲུབ་པ་དང་། དཔོན་རྒྱ་ནང་གི་བཅུན་མོ་རྣམ་རྒྱལ་སྟོལ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱ་
བཏོན་ཅིང་། མཐར་ཁོང་རྣམ་གཉིས་གྲོས་མཐུན་གྱིས་ཇེ་འདི་ཉིད་གདན་ས་བཟའི་ས་འབྲིལ་དུ་གདན་
འདོན་ཞུ་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱུང་དོན་ལྟར། ཇེ་ཉིད་དགྲུང་གངས་བཅུ་དྲུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་
པའི་ཆུ་པག་བྱི་ལོ་ ༡༧༧༣ ལོར་དཔལ་ལྡན་བཟའི་ས་འབྲིལ་དུ་གདན་སར་བཀོད། འབྱུང་རོ་སྐྱལ་
པའི་སྐུ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། ལྷ་བྱིར་མཁས་དབང་དབྱིག་གྲ་རབ་འབྱམས་
པ་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་དང་། རོང་པོ་མེད་ཆོས་ཇེ་ངག་དབང་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ལས་སྐྱ་དང་སྟེབ་
སྟོར། སྟན་ངག་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པར་ཕར་བྱིན་དམ་བཅའ་བཞག། ལོ་
དེར་དགོན་ལུང་དུ་ལྷང་སྐུ་རོལ་བའི་དོ་ཇེ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་། མཆོན་ལ་འཛིན་མེད་དབང་
པོ་ཡེ་ཤེས་བཅོན་འབྲུས་གྲགས་པའི་སྟེ་ཞེས་གསོལ། ལྷང་སྐུ་རོལ་བའི་དོ་ཇེ་དང་སྟོང་སྟོར་བསོད་
ནམས་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ནས་ལྷ་བྱིར་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན།

དགྲའ་ལོ་ཉིད་ལྟ་བུའི་ས་ཆ་སྤྱོད་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༩ ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཤིང་། ཡུལ་མཆོག་
 བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་བཀའ་བཀོད་བཞིན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀའ་ཤིས་སྒོ་མང་གྲ་ཚང་དུ་ཆོས་
 ཞུགས་ཀྱིས་མཁས་དབང་སྤྱོད་འབྲུམ་པ་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་མདོ་སྤྲུལ་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱན་ལ་གསན་བསམ་ཚུལ་བཞིན་གནང་། བཅ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དང་། བ་རི་དཔོན་སྒོ་བ་
 ངག་དབང་དོན་གྲུབ། སྤྲུལ་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ལས་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་ཆོས་བཀའ་
 མང་དུ་གསན། ཡུལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་དང་ལུང་སྤྱོད་ལོ་བའི་རྩེ་རྣམ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་
 སྤྱི་ཕྱིར་རྩེ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱ་ནག་གོང་མའི་དབུ་སྒར་ཕེབས་དགོས་པའི་བཀའ་མཆིད་ནན་ཆེར་གནང་ཡང་
 གཏན་ནས་ཞལ་བཞེས་མ་མཛད་པར་སྤྱོད་མཐུད་དུ་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་
 སྤངས་ཤིང་། གསང་སྤྲུལ་རྒྱུད་སྤེའི་གཞུང་ལའང་གསན་བསམ་ལུགས་ཆེར་གནང་སྟེ་སྤྱིར་མདོ་སྤྲུལ་
 དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དུ་མར་ཞབས་གྱི་འཁོར་ལོ་མདོན་པར་
 བསྐྱར་ཏེ་སྤྱི་ཕྱིར་དགོན་པ་གསར་འདེབས་དང་། ཁྱི་བཞུགས་སྤྱོད་ཁུར། ཉེན་གསུམ་གསར་བཞེངས།
 ཅོད་རྩྭ་འདུམ་འབྲིག་སོགས་ཆོས་སྤྱིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་འབའ་ཞིག་
 གི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་ཆེ་བའི་མཛད་འགན་སྒྲ་ཆོགས་བདག་གིར་བཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དད་ལྷན་དོན་
 གཉེར་ཅན་དུ་མའི་ཅོམ་སྤྱལ་ལྟར་སྤྱི་ཕྱིར་ངོ་མཆར་བའི་བསྟན་བཅོས་གསུང་ཅོམ་སྒྲ་ཆོགས་སྤྲུལ་
 ཅོམ་གནང་།

དགྲའ་ལོ་ང་བདུན་པར་དབང་ལུང་མན་ངག་དང་བཤད་ལུང་བྲིད་གསུམ་གྱི་རྒྱན་དགོན་པའི་
 ཟབ་ཆོས་ཅོད་གཅོད་དང་། དཔེ་དགོན་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱད་སྤྱིག་གི་སྤྱད་དུ་གཙོ་བོར་དམིགས་ཏེ་སྤྱིར་ཡང་
 དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ། གདན་ས་ཁག་ཏུ་བཀའ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གནང་། ཡུལ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་
 མཆོར་མཇལ་བཅར་ཞུས། དགྲའ་ལོ་ང་དགྲའ་ལོར་དབུས་ནས་ཆེབས་ཐོན་གྱིས་སྤྱིར་གདན་ས་བཀའ་ཤིས་
 འབྲིལ་དུ་ཕེབས་འགྱོར་བྱུང་། དེ་ནས་སྤྱོད་མཐུད་དུ་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་ཡུལ་གྱུ་གང་སར་ཆོས་སྤྱིད་ལུགས་
 གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱངས་ཏེ། དགྲའ་ལོ་རེ་གཉིས་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་

ལྷགས་པག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་རེ་ཞིག་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་པའི་
ཚུལ་བསྟན།

རྗེ་འདིའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱ་སློབ་ཀྱང་ཐུབ་བཞུག་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། གྲུང་ཐང་བསྟན་
པའི་སློན་མེ། དབལ་མང་པའི་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། རྒྱལ་མཁན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་
སོགས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན་ཡོད་ལ། གསུང་ཅོམ་ལ་ཡང་ས་ལམ་གྲུབ་མཐའ་དང་
པར་བྱོན་མཛོད་དབུ་སོགས་གཞུང་ཆེན་སྐོར་དང་། རྣམ་ཐར་ཚོས་འབྱུང་། དཀར་ཆག་ལོ་རྒྱུས། འགྲེལ་
ཅོམ་བསྟོད་ཆོགས། འཕྲིན་ཡིག་སྟན་ངག་སོགས་བཛོད་བྱ་གཏིང་ཐབ་ཅིང་། རྗེ་བྱེད་ཡིད་ལ་འཇེབས་
པའི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེགས་བམ་བཙུ་གཉིས་རང་ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐྱལ་དུ་བཞུགས་པ་འདི་
ལྟར་ལགས།

རྗེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་དུ་མཁྱེན་འདོད་ཆེ་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སློན་མེས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་
རྒྱས་པ་<<རྗེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་སྐུ་ལྷག་འོགས་>>ཞེས་པར་གཟིགས་གནང་
འཆལ།

ཞེས་འབྲས་སྤངས་སྟོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན།

དཀར་ཆག

དབར་སྐྱོན་དང་ཁྱ་སྒྲིག་གསལ་བཤད།	[01]
མཛད་པ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བཟུས།	[09]

༡༡། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གནས་དང་པོ།

མཛོད་བཛོད་དང་མཚན་དོན་འགྲུར་བྱུག	1
བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག	3
བཛོད་དོན་ལུས་བཤད་པ།	7
འདུས་བྱས་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	11
ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	14
ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱད་ཆོས།	25
ཆོས་གསུམ་གྱིས་གཞན་བསྐྱུས་ཚུལ།	31
ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།	37

༡༢། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གནས་གཉིས་པ།

དབང་པོ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	55
འདུས་བྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཚུལ་བཤད་པ།	76
རྒྱ་འབྲས་སྒྲིའི་བསྟན་པ།	100

ཉེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	112
-----------------------------	-----

༄༅། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གནས་གསུམ་པ།

སྤྱིར་དབྱེ་བ།	127
ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	142
སྤྱི་བ་གནས་པའི་ཐབས།	156
གནས་པ་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྤྱི་བའི་སེམས་བཤད་པ།	158
སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བ།	160
ཉེན་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་བཤད་པ།	160
རི་མཆོ་སྤྱིང་གསུམ་བཤད་པ།	162
ཆ་གང་དཔྱུལ་བའི་གནས་འཆད་པ།	171
ཉི་ཟླའི་འཆར་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ།	175
ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་བཤད་པ།	177
སྤྱིང་གསུམ་ངོས་བབྱུང་བ།	185
འགྲོ་བའི་ལུས་དང་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།	185
ཆད་དེ་གཞལ་བའི་ཐབས་བཤད་པ།	191
སྤྱིང་བརྩུང་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ།	198
ཞར་བྱུང་དུས་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག	202

༄༅། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གནས་བདུན་པ།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	215
ཤེས་པ་ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ།	226

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	231
ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	240
མཛོད་འདུལ་གྱི་བེན་བྱིས་དོགས་སྒྲིང་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ།	251

༣༣། །རྟེན་འབྲེལ་ཚུམ་འཕྲོ་སོགས་ལྡན་པ་ཚུམ་འཕྲོ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་།

མཚོད་བཛོད་དང་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དོགས་དཔྱད།	317
ཤིང་རྟའི་སྒྲིང་འབྲེད་གྱི་དོགས་སྒྲིང་།	319
མཚོད་བཛོད་དང་གཞུང་གི་འབྲེལ།	327
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ།	330
ཀུན་ཉོན་སྒྲིང་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ།	341
ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟུས།	356
ཆོས་འཁོར་གྱི་དོགས་སྒྲིང་།	363

༣༤། །ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐེག་གསུམ་མངྃས་རྒྱན།

སྒྲིས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྟུས།	369
ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ།	371
ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་	375
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་	381
ལམ་ལྡན་སྒྱིར་བསྟན་པ།	383
ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་གྱི་བྲག་རུ་བཤད་པ།	391
ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་ལྡན་ཡིད་གྱི་དགའ་སྟོན།	399

༢༡། །དཀོན་མཆོག་རྗེས་སྤྱོད་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ།

མཆོད་བརྗོད།	445
དཀོན་མཆོག་གསུམ་དོས་བཟུང་བ།	446
ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	449
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	459
ཆོས་རྗེས་སྤྱོད་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ།	476
དགེ་འདུན་རྗེས་སྤྱོད་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ།	480

༢༢། །ལྟ་བའི་གསུང་མགྲུང་གྱི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གི་སྒྲིན་མ།

མཆོད་བརྗོད་དང་ཁྲད་གྱི་དོན།	485
མདོར་བསྟན་པ།	486
སྒྲུང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གིས་བརྒྱན་ཏེ་བསྟན་པ།	487
གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།	493
རང་ཉིད་གྱིས་རྟོག་འབྱུང་ཇི་ལྟར་བཅའ་བའི་ཚུལ།	497
མཇུག་གི་དོན།	498

༢༣། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཏ་ཀའི་འབྲེང་མཛེས་གྱི་རྣམ་བཤད།

མཆོད་བརྗོད་དང་ཁྲད་གྱི་དོན།	501
མདོར་བསྟན་པ།	502
ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྟེན་ཚུལ།	507
བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ།	531
མཇུག་གི་དོན།	536

ནམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གྱི་སྟན་ངག་གི་ཚིག་འགྲེལ།	539
སྟན་རས་གཟིགས་གྱི་གསོལ་འདེབས་པན་བདེའི་ཆར་འབེབས་གྱི་འགྲེལ་བ།	565
འཇམ་དབྱངས་སྤྲ་སེང་གི་བསྟོད་འགྲེལ།	577
བར་དོ་འཕྲང་སྟོལ་གྱི་མཆན་འགྲེལ།	590
མགོན་པོའི་སྐུ་ཐབས་གྱི་ནམ་བཤད།	595
པར་བྱང་སྟོན་ཚིག་	605

༡༡། །དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་
པོ་ཆའི་བྱ་གཞིངས་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་དང་པོ་བཞུགས་སོ། །

ཨོ་སྤྱི། ར་མོ་གྱ་རུ་མཐུ་ལྟོ་ལ། སྟོབས་བཅུའི་དཔལ་མངའ་རྣམ་འབྱེད་ལྟུང་
ཉིག། ཆོས་མངོན་ཆུ་མཆོའི་མངའ་བདག་དབྱིག་གི་གཉེན། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་
པ་སོགས། །རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་འདུད། །གཞི་ལྟུང་རྒྱལ་སྟོང་སྟོང་ལྟོ་
ཆུ་གཉེར་ཆར། །ཞུགས་ཉེ་ཆོས་མངོན་དགོངས་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ལེན་འདོད་སྤྱལ་བཟང་
དོན་མཐུན་ཆོགས་རྣམས་ལ། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་བྱ་གཞིངས་བདག་གིས་སྦྱིན། །

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟོ་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་དུས་སྟོ་ཆོགས་པར་གདུལ་
བྱ་སྟོ་ཆོགས་པ་ལ་ཆོས་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོད་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱར་གསུངས་པ་རྣམས་འཕགས་པ་
ཉན་ཐོས་ལྟོ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་བཞག་པ་ལ་མངོན་
པ་སྟེ་བདུན་དུ་བཛོད་དོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟེ་འཇམ་ལས་འདས་ནས་
ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་དག་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཉིར་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ལྟོ་བརྒྱ་དང་། སོ་སོ་སྟེ་བོ་མང་པོ་འདུས་ནས་བྱང་སྟོགས་རི་བོ་འཕྲིགས་བྱེད་གར་
མཁན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལོ་ལོ་ཀ་
འབུམ་སྤྱག་ཡོད་པ་ཞིག་མཛད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས།
དེ་འོག་རྣམ་པར་གྲགས་པ་ནི། །སྟོ་ཡི་སྟོགས་སུ་བྱམ་ཟེ་ནི། །ཡི་གེ་དང་པོ་བ་བསྟན་པ། །ང་
ཡི་བསྟན་ལ་དེ་གཙོ་བྱེད། །ཅེས་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་ཀུན་

མཁྱེན་གཉིས་པ་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མངོན་པ་མཛོད་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་
མཛད་དོ། །

དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་འགྲེལ་པ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྤྱི་མ་དང་། གང་
སྟེལ་དང་། གློ་བཟླ་མ་དང་། གནད་གྱི་སྒྲིན་མེ་དང་། ཁ་ཆེ་འདུས་བཟང་གིས་མཛད་པ་དང་།
བལ་པོ་ཞི་གནས་ལྷས་མཛད་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་ས་སུ་
ཡང་བཟླ་བ་སྤྲད་རྒྱུ་དུས་སུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཀ་བ་དཔལ་བཅེགས་གྱིས་འགྱུར་མཛད་ཅིང་འཆད་
ཉན་གྱི་སྒྲིན་སྟེལ་བར་མཛད། བྱད་བར་དུ་བརྩེ་ཏ་སྟེ་ཉིས་ཁམས་སྤྲོད་ཐང་དུ་འཆད་ཉན་
མཛད་པའི་རྒྱན་མཆིམས་བཙོན་འགྱུར་སེང་གེ་དང་། མཆིམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་
མཁའ་གྲགས་ལ་སོགས་པ་མཆིམས་སྤྲུལ་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་སྒྲིག་མང་པོ་དང་། རང་གཞན་
གྱི་མཁས་པ་མང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་དང་། སྤྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་འདིར་རྒྱ་བོད་གྱི་རྣམ་བཤད་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་གཞིར་བཞག་སྟེ་ཆོས་མངོན་པ་
མཛོད་གྱི་བཟླ་བཙོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་སྤྲད་གྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་།
མཁུག་གི་དོན་གསུམ།

དང་པོ་ལ་མཆོན་དོན་དང་འགྱུར་བྱུག་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་ཉི་རྣམ་
གོཾ་ཀཱ་རི་ཀཱ། བོད་སྐད་དུ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཞེས་བྱུང་། ཞེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། རྒྱ་གར་པས་སྤྲུ་བའི་ལྷའི་སྐད་དམ་ལེགས་སྤྲུ་གྱི་སྐད་དུ་བཟླ་བཙོན་འདིའི་མཆོན་
ལ་ཨ་ཉི་སོགས་སུ་འབོད་པ། གངས་ཅན་བོད་གྱི་སྐད་དུ་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གྱི་ཆིག་ལེའུར་
བྱས་པའམ་ཆིགས་བཅད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་དོན་དུ་མར་འཁུག་གུང་སྐབས་འདིར་ཨ་ཉི་
མངོན་པ། རྣམ་ཆོས། གོཾ་མཛོད། ཀཱ་རི་ཀཱ་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པར་འཁུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཆད་པར། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱུང་།
ལོ་ཆེན་ལེ་ཞེས་སྟེས། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་ཞིང་མཉན་པའི་གསུང་ཅན་ཆོགས་

གཉིས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་འཇམ་དཔལ། ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདི་བཀས་བཅད་ལྟར་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོད་
དུ་ཤེས་པ་དང་འགྱུར་སོགས་དོན་གཉིས་འབྱུང་བ་དང་། དམ་པའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། གཞུང་དངོས་ཀྱི་
དོན་དང་། ཚུམ་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་དང་། ཚུམ་པར་
དམ་བཅའ་བ་དང་། ཆོས་མངོན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། མངོན་པ་བཅུམས་པའི་དགོས་པ་དང་
བཞི། དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཐུབ་པ་ལ་ཡོན་
ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟོད་ནས་མགོ་བོ་བརྟུང་དེ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
དེ། ཕྱག་འཆལ་བས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་། དམ་པའི་སྟོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེ་ལ་
གྲས་པས་ཐོས་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཕུན་ཆོགས་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་ཚུལ་
ཡོད་དེ། ཀླང་པ་དང་པོས་རང་དོན་ཕུན་ཆོགས། གཉིས་པས་གཞན་དོན་ཕུན་ཆོགས། གསུམ་
པས་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་
ཞིག་ལ་ཆོས་ཅན། ཕུན་ཆོགས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྟོབ་པའི་ཕུན་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་ཏེ་ཡོང་ཡེའམ་ནམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཅོམ་པའི་རང་དོན་ཕུན་ཆོགས་དང་། དེ་ལྟར་ཕུན་པ་གཉིས་སྤངས་པས་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉོགས་ཏེ་འགོ་བ་བཀླལ་དཀའ་བ་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བའམ་ལྟར་བ་
དག་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ལ་རིམ་པས་ཆོས་བསྟན་ནས་དངས་པར་
མཛད་པའི་གཞན་དོན་ཕུན་ཆོགས་དང་། དེ་ལྟར་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཡང་རང་གིས་མ་ཉོགས་ཀྱང་
བྱུང་འཇུག་ལྟར་ལུས་སྣ་ཆོགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མཐུ་དང་དབང་ལྷུག་ལྟར་ཁྱོད་དེར་གྱུར་ཅིག་

ལྷ་བྱའི་དམ་པ་སྤྱན་པའི་མཐུས་མ་ཡིན་པར་གནས་ལུགས་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་དོན་ངེ་ལྷ་བ་
 བཞིན་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གང་
 ཞིག་ཅེས་པ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ལ་འདུག་གོ། ཀུན་ལ་ཞེས་པས་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཕུན་པ་ཞེས་པས་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཕུན་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ལ་སྟོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕུན་པ་གཉིས་བརྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕུན་པ་གཉིས་པོ་དེ་གཏེན་ནས་སྤངས་ཤིང་།
 ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕུན་པ་འདུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་རིང་བ་ཁམས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། སྤྱི་གནས་
 དང་། སྤྱི་བ་ཉོགས་དཀའ་བ་དང་། ཡུལ་རིང་བ་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་གིས་བར་ཆེད་
 པ་ལྷ་བྱའི་ཡུལ་དང་། ཏུས་རིང་བ་བསྐྱལ་བ་ཆགས་འཛིན་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཆེད་པའི་འདས་མ་
 འོངས་དང་། དབྱེ་བ་རིང་བ་ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་
 འགྲོ་བ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་ཅ་སྤྱན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་
 བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་དྲངས་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཐུགས་བརྩེ་བས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་
 སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཐབས་དེ་དེ་ཡིན་ཞིང་། རྩ་འབྱུལ་དང་དམ་པ་སྤྱན་པའི་མཐུས་
 བེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྱུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་དྲངས་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན།
 རང་གི་ས་ལམ་མ་བསྟོམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྱུལ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་དང་ཉོན་
 མོངས་ལས་གྲོལ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། གང་ཞིག་ཀུན་ལ་ཕུན་པ་གཏེན་
 བཅོམ་ཞིང་། །འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དྲངས་མཛད་པ། །དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འདི་ཆོས་ཅན། ཐུག་འཆལ་ནས་

མངོན་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅས་མཛོད་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་རབ་
བཤད་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཚན་དོན་བཤད་པ་ལ། མངོན་པའི་དེ་བཤད་པ་
དང་། མཛོད་ཀྱི་དེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དང་། བརྟམ་
བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་དྲི་མེད་
རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་ཉིད་
ཡིན་པའམ་དོན་དམ་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་དོན་དམ་པ་དང་། ཆོས་ལམ་བདེན་དང་མྱུང་འདས་
ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའམ་དེའི་ཆ་འགོག་བདེན་ལ་མངོན་སྟོགས་སམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཅན་
ཡིན་པས་ན་མངོན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཆོས་ཅན། བྱུང་པོ་
ལྟ་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་རྗེས་འབྲང་སྟེ་འཁོར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཆོར་བ་
འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་
པ་མན་ཆད་དུ་དེའི་དངོས་གཞིའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོར་བ་གསུམ་གང་རུང་
དང་འདུ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་སོགས་དང་སྟེ་བ་དང་ཐོབ་པ་འདུ་བྱེད་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་
ལྟ་བུ་གྱི་སེམས་དང་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་གྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བས་བསྟུས་པ་རྣམ་རིག་
མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གསུམ་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་བུ་ཅན་དང་གཟུགས་
མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་བྱུང་པོ་བཞི་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྗེས་
འབྲང་བཅས། །ཞེས་བྱུང་།

གཉིས་པ་ནི། བརྟམ་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དོན་
དམ་པའི་དེ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་དང་དེའི་ཆོགས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཅི་རིགས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་
བཅས་གྱི་མངོན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅས་གང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། མངོན་པའི་མཛོད་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པོ་རེ་རེའི་མངོན་པ་གསུམ་པོ་གཅེས་གཅེས་རྣམས་བསྟན་
 བཅོས་འདིར་བཛོད་བྱའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཆུད་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གཅེས་གཅེས་ཀྱི་
 རོར་བུ་རྣམས་འཛོག་པའི་གནས་ལ་མཛོད་དུ་བཛོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་མངོན་པ་མཛོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆོག་དོན་ཀྱི་མངོན་པ་
 རྣམས་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། རལ་གྱི་འབྱུང་འབྱུག་གི་གནས་ལ་རལ་གྱིའི་
 གནས་ཞེས་བཛོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། འདིར་དེ་དོན་དུ་ཡང་དག་ཆུད་
 བྱིར་རམ། །འདི་ཡི་གནས་དེ་ཡིན་པས་ཆོས་མངོན་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་མངོན་པ་མཛོད་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འདི་ཆོས་ཅན། ཆོས་
 མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པར་སྟོབ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཆན་གང་གི་བྱིར་ན། ཟག་
 བཅས་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཉོན་
 མོངས་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཏེ་
 སྟེ་དགུ་རྣམས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཆོར་འབྲམས་པའམ་འཁོར་བར་གྱུར་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་
 མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་དེ་བས་ན་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་འདི་ནི་དང་པོར་ལྟ་མའི་སྟོན་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། དག་བཅོམ་པ་བདུན་ཀྱིས་བསྟུས་པར་བྱེ་བྲག་སྟོབ་པ་རྣམས་ལ་
 གྲགས་པའི་ལེགས་ཆའམ་གཅེས་གཅེས་རྣམས་བཤད་པར་འདོད་པའི་བྱིར། ལོ་ཞེས་སྟོས་
 པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱེ་སྟོས་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པོ་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་
 བཀའ་ཡིན་ཞིང་། དག་བཅོམ་པ་བདུན་ཀྱིས་བསྟུས་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྟེ་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་
 རང་ལུགས་ལ་མངོན་པའི་དོན་སྟོན་པས་གསུངས་ཀྱང་། སྟེ་བདུན་དག་བཅོམ་པའམ་དེའི་མིང་
 ཅན་བདུན་ཀྱིས་བརྩམས་པར་བཞེད་པས། བྱེ་སྟོབ་འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་མ་རངས་པའི་ཆོག་ཡིན་
 པའི་བྱིར། སྟེ་བདུན་ཀྱི་ཐོག་མའི་གསུངས་པ་པོ་དང་། སྟུང་པ་པོ་ཡོད་དེ། དང་པོར་སྟོན་པས་

གསུངས་པ་དེ་རྗེས་སྤྱད་པ་པོ་འཇགས་བྱེད་པ་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་མའི་དོན་ལྟ་རྗེ་གོ་ཆའི་སྒྲིམ་ལས། ཡེ་
ཤེས་ལ་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་པའི་བྱས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །རྣམ་ཤེས་ཆོག་པ་ནི་ལྟ་སྤྱོད་
ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཤུ་རེའི་བྱས། །གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མེད་འགལ་བྱས། །འགྲོ་བའི་
རྣམ་གྲངས་གསུས་པོ་ཆེས། །ཁམས་ཀྱི་ཆོག་པ་ནི་གང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
པའི་བྱིར། མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་དེ། ཟག་
བཅས་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟོད་བྱ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་
རྟོགས་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྦངས་ནས་ཐོབ་རྒྱུའི་སྤང་འདས་གཉིས་
ཉིང་དགོས་དང་། འདིའི་ཉིང་དགོས་ཀྱི་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་དགོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་འབྲེལ། དེ་
བསྟན་བཅོས་ལ་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བར་འཛིག་པའི་བྱིར། དགོས་འབྲེལ་ངག་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་
དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་བཞི་བཟོད་བྱ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་དེ་ཡོད་
པར་རྟོགས་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཉིང་དགོས་དང་།
བྱི་མ་བྱི་མ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་དེའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་
ཅན། བསྟན་བཅོས་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་ངན་འགྲོ་དང་
ཉོན་མོངས་ལས་འཆོས་ཤིང་སྒྲོབ་པས་ན་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར།
ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གང་བྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་
ཐབས་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་མཚོ་འདིར་འབྲུམས་ཏེ། །དེ་བས་དེ་
བྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་གཞུང་གི་བཟོད་དོན་ལ་ལུས་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོན་མངོན་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་མཚན་ཉིད་
སོགས་ཀྱི་སྟོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་པོ་ལྟ་དང་།

བསྟན་ཡོད་བསྟན་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འཆད་པར་བྱ་བ་ཅས་བྱ་བ་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་སོགས་སུ་མི་འདུ་ལ། བྱ་བ་ཅས་བྱ་བ་མེད་གཉིས་སུ་
འདུ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བྱ་བ་ཅས་བྱ་བ་མེད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། ཁམས་དང་སྤྱེ་མཆེད་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱུང་གི་གོ་རིམ་མེད། འདིར་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་
བྱུང་གི་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་དེ་གཉིས་ལས་བྱ་བ་ཅས་སྟོན་དང་བྱ་བ་མེད་རྗེས་སུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཞེས་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་
པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཅས་བྱ་བ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་སོ། །བྱ་བ་
ཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་པའམ་
ཉོན་མོངས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཆོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
ཀྱི་བྱ་བ་ཅས་གཉིས་ཡོད། བྱ་བ་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་པའམ་ཉོན་མོངས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དབྱེ་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཡོད།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱ་བ་ཅས་བཤད་པ་དང་།
བྱ་བ་མེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལམ་བཤེན་དང་དེ་དངོས་མིན་གྱང་
དེའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་བྱ་བ་མེད་གཟུགས་སྤང་ལྟ་བུ་དེར་གཏོགས་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
འདུས་བྱས་རྣམས་བྱ་བ་ཅས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་དེ་དག་ལ་རང་
གཞན་གྱི་བྱ་བ་པ་རྣམས་གང་རུང་རེ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱ་བ་པ་སྤངས་
པའི་མིག་སོགས་རི་ལྟར་བྱ་བ་ཅས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱ་བ་པ་རྒྱས་སུ་བེན་པ་
དང་རྒྱས་བཞིན་པ་དང་རྒྱས་འགྱུར་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱི་དགྲ་དགའ་
བས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་
བྱས་རྣམས། །བྱ་བ་ཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ། །བྱ་བ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཡོད་དེ། ལམ་བདེན་དང་། དང་སྐྱས་དེར་མ་བཟད་ནམ་མཁའ་དང་འགོག་པ་
 གཉིས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དངོས་པོ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁས་རྒྱུད་བརྟེན་པའི་དོན་བྱེད། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གིས་སྤང་བྱ་འགོག་
 པའི་དོན་བྱེད། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པས་མ་འོངས་པ་སྤྱེ་བ་འགོག་པའི་དོན་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱི་དོན་ཡོད་དེ། གནས་མ་བྱ་བས་འདུས་མ་བྱས་སྤང་འདས་གཅིག་བྱར་སྤྱ་
 བ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་རྩལ་སྤྱ་རབ་སོགས་མང་པོར་སྤྱ་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་གསུམ་དང་
 ཡང་སྤྱ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡང་སྤྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེའི་དོན་སྒྲོབ་
 དཔོན་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་བློས་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་འདོད། མཁས་པ་གཞན་དག་
 ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་གསུམ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྤྱ་སྒྲོས་ཟེར། དཔེ་
 སྟོན་སྤེ་བས། རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡིན་གྱི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་
 གསུམ་དང་ཡང་སྤྱ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་བ་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྤྱེ། རྣམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོ་བཤད་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་གྱི་རྣམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 ཅན་གཞན་ལ་པར་མི་སྒྲིབ་པར་མ་བཟད་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་རྩྱུར་མི་སྒྲིབ་པའི་རྟག་རྩས་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྣམ་མཁའ་མི་སྒྲིབ་བཅོ། ཞེས་སོ། རྟོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་འགོག་
 པ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སོ་སོར་
 བརྟགས་པས་ཐོབ་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་གྱི་
 ཤེས་རབ་གྱི་ཁྱད་པར་ཁོ་ནར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་གང་། བྲལ་
 བཅོ་ ཞེས་སོ། རྟུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སོགས་བཞི་སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་བཞི་ཆོས་

ཅན། རྩས་སོ་སོ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་བྱེད་གྱི་རྩས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་བྱིར། སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་མ་
 འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་ཅིང་། བྲལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འགོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། བྲལ་བ་ལས་གཞན་ཞེས་པས་བརྟགས་འགོག་གཅོད་དེ། འདི་སོ་སོར་བརྟགས་
 པས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་འགོག་
 པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན་མ་བྱབ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་འགོག་པ་
 དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་དང་། སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་དང་། སོ་
 སོར་བརྟགས་མིན་གྱིས་འགོག་པ་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྐྱེ་ལ་གོགས་བྱེད་སྟོས་པས་མི་རྟག་
 པའི་འགོག་པ་སེལ་ཏེ། མི་རྟག་པས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་འགོག་གི་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་
 པའི་བྱིར། སྐྱེ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་སྟོས་པས་སྟོམས་འཇུག་གི་འགོག་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་སེལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་དགག་བྱ་མ་འོངས་པའི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་དུས་རུང་ཟད་ཅིག་གོགས་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཏན་དུ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འགོག་གཞན་སྟོས་པས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཅོད་དེ། འདི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་
 ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་བཞིའམ་གསུམ་མམ་གཉིས་གང་རུང་ཅིག་མ་ཆང་བའམ་བྲལ་བ་ལས་
 ཐོབ་པའི་བྱིར། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་འཐོབ་ཚུལ་ལ་ཟུ་བཞི་ལས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་
 པ་ཁོ་ན་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་
 གྱི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ཁོ་ན་ཐོབ་གྱི་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་མི་འཐོབ་པའི་བྱིར་
 ཏེ། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ནི་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལས་འཐོབ་པའི་བྱིར།
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་
 རྣམས་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་མེད་ལ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་འཐོབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་སྟོས་པས་ཟག་མེད་

འདུས་བྱས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་འབྱུང་བ་ལ་དེ་ཡོད་པ་གཅོད། ཟག་མེད་སྟོས་པས་ཟག་
 བཅས་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་གཅོད། འདུས་བྱས་སྟོས་པས་འདུས་མ་བྱས་གཅོད་པའི་བྱིར། འགོག་པ་
 གཉིས་ཀ་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སོ་
 སོར་བརྟགས་འགོག་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ་འདུས་བྱས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་བརྟགས་
 མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡང་འཐོབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་འགོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་
 འཐོབ་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྟོན་ལ་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བརྟགས་མིན་ཐོབ་
 པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཟུགས་གཅིག་ལ་མིག་དང་ཡིད་ཡེངས་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་
 སོགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྗེའི་འགོག་པ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་འཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བརྟགས་མིན་སྟོན་ལ་ཐོབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ནི། སྦྱར་ལམ་བཟོད་
 པར་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འགོག་
 པའི་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། འདོད་
 ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྦྱེས་པ་ན། འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་པ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། སྐྱེ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་པ། །འགོག་གཞན་སོ་སོར་
 བརྟགས་མིན་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་ངོས་
 བཟུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་མཁས་པར་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཁས་བྱའི་
 གནས་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དུལ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
 གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། དུལ་ཅན་དབང་པོའི་རབ་དབྱེ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདུས་བྱས་སྦྱིའི་མཆན་
 ཉིད་དང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། ཁམས་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་དང་གསུམ། དང་པོ་

ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་
 ལྷ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་སྤར་བཤད་པའི་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བཤད་བ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤར་བཤད་ཡོད་དེ། རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་འདུས་
 ཤིང་སྤང་ནས་བྱས་པས་ན་འདུས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་འདུས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱས་ཞེས་པས་རྒྱུན་གཅིག་གིས་བྱས་སམ་སྦྲུམ་པ་མི་ཁེགས་པས་རྒྱུན་ཅུང་
 ཡང་གཉིས་ངེས་ཅན་དགོས་པས། རྒྱུན་འདུས་པ་ཁེག་དགོས་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་ཆོས་ཞེས་པས་བདག་མེད་སྟོན་བ་དང་། དེ་དག་ཅེས་ངེས་ཆེག་སྟོས་པས་གོང་གི་
 འདུས་བྱས་དང་། གྲང་སྤྱས་ཆོས་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པར་མ་ཟད། འདུས་བྱས་
 ལ་ཡང་སྤང་པོ་ལྷ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་འདུས་བྱས་སྤང་པོ་ལྷ་ཞེས་མ་གསུང་བར་གཟུགས་
 སོགས་སྤང་པོ་ལྷ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་བློམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་
 རབ་རྣམ་གྲོལ་དང་རྣམ་གྲོལ་མཐོང་བའི་སྤང་པོ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ཅམ་ཡིན་པ་གཅད་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྤང་བེན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་བྱས་
 བེན་དང་། དེ་དང་ངེགས་མཐུན་པའི་བྱེད་འགྱུར་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱས་པ་གསུམ་
 ཀ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འོ་མའི་སྤྱི་ནི་བཞོས་བེན་དང་། འཛོ་བཞེན་བ་དང་། འཛོ་འགྱུར་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པ་བཞེན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། འདུས་བྱས་
 ཆོས་རྣམས་དེ་དག་གྲང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་འདུས་བྱས་སྤྱིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་
 གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་དེ་དག་ཉིད་ཆོས་ཅན། དུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སོང་བ་དང་འགོ་
 བ་དང་འགོ་བའི་བྱིར་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པའི་བྱིར། གཏམ་ཀྱི་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཏམ་

ནི་ངག་སྟེ་ཆོག་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཞིའམ་རྒྱ་ནི་མིང་སྟེ་དོན་དང་བཅས་པའི་མིང་
ངམ་གཞིས་བསྐྱས་པའི་བྱིར། འདིའི་གཞི་མིང་ཁོ་ནར་མི་རུང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དེར་
མ་འདུས་པའི་བྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བའི་སྟོན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན་འདུས་
མ་བྱས་ཅིའི་བྱིར་གཞིར་མ་བཤད་ཅེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ནམས་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏམ་གྱི་
གཞི་ལ་གཏམ་གྱི་ཡུལ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་མ་ཆང་བའི་
བྱིར། འདིའི་གཏམ་མམ་ངག་ནི་ཆོག་དུ་མ་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་པར་འབྱུང་བཅས་ཞེས་
བྱ་སྟེ། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་ལ་སྟོས་ནས་ལམ་བདེན་སོགས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐབས་
འདིའི་ཐུང་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཏོན་མི་བྱ་བར་དེས་པར་འབྱུང་བས་ན་དེས་འབྱུང་དང་། དེས་
འབྱུང་དེ་འདུས་བྱས་དེ་དག་ལ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་བྱིར། གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། གཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་དུ་མ་ཡོད་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་དང་བཅས་
པས་གཞི་བཅས་ཞེས་བཟོད་པའི་བྱིར། གཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་ལྷ་གསུང་རབ་ལས་བཤད་
དེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་དམིགས་པ་དང་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བའམ་ལྡན་པ་དང་རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་སྟེ་
ལྷའི་སྟོན་ས་བཤད་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་གཞི་ལྷ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ནི་ཆོས་གང་
ཐོབ་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་བྱ་དང་། དམིགས་པའི་གཞི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལྷ་བྱ་དང་།
ཀུན་སྦྱོར་བའམ་ལྡན་པའི་གཞི་ནི་ཆགས་སྒྲུང་དང་ལྡན་པ་ལྷ་བྱ་དང་། རྒྱའི་གཞི་ནི་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་ལྷ་བྱ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་གཞི་ནི། ཞིང་གི་གཞི་དང་། ཁྱིམ་གྱི་གཞི་དང་།
ཐོང་གི་གཞི་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་དག་ཉིད་དུས་གཏམ་གཞི་དང་། དེས་
པར་འབྱུང་བཅས་གཞི་དང་བཅས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ནི་གཞིའི་སྤྱོད་རྒྱ་ཁོ་
ནར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཐུང་པོ་དང་། འཐབ་བཅས་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་འབྱུང་
དང་། འཛིག་ཏེན་དང་། ལྷ་གནས་དང་། སྤྱིད་པ་ཞེས་བཤད་པ་འདི་ནམས་བྲག་བཅས་ཀྱི་ནམ་

གངས་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉེར་ལེན་ནི་
 ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་བཞིན་རྒྱའི་
 ལྷོ་ནས་དང་རྒྱལ་པོའི་མི་བཞིན་རག་ལས་པའི་ལྷོ་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཁྱོད་ལས་
 ཉེར་ལེན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་གི་ཤིང་
 དང་། འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་ནོ། །འཐབ་བཅས་ཞེས་གྲང་བཟོད་དེ། ཉོན་མོངས་ནི་རང་གཞན་
 ལ་གཞོད་པས་འཐབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་འཐབ་བཅས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐལ་ཞེས་
 གྲང་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལས་སྤྱག་
 བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལས་ལྷ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤིང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱག་བསྐལ་
 དང་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་འཁོར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། གང་
 དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི། །ཕུང་པོ་འདྲ་དེ་དག་འཐབ་བཅས་གྲང་། །སྤྱག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་
 འཇིག་རྟེན་དང་། །ལྷ་གནས་སྤིང་པའདྲ་དེ་དག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཆོས་གསུམ་
 སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱུང་ཆོས་དང་། ཆོས་གསུམ་གཞན་གྱིས་བསྐྱུས་ཚུལ་
 གསུམ། དང་པོ་ལ། གཟུགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ལས་
 གཞན་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་། སེམས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་གསུམ་མོ། །དང་
 པོ་ལ་གཟུགས་ཕུང་གི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལས་ཕུང་སྟེ་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་དུ་འཇོག་ཚུལ་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 མིག་ན་བ་སྒྲ་ལྷུ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་དེ་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་དོན་ལྟ་དང་། རྣམ་པར་

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། གློའི་
ཡུལ་དུ་དུ་མ་སྤངས་པ་ལྟར་སྤང་བའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
གཟུགས་རུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དུ་མ་སྤངས་པའི་
གཟུགས་རུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན། །ལྟ་དང་
རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབང་པོ་ལྟ་དང་། དོན་ལྟ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཉིན་དབང་པོ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། མིག་གི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དྲུངས་
བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་གནས་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་
བསྐྱུ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉིན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་། དེ་
མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལའང་འདྲའོ། །ཞེས་འཆད་པར། དེ་
དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིན། །མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དྲུངས་བ་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱ་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྩ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། །ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་དབྱེ་བས་ཀྱི་གཟུགས་
རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་
དབྱེ་ན། །ཁ་དོག་གི་གཟུགས་བཅུ་གཉིས་དང་། དབྱེ་བས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱད་དང་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་དོག་གི་གཟུགས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲོ་སེར་དཀར་དམར་ཉེ་རྩ་བའི་ཁ་
དོག་བཞི་དང་། སྒྲིན་དང་དུ་བ། རུལ་དང་ཁུག་སྒྲ། གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ། སྤང་བ་དང་ཐུན་པ་སྟེ་ཡན་
ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རིང་བ་དང་ཐུང་བ།
མཐོ་བ་དང་དམའ་བ། ལྡན་པ་དང་ལྔམ་པོ། ཕྱ་ལེ་བ་དང་ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། རྣམ་ཉི་ཤུ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིའི་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྣ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཅ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་
 སྤྱ་དང་། མ་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྤྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆན་གཞི་ཡོད་དེ།
 ལག་པ་བརྟུང་བའི་སྤྱ་དང་། རྣགས་ཆལ་གྱི་སྤྱ་ལྟ་བུ་རིམ་བཞིན་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡན་
 ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ཟེན་པའི་སྤྱ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས། མ་
 ཟེན་པའི་སྤྱ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་
 ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ནི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱ། སེམས་ཅན་དུ་མི་
 སྟོན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཟུང་
 ཡོད་དེ། ཟེན་པའི་སྤྱ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཉི་
 བཞི་དང་། མ་ཟེན་པའི་སྤྱ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཉི་བཟུང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱེས་བྱས་སྤྱ་ལེན་པ་དང་། སྤྱེས་བྱས་ཆིག་རྩལ་སྤྱ་བ་དང་།
 སྤྱེས་བྱས་སྤྱིང་བྱ་འབྱུང་པ་དང་། ཐལ་མོ་བརྟུང་བའི་སྤྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་
 སྟེ། སྤྱ་ལ་པས་ཆོས་བཤད་པ་དང་། སྤྱ་ལ་པས་ཆིག་རྩལ་སྤྱ་བ་དང་། ར་སྤྱ་དང་། རྩ་སྤྱ་རྣམས་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་ནི་རྣམ་པ་བཟུང་ཡོད་དེ། །ཞེས་སོ། །དེའི་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་
 དེ། རྣ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཅ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་
 ཞེས་པ་དང་དེ་མི་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་
 དེ། དེ་ཞེས་པ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་དང་། དེ་ང་བ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ཉི་བཞི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མཉམ་པའི་དེ་དང་མི་མཉམ་པའི་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཤས་མི་ཆེ་བའི་དེ་ནི་མཉམ་པའི་
 དེའི་དོན་དང་། ཤས་ཆེ་བའི་དེ་ནི་མ་མཉམ་པའི་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་
 སོ། །རྩའི་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྣ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མངར་བ་དང་སྤྱར་བ། ཁ་བ་དང་བསྐྱ་བ། ལྷ་བ་

དང་ལན་ཚུ་བ་གཉིས་ཏེ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོ་ནི་རྣམ་དུག་ ཅེས་སོ། །ཉིང་ལག་གི་སྒོ་ནས་
 དབྱེ་ན་སོ་དུག་ཡོད་དེ། རེ་རེ་ལ་དུག་དུག་ཏུ་བྱེ་ན་སོ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་
 བར་བྱེ་ན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སོ་དུག་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ཐུང་ཆེ་སྟེ་ཤེས་ལ་ཕན་པའི་རོ་རེ་
 དང་། འབྲུ་བར་མངོན་དུ་སྒྲིགས་ཆེ་ལུས་ཤེས་ལ་མི་གཞོད་པའི་རོ་རེ་དང་། ལྷ་ཆེ་ལུས་སེམས་
 ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རོ་རེ་སྟེ་གསུམ་གསུམ་བྱེ་བས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེག་བྱའི་
 སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ལུས་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱ་
 གཅིག་ཡོད་དེ། འབྲུང་བ་བཞི་དང་འབྲུང་གྱུར་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་
 དོ། །འབྲུང་གྱུར་བདུན་ཡོད་དེ། འཇམ་པ་དང་རྩབ་པ། སྟེ་བ་དང་ཡང་བ། གྲང་བ་དང་བགྲེས་པ།
 སྒྲོམ་པ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེག་བྱ་བརྒྱ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྟེ་ཡང་གི་
 དོན་ཡོད་དེ། ཞོ་སྤང་སོགས་ལ་གཞལ་རྒྱ་ཡོད་པ་སྟེ་ཅན་དང་དེ་མེད་པའི་རེག་བྱ་ཡང་བར་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར། མཆན་གཞི་གསེར་ལྷ་བྱ་སྤྲ་མ་དང་། བྱ་སྒྲོ་ལྷ་བྱ་བྱེ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་
 ཁམས་ན་བགྲེས་སྒྲོམ་མེད་ཀྱང་འབྲུང་གྱུར་གྱི་རེག་བྱ་ལྷག་མ་ཡོད་དེ། འབྲུང་གྱུར་གྱི་རེག་བྱ་
 ལྷག་མ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔག་བསམ་ཤིང་གི་གོས་ལ་མཆོན་ན། སྟེ་ཡང་གི་ཆད་བཞག་ཏུ་
 ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་སྟན་གྱི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་གོས་ལ་སྟེ་སྤང་གང་། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་
 གོས་ལ་དེའི་བྱེད་གྱི་སྟེ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ནས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་
 བར་གྱི་གོས་ལ་བྱེད་བྱེད་སྟེ་བར་བྱའོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་གོས་རེ་རེ་ནས་སྤང་གིས་འཇལ་
 རྒྱ་མེད་ཀྱང་དུ་མ་བསགས་ཤིང་འདུས་ན་འཇལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཀ་ཤིང་མེ་ཉོག་
 གི་སྒྲལ་མ་བསྐྱས་པ་དང་བརྒྱངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟེ་མཆེད་ལྷ་པོ་དེ་དག་གིས་བྱེད་ལས་བྱེད་
 ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་རིགས་གཅིག་གིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡང་
 ཡོད། གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་རིགས་མང་པོས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་མཆེད་ལྷག་མ་བཞིས་རྣམས་སོགས་བཞི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་སྤྱད། དུ་མས་བསྐྱེད་

ན་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཅི་ཙམ་དུས་གཅིག་ཏུ་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་གཅོད་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 དུས་དང་འབྲུད་མི་དགོས་པའི་མིག་ན་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡང་གཅོད་
 རུང་བར་མ་ཟད་འབྲུད་དགོས་པའི་སྣ་ལྟེ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ལ་ཡང་རང་གི་དུས་རིགས་
 མི་འདྲ་བ་ལྟ་དང་དུག་དང་ཤིན་ཏུ་མང་ཆེ་བཅུ་གཅིག་གི་བར་ཡང་གཅོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟེ་
 ཤེས་དང་ལུས་ཤེས་ཀྱི་དུས་ལས་རྣམ་ཤེས་སྣ་ཕྱིར་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 དུས་དུས་མཉམ་ན་དུས་གང་ཤས་ཆེ་བའི་རྣམ་ཤེས་སྣེ་ལ་དུས་དང་འབྲུད་ན་ལྟེ་ཤེས་སྟོན་ལ་
 སྣེ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ལུས་དུས་ལ་འདུས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལྟེ་ཤེས་
 རུལ་སྤྱ་རབ་བསགས་པ་དགོས་པར་ཆོས་མངོན་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ། གཡེངས་དང་ཞེས་
 སོགས་བྱུང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པར་ལྟ་དང་ལྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་གཡེངས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་
 པ་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སེམས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དུས་དང་། ཡང་སྐྱས་བསྐྱས་པའི་
 མ་གཡེངས་སེམས་བཅས་མཉམ་བཞག་གི་དུས་སུ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ལ་འབྱུང་། རོ་བོའི་བྱེད་
 པར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་ཡིན་པ། རྒྱན་གྱི་བྱེད་པར་རིགས་རྒྱན་སྣ་ཕྱི་གང་རུང་དང་
 བཅས་པས་རྒྱན་མཆོག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། རྒྱའི་བྱེད་པར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་རྒྱར་
 བྱས་པ། དེས་ཆོག་གི་བྱེད་པར་གཟུགས་དང་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། རང་གི་ཀུན་སྟོང་
 གི་སེམས་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་རིག་བྱེད་ཡིན་པ་བཀག་ནས་དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་སྟོན་
 པའི་ཆོག་གི་བྱེད་པར་ཉེ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་
 ཡི་ཡང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱར་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་
 རིག་བྱེད་མིན་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཟོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་
 པའི་དེ་གཟུགས་ཡིན་པ་རང་གིས་མི་འདོད་པ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་

ཀྱི་རྣམ་བཞག་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད་པར་སྟོན་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་དང་པོ་སྟོས་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱད་པར་གཉིས་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་མ་བསྟན་དང་། བློ་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་དང་
པོ་ལྟ་དེ་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་གསུམ་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་དེ་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱད་པར་བཞི་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དག་མི་དགའི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་
གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་ལྔ་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་སྦྱང་
གི་སེམས་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པ་བཀག་ནས་དེ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡོད་དེ། བྱད་པར་བཞི་ལྟ་བུ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་དང་བྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོས་པ་དང་། སྟོས་མིན་དང་། བར་མ་གསུམ་ཡོད། འདི་ལ་ཁ་ཆེ་སྟོབ་
དཔོན་འདུས་བཟང་ན་རེ། འདི་ལ་མ་ཆང་བསྟན་བཅོས་འགལ། །ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་
ཐལ། །ཡང་སྒྲ་ལྟ་བུ་བཟོད་བྱེད་པར་དུ། །བྱ་བ་བྱད་པར་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་སྟོན་ཐུག་བཟོད་དེ།
དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་
ལས་དེ་རྗེས་བྱུང་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་
སྟོས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་པར་ཐལ།
གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་གཡེངས་པ་
དང་སེམས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དག་མི་དགའི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་སུ་ཐལ། མ་གཡེངས་སེམས་

བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ནི། འབྲེལ་པའི་ཡང་སྒྲ་ལྟག་སྟེ། གཡེངས་པ་
སྒྲོས་པས་སེམས་བཅས་ཡང་གོ་རུས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། དག་བའི་རིག་མིན་གྱི་བྱད་པར་
མ་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། སེམས་མེད་སྒྲོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་དུས་སྟེ་ཡང་དག་བའི་རྣམ་རིག་
མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ནས་འདུས་བཟང་རང་གི་ལུགས་ལ། བྱས་པ་
དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི། །སེམས་བའང་སེམས་མེད་པ་ལ་གང་། །ལུང་བསྟན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་
གཟུགས། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འདོད། །ཅེས་དེའི་མཆན་ཉིད་འཛིག་པར་འདོད་ཀྱང་མི་
འཐད་དེ། སྒྲ་ཁོ་རང་གིས་བཀོད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཡང་
ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
དེ་གཟུགས་མཆན་ཉིད་པར་འདོད། མདོ་སེམས་རང་རྒྱད་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་གཟུགས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། རོ་པོ། འཕྲོས་པའི་དོགས་གཅོད་
དང་བཞི། དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་བཞི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་ལ་འབྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྒྲ་ཆོགས་འགྲུབ་པ་
ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་འབྱུང་བས་ན་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་འབྱུང་བ་མཆེད་པར་བྱེད་པས་
ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྲུབ་པས་རྒྱ་
ཆེ། བརྟེན་པ་གཏོས་པ་ཆེ། གནས་པ་ཐ་གྲུ་ཆེ་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར།
འབྱུང་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་། །རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱང་ཁམས་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིའི་བྱེད་ལས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སས་མི་ལྟར་བར་འཛིན་པར་བྱེད།
རྒྱས་སྒྱུད་པར་བྱེད། མེས་སྒྲིན་པར་བྱེད། རྒྱང་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་བྱེད་ལས་སོ་སོར་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་ལ་སོགས་ལས་སྟུ་གྲུབ། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཞིང་འཐས་པའི་འབྱུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། རྩེ་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བའི་འབྱུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་འབྱུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་འབྱུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཁམས་ཞེས་བཞེད་པའི་རྩེ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སྲ་གཤེར་འོ་ཉིད་གཡོ་བ་རྣམས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སའི་ཁམས་དང་། སའི་ཁ་དོག་དང་། དབྱེབས་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ནས་ཁ་དོག་སེར་པོ་དབྱེབས་གྲུ་བཞི་ལ་ས་ཞེས་བཞེད་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཁ་དོག་དམར་པོ་དབྱེབས་གྲུ་གསུམ་དང་། རྩེ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དབྱེབས་རྒྱུ་པོ་དང་། རྩེ་ཁ་དོག་སྨྲན་པོ་དབྱེབས་རྒྱ་གམ་ལ་དེ་དང་དེར་བཞེད་ལ། ས་རྩེ་མེ་རྩེ་གི་ཆོགས་བཞི་པོ་ལ་ས་སོགས་ཀྱི་ཁམས་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྣང་དུ། །ཁ་དོག་དབྱེབས་ལ་ས་ཞེས་བཞེད། །རྩེ་མེ་ཡང་ངོ་རྩེ་ཆོགས་ཁམས། །ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འབྲ་བའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལས་ཕྱང་སྟེ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་དུ་འཇོག་པ་ནི། དབང་པོ་ལྷ་དང་། དེའི་དོན་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་སྟེ་མཆེད་བཅུར་འཇོག་སྟེ། མིག་གི་སྟེ་མཆེད་དང་། དེའི་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་འཇོག་པ་ནས། ལུས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དང་། དེའི་དོན་རེག་བྱའི་སྟེ་མཆེད་དུ་འཇོག་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཁམས་བཅུར་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། མིག་གི་ཁམས་དང་། དེའི་གཟུང་དོན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སྟེ་འཇོག་པ་ནས། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་། དེའི་གཟུང་དོན་རེག་བྱའི་ཁམས་སྟེ་འཇོག་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན་མིག་དང་མིག་གི་ཁམས་ལ་སྟེ་བཞི་བཤད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་མིག་ཉིད་མིག་གི་ཁམས་ཡིན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་དང་སྤྱའི་སྟེ་མཆེད་སྤྱའི་ཁམས་གསུམ་དོན་གཅིག་པ་བཞིན། མིག་དང་མིག་གི་དབང་པོ་མིག་གི་སྟེ་མཆེད་མིག་གི་ཁམས་བཞི་དོན་གཅིག་དུ་

འདོད་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་འང་རིགས་འདྲ་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་
ན་ལ། །སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བཅུར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་སྤང་པོ་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། དེ་
ལས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འཛིན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོར་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
སེམ་གདུང་བར་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོར་སྤང་གི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སེམ་གདུང་བར་མ་ཅི་རིགས་ཉམས་སུ་
སྤྱང་བའི་སེམས་བྱུང་དུ་མ་འདུས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོར་བ་སྤྱང་བའོ་ ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
དབྱེ་ན། དུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྒྲིམས་གྱི་ཆོར་བ་གསུམ། བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་
མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ནས་ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོར་བའི་བར་དུག །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྒྲིམས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་
ཡོད། ལུས་ཆོར་དང་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་དོན་གཅིག །སེམས་ཆོར་དང་ཡིད་ཤེས་
སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་དོན་གཅིག །སྤྱང་བའི་དོན་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དུལ་ཉམས་སུ་
སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱང་བྱེད་གསུམ་ལ་བཤད་ཅིང་། ཉམས་སུ་ཞེས་པ་རིག་པས་བཅད་
པ་དང་། སྤྱང་ཞེས་པ་དེ་སྤྱང་བའམ་ཆོར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདུ་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
རང་དུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་མའམ་སྤྱི་རིས་མ་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་
བའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདུ་ཤེས་གྱི་སྤང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་དུལ་གྱི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་མའམ་སྤྱི་རིས་མ་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་སེམས་
བྱུང་དུ་མ་རབ་རྟུ་སྤངས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་མཆན་མ་ནི། དུལ་གྱི་བྱེད་པར་རམ་སྤྱི་
རིས་ཡིན་ལ། འཛིན་པ་ནི་དེ་གཙོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདུ་ཤེས་ནི། །མཆན་མར་འཛིན་
པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་

ཤེས་སོགས་དུག །དོ་བོའི་སྒོ་ནས་མཚན་མར་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བཟ་བར་
འཛིན་པ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་
དང་། གཉིས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ།
གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་བྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་དུ་མ་སྤངས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་བྱིར། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཚུངས་ལྡན་འདུ་
བྱེད་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་ཤེས་བར་གྱུར་པའི་འདུ་
བྱེད་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དང་ཤེས་བ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་དོན་གཅིག །མཚུངས་
ལྡན་འདུ་བྱེད་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་བྱང་ཞེ་དགུ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བརྩ་བཞི་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་
དེ་ལས་སྤང་སྟེ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་དུ་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་
གསུམ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་བདུན་
ནི། སྟེ་མཆེད་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དང་། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་
ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་མཆེད་དང་དེའི་ཁམས་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་
ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་གསུམ་བཤད་པ་ལ། ཆོས་གསུམ་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། ཆོས་གསུམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ཞར་ལ་ཁམས་ཀྱི་གངས་ངེས་ལ་རྩྭ་པ་
སྤྲོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དུལ་ཀྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པའི་སེམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་
ཡོད་དེ། དེ་དུ་མ་སྤངས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །ཞེས་སོ། །དེ་
ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུག་ཡོད། ཡིད་ཀྱི་

སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འང་
འདོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཉེ་བདུན་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པར། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འང་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདིར་འང་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ནི་བདུན་པོ་རེ་རེ་ནས་ཁམས་རེ་རེ་ཡིན་པར་སྟོན་རྟོ། །རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མི་
རུང་བའི་སྟོན་མེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་གི་སྟོན་ཏུ་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་དུག་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་ཀར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་བྱ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་པ་དང་འབྲས་བྱ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་ས་བོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་ཡིད། །དུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་
གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡིད་ཁམས་ཟུར་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ལ་རྟེན་དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
ལ་རྟེན་གཞན་མེད་པས། རང་གི་སྤྱོད་ལ་དེ་མ་ཐག་འགགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་
གང་རུང་གིས་དེའི་རྟེན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྐྱུབ་
ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ཁམས་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བཙུག་བརྒྱད་དག་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། རྟེན་
མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག །བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་དུག །དམིགས་པ་གཟུགས་སོགས་ལྷལ་དུག་
སྟེ་བཙུག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ནི་བཙུག་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་རྩིས་ཀྱི་
སྟོན་ནས་བསྐྱེད་ཆུང་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་བསྐྱུས་ན་བཙུག་དང་། རྣམ་
ཤེས་བདུན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་བཙུག་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་རིས་བབྱང་བ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཁམས་གཅིག་ཕུ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཆུང་ཡོད་དེ།
གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་བསྐྱུས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་

བདུན་བསྐྱུས། ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་།
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། སྤང་པོ་དང་ནི་སྦྱེ་
 མཆེད་དང་། །ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བསྐྱུས་
 ཚུལ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོས་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་མང་པོས་ཉུང་བ་བསྐྱུས་
 པ་དང་། སྤང་པོའི་རྗེས་ཀྱིས་བྱའི་རྗེས་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱ་ཆུང་བ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཡིད་
 ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་པན་རྒྱན་གཅིག་གིས་
 གཅིག་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིའི་བསྐྱུས་ཚུལ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་
 བསྐྱུས་པ་མེད་དེ། ཆོས་གང་ཡིན་པ་ཆོས་རང་ལས་གཞན་པ་སྟེ་རང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དང་
 མི་ལྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་དངོས་དང་མི་ལྟན་
 བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཁམས་ཀྱི་གངས་ངེས་ལ་རྩོད་སྤྱོད་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
 པས་ཁམས་བཙུག་བརྒྱུད་དུ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་མོད་ཀྱང་མིག་གི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་གཅིག་པ་དང་། སྦྱོད་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་
 ཡིན་པ་དང་། རང་འབྲས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་
 འཆད་པར། མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་མོད་ཀྱི། །རིགས་དང་སྦྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས། །འདྲ་
 པའི་བྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་གཉིས་
 སྤང་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་གཅིག་ཡིན་ན་མི་མཛེས་པས་རྟོན་མཛེས་པར་བྱ་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མཛེས་བྱའི་བྱིར་ན་གཉིས་སྤང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱུང་ཆོས་ལ། ཆོས་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་དོན་དང་། ཆོས་གསུམ་

གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། སྤང་པོའི་སྤྱོད་ཅོད་དེ། རྒྱ་རྒྱུ་དུ་མ་གཅིག་དུ་སྤངས་པའམ་འདུས་པས་ན་དེ་ལྟར་
 བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཅོད་དེ། སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་
 སྤྱོད་པའམ་མཆེད་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའམ་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པའི་དོན་ཡང་
 ཡོད་དེ། རྒྱན་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གྱི་སྤྱོད་ཅོད་
 དེ། འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་རྒྱུའམ་རིགས་ཏེ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་གསེར་གྱི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་རི་ལ་གསེར་གྱི་ཁམས་དང་ལྡན་པའི་རི་ཞེས་
 བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། སྤངས་དང་སྤྱོད་ཅོད་རིགས་གྱི་དོན། །སྤང་པོ་
 སྤྱོད་ཅོད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྤང་པོའི་དོན་ལ་ཚུད་
 ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མདོའི་དོན་དང་། སྤངས་པའི་དོན་ལ་ཚུད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ནི། གང་ལ་ཚུད་པའི་གཞི་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གཞུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་སྟེ།
 འདས་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་བྱང་བའམ། རང་གིའམ། ཕྱིའི་འམ། རགས་པའམ།
 སྤང་བའམ། ངན་པའམ། གྱུ་ཚོམ་པའམ། ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའམ། ཉེ་བ་ན་ཡོད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་གཞུགས་གྱི་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་
 སྤྱོད་འགྲོའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཞེས་པའི་སྤང་པོའི་བར་དུ་སྤྱར་ཏེ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་
 ཚུད་པའི་ཕྱིར། ཚུད་ཚུལ་ནི། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ན་རེ། འདས་པ་སོགས་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་གཞུགས་
 དང་། རང་དང་ཕྱི་ནི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའམ་ནང་དང་ཕྱིའི་སྤྱོད་ཅོད་ཀྱི་གཞུགས་
 དང་། སྤང་བའམ་ནི་སྤྱོད་ཅོད་ཐམས་ཅད་དམ་ལྷོས་པའི་སྤང་བའམ་དང་། ངན་པ་དང་གྱུ་
 ཚོམ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། ཉེ་རིང་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་འདས་མ་འོངས་
 གྱི་གཞུགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་བར་ལ་སྤྱར་ཏེ་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱེད།
 བཅུན་པ་ན་རེ། དུས་གསུམ་ནི་རང་མིང་གིས་བསྟན། སྤང་བའམ་ནི་ཡིད་དང་དབང་ཞེས་གྱི་

བཟུང་བྱ་དང་། རན་པ་དང་གྲོ་མོ་མ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དང་། ཉེ་རིང་ནི་རང་ཡུལ་དུ་སྤང་མི་
 སྤང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདིའི་བཅུན་པ་ནི། ཆོས་སྒྲོབ་ལས་གཞན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཞིག་
 ཡིན་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དོ། །སྤངས་པའི་དོན་ལ་ཚུད་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། རྩེ་སྤྲེལ་མཆེད་དང་ཁམས་ལྟར་སྤང་པོ་ཡང་རྩལ་ཡོད་དུ་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་དང་སྒྲོབ་
 དཔོན་གཉིས་གཟུགས་ཆོར་རེ་རེ་ནས་རྩལ་སྤྲེལ་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་སྤང་སོགས་བཏགས་ཡོད་དུ་
 འདོད། རྩེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་གཟུགས་སྤང་ལ་རྩལ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་གཉིས་བཤད།
 སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་དང་སེམས་ཅམ་པ་སྤང་པོའི་སྤྲེལ་དོད་སྤྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཁྱར་སྤྲེལ་བ་
 དང་ཡོངས་སྤྲེལ་ཆད་པ་སྤང་པོའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་པོ་རྩལ་ཡོད་དུ་
 མ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་རྩལ་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རེ་རེ་ནས་རྩལ་ཡོད་ཡིན་པ་ལྟར་
 འཇུག་ན་ཡང་རྩལ་ཡོད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྲེལ་རབ་རེ་རེས་དབང་
 པོའི་ཡུལ་དང་། དབང་ཉེན་གྱི་རྒྱལ་སྤྲེལ་རབ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་ཤེས་གྱི་ཉེན་བྱེད་པར་འདི་པས་
 འདོད་དོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཟུགས་གྱི་སྤང་པོ་དག་ནི་
 སྤངས་པ་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་ཡོད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བྲག་སྤྲེལ་བ་ན་རེ། རྒྱལ་
 སྤྲེལ་རབ་གཅིག་ཕུ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའམ་སྒྲོས་མངོན་པར་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་
 པོར་འཇོག་གོ། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ། རྒྱལ་སྤྲེལ་རབ་གཅིག་ཕུ་ལ་
 སྤངས་པའི་དོན་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཉེ་གཟུགས་
 གྱི་སྤང་པོའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར། སྤང་པོ་ལ་
 རྩལ་བཏགས་གཉིས་ཡོད་དེ། བཏགས་ཡོད་གྱི་ཆེ་སྤང་པོའི་སྤྲེལ་ཆོགས་པར་དངོས་མིང་དང་རྒྱལ་
 སྤྲེལ་རབ་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག། རྩལ་ཡོད་གྱི་ཆེ་སྤྲེལ་དང་རྒྱལ་སྤྲེལ་རབ་གཉིས་ཀར་དངོས་མིང་དུ་
 འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་པོའི་བྱ་བ་ནི་ཁྱར་དང་། སྤྲེལ་བ་ནི་དེ་ལ་རག་
 ལས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་ཁྱར་སྤྲེལ་བ་སྤང་པོའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གང་གི་ཁྱར་

ཡིན་པ་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་ལྷའི་ཁུར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། ཆོར་བའི་ཁུར་སྐྱེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་
དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཁུར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁུར་མིང་གཟུགས་རེ་ཡོད་
པའི་བར་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། རྟོགས་གཅོད་གཉིས། དང་པོ་
ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་སོགས་ཆོས་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་
ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་
རིལ་འཛིན་གྱི་ཚླངས་པ་གསུམ་བརྒྱུག་པའི་བྱིར་དེ་གསུམ་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་རྣེ་འབྱེད་
རྒྱལ་གསུམ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་བྱིར་དང་། དབང་རྣེན་མགོ་སློབ་པས་གོ་བ། དབང་འབྱེད་ཅུང་
ཟད་སློབ་པས་གོ་བ། དབང་རྒྱལ་ཆེག་དོན་གཉིས་ཀ་ཤིན་ཏུ་སློབ་པས་གོ་བ་གསུམ་རྗེས་སུ་
གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། སྤང་པོ་ལྷ་བཤད་པས་ཚླངས་པ་
དང་པོ་བརྒྱུག་རུས་ཏེ། སྤང་པོ་ལྷའི་སྐབས་སུ་སེམས་བྱུང་གི་སྤང་པོ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་བྱིར།
སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བཤད་པས་ཚླངས་པ་གཉིས་པ་བརྒྱུག་རུས་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཅུར་བྱེ་བའི་བྱིར། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པས་
ཚླངས་པ་གསུམ་པ་བརྒྱུག་རུས་ཏེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་
ལ་བཅུ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་བདུན་དུ་བྱེ་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཚླངས་དབང་
འདོད་རྣམས་གསུམ་གྱི་བྱིར། །སྤང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྟོགས་གཅོད་ནི། སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་སྤང་པོར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་འདུ་གཉིས་ཅོད་པའི་རྩ་
བར་གྱུར་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། སྤང་པོའི་སྤང་རགས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟོན་
པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ཆོར་བའི་རྒྱས་རྒྱལ་པོ་སོགས་བྱིམ་པ་རྣམས་ཅོད།
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་

ཚོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོར་བ་ཟག་བཅས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལས་གསོག་
 ཅིང་ཡུལ་ལ་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་
 སྟེ། སྤང་པོ་ལྗེའི་གོ་རིམ་ལོག་ནས་སྟོན་པ་ལྟར་སྤང་བཤུགས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལོགས་སུ་སྤང་
 བོར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཚོད་པའི་ཅ་བར་གྱུར་པ་དང་། །འཁོར་བའི་རྒྱ་ཕྱིར་
 རིམ་རྒྱུའི་ཕྱིར། །སེམས་སྤང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལོགས་ཤིག་སྤང་བོར་
 བཞག། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྤང་བོར་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་
 བ། སྤང་བོ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་སྤང་
 བོ་ལྟར་མ་འདུས་ཤིང་། སྤྱག་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་
 དུས་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཡང་མི་རུང་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་གཞིར་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། སྤང་བོ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས། །དོན་དུ་མི་རུང་ཕྱིར་མ་
 བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ལ། སྤང་བོའི་གོ་རིམ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་།
 ཞར་བྱང་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤང་བོ་ལྗེའི་གོ་རིམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། གཞུགས་པལ་ཆེ་བ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་རགས།
 དེ་ནས་ཚོར་བ་རྒྱ་བས་གཞན་གསུམ་ལས་རགས། འདུ་ཤེས་རྣམས་མཚན་མར་འཛིན་པས་
 ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་རགས། འདུ་བྱེད་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་རྣམ་ཤེས་ལས་རགས། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤང་བས་སྤང་བཤུགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་སྐྱེ་བོ་དག་གཞུགས་ལ་དགའ་བས་ཐོག་མར་གཞུགས་ལ་ལྟ། གཞུགས་
 ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལས་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་འབྱུང་། དེ་ནས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་ནས་
 ཞེན། དེ་ལས་ཆགས་སྤང་སོགས་འདུ་བྱེད། དེས་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན་ཟས་ལ་ཡོངས་སྟོང་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་སྟོང་ལྟ་བུ། ཚོར་
བ་ཟས། འདུ་ཤེས་ཚོད་མ། འདུ་བྱེད་ལག་བདེ་བ། རྣམ་ཤེས་ཟ་བ་པོ་ལྟ་བུར་གོ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ན་ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ། འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་སྟོང་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པ་རྣམས་ཚོར་བས་བྱེ།
གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བྱེ། སྤྱི་ཅེ་བ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བྱེ། རྣམ་ཤེས་
ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པར་འདྲ་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རིམ་ནི་རགས་དང་ཀུན་
ཉོན་མོངས། །སྟོང་སོགས་དོན་(འདོད)ཁམས་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་དུག་ལས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་སྟོན་དང་། ཡིད་རྗེས་སུ་
སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལྟ་ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག །ཡིད་དུས་གསུམ་ལ་
འཇུག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ད་ལྟའི་དོན་བྱིར་དང་པོ་ལྟ། །ཞེས་སོ། །མིག་སོགས་བཞི་
དང་པོར་བསྟན་ནས་ལུས་དབང་རྗེས་སུ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་
འབྱུང་འབྱུར་ཁོ་ལ་འཇུག །ལུས་དབང་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བྱུར་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
བྱིར། འབྱུང་བ་ལས་བྱུར་དོན་བྱིར་བཞི། །ཞེས་སོ། །དབང་པོ་དང་པོ་བཞིའི་ནང་ནས་མིག་ན་
གཉིས་སྟོན་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་རིང་པོ་ལ་འཇུག །སྒྲ་ལྟེ་གཉིས་ཉེ་བ་
ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། མིག་ན་གཉིས་ལས་མིག་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཡུལ་
ཆེས་རིང་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མིག་གིས་རྒྱ་རིང་པོ་ནས་རྒྱ་ཁྲི་མཐོང་ཡང་དེའི་
ཆེ་ན་བས་རྒྱ་སྒྲ་མི་ཐོས་པའི་བྱིར། སྒྲ་ལྟེ་གཉིས་ལས་སྒྲ་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
དེ་ཡུལ་ལ་སྒྱུར་པར་འཇུག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཟས་ལྟེ་དང་མ་སྤང་པའི་གོང་ནས་སྤྲིང་བའི་ཚོར་
བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ནི་ཆེས་རིང་སྒྱུར་འཇུག་བྱིར། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཚན་གཞན་
ཡང་ཡོད་དེ། དབང་ཉོན་ལུས་ལ་གོ་རིམ་མཐོ་དམན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་
བྱིར། ཡང་ནི་ཇི་ལྟར་གནས་བཞིན་རིམ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱང་ནི། གཞུགས་ཅན་བཅུ་ཀ་གཞུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 གྱང་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་ཕྱ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྩེ་
 བྱག་གི་དོན་གཉིས་དང་། གཙོ་བོའི་དོན་གསུམ་གྱི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 གཞུགས་ཅན་བཅུ་ཀ་སོ་སོར་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་འདུས་ལ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་
 འཛོག་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཞུགས་ཅན་བཅུའི་ནང་ནས་མིག་སོགས་དགའའི་མིང་མ་བཏགས་
 པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་དེ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོར་རྒྱ་
 མཚན་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལག་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོགས་པས་རེག་པ་དང་།
 མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། འཛིག་རྟོན་ན་ཡང་དེ་ལ་གཞུགས་ཞེས་གྲགས་པ་
 གསུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྩེ་བྱག་དོན་དང་གཙོ་བོའི་ཕྱིར། །གཅིག་ནི་
 གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་ཕྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། ཆོར་སོགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་
 འདིར་འདུས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་མུང་འདས་རྣམས་ཀྱང་འདིར་འདུས་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་
 དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྩེ་བྱག་དོན་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་མང་བ་དང་མཆོག་
 བསྟུས་ཕྱིར། །གཅིག་ནི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་གཞན་བསྟུས་ཚུལ་ལ། ཆོས་སྤང་གིས་བསྟུས་ཚུལ་དང་།
 ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་གྱིས་བསྟུས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་། ཞར་བྱང་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། འོ་ན། མདོ་སྡེ་དག་ལས། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་
 དག་ཏུ་འདུས་སམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ཆོས་སྤང་དུ་འདུས་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག་
 གང་རྣམས་སྤུབ་པས་གསུངས་པ་དེ་དག་མདོ་སྡེ་པས་ཆོག་གི་རང་བཞིན་གཞུགས་སྤང་གིས་

བསྐྱུས་པར་འདོད། གྲེ་སྤྱི་སྡེ་པ་ཁ་ཆེ་བ་དང་མདོན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
མིང་ཆོག་པ་པའི་རང་བཞིན་ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད། མདོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་
མདོན་པ་བ་དག་གིས་ཆོས་ལུང་གི་གཞི་ལྡན་གསུག་དང་སྤྱི་ལྡན་འདུ་བྱེད་གྱི་ལུང་པོར་འདོད་
པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཆོས་གྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་སྐབ་པས་གསུངས་དེ་
དག །ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གསུག་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། འོ་ན། ཆོས་ལུང་གི་ཆད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་
ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་ལྷ་རིའི་བྱས་མཛད་པའི་ཆོས་གྱི་ལུང་པོའི་བསྟན་བཅོས་ཤོ་ལོ་ཀ་དུག་སྟོང་
ཡོད་པ་དེ་ཅུ་དང་། གཞན་དག་ལུང་པོ་དང་ཁམས་རྣམས་དང་སྤྱི་མཆེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་
རྣམས་ནས་བྱང་སྤྱོད་དང་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་བར་གང་རུང་རེའི་གཏམ་རྒྱུད་ཆང་བ་རེ་ལ་
ཆོས་ལུང་ཡིན་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེའི་དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་ལུང་སྤྱི་ཆོག་པ་བཅད་གྱི་གངས་
ཡོད་དེ། ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་སྤྱི་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དུང་ལྷུང་བཞི་དང་བྱེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏུས་
གྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ལུང་གཅིག་གི་ཆད་ཇི་ཅུ་ཞེ་ན། གངས་བརྒྱ་ཐལ་
བཅུ་ནི་ཆོས་གྱི་ལུང་པོ་སྡེ་གངས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ །བཟང་བའི་ཚུལ་འདིས་ཆོས་
གྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི་ཆོག་ལེུར་བྱས་པའི་བྱེ་བ་ཐལ་བརྒྱད་དང་འབྱུང་ཐལ་བཞི་
བཅུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། སྟོབ་དཔོན་གྱི་རང་ལུགས་ནི།
ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་རེའི་གཉེན་པོ་ཆང་བར་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་ལུང་རེར་འཛོག་སྟེ། འགྲོ་བ་ཉོན་
མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་སྟོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་གྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉན་
ཐོས་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་
ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཀུན་དགའ་པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོས་གསོལ་བ། ཆོས་གྱི་ལུང་པོ་
སྟོང་ཐལ་བརྒྱད་ཏུ་ཞིག་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱི་ཐད་ནས་བདག་གིས་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་ནི་དགོ་

སྒྲོང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །པལ་ཆེན་སྡེ་བའི་ནང་ཆོན་དོན་གྲུབ་པ་རྣམས་
ན་རེ། དེག་འཛིན་གྱི་སྡེ་སྒྲོང་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྒྲོང་ཡང་དག་པར་འཆལ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྒྲོང་དང་མཐུན་པར་ཆོས་
སྒྲོན་པར་བབྱིད་པ་འགའ་ཞིག་མཆིས་ལགས་སམ་ཞེས་པ་ལྟར་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྒྲོང་འདོད་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྒྲོང་འདྲེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དུག་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་ཆ་
མཉམ་པའི་སྒྲོང་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྒྲོང་རེ་འདྲེན་པ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་།
རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཆད་
ཅིས་ཟེར། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན། །སྒྲོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་
པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་གྱིས་བསྐྱུས་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཕུང་ཆོས་
གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་མདོ་དུ་མ་ལས་ཕུང་པོ་མང་པོ་
དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྩ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་མཆེད་མང་པོ་དང་། ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས་
ཁམས་དུག་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སམ་བཞི་བརྩ་གསུངས་པ་དེ་དག་གྲང་རང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་
ལེགས་པར་དབྱུད་ནས་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བརྩ་གཉིས་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཇི་སྐད་
བཤད་པ་འདི་ནང་དུ་འདུ་བར་བྱ་སྟེ། ལེགས་པར་དབྱུད་ན་དེ་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་མི་འདུ་
བའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་
མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །རང་གི་མཆན་ཉིད་ལེགས་དབྱུད་དེ། །ཇི་སྐད་བཤད་པར་བསྐྱུ་བར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོར་བཤད་པ་རྣམས་ཕུང་
པོ་ལྟར་བཤད་པ་ཅི་རིགས་སུ་འདུ་བ་གང་ཞིག །སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཤད་པ་རྣམས་གྲང་སྐྱེ་མཆེད་
བརྩ་གཉིས་ཅི་རིགས་སུ་འདུ། ཁམས་མང་པོ་རྣམས་གྲང་བཅོ་བརྒྱད་ཅི་རིགས་སུ་འདུ་བའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟར་བཤད་པའི་དང་པོ་གཟུགས་ཕུང་ལྟག་མ་འདུ་

བྱེད་གི་ཕུང་པོར་འདུ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་འཛིན་མ་མཁའ་
 དང་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཟད་པར་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་བརྒྱད་མ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་
 དང་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུས་
 ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་
 ལྔ་ཡང་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་འཁོར་དང་བཅས་ན་སྐྱེ་དང་ཡིད་དང་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ཡོད་དེ། ལྔ་མ་སོགས་གྱིས་ཆོས་བསྟན་
 བས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དགའ་བ་དང་ཞིན་སྐྱུངས་དང་སེམས་བདེ་བ་དང་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་དང་། དག་སྦྱོང་
 སོགས་གྱིས་མ་བསྟན་ཀྱང་རང་གིས་རི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་བཟུང་བ་ལྟར་དབྱངས་གྱིས་ཁ་ཉོན་དུ་
 བྱས་ཞིང་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མ་བསྟན་ལ་རང་གིས་ཐོས་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 དབྱངས་གྱིས་ཁ་ཉོན་ཡང་མི་བྱེད་ཀྱང་རི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆར་སྟོན་ཅིང་། རི་
 ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཆོས་དེ་དག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྟོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་དབྱངས་
 གྱིས་ཁ་ཉོན་ཡང་མི་བྱེད་གཞན་ལ་རྒྱས་པར་ཡང་མི་སྟོན་ཀྱང་རི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་དང་ཤེས་
 པའི་དོན་ལ་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པ་ནས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པ་དང་།
 དེ་བཞི་ལྟར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཆོན་མ་རྣམ་པར་བསྟོས་པ་སོགས་དགུ་སོགས་
 གང་རུང་ལེགས་པར་བཟུང་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད། ལེགས་པར་བསྟོམ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པ་དེ་ལྟར་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལས་བཞད་དོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་

ཐུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཅི་རིགས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཁམས་ཐུག་ཅུ་རེ་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེག་ནི། ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་ས་ཁུ་མེ་རྒྱུད་བཞི། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་
 རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཏེ་ཐུག། འདོད་ཆགས་གཞོད་སེམས་རྣམ་འཆེ་ངེས་འབྱུང་ཁམས། །གཞོད་
 མེད་ཁམས་དང་མི་འཆེ་འཁེའི་ཁམས་ཏེ་ཐུག། སྤྱུག་བསྐྱལ་བདེ་བ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཁམས། །ཡིད་
 བདེ་བཏང་སྒྲིམས་མ་རིག་ཁམས་ཏེ་ཐུག། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་བཞི། །འདོད་
 ཁམས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཏེ་གསུམ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་འགོག་
 བའི་ཁམས་ཡང་གསུམ། །འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་ཁམས་དང་གསུམ། །དམན་པ་གྲ་
 རོམ་བར་མའི་ཁམས་གཞན་གསུམ། །དགོ་དང་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་ཁམས་གསུམ། །སྒྲོ་བ་
 དང་མི་སྒྲོ་བ་དེ་གཉིས་མིན་ཁམས་གསུམ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཁམས་བྱང་འདུས་བྱས་
 ཁམས། །འདུས་མ་བྱས་ཁམས་གཉིས་ཏེ་རེ་གཉིས་འདོད། །བཅོ་བརྒྱད་ཐུག་ཆོན་གསུམ་དང་
 བཞི་ཆོན་གཅིག་། གསུམ་ཆོན་ཐུག་དང་གཉིས་ཆོན་གཉིས་བཅས་པས། །ཁམས་མང་རེ་གཉིས་
 ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཁམས་རེ་གཉིས་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དོར་བའི་སྤྱུག་མ་ཞེ་
 བཞི་པོ་ཡང་བཅོ་བརྒྱད་ཅི་རིགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། བཅོ་བརྒྱད་ལ་འདུ་བ་འདོད་ཁམས་དང་།
 དུས་གསུམ་དང་། དམན་པ་སོགས་གསུམ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་སྒྲོ་བ་མི་སྒྲོ་བ་གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་བའི་ཁམས་དང་ཟག་བཅས་དང་འདུས་བྱས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཆོས་ཁམས་སུ་འདུ་
 བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་ཐུག་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཁམས་སོགས་ཐུག་
 དང་། ཆོར་འདུ་འདུ་བྱེད་གསུམ་དང་། འགོག་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཆོས་
 དང་ཡིད་ཁམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་དུ་འདུ་བ་གཟུགས་མེད་གཉིས་སྒྲོ་བ་མི་སྒྲོ་བ་
 ཀྱི་ཁམས་གཉིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ལྔ་དང་། བཅུ་བཞིར་འདུ་བ་གཟུགས་ཁམས་ལན་
 གཉིས་དང་། གཟུགས་ཁམས་སྤྱི་ཁམས་ཡིད་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཐུག་ཆོས་ཁམས་
 དང་བཅུར་འདུ་བ་དགོ་བའི་ཁམས་དང་མི་དགོ་བའི་ཁམས་གཉིས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་

འདྲ་བ་དྲུག་ཚན་དང་པོའི་རྣམ་ཤེས་དང་བཞི་ཚན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 སྒྲིམ་ཆེག་ནི། བཙུག་བརྒྱད་འདྲ་བ་བཅུ་གཅིག་དང་། །ཆོས་ཁམས་ཡིན་པ་བཙུག་དེ། །ཆོས་
 ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཡིན་ལ། །བཅུ་བཞིར་འདྲ་བ་གཟུགས་ཁམས་གཉིས། །བཅུར་འདྲ་དག་
 དང་མི་དག་གཉིས། །རྣམ་ཤེས་ཁམས་སུ་རྣམ་ཤེས་གཉིས། །ཞེ་བཞི་བཙུག་འདྲ་ཚུལ་
 དུ། །ཆོས་མངོན་མཐར་སོན་མཁས་པས་སྒྲིམ། །ཞེས་སོ། །ཁམས་དེ་དག་ལས་ནམ་མཁའ་
 དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ནི། །ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་མི་གཅིག་སྟེ། །ནམ་མཁའ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲུས་མ་བྱས་དང་ཟག་མེད་ཡིན་ཞིང་།
 །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རོ་བོ་གཟུགས་དང་ཁ་སྒྲིའི་བྱ་ག་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་བ་དང་སྒྲིབ་
 པ་གང་རུང་གི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཐོགས་བཅས་གཞན་གྱི་ཉི་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཞིག་ལ་
 །འདོད་དོ། །ལོ་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་
 མ་རངས་པའི་ཆེག་ཡིན་ཏེ། །སྒྲིབ་དཔོན་དང་མདོ་སྡེ་པ་ནམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་
 དང་། །ཐོགས་མེད་ཉི་འཁོར་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པར། བྱ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 ཞེས་བྱ། །སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་པ་དག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ན་
 རེ། །ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། །འདྲུས་མ་བྱས་ལ་བྱེ་ནང་མི་
 རུང་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་བྱེ་ནང་གཉིས་བཤད། །ནམ་མཁའ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མི་
 རུང་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྒྲིབ་པར་ཡང་བཤད། །ས་སོགས་ལྟར་སྒྲིམ་བྱའི་ཉི་བར་ལོན་པའི་
 གདགས་གཞིར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར། །ཁམས་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 ཁམས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། །སྐབས་འདིའི་ཁམས་དྲུག་ལ་འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྒྲིབ་པའི་ས་
 བོན་ཞིག་དགོས་པས། །ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་སྟེད་པ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པས་མི་རུང་ལ། །ཟག་
 བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྒྲིབ་པ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་
 པར། །ཟག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་སྒྲིབ་པའི་ཉིང་། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིརི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་ནི་ཁམས་རེ་གཉིས་
ཀྱི་དྲུག་ཆོན་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་འཆད་བྱེད་ཡིན་ཀྱི་ཁམས་བཙུག་གི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་
འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཁམས་ཀྱི་ནམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ། གཉིས་ཆོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། གསུམ་ཆོན་
ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། ཐུབ་པ་གཞུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། བྱུང་
སྐྱེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། ལྷ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་ཏུ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། ཐོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་
ན། ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ལས་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་དུ། མེད་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་
ཀྱི་ནང་ནས་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་གཅིག་ཕྱ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་ཡོད་འདིར་ནི་གཞུགས་གཅིག་ཕྱ། །ཞེས་སོ། །ལྷག་མ་བཙུ་
བདུན་ནི་བསྟན་མེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁམས་བཙུག་ཀྱི་ནང་ནས་གཞུགས་ཅན་བཙུ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་
ཏེ། རང་གི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་ན་བསྐྱེབས་པའི་ཐོགས་
བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་དང་བཅས་པ་གཞུགས་ཅན་བཙུ་ །ཞེས་སོ། །ལྷག་མ་བཙུག་ནི་
ཐོགས་མེད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེབས་པའི་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ།
བསྐྱེབས་པའི་ཐོགས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་གསུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གཞུགས་ཅན་བཙུ་ལྷ་ཕྱ་ཡིན་ཏེ། བཤད་ཅིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
དབང་པོ་ལྷ་ལྷ་ཕྱ་སྟེ། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བ་ལ་དེ་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་ཞེས་
བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་ནམས་ཡིན་ནོ། །མིག་གཅིག་ཕྱ་ལའང་དུ་
མ་ཡོད་དེ། ཅུ་ལ་ཐོགས་ལ་སྐྱམ་ལ་མི་ཐོགས་པ་དང་། སྐྱམ་ལ་ཐོགས་ལ་ཅུ་ལ་མི་ཐོགས་པ་

དང་། གཉིས་ཀར་ཐོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀར་མི་ཐོགས་པ་དང་། ཉིན་མོ་ཐོགས་ལ་མཚན་མོ་
 མི་ཐོགས་པ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་དང་། གཉིས་ཀར་ཐོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀར་མི་ཐོགས་པ་
 ཉེ་མུ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། ཉའི་མིག་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་མི་པལ་ཆར་གྱི་མིག་
 ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཆུ་སྤོང་གིས་པ་གསོད་དང་སྤལ་པའི་མིག་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ་ནི་གཉིད་
 ལོག་པའི་དུས་ཀྱི་མིག་དང་། མངལ་དུ་འཆི་བའི་མིག་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་པ་ནི། མི་པལ་ཆར་གྱི་མིག་
 ལྟ་བུ་དང་། དུག་པ་ནི། དུག་པ་དང་པ་བང་(མང)གི་མིག་ལྟ་བུ་དང་། བདུན་པ་ནི་གུང་དང་གྱི་
 པ་དང་གྱི་རྩ་མ་གསུམ་གྱི་མིག་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། གཉིད་དང་སྒྲིམས་འདུག་གི་དུས་ཀྱི་
 མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དུལ་ལ་ཐོགས་བཅས་དང་། བསྐྱེབས་པ་ལ་ཐོགས་བཅས་གཉིས་
 ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། དུལ་ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་ལ་བསྐྱེབས་པའི་ཐོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་མུ་སེམས་
 དང་སེམས་བྱང་རྣམས་དང་། དུལ་ལ་ཐོགས་བཅས་མིན་ལ་བསྐྱེབས་པའི་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པ་
 དུལ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། དུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་མིན་
 རྣམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་དེ་གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དུལ་ལ་ཐོགས་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་དོན་
 གཅིག་གམ་ཞེ་ན་མུ་གསུམ་ཡོད་དེ། དམིགས་པར་ཐོགས་ལ་དུལ་ལ་མ་ཐོགས་པ་མེད་པས་
 མུ་གསུམ་ལས་མི་འོང་ལ། དུལ་ལ་ཐོགས་ལ་དམིགས་པ་ལ་མ་ཐོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་
 དང་། གཉིས་ཀར་ཐོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་མཐའ་དག་དང་། གཉིས་ཀར་མི་ཐོགས་པ་
 ནི་དུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་དགེ་མི་དགེ་གང་
 རུང་དུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་གཟུགས་སྤྱོད་
 གཉིས་མ་གཉོགས་པའི་ལྷག་མ་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། དི་རོ་རིག་བྱ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱད་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་སྤྲུལ་གཏོགས་ ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་
གཞན་པའི་ཁམས་ལྷག་མ་བརྩ་ལ་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ནང་
ཚན་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་མ་ཆགས་པ་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དག་བ་དང་ཆགས་སོགས་
དང་མཚུངས་ལྡན་མི་དག་བ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བདུན་ལུང་མ་བསྟན་དང་།
ཆོས་ཁམས་ལ་ཡང་མ་ཆགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་བ་ལྟ། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་
ཆོར་སོགས་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་རྣམ་
རིག་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱན་སྒྲོང་གི་དག་བ་དང་། འགོག་བདེན་དོན་དམ་པའི་དག་བ་ཡང་ཡོད།
དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཁམས་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཆགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དག་བ་དང་། ཆོར་
སོགས་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་དེ་དང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམ་རིག་
མ་ཡིན་པ་ཀྱན་སྒྲོང་གི་མི་དག་བ་དང་། དེ་གཉིས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བདུན་དང་། ཆོས་
ཁམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་སྤྲུལ་ལ་དག་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཞན་
རྣམ་གསུམ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁམས་བཙུག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་རི་ལྟར་
ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་བཙུག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་འདོད་པའི་སྤྱིར་བས་
བདག་གིར་བྱས་པ་དང་མ་བྱལ་བའི་སྤྱིར། འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་
སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བརྩ་བཞི་ཡོད་དེ། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་ཁམ་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་
དགོས་པས་རི་རོ་གཉིས་དང་སྒྲ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་བཞི་མེད་ལ། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་
བྱལ་བས་དེ་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་ལྷག་མ་བརྩ་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པར།
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བརྩ་བཞི་ལོ། །དྲི་དང་རོ་དང་སྒྲ་དང་ནི། །ལྷེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་
གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ཆོས་ཁམས་དང་

ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བ་ཁོ་ན་དེར་སྐྱེ་བས་ན་
གཟུགས་ཅན་བརྩ་མེད་ལ། རྟེན་དབང་པོ་ལྔ་དང་དམིགས་པ་ཡུལ་ལྔ་མེད་པས་ནམ་ཤེས་ལྔ་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། གཟུགས་མེད་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ནི། །ཆོས་དང་ཡིད་
ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཁམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས། རྟོག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས། དམིགས་པ་
དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡིད་དང་ནམ་ཤེས་དང་ཆོས་
ཁམས་ཏེ་གསུམ་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་དང་ནམ་ཤེས་ལ་
ལམ་བདེན་དུ་གཏོགས་པ་ཟག་མེད་དང་། མ་གཏོགས་པ་ཟག་བཅས་དང་། ཆོས་ཁམས་ལ་ལམ་
བདེན་དུ་གཏོགས་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ནམས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་བྱས་ནམས་ཟག་
བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་བཅས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་
བརྩ་དང་། དབང་པོའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྔ་སྟེ་བཙུང་ལྔ་པོ་ནམས་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
སྒོ་མ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ནམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚུད་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒོ་ལྔའི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་ལྔ་པོ་ཡང་རྒྱན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོག་པ་དང་དཔྱེད་པ་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་ཏེ། དེ་
ནམས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པར། རྟོག་དང་དཔྱེད་དང་བཅས་པ་ནི། །ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བེའི་སྒྲ་ནི་ངེས་བཟུང་གི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ཐ་མ་ཡིད་དང་ཆོས་དང་
ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་རྟོག་བཅས་དཔྱེད་བཅས་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱེད་བཅས་
དང་། རྟོག་མེད་དཔྱེད་མེད་གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རྟོག་དཔྱེད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་
མ་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་ཡིད་དང་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་
དང་། རྟོག་དཔྱེད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་མཚུངས་ལྡན་ནམས་ནི་རྟོག་བཅས་དཔྱེད་

བཅས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྟོག་
མེད་དཔྱོད་བཅས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་། ལྷག་མ་
གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར།
ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཉིས་ཀ་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེས་ན་ངོ་བོ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཀྱང་རྟོག་བཅས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་
དང་མཚུངས་པར་མི་ལྷན་པས་རྟོག་བཅས་མིན་ལ། དཔྱོད་པ་ཅམ་དང་བཅས་པའི་བྱིར། དེས་
དཔྱོད་པ་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ།

གཉིས་པ་ཅོད་སྤོང་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྒོ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན། མདོ་
ལས། དག་སྤོང་དག་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྒོན་པོ་ཤེས་ཀྱི། སྒོན་པོའོ་སྒྲུལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་རྟོག་བྱལ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བྱེ་སྒྲན་རེ། སྒོན་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། སྒྱིར་རྟོག་
པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། དེས་རྟོག་གི་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་བྲན་གྱི་རྟོག་པ་གསུམ་ཡོད་
པར་གྲགས་པ་ལས་འདི་ལྷ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་དེས་རྟོག་དང་རྗེས་བྲན་གྱི་རྟོག་
པ་མེད་པས་མདོ་ལས་རྟོག་བྱལ་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྟ་རྒྱུང་པ་གཅིག་ལས་མེད་
པས་རྒྱུང་པའི་བྱ་བ་མི་རྣམས་པ་ལ་རྒྱུང་མེད་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཅིག་ལས་
མེད་པ་ལ་ཡང་དེས་པར་རྟོག་པར་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་མེད་པས་རྟོག་མེད་དུ་གསུངས་པའི་
བྱིར། དེས་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་གྲོགས་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ།
གཡེང་བ་རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ། ངོ་བོ་ཤེས་རབ་རང་ཡུལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་
རྟོགས་པ་གཅིག་ལ་འཇོག་པའི་བྱིར། བྲན་རྟོག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྷན་པ། མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ། ངོ་བོ་བྲན་ཤེས་ལ་འཇོག་པའི་བྱིར།
ཞེས་འཆད་པར། དེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་བྲན་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་མི་རྟོག་། དེ་དག་
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེང་། །ཡིད་ཀྱི་བྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟོག་པ་

གསུམ་གྱུ་བ་མཐའ་གོང་མས་ཀྱང་འདོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི།
།སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཁམས་བཙུག་ལ་
དམིགས་བཅས་དམིགས་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཁམས་
ཀྱི་བྱེད་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་བཅས་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་བཙུ་དང་། ཆོས་
ཁམས་ཀྱི་བྱེད་འདུས་མ་བྱས་ཏེ་ཁམས་བྱེད་དང་བཙུ་གཅིག་དམིགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱང་ ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་ཟིན་མ་ཟིན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། འབྱུང་བ་འབྱུང་གྱུར་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
བ་དང་། བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཁམས་བཙུག་ལ་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ཁམས་
བདུན། ཆོས་ཁམས་དང་བཙུག་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་། སྤྱི་ཉེ་ཁམས་དགུ་ནི་མ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་ཟིན་དགུ། །བཙུག་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྤྱི། །ཞེས་སོ། །ལྷག་མ་དགུ་ལ་ཟིན་མ་ཟིན་
གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགུ་པོ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟིན་
མ་ཟིན་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་རྟོན་དབང་པོས་བྱུང་བ་ནི་ཟིན་པ་དང་། དབང་པོས་མ་བྱུང་
བ་ནི་མ་ཟིན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ལས་རེག་བྱ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་
གཉིས་ཡོད་དེ། ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། འཇམ་རྩལ་སོགས་འབྱུང་གྱུར་ཀྱི་རེག་བྱ་བདུན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེག་བྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ལས་
འབྱུང་གྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་དགུ་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་
ཐྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་རེག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པར། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི། །འབྱུང་གྱུར་ཆོས་ཁམས་ཐྱོགས་གཅིག་ཀྱང་། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་བཙུག་པ་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་
 དེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཁམས་དང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ཏེ་བརྒྱད་
 རི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བཙུན་པ་སངས་རྒྱུ་ལྷ་ན་རེ།
 གླེ་མཆེད་བཙུན་པའི་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འདི་
 དག་བཞི་སྟེ། ཞེས་གྲངས་ངེས་བཟུང་སྟོས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་
 བཞི། མིག་སོགས་བཞིའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱ་བ་སོགས་ནི་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་མིག་ནི་ནང་གི་གླེ་མཆེད་
 དེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུ་བྱས་པ། གཟུགས་དྲངས་པ། གཟུགས་ཅན་བསྟན་དུ་མེད་
 ལ། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 འོ་ན། མདོ་ལས། གང་མིག་གི་ཤིང་གོང་བྱ་ལ་སྤྱ་བ་དང་མཁའ་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མིག་དང་ངོ་སོ་ཐ་མི་དད་པའི་དབང་རྟེན་ཁོག་
 པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁམས་བཙུག་པ་བརྒྱད་ལ་བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 གཟུགས་ཅན་བཙུན་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་འདུས་པས་ན་བསགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་
 དང་། ཆོས་ཁམས་དང་བརྒྱད་མ་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་བཙུན་པའི་བསགས་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྣམས་རྩལ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་དང་། བསགས་རྩལ་ནི་
 དེ་ལས་ཆེ་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། བསགས་རྩལ་སྤྱ་རབ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་བས་སྤྱ་བའི་གཟུགས་ནི་བསགས་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཆེས་རྒྱུ་བ་ནི་མི་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཁམས་བཙུག་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་གཅིད་བྱེད་དང་གཅིད་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་
 བྱུང་བར་ཡོད་དེ། གཅིད་བྱེད་སྟེ་རེ་དང་གཅིད་བྱ་གིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་

ཁམས་གསུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་འཛོག་པ་གང་ཞིག །ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་བཞི་
ལ་གཙོད་བྱེད་དང་གཙོད་བྱ་བཞི་ལ་ཉུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསགས་པའི་རྒྱན་
འབྲེལ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། རྒྱན་འབྲེལ་བ་རྣམས་པར་བྱེ་བ་བཅད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ལ་རྒྱན་མེད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་ཞེས་པས་ནང་གི་ཁམས་བཅུ་གཉིས་མ་
ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་གཙོད་བྱེད་དང་གཙོད་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་པོ་ལྷ་
འོད་ལྟར་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་མེད་བརྒྱད་ནི་བསགས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར།
གཙོད་བྱེད་གཙོད་པར་བྱ་བ་ཉིད། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས་བཞི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཁམས་
བཅོ་བརྒྱད་ལས་བསྐྱེད་བྱ་དང་འཇལ་བྱའི་བྱ་དང་པར་ཡོད་དེ། གཙོད་བྱ་གཙོད་བྱེད་གསུགས་
དྲི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བྱ་བྱུང་ཤིང་དང་འཇལ་བྱེད་སྤང་ཡང་ཕྱི་རོལ་
གྱི་ཁམས་བཞི་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་བཞིན་བསྐྱེད་བྱ་འཇལ་བྱེད་
པའོ། །ཞེས་གསུངས། སྐྱེད་བྱེད་དང་འཇལ་བྱེད་ལ་མི་མཐུན་པར་སྤྱི་སྟེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་མེ་དང་ཅི་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཅིང་ཁམས་བཞི་པ་སྤྱིར་ཐལ་བ་སོགས་པར་
འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བྱ་ཡང་ཡིན་ལ་ལན་ཚུ་སོགས་འཇལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
པ་ནི་སྤང་མགོ་དམའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བཞི་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ལ་འཇལ་
བྱ་ཡང་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ཅིང་། ལ་ལ་ན་རེ། མེ་ཁོ་ན་སྐྱེད་བྱེད་དང་ཕྱི་བ་ཁོ་ན་གཞལ་བྱ་
ཡིན་པར་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། བསྐྱེད་དང་གཞལ་ལ་མི་མཐུན་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་བྱང་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། བྱང་མ་བྱང་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱི་ནང་
གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཉེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
དབྱེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་བྱང་བ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། མ་བྱང་བ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་
དང་། དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་མཚུངས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་

རྒྱ་དང་། རྒྱས་བྱང་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མིག་སྟགས་ནང་གི་དབང་པོ་
ལྷ་ལ་དགེ་མི་དགེ་རྣམ་སྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། ངན་འགྲོའི་མིག་སྟགས་ལྷ་ནི་མི་དགེ་བའི་
རྣམ་སྟེན་ལས་བྱུང་། བདེ་འགྲོའི་མིག་སྟགས་ལྷ་ནི་དགེ་བའི་རྣམ་སྟེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་
པར་སྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། །ནང་གི་ལྷ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་སྟེན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱ་དོན་གཉིས་ཡོད་དེ།
རྣམ་སྟེན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པས་ན་དེ་ལྟར་དང་། རྣམ་པར་སྟེན་ཟེན་ལས་སྐྱེས་པས་ན་རྣམ་སྟེན་
སྐྱེས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མིག་སྟགས་ནང་གི་དབང་པོ་ལྷ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཟས་
དང་ཁྱས་བསྐྱ་མཉེ་སྟགས་ལེགས་སྤྱད། གཉིད་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་དག་གིས་བྱོང་
རྒྱས། དེས་དབང་ཉེན་ཁོག་པ་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ལས་བྱུང་བ་ནང་གི་ལྷ། །ཞེས་
སོ། །མིག་སྟགས་དབང་པོ་ལྷ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་རྒྱ་མཐུན་
ཡོད་ཀྱང་། བྱུང་བ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། །སྐྱ་ནི་མགུལ་
བ་སྟགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་ནི་རྒྱས་བྱང་དང་། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་
བ་དང་ཐ་མི་དད་པར་འདུག་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྟེན་ལས་
སྐྱེས་པ་མེད་དེ། འདོད་དགུར་སྐྱ་བྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ནི་རྣམ་སྟེན་ལས་སྐྱེས་མིན། །ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། སེམས་བྱང་དང་བརྒྱད་
ལ་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་སྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་
འགྲོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་སྟེན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ནི། རྣམ་སྟེན་
ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་རྣམ་སྟེན་སྐྱེས། །ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད་ ཅས་
སོ། །སྐྱ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་ལ་བྱུང་བ་གསུམ་ཀ་ཡོད་དེ། རྒྱས་བྱང་གི་
ཆོགས་པར་ཡོད་པ་རྒྱས་བྱང་། རྣམ་སྟེན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོགས་པར་ཡོད་པ་རྣམ་སྟེན་སྐྱེས་དང་། རྒྱད་
ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་རྣམས་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མ་བྱུང་བ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ནི། ཁམས་བཙུག་གི་ནང་ནས་ཆོས་
 ཁམས་གི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ནི། རྒྱ་
 གསུམ་ཀ་ལས་མ་བྱུང་ཉི། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བསྐྱེད་
 ཆོས་བཅོད་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དང་ཆོས་དང་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 པོའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཕྱོད་དུ་མ་སོང་
 བས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཐ་མ་གསུམ། །སྐད་ཅིག་མ་
 ཉི་ ཞེས་སོ། །དེས་ནི་ཤུགས་ལ་ཁམས་ལྷག་མའི་འདུས་བྱས་ལ་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བས་བྱབ་
 པར་བསྟན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདུས་བྱས་གཞན་ནི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་འགའ་ཡང་
 མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མིག་དང་མིག་ཤེས་ཐོབ་ཚུལ་དང་ལྡན་ཚུལ་ལ་བཞི་བཞི་སོགས་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཐོབ་ཚུལ་བཞི་དང་ལྡན་ཚུལ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐོབ་ཚུལ་བཞི་
 ཡོད་དེ། སོ་སོར་མིག་སྒར་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཐོབ་ལ་མིག་ཤེས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། མིག་
 ཤེས་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཐོབ་ལ་མིག་དེ་ལྟར་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ལྡན་ཅིག་ཐོབ་པ་
 དང་། ཡང་སྐྱས་དེ་གཉིས་མ་ཐོབ་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་ན་
 རིམ་གྱིས་དབང་པོ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ནས་མིག་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 སོགས་ནས་འོག་མར་སྐྱེས་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་མིག་ཤེས་གསར་ཐོབ་དང་མིག་
 ནི་སྒར་ནས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་ཁམས་དང་ཆོངས་
 པའི་འཛིན་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བར་དོའི་དུས་ནས་མིག་དང་མིག་ཤེས་ལྡན་ཅིག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་གཟུགས་མེད་ནས་

གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷན་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། མིག་དང་ལྷན་ལ་མིག་
ཤེས་མི་ལྷན་པ་དང་། མིག་མི་ལྷན་ལ་མིག་ཤེས་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་
ཀ་མི་ལྷན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་མ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ལ་མིག་
ཤེས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་སུ་མིག་མ་ཐོབ་
པ་དཔྱུས་ལོང་ངམ་མེར་མེར་པོ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་ཉམས་པའི་མིའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་སྤར་བར་
དོའི་དུས་ནས་ལྷན་ཟེན་ཅིང་མ་འོངས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གང་སྟེལ་ལས།
གསུམ་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་མིག་ཐོབ་པ་དང་མ་ཉམས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀ་དང་
ལྷན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་སྤར་ལྟ་བུ། མིག་དང་མིག་ཤེས་ཡུལ་གསུམ་
ལ་ས་མཚུངས་བཤད་ཟེན་རྟོ། །ཞེས་འཆད་པར། མིག་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་
དང་། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་འཐོབ་པ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་བྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ།
ནང་གི་ཁམས་རྟེན་དབང་པོ་དུག་དང་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་དུག་དང་བརྟེན་གཉིས་ཡིན་ལ། བྱིའི་
ཁམས་ནི་བརྟེན་གཉིས་པོ་དེར་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་ཡིན་པའི་བྱིར། ནང་
གི་བརྟེན་གཉིས་གཟུགས་ལ་སོགས། །མ་གཏོགས་ ཞེས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་ན་བྱི་ནང་རི་
ལྟར་ཞེ་ན། ལས་འབྲས་ལ་སྦྱོད་པའི་བདག་ཡོད་དེ། སེམས་ནི་ངར་འཛིན་གྱིས་ང་ཞེས་འཛིན་
པའི་དམིགས་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། སེམས་ནི་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་
ཡིན་པའི་བྱིར་བདག་ཅེས་ནི་བར་འདོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་ནི་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་ཟེན་པའམ་སྐྱེ་
བའི་ཆོས་ཅན་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་་
པ་མཐའ་ཡས་པ་མ་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཁམས་མེད་པའི་བྱིར། ཆོས་ཞེས་

བྱ་བ་ནི། །རྟོན་པ་དང་བཅས་ ཞེས་སོ། །ཁམས་བཙུང་བ་ཀྱི་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རྟོན་བཅས་
དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རང་གི་ལས་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། ཁམས་གང་ཞིག །རང་གི་ལས་བྱེད་པ་རྟོན་བཅས་དང་། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ལས་
མི་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་གི་ལས་བྱེད་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་
ཤེས་གསུམ་པན་ཚུན་བརྟོན་པའམ་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟོན་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་
ན་དབང་པོ་མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་ན་བས་ཉན་པ་སོགས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡུལ་དུ་གཏོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཞེས་འཆད་པར། ལྷག་མ་ནི། །དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཙུང་དང་།
ཡང་སྤྲོས་བསྐྱུས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྟ་སྟོམ་སྤང་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་གང་
ཞིག །མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཙུན་ནི་སྟོམ་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན། །ལྟ་ཡང་ ཞེས་སོ། །ཁམས་
ཐ་མ་ཡིད་དང་ཆོས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་དང་།
སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ཀ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་སྤང་བྱེད་ཅུ་ཅུ་བཙུང་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་
པ་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྗེས་འབྲང་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་མཐོང་སྤང་དང་། ཟག་བཅས་
ལྷག་མ་རྣམས་སྟོམ་སྤང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་རྣམས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐ་མ་གསུམ་རྣམ་
གསུམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གནས་མ་བྱ་བ་ན་རེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ངན་སོང་པའི་ལུས་ངག་གི་
ལས་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་འགག་པའི་བྱིར། མདོ་ལས།
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལོག་པར་མི་
ལྟར་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བེད། དེ་འགོག་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན།
མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་

བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སོ་སྐྱེ་ཡང་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་ཅིང་། དགེ་ཅ་ཆད་པའི་དེ་ཡོད་པས་དགེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྤང་མིན། །ཞེས་སོ། །ངན་སོང་དུ་འཕྱེད་ཀྱི་ལུས་ངག་
 གི་ལས་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡིད་ཀྱི་
 སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་ལྷ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་ལ་དངོས་དང་བརྟུན་པས་ལོག་ཞུགས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཟུགས་མིན་རྟག་པ་མིན་སྐྱེས་མིན། །ཞེས་སོ། །

རྟག་པ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། ལྷ་བ་ཡིན་མིན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། རྟག་མི་རྟག་གི་སྒྲོ་ནས་དང་། དབང་པོ་ཡིན་མིན་ཀྱི་སྒྲོ་
 རྣམ་དབྱེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ལྷ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། མིག་ལྷ་བར་སྐྱབ་བ་དང་། དབང་པོའི་
 རྟེན་ཆོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁམས་བཙུག་ལ་ལྷ་བ་དང་ལྷ་མིན་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་
 དེ། མིག་དང་འཇིག་ལྷ་མཐར་ལྷ་ལོག་ལྷ་གསུམ་དང་ལྷ་བ་མཆོག་འཇིག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་
 བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིག་གཉིས་ཏེ་ལྷ་བ་ལྷ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་
 སྒྲོ་བ་པའི་ལྷ་བ་དང་མི་སྒྲོ་བ་པའི་ལྷ་བ་སྟེ་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ལྷ་བ་
 རྣམ་པ་བརྟུན་ནི་ལྷ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་ག་མ་ཕྱེད་དང་བརྟུན་པ་རྟུན་པོ་རྣམས་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཆད་པར། མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཕྱོགས་ནི། །ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བརྟུན། །ཅེས་
 གསུངས། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སྒྲོ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྟོག་མིང་དོན་འཇིག་པའི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་མཚུངས་སྐྱེས་སྒྲོ། །དེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྷ་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མིག་ལ་དེས་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ངི་ལྟར་ལྷ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་གིས་

གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ ཞེས་
སོ། །མིག་ཡིན་ན་གཟུགས་མཐོང་བས་མ་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་ལ་རྟེན་བཅས་
དེ་མཚུངས་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་ཁོ་ནས་མཐོང་ལ། དེ་དང་
མཚུངས་པས་ནི་མི་མཐོང་སྟེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་གྲོགས་སུ་རྣམ་ཤེས་ངེས་པར་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་བཅས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན། མིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་
མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟ་ན་རྣམ་ཤེས་ནི་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཡང་མཐོང་
དགོས་པ་ལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ནི་སྟོབ་དཔོན་དང་མདོ་སྡེ་པ་མ་རངས་པའི་
ཆོག་ཡིན་ཏེ། མིག་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་མི་མཐོང་ན་མཆིང་བུ་དང་ལྟང་འཆིང་དང་ཤེས་དང་
ཆུ་དག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡང་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་འཇུག་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་
ཏེ། གང་སྤང་བ་ལ་གོགས་མེད་ན་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་བསྐྱེབས་ཀྱང་མིག་ཤེས་སྟེ་ལ། གོགས་
ཡོད་ན་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །གང་ཕྱིར་བར་
དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། དུལ་གཟུགས་དེ་
མིག་གཅིག་གིས་མཐོང་ངམ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་ཞེ་ན། མིག་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་གཟུགས་
མཐོང་སྟེ། མིག་གཅིག་གིས་བལྟས་པ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་མཐོང་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས། གལ་ཏེ་མིག་གཉིས་ཡོད་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
སྟོན་མེད་དེ། རྟེན་དབང་པོ་སོ་སོར་ཆད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་མིན་པས་དུལ་ན་མི་
གནས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་ལ། དབང་པོས་དུལ་སྟོན་ཚུལ། དབང་པོ་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། ས་
གར་གཏོགས་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མིག་དང་ཡིད་དང་ན་བ་གསུམ་ཆོས་ཅན། དུལ་

དང་མ་ཐུང་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཐག་རིང་པོ་ནས་གཞུགས་མཐོང་། རྣ་བས་
 རྒྱང་རིང་པོའི་སྒྲ་ཐོས། ཡིད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མིག་
 དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་ནི། །ཡུལ་དང་མ་ཐུང་ ཅེས་གསུངས། ལྷ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་དེ་ལས་
 གཞན་དུ་ཡུལ་དང་ཐུང་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་འདབ་ཆགས་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་
 ལྷོས་པའི་བྱིར། ལྷ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་རང་དང་ཆེ་རྒྱང་མཉམ་པའི་ཡུལ་འཛིན་པར་འདོད་
 དེ། ལྷ་དབང་གིས་རང་གི་རྩལ་དང་མཉམ་པའི་བྱིའི་རྩལ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་འང་
 འདྲ་བའི་བྱིར། མིག་རྣ་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཆེ་རྒྱང་མ་དེས་ཏེ། དེས་འགའ་ཡུལ་ཆེ་པའི་སོགས་དང་།
 དེས་འགའ་སྒྲ་ཅེ་སོགས་འཛིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། གསུམ་གཞན་དུ། །ལྷ་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་གྱིས་ནི། །ཡུལ་ནི་མཉམ་པ་འཛིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 རྣ་མ་ཤེས་ཆོགས་དུག་གི་ཐ་མ་ཡིད་ཀྱི་རྣ་བར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་དུས་གསུམ་ཀ་
 མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་རང་དུས་ན་འདས་པའི་ཡིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ ཞེས་
 སོ། །སྒྲི་ལྷའི་དབང་པོའི་རྣ་མ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རང་དུས་
 ན་འདས་པ་ཡོད་པར་མ་ཐུང་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་མིག་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་
 པར། ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་དག་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ལྷ་བཞི་བཅི་
 རྩལ་ཡོད་དེ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ། མིག་ཤེས་སོགས་ལྷ་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་
 ཀྱང་དབང་པོ་རྟེན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལྷ་གསལ་མི་གསལ་དུ་གྱུར་པ་
 ལས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣ་མ་ཤེས་ཀྱང་གསལ་མི་གསལ་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་དག་གྱུར་པས་
 འགྱུར་ཉིད་བྱིར། །ཞེས་སོ། །མིག་ཤེས་སོགས་ལྷ་ལ་ཡུལ་ལྷའི་སྒྲོ་ནས་མིང་མི་འདོགས་པར་
 དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་ལྷ་ནི་མིག་གི་རྣ་མ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་
 རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཡིན་ལ། ཡུལ་དུག་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དཔེར་ན་རྒྱུ་དང་ནས་ཀྱི་སྒྲ་གྱ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར། རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་

པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལུས་གང་ལ་གནས་ནས་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཆེ། ལུས་མིག་
གཟུགས་གསུམ་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་ལུས་དང་མིག་དང་གཟུགས་གསུམ་ལ་
འདྲོད་ཁམས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་གྱི་སས་བསྐྱུས་རེ་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་ས་ལྟ་བ་
ཅན་དང་། མིག་ཤེས་ནི་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ནའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པས་གཉིས་
པ་ཅན་ཡིན་ལ། གོང་མའི་ལུས་ལ་རང་ས་དང་གོང་སའི་མིག་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་འོག་མའི་མིག་
བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱས་གོང་སའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་ཤིང་། གོང་
སར་འོག་སའི་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་བུང་གི་རྒྱ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་
མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོག་མའི་མིག་གི་རང་ས་དང་འོག་སའི་གཟུགས་འཛིན་ཀྱང་གོང་སའི་
གཟུགས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་སའི་གཟུགས་དྲངས་ཤིང་སྤྲ་བས་མཐོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ས་གོང་མའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་འོག་མའི་
མིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟེན་དང་ལྟན་ཅིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་
པའང་ ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེས་རང་ས་འོག་ས་
གོང་ས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ། འདྲོད་པ་ནས་བཞི་པའི་གཟུགས་གྱི་བར་ལྟ་དང་། གསུམ་པའི་མིག་ལ་
བརྟེན་པའི་ཆེ་གསུམ་པ་མན་ཆད་གྱི་ཡུལ་བཞི་དང་། གཉིས་པའི་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་གསུམ་
དང་། དང་པོའི་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་གཉིས་ཀ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་གཟུགས། །ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ལུས་ཀྱི་འང་ཡུལ་གཟུགས་དང་རྣམ་
ཤེས་གཉིས་རང་ས་འོག་ས་གོང་ས་གསུམ་ཀ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་སོ། །མིག་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་བ་

ལའང་རིགས་འགྲེ་སྟེ། ལུས་ལ་འོག་མའི་རྒྱ་མ་ཡིན། །རྒྱ་བས་གོང་མའི་སྒྱ་མ་ཡིན། །རྒྱ་བར་
ཤེས་པའང་དེ་ཡི་སྒྱ། །ཡིད་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར་སྒྱར་བར་བྱའོ། །རྒྱ་བའང་དེ་བཞིན་ ཞེས་སོ། །སྒྱ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ལུས་དང་ཡུལ་
དང་རྒྱ་མ་བར་ཤེས་པ་རྒྱ་མས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད་དམ་ས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
གིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡུལ་དང་སྤང་ནས་འཛིན་ལ། བར་ཆོད་པ་དང་། རིང་བའི་དོན་ལ་མི་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་དག་ནི། །ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྱིར་
བསྟན་ནས་དམིགས་བསལ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཤེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བཞི་པའི་བར་
དུ་སྒྱེས་པ་དག་རིག་བྱ་འཛིན་ན། འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་དང་
པོར་སྒྱེས་པ་དག་རིག་བྱ་འཛིན་ན་རང་གི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཤེས་འོག་
དང་ནི། །རང་གི་ས་ ཞེས་སོ། །ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཤེས་དང་། དེའི་ཉིན་ལུས་ནི་
ས་མཚུངས་པར་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་རང་ས་འོག་ས་གོང་ས་གསུམ་གྱི་ས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པར། ཡིད་མ་ངེས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ལས་ཡུལ་གང་རྒྱ་མ་ཤེས་གང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞུགས་སོགས་སྒྱེ་ཡི་ཡུལ་ལྟ་ནི་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཤེས་གཉིས་ཀས་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པས། ཡིད་
ཤེས་གཅིག་ལུས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཤེས་སྒྱེ་ཡི་ལྟ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་
ཐོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གསུམ་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་སྤེད་དང་བཙེ་བརྒྱད་མི་
རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྟག་པའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ལས་དབང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སྤེད་མདོ་ལས་བཤད་པའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་དང་། ཆོར་བ་ལྟ་དང་། དད་སོགས་

ལྷ་སྟེ་བརྩ་གཅིག་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་
ལྷན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆ་རེ་སྟེ་བརྩ་བཞི་དང་། མིག་སོགས་ནང་གི་ཁམས་བརྩ་གཉིས་
པོ་དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། ཁམས་ལྷག་མ་བྱེད་ཁམས་ལྷ་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་ལ་
སོགས་པ་དབང་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་། ཞེས་འཆད་པར། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་དང་གང་དག་ནི། །བརྩ་
གཉིས་ནང་གི་ར་བཤད་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་།

༡༡། །དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་
རིན་པོ་ཆའི་བྱ་གཞིངས་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་
གཉིས་པ་བཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་དབང་པོའི་རབ་དབྱེ་ལ། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།
འདུས་བྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བྱའི་འབྲུང་ཚུལ་ཀྱི་སློ་ནས་བཤད་པ་གསུམ།
དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་བྱེ་བྲག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དེས་ཆོག་
གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་དོན་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདུས་བྱས་
དེ། དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་
དབང་བྱེད་ཚུལ་ཀྱི་ཉེར་གཉིས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུ་ན་གསུམ་ཡོད་
དེ། མིག་སོགས་རང་གི་དོན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཆོར་སོགས་ཀྱན་ཉོན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་།
དད་སོགས་རྣམ་བྱུང་ལ་དབང་བྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྦྲ་བཤད་ནི། དབང་པོ་
ཉེར་གཉིས་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་ཡུལ་ལ་མཆོག་ཏུ་
དབང་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་པའམ་བཅན་པའམ་ཆེ་བས་ན་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབང་པོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གྲངས་དེས་དང་། རོ་བོ་དང་། རབ་
དབྱེ་བཞི། དང་པོ་ལ། བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་དང་། སློབ་དཔོན་དང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་
ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་ལྷས་ལྷས་བསྐྱུང་
བ་དང་། ལྷས་མཛེས་པ་དང་། རང་འབྲས་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་

དམིགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མིག་གིས་གཞོན་
བྱེད་མཐོང་ནས་བསྐྱེད། རྒྱ་བས་དེ་ཐོས་ནས་བསྐྱེད། ལྷ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་རང་གི་ཁམ་བས་
ལ་མོངས་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་
སྟེ། དབང་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་མཛེས་ལ་མི་ལྡན་ན་མི་མཛེས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ།
དེ་ལུས་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། ལྷ་པོ་
དེས་རང་གི་ཡུལ་ལྷ་མཐོང་ཐོས་ཆོར་སྟོང་རེག་པ་ལྷ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར།
ལྷ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། །དབང་བྱེད་ ཅེས་བྱུང་། པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་སྟོག་དབང་ཡིད་
དབང་དང་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། པོ་དབང་གིས་རང་
ལྡན་པའི་གང་ཟག་པོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་མཆོན་པ་དང་། སྐད་གཟེངས་མཐོ་བ་སོགས་བྱུང་པར་གཉིས་
ལ་དབང་བྱེད། མོ་དབང་གིས་རང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་པོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་མཆོན་པ་དང་། སྐད་ལྷ་
བ་སོགས་བྱུང་པར་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད། སྟོག་དབང་གིས་རིགས་འདྲ་ལྷ་བྱི་མཆམས་སྟུར་
བ་དང་སྟོག་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཡིད་གྱིས་ཡང་སྟོན་བྱི་མར་མཆམས་སྟུར་བ་དང་། ཡིད་
དབང་གིས་ལུས་རག་གི་ལས་མཐུན་པར་འཇུག་པས་ན་དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་མཐུན་པར་དབང་
བྱེད་པའི་བྱིར། བཞི་རྣམས་གཉིས་ལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ལོ་ཞེས་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བྱེ་
སྟུས་དབང་པོ་དགའི་བཤད་ཚུལ་ལ་མ་རངས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་རངས་ཚུལ་ཡོད་
དེ། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། མིག་རྣམས་ལུས་བསྐྱེད་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཤེས་
པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མིག་
གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་བས་སྟོན་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྷ་དང་།
དད་སོགས་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ལ་
དབང་བྱེད་དེ། ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལུས་ཆགས་སོགས་རྒྱས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
པ་དང་། དད་སོགས་བརྒྱད་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་རྣམ་བྱང་ལ་དབང་

བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་ལ། །ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་སོ་སོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རང་
 གི་དོན་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་སྤྱི་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྷ་ལ་སོ་སོར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ནི་དབང་
 པོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་དུག་
 པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་
 དུག །ཅེས་སོ། །པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་རེག་བྱའི་ཡུལ་ཅན་
 དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉོན་ཅན་དང་། མོའི་ངོ་བོ་ནི་ང་རོ་ཞན་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་བསམ་པ་
 པོ་ལ་སེམས་པ་དག་ཡིན་ལ། མོའི་ངོ་བོ་ནི་ང་རོ་དུག་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་བསམ་པ་མོ་ལ་སེམས་
 པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མོ་ཉིད་པོ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་དབང་པོར་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་པོའི་རིགས་འབྲུག་ནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིས་(རིགས་)
 གནས་ ཞེས་སོ། །ཆོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་
 དབང་པོ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་ཆོས་ཅན། དབང་པོར་
 འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ།
 བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཁོང་ཁྱོད་དང་། བཏང་སྟོམས་ལས་མ་རིག་པ་
 སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །ཞེས་སོ། །དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བྱན་པ་དང་
 ཉིང་རེ་འཛོན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་ཆོས་ཅན། དབང་པོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། འཛིག་ཉོན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དྲོ་བ་
 མན་ཆད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྷས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སོ་སོར་མགོ་གཞོན་
 ཅིང་། ཆོས་མཆོག་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ལམ་ཡང་འབྲེན་པར་བྱེད་པས་སོ་སོར་དབང་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། x དད་སོགས་ལྷ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་བྱང་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་གྱི། ཀུན་ཤེས་སོགས་
 གསུམ་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་པ་

ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་
པོ་གསུམ་ཆོས་ཅན། དབང་པོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་
ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་གྱི་བར་ཐོབ་
པ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་དབང་བྱེད་པ་གང་ཞིག །སོགས་སྤྲུལ་དེར་མ་ཟད་དང་པོས་མཐོང་སྤང་
སྤོང་བ་དང་གཉིས་པས་སྤོང་སྤང་སྤོང་བ་དང་གསུམ་པས་མཐོང་ཆོས་ལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགའ་
བདེར་གནས་པ་གསུམ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤང་ན་འདས་སོགས་གོང་
ནས་གོང་། །འཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། x

གཉིས་པ་གངས་ངེས་ལ། བྱེ་སྤྲུ་དང་མདོ་སྤེ་བའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།
དབང་པོ་ལ་ཉེར་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཁ་དང་ལག་པ་དང་རྒྱ་པ་འོག་སྤོ་རྣམས་
གྲང་རིམ་པ་ལྟར་སྤྲུ་བ་དང་། ལེན་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་གཤང་གཅི་འདོར་བ་སོགས་ལ་དབང་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་པོར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་
པོ་ལ་ཉེར་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲུགས་གྱི་དབང་པོ་ལ་བརྩ་བཞི་
དང་། རྣམ་བྱང་སྤྲུགས་གྱི་དབང་པོ་ལ་བརྩད་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སེམས་
ཏེ་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཏེན་ནམ་གཞིའམ་གནས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་བྱུག་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་པོ་མོ་སོ་སོར་འབྱེད་པས་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
རིགས་རྒྱན་གནས་པར་དབང་བྱེད་པས་སྤྲུག་དབང་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དབང་བྱེད་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྷ་སྟེ་བརྩ་བཞི་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་
གི་དབང་པོ་ལ་བརྩད་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། རྣམ་བྱང་གི་རྒྱ་ཆོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་
སོགས་དབང་པོ་ལྷ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རོ་བོར་སྤྲེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་
གྱི་དབང་པོ། དེར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། རྣམ་གྲོལ་གྱིས་དགའ་
བདེ་ལ་འོངས་སྤྲོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་སྟེ་བརྩད་བཞག་པའི་

ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་དེའི་བྱེ་བྲག། གནས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད། །ཆོགས་དང་རྣམ་
བྱང་ཇི་སྟེན་པ། །དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ནི། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྩ་བཞི་
དང་། འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྩད་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་འཇུག་
པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་བཞག །འཁོར་བར་གསར་དུ་སྐྱེ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་བཞག །རིས་མཐུན་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སློག་དབང་དང་། བདེ་སྤྱད་སོགས་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོར་བ་ལྔ་སྟེ་
བརྩ་བཞི་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་
སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། རྣམ་བྱང་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། རྣམ་བྱང་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགའ་བདེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་བརྩད་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་
དང་ནི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྟོང་ལས། །བརྩ་བཞི་དེ་བཞིན་ལྡོག་པ་ལ། །དབང་པོ་དག་
ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ངོ་པོ་བཤད་པ་ལ། ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་བཤད་པ་དང་། ཇི་མེད་གྱི་དབང་
པོ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོར་བ་ལ་ལྔར་བྱེ་བའི་དང་པོ་ཆོར་བ་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་
དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སེམས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ལུས་ཆོར་
དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཆོར་སེམས་པ་མ་ཡིན་གང་། །སྤྱད་བསྐྱལ་དབང་པོ་འོ་ ཞེས་སོ། །ལུས་
ཆོར་ཞེས་པས་ཡིད་ཆོར་སྤྱད་བསྐྱལ་དེ་ཆོར་བ་ལ་ལྔར་བྱེ་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་
པ་གཙོ། ཆོར་བ་དེ་ལ་ལྔར་བྱེ་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སེམས་པར་
ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ལུས་ཆོར་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་གང་

རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུས་ཚོར་སིམ་བ་ནི་བདེ་བའོ་ཞེས་སྐྱར་
ནས་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ལྷར་བྱེ་བའི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་
དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་སིམ་བར་ཉམས་སྐྱེས་ལྷོང་བའི་སེམས་ཚོར་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལྷར་བྱེ་བའི་ཚོར་བ་ཡིད་མི་
བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སིམ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གདུང་བར་ཉམས་སྐྱེས་ལྷོང་བའི་
སེམས་ཚོར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། སེམས་ཀྱི་སིམ་བ་མ་ཡིན་པ། །ཡིད་མི་བདེ་བའོ་ ཞེས་
སོ། །དེ་ལ་ལྷར་བྱེ་བའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སིམ་གདུང་
བར་མ་ཅི་རྟེན་སྐྱེས་སྐྱེས་ལྷོང་བའི་ཚོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཏང་སྟོམས་ནི། །བར་
མའོ་ ཞེས་སོ། །ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དེ་ལ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཚོར་བ་ཡོད་ཅིང་། བདེ་
སྐྱུག་ལ་ལུས་སེམས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་བཏང་སྟོམས་ལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། ཡིད་ཚོར་བདེ་བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་གཉིས་པལ་ཆེར་རྣམ་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་ལ། ལུས་ཀྱི་
ཚོར་བ་བདེ་སྐྱུག་གཉིས་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཡང་པན་གནོད་སོ་སོར་མངོན་པས་
ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་བྱིར། བཏང་སྟོམས་ནི། རྒྱུའི་བྱེད་པར་པལ་ཆེར་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ། བྱེད་ལས་པན་གནོད་མི་མངོན་པས་གཅིག་ཏུ་བགྱང་བའི་
བྱིར། གཉིས་ཀའི་མི་རྟོག་བྱིར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་
དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་སོགས་བརྩུ་དུག་སྤར་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་གསར་དུ་ཤེས་
པའི་ཐུག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དད་སོགས་ལྷ་དང་། ཡིད་དབང་དང་།
ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་གསུམ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་དགྲ་ཡོད། ས་འཆམས་མཐོང་
ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས་རྗེ་རྟེན་གྱི་བར་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཀུན་
ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་སྒྲིམ་སྤང་སྤོང་བྱིར་

བསྐྱེམས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེན་སྒར་ལྟར་དགྲ་ཡོད། ས་འཆམས་སྒྲོམ་
ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་མི་སྐྱོབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་ཤེས་ལྡན་པའི་
དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་ཡོད་པའམ། དེ་བསྐྱུང་བའི་ངང་
ཚུལ་ཅན་གྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེན་སྒར་ལྟར་དགྲ་དང་ས་འཆམས་མི་སྐྱོབ་ལམ་ཁོ་
ནར་ཡོད་དེ། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྐྱོབ་ལམ་ལ་དགྲ། །གསུམ་ཡིན་ ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་ལ། དབང་པོའི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དབང་པོ་རྙེད་གཏོང་གི་
ཚུལ་དང་། དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུ་ཞིག་གིས་འཐོབ་པ་དང་། དབང་པོའི་ལྡན་
ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ལ། གཉིས་ཆན་གྱིས་དང་། གསུམ་ཆན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
བ། རྣམ་སྒྲིན་དང་བཅས་མ་བཅས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཀྱན་ཤེས་གྱི་
དབང་པོ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཇི་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་ནི་
ཇི་མ་མེད། །ཅེས་སོ། །མིག་སྟགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། པོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་ཏེ་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྟོག་གི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་དག་སྟེ་བཅུ་
ནི་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དབང་དང་། བདེ་བ་དང་། ཡིད་
བདེ་དང་། ཆོར་བ་བཏང་སྒྲོམས་བཞི་དང་། དད་སྟགས་དབང་པོ་ལྟ་སྟེ་དགྲ་ལ་ཟག་བཅས་དང་
ཟག་མེད་ཆ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལམ་བདེན་གྱིས་བསྐྱེས་པ་ཟག་མེད་དང་། གཞན་དག་ནི་ཟག་
བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུགས་ཅན་སྟོག་དང་ལྷག་བསྐྱེལ་དག་ །ཟག་དང་བཅས་པ་དགྲ་རྣམ་
གཉིས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། མཐའ་དབྱུད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་
ལ་རྣམ་སྒྲིན་དང་རྣམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་བར་ཡོད་དེ། སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ཁོ་ན་
དང་། དབང་པོ་ཐ་མ་དད་སྟགས་བརྒྱད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་དང་དགྲ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་པ་ཁོ་

ན་དང་། ལྷག་མ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། ཆོར་ལྷའི་ལྷག་མ་བཞི་དང་། ཡིད་དབང་
 དང་བཅུ་གཉིས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རན་འགྲོ་བའི་
 སློག་ནི་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་དང་། བདེ་འགྲོ་བའི་སློག་ནི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་ནི། རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡིད་མི་བདེ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གིས་བྱུང་
 པའི་བྱིར། སྤྲིག་པ་ལ་འགྲོད་པའི་ཡིད་མི་བདེ་དགེ་བ་ཡིན་ལ། ཟས་ཚོར་མོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་
 བ་ལ་འགྲོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག །ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོར་བ་ལྷག་མ་བཞི་དང་ཡིད་དབང་དང་ལྷ་ལ་རྣམ་
 སྤྲིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་པའི་དེ་བདུན་ནི་རྣམ་སྤྲིན་
 རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་པའི་དེ་བདུན་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྷ་
 དགེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། བཟོ་བའི་གནས་དང་། ལྷལ་པ་
 རྣམས་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་ལ། ལྷག་མའི་དེ་ལྷ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པའི་བྱིར། སློག་ནི་རྣམ་སྤྲིན་བཅུ་
 གཉིས་གཉིས། །ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ། །མ་གཏོགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་
 ན་འབད་ཚེ་ལ་མི་སྟོས་པས་བྱུང་བའང་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། ཁ་ཅིག །ཆེའི་འདུ་བྱེད་འཛིན་པ་དེ་ཆེ་འདིའི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་
 འདོད། ལ་ལ་ཆེ་སྤྲུམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལྷག་མ་སྤྲིན་པར་འདོད། བཅུན་པ་དབྱེད་སྤྱོད་གས་བསམ་
 གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་འདོད། སློབ་དཔོན་སོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་འཕེན་པས་རྣམ་
 སྤྲིན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་
 བྱིར་མི་འོང་གིས་དགེ་འདུན་རྣམ་གང་ཟག་ལ་ལྷུང་བཟེད་སོགས་སྤུལ་ནས་རབ་མཐའི་བསམ་
 གཏན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལངས་ཏེ། དེ་ཆེའི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་བར་བསམ་ཞིང་བརྗོད་

བས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་བྱེ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཆེ་འདིའི་རྣམ་སྟོན་མ་
 ཡིན་ཞིང་ཆེ་སྤྱོད་མར་ལས་བྱས་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལྷག་མ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་དངས་པ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ལུས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེ་
 དང་མཐུན་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཆེ་འཛིན་པ་གང་ཞིག །ཆེ་དང་མི་
 མཐུན་པའི་འབྱུང་བ་མངོན་དུ་བྱས་ན་ཆེ་གཏོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དག་
 བཅོམ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱས་
 བྱང་ཁོ་ན་དང་། སྟོག་ལྷག་མ་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་སྟོན་ཡིན་པས་ཆ་གཉིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་བཅུན་པ་མཐའ་ལས་གོ་ཆ་ན་རེ། དེ་བཞི་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆེའི་རྣམ་
 པར་སྟོན་པའི་ལས་མང་པོ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་བ་ཡང་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་ལྟར་
 ན་ལས་ངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་པན་པ་ལས་གཏོང་བ་མི་བྱེད་པས་གཏོང་འཛིན་དེ་མི་འཐད་ལ། བཞི་པ་ལྟར་ན་སྟོན་གྱི་
 ལས་བྱེད་པའི་སྟོག་ཆགས་སྟོན་མེད་སྟེས་པས་འཆི་འཕོ་བྱས་པར་འགྱུར་བས་སྟོམ་པ་གཏོང་
 བར་ཐལ་བའི་སྟོན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན་གཏོང་འཛིན་གི་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་
 ན། ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་པའམ་དགོ་སྟོང་ཕྱེ་འབྱུང་དང་ལྷན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་
 གིས་དགོ་འདུན་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཡོ་བྱད་ལུས་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་རབ་མཐའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལངས་ཏེ་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཆེའི་རྣམ་སྟོན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་ངག་དུ་བརྗོད་ན་ཆེ་འཛིན་པར་
 བྱེད་དོ། །ཡང་དགོ་སྟོང་དག་བཅོམ་པ་ཞེས་པ་ནས་བདག་གི་ཆེའི་རྣམ་སྟོན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་
 རྣམ་སྟོན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་ངག་དུ་བརྗོད་ན་ཆེ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉེན་ཡོད་དེ། སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྟེས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གང་གིས་
 བྱེད་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྟོམ་པའི་དུས་དང་མི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་ཞིག་

གིས་བྱེད་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། སློག་གི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཆེའི་འདུ་བྱེད་དག་གཏང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སློག་དང་ཆེའི་བྱེད་པར་ལ་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་མེད་པར་འདོད། ལ་ལ་སློན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཆེའི་འདུ་བྱེད་དང་། ད་ལྟར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སློག་གི་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད། གཞན་དག་གིས་རིགས་མཐུན་གནས་པར་གྱུར་པ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་དང་། དུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་འཆོ་བ་སློག་གི་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་བྱིར། འོ་ན། སློན་པའི་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་དང་འཛོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་དང་མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། འཆོ་བ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་བྱིར་དུ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་ལ། ཆེ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་བྱིར་དུ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྷག་མི་མཛད་དེ། དེ་བྱིན་ཆད་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་པའི་བྱིར། བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་ན། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་ཤིང་བྱང་དུ་སློང་ལ་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བརྒྱལ། ཐུན་གཉིས་པ་ལ་ལྷའི་སྐྱེན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལ་གཟིགས། ཐུན་གསུམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བརྒྱལ། ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་འཆོ་བ་དག་གི་བདུད་བརྒྱལ་བ་གཉིས་གནས་དེར་དུས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་དང་། སློག་གི་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་ན་བྱང་པོའི་བདུད་བརྒྱལ་བའི་བྱིར་ཆེ་གཏོང་འཛོགས་གི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསོན་གྱང་གཞན་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་པ་དང་། ལུས་ལ་ནད་ལ་སོགས་པས་གདུང་བར་མཐོང་ན་གཏོང་ལ། ལུན་རིང་དུ་གནས་ནས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་མཐོང་ན་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་འཛོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལ་རྣམ་སྟོན་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ཡིད་མི་བདེ་གཅིག་བྱུ་ནི་རྣམ་སྟོན་དང་བཅས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོར་བ་བཞི་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་བཅུ་ལ་རྣམ་སྟོན་དང་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་གཉིས་ཡོད། དབང་པོ་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་ནི་རྣམ་སྟོན་དང་མ་བཅས་

བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་གང་རུང་མ་ཡིན་
པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་གཅིག་ནི། །རྣམ་པར་སྦྱིན་བཅས་ ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དང་
སྟོགས་དབང་པོ་ལྷ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་སྦྱིན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ཟག་མེད་ནི་རྣམ་སྦྱིན་དང་
མ་བཅས་པ་ཡིན། ཡིད་དང་ཚེར་བ་གཞན་བཞི་དང་དགེ་མི་དགེ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་བཅས་
དང་། གཞན་ལྷ་རྣམ་སྦྱིན་དང་མ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཙུ་རྣམ་གཉིས། །ཡིད་དང་ཚེར་
གཞན་དང་ལ་སྟོགས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོག་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་
ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་རྣམ་སྦྱིན་དང་མ་བཅས་ལ། ཇི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ནི་ཟག་མེད་
ཡིན་པས་རྣམ་སྦྱིན་དང་མ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགེ་སྟོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
བཤད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་སྟོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དབང་
པོ་ཉེར་གཉིས་ལས་དད་སྟོགས་ལྷ་དང་། ཇི་མེད་གསུམ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་བརྒྱད་ ཅེས་
སོ། །དགེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མ་ཆགས་པ་སྟོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་མི་བདེ་དེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་རྣམ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་མི་བདེ་བ། །རྣམ་
གཉིས་ ཞེས་སོ། །ཡིད་དབང་དང་ཚེར་བ་གཞན་བཞི་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་
ཡོད་དེ། སེམས་གསུམ་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་དང་ཚེར་གཞན་ནི། །རྣམ་
གསུམ་ ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་སྟོག་དབང་དང་བརྒྱད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ནི། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལས་ཁམས་
གསུམ་གང་དུ་གཏོགས་མ་གཏོགས་གྱི་བྱུང་བར་ཡང་། འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་དབང་
པོ་བཙུ་དགུ་ཡོད་དེ། ཇི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་འདོད་པར་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་སུ་

གཏོགས་པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་བཅུ་དགའི་ནང་ནས་པོ་མོའི་དབང་པོ་དང་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱག་མ་བཅོ་ལྔ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པོ་མོའི་དབང་
དང་སྤྱག་བསྐྱལ་དག །མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་ །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་པོ་མོའི་
དབང་པོ་གཉིས་མེད་དེ། འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཡོད་ན་
མི་མཛེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་པོ་མོའི་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ལུ་མ་དང་།
དབྱིབས་དང་། ང་རོ་དང་། སྦྱོད་པའི་བྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ན་
སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་མེད་དེ། དེ་ན་པན་ཚུན་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་རགས་པ་མེད་ཅིང་
ལུས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་དེ། རྒྱུད་ཞི་གནས་གིས་བརྒྱན་པ་དང་།
ཕྱིའི་གཞོད་སེམས་གྱི་གཞི་དགའ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ།
གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་ངི་མེད་གསུམ་དང་ཆོར་བ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་སྤྱག་མ་
སྒོག་ཡིད་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་དང་དད་སོགས་ལྔ་སྟེ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་
དང་། །བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་སྤང་སོགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ནི། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལ་
མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ཆོར་བ་བདེ་བ་
དང་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྒྲོམས་བཞི་ལ་མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་མཐོང་སྤང་དང་།
དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་རྣམས་སྒོམ་སྤང་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡིད་དང་ཆོར་བ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་སོ། །ཆོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་ལ་མཐོང་སྤང་
དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་སུ་ངས་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་། དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཡིད་མི་བདེ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། x གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་སྒོག་དང་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་
དང་དགའ་ནི་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགའ་ནི་སྒོམ་

བས་ ཞེས་སོ། །དད་སོགས་ལྷ་ལ་སྒྲིམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལྷ་ཟག་
བཅས་སྒྲིམ་སྤང་དང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པོ་ནི། །སྤང་བར་བྱ་མིན་ཡང་
ཞེས་སོ། །དྲི་མེད་གསུམ་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་དང་ཉེས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
མིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དབང་པོ་རྟེན་གཏོང་ལ། དེ་རྟེན་ཚུལ་དང་། གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
འདོད་པར་རྟེན་ཚུལ་དང་། གཟུགས་སྤྱེད་ཚུལ་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་རྟེན་ཚུལ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། འདིར་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཚུལ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་དབང་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པར་མངལ་སྐྱེས། སྐྱོང་སྐྱེས། རྟོད་གཤེར་
སྐྱེས་གསུམ་ལས་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་བ་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་དེ། ལུས་
དང་སྟོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆེ་མིག་སོགས་ལྷ་མ་ཐོབ་ལ། ཡིད་
དང་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྟེན་གྲང་རྣམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་དང་པོར་རྣམ་
སྒྲིན་གཉིས། །རྟེན་དེ་རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་བས་མིན། །ཞེས་སོ། །འདོད་པར་རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་བ་ན་ལུས་
སྟོག་གཉིས་ཁོ་ན་གསར་དུ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྐྱེས་དེ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ལྟར་མཆོན་
གཉིས་ཀ་མེད་ན་རྣམ་སྒྲིན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དུག་གསར་དུ་རྟེན་དེ། མིག་སོགས་ལྷ་དང་
སྟོག་གི་དབང་པོ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིས་དུག་གམ་ ཞེས་སོ། །རྩལ་སྐྱེས་དེ་མཆོན་གཉིས་གང་
རུང་དང་ལྡན་ན་སྤྱར་བཤད་པའི་སྟེང་དུ་པོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་བསྟན་པས་བདུན་རྟེན་པའི་
ཕྱིར། བདུན་ནམ་ ཞེས་སོ། །མཆོན་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་ན་དེ་གཉིས་བསྟན་ཏེ་བརྒྱད་རྟེན་པའི་
ཕྱིར། བརྒྱད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་སྤྱེད་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ཁམས་སྤྱིང་མཆམས་སྤྱར་བའི་ཆེ་
དབང་པོ་དུག་རྟེན་དེ། མིག་སོགས་ལྷ་དང་སྟོག་དབང་དང་དུག་རྟེན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ན་
དུག་གོ་ ཞེས་སོ། །འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ན་གཟུགས་ཡོད་གྲང་འདི་ལ་གཟུགས་ཁམས་

ཞེས་བཟློད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིའི་གཟུགས་ནི་ཡིན་ཏུ་དངས་པ་དང་། འོད་ཅན་ཡིན་པ་
དང་། གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཇམ་མཛོག་དང་ལྡན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་དུ་རྟོག་ཚུལ་ནི། གོང་མ་གཟུགས་མེད་དུ་རྟོག་མཚམས་སྐྱར་
བའི་ཆེ་དབང་པོ་གཅིག་གསར་དུ་རྟོག་དེ། དེར་ནམ་སྟོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོག་དབང་
གཅིག་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། གོང་མར་གཅིག་། ཅེས་སོ། ། འདིས་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་མེད་
པར་བསྟན་རྟོ། ། གཟུགས་མེད་ལ་གོང་མར་བཟློད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷོ་མས་པར་འབྱུག་
པས་རིང་བ་དང་སྐྱེ་བས་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཏོང་ཚུལ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་དང་། དགེ་
སེམས་ཅན་གྱི་དེ་གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁམས་གོང་མའི་དང་། འདོད་ཁམས་ཀྱི་གཏོང་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་དབང་པོ་གཏོང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། གཟུགས་
མེད་ཁམས་དག་ཏུ་འཆི་བའི་ཆེ་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པར་འགྱུར།
གཟུགས་ཁམས་སུ་འཆི་བ་ན་མིག་སོགས་ལྟ་དང་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་
ཅིག་ཆར་དུ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི། །སྟོག་དང་ཡིད་དང་
བཏང་སྟོམས་ཉིད། །འགག་པར་འགྱུར་རོ་གཟུགས་ན་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཅིག་ཆར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པར་མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་ཅིག་ཆར་འཆི་ན་མིག་སོགས་ལྟ་སྟོག་
ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་དབང་མོ་དབང་གཉིས་ཏེ་བཅུ་ཅིག་ཆར་དུ་འགག། མཚན་གང་
རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་འཆི་ན་དབང་པོ་ལྟ་དང་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་མོ་གང་
རུང་གི་དབང་པོ་དང་དགུ་ཅིག་ཆར་དུ་འགག། མཚན་གཏན་ནས་མེད་པ་འཆི་ན་མིག་སོགས་
ལྟ་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་བཅུ་ལྔ་
དགུ་ལྔ་བརྒྱད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པར་རིམ་གྱིས་འཆི་ན་དབང་པོ་འགག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་དང་
སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་ཅིག་ཆར་འགག་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་
བཞི། །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་
སོ། །

གཉིས་པ་དག་སེམས་ཀྱི་དབང་པོ་གཏོང་ཚུལ་ནི། དག་སེམས་དང་བཅས་ཏེ་འཆི་
ན། གཟུགས་མེད་དུ་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་དད་སོགས་ལྟ་བུ་སྟོན་པས་དབང་པོ་
བརྒྱད་འགག། གཟུགས་ཁམས་སུ་འཆི་ན་མིག་སོགས་ལྟ་ཆོར་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཀྱི་
སྟེང་དུ་དད་སོགས་ལྟ་བུ་སྟོན་པས་བཅུ་གསུམ་འགག། འདོད་པར་མཆན་གཉིས་པ་འཆི་ན་
གཟུགས་ཅན་ཀྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དད་སོགས་ལྟ་སྟེ་བཙེ་ལྟ་
འགག། མཆན་གང་རུང་དང་ལྟན་པ་ཞིག་འཆི་ན་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་དབང་པོ་དུག། ཆོར་ཡིད་
བཏང་སྟོམས་གསུམ་དད་སོགས་ལྟ་སྟེ་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་འགག། མཆན་དང་མི་ལྟན་པ་འཆི་
ན་བཅུ་གསུམ་འགག། རིམ་གྱིས་འཆི་ན་སྟོག་ལུས་ཡིད་བཏང་སྟོམས་བཞི་དད་སོགས་ལྟ་སྟེ་
དགུ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དག་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དག་སྦྱོང་ཚུལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་འཐོབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་བཞིའི་
མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་དག་བཙེམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སོ་
སོར་བྱ་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་སྟེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་རྗེས་བཟོད་
ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ལྟ་དང་ཡིད་དབང་དང་བཏང་སྟོམས་དང་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་
པོ་དང་དགུས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དག་བཙེམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་སྟོམ་ལམ་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡིད་དང་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་
གང་རུང་གཅིག་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། མི་སྟོབ་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་

པའི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་དགུས་འཐོབ་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་
འཐོབ། །ཅེས་སོ། །

འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་འཐོབ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལན་ཅིག་བྱིར་འོང་གི་འབྲས་
བུ་འཐོབ་ཚུལ་གསུམ་དང་། བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་
པོ་ནི། བྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་འོང་
འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་པར་བྱེད་ན་དད་སོགས་ལྟ་དང་། མི་སྟོགས་མེད་པའི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་ཡིད་དབང་སྟེ་བདུན་གྱིས་འཐོབ་པའི་བྱིར། དེ་དབང་པོ་བརྒྱད་གྱིས་
འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འཐོབ་པར་བྱེད་ན་དད་སོགས་ལྟ་ཡིད་དབང་
ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་གྱིས་འཐོབ་པའི་བྱིར། དེ་དགུས་འཐོབ་
པ་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟར་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཏེ་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་
བཏེན་ན་དད་སོགས་ལྟ་ཡིད་དབང་མི་སྟོགས་མེད་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་བདུན་གྱིས་
འཐོབ། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བཏེན་པ་ཡིན་ན་དད་སོགས་ལྟ་ཡིད་དབང་བཏང་སྟོམས་
ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་གྱིས་འཐོབ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡིན་ན་རྒྱན་ཞུགས་
གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་པའི་བྱིར། གཉིས་ནི་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་
དགུས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་མི་འོང་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་
འཐོབ་ན་དབང་པོ་བདུན་ཅུམ་གྱིས་འཐོབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འཆད་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་
བྱུང་སྟེ། དབང་རྣམས་འགའ་ཞིག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པར་འཛིན་ཏེན་པའི་དད་སོགས་ལྟ་དང་
ཡིད་དབང་བཏང་སྟོམས་དང་བདུན་རྣམས་གྲོལ་ལམ་དགུ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་དང་བརྒྱད་གྱིས་འཐོབ་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་

ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། དབང་པོ་དུ་ཞིག་གིས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་འཛོལ་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། བརྒྱ་
གཅིག་གིས་འཛོལ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དབང་
པོ་དགུས་འཛོལ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་པར་
བཤད་པ་ནི་དུས་ཅིག་དུ་ལན་གཅིག་འཛོལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་
གིས་འཛོལ་པར་བཤད་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དབང་རྩལ་འགའ་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉམས་ནས་
སོར་ཆུད་པའི་ཆེ་དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་གིས་འཛོལ་པ་སྤྱིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བཅོམ་པ་དབང་རྩལ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲིན་དུ་མི་སྒྲིགས་མེད་ཀྱི་ཆོར་
བ་བཏང་སྒྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་ནས་ཉམས་ཏེ་བསམ་གཏན་
དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་གང་རུང་གི་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། སྤྲུལ་ཡང་དེ་ནས་ཉམས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་ཆོར་
བ་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་གཅིག་སྤྱིད་
པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་གཅིག་དག་གིས་དག་བཅོམ་ཉིད། །འགའ་ཞིག་སྤྱིད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། །ཅེས་
སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་ལ་ཡང་དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་དགོས་
པར་ཐལ། དག་བཅོམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣམས་
ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་ལ། དབང་རྩལ་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་ལ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མི་
སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལྟན་ཚུལ་ལ། དེས་ལྟན་དང་། སྤྱིད་ལྟན་གྱི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བན་ཚུན་
དེས་ལྟན་དང་། དབང་པོ་གཞན་དེས་ལྟན་གྱི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཏང་སྒྲིམས་སྒྲིག་ཡིད་
གསུམ་པོ་དེ་བན་ཚུན་དེས་ལྟན་ཡིན་ཏེ། གང་རུང་གཅིག་དང་ལྟན་ན་གཞན་གཉིས་དང་ལྟན་
བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དེས་ལྟན་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་

པར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྟོན་དབང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཡིད་དང་ཚེར་བ་
གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ངེས་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་མེད་ཁམས་པ་ཡིན་ན་
མིག་སྟགས་དབང་པོ་ལྟ་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ། འདོད་པའི་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་
སྐྱར་མ་ཐག་པ་དང་། མིག་སྟགས་ཉམས་པའི་འདོད་ཁམས་པ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་རྣམས་དང་མི་
ལྡན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྟ་དང་། ལྟའི་དབང་
པོ་དག་དང་ནི་གཞུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གང་གིས་
མ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཉམས་པ་དག་དང་མི་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་
མེད་པ་ཡིན་ན་ལུས་དབང་དང་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་གང་ཟག་གང་རུང་ཡིན་ན་པོ་
མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་
མ་ཐག་པ་དང་། པོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་
གང་རུང་དང་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ནི་གཞུགས་མེད་པར་
སྐྱེས་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །མོའི་དབང་པོ་དང་ནི། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་དང་
མི་ལྡན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གང་གིས་མ་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དང་མི་ལྡན་
ཏེ། མོའི་དབང་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་དང་།
གཞུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་སྟོ་སྐྱེས་གང་རུང་ཡིན་ན། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་
དབང་པོ་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བ་པ་ཡིན་ན། ཡིད་བདེ་བའི་
དབང་པོ་དང་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་
པ་དང་། གཞུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སྟོ་སྟོ་སྐྱེ་བོ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་
ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། གཞུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སྟོ་སྟོ་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ན་
དང་མི་ལྡན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་པ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་

པོ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱུང་ཅིང་། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཡིད་
 མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱུང་། དགེ་ཅ་ཆད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དད་སོགས་
 དབང་པོ་ལྡན་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ནི།
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ནི། འདོད་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི། དགེ་བའི་ཅ་བ་ཀྱན་
 ཏུ་ཆད་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འབྲས་གནས་གང་རུང་
 ཡིན་ན། ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱུང་། སོ་སྐྱེ་དང་མཐོང་ལམ་པ་
 དང་། མི་སྒྲོབ་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱུང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
 དང་སྒྲོབ་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཀྱན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་
 ལས། ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་དག་
 མི་ལྡན་ནོ། །ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། མཐོང་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་
 ལ་གནས་པ་རྣམས་མི་ལྡན་ནོ། །ཀྱན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་
 སྒྲོབ་པ་དག་མི་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་
 དབང་པོ་བདུན་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད། གཟུགས་མེད་པ་ལུས་དབང་དང་མི་ལྡན། གཟུགས་ཁམས་
 པ་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་མི་ལྡན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཚར་བ་བདེ་
 བའི་དབང་པོ་དང་མི་ལྡན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་དང་། ཆགས་བྲལ་འདོད་ཁམས་པ་
 ལ་ཡིད་མི་བདེ་དང་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་མི་ལྡན། དགེ་ཅ་ཆད་པ་དད་སོགས་ལྡན་དང་
 མི་ལྡན། སོ་སྐྱེ་ལ་ཟག་མེད་གསུམ་མི་ལྡན་པའི་བྱིར། བཏང་སྒྲུམས་དང་ནི་སྒྲོག་དང་ནི། །ཡིད་
 དང་ལྡན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དབང་པོ་གཞན་ངེས་ལྡན་གྱི་ཚུལ་ནི། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་
 པོ་གཉིས་གང་རུང་དང་ལྡན་ན། དབང་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། ངེས་ལྡན་གསུམ་གྱི་

སྟེང་དུ་རང་རང་བསྐྱོན་པས་བཞི་དག་དང་ལྡན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། བདེ་ལུས་ལྡན་ལ་བཞི་
 དག་དང་། །ཞེས་སོ། །མིག་དང་སོགས་སྐྱས་བསྐྱས་པའི་དབང་པོ་བཞི་གང་རུང་དང་ལྡན་ན་
 དབང་པོ་ལྡ་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་དང་ལུས་དབང་བཞིའི་སྟེང་
 དུ་མིག་སོགས་རང་རང་བསྐྱོན་པས་དབང་པོ་ལྡ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། མིག་སོགས་ལྡན་ལ་ལྡ་
 དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ན་ལྡ་དང་ལྡན་པས་བྱུང་
 སྟེ། དེས་ལྡན་གསུམ་དང་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་རང་ཉིད་དང་བཅས་ལྡ་
 དང་ལྡན་པའི་བྱུང་བའི་བྱིར། ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་ ཞེས་སོ། །

སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ན་དབང་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་ལྡན་
 གསུམ་ལུས་དབང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་དབང་པོ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་བདུན་དང་
 ལྡན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལྡན། །བདུན་དང་ ཞེས་སོ། །མོ་དབང་དང་། སོགས་
 སྐྱས་སོ་དབང་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། གོང་གི་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་
 རང་ཉིད་བསྐྱོན་པས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། མོ་ཡི་དབང་སོགས་ལྡན། །བརྒྱད་དང་ ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ན་ཡང་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། ལྡར་
 གྱི་བདུན་དང་ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་བསྐྱོན་པས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། སོགས་སྐྱས་དད་
 སོགས་ལྡ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་ལྡན་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་དད་སོགས་
 ལྡ་བསྐྱོན་པས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་
 པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་ན་དབང་པོ་གཙུག་གཅིག་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། བདེ་བའི་དབང་པོ་
 དང་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་སྟོག་དང་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྡ་དང་དེ་གཉིས་རང་རང་
 བསྐྱོན་པས་དབང་པོ་བཙུག་གཅིག་དང་ལྡན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། །དབང་པོ་
 ལྡན་ལ་བཙུག་གཅིག་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་
 པོ་དང་ལྡན་ན་བཙུག་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། ཡིད་དབང་སྟོག་ལུས་ཚོར་བའི་དབང་

པོ་བཞི་དང་སོགས་ལྟ་རང་ཉིད་བསྒྲུན་པས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྔ་པས་བྲབ་པའི་བྱིར། ཀྱན་མེས་
བྱེད་པའི་དབང་ལྔ་པ། །བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྔ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྲིད་ལྔ་པ། ཉུང་ལྔ་དང་། མང་ལྔ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དག་ཅ་ཆད་ནས་
མེད་པའི་གང་ཟག་གི་ནང་ནས་དབང་པོ་ཉུང་ཏུ་དང་ལྔ་པ་ལ་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྔ་པ་སྲིད་
པ་ཡིན་ཏེ། ཆོར་བ་ལྟ་དང་ལུས་དབང་སྟོག་ཡིད་དེ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྔ་པའི་བྱིར། དག་མེད་
ནང་ན་ཉུང་ལྔ་པ། །ལུས་ཆོར་སྟོག་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྔ་པ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཏུ་སྐྱེས་
པའི་བྱིས་པ་སོ་སྐྱེ་ལའང་སྐར་བཤད་པའི་གྲངས་བཞིན་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྔ་པ་ཡིན་ཏེ།
སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་དང་སོགས་ཀྱི་དག་བ་ལྟ་དང་ལྔ་པའི་བྱིར། གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་
དེ་བཞིན་ཏེ། །སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་དག་རྣམས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མང་ལྔ་ནི། དབང་པོ་མང་པ་དང་ལྔ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་
དང་ལྔ་པ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་དང་ལྔ་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཆན་གཉིས་པ་དབང་པོ་ཆང་ཞིང་དག་ཅ་མ་ཆད་པའི་གང་ཟག་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མང་པོར་ལྔ་པ་ལ་བཅུ་དགུ་ཉི། །དེ་མ་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །མཆན་
གཉིས་ ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་བྱིར་འོང་ལའང་བཅུ་
དགུ་དང་ལྔ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་པོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་། དེ་མེད་ཀྱི་
དབང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་དང་ལྔ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་མཐོང་
ལམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཆན་གཉིས་པོ་གང་རུང་དང་དེ་མེད་ཐ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་དགུ་
དང་ལྔ་པ་ཡོད་ལ། སྟོམ་ལམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཆན་གཉིས་པོ་གང་རུང་དང་དེ་མེད་ཀྱི་དབང་
པོ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་དགུ་དང་ལྔ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འཕགས་པ་ཆགས་
བཅས་ཀྱང་། །མཆན་གཅིག་དེ་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་།
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྡན་བསྐྱུས་ཏེ། སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་
 ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། མཚུངས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི།
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་ལྡན་བསྐྱུས་པའི་བྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
 གཟུགས་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་དང་། སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་ལྡར་འབྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྡར་བྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡང་
 ལོག་པར་རྟོག་པ་ལྟ་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞི་དང་པོ་བཞི་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། ཐ་མ་ལ་
 སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཆོག་དོན་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ན་དབང་པོའི་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། སྤྱིར་རྒྱལ་ཡང་
 མེད་པའི་བསགས་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཆེ་རྒྱལ་ཇས་བརྒྱད་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་
 ཉི། དེ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་འབྱུང་བཞིའི་རྒྱལ་བཞི་དང་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་རྒྱལ་བཞི་ཉི་རྒྱལ་ཇས་
 བརྒྱད་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཅིག་ཅིག་ཆར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བྱིར། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྤྱི་
 མེད་སྤྱི་རབ་རྒྱལ་ཇས་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལུས་དབང་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱལ་ཇས་
 དགུ་ངེས་པར་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཅིག་ཆར་ཏུ་སྐྱེ་ཉི། སྤྱིར་སྐྱེ་བརྒྱད་ལུས་དབང་དང་དགུ་ཅིག་ཆར་ཏུ་
 སྐྱེ་བའི་བྱིར། ལུས་དབང་ལྡན་ལ་ཇས་དགུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དབང་པོ་གཞན་མིག་དབང་ན་བ་སྤྱི་
 ལྟེ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱལ་ཇས་བཅུ་ལྡན་ཅིག་ཅིག་ཆར་ཏུ་སྐྱེ་ཉི། སྤྱིར་བཤད་པའི་རྒྱལ་
 ཇས་དགུ་ལྟེ་རུ་མིག་སོགས་དེ་དག་རང་རང་བསྐྱུན་པས་རྒྱལ་ཇས་བཅུ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཅིག་
 ཆར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བྱིར། དེ་དག་སྤྱི་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་ན་རྒྱལ་ཇས་བཅུ་གཅིག་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཅིག་
 ཆར་ཏུ་སྐྱེ་ཉི། སྤྱིར་སྐྱེ་རྒྱལ་ཇས་བཅུ་ལྟེ་རུ་སྤྱི་རང་ཉིད་བསྐྱུན་པས་རྒྱལ་ཇས་བཅུ་གཅིག་
 ལྡན་ཅིག་ཅིག་ཆར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བྱིར། དབང་པོ་གཞན་ལྡན་ཇས་བཅུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། རྒྱས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྷན་བར་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་བསྐྱར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ནི། བྱེ་སྤྲོད་རེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསགས་རྩལ་སྤྲ་
རབ་དང་། རྒྱས་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་སྤེལ་ལས། རྩལ་སྤྲ་རབ་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། རྒྱས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་། བསགས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྒྱས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ནི། གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་བཅོམ་པ་དང་། སྒོས་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱས་
ཡན་གར་བར་འདོད། བསགས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ནི་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་གཞིག་ཏུ་མེད་པ་དང་
གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་རྒྱས་རྩལ་དང་འདྲ་ཡང་སྒོས་རྒྱས་སོ་སོར་དབྱེར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། དངོས་བསྐྱར་གཙོ་བོ་བསགས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
བསགས་རྩལ་དང་། རྒྱས་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཉིས་ལ་བོང་ཆོད་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པར་ཐལ། བསགས་རྩལ་
དེ་རྒྱས་རྩལ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཐོར་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུ་ཐོར་
གང་དང་བྱེ་མ་ཐོར་གང་གོང་བ་དང་། ལྷགས་གོང་མེས་བསྐྱེགས་པའི་ཆེ་མེ་རྩལ་དང་ལྷགས་
རྩལ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་རེ་རེ་བའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་
རྒྱས་རྩལ་སྤྲ་རབ་མི་འདོད་ཅིང་རྩལ་རྒྱས་བརྒྱད་ཅེས་པའི་རྒྱས་དེ་འབྱུང་བཞིའི་ཁམས་ཀྱི་རྣམས་
པ་ལ་འདོད་ཅིང་ས་ཆུ་མཆན་ཉིད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསགས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་
ཆོགས་པ་ན་འབྱུང་བ་བཞི་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་ན་བསགས་རྩལ་གྱི་གོང་བུ་འགའ་ཞིག་ནི་སྤྲ་བ་
ཤས་ཆེ་བ་དང་། ལ་ལ་ནི་གཤེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩོ་བ་དང་། གཡོ་བར་ཤས་ཆེ་བ་དམིགས་
བས་སོ་ཞེ་ན། བྱེ་སྤྲོད་རེ། གང་ཆེས་གསལ་ཞིང་མཐུའི་སྒོ་ནས་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་
ཏེ། ལྷགས་ལྟ་བུ་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་ས་ཁམས་ཤས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། གཞན་གསུམ་ཤས་
ཆུང་བས་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁབ་དང་སྒྲོང་བུ་ཆོགས་པ་ལ་རེག་པ་དང་། བྱེ་དང་
ལན་ལྟའི་བྱེ་མ་བསྐྱེས་པའི་རོ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་མངོན་དུ་ཡང་འབྱུར་ཏེ། ལྷགས་
གོང་མེས་བསྐྱེགས་པ་ན་ནལ་ནལ་ཐོར་གྱུར་པས་ཆུ་དང་། ཆུ་གང་རེག་དང་འཕྲད་ན་སྤྲ་བར་

འགྱུར་བས་ས་དང་། ཤིང་རླུང་བ་ལས་མེ་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་
གཞན་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་དེ། ལྷན་སྦྲུང་བ་དང་། སས་འཛིན་
བ་དང་། མེས་སྒྲིན་བ་དང་། རྒྱུད་གིས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩོ་སོགས་སྤྲ་བ་
ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྦྲུང་བ་དང་མེ་འབྱུང་བ་དང་འཕེལ་བས་ན་ཆུ་མེ་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཆུ་ལྟ་བུ་
གཤེར་བ་ལ་ཡང་སྤྲ་སོགས་འཛིན་བ་དང་རྩོ་བ་དང་གཡོ་བས་ན་ས་མེ་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་མདོ་སྤེ་བ་ན་རེ། བསགས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་འབྱུང་བ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་
ལ་འབྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ས་སོན་དང་རྒྱས་བ་དང་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། འབྱུང་བ་
གཞན་གསུམ་རོ་སོའི་སྒོ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་དེ་བཞི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེ་བྲག་
སྤྲ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསགས་རྩལ་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་རྩལ་རྣམས་བརྒྱུད་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་རྩལ་
ས་སོའི་རོ་སོའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།
འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བསགས་རྩལ་དེ་ལ་དབྱིབས་དང་། འཇམ་རྩལ་དང་སྤྱི་ཡང་གང་
རུང་གི་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཉུང་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབྱུང་བ་བཞི་ཀ་ཡང་རེག་
བྱའི་སྤྱི་མཆེད་ཡིན་པས་གངས་མང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་སྤྲ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་རྣམས་དེ་
ལ་རང་མཆོན་གྱི་རྣམས་དང་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་རྣམས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྱུང་
བཞི་རང་མཆོན་པའི་རྣམས་བཞི་དང་། བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞུགས་ཅི་རོ་རེག་བྱའི་སྤྱི་
མཆེད་བཞིའི་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ནི་རོ་སོའི་སྒོ་ནས་བཞག་སྟེ། འབྱུང་
འགྱུར་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་འགྱུར་བཞི་པོ་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་སྟེ། འབྱུང་
བའི་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དབྱིབས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་
འཇམ་རྩལ་སྤྱི་ཡང་སོགས་རེག་བྱར་འདུ་བས་གངས་མང་ཉུང་གི་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཡང་མདོ་སྤེ་
བ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་གངས་རེས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བསགས་རྩལ་གཅིག་ལ་ཡང་
ཁ་དོག་གི་རྟེན་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། ཅི་རོ་རེག་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་བ་བཞི་རྣམས་རྣམས་ཐ་དད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། རྫས་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་བཞིའི་རྟེན་
འབྱུང་བཞི་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་འབྱུང་བ་བཞིར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་པའི་རྩལ་
སྟེ་བ་ན་རྩལ་རྫས་སོ་སོ་བ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཟླ་དང་མ་བཅས་པར་སྟེ་བ་མི་སྟོད་པར་
བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་ཚུལ་ལ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། ལྡན་
མིན་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་
དང་། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་གཉིས་ནི་ངེས་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྟེ་བས་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་
པན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྟན་ཅིག་། ཅེས་
སོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟེ་ག་གནས་པ་མི་རྟག་པ་བཞི་དང་ལྟན་ཅིག་
སྟེ་བས་ཁྲུབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་སྟེ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་དང་མི་ལྟན་པའི་འདུས་བྱས་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོ། །རྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་
རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་ཐོབ་པ་དང་རང་ཉིད་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་
བས་ཁྲུབ་ཀྱང་། རང་གི་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྟེ་བས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་
འདས་པ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་ཐོབ་པ་རང་དུས་ན་འདས་མ་འོངས་ལྟན་ཅིག་པ་གསུམ་ཀ་འཛོག་པའི་
ཕྱིར། འམ་སྒྲ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱད་ཀྱི་མ་བསྟུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ཐོབ་པ་
དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་སྟེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་བཤམ་ ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་བྱུང་སྟེ་རྣམ་བཞག་། གཙོ་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་
དུ་འགོ་དཔྱད་པ། ཞར་ལ་སེམས་བྱུང་འགའ་ཞིག་གི་བྱུང་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ།
ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་དང་། མ་ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ལ།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་

སྡེ་ཆུ་རྒྱུ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་དང་། དགོ་བའི་ས་མང་དང་། ཉོན་མོངས་བའི་ས་
མང་དང་། མི་དགོ་བའི་ས་མང་དང་། ཉོན་མོངས་རྩེ་དུའི་ས་བ་སྡེ་སྡེ་ཆུ་ཐ་དད་པ་ལྟ་ཡོད་
བའི་བྱིར། x འདིའི་ས་བའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་དང་དེའི་སྡེ་བའི་ཡུལ་ལམ་གོ་སྐབས་ཅན་ཡིན་པས་
ན་དེ་ལྟར་བཤད་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ། སྡེ་ཆུ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་
ནི། ཆོར་བ་དང་། སེམས་ཡུལ་ལ་བསྐྱལ་ནས་འདུ་བྱེད་བའི་སེམས་པ་དང་། ཡུལ་དང་འདུས་
ནས་ཤེས་བའི་འདུས་(འདུ་ཤེས་དང་། ཡུལ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་བའི་འདུན་པ་དང་། ཡུལ་
དབང་རྒྱུ་ཤེས་གསུམ་སྤྲད་ནས་སྡེས་བའི་རེག་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་བའི་སྒོ་
སྒོས་དང་། དམིགས་པ་མི་བརྗེད་བའི་བྱ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
ཡུལ་དེ་འདོད་བའི་མོས་པ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བཅུ་ཆོས་ཅན།
སེམས་ཀྱི་ས་མང་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགོ་བའི་སེམས་བྱང་ཡིན་
བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཆོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུན་དང་རེག་དང་སྒོ་སྒོས་
བྱ། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་གསུངས་
བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ལས་སེམས་དང་བར་བྱེད་བའི་དད་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་ལ་གཅིས་སྤྲས་སུ་བྱེད་བའི་བག་ཡོད་དང་། སེམས་ལས་རུང་གི་ཤིན་སྤངས་དང་།
བྱིང་རྒྱུ་ཞི་བའི་སེམས་མཉམ་ཉིད་དུ་བྱེད་བའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྤྲུམས་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་
དང་། ཁྲིལ་ཡོད་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་སྡེ་ཅ་བ་གཉིས་དང་། གཞན་
ལ་རྒྱུ་པར་མཐོ་མི་འཆམ་བའི་རྒྱུ་པར་མི་འཆེ་བ་དང་། དགོ་བ་ལ་སྤྱོད་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་
བཅུ་ཆོས་ཅན། དགོ་བའི་ས་མང་ཡིན་ཏེ། ཏུག་ཏུ་དགོ་བའི་གཙོ་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འགོ་
བའི་སེམས་བྱང་ཡིན་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤངས། །བཏང་

སྒྲུབས་ངོ་ཆ་ཤེས་ཁྱེལ་ཡོད། །ཅ་བ་གཉིས་རྣམ་མི་འཆེ་དང། །བཙུན་འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགོ་ལ་
འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་ཡང་བཙུན་འགྲུས་
ཡིན་པར་ཐལ། དགོ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་བཙུན་འགྲུས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་
ལེ་ལོ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། བྱི་རོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལེ་ལོ་ཁོ་
ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་ནི། རིག་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་སྤོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་
པ་དང། བག་ཡོད་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་བག་མེད་དང། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ལེ་ལོ་
དང། དད་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་མ་དད་པ་དང། ཤིན་སྤངས་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་སྤྱོད་གས་
པ་དང། སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་ཡིན་
ཏེ། རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ལ། སེམས་གཞན་ཀྱི་
འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་
ལོ་དང། །མ་དད་པ་དང་སྤྱོད་གས་དང་རྒྱུ་ཆོས། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་ཁོ་ན་བྱས་ན་དུག་ཡིན་ཀྱང། སེམས་ཀྱི་ས་མང་དང་གཉིས་
ཀའི་གཞི་མཐུན་བསྐྱེད་ན་བཅུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་
བ་བཅུ་སྟེ། མ་དད་པ་དང། ལེ་ལོ་དང། བརྟེན་ངེས་པ་དང། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང།
མ་རིག་པ་དང། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང། ལོག་
པར་མོས་པ་དང། རྒྱུ་ཆོས་པ་དང། བག་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སེམས་ཀྱི་ས་མང་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་ལ་སྤྱོད་བཞི་ལས། དང་པོ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་
པའི་ས་མང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་འགྲོ་ལྔ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ཡིན་ལ་སྤྱོད་མ་མ་ཡིན་
པ་ཡོད་དེ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ་དང། མ་རིག་པ་དང། རྒྱུ་ཆོས་པ་དང། བག་མེད་པ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་
པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། དུན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་བརྟེན་ངེས་དང། རྣམ་

གཡེང་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རོག་པར་
མོས་པ་ལྷ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
བཞི་པ་མི་དག་བའི་ས་མང་ནི། རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྱེད་མེད་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མི་དག་བའི་
ས་མང་ཡིན་ཏེ། མི་དག་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མི་དག་ལ་ནི་ཁྱེད་མེད་དང་། རྩ་ཆ་མེད་པའི་ ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་ནས་མནར་བར་སེམས་པའི་ཁྱོ་བ་དང་།
ཤར་གཉེར་བས་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་བསྐྱར་བའི་གཡོ་དང་། གཞན་གྱི་ལྷན་ཆོག་ལ་
མི་བཞེད་པའི་སྤྲུག་དོག་དང་། སྤྲུག་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་འཆོག་པ་དང་། ཉེས་པ་སྤྲེད་པའི་
འཆབ་པ་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་སྒྲ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་།
གཞན་ལ་མཐོ་འཆམས་པའི་རྣམ་འཆེ་དང་བཅུ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་འཛིན་པ་དང་།
མཚུངས་ལྡན་གྲོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་། སྤང་བྱ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུད་། བཞེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུད་དུར་
བཞག་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་ཉོན་དུག་ལས་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒོམ་སྤང་ཁོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཁྱོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་
དང་ནི། སྤྲུག་དོག་འཆོག་འཆབ་སེར་སྒྲ་དང་། སྒྲ་དང་རྒྱགས་དང་རྣམ་འཆེ་ནི། ཉོན་མོངས་
རྒྱུད་དུ་འཛིན་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་ནི། ཉོག་པ་དང་། དཔྱེད་པ་དང་། འབྱེད་པ་དང་།
གཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཐེ་ཆོམ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་མ་ངེས་པའི་སྟེ་ཆན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤར་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་སྟེ་ཆན་ལྷ་པོ་གང་རུང་
དུ་མ་ངེས་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རང་འབྲེལ་ལས། ཉོག་པ་དང་།

དཔྱོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་དང་། གཉིད་ལ་སོགས་པ་མ་དེས་པ་གཞན་དག་གྱང་ཡོད་པས། ཞེས་
དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་སྒྲུལ་ཆོག་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འགྱོད་པ་དང་། །གཉིད་
དང་ཁོང་ཁྱོ་ཆགས་རྣམས་དང་། །ང་རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་ནི་དེས་པ་མིན་པར་
བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གཙོ་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འགྱོད་པ་ལ། འདོད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དག་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་དག་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་གཞན་དང་ལྡན་པའི་མི་དག་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷུང་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷུང་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ནི།
འདོད་པའི་དག་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉེར་གཉིས་དེས་པར་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་
མང་བཅུ། དག་བའི་ས་མང་བཅུ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར། གནས་
སྐབས་ལ་ལ་དག་དུ་འདོད་པའི་དག་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་འབྱུང་བ་
ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲིག་པ་ལ་འགྱོད་པའི་སེམས་བྱུང་
བསྐྱེད་ཉེ་ཉེར་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། འདོད་པའི་དག་བའི་སེམས་ལ་
ནི། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་བྱིར། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ལ་ལ་དག་དུ་
འགྱོད་པ་བསྐྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་མི་དག་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་བར་
དེས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་མི་དག་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་
དང་འདྲེས་གྱང་ལྷ་བ་ཐ་མ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དག་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་
བྱུང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་བར་དེས་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་

ཆེན་པོའི་ས་མང་དུག །མི་དག་བའི་ས་མང་གཉིས། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་སེམས་བྱུང་ནི་ཤུ་
འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མི་དག་ལ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། །ལྟ་དང་ལྟན་ལའང་ནི་
ཤུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་མི་དག་བའི་
སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ནིར་གཅིག་འབྱུང་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་གྱི་ནི་ཤུ་དང་ཆགས་
སོགས་བཞི་གང་རུང་རེ་བསྟན་ན་ནིར་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཉོན་མོངས་
བཞི་དང་ ཉི་ཤུ་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་ས་མང་བཅུ་དང་
མཚུངས་ལྟན་གྱི་མི་དག་བའི་སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ནིར་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་མ་ནི་
ཤུའི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྟན་པས་ནིར་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཁྱོ་སོགས་
དང་། །ནི་ནི་ཤུ་གཅིག །ཅེས་སོ། །དག་བ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་མི་དག་
བའི་སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་ལྟ་མ་ལྟར་སེམས་བྱུང་ནི་ཤུ་ཅ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། འགྱོད་པ་དང་ནི་ནི་
ཤུ་གཅིག །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། བསྐྱེད་སྤྱང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་གཙོ་
སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། དེའི་འཁོར་དུ་སེམས་གྱི་ས་མང་བཅུ་
ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དུག །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་སེམས་བྱུང་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། བསྐྱེད་སྤྱང་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ ཅེས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། བསྐྱེད་སྤྱང་མ་བསྟན་
ལས་གཞན་མ་བསྐྱེད་སྤྱང་མ་བསྟན་གྱི་གཙོ་སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཉིས་
འབྱུང་སྟེ། སེམས་གྱི་ས་མང་བཅུ་ རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པར། ལྟ་མ་བསྟན། །གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིད་
ནི་དག་མི་དག་ལྟ་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་འཁོར་ལ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བའི་
ཕྱིར་ན་དག་མི་དག་ལྟ་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གང་གི་འཁོར་ལ་ཡོད་པ་སེམས་དེའི་འཁོར་དུ་

གཉིད་བསྐྱར་པར་རིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་བྱིར། །གང་ལ་ཡོད་པ་
 དེ་བསྐྱར་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ནི། སྡོམ་ཆེག་ལས། གཉིད་བཅས་དགེ་བའི་
 སེམས་ལ་ནི། །རྟོག་དང་དཔྱུད་དང་བཅས་བའི་བྱིར། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གསུམ། །ལ་
 ལ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བསྐྱར། །ལྟ་དང་ལྟན་ལ་ཉི་ཤུ་གཅིག་ །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁྲོ་སྟགས་
 དང་། །འགྱུར་བ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས། །བསྐྱེདས་ལ་བཅུ་དགུ་ལྷང་མ་བསྐྱར། །གཞན་ལ་བཅུ་
 གསུམ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཁམས་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དག་
 ལས་འགྱུར་བ་དང་གཉིད་དང་གཡོ་སྤྱོད་ཀྱི་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་གཞན་བའི་ཁྲོ་སྟགས་
 བདུན་དང་། ཁྲོ་ཁྲོ་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། བྲེལ་མེད་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་མི་དགེ་བ་
 རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་དག་གི་འཁོར་ན་མེད་དེ། འགྱུར་གཉིད་མི་དགེ་བ་རྣམས་
 མེད་པར་མ་ཟད་རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མེད་ལ། དེའི་གོང་མ་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་སྟགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན་དཔྱུད་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལས་འགྱུར་གཉིད་མི་
 དགེ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན། །དེ་
 ཡི་གོང་ན་དཔྱུད་པ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར། ཡང་སྤྱི་དོན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མི་དགེ་རྟོག་དཔྱུད་སྟགས་མེད་པར་མ་ཟད་གཡོ་སྤྱོད་ཡང་མེད་པར་བཤད་
 བའི་བྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དོན་གཡོ་དང་སྤྱོད་ཡང་མེད་དོ། །ལྟག་མ་ནི་
 དེ་དང་འདྲོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་གཡོ་སྤྱོད་མེད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ན་གཙོ་འཁོར་ཡོད་པ་དེ་ན་གཙོ་པོས་འཁོར་རྣམས་བསྐྱེད་བའི་བྱིར་གཡོ་
 སྤྱོད་ལ། དེ་ཡན་ཆད་ན་གཙོ་འཁོར་མེད་པའི་བྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཆངས་བས་
 ཏྲ་ཐུལ་ལ་གཏམ་རྒྱུ་བསྐྱར་བྱས་བའི་བྱིར། སེམས་བྱུང་དེ་དག་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་སར་གཏོགས་པ་ལ་མིག་ན་ལུས་ཡིད་གྱི་

ནམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་དང་། སེམས་བྱུང་སྡེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཅ་ཉོན་ལྷག་མ་ལྷ་དང་།
གཡོ་སྐྱ་རྒྱགས་པ་གསུམ་དང་། ཉོག་དཔྱོད་གཉིས་ནམས་ཡོད་པས། དེ་དག་དགེ་སེམས་དང་།
བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་འདྲེས་མ་འདྲེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
སེམས་བཞིའི་འཁོར་དུ་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་འདོན་པ་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགེ་སེམས་ལ། ཉོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་བྱིར། སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ཉི་ལྷ་གཉིས། བསྐྱེབས་པའི་སེམས་ནི་མ་འདྲེས་དང་། ལྷ་དང་ལྷན་ལའང་བཅོ་
བརྒྱད་བྱུང་། ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་གཡོ་སོགས་དང་། མཚུངས་ལྷན་བཅུ་དགུ་ལུང་མ་
བསྟན། གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། ཅེས་འདོན་པ་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སེམས་བྱུང་འགའ་ཞིག་གི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ། སེམས་བྱུང་བརྒྱད་ཀྱི་བྱུང་
པར་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མིང་གི་ནམ་གངས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་
མེད་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། བྱེ་སྐྱ་ན་རེ། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མ་གུས་པ་རོ་ཆ་མེད་
པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བུ་ཁྲིལ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ།
རང་ལ་ལྟོས་ནས་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇོམ་པ་རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེས་པ་ལ་
མི་འཇོམ་པ་ཁྲིལ་མེད་པར་འདོད་དེ། ཞེས་འཆད་པར། མ་གུས་རོ་ཆ་མེད་ཁྲིལ་མེད། ཁ་ན་
མ་ཐོ་འཇིགས་མི་ལྟ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགའ་བ་དང་གུས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་
དེ། དུལ་ལ་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་དད་པ་དང་། གུས་པ་ནི་རོ་ཆ་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དགའ་དང་གུས་ཉིད་རོ་ཆ་ཤེས། ཞེས་སོ། ཆོས་དང་གང་ཟག་
ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་དང་དད་པ་ཡིན་མིན་ལ་སྦྱ་བཞི་ཡོད་དེ། དགའ་བ་ཡིན་ལ་དད་པ་མ་
ཡིན་པ། དད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྡེ་སྦྱ་བཞི་
ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མོངས་སྦྱོད་དང་བྱ་ལ་དགའ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། ལྷག་ཀུན་དང་གཞན་གྱི་སྒྲ་མ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་

ཡོད་དེ། འགོག་ལམ་དང་རང་གི་སྒྲ་མ་ལ་དད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཡོན་
 ཏན་མེད་པའི་སོ་སྐྱེ་འགའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་
 དམིགས་པའི་དགའ་བ་དང་གུས་པ་གཉིས་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་དག་ན་ཡོད་ཀྱང་
 གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གང་ཟག་པན་ཚུན་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་
 གཅིག་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་དག་ན། །ཞེས་སོ། །རྟོག་དཔྱད་
 གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅིང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་།
 དཔྱད་པ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་
 ཡོད་དེ། སེམས་ཁེངས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་ང་རྒྱལ་དང་། རང་གི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་
 པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་རྒྱགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་ཁེངས་པ་
 རྒྱགས་པ་ནི། །རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ནི། བྱེ་སྐྱ་ན་རེ། སེམས་དང་
 ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི། །དོན་གཅིག་ ཅེས་སོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་ན་རེ། དེ་
 གསུམ་རྣམ་གངས་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསགས་པས་ན་སེམས་
 དང་། རྟོན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡིད་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྟོས་པས་ན་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟོན་བཅས་དང་དམིགས་བཅས་
 དང་རྣམ་བཅས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཞེས་ཐ་སྙད་སོ་སོར་བཤད་ཀྱང་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་སྟེ།
 ཁྱོད་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་རྟོན་བཅས་དང་། ཡུལ་འཛིན་པས་དམིགས་བཅས་དང་། དམིགས་
 པ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་གམ་བྱུང་བར་དུ་གཅོད་པས་རྣམ་བཅས་དང་། མཉམ་པར་ལྡན་
 པས་མཚུངས་ལྡན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། །རྟོན་དང་དམིགས་

དང་རྣམ་བཅས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་ ཞེས་སོ། །འང་སྤྱི་ཤིང་གཅིག་པར་བཤད་
 པ་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལའང་ལྟ་ཡོད་དེ། རྟེན་མཚུངས་པ། དམིགས་པ་མཚུངས་པ།
 རྣམ་པ་མཚུངས་པ། ཏུས་མཚུངས་པ། རྩས་མཚུངས་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་སེམས་
 དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་གཉིས་པོ་དེ་རྟེན་དབང་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པས་ན་རྟེན་མཚུངས་པ་དང་།
 དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པས་ན་དམིགས་པ་མཚུངས་པ་དང་། སེམས་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་
 སྐྱེས་པ་ན་སེམས་བྱུང་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པས་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་
 ཏུས་མཚུངས་པས་ན་ཏུས་མཚུངས་པ་དང་། རིགས་མཐུན་རྩས་རེ་རེ་བར་མཚུངས་པས་ན་རྩས་
 མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་ལྟ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་
 སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐོབ་
 པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་དང་། སྟོག་དང་། འདུས་བྱས་གྱི་མཆན་ཉིད་
 སྐྱེ་བ་དང་གྲ་བ་དང་གནས་པ་མི་རྟག་པ་བཞི་རྣམས་དང་ནི། མིང་གི་ཆོགས་དང་། ལ་སོགས་
 པས་བསྟུས་པ་ཆོག་གས་ངག་གི་ཆོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཆོགས་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར།
 ཞེས་འཆད་པར། མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་
 ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག་དག་དང་། །སྟོག་དང་མཆན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། །མིང་གི་ཆོགས་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་སྤྱི་ཤིང་ཡོད་དེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་དེ་བཅུ་
 བཞི་ཡོད་པར་མ་ཟད། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐོབ་པ་སོགས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་གསུམ་

བཤད་པ། སྒོ་ག་སྒོ་གས་ལྟ་བཤད་པ། མིང་སྒོ་གས་ཆོ་གས་གསུམ་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ལ།
 ཐོབ་པ་བཤད་པ། མ་ཐོབ་པ་བཤད་པ། སྐལ་མཉམ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཐོབ་མ་ཐོབ་
 གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་ཐོབ་པ་
 འཛོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རང་ཉིད་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ལྟན་པར་
 བྱེད་པའི་ཐུས་ཤིག་ལ་འཛོག་པའི་བྱེད། ཐོབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟེན་
 ཐོབ་དང་ལྟན་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱེད། དང་པོ་རྟེན་ཐོབ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒར་མ་ཐོབ་པ་
 གསར་དུ་རྟེན་པའི་རྟེན་ཐོབ་དང་། སྒར་ཐོབ་ཟེན་གྱང་ཉམས་པ་སྒར་གསར་དུ་རྟེན་པའི་རྟེན་ཐོབ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་བྱེད། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་
 དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་གསར་དུ་
 ཐོབ་པའི་སྣོམས་འཇུག་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པར་འཛོག་པའི་བྱེད། གཉིས་པ་
 ལྟན་ཐོབ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐོབ་ཟེན་རྒྱན་དུ་ལྟན་པའི་ལྟན་ཐོབ་དང་། ཡེ་ནས་ལྟན་པའི་
 ལྟན་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱེད། ཐོབ་ཟེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་དུ་ལྟན་པའི་ཐུས་དེ་དང་
 པོ་དང་། སོ་སྒྲུའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིང་ཅའི་རྟེན་མོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་བྱེད། ཐོབ་པ་
 རྟེན་དང་ལྟན་པའོ། །ཞེས་སོ། །མ་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
 དེའི་རྒྱད་ལ་ལྟན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐུས་གཅིག་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། x ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་
 རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་ལ་མེད་ཅིང་རང་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟངས་འཛོག་
 དགོས་ཏེ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱད་དུ། །གཏོགས་པ་ནམས་ཀྱིའོ་ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།
 ལྟན་བྱའམ་ཐོབ་བྱ་ལ་འདུས་བྱས་ཁོ་ནར་མ་ངས་ཏེ། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་བྱེད། དེ་ཡང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལྟན། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་འཕགས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལྟན་
 པའི་བྱེད། འགོག་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱད་ཆོས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ཐོབ་པའི་བྱད་ཆོས་དང་། མ་ཐོབ་པའི་བྱད་
 ཆོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་གྲིས་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 སྐབས་འདིར་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་གསུམ་པ་ཡི་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་
 རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཐོབ་བྱའི་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་འདས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་
 ཡང་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པ། དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ། དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་གསུམ་འཛོགས་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་ཐོབ་བྱའི་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལའང་རིགས་འགྲེས་
 སྒྲུར་ཏེ་གསུམ་གསུམ་འཛོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་སྔ་མ་ཟུ་མཆོག་ལྟར་སྔོན་ལ་སྤྲོད་བའི་
 ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་པ་བེད་ལྟར་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཐོབ་པ་དང་། གསུམ་པ་གྲིབ་མ་ལྟར་མཉམ་
 དུ་འཛོགས་པའི་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་སོ། །ཐོབ་
 པ་ལ་དག་མི་དག་ལྷང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་དེ། དག་བའི་ཐོབ་པ་དག་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་
 བསྟུས་པ་མི་དག་བའི་ཐོབ་པ་མི་དག་བ་དང་། ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དག་ལ་སོགས་གྱི་དག་ལ་སོགས། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དག་བའི་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། དག་
 བ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དག་བ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཐོབ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་གྱི་ཐོབ་པ་ཡང་རང་རང་གི་ཁམས་
 དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདོད་པར་གཏོགས་པ་རྣམས་གྱི་ཐོབ་པ་འདོད་པའི་
 སས་བསྟུས་དང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པའི་ཐོབ་པ་ཡང་ཁམས་རང་རང་
 གི་སས་བསྟུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་གཏོགས་རྣམས་གྱི་རང་ཁམས་པ། །ཞེས་སོ། །ཐོབ་བྱའི་
 ཆོས་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་བཤེན་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་ལ་
 རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་
 དུ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སོ་སོར་བཤད་པ་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་
 ཏེན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་གསུམ་གང་དུ་གཏོགས་པའི་སར་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡོད། སོ་སོར་

བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད། སོ་སོར་
 བརྟག་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ཁམས་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མ་
 གཏོགས་པའི་བྱིར། མ་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོ། །སྟོབ་པའི་ཆོས་ནི་རང་རྒྱུད་
 ལྟན་གྱི་གང་ཟག་སྟོབ་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལམ་བདེན་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་ནི་རང་རྒྱུད་
 ལྟན་གྱི་གང་ཟག་མི་སྟོབ་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལམ་བདེན་ལ་བྱེད། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་
 ཡིན་པའི་ཆོས་ནི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་འཇོག་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྟོབ་པའི་ཆོས་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མི་
 སྟོབ་པའི་ཆོས་དང་། སྟོབ་མི་སྟོབ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་རྣམས་དེ་
 གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་
 པ་དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་རྣམས་
 སྟོབ་པའི་ཆོས་དང་། མི་སྟོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་རྣམས་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་
 དང་། ཟག་བཅས་རྣམས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། སོ་སྐྱེའི་ཐོབ་པའི་སོ་
 སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་གསུམ་སྟོབ་མི་སྟོབ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་མིན་གྱི་གསུམ། །ཞེས་སོ། །སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། མཐོང་
 སྤང་གི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྤང་དང་། སྟོམ་སྤང་གི་ཐོབ་པ་སྟོམ་སྤང་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་
 གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་། སོ་སྐྱེའི་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་གཉིས་སྟོམ་
 སྤང་དང་། འཕགས་ལམ་གྱི་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་
 ཐོབ་པ་གཉིས་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་
 དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་ལ་དུས་གསུམ་ཀ་འཇོག་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཐོབ་

པ་སྟོབས་ཚུང་བས་རང་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྤར་སྐྱེས་དང་ཕྱིས་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །ཞེས་སོ། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
 ཁོ་ནར་མ་ངས་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། སྤྱལ་སེམས་ལུང་
 མ་བསྟན་ནམས་སྤྱོད་བས་བསྐྱབ་དགོས་པས་སྟོབས་དང་ལྷན་བའི་ཕྱིར་སྤར་སྐྱེས་དང་ཕྱིས་
 སྐྱེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གསུམ་ཀ་ཡོད་ལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སྟོམ་པ་སོགས་དག་
 མི་དགའི་གཟུགས་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྟོབས་ཚུང་བས་སྤར་སྐྱེས་མེད་ལ། ཕྱིས་སྐྱེ་དང་ད་ལྟར་སྐྱེས་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བྱད་གཟུགས་གྱི་སས་བསྐྱས་གྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་གཟུགས་
 དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསྐྱིབས་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཐོབ་པ་ནི་སྟོབས་ཚུང་བས་ལྷན་ཅིག་
 སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་སྤྱལ་བ་མ་གཏོགས་པ། །བསྐྱིབས་པའི་གཟུགས་
 གྱི་འང་འདོད་པ་ན། །གཟུགས་གྱི་སྤར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་མ་ཐོབ་པ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 སྐབས་འདིར་མ་ཐོབ་པ་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རང་རྒྱད་ལ་མི་ལྷན་པའི་གང་
 ཐག་གི་རྒྱད་ལ་མི་ལྷན་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་དེ་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། མ་ཐོབ་པ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་
 ཡོད་དེ། མ་རྟེན་པའི་མ་ཐོབ་པ་དང་། མི་ལྷན་པའི་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཏན་ནས་མ་རྟེན་པའི་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཉམས་ནས་མ་རྟེན་པའི་མ་ཐོབ་པ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སྤྱི་ཉོན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་
 དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་ལྷན་པའི་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་
 ཡོད་དེ། ཀུན་ཏུ་མི་ལྷན་པའི་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ནས་མི་ལྷན་པའི་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དག་བཅོམ་ཐོབ་ཟེན་པའི་རྒྱད་གྱི་སྤྱི་ཉོན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ལྟ་
 བུ་དང་པོ་དང་། སོ་སྤྱིའི་རྒྱད་གྱི་འཕགས་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་མ་ཐོབ་པ་ནི་དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་ཙམ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་
 དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་སྤངས་ལུང་
 མ་བསྟན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མ་ཐོབ་མ་
 བསྐྱེད་སྤངས་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཐོབ་པ་ལ་དུས་གསུམ་གང་འཛོག་གི་
 བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པའི་མ་ཐོབ་པ་ལ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་
 ཡོད། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མ་འོངས་པའི་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དེ་གསུམ་ཡོད། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ད་ལྟར་
 བའི་མ་ཐོབ་པ་ལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདས་
 མ་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་སོ། །མ་ཐོབ་པ་དེ་འདོད་པ་དང་སོགས་པས་བསྟུས་པ་
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གང་རུང་དུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་གང་དུ་གཏོགས་པའི་སྒོ་
 རྣམ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ས་དེར་གཏོགས་པར་འཛོག་པས། འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་ཆོས་དང་། ཇི་མེད་འགོག་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་འདོད་པར་གཏོགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདོད་སོགས་གཏོགས་དང་ཇི་མེད་ཀྱི་འང་། །ཞེས་
 སོ། །འང་སྒྲའི་དོན་ཡོད་དེ། ལྷ་མར་མ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་
 པ་ཆོས་ཅན། ཇི་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་མ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མདོ་
 སྡེ་པའི་ལུགས་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་བྱེ་སྒྲའི་ལུགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བར་འདོད་དེ་ ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མ་ཐོབ་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། སྐབས་འདིར་མ་ཐོབ་པ་གཏོང་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 ཆོགས་ལམ་པས་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་སྒྱུར་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་པ་བཏང་ཞིང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བས་
 འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་འཕགས་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོབ་དང་། །རྣམ་
 ཉམས་བྱུང་། ཞེས་སོ། །ས་དགུ་མ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་དང་དེར་འཕོས་པའི་རྒྱས་གཏོང་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་བས་མ་གཏན་དང་བོའི་སྒྲམས་འཇུག་ཐོབ་ཆེ་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེས་ལ་ཆགས་

བྲལ་བྲས་ཀྱང་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་མ་བཏང་བ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ས་འཕོས་
བས་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་གཏོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་སོ་སོར་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །མ་ཐོབ་པའི་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། རང་འབྲེལ་
ལས། སྤྲུལ་བ། གཉིས་པའི་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་པན་ཚུན་འདྲ་བའམ་རིས་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་
རྣམ་གཅིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་འདྲ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་
གཉིས་ཡོད་དེ། ཐ་དད་མིན་པའི་སྐལ་མཉམ་དང་། ཐ་དད་པའི་སྐལ་མཉམ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཅམ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་བ་ནང་པན་ཚུན་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་གསུམ་བཤད་པ་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། དེའི་
སྦྱོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྦྱོམས་འཇུག་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་གང་ཟག་ཡིན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་མངོན་གྱུར་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་
འདུས་བྲས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་འདུ་ཤེས། །མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་
བྱང་རྣམས། །འགོག་པའོ་ ཞེས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་རྣམ་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ།
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྦྱོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྒྲིན་ ཞེས་སོ། །འདུ་ཤེས་
མེད་པའི་ལྟ་དེ་དག་བསམ་གཏན་བཞི་བ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཆེ་བར་གཏོགས་པའི་ལྟ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་ཆེ། །ཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱད་ལ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་
དེ། སྐྱེ་དུས་དང་འཆི་དུས་སུ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། བྱད་ཆོས་བདུན་དང་ལྔ་ན་པ་
ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་བྱད་པར། སའི་བྱད་པར། ཡིད་བྱེད་གྱི་བྱད་པར། རོ་བའི་བྱད་པར། སྤྱིང་

འགྲུར་གྱི་བྱང་པར། རྟེན་གྱི་བྱང་པར། ཐོབ་པའི་བྱང་པར་དང་བཅས་བདུན་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 གིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལྔ་ན་གྱི་གང་ཟག་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལས་མ་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་སེམས་
 བྱང་མངོན་གྱུར་པ་འགོག་པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་
 འཇུག་། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་
 བར་འཇུག་པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་མཐའ་མར་ ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ལ་ཐར་པ་དང་། རང་ཉིད་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་
 སྟོམས་བར་འཇུག་པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་འདོད་པས། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་
 གྲུབ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟག་བཅས་དང་དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་
 ནས་དགེ་བ་ཁོ་ནར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའོ་ ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིང་འགྲུར་གསུམ་
 ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱིས་ནས་སྤྱིང་འགྲུར་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་མ་དེས་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དེས་
 བ་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། སྤྱིས་ནས་སྤྱིང་འགྲུར་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དུག་པ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་
 བ་ནམས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ལ་ངན་སོང་ལྟ་བུར་གཟིགས་ནས་དེའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་མངོན་
 དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་
 བས་ན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི་སོ་སྐྱེ་ཁོ་ན་དེས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་བས་མ་ཡིན་ ཞེས་སོ། །བདུན་པ་
 གྲུབ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་བཞིན་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་ལ། དང་པོ་
 ཐོབ་པའི་ཆེ་དུས་ཅིག་ཆར་ཁོ་ནར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དུས་གཅིག་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན།
 རྟེན་ཚུལ་དང་ལྔ་ན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། རྟེན་ཚུལ་དུས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལྔ་ན་ཚུལ་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་མ་ལངས་བར་དུ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་དང་ལྔ་ན་ཞིང་ལངས་པ་
 ན་འདས་པ་ཁོ་ན་དང་ལྔ་ན་ལ། སེམས་མེད་པས་མ་འོངས་པ་དང་ལྔ་ན་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འགོག་སྟོམས་བཤད་པ་ནི། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། བྱང་པར་

བདུན་དང་ལྔ་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་བྱང་པར། ཀུན་སྤོང་གི་བྱང་པར། སའི་བྱང་པར། རོ་
 བོའི་བྱང་པར། སྤོང་འགྱུར་གྱི་བྱང་པར། རྟེན་གྱི་བྱང་པར། ཐོབ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ཏེ་བདུན་
 དང་ལྔ་པ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་བཞིན་དུ་འགོག་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་གྲང་རང་རྒྱད་ལ་ལྔ་པ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྤིང་ཅེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམས་སེམས་བྱང་མཛོན་གྱུར་པ་འགོག་པའི་བྱང་པར་དང་ལྔ་པ་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་ཞེས་
 བའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་འདི་ལ་ཆེ་འདིར་ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 འདི་གནས་དོན་དུ་ ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤོང་བསྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤིང་ཅེར་སྟེས་
 ཤིང་སྤིང་ཅེའི་སས་བསྟུས་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྔ་པ་པའི་ཕྱིར། སྤིང་ཅེར་སྟེས། །ཞེས་སོ། །བཞི་
 པ་གྲུབ་སྟེ། × ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཟག་མེད་དང་། དག་སོགས་གསུམ་གྱི་
 ནང་ནས་དག་བ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་དང་ལྔ་པ་པའི་ཕྱིར། དག་བའོ་ ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 སྤོང་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པས་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་ནས་ཆེ་བྱི་མར་སྤིང་ཅེར་སྟེས་
 པས་སྟེས་ནས་སྤོང་འགྱུར་དང་། དེ་འདོད་པར་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྟེས་ནས་
 དེ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཆེ་བྱི་མ་ལ་སྤིང་ཅེར་སྟེས་པས་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤོང་འགྱུར་དང་། དེ་
 ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་རྣམ་སྟོན་འབྱེན་པར་མ་ངེས་པ་དང་གསུམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་སྤོང་འགྱུར་དང་། །མ་ངེས་ ཞེས་སོ། །དུག་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་གྱི་གང་
 ཟག་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་བྱང་པར་དང་ལྔ་པ་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྤྱིར་བས་
 ཐོབ། །ཅེས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལ་སྤྱིར་བས་ཐོབ་དགོས་པས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། ཉན་རང་
 རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱང་ཐུབ་པ་བཙུམ་ལྔ་པ་པའི་འབད་ཅོལ་ལ་མི་སྟོས་པར་
 ཟད་པ་ཤེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པས་བྱང་རྒྱུ་
 གྱིས་ཐོབ་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རུབ་སྤྱོད་གས་གྱི་བྱེ་བྱག་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྟོབ་

པའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་འགོག་
 པའི་སྒྲུལ་ལུག་བསྐྱེད། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཆེ་བ་ན་རེ། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སྒྲོབ་པའི་དུས་ན་དེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། སྤྱི་ཅེའི་
 གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་ཉི་ལྔ་དེ་ཅིག་མ་སྐྱེ་ཅུ་ཅུ་བཞི་བར་
 མ་ཆད་པར་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དང་པོ་མ་ཡིན་སྐྱེད་ཅིག་
 མ། །སྐྱེ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་
 པ་དང་འགོག་པའི་སྒྲུལ་ལུག་གཉིས་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཡང་
 བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། འགོག་པའི་སྒྲུལ་ལུག་སྤར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མི་
 ཁོ་ནའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། ཐོབ་ཐེན་ཉམས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་
 རྟེན་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲུལ་ལུག་ནི་འདོད་གཟུགས་གཉིས་
 ཀའི་རྟེན་ལ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདྲིས་བས་
 བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་དང་
 ཐོ་མའི་ནང་དུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སློག་སོགས་ལྷ་བཤད་པ་ལ། སློག་གི་དབང་པོ་བཤད་པ་དང་། འདུས་བྱས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློག་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། བྱང་
 ཐོའི་རིགས་འདྲ་གནས་པ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཆེ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློག་ནི་ཆེ་
 ཡིན་ ཞེས་སོ། །སློག་དང་ཆེའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་འོད་དང་རྣམ་ཤེས་
 གཉིས་ཀའི་རྟེན་བྱེད། གཟུགས་མེད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འོད་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ། སྐྱ་བ། གནས་པ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དེ་འདུས་

བྱས་དེའི་འཛིན་གྱིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །ཀ་དང་གནས་དང་མི་རྟག་
 ཉིད། །ཅེས་སོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་
 མེད་དེ། སྐྱེ་ཀ་མི་རྟག་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་ཉམས་ཆུང་
 བ་དང་། འཛིན་པ་གསུམ་གྱིད་པས་གྱིད་ལས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། གནས་པ་ནི་མཚན་
 ཉིད་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ཟུར་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྗེས་
 མཐུན་དང་བཅས་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ། གནས་པའི་
 གནས་པ། ཀ་བའི་ཀ་བ། མི་རྟག་པའི་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་
 ལ་སོགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྐྱེ་
 བའི་ཆེ་ཆོས་དགུ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། བྱམ་པ། དེའི་སྐྱེ་བ། ཀ་བ། གནས་པ། མི་རྟག་པ། སྐྱེ་
 བའི་སྐྱེ་བ། ཀ་བའི་ཀ་བ། གནས་པའི་གནས་པ། མི་རྟག་པའི་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་དགུ་ཅིག་ཆར་དུ་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བྱམ་པའི་སྐྱེ་བ་དེས་རང་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་བརྒྱད་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད། བྱམ་པའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས་བྱམ་པའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པའི་ཀ་བས་རང་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་ཀས་པར་བྱེད། བྱམ་
 པའི་ཀ་བའི་ཀ་བས་བྱམ་པའི་ཀ་བ་གཅིག་ཕུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སོགས་གནས་པ་དང་མི་རྟག་
 པ་གཉིས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག་ །ཅེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཕུས་མ་འོངས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱེད་ན་མ་འོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་ཆོག་པས་པ་མེད་
 པར་ནི་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་
 མེད་པར་ནི། །སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་མིན། །ཞེས་བྱུང་།

བཞི་པ་མིང་སོགས་གསུམ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ།
 དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པའི་སྐྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ།

མིང་གིས་དོན་སྟོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མིང་བརྟུ་སྟུར་མཁན་གྱིས་དོན་སོ་སོར་མཆོམས་སུ་བཅད་
ནས་མིང་སོ་སོར་སྟུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །ཕྱགས་དང་
མིག་དང་དོ་རྩེ་དང་། །མཐོ་རིས་ཚུ་དང་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་བས་གོ་སྐྱ་དེས་བཟུང་བ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གོ་སྐྱ་དེ་དོན་དགུ་ལ་མཆོམས་བཅད་ནས་བརྟུ་སྟུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཆོག་གི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་བྱད་བར་དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་པའི་བརྟུ་བྱེད་གྱི་དག་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བརྟུ་བྱེད་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་ཡང་དོན་གྱི་བྱ་བ་
དང་འབྲེལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བ། ཏུས་དང་འབྲེལ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གའི་རོ་བོ་
ཡོད་དེ། མིང་ཆོག་གི་དོན་གོ་བའི་གཞི་བྱེད་པའི་སྐྱ་ཙམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཀ་ཞེས་
བརྟུ་བྱེད་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ། མིང་གི་ཆོགས་ཡོད་དེ། མིང་ཏུ་མ་འདུས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་གཟུགས་སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་དག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཆོག་གི་ཆོགས་ཡོད་དེ། ཆོག་ཏུ་མ་འདུས་པ་
དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་
བསྐལ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཡི་གའི་ཆོགས་ཡོད་དེ། ཡི་གའི་ཏུ་མ་འདུས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཀ་ཁ་ག་ལྟ་ང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཆོགས་གསུམ་པོ་དེ་མདོ་སྡེ་བས་སྐྱ་ཡིན་པས་གཟུགས་
སུ་འདོད། གྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་རྟོག་གི་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རྩས་ཡོད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། མིང་གི་
ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ནི། །མིང་དང་དག་དང་ཡི་གའི་ཆོགས། །ཞེས་སོ། །ཆོགས་གསུམ་པོ་དེ་
འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་ན་ཡོད་ལ་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། དེ་ན་སྐྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་དང་གཟུགས་གཏོགས་ ཞེས་སོ། །ཆོགས་གསུམ་པོ་དེ་སེམས་ཅན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱད་གྱིས་བསྟུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་སྟོན། །ཞེས་སོ། །དེ་གསུམ་རྒྱ་མཐུན་
ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ནམ་སྟོན་སྟེས་དང་སྟེས་བྱུང་མ་ཡིན་
པར་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཐུན་ ཞེས་སོ། །དེ་གསུམ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་
ཏེ། དག་ཅ་ཆད་པ་དང་ཆགས་བྲལ་ལའང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷང་སྟོན་མིན་ ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྐལ་མཉམ་ནི་
 ཆོག་པ་གསུམ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་རྒྱ་མཐུན་
 ལས་བྱུང་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན། །སྐལ་མཉམ་ ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་སྐལ་
 མཉམ་ནི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བའང་ཡིན་ཏེ། དག་མི་དག་གང་རུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་པར་སྟོན་པའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྐལ་མཉམ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྟུས་པ་ཡིན་
 ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་པ་སྟེ་ ཞེས་སོ། །གོང་
 དུ་བཤད་པའི་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་སྟོན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་
 སྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྣམ་སྟོན་དང་། ཐོབ་པ་གཞན་རྣམས་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐོབ་
 རྣམ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟེ་སོགས་བཞི་ལ་ཡང་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་
 བ་དང་རྣམ་སྟོན་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྟེ་སོགས་བཞི་རྒྱ་
 མཐུན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་དེ་བཞི་རྣམ་སྟོན་ལས་སྐྱེས་(པ)ཡང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མཆན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ ཞེས་སོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་།
 མི་ལྡན་པ་སྟེ་མ་ཐོབ་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྟོན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཐུན་ཁོ་ན་
 ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་ལྡན་པའམ་མ་ཐོབ་པ་ནི་བསགས་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་མ་
 བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ནི་གཅིག་དུ་དག་བ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོམས་འཇུག་དང་། །མི་ལྡན་པ་དག་རྗེས་མཐུན་པ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ལ། རྒྱ་འབྲས་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་ཕྱེ་
 བྲག་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་བཤད་པ། འབྲས་བུ་བཤད་པ། དེ་གཉིས་ཐུན་
 མོང་གི་ཆོས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དཔྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་
 སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱའི་

མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་དབྱེ་ན་དུག་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་། མཚུངས་
ལྷན་གྱི་རྒྱ་དང་། ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་སྟེ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར།
བྱེད་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྷན་བ་དང་། །ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་དང་
རྣམ་སྒྲིན་དང་། །རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་
གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་
དུག་པོ་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་བྱ་བ་ན། བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་དུག་ལས་བྱེད་རྒྱའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཆོས་རང་ཉིད་
སྟེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་ཅིང་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཆོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱའི་རྒྱའི་
མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་ལྟོག་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་སྟེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་དངོས་
པོར་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན།
བྱེད་རྒྱ་རྒྱས་ལྷན་དང་བྱེད་རྒྱ་རྒྱས་མེད་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་སྟེ་
བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་འདུས་བྱས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། ས་བོན་ལྟ་བུ། གཉིས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་སྟེ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་གཞན་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ། དང་པོ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་དོན་
གཅིག །གཉིས་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །དེའི་རྒྱས་མེད་ནི་ལྟོས་ས་ལྟོས་འདོག་གིས་
ཡིན་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་བྱེད་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ལྷན་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱང་རང་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ཤེས་སྟེ་ལ་དེ་ལས་མིག་ཤེས་སོགས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་ལ་
གནོད་པ་ཆོས་དེའི་བྱེད་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེའི་འཇིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སེམས་ཀྱི་
རྗེས་འཇུག་ངོས་བཟུང་བ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་

རྒྱའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། འདུ་བྱས་གང་ཞིག ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་རང་དང་དུས་མཉམ་
བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་པན་ཚུན་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་
འབྱུང་གང་པན་ཚུན་འབྲས། ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱའི་མཆན་གཞི་ཡོད་དེ། ཆོགས་པ་གཅིག་ན་ཡོད་
བའི་འབྱུང་བ་བཞི་ནང་པན་ཚུན་བཞིན་དང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ང་བརྒྱད་དང་སེམས་ལྟ་བུ་
དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲེ་སོགས་བཞི་དང་མཆན་གཞི་འདུས་བྱས་གཉིས་པོ་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་། །སེམས་དང་མཆན་ཉིད་མཆན་གཞི་
བཞིན། ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ངོས་བཟུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་
བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒོམ་པ་དང་། ཐག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་པ་གཉིས་དང་།
སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲེ་སོགས་བཞི་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལས་བྱུང་དང་སྒོམ་
གཉིས་དང་། །སེམས་དང་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བརྒྱུས་སེམས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞི་དང་། འབྲས་བྱ་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་
གསུམ་དང་། དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་དང་ཅིག་ཆར་རྗེས་སུ་འཇུག་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་དང་སྒྲེ་འགག་གནས་པ་སོགས་དང་དུས་གཅིག་པ་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དུས་དང་ནི། ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་དང་འབྲས་བྱ་སྟེ་སྒྲེས་བྱ་བྱེད་
འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་གཉིས་དང་། སོགས་སྒྲས་བསྐྱུས་པ་རྣམ་སྒྲིན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་རྒྱ་མཐུན་
ཀྱི་འབྲས་བྱ་གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སོགས་ ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
གྲུབ་སྟེ། སེམས་དང་དག་བ་དང་། སོགས་སྒྲས་བསྐྱུས་པ་མི་དག་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་
པོ་གང་རུང་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དག་ལ་སོགས་བས་སོ། ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་ནང་

ན་ཉུང་ལྡན་སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཙམ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉུང་ལྡན་ལའང་ས་
མང་བུ་དང་དེ་དག་གི་སྒྲེ་སོགས་མཆན་ཉིད་བཞི་བུ་དག་སེམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་བཞི་
དང་། ཉེ་བའི་མཆན་ཉིད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་ང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་ཉུང་མཐའ་ལྡན་
ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་ལ་ང་བཞི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་མཆན་ཉིད་བཞི་ནི་དམན་པས་སེམས་
ལ་རྒྱ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལ། རོ་པོ་སྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། རང་ཆོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་
རང་དང་རིགས་འདྲ་བར་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་འདྲ་
བཅོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཁྱོད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་སྤང་བྱ་རིགས་གཅིག་པ། རང་དང་ས་གཅིག་
པ། འབྲས་བུའི་སྒར་སྒྲེས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྤང་དེ་རང་དང་
རིགས་གཅིག་པའི་མཐོང་སྤང་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་དང་རིགས་མི་
གཅིག་པ་སྒྲོམ་སྤང་གིས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིས་(རིགས་) ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྤང་ཡིན་ཀྱང་འདོད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་གིས་གོང་མའི་
སྒྲུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ས་བཅོ་ ཞེས་སོ། །གསུམ་
པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་སྒར་སྒྲེས་པ་འདས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་ད་ལྟ་བ་དང་མ་
འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད། ཉོན་མོངས་ཅན་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བ་དང་མ་
འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་འོངས་པས་དེ་དག་གི་
སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒར་སྒྲེས་རྣམས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ས་གཅིག་པ་ཁོ་
ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཟག་མེད་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་
མེད་གྱི་ལམ་རྣམས་ནི་གོང་འོག་པན་ཚུན་དུ་རང་དང་ལམ་མཉམ་པ་དང་། ལམ་རང་ལས་བྱུང་
པར་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་ལ་
བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་དེས་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དང་ས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་
ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་
གྱི་ལམ་དེས་ས་འོག་མ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། ས་དགུའི་ལམ་ནི་ལན་(པན)ཚུན་དུ། །ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་དེ་ས་གཅིག་མི་གཅིག་གང་
ཡིན་ཀྱང་མཉམ་པ་མཐོང་ལམ་དང་རང་གི་རྒྱན་བྱི་མ་དང་བྱུང་པར་ཅན་སྟོམ་ལམ་དང་མི་སྟོབ་
ལམ་གཉིས་ཀའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་ལམ་དེ་སྟོབ་ལམ་དང་མི་སྟོབ་ལམ་
གཉིས་ཀའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན། མི་སྟོབ་ལམ་དེ་མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི།
རང་ལས་དམན་པ་མཐོང་སྟོམ་གཉིས་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དབང་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་དེ་རང་ཉིད་དང་དབང་ཚོན་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དབང་
ཚོན་གྱི་ལམ་དེ་དབང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉམ་དང་བྱུང་པར་
ཅན་གྱི་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། མཉམ་པ་དང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་དེ་
ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། ཟག་མེད་དུ་མ་ཟད་འཛིན་ཉོན་པའི་དགོ་བ་ཡང་
མཉམ་པ་དང་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
ཐོས་བྱུང་དེ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་། བསམ་བྱུང་དེ་བསམ་སྟོམ་
གཉིས་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་། སྟོམ་བྱུང་གིས་སྟོམ་བྱུང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
སྟོར་བྱུང་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཡིན། །ཐོས་དང་བསམ་བྱུང་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོ། །འདོད་པའི་

ཐོས་བྱང་དེ་འདོད་པའི་ཐོས་བྱང་དང་བསམ་བྱང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྐོམ་བྱང་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྐོམ་བྱང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཐོས་བྱང་གིས་ཐོས་བྱང་དང་སྐོམ་བྱང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ལ། བསམ་བྱང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་བསམ་བྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་ཐོས་སོགས་རྣམས་འདོད་པའི་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་དང་ས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་དང་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་གཞི་ཡོད་དེ། གཙུ་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་སེམས་བྱང་གཉིས་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་སམ་ཉོན་མོངས་ཅན་གང་རུང་གི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་ཡང་ཡིན། རང་དང་ས་གཅིག་པ་དང་འབྲས་བྱ་དེ་ལས་དུས་སྤྱི་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་གཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་འགྲོ་སྐུ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ན། རང་དང་ས་གཅིག་པ་དང་འབྲས་བྱ་ལས་སྤྱི་བར་སྐྱེ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་རང་ས་ཀུན་འགྲོ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་རྣམ་བཞག་པའི་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་དུ་དམིགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་།

མི་དགེ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་
ན། །ཞེས་སོ། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
ངོ་བོ་སྟོབས་དང་ལྷན་ཞིང་སྟེང་པའི་བསྐྱེད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་གྲུང་པོ་རྒྱན་
ལྷན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེང་པའི་རྒྱན་
དང་བཅས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་ངོ་བོ་སྟོབས་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་རུལ་
བ་རྒྱན་ལྷན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་ཟག་མེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་
ཏེ། ངོ་བོ་སྟོབས་དང་ལྷན་གྲུང་སྟེང་པའི་རྒྱན་དང་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་གྲུང་པོ་
རྒྱན་རུལ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྤྱོད་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཏེ་ཁྱད་པར་རམ་
མི་འདྲ་བར་སྤྲིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རྒྱ་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ལས་དུས་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་
པར་ཡོད་དེ། ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ལ་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བའི་དུས་གཉིས་
ཡོད་ཀྱང་མ་འོངས་པ་མེད་དེ། མ་འོངས་པ་ལ་གོ་རིམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་།
མཚུངས་ལྷན་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ནི་དུས་གསུམ་ཀ་ཡོད་དེ། མ་འོངས་པས་
ཀྱང་མ་འོངས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱ་ལ་དུས་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མི་
སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་རང་ཉིད་དུས་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུས་མ་བྲས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། x

གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་ལ། མཆན་གཞི་དང་། འབྲས་བྱ་གང་རྒྱ་དུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་
རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བྱ་བཞག་ཏུ་ཡོད་
དེ། འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་དང་། བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་
བྲས་བྲལ་བཅས་འབྲས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདུས་མ་བྲས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་
གང་ཡང་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་ཀྱང་མེད། འབྲས་བྱ་ལྟ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྲས་ལ་

དེ་དག་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་བྲལ་འབྲས་དང་བྱེད་འབྲས་
 མེད་དེ། དེ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་ཞེས་འདོད་པ་ལ། བྱེ་སྐྱ་ན་རེ། འགོག་བདེན་དེ་
 འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལམ་བདེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་ན་ལམ་བདེན་དེའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་
 ལ། འགོག་བདེན་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་བྱེད་འབྲས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནི་བྱེད་རྒྱ་
 ཡིན་ཀྱང་དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པས་ན་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་
 བ་ན་རེ། འདུས་མ་བྱས་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་གསུངས་ཀྱི། རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་
 གསུངས་སོ་ཞེས་མདོ་བྲངས་ནས་འདུས་མ་བྱས་རྒྱར་འདོད་པ་འགོག་ཅིང་། འདུས་མ་བྱས་ནི་
 རྣམ་སྤྱེ་མེད་པས་འབྲས་བྱར་ཡང་མི་འདོད་པར་མངོན་ནོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་འཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 ཟུན་པའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་པ་ལ་ཐོགས་རེག་མ་རྙེད་པ་ཅམ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བརྟགས་ཏེ་དེ་ལྟར་
 ཟུན་པའི་ནང་དག་ན་ཐོགས་རེག་མ་རྙེད་ན་ནམ་མཁའ་ཞེས་འཇོམ་ཏོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པའི་
 འགོག་པ་ཡང་རྣམ་སྤྱེ་མེད་དེ། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱ་རྒྱས་མི་སྐྱེ་བ་ན་སོ་སོར་
 བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བརྟགས་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་ཀྱང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་
 ལ་མི་ལྟོས་པར་རྒྱེན་མ་ཆང་བས་མི་སྐྱེ་བ་ན་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཞེས་བཟོད་ཅིང་གཉིས་
 ཀ་ཡང་རང་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་
 བ་རྣམས་མེད་དགག་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མེད་པར་
 ཐལ། མེད་དགག་དེ་ཉིད་དངོས་སོར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བདེན་པ་བཞི་ཡང་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་རང་འགྲེལ་དུ་བལྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། བན་གདགས་པར་བྱ་བའི་རིགས་གནས་
 གྱི་དངོས་སོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བྱ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ།
 བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ། སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་འབྲས། བདག་སོའི་འབྲས་བྱ་དང་ལྟ་ཡོད་པའི་བྱིར། འབྲས་
 བྱ་དེ་རྣམས་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཞེ་ན། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ནི་འགལ་བ་མ་ཡིན་

ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་
བདག་འབྲས་དང་བཞི་ཀ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་མཆན་ཉིད་པ་ནི་དེ་བཞིར་ངེས་
པའི་བྱིར། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་མཆན་ཉིད་པ་བཞི་པོ་དེ་རྒྱ་བྱག་པོ་གང་དང་གང་
གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་བྱག་བཞད་པའི་ཐ་མ་རྣམ་
སྒྲིན་གྱི་རྒྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་ཐ་མའི་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བདག་པོའི་
འབྲས་བུ་ནི། རྒྱ་དང་པོ་བྱེད་རྒྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྒྱ་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་བདག་
འབྲས་ཡིན་པའི་བྱིར། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་པོའི་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
བུ་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕན་
གདགས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱ་མཐུན་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་བའི། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་
པའི་འབྲས་བུ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་དང་མཆུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ལས་བྱང་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱེས་བུ་བཞི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བྲལ་འབྲས་སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་མ་བཞད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་
ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་བཞག་པ་ལྟར། བྲལ་འབྲས་དེ་ལམ་བཟེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
ཀྱང་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། རོ་
པོ་མ་བསྐྱེབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་པ། སེམས་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་ལས་དུས་བྱིས་ཏེ་དེ་མ་
ཐག་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆོས་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། རྣམ་སྒྲིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
ཆོས། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ལུང་བསྟན་བྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། སྐལ་
མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་གང་རུང་ལ་བཟེན་ནས་རང་རྒྱ་དང་རིགས་འབྲ་བར་སྐྱེ་བའི་

དངོས་སོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཐུན་རྒྱ་དང་འབྲ་བའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲ་བའི་དོན་ཡང་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་འབྲ་བ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ནི་རང་གི་
 འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་མི་འབྲ་ཡང་ས་གཅིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འབྲ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ་
 ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དེ་
 རང་ངེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་ལྷ་སོགས་ངེས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐལ་
 མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་ལྷ་སོགས་རང་དང་ངེས་གཅིག་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་གོ་
 སྟོ། །བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བ་དང་པའི་འགོག་བདེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་བ་སྟོ་ཡིས་བདེ་བའོ། །ཞེས་
 སོ། །སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་ལྟར་དུ་སྐྱེ་
 བའམ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྐྱེ་བའི། །འབྲས་དེ་
 སྐྱེས་བྱ་བྱེད་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཡོད། འདུས་
 བྱས་ལ་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་ལ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ས་མི་གཅིག་པ་ཁམས་
 འོག་མའི་གོང་མའི་སེམས་དང་། ངེས་མི་གཅིག་པ་ཟག་བཅས་ལམ་གྱི་ཟག་མེད་བསྐྱེད་པ་ལྟ་
 བུ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འབྲ་བའམ་
 མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་ཡོད་དེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྲལ་འབྲས་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྲལ་འབྲས་མ་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཆེ་

མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཕྱ་རྒྱས་བཅུ་པོ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱལ་འབྲས་ལ་བདག་འབྲས་མེད་དེ། བདག་འབྲས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྱབ་པའི་བྱིར།
 བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱུའི་སྒྲོན་རྒྱུ་བྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་སུ་
 དམིགས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཁོ་ནར་གྱུར་པའི་རྒྱ་དེ་བདག་པོའི་འབྲས་བྱར་འཛིན་པའི་བྱིར། སྒྲོན་
 བྱང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། །འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བྱ་བྱེད་
 འབྲས་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་ལ་བདག་
 འབྲས་མ་ཡིན་པ། བདག་འབྲས་ཡིན་ལ་བྱེད་འབྲས་མ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱལ་འབྲས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
 དེ། རྒྱ་ཡལ་བར་འདུག་པ་དང་འབྲས་བྱ་བར་དུ་ཆོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ།
 རྒྱ་བྱེད་པ་པོའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་དེ་མ་ཐག་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་
 ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ལ། འབྲས་བྱ་འཛིན་འབྱིན་གྱི་བྱང་
 བར་དང་། འབྲས་བྱ་གང་རྒྱ་དུ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་བྱུག་པོ་དེ་དག་ལས་
 རྒྱ་གང་གིས་དུས་གང་དུ་འབྲས་བྱ་འཛིན་པ་དང་འབྱིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་
 པའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་པོ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ནའི་འབྲས་བྱ་འཛིན་གྱི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མི་
 འཛིན་པའི་བྱིར། ལྟ་བུ་པོ་ད་ལྟར་འབྲས་བྱ་འཛིན། །ཞེས་སོ། །བྱེད་རྒྱའི་འདུ་བྱས་ཡང་ད་ལྟར་
 པའི་འབྲས་བྱ་འཛིན་པ་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་འབྲས་པའི་བྱིར། འབྲས་བྱ་འཛིན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། འབྲས་བྱ་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲས་བྱ་འབྱིན་པའི་དོན་ཡོད་དེ།
 རྒྱས་པ་དེས་འབྲས་བྱ་མཐོན་གྱུར་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་
 ལྷན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་རབ་དུ་སྐྱེ་དང་པོར་རྒྱ་ད་ལྟར་བ་དང་འབྲས་བྱ་འཛིན་འབྱིན་
 གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་ནི་རབ་དུ་འབྱིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །སྐལ་མཉམ་

གྱི་རྒྱ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་འབྱེན་ན་ད་ལྟར་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་
 པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་འབྲས་བུ་འབྱེན་ན་འདས་པ་དག་གི་འབྲས་བུ་འབྱེན་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག་། ཅེས་སོ། །འདིར་སྐལ་མཉམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 འཛིན་འབྱེན་ལ་མུ་བཞི་ཆོན་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི་རང་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་
 ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་སྤྲོད་གྱི་རྒྱ་གཅིག་ལས་ནི་འདས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་གྱི། དུས་
 མཉམ་པ་དང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་ཏེ་ཕྱིས་མུ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ནི་འདས་
 པས་འབྱེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་དུ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་དུ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་དུ་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་འབྲས་བུ་ལ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྣམ་སྤྲོད་སྤྱིས་དང་། དེ་གཉིས་གྱི་ལྷག་མ་དང་། འཕགས་པ་ཐག་མེད་དང་
 པོ་དང་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རྣམ་སྤྲོད་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་
 པ་རྒྱ་ལྡེལ་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར། x ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་སྤྲོད། ཞེས་དང་། མ་
 གཏོགས་ལྷག་ལས་སྤྱིས། ཞེས་སོ། །རྣམ་སྤྲོད་སྤྱིས་ནི། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ལྷག་
 མ་ལྡེལ་སྤྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲོད་སྤྱིས། །ཀུན་འགྲོ་མ་གཏོགས་ལྷག་ལས་སྤྱིས། །ཞེས་
 སྤྱིར་ཏེ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་སྤྲོད་སྤྱིས་གྱི་ལྷག་མ་རྣམ་སྤྲོད་མ་
 གཏོགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཐག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་
 སྤྲོད་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྷག་མ་བཞི་ལས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་དང་། རྣམ་
 སྤྲོད་ཀུན་འགྲོ་དེ་གཉིས་དང་། །མ་གཏོགས་ལྷག་ལས་སྤྱིས། །ཞེས་སོ། །ཐག་མེད་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་ཕན་ཆད་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྲོད་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་དེ་གཉིས་དང་། སྐལ་མཉམ་
 གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྷག་མ་བྱེད་རྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་
 གསུམ་ལས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་འཕགས། དེ་གཉིས་དང་། །སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་ལྷག་

ལས་སྐྱེས། །ཞེས་སོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོམ་མིན་དང་དབང་པོ་ལྡ་ལ་
སོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྡན་མིན་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་
པ་བྱེད་རྒྱ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བཞི་ལས་སྐྱེས་པ་དང་།
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་རྣམས་ནི་ཀུན་འགྲོ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བྱེད་རྒྱ་སོགས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཆོས་དེ་གསུམ་གྱི་ལྷག་
མ་སོ་ཐར་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་
རྣམ་སྤྲིན་དང་ཀུན་འགྲོ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བྱེད་རྒྱ་སོགས་གསུམ་ལས་
སྐྱེ་བ་དང་། ཐག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། དེའི་ཆོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་
རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་མཚུངས་ལྡན་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བྱེད་རྒྱ་
དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་གཞན་དེ་
བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་བྱེད་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་
ཐག་རྒྱུ་བྱེད་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོའི་
རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་བྱེད་ཆོས་གཞན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་
པར་གནས་པའི་ཆོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་མ་
ཐག་པའི་རྒྱུ་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུ་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་

ནི་བཞི་པ་དག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་གངས་ཡིན་ཀྱང་།
སོ་སོར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱ་བསྟན།
འབྲས་བུ་འབྲུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་
དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གནས་དང་སོར་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོར་
བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་
པའི་རྒྱ་ལྡ་བོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲོལ་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་
དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྡ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁྱད་ཆོས་
གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་རུང་གིས་བསྟུས་
པ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟེ་སྐྱེས་པའི་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ནམས་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པ།
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་ཤེས་པ་མིན་པ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་ནམས། །ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །ཅེས་སོ། །མཚུངས་
པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་ནམ་པ་ལྡ་དང་ལྡན་ལ་
རིགས་མི་མཐུན་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་
ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་པ་ན་སྟོན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་རེས་འགའ་ནི་འདོད་པའི་གཞུགས་དང་གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ལ། རེས་འགའ་ནི་འདོད་པར་སྟོན་པའི་
གཞུགས་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་གཞུགས་གཉིས་མཛོད་དུ་འབྱུར་བའི་གངས་སམ་རྩས་འཆོལ་བ་སྟེ་
མི་མཚུངས་ལ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ནི་འདོད་སེམས་ཀྱི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདོད་སེམས་
དང་ཐག་མེད་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་བས་མ་འཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་སྟོན་ནི། དེ་

མ་ཐག་པའི་དོན་རིགས་འདྲའི་བར་མ་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་གཅིག་པས་བར་ཆོད་ཀྱང་
 སྒྲོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་དག་སེམས་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 སེམས་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཆེ། ཉོན་མོངས་ཅན་སྤྲུལ་མ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་
 གྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དུ་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོན་བཟོད་དེ་རང་ལུགས་སུ་མི་བཞེད་
 རོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་མ་འོངས་བ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་བ་ལ་སྤྲུལ་གྱི་མེད་པའི་
 བྱིར། འོ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་མ་འོངས་བ་མི་མཁྱེན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདས་བ་དང་ད་
 ལྟར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མཁྱེན་ཞེས་ཟེར་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོན་མཐའ་མ་མཁྱེན་
 པར་གྱི་མཐའ་མི་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག། གཞན་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་འབྲས་ཏུགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གྱི་རྣམ་ཡོད་པས་དེ་ལས་མཁྱེན་ཞེས་ཟེར་བ་
 ལ། མདོ་སྤེ་བས། འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཆོན་མ་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་ཅིང་དེ་ནི་
 བཞེད་བ་ཅམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་
 སྤྲུལ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་མཚུངས་བ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་
 གཉིས་ལ་སྤྲུལ་ཞེ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཡིན་ལ་གྱི་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་སེམས་དང་
 ལྡང་སེམས་ལྟ་བུའོ། །གྱི་མ་ཡིན་ལ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་འཇུག་སེམས་དང་སྒྲོམས་འཇུག་སྐད་
 ཅིག་དང་པོའི་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་འཇུག་སེམས་དང་སྒྲོམས་འཇུག་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། འཇུག་སེམས་དང་འགོག་སྒྲོམས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དམིགས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་འཛིན་ཤེས་པའི་དམིགས་བ་
 བྱེད་པའི་སྒྲོན་པ་རང་འཛིན་ཤེས་བ་སྒྲེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཆོན་
 གཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དམིགས་བ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 རོ། །ཞེས་སོ། །བདག་པོའི་རྒྱུ་གྱི་རོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་ལས་ཐ་དད་པའི་འདུས་བྱས་
 སྒྲེ་བ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དངོས་པོར་དམིགས་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཆོན་

གཞི་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་དེ་བདག་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བདག་
པོར་བཤད། །ཅེས་སོ། །བདག་པོའི་རྒྱ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་ཡིན་པས་
སམ་རྒྱ་ཅན་འབྲས་བུ་ལྷག་པ་སྟེ་མང་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེའི་བྱེད་ཆོས་གཞན་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་ལ་བྱ་བ་
བྱེད་ཚུལ། འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་དུ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་ཚུལ། འབྲུང་བ་འབྲུང་འབྲུར་གཉིས་རྒྱ་དང་
རྒྱ་ཅན་དུ་འབྲུར་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ལྗེའི་འབྲས་བུ་དུས་
གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷན་མཚུངས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགག་པ་ལ་མངོན་
དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་ད་ལྟར་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་
ཡིས་ནི་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད། རྒྱ་རྒྱ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
དེ་མ་ཐག་རྒྱ་དམིགས་རྒྱ་དག་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལས་གོ་རིམ་བརྒྱུག་སྟེ་འབྲས་བུ་མ་
འོངས་པ་དང་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་བྱེད། བདག་རྒྱ་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་གཉིས་པོ་
དག་འགག་པ་ལ། །བྱ་བ་བྱེད་དོ་ ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། གསུམ་པོ་ནི། །སྟེ་ལའོ་ ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི། །རྒྱ་དག་དེ་ལས་
བརྒྱུག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྣམས་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་དུ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱ་བཞི་
ཡིས་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་ཡིས་སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །ཞེས་སོ། །དམིགས་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ནི་
སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་
རྣམས་^[1]གཉིས། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་

[1] ཅེ་བར། འཇུག་པ་གཉིས། །ཞེས་གསལ།

གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར། གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ན་རེ། དངོས་པོ་
 རྣམས་རྒྱུ་བཞི་ཅི་རིགས་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དབང་ལྷག་ཏྟག་པ་དང་སོགས་
 གླས་བསྐྱས་པ་གཙོ་བོ་ཏྟག་པ་གཅིག་ལུ་དང་། དུས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རྒྱལ་ལྷན་ཏྟག་པ་གང་
 རུང་རེ་ལས་སྐྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། སྐྱོད་
 བཅུད་སྤྱི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། དབང་ལྷག་ཏྟག་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སོགས་གླས་བསྐྱས་པ་རེས་འགའ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། དབང་ལྷག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་གཞན་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཁྱེད་ཚུལ་
 དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་འབྱུང་འགྱུར་གཞན་དང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ཁྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་རང་འབྲས་འབྱུང་བ་དེའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་སྐལ་
 མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཁྱེད་དེ། ཁྱོད་གྱིས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་དེའི་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་དེའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་རྣམས་
 གྱི་རྒྱ་རྣམ་པ་ལྟ་ཁྱེད་པ་ཡོད་དེ། འབྱུང་བས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཁྱེད། རྟེན་པའི་རྒྱ་ཡང་
 ཁྱེད། གནས་པའི་རྒྱ་ཡང་ཁྱེད། རྟེན་པའི་རྒྱ་ཡང་ཁྱེད། འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བས་འབྱུང་འགྱུར་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་
 འགྱུར་དེ་འབྱུང་བ་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་འགྱུར་དེ་འབྱུང་བ་
 འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བས་འབྱུང་འགྱུར་
 རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བས་འབྱུང་འགྱུར་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བར་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་ལས་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ལྟ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། སྐྱོད་

ཕྱིར་རྟེན་ཕྱིར་གནས་ཕྱིར་དང་། །རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་འཕེལ་བྱེད་ཕྱིར། །དེ་ཡང་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ་ཁོ་
ན། །རྣམ་ལྔ་ཐ་དད་པ་ཡིས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་འབྱུང་འགྱུར་གཞན་གྱི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་དང་སྐལ་
མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་རྣམ་སྤྲོད་གྱི་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་
གྱི་སྒོམ་པ་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་པ་རྣམས་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད། འབྱུང་འགྱུར་
སྐལ་མས་འབྱུང་འགྱུར་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད། ཆེ་འདྲིའི་དགོ་མི་དགོ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
ལས་ཆེ་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྤྲོད་སྤྲེས་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་
འགྱུར་རྣམ་གསུམ་པན་ཚུན་དུ། །ཞེས་སོ། །འབྱུང་འགྱུར་དེ་འབྱུང་བ་རྣམས་གྱི་རྣམ་སྤྲོད་གྱི་
རྒྱ་རྣམ་པ་གཅིག་ཕུ་བྱེད་དེ། ཆེ་འདྲིའི་ལུས་ངག་གི་དགོ་མི་དགོ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་ཕྱི་
མའི་རྣམ་སྤྲོད་སྤྲེས་གྱི་མིག་སོགས་གྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
འབྱུང་བ་རྣམས་གྱི་དེ་རྣམ་གཅིག་། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བྱེད་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ཉི་ཤུར་
དབྱེ་བ། བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་གསར་དུ་རྟེན་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བཅུ་གཉིས་
སུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་དང་རྒྱེན་ཅན་སྐར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། སེམས་དེ་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་
གྱི་ཡིད་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་སེམས་དང་། སྤྲིབ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་དང་། མ་སྤྲིབ་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་བཞི་དང་། གཞུགས་ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་དག་ན་མི་དགོ་བ་ལས་
གཞན་པའི་སེམས་གསུམ་གསུམ་དང་། སྒོ་བ་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་དང་། མི་སྒོ་བ་པའི་ཟག་
མེད་གྱི་སེམས་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། འདོད་ཡིད་དགོ་དང་མི་དགོ་
དང་། །སྤྲིབ་པ་དང་ནི་མི་སྤྲིབ་པ། །གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་དག་ན། །མི་དགོ་ལས་གཞན་ཟག་
མེད་གཉིས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ།
 སྤྱི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་སེམས་དུ་ཞིག་
 སེམས་གང་གི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་འབྱུང་ཞེ་ན། དེའི་འབྱུང་ཚུལ་གནས་སྐབས་བརྒྱད་དུ་བསྟུས་
 པའི་སྟོན་སེམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་རྒྱན་གྱི་ཆོ། ས་མཚུངས་པའི་ཆོ། ཉིང་མཆོམས་
 སྟུང་བའི་ཆོ། སྟོམས་པར་འཛུགས་པའི་ཆོ། སྟོམས་འཛུགས་ལས་ལྡང་བའི་ཆོ། སྟོམས་འཛུགས་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟུང་བའི་ཆོ། སྤྱལ་པ་ལ་འཛུགས་པའི་ཆོ། སྤྱལ་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཆོ་དང་
 བཅས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་སེམས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་འབྲས་སྤྲུལ་
 ལས་རིགས་འབྲས་སྤྲུལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་མི་འབྲས་ལངས་
 གཅིག་པའི་སེམས་གཞན་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་
 ཀྱི་སེམས་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་ཤི་བ་ན་སྟེ་བའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འོག་མའི་དགེ་སེམས་ལས་གོང་མའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
 ཀྱི་སེམས་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ། གོང་མའི་དགེ་སེམས་ལས་འོག་མའི་
 དགེ་སེམས་ཟག་བཅས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩག་པ་གྲུབ་སྟེ། གོང་མའི་སྤྱི་བ་ལྡང་
 མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལས་འོག་མའི་དགེ་སེམས་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ།
 གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་འདོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་འབྱུང་བ་ལྟ་
 བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་
 ལས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ནི། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ལས་སེམས་དགུ་འབྱུང་བ་ཡོད་
 དེ། དེའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་རྒྱན་གྱི་ཆོ་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆོ་རང་སའི་སེམས་བཞི་དང་། ཉིང་
 མཆོམས་སྟུང་བའི་ཆོ་ཁམས་གོང་མའི་སྤྱི་བ་ལྡང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གཉིས། སྟོམས་འཛུགས་

གི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དག་སེམས་གཅིག་དང་། སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཏེ་
 དགྲ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་ཀྱི་ཆེ་འདོད་པའི་དག་སེམས་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་
 མི་དག་བ་དང་ལྟ་བ་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྟན་ཀྱི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་འདོད་པའི་སྟོད་
 ལམ་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལུང་དུ་བསྟན་བ་དང་བཞི་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉིང་མཚམས་སྟུར་བའི་ཆེ་གཟུགས་སུ་སྒྲེན་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་དག་བ་སྟུར་བྱང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དག་སེམས་ཉིང་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གང་རུང་གི་སྟུར་བྱང་གཅིག་ཕུ་དེ་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་དག་སེམས་སྟུར་བྱང་གི་མཐུག་དུ་
 སྟོབ་པའི་སེམས་ཟག་མེད་དང་མི་སྟོབ་པའི་སེམས་ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཆད་པར། འདོད་སེམས་དག་བ་ལས་སེམས་དགྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 པའི་དག་སེམས་ཀྱི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དག་སེམས་འབྱུང་བ་མེད་དེ། འདོད་
 པ་དང་གཟུགས་མེད་གཉིས་ཉེན་དང་། རྣམ་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། གཉེན་པོ་བཞིས་རིང་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་གྱིས་འདོད་པའི་སྦྱལ་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་ཉེན་གྱིས་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། དེ་ལ་
 ཞི་བའི་རྣམ་པར་ལྟ་བ་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འདོད་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཁམས་བཞིན་དུ་
 གཟུགས་མེད་པ་དག་གིས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་དག་སེམས་
 དེ་སེམས་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་སའི་བཞི་དང་། སྟོམས་
 འཐུག་ལས་ལྟང་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དག་སེམས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དག་སེམས་གཉིས་དང་།

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་བརྒྱུད་ལས་
འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བརྒྱུད་པོ་ཁོ་ན་ལས། །ཞེས་སོ། །ཁོ་ནའི་དོན་ཡོད་དེ། སེམས་
ལྷག་མ་བཞི་ལས་མི་འབྱུང་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་སེམས་བརྒྱ་
ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་གྱི་ཆེ་རང་སའི་བཞི་དང་། ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་གཟུགས་
མེད་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གོང་མའི་སེམས་དྲུག་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་ནི་
བརྒྱ་དག་ལས། །ཞེས་སོ། །འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ལས་སེམས་བཞི་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ།
རྒྱུན་གྱི་ཆེ་རང་སའི་བཞི་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་བཞི་སྟེ་ །ཞེས་སོ། །འདོད་པའི་སྤྱི་བ་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་སེམས་བརྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
སེམས་ལས་སེམས་བཞི་འབྱུང་བ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།
སྤྱི་བ་དེ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །འདོད་པའི་མ་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལྷ་དག་ལས་འབྱུང་བ་
ཡོད་དེ། རང་སའི་བཞི་དང་སྤྱལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ལས་འབྱུང་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་སྤྱི་བ་བཞི་ལྷ་དག་ལས། །ཞེས་སོ། །འདོད་པའི་མ་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་བདུན་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་དང་ས་མཆུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་
སའི་བཞི་དང་། འདོད་པ་ནས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་དེ་
གཉིས་གང་རུང་གི་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་། སྤྱལ་ལྷང་གི་ཆེ་
གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་དང་བདུན་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སེམས་
བདུན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ན་དགེ་སེམས་ལས་
སེམས་བརྒྱ་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་དང་ས་མཆུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་སའི་གསུམ་དང་། ལྷང་
བའི་ཆེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་། སྤྱལ་འཇུག་གི་ཆེ་འདོད་པའི་མ་སྤྱི་བ་པའི་སེམས་དང་། ཉིང་
མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་། དེའི་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་དགེ་སེམས་གཅིག་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གཟུགས་ན་དགེ་ལས་བཅུ་གཅིག་གོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་དེ་སེམས་དགའི་
 མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་གསུམ་དང་། སྟོམས་
 འཇུག་གི་ཆེ་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 དགེ་སེམས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་། སྒྲུལ་བ་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་འདོད་
 པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གཅིག་སྟེ་དགའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དེ་ནི་དགའ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་
 སེམས་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་སའི་གསུམ་དང་། ཉིང་
 མཆམས་སྒྲུར་བའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་གསུམ་དང་། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་དང་། མ་
 སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཏེ་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྲིབ་བ་བརྒྱད་ལས་ ཞེས་
 སོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ནི་སེམས་དྲུག་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱན་
 དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་སེམས་གསུམ་དང་། ཉིང་མཆམས་སྒྲུར་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་
 མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་། འདོད་པའི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གཉིས་དང་། ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཏེ་དྲུག་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལས་
 དྲུག་ །ཅེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་པའི་སེམས་དེ་སེམས་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རང་
 སའི་སེམས་གསུམ་གྱི་འཇུག་(མཇུག)ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་སྒྲིབ་བ་ནི་གསུམ་
 ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་སེམས་དྲུག་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་
 སའི་གསུམ་དང་། ཉིང་མཆམས་སྒྲུར་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་སྒྲིབ་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་སེམས་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གཅིག་སྟེ་དྲུག་

ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་དྲུག་སྟེ་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་མ་སྐྱེ་བ་ལུང་མ་
བསྟན་ཀྱི་སེམས་དེ་སེམས་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རང་སའི་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སེམས་དྲུག་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་སའི་གསུམ་
དང་། ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་དང་། འདོད་པའི་
སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་པའང་། །དེ་
ཡི་ཚུལ་ལོ། ཞེས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་སེམས་ལས་སེམས་དགུ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱ་
དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་གསུམ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། ལྷང་པའི་ཆེ་
ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཏེ་དགུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོ་བ་ལས། །སེམས་དགུ་དག་གོ་
ཞེས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་སེམས་དེ་སེམས་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་
ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་གསུམ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་སེམས་དང་།
ལྷང་པའི་ཆེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དྲུག་གིས། །^[1]
ཞེས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་ལས་སེམས་བདུན་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ།
རྒྱ་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་གསུམ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་འདོད་གཟུགས་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་སེམས་
གཅིག་སྟེ་བདུན་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ལས་བདུན་ ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་དེ་སེམས་བདུན་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་། ས་
མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་གསུམ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་
དགོ་སེམས་གཉིས་དང་། དེའི་སྐྱེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཏེ་བདུན་ལས་འབྱུང་བ་

[1] ཅེ་བར། དེ་དྲུག་གི་ །ཞེས་གསུངས་།

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། སྟོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དེ་སེམས་བཞི་
ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལྡན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་
ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་སེམས་གསུམ་སྟེ་བཞི་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་པ་བཞི་ལས་
ཞེས་སོ། །དེ་སེམས་ལྡན་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་ས་དང་མི་སྟོབ་པའི་སེམས་
གཉིས་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡན་བའི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་སེམས་གསུམ་སྟེ་ལྡན་ལས་
འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ལྟ། །ཞེས་སོ། །མི་སྟོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དེ་སེམས་
ལྡན་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལྡན་སྟོབ་པའི་
སེམས་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་སེམས་གསུམ་
སྟེ་ལྡན་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོབ་པ་ནི་ལྡན་ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་སེམས་བཞི་
འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡན་བའི་ཆེ་
ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་སེམས་གསུམ་སྟེ་བཞི་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སེམས་ནི་
བཞི་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོབ་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཟག་ཏུ་སྟོབ་པའི་སེམས་
འབྱུང་བ་མེད་དེ། མི་སྟོབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་སྟོབ་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཀྱི་སེམས་སྟེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ཤུར་དབྱེ་བ་ནི། ཤུར་བཤད་པའི་སེམས་བརྩ་གཉིས་
པོ་དེ་སེམས་ནི་ཤུར་འབྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་དུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་།
སྦྱོར་བྱུང་གི་དགེ་བའི་སེམས་ནམ་པ་གཉིས་སུ་སྦྱེ་ནས་སེམས་དུག་དང་། འདོད་པ་ན་ལུང་དུ་
བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་ནམ་སྦྱིན་སྦྱེས་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱོད་ལམ་
པའི་སེམས་དང་། བཟོ་བའི་གནས་ཀྱི་སེམས་དང་། སྤྱལ་པའི་སེམས་དང་བཅས་འདོད་པའི་
སེམས་བཞི་དང་། གཟུགས་ཁམས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པའི་ནམ་སྦྱིན་སྦྱེས། སྦྱོད་ལམ་པ། སྤྱལ་

སེམས་ཏེ་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་
 གྱི་སེམས་གསུམ་དང་། འདོད་པའི་མི་དག་པའི་སེམས་དང་། གཟུགས་མེད་ན་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་སེམས་རྣམ་སྟོན་གཅིག་ལུ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་སེམས་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཆད་པར། བརྩ་གཉིས་དེ་དག་ཉི་ཤུར་ཡང་། །གསུམ་དུ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། །སྦྱར་
 བྱང་དག་རྣམ་གཉིས་སྟེ་ནས། །རྣམ་སྟོན་སྐྱེས་དང་སྦྱོད་ལམ་པ། །བཟོ་ཡི་གནས་དང་སྦྱལ་
 པ་དང་། །འདོད་ན་ལུང་བསྟན་མིན་རྣམ་བཞིར། །གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ན་བཟོ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས་ཤིང་གཞལ་མེད་
 ཁང་ཡང་ལས་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་བྱས་བཟོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཉི་ཤུ་ལས་
 བརྩ་གཉིས་བྱུང་ཆེ་སྟེ། སེམས་བརྩ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་སེམས་མེད་ཅིང་སེམས་ཉི་ཤུར་
 མ་འདུས་པའི་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་
 སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱར་འདུག་པ་ནི་འོག་མས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སེམས་གྱི་ཐོབ་པ་རྟེན་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 སེམས་བརྩ་གཉིས་པོ་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་དུ་ཞིག་གསར་དུ་རྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 ཁམས་གསུམ་པོ་ཡི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་དུག་གསར་དུ་རྟེན་པ་དང་། གཟུགས་གྱི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་སེམས་དུག་གསར་དུ་རྟེན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་
 གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སེམས་གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་སེམས་གཉིས་དང་། དག་པ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་
 ཉམས་པའི་ཆེ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་གཉིས་དང་། སྐྱོབ་པའི་

སེམས་གཅིག་སྟེ་དུག་གསར་དུ་རྟེན་པའི་བྱིར། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །དུག་
དང་ ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་སུ་སྟེ་བ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་། དགོ་བ་སྟེས་ཐོབ་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱལ་སེམས་
གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་དགྲ་བཅོམ་ཉམས་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་སེམས་དང་། སྟོབ་པའི་སེམས་ཏེ་དུག་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དུག་དང་
ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་
པ་འབྲས་བྱ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་། སྟོབ་པའི་
སེམས་གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་རྟེན་དོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སུ་སྟེ་
བའི་དགོ་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དག་ལ་སེམས་གསུམ་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་
དང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་སེམས་གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཟུགས་སྟེ་དགོ་
ལ་གསུམ་དག་གོ། །ཞེས་སོ། །

སྟོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སེམས་བཞི་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡོད་
དེ། ཟག་མེད་དང་པོའི་ཆེ་སྟོབ་པའི་སེམས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱལ་སེམས་གཉིས་དང་། དེས་གཟུགས་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་སེམས་རྣམས་མི་ལྡན་པ་ལས་གསར་དུ་རྟེན་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར། སྟོབ་པ་ལ་བཞི་ ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་ལྷག་མ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
དགོ་སེམས་གཉིས་དང་མ་སྟོབ་པ་གཉིས་དང་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་སེམས་
དང་དུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་རྟེན་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་ཁོ་ན་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་
མི་ལྡན་པ་ལས་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མི་སྟོབ་པའི་སེམས་གསར་དུ་རྟེན་པ་བཞིན་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ལྷག་ལ་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྤྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་གྲུབ་མཐའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར། །ཞུགས་ཏེ་ངོ་མཆར་

ཁྱད་ཆོས་ལྟ་འདོད་ན། །རྣམ་མང་དམ་བཅའི་ཆོན་འཛིན་བྱེ་སྤྲོ་ཡི། །བྱུང་མཐའི་ཐེམ་སྐྱས་འདི་
ལ་འཛེག་བར་རིགས། ། །

༡༡། །དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་
རིན་པོ་ཆའི་བྱ་གཟིངས་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་
གསུམ་པ་བཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་གཏན་
ལ་དབབ་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་འགོག་ལམ་
ཀྱི་བདེན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྣང་བརྒྱད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་
དང་། བྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་
བཤད་པ་དང་། སྤྱི་བ་གནས་ཐབས་དང་། གནས་པ་འཆི་འཕོ་བའི་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་
ཀྱི་ཆོགས་གསུམ་དུ་སྤྱད་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྟར་
དབྱེ་བ་དང་། སྤྱི་གནས་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འདོད་ཁམས་དང་། གཞུགས་
ཁམས་དང་། གཞུགས་མེད་ཁམས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དཔྱུལ་བ་སོགས་དེ་དག་གི་
སྤྱོད་བཤད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པའམ་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པས་བྲིད་
པས་ན་དཔྱུལ་བ་དང་། འདི་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྱིར་མི་སྣོག་པར་སོང་བས་སམ་སྒྲོམ་པས་ཡོངས་སུ་
འོན་པས་ན་ཡི་དྲགས་དང་། དུད་དེ་འགྲོ་བས་ན་དུད་འགྲོ་དང་། ཡིད་ཤུགས་ཆེ་བས་ན་མི་དང་།
བྲིམ་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པས་སམ་ཅེ་བའམ་རྡོལ་བས་ན་ལྟ་དང་། ཁམས་དང་འབྲིག་པའི་འདོད་
པས་རབ་དུ་བྱེ་བས་ན་འདོད་ཁམས་དང་། འབྲིག་པའི་འདོད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ལྟ་ཡིན་པས་
ན་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་དང་ལྟ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་

བཞིའི་གནས་སམ་དབང་ལྷག་ཡོད་པས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་དང་། ལེགས་པར་བྱས་པ་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དག་གིས་དེར་སྐྱེས་པས་སམ་ཉི་དབང་སོ་གཉིས་དང་དབང་པོ་གཅིག་སྟེ་སྐུ་
 ཅུ་ཙུ་གསུམ་གནས་པས་ན་སྐུ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱིས་སོང་བས་སམ་འཐབ་
 པའི་སྐུ་གསལ་དང་བྲལ་བས་ན་འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་བ་མང་བ་དང་ལྷན་པས་ན་དགའ་
 ལྷན་དང་། རང་གིས་བྱས་པའི་ལོངས་སྟོང་སྐུ་ལ་བ་ལ་དགའ་བས་ན་འཕྱལ་དགའ་དང་། གཞན་
 ཀྱིས་སྐུ་ལ་བའི་ལོངས་སྟོང་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ན་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་དང་རྒྱག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་དང་། །མི་རྣམས་དང་ནི་ལྷ་དྲག་དག །འདོད་པའི་ཁམས་
 ཡིན་ ཞེས་སོ། །འདོད་ཁམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གནས་རིགས་ཉི་ལྟ་ཡོད་དེ། ཆ་
 དཔྱལ་བརྒྱད་དང་། ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོའི་གནས་གཉིས་ཉི་ལྟ་འགྲོའི་གནས་རིགས་བཅུ་དང་།
 སྒྲིང་བཞི་དང་། འདོད་ལྷ་རིས་དྲག་གི་གནས་དང་བཅས་བཅུ་སྟེ་ཉི་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔྱལ་
 བ་དང་། །སྒྲིང་དབྱེ་བ་ལས་དེ་ཉི་ལྟ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཁམས་ཀྱི་གོང་མ་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་བཅུ་བདུན་
 ཀྱི་སྟོང་བཅུད་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཁམས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་སྐ་སྐྱི་མཐུན་གྱི་
 ལས་དང་སོ་སོའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གཟུགས་ལ་
 ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི། །གཟུགས་
 ཁམས་ཡིན་ ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཁམས་དེར་རྒྱ་སྟོངས་འཇུག་གི་བསམ་
 གཏན་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་ཡི་སྟོན་སྟེ་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་བདུན་ཡོད་
 དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་གསུམ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆངས་རིས་ཆངས་མདུན་ཆངས་ཆེན་གསུམ་དང་། གཉིས་
 པ་ལ་འོད་ཆུང་ཆད་མེད་འོད་འོད་གསལ་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ལ་དགོ་ཆུང་ཆད་མེད་དགོ་
 དགོ་རྒྱས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བཞི་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་

སྐྱེས་དང་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གནས་གསུམ་དང་། མི་ཆེ་བ་དང་མི་གདུང་བ་དང་གུ་
 རོམ་སྒྲང་བ་དང་གིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་འོག་མིན་ཏེ་འཕགས་པའི་གནས་ལྟ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་སོ་སོ་ཡི། །བསམ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །བཞི་པ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གནས་
 འོགས་སུ་མེད་དེ། དེ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་རྟེན་སྟོང་དང་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཁ་
 དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་དུ་ཤི་འཕོས་པ་དེར་སྐྱེ་བ་སྒྲངས་ཏེ་མིང་
 གཞིའི་ཕྱང་པོ་ཅམ་གྲུབ་པས་སྒྲ་འོག་གི་གནས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྟོམས་
 འདུག་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་བཞི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྤིང་ཅེ་དང་བཅས་པ་བཞི་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རྣམས་པ་བཞི། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལ་རྟེན་གཟུགས་
 མེད་པས་བརྟེན་པ་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་
 དེར་ནི་གཟུགས་ཅན་ལྟར་རིས་འདྲ་བའི་སྐལ་མཉམ་དང་། སྟོག་གི་དབང་པོ་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ནི་རིས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ལྟར་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། དོགས་དཔྱོད་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བའི་འགྲོ་བ་ལ་དབྱེ་ན་ལྟ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དཔྱུལ་བ་དང་།
 སོགས་སྒྲས་བསྒྲས་པ་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་། མི་དང་། ལྟ་སྟེ་མདོ་ལས་རང་མིང་གིས་
 བསྟན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ནི་དཔྱུལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལ། །རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་
 ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་འགྲོ་བ་ལྟར་བྱེ་ནས་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་དག་བའི་

ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ལྷའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། འཕེན་བྱེད་མི་དག་པའི་ལས་
 ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་བའི་བྱིར། འགྲོ་
 བ་ལྷ་པོ་དག་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལ། དེ་ལ་དག་ཅ་ཆད་པའང་ཡོད་པས་ལུང་དུ་བསྟན་
 པ་མ་ཡིན་ཞིང་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་
 མིན། །ཞེས་སོ། །འགྲོ་བ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་བ་བར་མ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱི་བ་མིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དོགས་དཔྱོད་ལ། སེམས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་བཤད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་
 གནས་དགྲ་བཤད་པ། སེམས་ཀྱི་གནས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་ཡོད་དེ། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་པ་དང་།
 ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་
 པ་དང་། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གཅིག་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་
 གནས་པ་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་མཆན་གཞི་རིམ་པར་བརྗོད་ན།
 དང་པོར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་ལྷ་མི་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོར་དང་པོ་བྱུང་
 བ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་
 ལུས་ཆེ་ཆུང་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་སོགས་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་
 ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སོ་སོར་ཐ་དད་པའི་བྱིར། བསམ་
 གཏན་དང་པོར་སྒྲིབ་མ་ཐག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལུས་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་འདུ་ཤེས་ཆངས་ཆེན་གྱིས་བྱས་སོ་སྟམ་དུ་གཅིག་པའི་བྱིར།
 དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཆངས་ཆེན་གྱི་འཁོར་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་ཆངས་པ་ཆེན་པོས་བྱུང་བའོ་སྟམ་
 དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆངས་ཆེན་གྱིས་འཁོར་དེ་དག་བདག་གིས་བྱུང་ངོ་སྟམ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་

ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལུས་འོད་ལུས་སུ་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་བདེ་བ་དང་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བཏང་
 ལྷོམས་གཉིས་ལ་རེ་མོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལུས་
 དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྤྲ་མ་དང་འབྲེལ་ཞིང་འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་
 སེམས་བདེ་ལ་འཇུག་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་དང་། ལུས་ཐ་དད་
 ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག །བསྟོགས་དང་ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཅིག །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གསུམ་
 རོ་དག །རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་ ཞེས་སོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་ཀྱི་ལྷག་མ་ངན་སོང་
 གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྤྱིད་ཅེ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྣམ་ཤེས་འཛོམས་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་སྟོན་པ་དེ་འཛོམས་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་བཞི་པར་འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་དེ་འཛོམས་པར་བྱེད། སྤྱིད་ཅེར་འགོག་སྟོམས་ཀྱིས་དེ་འཛོམས་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ། །དེ་འཛོམས་བྱེད་ལྡན་ ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་གནས་དགུ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་
 ཀྱི་གནས་དགུ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བཤད་དེ། གནས་པ་བདུན་པོ་དེ་དང་སྤྱིད་ཅེ་དང་འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཏེ་དགུ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིད་ཅེ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཀྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་གནས་སུ་
 བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་རང་དགའ་བར་གནས་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་ངན་སོང་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་གནས་སུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དེར་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་པ་མ་གཏོགས་
 དགའ་བཞིན་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། མི་འདོད་བཞིན་གནས་ཕྱིར་གཞན་མིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་པ་བཞི་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 གནས་པ་བདུན་དུ་མ་བཅད་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་
 འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་པ་འཇམ་ཉི་བར་སྟོན་པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གནས་
 པ་དག་ནི་ཡང་བཞི་སྟེ། །ཟག་དང་བཅས་པའི་སྤང་པོ་བཞི། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 གནས་པ་བཞི་ལ་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ས་གཞན་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་ས་གཞན་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དགའ་བའི་སྟེན་པ་མི་སྟེ་བའི་བྱིར། རང་གི་ས་པ་ཉིད་ ཅེས་སོ། །བྱེ་སྟོན་ན་རེ། རྣམ་
 ཤེས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་ར་མི་རིགས་ཏེ། གནས་པ་པོ་དང་གནས་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་
 པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་སྟན་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ཞེས་བེད། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ།
 སྐབས་འདིའི་གནས་དང་གནས་པ་གཉིས་བྱ་དང་མཉན་པ་སྟེ་བྱ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་གཉིས་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་འདོད་དེ། རྣམ་ཤེས། །འབའ་ཞིག་གནས་པ་ར་མ་
 བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱུ་ཚུལ་སུ་བཞི་ཡོད་དེ།
 བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་ལ་བཞེས་མ་བསྐྱུས་པ་དང་། བཞེས་བསྐྱུས་ལ་བདུན་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་དང་།
 གཉིས་ཀས་བསྐྱུས་པ་དང་། གཉིས་ཀས་མ་བསྐྱུས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། བསྐྱུ་ན་སུ་ནི་བཞི་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྤང་དང་པོ་ཡོད་དེ། བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ངན་སོང་བ་རྣམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྟོན་ཅེ་བའི་ཟག་བཅས་
 ཀྱི་སྤང་པོ་དང་པོ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གནས་པ་བདུན་གྱི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་པོ་བཞི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ངན་སོང་
 པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྟོན་ཅེ་བ་དག་གི་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཟག་
 མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སྟེ་གནས་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། གང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་།
 གང་འཇུག་པ་བར་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་སྟེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའི་གནས་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་
 དེ། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སོགས་སྐྱས་བསྐྱས་པ་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། རྫོང་གཤེར་ལས་སྐྱེ་
 བ་དང་། རྩས་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ནི་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་སོགས། །སེམས་ཅན་
 སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ། །ཞེས་སོ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
 མི་ལ་དེ་ལྟར་བཞག་ཏུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དུད་འགྲོ་ལ་དེ་ལྟར་བཞག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 བྱབ་སྟེ། མི་ལ་སྒོ་ང་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད། མངལ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད། རྫོང་གཤེར་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད། རྩས་
 སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱ་ཞིག་པའི་ཆོང་པ་བྱ་ཁྱུང་ཁྱུང་མོ་
 དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཅེ་བ་ལས་སྒོ་ང་གཉིས་བྱང་ཞིང་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་གནས་བརྟན་བྲག་དང་ཉེ་བའི་
 བྲག་གཉིས་དང་། རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་བུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལེན་གྱི་བུ་ལྷ་བརྒྱ་
 ལྟ་བུ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་གོ་སྤོའོ། །གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གསོ་སྦྱང་
 འཕགས་གྱི་སྐྱེ་བོ་ནས་ང་ལས་རྒྱ། ང་ལས་རྒྱའི་བརྒྱ་གཡས་པ་ནས་མཛེས་པ་དང་། དེའི་བརྒྱ་
 གཡོན་པ་ནས་ཉེ་མཛེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱི་བྱང་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱ་མོ་ཐེ་བའི་སྤང་
 ལྟན་པ་དང་། རྒྱ་ཤིང་གི་སྦྱང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཨ་མ་སྦྱང་མ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་བྱབ་སྟེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱབ་
 སྟེ། ལྷ་དང་མཁའ་ལྷིང་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྐྱེ་གནས་བཞི་
 ལྟན་དེ་མཁའ་ལྷིང་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལྟན་གྱིས་བ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམ་པ་
 བཞི། །ཞེས་སོ། །རྩས་སྐྱེས་ལ་རོ་མེད་པས་བ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། མ་ཤི་བར་
 དུ་བ་བ་ཡིན་ལ། ཤི་བའི་ཆེ་རོ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་མཁའ་ལྷིང་ལ་
 སྐྱེ་གནས་བཞི་ཀ་ཡོད་དེ། མཁའ་ལྷིང་ལ་མཚོན་ན་རྩས་སྐྱེས་མཚོག་དང་། རྫོང་གཤེར་སྐྱེས་
 ཏེ་མཚོག་དང་། མངལ་སྐྱེས་བར་མ་དང་། སྒོ་ང་སྐྱེས་ཐ་མ་ཡིན་ལ། མཁའ་ལྷིང་རྩས་སྐྱེས་ཀྱིས་
 ལྷ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཀ་བ། རྫོང་གཤེར་སྐྱེས་ཀྱིས་གསུམ་བ། མངལ་སྐྱེས་ཀྱིས་གཉིས་བ། སྒོ་ང་

སྐྱེས་ཀྱིས་སྐྱོང་སྐྱེས་ཁོ་ན་ན་བའི་ཕྱིར། དཔུལ་བ་བ་རྣམས་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་
 དང་། སྤྱིད་བ་བར་མ་རྣམས་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལས་གྱི་རྒྱས་བ་སྟོབས་དང་
 ལྡན་བའི་ཕྱིར། དཔུལ་བ་རྣམས་དང་ལྷ་རྣམས་དང་། །སྤྱིད་བ་བར་མ་རྩལ་ཏེ་སྐྱེས། །ཞེས་
 སོ། །གཟུགས་མེད་བ་དག་ཀྱང་རྩལ་སྐྱེས་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྐྱེ་ལ་མིང་གཞིའི་ཕྱང་པོ་ཅན་དང་།
 ཕྱང་པོ་ལྷ་བ་ཅན་གཉིས་ཡོད། དེ་མ་གཏོགས་བའི་སྐྱེ་གནས་གསུམ་ཕྱང་པོ་ལྷ་བ་ཅན་ཁོ་ན་
 ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཡི་དྲགས་ལ་སྐྱེ་གནས་རྣམ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། མངལ་སྐྱེས་ཡོད་བར་མ་བྱུང་།
 འང་གི་སྐྱས་པལ་ཆར་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་བའི་ཕྱིར། ཕྱང་ལས། འཕགས་བ་མོ་ལྷ་གལ་གྱི་
 ཕྱ་ལ་ཡི་དྲགས་མོ་ཞིག་ན་རེ། བདག་གིས་མཆན་མོ་བྱ་ལྷ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིན་མོ་གཞན་ལྷ་
 དག་། བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་བྱ་མོད་གྱི། །འོན་ཀྱང་བདག་ནི་ཆོམ་བ་མེད། །ཅེས་སྐྱས་བ་ལྷར་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། ཡི་དྲགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་དེ་ལ་བཟང་ངན་
 གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྩལ་སྐྱེས་དེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གཞོད་པར་སྐྱེ། རྟོད་གཤེར་སྐྱེས་
 དེ་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྐྱེ། མངལ་སྐྱེས་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལན་ཅིག་སྤྱང་བའི་སྟོན་ནས་སྐྱེ། སྐྱོང་
 སྐྱེ་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལན་གཉིས་སྤྱང་བའི་སྟོན་ནས་སྐྱེ་བས་ན་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྣམས་བཟང་ལ། ཕྱི་མ་
 ཕྱི་མ་རྣམས་ངན་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། སྟོན་བ་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་བཟང་བ་གཉིས་
 བཞག་ནས་མངལ་དུ་སྐྱེས་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་སྟོབ་བ་བསྐྱེད་བ་དང་། ཉེ་དུ་ལྷ་ཀྱུ་
 རྣམས་ཆོས་ལ་འགོད་བ་དང་། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་དག་གི་མ་འོངས་བ་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་འཇིག་
 ཉིན་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བའི་ཁ་བེར་བའི་ལོག་རྟོག་འགོག་བའི་ཆེད་ཡིན་བའི་ཕྱིར། བྱེ་
 བྱག་སྐྱུ་བ་ན་རེ། རིང་བསྐལ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་མངལ་ནས་འབྱུངས་བ་ཡིན་ཞེས་བེར། སྟོབ་
 དཔོན་དང་མདོ་སྟེ་བ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་ཀྱང་རྩལ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་རིང་
 བསྐལ་བཞག་ཆོག་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །སྐྱེ་གནས་དེ་བཞི་ལས་རྩལ་སྐྱེས་མང་བ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷ་དང་དཔུལ་བ་བ་བར་སྤྱིད་བ་གསུམ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་མི་གསུམ་གྱི་

ཕྱོགས་རེ་དང་། གཞུགས་གཞུགས་མེད་གཉིས་ཐམས་ཅད་དང་། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཕལ་ཆེ་བ་
རྩལ་སྒྲེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གང་འདྲུག་པ་བར་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། རོ་ཤོ་བཤད་པ། སྒྲུབ་
བྱེད་བཤད་པ། བྱད་ཆོས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བར་སྲིད་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རོ་ཤོ་
བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་འདིར་སྒྲེ་བ་གང་ཆེ་སྒྲ་མའི་འཆི་སྲིད་དང་། སྒྲེ་མའི་སྒྲེ་བའི་སྲིད་
པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིད་པར་དམིགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་གང་འཆི་དང་
སྒྲེ་བ་ཡི། །སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་འབྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་
ཀྱང་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བ་ནི་བཟོད་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ཐེན་པ་ལ་བྱེད་
ཅིང་། བྱོད་གང་དུ་བཟོད་པའི་ཡུལ་སྒྲེ་སྲིད་དེར་ཕྱིན་མ་ཐེན་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་
ཕྱིན་ཕྱིར། །སྲིད་པ་བར་མ་བྱུང་བ་མིན། །ཞེས་སོ། །བར་དོ་བ་ཡིན་ན། བར་སྲིད་རྒྱད་ལ་ཡོད་
པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་བར་དོའི་རྟེན་ལ་བྱུང་འདས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་བར་དོ་བ་ཡིན་
ཀྱང་དེའི་རྒྱད་ལ་བར་སྲིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན། སྒྲེ་སྲིད་
རྒྱད་ལ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་པ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། ཕལ་ཆེན་སྒྲེ་བ་དང་། ས་སྟོན་སྒྲེ་བ་ན་རེ། བར་དོའི་སྲིད་པ་
ནི་མེད་དེ། སྒྲེ་སྲིད་ནི་འཆི་སྲིད་ཀྱི་རྒྱན་ཆད་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བདུད་སྟན་འབྱེན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་དགེ་སྦྱོང་མཁས་
མགྲུ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲམ་པ་ལ་ཐལ་ལྷག་བསྟན་པའི་སྒྲིག་པས་བདུད་དེ་རང་གི་ལྷས་མེས་
བསྐྱོར་ནས་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་སྒྲེས་པར་བཤད་པ་དང་། མཆོམས་མེད་པ་ལྷའི་ལས་བྱས་
ཤིང་བསགས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བ་དག་ཏུ་སྒྲེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཙུམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་ཀན་པོ་ལ། བྲམ་ཟེ་ན་ཆོད་ཁྱེར་ཐེན་ཀ་བ་དང་། །ན་བ་ཡིན་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་
བྱུང་དུ་ཕྱིན། །བར་ན་བྱོད་ཀྱི་གནས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཞིང་། །བྱོད་ཀྱི་ལམ་རྒྱགས་དག་ཀྱང་ཡོད་

མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར། འདི་འགོག་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་
གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུང་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གི་འཕོས་ནས་འདོད་པའི་མིར་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་སྤྱིད་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆེ་སྤྱི་མའི་འཆི་སྤྱིད་ཆད་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཆེ་སྤྱི་
མའི་སྤྱིད་པའི་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྲུ་ཤར་གྱི་གྲོང་ནས་རྒྱབ་
གྱི་གྲོང་དུ་ཁྱེར་བ་ན་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་པའི་འབྲུ་དེ་འབྲུ་སྤྱི་མའི་རྒྱན་ལས་
བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུ་ཡི་རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །སྤྱིད་པ་ཆད་ལས་འབྱུང་བ་
མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་གས་སྤྱི་མ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། འཆི་སྤྱིད་རྒྱན་ཆད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་
སྤྱིད་འབྱུང་པའི་དཔེ་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྒྱན་བྱང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ཡང་མེ་ལོང་དང་སྐྱེས་བུའི་བྱང་བཞིན་གཉིས་འབྲུངས་ཆེན་པོ་
ཡོད་ཀྱང་མེ་ལོང་ནང་དུ་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་སྤྱང་བ་ལྟར་
ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་
གང་ཞེས། །གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གོ་
ས་གཅིག་ན་རྟོན་མེ་ལོང་གི་རྩལ་དང་བརྟེན་པ་བྱང་བཞིན་གྱི་རྩལ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དུ་གནས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གོ་ས་གཅིག་ན་དུས་མཉམ་དུ་ཐོགས་བཅས་གྱི་གཟུགས་
རིགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྒྱན་མ་གྲུབ་ཕྱིར་བ་དང་། །མི་
འདྲའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན། །གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་གནས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། སྐྱེ་སྤྱིད་དེ་འཆི་སྤྱིད་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་བྱང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་
མ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་བ་དང་། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་གཙོ་བོའི་རྒྱ་བྱང་བཞིན་དང་མེ་
ལོང་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་སྤྱིད་དེ་གཙོ་བོའི་རྒྱ་གཉིས་ལས་མི་འབྱུང་
པར་འཆི་སྤྱིད་གཅིག་ཕུ་ལས་འབྱུང་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྒྱན་མིན་ཕྱིར་གཉིས་

ལས་འབྱུང་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བར་སྤྱོད་ཡོད་
བར་གྲུབ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མགྱུར་ནས་སྤྱོད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དཔྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་།
ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པ་བར་མཐོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མགྱུར་ནས་གསུང་ཕྱིར་ཡོད་ ཅེས་
སོ། །གཞན་ཡང་བར་སྤྱོད་པ་ཡོད་བར་ཐལ། མདོ་ལས། གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་བས་མའི་
མངལ་དུ་བྱ་ཆགས་བར་གྱུར་ཏེ། མ་རུང་ཞིང་ཟླ་མཆན་དང་ལྡན་པ་དང་། བ་མ་གཉིས་ཆགས་
བར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱད་པ་དང་། ཇི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཇི་ཟ་དེ་བར་
སྤྱོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡང་ཇི་ཟ་ཞེས་མི་འདོན་གྱི། ལུང་པོ་ཞིག་པ་ཉེ་བར་
གནས་བར་གྱུར་ནའོ་ཞེས་འདོན་ཏོ་ཞེས་ཟེར། སྒྲོབ་དཔོན་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་བར་ཐལ། ཇི་ཟ་དེ་
བར་དོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲ་ལེན་གྱི་བུའི་མདོ་ལས། ཏྲ་ལེན་གྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆིས་འབྲང་ལ་
ཇི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་རྒྱལ་རིགས་སམ་ཞེས་པ་ནས། འོན་ཏེ་སྟོ་དང་རུབ་དང་
བྱང་ནས་འོངས་པ་ཞིག་ཅེས་སམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ལུང་པོ་ཞིག་པ་ལ་བྱེད་ན།
རིགས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྟག་པ་དང་། དེ་ནི་འོངས་བར་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ཟ། །ཞེས་
སོ། །གཞན་ཡང་བར་སྤྱོད་པ་ཡོད་བར་ཐལ། མདོ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལ་ལྟར་གསུངས་པའི་
ནང་ཆན་གྱི་བར་འདའ་བ་དེ་བར་དོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་ལྟ་སྟེ། བར་
མ་དོར་འོངས་སུ་སྒྲུབ་ན་ལས་འདའ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟར་གསུངས་
ཞེས་སོ། །དེ་ལ་པལ་ཆེན་སྟེ་བ་ན་རེ། བར་མ་དོ་ཟེར་བའི་ལྟ་གཅིག་ཡོད་ཟེར། དེ་ལྟ་ན་སྒྲེས་
ནས་འདའ་བ་སོགས་ལྟ་ཡིན་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། བར་དོ་བ་ཡོད་བར་ཐལ། སྒྲེས་བྱ་
དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། ཞོགས་མའི་མེ་སྟག་རྩུང་དུ་ལྟར་སྒྱུར་བར་འདའ་
བ་དང་། ལྟགས་ཀྱི་ཆ་ཆ་གནས་དུ་ཡར་མ་ཐག་པ་ལྟར་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་བར་འདའ་བ་དང་། དེ་
ས་ལ་མ་ལྟར་ཅམ་དུ་འཆི་བ་ལྟར་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་དང་བཅས་གསུམ་ཡོད་བར་

གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་གྲུབ། །ཅེས་སོ། །འོ་ན། བལ་
ཆེན་སྡེ་པས་བར་སྤྱོད་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་མདོའི་དོན་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་
སྡེ་མའི་དོན་ནི། མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་ལ་དགོངས་
ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། གང་ཟག་དེ་གི་མ་ཐག་སྡེ་སྤྱོད་གཞན་མ་བརྒྱད་པར་དཔྱུལ་བར་སྡེ་བ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བར་སྤྱོད་གྱི་བྱང་ཆོས་བཤད་པ་ནི། བར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་ཤ་
ཚུགས་ཏེ་བྱེད་དབྱིབས་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། བྱོད་རང་གང་དུ་སྡེ་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་དུས་གྱི་སྤྱོད་
པའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་རྣམ་དབྱིབས་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱོད་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་དུས་
གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་དུས་སྤྱོད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། བར་དོ་བ་དེ་འབྱུང་འགྱུར་སྤྱོད་དུས་གྱི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན། བྱི་མོའི་མངལ་དུ་
ཆ་དཔྱུལ་གྱི་བར་སྤྱོད་འགྲུབ་པའི་ཆེ་མངལ་འཆིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། བར་དོ་
བའི་ལུས་ནི་གིན་ཏུ་བྱངས་པ་དང་། ལས་གྱིས་མཆམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་མི་འཆིགས་པར་བཤད་
དོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བར་སྤྱོད་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུས་གྱི་ལུས་ས་
སྤྱོད་འཇུག་པ་ན་སྤྱོད་བཞི་བྱེད་བ་སྤྱོད་བརྒྱ་སྤྱོད་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
ལུས་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་སྤྱོད་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་
མཆན་མ་ཅམ་ཡིན་གྱི། བར་སྤྱོད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །སྤྱོད་དུས་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་
ཅན། བྱོད་གྱི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། སྡེ་སྤྱོད་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ནས་འཆི་བའི་སྤྱོད་
པའི་སྤྱོད་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པར་དམིགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འཆི་བའི་སྤྱོད་རོལ་
ཏེ། །སྡེ་བའི་སྤྱོད་ཅིག་ཕན་ཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །བར་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱང་
པར་དང་ལྟན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་བར་སྤྱོད་རིས་མཐུན་པ་རྣམས་མཐོང་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་

མི་མཐོང་བའི་བྱིར། རིས་མཐུན་ ཞེས་སོ། །དེ་མཐོང་བའི་མིག་ཡོད་དེ། ལྷའི་མིག་སྒྲོན་བཅུ་
གཅིག་དང་བྲལ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ལ། སྒྲེས་ཐོབ་གྱི་ལྷའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བའི་
བྱིར། ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །སྒྲོན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཐེ་ཆོས་དང་། ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཟུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒྱུ་པ་དང་། བཙུན་
འགྲུས་བཅས་སྟངས་པ་དང་། སེམས་ཡ་ཡ་བོ་དང་། བག་ཆ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་པ་
དང་། སྒྲ་བ་མང་བ་དང་། ཏ་ཅང་བསྒྲོམ་སྟངས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྩུ་འབྲུལ་
གྱི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྩུ་འབྲུལ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། རྩུགས་མགྲོགས་པའི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། བྱེད་གང་བསམས་པའི་གནས་དེར་སྐད་
ཅིག་གིས་སྒྲེབ་རུས་པའི་བྱིར། ལས་ཀྱི་རྩུ་འབྲུལ་རྩུགས་དང་ལྡན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན།
དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་བའི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཆང་བའི་བྱེད་ཆོས་དང་
ལྡན་པའི་བྱིར། དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་ ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཐོགས་པ་མེད་པའི་བྱེད་པར་དང་
ལྡན་ཏེ། རི་ར་བ་ཁང་སྒྲིམ་སོགས་ལ་ཐོགས་རྩུགས་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་
ག་ལག་པའི་ནང་ནས་སྒྲིན་འབྱུང་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཐོགས་མེད་ལྡན། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་གང་གི་བར་སྤིང་བྱུབ་ན་འགྲོ་བ་དེའི་སྒྲོན་རུས་ཀྱི་སྤིང་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་མིའི་བར་སྤིང་བྱུབ་ནས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ལྷའི་བར་སྤིང་འགྲུབ་པ་མི་སྤིང་བའི་བྱིར། མི་
ལྷོག་ ཅེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཁམ་གྱི་བས་ཀྱང་བསྟེ་རེག་པ་མིན་པའི་དྲི་བ་བའི་བྱིར། དེ་ནི་དྲི་
བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབང་ཆེ་ཆུང་ལས་དྲི་ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས་བ་བ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་སྒྲེ་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། སྒྲེ་གནས་སུ་འཇུག་
པའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མངལ་སྒྲེས་དང་སྒྲོང་སྒྲེས་ཀྱི་བར་དོ་བ་
གཉིས་སྒྲེ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་པོ་དེས་རང་གང་དུ་སྒྲེ་བའི་གནས་
དེ་མཐོང་ནས་པོར་སྒྲེ་ན་པ་དང་། མོར་སྒྲེ་ན་མ་ལ་སྒྲུང་ཞིང་གཅིག་ཤོས་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ནི་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་གང་ལ་ཆགས་པ་དེ་དང་ཅེ་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་འདོད་པས་འགྲོ་བར་
བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་མངལ་དུ་འཇུག་སྟེ། བོར་སྐྱེས་ན་མའི་སྟོ་གཡས་སྟོགས་སུ་ཁ་རྒྱབ་ཏུ་
བཞུ་ཞིང་མོར་སྐྱེ་ན་གཡོན་ནས་མདུན་དུ་བཞུས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར། སློན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་
པས། །ཅེ་དགས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་
ཟོད་གཤེར་སྐྱེས་དང་རྩས་སྐྱེས་གཉིས་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་
གནས་གཙང་མི་གཙང་གི་རིམ་མངོན་པར་འདོད་པའི་སློན་ནས་སྐྱེ་གནས་དེར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
རིམ་མངོན་འདོད་གཞན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་དེ་མཐོང་ནས་
དེ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་སློན་ནས་སྐྱེ་གནས་དེར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གནས་ལ་མངོན་འདོད་
གཞན། །ཞེས་སོ། །དཔྱལ་བ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་དཔྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་གྲང་བས་ཉེན་ནས་ཟོ་བ་འདོད་
ལ། གྲང་དཔྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་དེ་ལས་སྟོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བར་དོ་
བའི་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷའི་བར་དོ་སྟན་ལས་ལྷང་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་དང་། མི་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་
དྲགས་གསུམ་ཐད་ཀ་དང་། དཔྱལ་བའི་བར་དོ་བ་མིག་ཐུར་དུ་བཞུས་ཏེ་སྤྱི་ལྷན་གསུ་གཡང་
ལ་ལྷང་བ་ལྷར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དཔྱལ་བ་ཡིས་ནི་སྤྱི་ལྷན་གསུ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བར་དོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཡོད་དེ། དཔྱལ་བའི་བར་དོ་བའི་ཁ་དོག་སྤྲོད་དུ་མ་མེས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང་།
དུད་འགྲོའི་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་མའི་གསེར་ལྟ་བུ་དང་།
གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་སྤྱིད་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ།
རིང་མཐའ་ཞག་བདུན་དང་། ཐུང་མཐའ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་ཞག་བདུན་ལོན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་
པ་མ་རྟེན་ན་གི་ནས་སྤར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལྟར་ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་གནས་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བར་སྤྱིད་ཀྱི་བོང་ཆོད་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ལྷ་མའི་བར་སྤྱིད་པ་བྱིས་པ་
ལོ་ལྷའམ་དུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་བོང་ཆོད་རྫོགས་ཤིང་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་
ཡོད་པས་གོས་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པར་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་ཤས་ཆེ་

བས་གཅེར་བུ་སྟེ་ལ། འོན་ཀྱང་དག་སྟོང་མ་དཀར་མོ་གོས་དང་བཅས་ཏེ་སྟེས་པ་དང་། སྤྱིང་པ་
ཐ་མའི་བྱང་སེམས་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་ཅིང་ན་བཟའ་དང་བཅས་ཏེ་འབྱུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་བསམ་པ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་སྤར་དུ་ངེས་སམ་
ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། མདོ་ལས་བཞི་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་མངལ་དུ་ཤེས་
བཞིན་དུ་འཇུག་ལ་གནས་པ་དང་འབྱུང་བ་གཉིས་མི་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ནི་འཇུག་པ་
ཤེས་པར་མ་ཟད་གནས་པ་ཤེས་ལ་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ནི་འཇུག་
གནས་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་མ་ཟད་འབྱུང་བའང་ཤེས་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་གཞན་ནི་འཇུག་
གནས་འབྱུང་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོངས་ཏེ་མི་ཤེས་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། གཅིག་ནི་
ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། གཞན་ནི་གནས་བའང་ཡང་གཞན་ནི། །འབྱུང་བའང་གཞན་ནི་ཐམས་
ཅད་ཚོངས། །ཞེས་སོ། །སྟོང་ལས་སྟེ་བའི་བར་དོ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཀྱང་གསུམ་ཀ་
ལ་ཚོངས་ཏེ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོང་ལས་སྟེ་རྟག་ཏུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འདི་སྟོང་སྟེས་མིན་
ཀྱང་སྟོང་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྤར་བཤད་པའི་བྱིར། མངལ་དུ་བསམས་
བཞིན་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དང་། རང་བྱུང་གཉིས་ཏེ་བསེ་
རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་འཛོག་པའི་བྱིར། འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་ཀྱང་གནས་འབྱུང་གཉིས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅམ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ཅན། བྱོད་མངལ་དུ་འཇུག་གནས་གཉིས་ཀ་ཤེས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་བ་
བརྒྱར་གོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཅམ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན།
བྱོད་འཇུག་གནས་འབྱུང་གསུམ་ཀ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གོམས་
པའི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་
དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་སམ་གཉིས་ཀ། །རྒྱ་ཆེའི་

ཕྱིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་
 བྱང་སྲིད་པ་བཞིའི་བྱང་པར་ལ་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཁོར་བར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་
 མདོར་བསྟན་པ། བྱུང་པའི་འཁོར་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དཔེས་མཆོན་
 ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཁོར་བར་འཇུག་ཚུལ་དངོས་དང་། སྲིད་
 པའི་རྒྱན་ཐོག་མ་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཏྲག་པའི་
 བདག་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་རྣམས་འཇིག་རྟེན་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་། འདི་
 ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའམ་འཕོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཏྲག་པའི་བདག་མེད་ཀྱང་
 བྱང་པོའི་རྒྱན་ཅམ་ལ་བདག་རྩ་བ་སྟུང་འདོགས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་བྱང་པོ་ཅམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་པོ་སྐྱེ་སྲིད་
 དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། དེ་
 སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མར་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་མདོན་པར་འདུ་
 བས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པོ་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་བར་སྲིད་གྱི་རྒྱན་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་
 གྱི་རྒྱན་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྒྱན་ཡུལ་གཞན་
 དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་གྱི་བྱང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་མངལ་སོགས་སྐྱེ་གནས་
 བཞིར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱིས་མདོན་འདུས་བྱས། །སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱན་གྱིས་
 བ། །མར་མེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་འདི་ལ་ཐོག་མ་མེད་དེ་མངལ་
 སྐྱེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱེ་བ་སྤྲ་མར་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་བསགས་པའི་
 དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱར་རྒྱར་གོ། མེར་མེར་གོ། རར་རར་

པོ། འབྲང་འབྲུར། ཀྱང་ལག་འབྲུས་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་། གྱིས་པ། གཞོན་ཀྱུ།
དར་མ། དར་ཡོལ། ཀས་པ་སྟེ་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་བཅས་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་
ཞིང་ཆེར་སྦྱེས་ནས་ཆེ་དེ་ལ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས། དེའི་དབང་གིས་འཆི་སྤྱིད་
དང་། དེ་ལས་བར་སྤྱིད་དང་། དེ་ནས་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་སྟེ་མངལ་སྦྱེས་སོགས་ཀྱི་
སྦྱེ་སྤྱིད་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཇི་ལྟར་འཕངས་བཞིན་རིམ་གྱིས་རྒྱུ། །སྦྱེས་
ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གྱིས། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་དུ་འགོ། །སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་
མ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་པའི་འཁོར་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱ་བའི་ལུགས་དང་།
མདོ་སྟེ་བའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྫོགས་ཚུལ་དང་། བསྐྱ་བ། འཁོར་ཚུལ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། རྣ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་སྦྱེ་བ་སྤྲ་མ་དང་སྦྱི་མ་དང་ད་ལྟར་གསུམ་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
ཡོད་དེ། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནས་ཤི་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བའི། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
འབྲས་ཆ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་སྤྲ་མ་དང་སྦྱི་མ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་
ཕྱིར། ཆ་གསུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་
ལ་ཡན་ལག་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྦྱེ་བ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དབུས་
ཀྱི་མཐའ་ལ་རྣམ་ཤེས་ནས་སྤྱིད་པའི་བར་བརྒྱད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་དང་སྦྱི་མཐའ་གཉིས་
གཉིས་དང་། །བར་དུ་བརྒྱད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། མངལ་
སྦྱེས་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་ལྟར་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། སྦྱེ་གནས་གཞན་
གསུམ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན་དེ་ལྟར་མ་

ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཚྲིགས་ལྟན་ལ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གནས་སྐབས་པའི་མ་རིག་པའི་
 རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཆེ་སྒྲ་མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱན་ནས་སྤྱོད་བཞིན་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་
 སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྤོང་གནས་
 སྐབས། །ཞེས་སོ། །འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དག་ནི་ཡོད་དེ། ཆེ་སྤོང་མ་ལ་འདིར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲུ་
 བྱེད་དག་ནི་སྤོང་ལས་ཀྱི། །ཞེས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཆེ་འདིར་སྐྱེ་སྤྱོད་
 དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་མཆམས་སྐྱར་ཕུང་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདིར་ཡན་ལག་གསུམ་པ་དང་བཅུ་
 གཅིག་པ་གཉིས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བཅུ་རྒྱན་དང་ལྟན་པར་གང་སྤེལ་ལས་བཤད་
 རོ། །མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་སྤྱོད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པ་དེ་པན་ཆད་ནས་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དོད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་པན་ཆད། །སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་
 མཆེད་བྱུག་གི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་ཅི་རིགས་དོད་པ་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་
 གསུམ་འདུས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་གསུམ་
 འདུས་ཚུན་ཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
 འདུས་ཉེ་ཆོར་བ་བདེ་སྐྱུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་ལས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་བདེ་སྐྱུག་ལ་སོགས་པའི། །རྒྱ་ཤེས་རྒྱས་པ་ཚུན་
 ཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོར་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཆོར་བ་བདེ་སྐྱུག་བཏང་སྦྱོམས་གསུམ་
 ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་རྒྱས་པ་ནས་འཐིག་པ་སྤྱོད་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་ལས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་
 པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོར་འཐིག་ཚུན་ཆད་ ཅེས་སོ། །སྤྱོད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་དེ།

འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་རྣམས་པ་ནས་ཡུལ་འཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྲོ་ལོགས་ཚུན་ཆད་
 གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྱིང་བ་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་འབྲིག་པ་
 ཆགས་ཅན་གྱི། །ཞེས་སོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་འཆོལ་བ་ལ་
 ཞུགས་ནས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ནམས། །ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་
 སོ། །སྤྱིང་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཆེ་ཡང་སྤྱིང་བྱི་མ་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ལས་དེ་ལ་སྤྱིང་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཅུ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་སྤྱིང་འབྲས་བུ་འབྲུང་འབྲུར་བའི། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྤྱིང་བ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །སྤྱིང་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཉེ་ཡང་སྤྱིང་བྱི་མར་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་
 མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉིང་མཆམས་སྤྱར་བ་སྤྱིང་བ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །གནས་སྐབས་པའི་ཆ་ཤིའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། སྤྱིང་སྤྱིང་དུ་ཉིང་མཆམས་
 སྤྱར་བའི་སྤྱོད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ནས་ཆོར་བའི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཆོར་བའི་བར་ནི་ཆ་ཤི་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྟོན་འབྲེལ་དེ་ལ་སྤྱོད་ཅིག་མའི་རྟོན་འབྲེལ་དང་། རྟོན་
 ཆགས་པའི་དེ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་དེ་དང་། གནས་སྐབས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
 སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་ནི་བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ལ་
 རྟོན་འབྲེལ་དུ་བཞག་པའི་བྱིར། དེ་ནས་གནས་སྐབས་བར་འདོད་ལོ། །ཞེས་སོ། །ལོ་ཞེས་སྤྲོས་
 པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ལ་མ་རངས་པའི་ཆོག་གོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྔ་ཀ་མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་སོགས་སུ་བཤད་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་གང་དུ་མ་རིག་པ་སོགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དེ་
 དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་སོགས་སུ་བསྐྲགས་པའི་བྱིར།
 དཔེར་ན་འཛིག་རྟོན་ན་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་བྱོན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་བྱོན་ཞེས་བསྐྲགས་པ་བཞིན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོའི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་བསྐྱབ་པ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡོད་དེ། རྒྱུ་དང་ལྷན་པའམ་རང་གི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་རྒྱུ་ཆགས་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བའི་
དངོས་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆ་གསུམ་
དུ་བསྐྱས་ནས་བསྐྱན་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་འདས་པའི་དུས་
ན་བདག་བྱང་ངམ་མ་བྱང་སྟུམ་པ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱང་ངམ་མི་
འབྱང་སྟུམ་པ་དང་། བར་བ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་འདི་ཅི་ཡིན་དང་འདི་ན་ཅི་ཡོད་སྟུམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་
གྱི་ཚོངས་པ་གསུམ་བརྗོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་དང་བྱི་མཐའ་བར་དག་ལ། །ཚོངས་
པ་ནམ་བར་བརྗོག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་
སུ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བོང་དུ་བཤད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་
དེ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་གྱི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཞིའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ནི། མ་རིག་པ་དང་སྟེད་ལེན་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་
དང་། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ཞེས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ལྟ་དང་སྟེ་གཉིས་དང་བདུན་དུ་འདུ་བའི་
ཕྱིར། ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །གཞི་བདུན་ ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ།
རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་སྟེད་
ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་སྟེ་ལྟ་ནི་རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལྷག་མ་བདུན་ནི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་རྒྱུ་ལྟ་སྟོན་མཐའ་དང་།

འབྲས་བུ་བདུན་སྟེ་མཐར་བསྐྱུས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བར་མའི་སྟེ་བ་འདིར་
འབྲས་བུ་ལྔ་དང་རྒྱ་གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་སྟེ་མའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ག་གཉིས་ལ་
ཡང་རྣམས་པ་ལྔར་སྟེ་བ་དང་། སྟེ་མའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་
རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ་རྒྱས་པར་གོ་བྱས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མདོར་བསྐྱུས་
པ། །བར་མའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འཁོར་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་ལ་རྒྱ་དང་། ག་གི་ལ་འབྲས་
བུ་ཡོད་པས་སྐབས་འདིར་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངས་པའི་སྟོན་མེད་དེ།
ཉོན་མོངས་པ་སྟེད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་
མ་རིག་པ་གཉིས་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དེ་སྟེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་། སྟེད་
པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞི་རྣམས་ཤེས་དང་གཞི་སྟེ་བ་གཉིས་འབྱུང་།
གཞི་རྣམས་ཤེས་དང་གཞི་སྟེ་བ་གཉིས་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞི་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་
བར་བཞི་དང་གཞི་ག་གི་གཉིས་འབྱུང་། གཞི་ཆོར་བ་དང་གཞི་ག་གི་གཉིས་ལས་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་གཉིས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་འདི་ནི་སྟེད་
པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ལུགས་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། །བྱ་བ་ཉིད་དོ་དེ་ལས་གཞི། །དེ་ལས་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་
སྟེ། །འདི་ནི་སྟེད་པའི་ཡན་ལག་ལུགས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྟེར་དེ་གཉིས་
ལ་བྱུང་བར་མེད་དེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འོ་ན། མདོ་ལས།
དགོ་སྟོང་དག་ངས་བྱེད་ལ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བསྟན། རྟོན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མདོ་
དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་ནི་རྒྱའི་རྟོན་

འབྲེལ་དང་། བྱང་བ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་
དེ་རྒྱ་འདི་ལས་འབྱུང་བས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་བྱིར། འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་དེ་ལས་བྱང་བས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བྱིར། བྱང་བ་
འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞི་བཤད་པ་
དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལྷག་མ་བཤད་འཆད་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མ་རིག་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་དེ་དང་། རིག་པའི་དེ་དང་། ཚེར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་
དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དང་
འཛིན་སྒྲངས་འགལ་བའི་སེམས་བྱང་སྒྲིངས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ཞེས་
པའི་དགག་སྒྲ་དེ་མེད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་སྒྲ་སྒྲ་སོགས་ལ་མི་རྩལ་བས་འགལ་སྒྲ་མི་
མཐུན་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲ་བའི་ཆོས་གཞན་སྟོན་པའི་དགག་ཆོག་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། དཔེར་
ན་མཛའ་བའི་མི་མཐུན་སྒྲ་སྒྲ་ཆོས་གཞན་ཞིག་ལ་མི་མཛའ་བ་དང་། བདེན་པའི་མི་མཐུན་
སྒྲ་སྒྲ་ཆོས་གཞན་ཞིག་ལ་མི་བདེན་པ་དང་། སོགས་སྒྲ་སྒྲ་ཆོས་མིན་དང་དོན་མིན་དང་བྱ་
མིན་སོགས་ཆོས་དང་དོན་དང་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲ་སྒྲ་ཆོས་གཅིག་ལ་འཛོག་པ་
བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། རིག་པའི་མི་མཐུན་སྒྲ་སྒྲ་ཆོས་གཞན། །མ་རིག་མི་མཛའ་རྩལ་སོགས་
བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པའི་དགག་སྒྲ་རིག་པ་མེད་ཅམ་ལ་བྱེད་ཅེས་ཟེར་
བ་དང་། བཅུན་པ་དཔལ་ལེན་གྱིས་གསུས་པོ་ཆེའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་ཉོན་
མོངས་སྒྱུའི་མིང་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། མ་རིག་པ་
དེ་ཀུན་སྒྱུར་དགའི་ནང་ནས་མ་རིག་པའི་ཀུན་སྒྱུར། འཆིང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མ་རིག་པའི་
འཆིང་བ། སྤ་རྒྱས་དྲུག་གི་ནང་ནས་མ་རིག་པའི་སྤ་རྒྱས། ལྷ་པོ་བཞིའི་ནང་ནས་མ་རིག་པའི་
ལྷ་པོ། སྒྱུར་བ་བཞིའི་ནང་ནས་མ་རིག་པའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་ཆོག་གིས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་གང་

ཞིག །རིག་པ་མེད་ཅུ་ལ་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཀྱན་སྦྱར་སོགས་
 ཆོག་བྱིར་ ཞེས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་དགག་སྒྲ་སྒྲད་བར་བྱས་ནས་བྱ་ངན་པ་ལ་དེ་ལ་
 བྱ་མེད་ཟེར་བ་དང་། དེ་བྱ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་བཞིན་ཤེས་རབ་ངན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་མ་རིག་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ངན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུ་གཉིས་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་སྟེ། ལྟ་བུ་དེ་མ་
 རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གཉིས་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཡོད་
 ན་མཚུངས་ལྟན་ཉམས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ། །ཤེས་རབ་ངན་པའོ་མིན་ལྟའི་བྱིར། །ལྟ་བུ་དེ་དང་
 མཚུངས་ལྟན་བྱིར། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ལ་མ་རིག་པ་གཅིག་འཛོག་པ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། མདོ་ལས། མ་རིག་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པར་
 མི་འདག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱ་སྟེ། ལྟ་བུ་དེས་ཤེས་རབ་དེ་ཉོན་མོངས་བྱ་དང་། མ་
 རིག་པ་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 རོ་བོ་ཡོད་དེ། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་འདུས་བྱས་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མིང་ནི་གཞུགས་ཅན་མིན་ཕྱང་པོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། ལྷལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལས་ལྷལ་གྱི་འགྱུར་བ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་གཅོད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུག་ཡོད་དེ། མིག་གི་འདུས་
 ཉེ་རིག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཉེ་རིག་པའི་བར་དུག་ཡོད་པའི་བྱིར། རིག་དུག་འདུས་ཉེ་བྱུང་
 བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཐོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྟ་
 ནི་ཐོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། །ཆོག་སྒྲ་དུགས་ཀྱི་

རེག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གམ་མིང་ལ་ལྟག་པར་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩག་
པ་སྒྲ་དྲགས་ཚིག་ཅེས་བྲ། །ཞེས་སོ། །ཡང་རེག་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རེག་པའི་
རེག་པ། མ་རེག་པའི་རེག་པ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རེག་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེག་
དང་མ་རེག་དང་གཞན་རེག་ །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡོད་དེ། རི་མེད་ཀྱི་རེག་པ་དང་པོ་དང་། ཉོན་
མོངས་ཅན་ཀྱི་རེག་པ་གཉིས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟག་མ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མ་སྒྲིབ་
ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་རེག་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་མེད་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟག་མ། །ཞེས་
སོ། །མ་རེག་པའི་རེག་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞོད་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་རེག་པ།
རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་རེག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞོད་སེམས་རྗེས་སུ་
ཆགས་པའི་རེག་ །ཅེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། བདེ་
བ་སྤྱོད་འགྱུར་ཀྱི་རེག་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྟུས་པ་སྟུག་བསྟུལ་སྤྱོད་འགྱུར་ཀྱི་རེག་པ།
བཏང་སྟོམས་སྤྱོད་འགྱུར་ཀྱི་རེག་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་ལ་སོགས་
གསུམ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཡིད་ཆོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། རེག་པ་རྩག་པོ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ལ་བདག་
ཀྱེན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་
རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བའི་བར་རྩག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་རྩག་ །ཅེས་
སོ། །དེ་དག་ལས་ཆོར་བ་དང་པོ་ལྟ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཆོར་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྦྱོར་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བདག་ཀྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་ནི་ལུས་
ཀྱིའོ་ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ལས་གཞན་པ་ཆོར་བ་རྩག་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཆོར་ཡིན་ཏེ། བདག་
ཀྱེན་ཡིད་དབང་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་གཞན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་ཆོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བྲངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། ལུས་

ལ་འདྲག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྐྱབ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་
ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཆོར་དེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡིད་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་བྱེ་བྲག་
ལས་ཆོར་བའི་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཟུགས་
སོགས་དྲུག་ལ་དམིགས་པའི་ཆོར་བ་ཡིད་དབང་དྲུག་དང་། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དྲུག་ལ་
དམིགས་པའི་ཆོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དྲུག་དང་། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དྲུག་ལ་དམིགས་པའི་
ཆོར་བ་བཏང་སྦྱོམས་དྲུག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ལས། །རྣམ་པ་
དག་ནི་ཡང་བཅོ་བརྒྱད། །ཅེས་སོ། །ཡིད་གྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་དོན་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ཡིད་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་བ་ཆོར་བའི་དབང་གིས་ཡིད་ཡུལ་ལ་ཉེ་
བར་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལུས་ཆོར་རྟོག་མིན་ནི་ཉེ་བར་རྒྱ་བར་མི་འདོད་ལ། ཡིད་
ཆོར་རྟོག་པ་དེ་དེར་འདོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། གཟུགས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡིད་ཆོར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཁམས་ན་ཡིད་ཆོར་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། འདོད་
ཁམས་ན་རང་སའི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཆོར་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཐམས་
ཅད་རང་དམིགས་ཅན། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཁམས་ན་ཡིད་ཉེར་རྒྱུའི་སྦྱོད་
ཡུལ་ཉེ་དམིགས་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཆོར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ།
གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དྲི་རོ་གཉིས་མེད་བས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཆོར་དྲུག་
མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྦྱོད་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་གཉིས་སོ།
།ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཁམས་ན་གོང་མའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཆོར་གསུམ་
ཡོད་དེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གོང་མ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཁམས་གཅིག་སྟེ་ལ་དམིགས་པའི་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཡིད་ཆོར་བདེ་སྟག་བཏང་སྦྱོམས་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། གོང་མ་

གསུམ་གྱི་ ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་
གཏན་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
པའི་ཡིད་ཆོར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཆོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་དུག་མ་གཏོགས་པ་འདོད་པའི་
ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དུག་ལ་འགྲོ་ཞིང་དམིགས་པའི་ཡིད་ཆོར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར།
བསམ་གཏན་ནི། །གཉིས་ན་བཅུ་གཉིས་འདོད་འགྲོ་རྣམས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་
གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་རང་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཆོར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེ་ན་དྲི་རྩ་
གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཆོར་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། རང་
ལ་དམིགས་བརྒྱད་ ཅེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་གཟུགས་མེད་
ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཆོར་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཆོས་ཁམས་གཅིག་སྟེ་ལ་
དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། གཟུགས་མེད་པ། །གཉིས་
གྱི་འོ་ ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་བྱི་མ་གཉིས་ན་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་
དམིགས་པའི་ཡིད་ཆོར་དུག་ཡོད་དེ། དུག་པོ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་
ཡིན་ལ། དེ་དུག་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཆོར་བཏང་སྟོམས་དུག་ཡོད་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་
གཉིས་ན་དུག །དུག་གི་འདོད་པའོ་ ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་བྱི་མ་གཉིས་ན་
རང་ས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཆོར་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ན་དྲི་རྩ་གཉིས་
མ་གཏོགས་པ་རང་སའི་ཡུལ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། རང་
ནི་བཞིའི། །ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་བྱི་མ་གཉིས་ན་གོང་མ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོར་བ་གཅིག་ལས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ན་གོང་མ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་

ཆོས་ཁམས་གཅིག་ཕྱེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཚོར་བཏང་སྟོམས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་
མ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་
ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྟོགས་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་
སྟོམས་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱེ་རྒྱུ་གྱུ་ཆོས་བཞི་ལ་འགྲོ་
བ་སྟེ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཚོར་བཏང་སྟོམས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཉེ་བར་བསྟོགས་
ན་བཞི། །གཟུགས་འགྲོ་ ཞེས་སོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ན་གོང་མ་གཟུགས་
མེད་པའི་ཡུལ་ལ་འགྲོ་ཞིང་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ན་དེའི་ཡུལ་ཆོས་
ཁམས་གཅིག་ཕྱེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཚོར་བཏང་སྟོམས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་མར་འགྲོ་
བ་གཅིག་ །ཅེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ན་ཡིད་ཚོར་གཅིག་ལས་
མེད་དེ། དེ་ན་རང་སའི་ཡུལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཚོར་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་
ཕྱིར། དངོས་གཞི་ན་གཅིག་རང་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འདུག་རྣམས་ཀྱི་འོག་མའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་བརྒྱད་ཀྱི་ཙུའུ་བར། གཟུགས་
མེད་དངོས་གཞི་དགེ་རྣམས་ཀྱི། །སྟོང་ཡུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྟེན་བསྟུ་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡིད་ཚོར་བཅོ་
བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བཅོ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཟག་དང་བཅས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོན་འབྲེལ་ལྷག་མ་བཤད་འཆད་ལ་སྟོན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། སྐབས་འདིར་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྷག་མ་རྣམས་མི་སྟོན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་གཟུགས་གསུམ་པོ་གནས་དང་པོར་བཤད་
ཟིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་འདུ་བྱེད་དང་སྤྱིད་པ་གཉིས་ནི་གནས་བཞི་པ་དང་། སྤྱིད་ལེན་གཉིས་

སྤྱི་ཆུས་བསྟན་པའི་གནས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །*

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དཔེས་མཆོན་ཚུལ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དཔེ་ལྡས་མཆོན་ཚུལ། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དཔེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་ཚུལ། གཞི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དཔེ་གཅིག་གིས་མཆོན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཅན། དཔེ་ལྡས་མཆོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་བོན་དང་། ལྷ་དང་། ཤིང་གི་ཅ་བ་དང་། ལྷོན་ཤིང་དང་། འབྲས་ཀྱི་ཤུན་པགས་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེར་^[1] བློ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་བཞིན། །ལྷ་བཞིན་ཅ་བཞིན་ལྷོན་ཤིང་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་དང་འབྲས་སྟེ། དཔེར་ན་ས་བོན་ལས་སྤོང་པོ་དང་། ལོ་མ་དང་། འབྲས་བུ་ནམས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བློད་ལས་ལས་དང་། དེ་ལས་གཞིའི་འབྲས་བུ་ནམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་དང་འབྲས་སྟེ། ལྷ་དེ་རང་ཉིད་གནས་པའི་མཆོ་མི་སྐྱམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བློད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོ་མི་སྐྱམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམས་ཆལ་གྱི་ཅ་བ་དང་འབྲས་སྟེ། རྣམས་ཆལ་གྱི་ཅ་བ་མ་བཅད་པར་ཡལ་ག་བཅད་ཀྱང་སྐྱར་སྐྱེ་བ་ལྟར་བློད་ཀྱི་ཅ་བ་མ་སྤངས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷོན་ཤིང་དང་འབྲས་སྟེ། ལྷོན་ཤིང་ལས་དུས་དུས་སུ་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་བློད་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་དང་། གཞིའི་རྒྱ་དུས་དུས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཀྱི་ཤུན་པ་དང་འབྲས་སྟེ། ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་ལས་སུ་གྱུ་འབྱུང་ལ། དེ་མེད་པའི་འབྲས་ཀྱིས་སུ་གྱུ་མི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་དབང་གིས་ནམ་སྟོན་བསྐྱེད་རུས་ལ། བློད་དང་བྲལ་བའི་ལས་རྒྱུད་བས་ནམ་སྟོན་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཅན། བློད་དཔེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་

[1] ཅ་བར། འདིར་ནི་ཞེས་གསལ།

ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་དང་འདྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲན་དང་མེ་ཉྱལ་
བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་པགས་དང་བཅས་པའི་འབྲས་ཀྱིས་སྒྲུ་གུ་སྦྱེད་པ་
བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྒྲིན་སྦྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
བཅུད་ལྷུང་བེན་པའི་སྒྲན་ཀྱིས་སྦྲར་བཅུད་མི་འབྱེན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྒྲིན་ལྷུང་བེན་པའི་ལས་
ཀྱིས་སྦྲར་རྣམ་སྒྲིན་མི་འབྱེན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མེ་ཉྱལ་ནི་འབྲས་བུའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ་ལས་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལས་ནི་རྒྱུ་བཅས་འབྲས་དང་འདྲ། །དེ་
བཞིན་སྒྲན་དང་མེ་ཉྱལ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བདུན་པོ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བྱོད་དཔེ་གཅིག་
གིས་མཆོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཟའ་བརྟུང་གཡོས་ལེགས་པར་གྲུབ་བེན་པ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཁོ་ན་
ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བྱོད་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་གྲུབ་བེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྦྱེ་བ་རྗེས་མར་རྣམ་སྒྲིན་འབྱེན་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞི་ནི་བཟའ་བརྟུང་གྲུབ་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྦྱིད་པ་བཞིའི་བྱོད་པར་ལ་དབྱེད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིད་པ་བཞི་
ཡོད་དེ། བར་སྦྱིད། སྦྱེ་སྦྱིད། སྦྱོན་དུས་ཀྱི་སྦྱིད་པ། འཆི་སྦྱིད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། སྦྱིད་
པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་སྦྱེ་བའི་སྦྱིད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགེ་བ་དང་མ་
སྦྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་མེད་པའི་བྱིར། སྦྱིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། །སྦྱེ་བའི་སྦྱིད་པ་
ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་སོ། །སྦྱེ་སྦྱིད་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་
བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱོད་རང་སས་བསྐྱས་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན། །ཞེས་
སོ། །དེས་ན་སྦྱོབ་དཔོན་རང་ལུགས་ལ། སྦྱེ་སྦྱིད་ནི་རང་སས་བསྐྱས་པའི་རྩ་ཉོན་ཅི་རིགས་
ཀྱིས་མཆོམས་སྦྱོར་ལ། ལྷག་དོག་སོགས་ཀྱན་དཀྱིས་ཆིག་རྒྱ་ཐུབ་པ་ལྷས་མཆོམས་མི་སྦྱོར་
བའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩ་ཉོན་དུག་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པ་དང་། ལྷགས་པ་

དང་། རྟོག་པ་དང་། གཉིད་སོགས་ཀུན་དགྱིས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པས་མཚམས་སྦྱར་བའི་
 ཕྱིར། གང་སྤེལ་ལས། རང་གི་ས་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་
 མ་ལས། རྡོ་ཆ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དག་གིས་
 རྟེན་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་བཀག་པ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཆེག་རྒྱ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་
 ཐད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལས། ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཆེག་རྒྱ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་
 བ་རྟེན་སྤྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་དང་ཁྱོ་བ་དང་འཆབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་འདི་དག་རྟེན་ཆེག་རྒྱ་ཐུབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མ་རིག་པ་རྟེན་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ན་ཆེག་
 རྒྱ་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ལོ། །རྡོ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་པ་དག་གི་རྟེན་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བར་དགག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་
 སྤྱིད་ལས་གཞན་པའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་རྟེན་མི་དགེ་བ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་
 ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་གསུམ་མོ་ ཞེས་སོ། །གཟུགས་མེད་
 ན་སྤྱིད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ན་བར་སྤྱིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་གསུམ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་བ་གནས་པའི་ཐབས་ལ། ཟས་ཀྱི་བྱེད་ལས་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོའི་རང་
 བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གངས་ངེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་
 རྩ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བར་སྤྱི་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ཟས་ལ་བརྟེན་ནས་
 གནས་པའི་ཕྱིར། x ཟས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁམ་གྱི་ཟས། དེག་པའི་ཟས། སེམས་པའི་ཟས།
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཟས་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཟས་དང་། ཞར་

བྱང་བར་སྲིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁམ་བས་ཆོས་ཅན།
 བྱང་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་བྱང་བར་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་གཞན་
 གཉིས་ན་མེད་པ། རོ་བོའི་བྱང་བར་དེ་རོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར། ཁམ་གྱི་བས་ནི་འདོད་པ་ན། །སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
 གསུམ་ལ་ཁམ་བས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱ་སྤྱེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་དུ་བཅད་
 ཅིང་མིད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཁམ་
 བས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་འཕྲད་པའི་སྒོ་ནས་དབང་པོ་ཉིན་བཅས་རྒྱས་
 པ་ལ་མི་པན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམ་བས་གྱིས་སྲེད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་དག་ལ་བས་
 མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་པན་དགོས་པ་ལས་མི་པན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་དབང་གྲོལ་ལ་མི་པན་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ།
 ཟག་བཅས་ཀྱི་རེག་པའི་བས་དང་། དེའི་སེམས་པའི་བས་དང་། དེའི་རྣམ་ཞེས་ཀྱི་བས་གསུམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བས་གསུམ་པོ་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། བས་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ནི་བས་མ་ཡིན་ཏེ། བས་ཀྱི་དོན་ནི་སྲིད་པ་གསོ་བྱེད་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་
 སྲིད་པ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེག་དང་སེམས་པ་རྣམ་ཞེས་ནི། །ཟག་བཅས་བས་ཡིན་ ཞེས་
 སོ། །བས་གསུམ་པོ་དེ་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱས་བྱེད་
 དང་གནས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་དག་ན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བར་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དེ། ཡིད་ལས་
 བྱང་བ་དང་། སྲིད་འཆོལ་དང་། དི་བ་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་དང་། མངོན་པར་འགྱུབ་པ་རྣམས་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ལས་བྱང་དང་སྲིད་འཆོལ་དང་། །དི་བ་སྲིད་པ་བར་མ་དང་། །འགྱུབ་
 པའོ་ ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་གངས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་ཟག་མེད་ཟས་སུ་མ་
བཤད་པར་མ་ཟད་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟས་སུ་མ་བཤད་པར་ཟས་ལ་བཞི་བཤད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆེ་འདི་ལ་གནས་སམ་རྟེན་ལུས་དབང་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་ཁམ་ཟས་དང་།
བརྟེན་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་རེག་པའི་ཟས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི། གསོ་བར་
བྱེད་པའི་མ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྤིང་བ་གཞན་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སེམས་པ་དང་འཕངས་
པའི་བག་ཆགས་གསོ་བའི་དོན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་ཏེ། འདི་གཉིས་ནི་སྤྱིད་པར་བྱེད་པའི་མ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་བྱིར། འདི་ལ་གནས་དང་ནི། །བརྟེན་
པ་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་གཉིས། །སྤིང་གཞན་འཕེན་དང་འབྲུབ་པ་ཡི། །དོན་དུ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་
བཞིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་གནས་པ་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྐྱེ་བའི་སེམས་བཤད་པ་ལ། སེམས་གང་གི་འཆི་བ།
ཆོར་བ་གང་གིས་འཆི་བ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ནས་འཆི་བ། གནད་
གཅོད་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་འཆི་
འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགེ་ཅ་འཆད་པ་དང་། དེ་མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་ལས་ཉམས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། ཡང་སྤིང་བྱི་མར་སྐྱེ་བའི་སེམས་
རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་
གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དུག་བྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར། འཆད་དང་མཚམས་སྐྱར་འདོད་ཆགས་
བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་རྣམས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གཉིས་ཆོར་བ་གང་
ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་དེ། ཆོར་བ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་
པའི་བྱིར། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་སེམས་མེད་

གསུམ་ལ་གནས་ནས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་གཉིས་མེད་དེ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་
མཉམ་བཞག་དང་། འགོག་སྦྱོམས་དང་། འདུམེས་མེད་པའི་སྦྱོམས་འཇུག་དང་། འདུམེས་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་གསུམ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ལ་གནས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཅེ་གཅིག་
སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། །ཅེས་སོ། །དགྲ་བཙུག་པ་ཐ་མའི་སེམས་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྦྱོང་ལམ་
པའི་སེམས་དང་། རྣམ་སྒྲིན་སྦྱེས་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤངས་འདའ་ལུང་བསྟན་མིན་
གཉིས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ནས་རྣམ་ཤེས་
འགག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དན་སོང་གསུམ་དང་། མིར་འགྲོ་བ་དང་། ལྟར་འགྲོ་
བ་དང་། འཁོར་བར་མི་སྦྱེ་བའི་དགྲ་བཙུག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཆེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་
རྒྱང་བ་དང་། ལྟེ་བ་དང་། སྦྱང་ཁར་ཡིད་འཆི་འཕོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འོག་དན་
སོང་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་འཆི་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ལུས་དབང་རྒྱང་བར་བསྐྱུས་ཏེ་ཡིད་འཆི་
འཕོ་བ་དང་། མིར་སྦྱེ་བ་རྣམས་ལྟེ་བ་དང་། ལྟར་སྦྱེ་བ་དང་། དགྲ་བཙུག་པ་རྣམས་འཆི་བའི་ཆེ་
རྟེན་ལུས་དབང་སྦྱང་ཁར་བསྐྱུས་ནས་རྣམ་ཤེས་འཆི་འཕོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། འོག་མི་ལྟར་འགྲོ་
མི་སྦྱེ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འཆི་ན་རྒྱང་བ་དང་། །ལྟེ་བ་སྦྱང་ཁར་ཡིད་འཆི་འཕོ། །ཞེས་སོ། །རྩལ་
སྦྱེས་རྣམས་འཆི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡིད་དང་ལུས་དབང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་འགག་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཁམས་ཀྱི་མི་རྣམས་འཆི་བའི་ཆེ་གནད་གཅོད་
ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྤོང་བའི་ལུས་ཀྱི་གནད་ཡོད་དེ། ལུས་བད་ཀན་དང་། མེས་མཁྲིས་པ་དང་།
རྒྱང་གིས་རྒྱང་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་གསུམ་འཇུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་
ཉམས་ན་འཆི་བའི་ལུས་ཀྱི་ཆའམ་ཕྱོགས་གཅིག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གནད་གཅོད་པ་ནི་ཆུ་
སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གནད་གཅོད་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཆུ་མེ་རྒྱང་གསུམ་དང་། གཅོད་
ཚུལ་ལ་ཆོར་བ་དང་བྱེད་པ་བཅད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། མཆོན་གྱིས་ལུས་བཅད་པ་

ལྷ་བུའི་ཆོར་བ་དག་པོ་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེར་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཤིང་བཅད་ན་མི་གཡོ་བ་
 ལྷར་ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཅད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནད་གཅོད་ནི། འདོད་
 པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་འདོད་ལྷ་དང་། དཔྱལ་བ་པ་གཉིས་ལ་མེད་ལ། དེ་མ་
 གཏོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །

ལྷ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོགས་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་
 པ་ཉིད་དེ་ངས་པའི་ཆོགས་དང་། འོག་པ་ཉིད་དུ་ངས་པའི་ཆོགས་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་
 མ་ངས་པའི་ཆོགས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་འཕགས་
 པ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མཆམས་མེད་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འཕགས་དང་མཆམས་མེད་བྱེད་པ་དག། ཡང་དག་འོག་པ་ཉིད་དུ་ངས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་བཤད་པ་ལ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་བཤད་པ།
 བརྟེན་པ་རི་མཆོ་སྤྱིང་གསུམ་བཤད་པ། ཆ་གང་དཔྱལ་བའི་གནས་བཤད་པ། ཉི་ཁྲའི་འཆར་
 ཚུལ་དང་ཆད་བཤད་པ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་བཤད་པ། སྟོང་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ། འགྲོ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་ཆེ་ཆད་བཤད་པ། ཆད་དེ་གཞལ་ཐབས་བཤད་པ། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་
 གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་དག། དང་པོ་ལ། རྒྱང་རྒྱ་ས་དཀྱིལ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་མཛེད་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོད་བཅུད་གཉིས་ལས་ཕྱི་སྟོད་རི་རབ་
 སྤྱིང་བཞི་བྱེ་བ་ཐག་བརྒྱ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
 འོག་གཞི་ནས་མཁར་བརྟེན་པའི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་ཆགས་པའམ་གནས་

པར་འདོད་པས་ཆོས་མངོན་པ་བ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་འདིར་ནི་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་ཚུལ་
ཡོད་དེ། དང་པོར་བར་སྒྲུང་སྒྲུང་བར་ཡོད་པ་ལས་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
རྒྱུང་འཇམ་པོ་འཇམ་པོ་ལངས་ནས་ལོ་དུ་མར་རིམ་གྱིས་འབྲིགས་ཏེ་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཆགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི། །གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི། །ཞེས་
སོ། །འོག་གཞི་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོས་ཅན། །བྱོད་ཀྱི་དབྱིབས་ཆད་སོགས་ཡོད་དེ། །བྱོད་
ཀྱི་དབྱིབས་རྒྱུམ་པོ། །ཁ་དོག་སྒྲོ་སྒྲ། དེག་བྱ་ཆན་པོ་ཆེའི་རྩོ་རྩེས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རུས་པ།
རྩེས་སུ་ནི་དཔག་ཆད་ས་ཡ་གཅིག་དང་དུག་འབྱུང་ཡོད་ལ། རྒྱུང་དཔག་ཆད་གངས་མེད་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩེས་སུ་ནི། །ས་ཡ་དུག་འབྱུང་གངས་མེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱུང་དཀྱིལ་
གྱི་སྒྲུང་དུ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་གསེར་གྱི་སྒྲུང་པོ་ཅན་
གྱི་སྤྱོད་འབྲིགས་ཏེ་ཆར་གྱི་རྒྱན་གཉའ་ཤིང་ཅམ་ལོ་དུ་མར་བབས་པ་ལས་རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་
ཆགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། །བྱོད་ཀྱི་རྩེས་ཆད་ཡོད་དེ། རྩེས་སུ་དཔག་ཆད་འབྱུང་
སྤག་བརྒྱ་གཅིག་དང་སྒྲོང་སྤག་དག་ནི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་རྩེས་འབྱུང་སྤག་བརྒྱ་གཅིག་
དང་། །སྒྲོང་སྤག་དག་ནི་ཉི་ཤུ་ཡོད། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་ཚུལ་ཡོད་དེ།
སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་པའི་རྒྱུང་གིས་རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བསྐྱབས་པ་ལས།
རྩེ་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲུང་དུ་འོ་མ་སྒྲོལ་པའི་སྤྱིས་མ་ལྟར་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གསེར་
དཀྱིལ་ཆགས་པའི་ཕྱིས་སུ་ནི་རྩེ་དཀྱིལ་གྱི་རྩེས་སུ་དཔག་ཆད་འབྱུང་སྤག་བརྒྱ་ཅམ་ལོད་
དེ། རྒྱུང་བཤད་པའི་རྩེ་དཀྱིལ་གྱི་ལྷག་མ་རྩེས་སུ་དཔག་ཆད་གསུམ་འབྱུང་དང་ཉི་མེད་དག་
ནི་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ནི་རྩེས་སུ་འབྱུང་སྤག་བརྒྱ་དེ། །ལྷག་མ་

དག་ནི་གསེར་དུ་གྱུར། །ཞེས་སོ། །ཚུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཚས་ཅན། །སྤྱོད་གྱི་
 རྒྱ་ཚད་དང་མཐའ་སྒྲོར་གྱི་ཚད་ཡོད་དེ། །སྤྱོད་གཉིས་གྱི་ཐད་ཀར་ཏེ་ཞེད་དུ་དཔག་ཚད་འབྱམས་
 ཐག་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོང་ཐག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཐག་ནི་བྱེད་དང་ལྔ་རྒྱམས་ཁོ་ན་ཡོད་ལ། །ཁོར་
 ཡུག་གམ་མཐའ་སྒྲོར་དུ་རྒྱུ་པོ་རྒྱམས་ལ་རང་རང་གི་ཐད་ཀར་སུམ་འགྱུར་ཡོད་པ་ལྟར་དཔག་
 ཚད་འབྱམས་ཐག་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་དང་སྟོང་ཐག་བཅུ་དང་བརྒྱ་ཐག་བྱེད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར།
 ཚུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐད་ཀར་འབྱམས་ཐག་བཅུ་གཉིས་དང་། །སྟོང་ཐག་གསུམ་
 དང་བརྒྱ་ཐག་ནི། །བྱེད་དང་ལྔ་རྒྱམས་ཁོ་ན་འོ། །ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་གསུམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་མཐའ་སྒྲོར་གྱི་ཚད་མི་མཉམ་སྟེ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་འོག་གཞི་རྒྱང་
 དཀྱིལ་རྒྱར་དཔག་ཚད་གངས་མེད་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཚུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལ་
 བའི་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་དུམ་བུ་དུམ་བུར་བྱེ་བ་ཐག་བརྒྱ་ཆགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རི་དགུ་རྒྱ་དང་ཚད་དབྱིབས་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ། མཚོ་བརྒྱད་གྱི་ཚད་
 དབྱིབས་བཤད་པ། སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཐན་བརྒྱད་གྱི་ཚད་དབྱིབས་བཤད་པ། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། བརྟེན་པ་རི་མཚོ་སྤྱིང་
 གསུམ་ཆགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་
 ལས་གྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁར་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་སྤྱིན་འཁྲིགས་
 ཏེ་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཅམ་ཡུན་རིང་དུ་བབས་པ་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དབངས་ལ་
 དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་ཆགས། དེ་ཁམས་རབ་རྒྱམས་བསྐྱུད་ཅིང་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱང་གིས་བྱ་བཞིར་དཀྱུགས་པ་ལས། ཁམས་རབ་ལས་དབྱུས་སུ་རི་རབ་ལྟར་པོ་ཆགས། དེ་
 ནས་ཡང་རྒྱང་གིས་བྱ་བཞིར་བསྐྱབས་པ་ལས། ཁམས་འབྲིང་གི་རང་བཞིན་གསེར་གྱི་རི་བདུན་
 ཏེ་ལྟར་པོའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་རི་དང་། དེའི་བྱ་རོལ་དུ་གཤོལ་མདའ་འཛིན་རི་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་ལྷན་ཅན་གྱི་རི་དང་། ལྷ་ན་སྤྱག་རི་དང་། ཏྲ་ན་རི་དང་། རྣམ་འདུད་རི་དང་།
 སྤྱ་ཁྱུད་འཛིན་རི་དང་བདུན་གྲུ་བཞིར་བསྐྱོར་ནས་ཆགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཡང་རྒྱུད་གིས་ཁོལ་བོར་
 སྤྱབས་པ་ལས། ཁམས་ཐ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་བཞི་གླིང་ཐུན་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ཆོག་ལ། གླིང་
 དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁོར་ཡུག་གི་རི་སྟེ་ལྷགས་རི་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར།
 དེ་ལ་ལྷན་པོ་གཉའ་ཤིང་འཛིན། །གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་སངས་ལྷན་ཅན། །དེ་བཞིན་ལྷ་ན་སྤྱག་
 རི་དང་། །ཏྲ་ན་དང་ནི་རྣམ་འདུད་དང་། །སྤྱ་ཁྱུད་འཛིན་རིའོ་དེ་ནས་ནི། །གླིང་རྣམས་ཡིན་ནོ་དེ་
 དག་གི་ །ཕྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རི་བདུན་
 དང་ཁོར་ཡུག་གི་རི་རྒྱ་གང་ལས་གྲུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། རི་བདུན་ནི་གསེར་དང་། ཕྱི་མ་ཁོར་
 ཡུག་གི་རི་ནི་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་དེ་ལྷགས་སོ། །ཞེས་
 སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རི་རབ་ལྷན་པོ་རྒྱ་གང་ལས་གྲུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་ཤར་
 དུལ། ལྷོ་བེཊུཊ། རུབ་ཤེལ། བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་གླིང་སོ་
 སོའི་ནམ་མཁའ་ཡང་རི་རབ་ཀྱི་རོས་ཀྱི་ཁ་དོག་དུ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་
 བཞིན། །ཞེས་སོ། །རི་དགུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དཔངས་ཆད་ཡོད་དེ། རི་རབ་ནས་ཁོར་ཡུག་
 གི་རིའི་བར་གྱི་རི་དགུ་དང་། གླིང་རྣམས་ཀྱང་གསེར་དཀྱིལ་ལ་སྤྱག་པར་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྱི་
 རི་རུབ་པའི་རྩལ་དུ་ཡོད་ལ། རྒྱ་མཆམས་ཡན་ཆད་མི་མཉམ་སྟེ་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་ནི་རྒྱ་མཆམས་
 ཡན་ཆད་དུ་རྩམས་དང་ཞེད་ལ་དཔག་ཆད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྱི་ཡོད་ལ། རི་ལྷག་མ་བརྒྱད་པོའི་
 དཔངས་རྒྱ་མཆམས་ཡན་ཆད་དུ་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་དཔེ་སྟེ། རི་དང་པོ་གཉའ་
 ཤིང་འཛིན་ལ་རྒྱ་མཆམས་ཡན་ཆད་དུ་བཞི་ཁྱི་དང་། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཤོལ་མདའ་
 འཛིན་ལ་ཉི་ཁྱི་ཁྱི་ནས་ཁོར་ཡུག་ལ་སྤྱམ་བརྒྱ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པར། རྒྱ་ཡི་ནང་དུ་བརྒྱད་ཁྱི་དག །རུབ་པོ་རྒྱ་ཡི་སྟེང་དུ་ཡང་། །དཔག་ཆད་དག་ནི་བརྒྱད་
 ཁྱིའོ། །བརྒྱད་པོ་འཕང་དུ་ཕྱེད་ཕྱེད་དཔེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རི་དགུ་པོ་དེ་དག་གི་ཞེད་

ཆད་དམ་རྒྱུ་ཆད་ཡོད་དེ། དེ་དག་རང་རང་གི་རྩ་མཆོམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབངས་སམ་འཕང་
 དང་མཉམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྒྱུ་ཆད་འཕང་དང་མཉམ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། རི་དགུ་པོ་དེ་དག་གི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། རི་གཞན་ལས་ལྷན་ཞིང་སྟེ་སྒྲ་ལ་བརྟེན་
 ཆགས་པ་དང་། རི་རྣམས་ཀྱི་རབ་བམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་རི་རྩལ་ལྷན་པོ་ནས་ཉི་ཟླ་འཆར་
 སའི་ཅེ་མོ་ན་བྲག་ཤིང་རྟའི་གཉའ་ཤིང་ལྷ་བྱ་ཡོད་པས་ན་གཉའ་ཤིང་འཛིན་དང་། ཅེ་མོ་གསེར་
 ཀྱི་གཤོལ་མདའ་ལྷ་བྱར་ཡོད་པས་ན་གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་། ཅེ་མོ་ན་སེང་གྲེང་གི་ནགས་
 མཛེས་པ་ཡོད་པས་སེང་གྲེང་ཅན་དང་། ཅེ་མོ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་མཛེས་པས་ལྷ་ན་སྒྲ་དང་།
 ཅེ་མོ་ན་རྟའི་རྩ་བ་ལྷ་བྱ་ཡོད་པས་རྩ་རྩ་དང་། ཅེ་དབུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འདུད་པར་ཡོད་པས་རྣམ་
 འདུད་དང་། ཅེ་མོ་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ཁྱུང་ལྷར་ཡོད་པས་ལྷ་ཁྱུང་འཛིན་རི་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་
 རོལ་དུ་ལྷགས་རིའི་རྩལ་དུ་བསྐྱོར་ནས་ཡོད་པས་ཁོར་ལུག་གི་རི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རོལ་མཆོ་བདུན་ཡོད་དེ། ལྷན་པོ་ནས་ལྷ་ཁྱུང་
 འཛིན་ལ་སྒྲ་པ་དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་ཡོད་པའི་མཆོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བར་
 བདུན་རོལ་མཆོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རོལ་མཆོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩ་མཆོན་ཡོད་
 དེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་རྩས་གང་ཞིང་ལྷའི་རྩལ་པོ་རྣམས་ཅེ་ཞིང་རོལ་པས་ན་དེ་
 ལྷར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྩལ་སྒྲས་མ་ལས། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་
 དང་འཇམ། །དྲངས་པ་དང་ནི་བྱིང་མེད། །འཕྱངས་ན་ལྷ་ལ་མི་གཞོད་དང་། །མགྱིན་པ་ལ་ནི་མི་
 གཞོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རི་རབ་དང་གཉའ་ཤིང་
 འཛིན་ཀྱི་བར་གྱི་མཆོའི་ཁ་ཞིང་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་སྒྲ་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་ལ་དེ་ནི་ནང་གི་རྩ་མཆོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟོང་སྒྲ་བརྒྱད་ཏུ་ལོ། །དེ་ནི་ནང་གི་རྩ་མཆོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རོལ་
 མཆོ་དང་པོ་དེའི་ངོས་ཆད་ཡོད་དེ། དེའི་ཁ་ཞིང་སུམ་འགྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ངོས་ལ་
 སུམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རོལ་མཆོ་གཞན་དུག་གི་ཁ་ཞིང་གི་ཆད་ཡོད་དེ། དེ་དུག་ནི་སྤྲ་མ་

སྒྲ་མ་ལས་བྱེད་བྱེད་གྱིས་དབྱི་བའི་ཁ་ཞེང་དང་ལྷན་བའི་བྱིར། རོལ་མཆོ་གཞན་ནི་བྱེད་བྱེད་
 རོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། མཆོ་བདུན་གྱི་ལྷག་མ་ལྷ་
 བྱེད་འཛིན་དང་ཁོར་ཡུག་གི་རིའི་བར་གྱི་རྒྱ་མཆོ་དེ་དེ་ཡིན་བའི་བྱིར། ལྷག་མ་བྱི་ཡི་མཆོ་
 ཆེན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཞེང་ཆད་ཡོད་དེ། དཔག་
 ཆད་འབྱུང་ལྷག་གསུམ་དང་སྟོང་ལྷག་ཉེར་གཉིས་ཡོད་བའི་བྱིར། འབྱུང་ལྷག་གསུམ་དང་སྟོང་
 ལྷག་ནི། །ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ་ ཞེས་སོ། །གོང་དུ་བཤད་བའི་རི་དང་མཆོ་དེ་དག་གི་ཞེང་དང་ངོས་
 དང་ཁོར་ཡུག་གི་ཆད་གཞུང་དུ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་རྣམས་ནི་སྟེང་ཆལ་མཁན་པོ་དུང་
 ཆེན་དངོས་གྲུབ་དཔལ་འབར་གྱིས་མཛད་བའི་སྡེ་མཆོག་ལས། རོལ་མཆོ་བདུན་པོའི་ཞེང་ཆད་
 དུ། །བྱེད་བྱེད་བྱི་བར་གསུངས་བས་ན། །རོལ་མཆོ་གཉིས་བའི་ཞེང་ཆད་དུ། །དཔག་ཆད་
 བཞི་བྱི་ཡོད་པ་ནས། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཉི་བྱི་དང་། །བཞི་བ་ལ་ནི་ཆིག་བྱི་དང་། །ལྷ་བ་ལ་ནི་ལྷ་
 སྟོང་དང་། །དུག་པ་ལ་ནི་བྱེད་སུམ་སྟོང་། །བདུན་པ་ལ་ནི་ཆིག་སྟོང་དང་། །ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་
 ཞེང་དུ་ཡོད། །རི་བརྒྱད་འཕང་དུ་བྱེད་བྱེད་དུ། །རིམ་བཞིན་བྱི་བར་གསུངས་བས་ན། །གཉའ་
 ཤིང་འཛིན་གྱི་ཞེང་ཆད་དུ། །དཔག་ཆད་བཞི་བྱི་ཡོད་པ་ནས། །གཤོལ་མདའ་འཛིན་ལ་ནི་བྱི་
 དང་། །སེང་ལྷེང་ཅན་ལ་ཆིག་བྱི་དང་། །ལྷ་ན་སྤྱག་ལ་ལྷ་སྟོང་དང་། །རྟ་ན་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་
 དང་། །རྣམ་འདུད་ཆིག་སྟོང་བྱེད་སུམ་བརྒྱ། །ལྷ་བྱེད་འཛིན་ལ་དུག་བརྒྱ་དང་། །ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷ་
 ཡོད་པ་ཡིན། །ཁོར་ཡུག་ལ་ནི་སུམ་བརྒྱ་དང་། །བྱེད་དང་བརྒྱ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་དག་
 དཔངས་སྤྱའང་རང་རང་གི་ །ཞེང་དང་མཉམ་པ་གཞུང་ལས་གསལ། །རི་མཆོ་དེ་དག་དཀྱུས་
 གྱི་ཆད། །རོལ་མཆོ་དང་པོའི་ངོས་རེ་ལ། །དཔག་ཆད་ཉིས་འབྱུང་བཞི་བྱི་ཡོད། །མཐའ་སྐྱོར་
 དགུ་འབྱུང་དུག་བྱིའོ། །གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་ངོས་གཅིག་ལ། །དཔག་ཆད་སུམ་འབྱུང་ཉི་བྱི་
 ཡོད། །མཐའ་སྐྱོར་དུ་ནི་ས་ཡ་གཅིག་ །ཉིས་འབྱུང་བརྒྱད་བྱི་ཡོད་པ་ཡིན། །རོལ་མཆོ་གཉིས་
 བའི་ངོས་གཅིག་ལ། །བཞི་འབྱུང་ཡོད་ཅིང་ཁོར་ཡུག་དུ། །ས་ཡ་གཅིག་དང་དུག་འབྱུང་

ཡོད། །གཞོལ་མདའ་འཛིན་གྱི་ངོས་གཅིག་ལ། །བཞི་འབྱམ་བཞི་ཁྲི་མཐའ་སྒྲོར་དུ། །ས་ཡ་
 གཅིག་དང་བདུན་འབྱམ་དང་། །དུག་ཁྲི་དག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། །རྩལ་མཆོ་གསུམ་བའི་ངོས་
 གཅིག་ལ། །བཞི་འབྱམ་བརྒྱད་ཁྲི་མཐའ་སྒྲོར་དུ། །ས་ཡ་གཅིག་དང་དགུ་འབྱམ་དང་། །ཉི་ཁྲི་
 དག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། །སེང་ལྗེང་ཅན་གྱི་རི་ཡི་ནི། །ངོས་གཅིག་ལ་ནི་ལྷ་འབྱམ་ཡོད། །མཐའ་
 སྒྲོར་དུ་ནི་ས་ཡ་གཉིས། །རྩལ་མཆོ་བཞི་བའི་ངོས་གཅིག་ལ། །ལྷ་འབྱམ་ཉི་ཁྲི་མཐའ་སྒྲོར་
 དུ། །ས་ཡ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད། །ལྷ་ན་སྤྱག་གི་ངོས་གཅིག་ལ། །ལྷ་འབྱམ་ལྷ་ཁྲི་མཐའ་
 སྒྲོར་དུ། །ས་ཡ་གཉིས་དང་ཉིས་འབྱམ་ཡོད། །རྩལ་མཆོ་ལྷ་བའི་ངོས་གཅིག་ལ། །ལྷ་འབྱམ་
 བཞི་ཁྲི་མཐའ་སྒྲོར་དུ། །ས་ཡ་གཉིས་དང་ཆིག་འབྱམ་དང་། །དུག་ཁྲི་དག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། །ཉ་ན་
 རི་ཡི་ངོས་གཅིག་ལ། །ལྷ་འབྱམ་བཞི་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་ཡོད། །མཐའ་སྒྲོར་དུ་ནི་ས་ཡ་གཉིས། །ཆིག་
 འབྱམ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་ཡིན། །རྩལ་མཆོ་དུག་བའི་ངོས་གཅིག་ལ། །ལྷ་འབྱམ་ལྷ་ཁྲི་མཐའ་
 སྒྲོར་དུ། །ས་ཡ་གཉིས་དང་ཉིས་འབྱམ་ཡོད། །རྣམ་འདུད་རི་ཡི་ངོས་གཅིག་ལ། །ལྷ་འབྱམ་
 ལྷ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དང་། །ལྷ་བརྒྱ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། །མཐའ་སྒྲོར་དུ་ནི་ས་ཡ་གཉིས། །ཉིས་
 འབྱམ་དང་ནི་ཆིག་ཁྲི་ཡོད། །རྩལ་མཆོ་བདུན་བའི་ངོས་གཅིག་ལ། །ལྷ་འབྱམ་ལྷ་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་
 ཡོད། །མཐའ་སྒྲོར་དུ་ནི་ས་ཡ་གཉིས། །ཉིས་འབྱམ་ཉི་ཁྲི་ཡོད་པ་ཡིན། །ལྷ་ཁྲི་འཛིན་རིའི་
 ངོས་གཅིག་ལ། །ལྷ་འབྱམ་ལྷ་ཁྲི་དུག་སྟོང་དང་། །ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་ཅིང་མཐའ་སྒྲོར་དུ། །ས་ཡ་
 གཉིས་དང་ཉིས་འབྱམ་དང་། །ཉི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད། །འཛམ་གྱི་སྒྲིང་དང་བཅས་པ་
 ཡི། །ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཆོའི་ཞེང་ཆད་ལ། །འབྱམ་སྤྱག་གསུམ་དང་སྟོང་སྤྱག་ནི། །ཉི་ཤུ་གཉིས་སུ་
 གཞུང་ན་གསལ། །ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཆོ་དེ་ཉིད་ཀྱི། །མཐའ་སྒྲོར་དུ་ནི་དབག་ཆད་གངས། །ས་ཡ་
 གསུམ་དང་དུག་འབྱམ་དང་། །བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ཡོད། །ལྷགས་རིའི་མཐའ་སྒྲོར་དབག་
 ཆད་གངས། །ས་ཡ་གསུམ་དང་དུག་འབྱམ་དང་། །ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་ལྷ་ཡོད། །ཁོར་ཡུག་
 གི་ནི་ཕྱི་རྩལ་དུ། །རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས། །ཕྱོགས་རེར་དབག་ཆད་ཆིག་སྟོང་

དང་། །ཉིས་བརྒྱ་དང་ནི་བརྒྱ་བཅུ་ཅུ། །ཕྱེད་དང་བརྒྱད་བརྒྱད་ལྷག་པ་ཡིན། །སྟོ་བྱང་ལྷ་བུའི་
ཞེང་གཉིས་སོ། །སྟོམས་ན་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་དང་། །ལྷ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་ལྷ་ལྷག་ །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱོལ། །

གསུམ་པ་སྦྱིང་བཞི་སྦྱིང་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་ཆད་དབྱེ་བས་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
སྦྱིང་བཞི་སྦྱིང་སྟན་བརྒྱད་གང་ལ་གནས་པ་ཡོད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་ངོས་བཞིའི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་དེ་
ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི། །ཞེས་སོ། །རི་རབ་ཀྱི་སྟོ་སྟོགས་ན་ཡོད་པའི་འཇམ་བུའི་སྦྱིང་
ཆོས་ཅན། སྟོང་ཀྱི་ཆད་དང་དབྱེ་བས་ཡོད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་ངོས་དང་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང་
གསུམ་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་སྟན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དབྱེ་བས་ཤིང་ཉ་ལྷ་བུ་དང་། ཁོར་ལྷག་
ལ་བསྟན་པའི་ངོས་ཆད་གཅིག་བུ་ལ་དཔག་ཆད་ཕྱེད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
སྟོང་ལ་འཇམ་བུའི་སྦྱིང་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤིང་འཇམ་བུ་སྤྲུམ་མཚན་པའམ་
འཇམ་བུའི་འབྲས་བུ་མཚོ་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ན་འཇམ་བུ་ཞེས་པའི་སྟོ་འབྱུང་བས་འཇམ་བུ་དང་།
མཐའ་རྒྱས་བསྐྱོར་བས་ན་སྦྱིང་ཞེས་བཟོད་པའི་ཕྱིར། འཇམ་བུའི་སྦྱིང་སྟེ་ངོས་གསུམ་ལ། །སྟོང་
སྟན་གཉིས་སོ་ཤིང་ཉའི་དབྱེ་བས། །གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་ཕྱེད་དང་བཞི། །ཞེས་སོ། །ཤར་ལུས་
འཕགས་སྦྱིང་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཀྱི་དབྱེ་བས་དང་ཆད་ཡོད་དེ། དབྱེ་བས་རྩ་གམ་ཁ་ནང་དུ་བསྟན་
པ་ལྷ་བུ་དང་། ངོས་གསུམ་ལ་སྦྱིང་འདི་དང་འདྲ་བར་དཔག་ཆད་སྟོང་སྟན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
ལ། ལྷགས་རིའི་སྟོགས་ཀྱི་ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་སྟམ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཆོས་ཅན། ལུས་འཕགས་སྦྱིང་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེར་སྦྱེས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་
ལུས་འཇམ་བུའི་སྦྱིང་པ་ལས་ཉིས་འབྱུར་གྱིས་འཕགས་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཤར་
ཀྱི་ལུས་འཕགས་རྩ་གམ་འདྲ། །ངོས་གསུམ་འདི་དང་འདྲ་གཅིག་ལ། །དཔག་ཆད་སྟམ་བརྒྱ་
ལྷ་བཅུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་བ་བ་ལང་སྟོང་ཀྱི་སྦྱིང་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཀྱི་དབྱེ་བས་དང་ཆད་ཡོད་དེ།
དབྱེ་བས་རྩམ་པོ་རྩ་བ་ཉ་གང་བ་ལྷ་བུ་དང་། མཐའ་སྐྱོར་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་སྟན་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་

ཡོད་ལ། དེའི་ཐད་ཀར་རམ་དབུས་ལ་ནི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐལ་བྱེད་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་ལང་སྟོང་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བ་ལང་དང་ནོར་བུ་ལ་
 གཙོ་བོར་ཡོངས་སྟོང་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། བ་ལང་སྟོང་གིང་རྒྱུ་པོ་སྟེ། །སྟོང་ཐལ་
 བྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབུས་སྟོང་ཐལ་བྱེད་དང་གསུམ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སྤྱི་མི་སྟན་
 གྱི་གླིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆད་དང་དབྱིབས་ཡོད་དེ། མཐའ་བསྐྱོར་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐལ་
 བརྒྱད་དང་། དབྱིབས་བྱ་བཞི་བ་ཁྱི་ལྟ་བུ་དང་། རོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐལ་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་པར་མཉམ་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མི་སྟན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་
 མི་རྣམས་འཆི་བའི་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་ནམ་མཁའ་ལས་ཁྱོད་འཆིའོ་ཞེས་སྤྱི་མི་སྟན་པ་འབྱུང་
 བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། སྤྱི་མི་སྟན་རྒྱར་བྱ་བཞིར་མཉམ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། གླིང་བཞི་པོའི་བར་གྱི་གླིང་གཡོག་དེ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གཡོན་བསྐྱོར་དུ་ལུས་དང་ལུས་
 འཕགས་དང་། སྤྱི་མི་སྟན་དང་སྤྱི་མི་སྟན་གྱི་རྩ་དང་། ར་ཡབ་དང་ནི་ར་ཡབ་གཞན་དང་། གཡོ་
 ལྷན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགོ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་ཡི་བར་གྱི་གླིང་
 བརྒྱད་ནི། །ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སྤྱི་མི་སྟན། །སྤྱི་མི་སྟན་གྱི་རྩ་དང་ནི། །ར་ཡབ་དང་ནི་ར་
 ཡབ་གཞན། །གཡོ་ལྷན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་འཇམ་བུ་གླིང་གི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཇམ་
 བུའི་གླིང་འདི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྷན་ཏེ། རྫོ་རྩེ་གདན་འདི་ནས་བཅིས་པའི་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་
 དགུ་འདས་པའི་ས་རོལ་ན་རི་བོ་གངས་ཅན་དང་། དེ་ནས་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་བརྗོད་པ་
 ན་སྟོས་ངད་ལྷང་བའི་རི་བོ་དང་། དེ་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་རྩ་རོལ་སྟོ་ཕྱགས་ན་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་མ་
 རྫོས་པ་གནས་པའི་མཆོ་མ་རྫོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིང་དང་ཞེང་གཉིས་ཀར་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་
 བརྒྱ་ཡོད་ཅིང་མཐའ་སྐྱོར་དུ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་ལ། དབྱིབས་བྱ་བཞི་པ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་ལྷན་གྱི་རྩ་གང་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། འདི་ནས་བྱང་དུ་

རི་ནག་པོ། །དགུ་འདས་གངས་རིའོ་དེ་ནས་ནི། །སྤྱི་ངད་ལྗན་པའི་ཚུ་རོལ་ན། །ཚུ་ཞེང་ལྷ་
 བཅུ་ཡོད་པའི་མཆོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཆོ་དེའི་ཤར་ཕྱོགས་ནས་དདུལ་གྱི་བྲག་
 གྲང་པོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཚུ་བོ་གཞུ་དང་དདུལ་གྱི་བྱེ་མ་འདྲེན་ཅིང་འབབ་པ་དང་། དེའི་སྟོ་
 ཕྱོགས་ནས་གསེར་གྱི་བྲག་ཁྲུ་མཆོག་གི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཚུ་བོ་སིཊུ་ཞེས་བྱ་བ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་
 འདྲེན་ཅིང་འབབ་པ་དང་། དེའི་རུབ་ཕྱོགས་ནས་བེཊུ་ཆེའི་བྲག་རྩེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཚུ་བོ་བཟུ་
 ཞེས་བྱ་བ་བེཊུ་ཆེའི་བྱེ་མ་འདྲེན་ཅིང་འབབ་པ་དང་། དེའི་བྲང་ཕྱོགས་ནས་རྩོ་རྩེའི་བྲག་སེང་
 གའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཚུ་བོ་སི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་རྩོ་རྩེའི་བྱེ་མ་འདྲེན་ཅིང་འབབ་པ་སྟེ་ཚུ་གྲུང་ཆེན་པོ་
 དེ་བཞི་རེ་རེ་ཡང་ཚུ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་མཆོ་མ་རྩོས་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་མཆོ་
 དེ་ལ་གཡས་བསྐྱོར་ལན་བདུན་བདུན་བྱས་ནས་ཤར་སྟོ་རུབ་བྲང་གི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་
 བའི་བྱིར། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། གདགས་པ་ལས། ཚུ་གྲུང་གཞུ་སིཊུ་བཟུ་དང་། །སི་ཏ་ཅ་
 རྒྱབས་ལྷ་བའི་འཕྲེང་བ་ཅན། །འབབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་བསེལ་བའི་ཚུ་ཡིན་ཏེ། །ཕྱོགས་བཞིའི་
 ཁོ་ར་ཁོ་ར་ཡུག་དག་ནས་བྱུང་། །གཞུ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོ་འགྲོ་བ་སྟེ། །སིཊུ་སྟོ་ཕྱོགས་རྒྱ་
 མཆོར་འགྲོ་བ་ཡིན། །བཟུ་ཡང་ནི་རུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་འགྲོ། །དེ་ཡི་བྲང་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་
 སི་ཏ་འགྲོ། །མཆོག་ཏུ་བཟང་ཞིང་སོ་སོར་འབབ་པ་སྟེ། །རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ལྷ་བརྒྱར་བྱིར་ནས་
 ནི། །ཚུ་ཡི་རྒྱན་ཡང་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཆོ་མ་རྩོས་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྷན་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཚུ་གྲུང་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་།
 མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱ་མཆོའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཀྱང་དེར་
 གནས་པའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་རྩོས་པའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར། མདོ་སྙུང་པ་ལས། འཛམ་བུའི་
 གླིང་འདིར་ཚུ་གྲུང་རི་སྟེད་ཅིག་འབབ་ཅིང་། །མེ་ཏོག་འབྲས་ཅན་སྟན་དང་ནགས་ཆལ་སྟེད་བྱེད་
 པ། །མ་རྩོས་གནས་པའི་ལྷ་དབང་ལྷ་བདག་བཞེན་ནས་འབྱུང་། །དེ་ནི་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་
 དཔལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་ལྷའི་རྒྱལ་

པོ་མ་རྫོས་པ་གནས་པས་སམ་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་གི་མེས་མ་རྫོས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
 བྱིར། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བྱད་ཆོས་གཞན་དུ་མ་ཡོད་དེ། རི་ཆེན་པོ་གསུམ་
 དང་། ཤིང་བྱད་པར་ཅན་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གངས་ཅན་དང་། འབྲིགས་
 བྱེད་དང་། མཚན་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མ་རྫོས་པའི་གཡས་གི་ཅ་བ་
 ན་འཇམ་བུའི་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་སྤྱིན་པ་རྒྱུ་ལྟར་བ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་གི་ཉར་སྤྱལ་ནས་ཟ་བ་
 དང་། ཆོས་པའི་ལྷག་མ་འཇམ་བུའི་རྩ་པོའི་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོད། མཆོ་དེའི་གཡོན་དུ་
 ཤིང་ཤལ་མ་ལི་ཅེ་མོ་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་རྒྱུ་གཤམ་དུ་མ་དང་ལྷན་པ་ལ་མཁའ་སྤྱིང་རིགས་བཞི་
 གནས་པ་ཞིག་ཡོད། རི་གངས་ཅན་གི་ཉེ་འཁོར་རི་སྤྱོད་དང་ལྷང་བའི་བྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔག་ཆད་
 ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་ཤིང་སྤྱེ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ཅ་བ་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཐུར་དུ་བྱག་
 པ། སྤྱེ་ལའི་འཕྲེང་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཅ་བ་འདོམ་བཅུ་གསུམ་
 ཐུར་དུ་བྱག་པ་ནས་བདུན་པའི་ཅ་བ་འདོམ་བདུན་གྱི་བར་ཐུར་དུ་བྱག་པ། སྤྱེ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་
 ཡལ་འདབ་གྱིས་སྤྱེ་ལའི་སྤྱིང་བ་དང་པོའི་ཡལ་འདབ་ལ་རེག་པ་ནས་དུག་པའི་ཡལ་འདབ་གྱིས་
 བདུན་པའི་ཡལ་འདབ་ལ་རེག་པས་ནས་མཁའ་ཁེབས་པ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་དང་ལྷང་བ་ནས་བྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔག་ཆད་ཉི་
 ཤུ་འདས་པ་ན་བྱག་གསེར་གྱི་བྱ་སྤྱིབས་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་དོས་ཞེས་བྱ་བ་དབྱིབས་བྱ་བཞི། དོས་
 རེ་ལ་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་རེ་ཡོད་པ། མཐའ་སྐྱོར་དུ་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ། འཕང་དུ་དཔག་ཆད་
 བྱེད་དང་བཞི། མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྤྱག་པ། ཁོར་ལུག་ན་རང་དང་མཚུངས་པའི་གསེར་གྱི་བྱག་བྱ་
 སྤྱིབས་ཅན་བརྒྱ་སྤྱོད་གིས་བསྐྱོར་བ་གཅིག་ཡོད། དེའི་བྱང་དུ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་སྤྱར་
 བཤད་པའི་ཤིང་སྤྱེ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་དང་། དེའི་ཤར་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་
 རྗེད་བྱ་དལ་འབབ་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱ་བྱོན་མ་རྫོས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཁོར་དུ་རྗེད་བྱ་
 བརྒྱ་སྤྱོད་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྷུང་ལ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཉོག་སྤྱོད་བྱ་གཤོལ་མདའ་ཅམ་དང་། མེ་ཉོག་

ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ། ལོ་མ་བ་ལང་གི་ཀོ་བ་ཙམ། ཅ་བ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་
 བས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། དེ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མཁན་བྱང་
 བར་བ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ཉི་འཁོར་དུ་སྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གཡུ་ལ་ངོར་སྤྱོད་པའི་
 སྤང་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དཀར་ཞིང་མགོ་སྟོན་པོའི་དབུས་དམར་བ་མཆེ་བ་དུག་ལྡན་
 སྤིང་དུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་དང་། ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་གཅིག །འཕང་དུ་དཔག་ཆད་བྱེད་
 དང་གཉིས་ཡོད་པ་འཁོར་སྤང་པོ་ཆེ་བརྒྱ་སྟོང་དང་བཅས་པ་དགུན་རྩེ་བ་བཞིར་བྲག་གསེར་གྱི་
 བྱ་སྐྱིབས་སུ་གནས། དབྱིད་རྩེ་བ་བཞིར་ཤིང་སྤྲ་ལ་རབ་བརྟན་དུ་གནས། དབྱར་རྩེ་བ་བཞིར་
 རྩིང་བྱ་དལ་འབབ་དུ་གནས་པའི་བྱིར། འཇམ་བུའི་སྤིང་ཆོས་ཙན། བྱོད་གྱི་བྱང་ཆོས་གཞན་
 ཡང་ཡོད་དེ། དབུས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་གནས་ནོ་རྩེ་གདན་བྱང་རྩེ་བ་གྱི་ཤིང་དང་
 བཅས་པ། ཤར་ན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་གནས་རི་བོ་ཅེ་ལྷ། སྟོན་སྟུན་རས་གཟིགས་གྱི་
 གནས་པོ་ཉ་ལའམ་གྱུ་འཛིན། ལྷ་བ་ན་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་ཨོ་ཤི་ཡ་ན་དང་། བྱང་ན་ཆོས་
 རྒྱལ་རིགས་ལྡན་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་གནས་ཤམ་རྩ་ལ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་སྤིང་འདི་ལ་
 སྤིང་གཡོག་ལྷ་བརྒྱ་དང་། ཡུལ་སྟན་སྟོང་དང་། ཡུལ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་དང་། མི་རིགས་སུམ་བརྒྱ་
 དང་དྲུག་ཅུ། སྤྱད་རིགས་བདུན་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ད་ལྟ་
 གངས་ཉེ་སེར་གྲགས་པ་འདི་གངས་ཙན་དང་ཉེ་སེ་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གངས་
 ཙན་དང་ཉེ་སེ་གཉིས་བྱང་གི་རི་དང་། འབྲིགས་བྱེད་དང་མ་ལ་ཡ་གཉིས་སྟོའི་རི་ཡིན་པའི་བྱིར།
 མདོ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལྟར་ན་ཉེ་སེ་ཤམ་རྩ་ལའི་གངས་རི་ལ་བཤད་རུང་བ་ཙམ་དུ་སྟང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ཆ་གང་དཔྱུལ་བའི་གནས་འཆད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། འཇམ་བུ་སྤིང་
 འདིའི་འོག་དཔག་ཆད་སྟོང་སྟག་ཉི་ཤུ་ན་དཔྱུལ་བ་མནར་མེད་པའི་ཡས་སྟོང་ཡོད་དེ། དེ་ནས་
 སྤང་ལ་དེའི་རྩམས་དབངས་དང་རྒྱ་ཆད་གང་དཔག་ཆད་སྟོང་སྟག་ཉི་ཤུ་དེ་ཙམ་རེ་ཡོད་པར་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་འོག་ཅེས་སྟོས་པས་ནི་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་གྱི་འོག་ན་དཔྱལ་བ་ཡོད་པ་
གཙོད་ལ། ས་སྡེ་ལས་མཚོ་མ་རྩོས་པའི་འོག་ན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མནར་
མེད་གྱི་གནས་གྱི་རྩམས་ཚད་དང་རྒྱ་ཚད་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིང་འདིའི་ངོས་
གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྟག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་
འབྲེལ་ལས། སྤྱིང་རྣམས་ནི་འབྲུའི་ཕྱང་པོ་བཞིན་དུ་ཞབས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། མནར་མེད་གྱི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། སྟག་བསྐལ་བར་མཚམས་མེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། འདི་འོག་སྟོང་སྟག་ཉི་ལྔ་ན། །མནར་མེད་པའོ་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྟོང་ན་ཆ་དཔྱལ་ལྟག་མ་བདུན་ཡོད་དེ། དེའི་སྟོང་ན་བྱམ་པའི་ནང་
དུ་འཆོད་པ་ལྟར་ཤིན་དུ་ཆ་བས་རབ་ཆ་དང་། ལྷགས་ཁང་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་བསྐྱེགས་པས་
ཆ་བ་དང་། བསྐྱེགས་པའི་སྟག་བསྐལ་རབ་དུ་ཆེ་བས་ཆོ་དེ་འདེབས་པས་ན་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་
དང་། བསྐྱེགས་པའི་སྟག་བསྐལ་གྱིས་སྟག་པའི་ང་རོ་འབྱེན་པས་དུ་འབོད་དང་། དཔྱལ་བསྐྱང་
རྣམས་གྱིས་ར་ལུག་གི་གདོང་བ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་བསྐྱུས་ནས་འཛོམས་པས་ན་བསྐྱུས་འཛོམས་
དང་། ལུས་ལ་དཔྱལ་བསྐྱང་གིས་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས་སོག་ལེས་གཤགས་པས་ན་ཐིག་ནག་
དང་། བན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་བཏབ་སྟེ་བརྒྱལ་ཞིང་འབྲེལ་བས་ན་རྒྱང་གིས་བཏབ་པས་སམ་ནམ་
མཁའ་ནས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་གི་སྒྲ་འབྲུང་བས་ན་ཡང་སོས་ཏེ་བདུན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་
མས་རིམ་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་སྟོང་ན་དཔྱལ་བ་བདུན། །ཞེས་སོ། །ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་
པོ་རེ་རེ་ལའང་ལྟག་མ་འཁོར་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ངོས་བཞི་པོ་རེ་
རེ་ན་མེ་མ་སྐར་གྱི་འོབས་དང་། རོ་སྟགས་གྱི་འདམ་དང་། སྒྲ་གྱིས་གཏམས་པའི་ལམ་དང་།
སོགས་སྒྲས་བསྐྱུས་པ་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་དང་། ལྷགས་གྱི་ཤལ་མ་ལིའི་སྟོང་པོ་དང་།
ཁྱི་སྟེ་པོ་ལྷགས་གྱི་མཆེ་བ་ཅན་དང་། བྱ་ཁྲ་ཏ་ལྷགས་གྱི་མཚུ་ཅན་དང་བཅས་པ་ལྟ་པོ་གཅིག་
དུ་བྱས་པ་དང་། ཐལ་ཆེན་གྱི་རྒྱ་པོ་རབས་མེད་གྱི་འོབས་ལ་སོགས་པ་བཞིས་གྲུ་བཞིར་བསྐྱོར་

ནས་གནས་པས་ན་ཕྱོགས་རེ་ན་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ལྷག་
 བཅུ་དྲུག་། དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །མེ་མ་སྤར་དང་རོ་སྤགས་དང་། །སྤྱ་གྱིའི་ལམ་སོགས་
 རྒྱ་བོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཆ་དཔྱལ་ལས་གཞན་གྲང་དཔྱལ་བརྒྱད་ཀྱང་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐད་
 ཀ་ན་ཡོད་དེ། གྲང་བས་ཉེན་བས་ལུས་རྒྱ་བྱར་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བྱར་རྟོལ་བ་ཅན་དང་།
 སོ་ཐམ་ཐམ་བ་དང་། ཨ་རྒྱ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་རྩད་ཟེར་བ་དང་། ལུས་གྲང་བས་ལྷན་ལ་གྱི་འདབ་མ་
 ལྟར་གས་བ་དང་། བརྒྱའི་འདབ་མ་ལྟར་གས་བ་དང་། བརྒྱའི་འདབ་མ་ལྟར་ཆེར་གས་བ་བརྒྱད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བྱར་ཅན་སོགས་གྲང་བརྒྱད་གཞན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་དཔྱལ་བའི་བསྐྱར་
 མ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བའི་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྟེ་
 བས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་གྲུབ་པའི་བེམ་པོར་འདོད་དོ། །དབྱ་སེམས་
 གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། དཔྱལ་བའི་གཤམ་རྩེ་ནི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་
 དོ། །ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བའི་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཉི་བ་ན་ཡང་ཡོད་
 ལ། མིའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཡང་ཡོད་པར་ན་བ་བྱེ་བ་རིའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེའི་རྩ་བའི་གནས་ནི་འཛམ་
 སྐྱིང་འདིའི་འོག་དབག་ཆད་ལྷ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
 ལ། དེ་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་པར་གཤམ་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་
 འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་རྫོགས་པས་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་འགྲན་པའི་
 ཡོངས་སྤྱོད་དང་ལྷན་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགེ་སྤྱི་གི་སྤང་དོར་ཆོས་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་
 ར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་འཁོར་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིགས་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་ཡོད་པར་
 མདོ་བླ་པ་ཉེར་བཞག་ལས་བཤད་དོ། །ཁ་འཕྲོར་བ་ལ་གནས་ངེས་པ་མེད་དེ། འདོད་ལྷ་དང་
 མིའི་ཡུལ་ན་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུད་འགྲོའི་གནས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྩ་བའི་གནས་ནི་ཕྱིའི་རྒྱ་
 མཚོའི་ནང་ན་ཆང་གི་སྤངས་མ་ལྟར་གནས་ཤིང་། ཁ་འཕྲོར་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཐང་དང་རྒྱ་

དང་ནམ་མཁའ་སོགས་ལའང་གནས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལྷ་པོའི་ཚུ་མཆམས་མན་ཆད་གྱི་ཁོངས་སེང་
ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྷ་པོའི་ཚུ་མཆམས་ནས་དཔག་ཆད་ཁྱི་དང་ཆེག་སྟོང་འདས་པ་ན་
ཁྱོང་ཁྱིར་འོད་ལྷན་བྱ་བར་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱ་གཙན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དེའི་འོག་ཏུ་དཔག་
ཆད་ཆེག་ཁྱི་ཆེག་སྟོང་འདས་པ་ན་ཁྱོང་ཁྱིར་སྤྱར་འཕྲེང་བྱ་བར་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མགུལ་
འཕྲེང་དང་བརྟན་པ་གཉིས་གནས། ཁྱོང་ཁྱིར་དེའི་དབུས་ན་མཆོ་ཀུན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་
དང་ལྷ་མ་ཡིན་འཐབ་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པམ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྷར་མཐོང་བ་ཡོད།
དེའི་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་གྱི་གངས་སྤར་ལྷར་འདས་པ་ན་ཁྱོང་ཁྱིར་མི་གཡོ་བབ་པ་བྱ་བར་ལྷ་མ་
ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་འཕྲེང་གནས། དེའི་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་སྤར་ལྷར་འདས་པ་ན་ཁྱོང་ཁྱིར་
གསེར་ལྷན་ཏུ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐག་བཟང་རིས་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོང་ཁྱིར་དེ་དག་གི་ཆད་
ཡོད་དེ། དཔག་ཆད་བརྒྱ་སྟོང་རེ་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་གྱི་བྱང་ཆོས་
ཡོད་དེ། བསྐྱེད་མ་ཡང་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་དང་འདྲ་ལ། ལྷ་ན་སྤྱག་གི་དོད་གསེར་ལྷན་དང་།
སྤར་དང་། འོབས་དང་། ཟམ་པ་ཡང་ལྷ་དང་མཚུངས་ལ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་དོད་
ཏུ་ཕོ་བྲང་གཏམས་པ་ཅན་དང་། ཤིང་ཡོངས་འདུའི་དོད་ཏུ་ཤིང་ཅི་ཏ་བ་ལི་དང་། ཆོས་བཟང་
གི་དོད་ནོར་བཟང་དང་། རྩོམ་པ་དཀར་པོའི་དོད་རྩོམ་བཟང་པོ་དང་། ཆལ་བཞིའི་དོད་ཀུན་
ཏུ་དགའ་བ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་དགའ་བ་དང་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཞི་དང་། ས་གཞི་
བཞིའི་དོད་ཀུན་ཏུ་དགའ་མ་དང་རབ་དགའ་མ་དང་དགའ་མ་དང་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་དགའ་མ་སྟེ་བཞི་
དང་། སྤང་ཆེན་ས་སྤང་གི་དོད་སྤང་ཆེན་བཟོད་དཀར་དང་། སྤྱིད་མའི་ཆལ་ཏུ་སྤྱིད་པའི་སྤང་པོ་
ཆེ་ཏེ་སེ་གངས་བཅིགས་དང་། ཏའི་དོད་ཏའི་རྒྱལ་པོ་བྲག་འཛིགས་སོགས་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་འབྲུན་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི་སྒྲིའི་འཆར་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་དུས་ཆོགས་
 གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོ་དམན་གྱི་བྱང་པར། ཆད་གྱི་བྱང་པར། ཉི་
 མས་སྒྲིང་བཞིར་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ། ཉིན་མཆན་མཉམ་ནས་ཉིན་མཆན་རིང་བྱང་དུ་གྱུར་པའི་
 དུས་ངོས་བཟུང་བ། ཉིན་མཆན་རིང་བྱང་དུ་གྱུར་པའི་ཆད་བཤད་པ། རིང་བྱང་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་
 མཆན་བཤད་པ། སྒྲ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་རྒྱ་མཆན་བཤད་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ནི། ཉི་ཟླ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་མཐོ་དམན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལྷན་པོའི་རྒྱ་མཆན་ལ་ཡན་ཆད་གྱི་བྱེད་རི་
 གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་ཅེ་མོ་དང་མཉམ་པའི་ནམ་མཁའ་ནས་རྒྱ་བའི་བྱིར། ཉི་ཟླ་ལྷན་པོའི་བྱེད་
 ནའོ། །ཞེས་སོ། །ལྷོ་བྱང་དུ་བགྱོད་ཆེ་སྒྲིང་སོ་སོ་ལ་མཐོ་དམན་མི་མཉམ་སྟེ། ལྷོ་བགྱོད་དམའ་
 ལ་བྱང་བགྱོད་མཐོ་བའི་བྱིར་དང་། བྱར་ཤིང་གི་གྲིབ་མས་བྱང་ཤེས་པའི་བྱིར། ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་
 ནམ་མཁར་རྒྱ་བའི་ཆེ་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་དེ་
 གསུམ་འཕུལ་བྱེད་གྱི་རྒྱང་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་རབ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་
 བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཆད་གྱི་བྱང་པར་ནི། ཉི་ཟླ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་ཆད་ཡོད་དེ། སྒྲ་
 བའི་ཞེང་དུ་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྩ། མཐའ་སྐོར་དུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་ཉིས་བརྩ། ཉི་མའི་ཞེང་དུ་
 དཔག་ཆད་ལྷ་བརྩ་ང་གཅིག །མཐའ་སྐོར་དུ་དཔག་ཆད་བརྩ་དང་ལྷ་བརྩ་ང་གསུམ་ཡོད་ལ།
 ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་དུག་དང་གཅིག་གི་བཅོ་བརྩད་གྱི་ཆ་གཅིག་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དཔག་ཆད་ལྷ་བརྩ་གཅིག་དང་བཅས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་བྱང་
 ཆོས་ཡོད་དེ། ཉི་མ་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་ཆ་བ་དང་། མིག་ལ་གནོད་པ་དང་། སྒྲ་བ་རྩ་ཤེལ་
 ལས་གྲུབ་ཅིང་བསིལ་བ་དང་མིག་ལ་ཕན་པ་དང་། གཉིས་ཀས་བྱང་ཡུལ་དང་དུས་གྱི་གནས་
 སྐབས་གྱི་བྱང་པར་དང་། ལུས་དང་འབྲས་བུ་དང་མེ་ཉོག་དང་ལོ་ཉོག་དང་སྤྲོན་རྣམས་ལ་ཕན་

ས་དང་གཞོན་པ་ཅི་རིགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེལ་གཉིས་ཀྱི་ཁུད་པར་ཡོད་དེ། མེ་ཁམས་ཤས་
 ཆེ་བའི་ཤེལ་ནི་མེ་ཤེལ་དང་། ལྷ་ཁམས་ཤས་ཆེ་བའི་ཤེལ་ནི་ལྷ་ཤེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཟླ་
 གཉིས་ཀའི་འོག་གཞི་ཤེལ་ལས་བྱུང་བའི་སྟེང་ན་གསེར་གྱི་ར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་བྱེད་
 བས་བསྐྱོར་བ་དེ་ལ་ཅིག་སྐྱབས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་བྱས་པའི་འོག་གཞི་ཆོན་སྣ་བརྒྱ་ཅ་
 གཅིག་གིས་བཟུ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་རིན་པོ་ཆའི་
 ཐེམ་སྐྱས་དང་ས་གུ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱས་ཤིང་སྐྱེད་མོས་ཆལ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་མེ་
 ཉོག་མཚུ་ར་བ་སོགས་ཀྱིས་མངའ་བར་ལྟའི་བྱ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་འཁོར་དང་བཅས་ས་སོ་སོར་
 གནས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐར་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆད་དང་གངས་ཡོད་དེ། ཆེ་བ་ལ་
 རྒྱུད་གཤམ་བཅོ་བརྒྱད། འབྲིང་ལ་རྒྱུད་གཤམ་བཅུ་ནས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དང་། རྒྱུད་བ་ལ་
 རྒྱུད་གཤམ་གསུམ་ཡོད་ལ། གངས་ཀྱང་སྒྲིང་བཞི་གཅིག་ལ་སྐར་མ་དུང་ལྷུར་གཉིས་དང་བྱེ་
 བ་བརྒྱད་དང་ས་ཡ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཉི་མས་སྒྲིང་བཞི་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་སྟན་དུ་ནམ་བྱེད་པ་
 དང་། ལུས་འཕགས་སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། འཇམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་བྱེད་པ་དང་། བ་ལང་
 སྐྱོད་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་བཞི་དུས་གཅིག་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་
 བྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག་ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཤེལ་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉིན་མཆན་མཉམ་ནས་ཉིན་མཆན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་
 བའི་དུས་ཡོད་དེ། དུས་ཆོགས་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་ཁུམས་ཟླའི་མར་ངོ་སྟོན་
 དུ་སོང་བའི་ཐ་མ་ཡར་ངོའི་ཆེས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ལ་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་ནས་ཐ་མའི་ཆེས་
 དགུ་ནས་མཆན་མོ་ཐང་ཅིག་རེས་རིང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་མཆན་མོ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་
 ཀྱི་བར་དུ་འཕེལ་བ་ལས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་བས་དགུན་ནམས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་པ་དཔོ་ཟླ་བའི་ཡར་
 ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་དཔྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་ཐུང་ནས། ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་མོ་ཐང་ཅིག་

རེས་ཐུང་བ་དང་། ཉིན་མོ་ཐང་ཅིག་རེས་རིང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབྱར་གྱི་ཆུ་བ་གཉིས་པ་
ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་རིང་། །དགུན་ནམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་ཏུར་འགྱུར་རོ་
ཉིན་མོ་ལྷོག་། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉིན་མཆན་རིང་ཐུང་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཆད་ཡོད་དེ། ཉིན་
ཞག་རེ་རེ་ཡ་(ལ)ཐང་ཅིག་རེ་རེས་རིང་ཐུང་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉིན་མཆན་རིང་བ་ཐང་ཅིག་
གོ། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་ནི་ཉིན་མཆན་རིང་ཐུང་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཉི་མ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་
ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བགྲོད་པའི་ཆེ་མཆན་མོ་རིང་ལ་ཉིན་མོ་ཐུང་། ཐུང་ཕྱོགས་སུ་བགྲོད་པའི་ཆེ་ཉིན་
མོ་རིང་ལ་མཆན་མོ་ཐུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉི་མ་ལྷོ་ཐུང་བགྲོད་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ནི་ཆེས་གསུམ་གྱི་ཆུ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་
ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་ཆུ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ཉེ་བ་ལས་ནི་ཉི་འོད་ཆུ་བའི་
གཞལ་མེད་ཁང་ལ་བབས་པ་ན་པར་ངོས་སུ་ཆུ་བ་རང་གི་གྲིབ་མ་བབས་པས་འགྲིབ་པར་སྒྲུང་
བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཆན་མོ་ཀ་བ་ལ་མར་མེའི་འོད་ཉེ་བ་ན་རང་གི་གྲིབ་མས་ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་
ལ། ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ན་རང་གི་གྲིབ་མས་མི་སྒྲུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། x ཆུ་བའི་ངོས་ཀྱི་ར་རི་
ལ་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ས་སྡེ་ལས་རྒྱ་མཆོའི་ནང་གི་སྒོག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་
བ་ལ་བཤད། མདོ་ལས་བྱང་སེམས་རི་བོང་དུ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་
གྱིས་མི་ནམས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆུ་བའི་ངོས་སུ་བྲིས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་
ཞར་ཐུང་ཏུས་ཆོགས་ཀྱི་ནམ་བཞག་ནི་ཟུར་དུ་བཞོལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་བ་ལྷ་ནམས་ཀྱི་གནས་བཤད་པ་ལ། ས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་དང་། མ་འབྲེལ་བའི་
གནས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱད་ཆོས་དང་། གོང་འོག་བར་གྱི་ཐག་ཆད་དང་བཞི། དང་པོ་ལ།

རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་གནས་དང་། སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རི་རབ་ལྷན་
 པོ་འདི་ལ་རྒྱ་མཚམས་ཡན་ཆད་དུ་མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་ལྟར་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 རེ་རེའི་བར་ཐག་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་བཅུ་བཅུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། འདི་ལ་བང་རིམ་
 བཞི་ཡོད་དེ། །བར་གྱི་ཐག་ནི་སྟོང་ཐུག་བཅུ། །ཞེས་སོ། །བང་རིམ་བཞི་པོ་དེ་དག་རི་རབ་ལ་
 ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཆད་ཡོད་དེ། བང་རིམ་དང་པོ་ནི་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་བཅུ་ཐུག་དང་། གཉིས་
 པ་ནི་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་ནི་སྟོང་ཐུག་བཞི་དང་། བཞི་པ་ནི་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་
 གཉིས་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུག་དག་ནི་བཅུ་ཐུག་དང་། །བརྒྱད་དང་བཞི་དང་གཉིས་
 འཕགས་སོ། །ཞེས་སོ། །བང་རིམ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ལྷ་གང་གནས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། བང་རིམ་
 དང་པོ་ལ་གཞོད་སྒྲིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་དང་། གཉིས་པ་ལ་འབྲེང་ཐོགས་དང་། གསུམ་པ་ལ་
 ཉག་ཕྱོས་དང་། བཞི་པའི་ཕྱོགས་བཞི་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ་གནས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་གསེར་གྱི་རི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་གནས་
 ཞིང་། ཡང་སྤྲུལ་ཁོར་ཡུག་གི་རི་དང་། སྤྲིང་རྣམས་གྱི་རི་དང་། ཉགས་ཆལ་དང་། རྒྱ་ཁྲུང་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་གནས་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་
 ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ནི་ལྷའི་ནང་ནས་མང་ཞོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལག་ན་གཞོང་
 ཐོགས་དང་། །ཐྲང་ཐོགས་དང་ནི་ཉག་ཕྱོས་དང་། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས། །རི་
 ནི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སུམ་ཅུ་
 ཙ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་གནས་ཡོད་དེ། ལྷན་པོའི་ཙ་མོ་དེ་དེ་ཡིན་ཞིང་དེ་ན་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་གྱི་ལྷ་
 རྣམས་གནས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དེ་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཁོར་ལྷ་བརྒྱད། དག་པོ་བཅུ་གཅིག་། ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་གཉིས་ཉེ་གཙོ་པོ་སུམ་ཅུ་
 ཙ་གསུམ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཙ་མོའི་རྒྱ་ཆད་ཡོད་

དེ། རྡོ་རྒྱུ་རེ་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་བརྒྱད་ཁྲི་དང་མཐའ་སྒྲོར་དུ་དཔག་ཆད་སུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་
ཡོད་པའི་བྱིར། ལྷན་པོའི་ཅེ་ན་སུམ་ཅུ་གསུམ། །དེ་ཡི་རྡོ་རྒྱུ་ལ་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གནས་བཤད་པ། ཆལ་བཤད་པ། ས་གཞི་བཤད་པ།
ཤིང་ཡོངས་འདུ་བཤད་པ། ཆོས་བཟང་འདུན་ས་བཤད་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ལྷན་པོའི་ཅེ་མོ་ན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པོའི་ཅེ་མོའི་གྲ་
བཞི་ན་ཁང་པ་བཅེགས་པ་བཞི་ཡོད་ལ། རྡོ་རྒྱུ་རེ་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཅུ་ལྟ་རེ་དང་། མཐའ་
སྒྲོར་དང་དཔངས་གཉིས་ཀར་དཔག་ཆད་ལྟ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྷ་རྣམས་བག་མེད་པའི་
གནས་ལས་བསྐྱང་བར་བྱེད་པའི་གཞོན་སྒྲིན་ལག་ན་དོ་རྩེ་གནས་པའི་བྱིར། ལྷགས་མཆམས་
བཅེགས་པ་བཞི་ལ་ནི། །ལག་ན་དོ་རྩེ་གནས་ ཞེས་སོ། །རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོའི་དབུས་ན་ལྷའི་
དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་ཁྲོང་ཁྲེར་ལྷ་ན་སྤྱག་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྡོ་རྒྱུ་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ཉིས་
སྟོང་ལྟ་བརྒྱ་ཡོད་པ། མཐའ་སྒྲོར་དུ་དཔག་ཆད་ཁྲི་དང་། འཕང་དུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་
ཡོད་པའི་བྱིར། དེའི་བྱེད་ཆོས་ཡོད་དེ། རྡོ་རྒྱུ་དང་རྩ་བ་གཉིས་ཀ་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་
བྱུང་པ། འོག་གཞི་ཆོན་ལྷ་བརྒྱ་སྤྱག་གཅིག་གིས་འཇའ་ཆོན་ལྷར་བཟུང་། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་
མ་བཞིན་དུ་རེག་ན་འཇམ་པ། ཀླང་པ་བཞག་ན་ནེམ་ནེམ་པ་དང་། བཅེགས་ན་སྤང་བར་བྱེད་
པའི་མཉམ་པ་ཡོད་ཅིང་། སྒོ་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་སྤྱག་ཁྲི་དང་།
རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་པས་བསྒྲོར་བ་དང་། རྩ་བ་དེ་ལ་གསལ་
དུལ་བྱི་རྒྱུ་ཤེས་བཞི་ལས་བྱས་པའི་ཅིག་སྤྱབས་དང་། མདའ་ཡབ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བཞིའི་
ཐམ་བརྒྱད་མ་བཞི་དང་། དུས་དུས་སུ་ས་གཞི་ལ་རྒྱུང་གིས་མེ་ཏོག་མཚུ་ར་རྟེང་པ་གཏོར་ཞིང་
གསར་པ་བྱས་མོ་རྩབ་ཅམ་དུ་འགྲེམས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དབུས་ན། །ཁྲོང་ཁྲེར་ལྷ་
ན་སྤྱག་ཅེས་པ། །རྡོ་རྒྱུ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བརྒྱ་པ། །དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་གསལ་གྱི། །རང་
བཞིན་གཞི་བཟུང་མཉམ་པ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །ཁྲོང་ཁྲེར་དེའི་དབུས་ན་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་ཁང་བཟང་

ནམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཆད་ཡོད་དེ། རྩིས་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ཉིས་
བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་རེ་དང་། མཐའ་སྒྲོར་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཡོད་ལ། གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ན་སྤྱག་ལས་བྱེད་དུ་
དཔག་ཆད་བྱེད་དང་ལྔ་འཕགས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་ནམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་དེ། །རྩིས་ལ་ཉིས་
བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ན་སྤྱག་ཆས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་
རེས་བཅད་པའི་རྩིས་བཞི་ན་ཆལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤར་ན་ཤིང་རྩ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཆལ་དང་། ལྷོ་
ན་རྩལ་འགྱུར་གྱི་ཆལ་དང་། ལྷ་ན་འདྲེས་པའི་ཆལ་དང་། བྱང་ན་དགའ་བའི་ཆལ་དང་བཅས་
པ་བཞིས་བརྒྱན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆལ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་དབྱིབས་ཆད་སོགས་ཡོད་
དེ། དབྱིབས་བྱ་བཞི་པ། ཆད་ནི་རྩིས་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། མཐའ་སྒྲོར་དུ་
དཔག་ཆད་སྟོང་ཡོད་ལ། ཁྱད་ཆོས་ནི་གསེར་གྱི་རྩ་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་རེ་ཡོད་པས་བསྒྲོར་
བ། ཅིག་སྤྱབས་སོགས་ལྷ་ན་སྤྱག་ལྷ་རྩལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་ཤིང་རྩ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། །རྩལ་
འགྱུར་འདྲེས་ཆལ་དགའ་བས་བརྒྱན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆལ་དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་རེས་
བཅད་པའི་ཕྱོགས་བཞི་ན་ས་གཞི་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤར་ན་ཤིང་རྩ་སྒྲ་ཆོགས་
གྱི་ས་གཞི། ལྷོ་ན་རྩལ་འགྱུར་གྱི་ས་གཞི། ལྷ་ན་འདྲེས་པའི་ས་གཞི། བྱང་ན་དགའ་བའི་ས་
གཞི་བཟང་པོ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཆད་ཡོད་དེ། ཆལ་བཞིའི་དབྱིབས་
ཆད་དང་མཚུངས་ཤིང་ཕན་ཚུན་འགྲན་བ་ལྷ་རྩལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནི་ཕྱོགས་བཞི་
ན། །ཉི་ཤུས་བཅད་ན་ས་གཞི་བཟང་། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཤར་གྱི་མཆམས་ན་ཤིང་
ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྩ་བ་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་ཐུར་དུ་བྱུག་པ། བརྒྱ་
བྱེད་དུ་འཕགས་པ། ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་གྱིས་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱར་བྱུག་པ། མེ་རྟོག་རྒྱས་

པའི་དེ་བཟང་པོ་རྗེ་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཆད་བརྒྱུ་ལྡང་བ། རྗེ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་དཔག་ཆད་ལྡ་
བརྒྱུ་ཁྱབ་པར་ལྡང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཤར་མཆམས་ན་ཡོངས་
འདུ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །ཤིང་དེའི་བྱང་ན་ལྷ་བ་དཀར་པོ་ལྷ་བྱའི་རྫོ་ལེབ་ཅས་བྱ་བ་ངོས་རེ་ལ་
དཔག་ཆད་ལྡ་བརྒྱ་རེ་དང་། མཐའ་སྒྲོར་དུ་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་དང་། འཕང་དུ་དཔག་ཆད་བྱེད་
དང་བྱུག་དང་གཅིག་གི་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ། མཐིལ་ཆོན་སྒྲ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་
བགྱ་བ། དེའི་དབུས་ན་ལྷ་འི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་འདུག་སྟེ། ཉེ་དབང་སོགས་ཀྱིས་
བསྒྲོར་ནས་དབྱར་རྩ་བ་བཞིར་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་བཅེ་ཞིང་དགའ་མགུར་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གནས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། བྱོང་བྱེར་ལྷ་ན་སྒྱུག་གི་ཕྱི་རོལ་སྟོ་རྒྱབ་མཆམས་ན་ཆོས་བཟང་ལྷ་འི་འདུན་
ས་ཡོད་ལ། དེའི་ཆད་སོགས་ཡོད་དེ། ཆད་ནི་ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་དང་། མཐའ་སྒྲོར་
དུ་དཔག་ཆད་དགུ་བརྒྱ་དང་། འཕང་དུ་བྱོང་བྱེར་ལྷ་ན་སྒྱུག་ལས་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་བཞིས་
འཕགས་པ་ཡོད་ལ། བྱད་ཆོས་ནི། འོག་གི་ས་གཞི་དང་། ཡང་ཐོག་དང་། སྒྱི་འདུས་ཀྱི་གདུང་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ། ལན་ཀན་གསེར་ལས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་།
དེའི་དབུས་ན་བེད་ཅུའི་ཀ་བ་བྱར་བརྒྱད་པ། སྒྲ་ཅེའི་བྱོན་ཅམ་ཞིག་སྒྱི་འདུས་ཀྱི་གདུང་ལ་མ་
རེག་པར་ཡོད་ལ། དེའི་བྱང་ན་ལྷ་འི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་གསེར་ཁྲི་དང་། དེའི་མཐར་ཉེ་དབང་
སོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲི་ཡོད་པས། དེར་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་འདུས་ནས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་
དོན་དུ་ཆོས་སེམས་ཤིང་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་པའི་སྟོ་ནས་བཟོ་བར་
མཛད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོ་རྒྱབ་མཆམས་ན་ཆོས་བཟང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་བརྒྱ་བྱེན་
ལ་གཡུལ་ངོར་སྦྱོད་པའི་སྒྲ་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་དང་། སྦྱེད་མོས་ཆལ་དུ་སྦྱོད་པའི་སྒྲ་པོ་ཆེ་ས་
སྒྱུང་གི་བྱ་གཉིས་སྒྲ་གཡོག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྒྲོར་བ་དང་། ཉའི་རྒྱལ་པོ་སྦྱིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་
རྟ་གཡོག་བརྒྱ་སྟོང་དང་བཅས་པ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱིང་ཕྱན་ཁམ་བྱ་ཅན་ན་གནས་པ་མདོ་གཞན་

ནས་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ལྟའི་རྩ་བོ་ཆེ་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ལྟའི་གནས་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་
མ་འབྲེལ་བའི་ལྟའི་གནས་ཡོད་དེ། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དེའི་སྟེང་ན་འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་
དང་། འབྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་དེ་འདོད་ལྟ་བཞི་དང་། ཆངས་རིས་ནས་འོག་
མིན་གྱི་བར་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གམ་བཅུ་བདུན་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ནམ་མཁའ་ལ་སྟེང་
ནས་སྟེང་དུ་བཅུགས་ཏེ་གནས་པའི་བྱིར། དེ་སྟེང་ལྟ་རྒྱུ་མས་གཞལ་མེད་ཁང་། །ཞེས་སོ། །དེ་
ཡང་འདོད་ལྟ་ལ་དཀར་དམར་སེར་གསུམ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་ཆེད་དུ་བྱས་མ་བྱས་ཅི་
རིགས་ཡོད། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་འོག་གཞི་འབྲེལ་ནས་ཆགས་ལ། བཞི་པ་ནི་སྐར་
མ་ལྟར་མ་འབྲེལ་བར་སོ་སོར་ཆགས་པར་བཤད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་ཆོས་ལ། འདོད་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་
ལྟའི་སྟེ་ཚུལ་དང་། འདོད་པ་དང་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་བྱེད་པར་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ལྟ་རྒྱུ་མས་ལས་འདོད་པ་སྦྱོད་མི་སྦྱོད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ནས་གཞན་
འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་གྱི་འདོད་ལྟ་དྲུག་གིས་འདོད་པ་སྦྱོད་ལ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་
དྲུག་གིས་འདོད་པ་མི་སྦྱོད་པའི་བྱིར། འདོད་པ་སྦྱོད་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདོད་ལྟ་དྲུག་
གིས་འདོད་པ་སྦྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདོད་ལྟ་འོག་མ་གཉིས་ནི་མི་ལྟར་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱད་ནས་
འབྲིག་པ་སྤྱད་ཀྱང་ལུས་ལ་མི་གཙང་བ་དང་། ཅ་རྒྱུ་མ་མངལ་རྒྱུ་མ་མེད་པས་ཁུ་ཁྲག་མི་འོང་
ལ་མཐུག་ཏུ་རྒྱུ་ཉི་ཆེ་འབྱུང་བས་འབྲིག་པའི་གདུང་བ་དང་བྲལ། འཐབ་བྲལ་བ་རྒྱུ་མ་པན་
ཚུན་འབྱུང་བ་ཅམ་དང་། དགའ་ལྡན་པ་རྒྱུ་མ་ལག་པ་བཅངས་པ་དང་། འབྲུལ་དགའ་བ་རྒྱུ་མ་
ཆོད་པ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྒྱུ་མ་པན་ཚུན་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲིག་པ་སྦྱོད་
ཅིང་གདུང་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་གཉིས་འབྱུང་དང་ལག་བཅངས་དང་། །ཆོད་དང་
བལྟས་པས་འབྲིག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདོད་ལྟ་སྒྲེ་ཚུལ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་
ན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་བསྐྱེད་པས་བྱ་སྒྲེ་ན། ལྟ་དེ་དང་དེའི་བྱར་རི་ལྟར་འཛོག་སྒྲུལ་ན། དེ་དག་
རྩས་སྒྲེས་ཡིན་ཀྱང་པ་མའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྟ་པོ་མོ་གང་གི་པར་བར་ལྟའི་བྱའམ་བྱ་
མོ་བྱང་བ་དེ་དེའི་བྱའམ་བྱ་མོ་འཛོག་པའི་བྱིར། དེ་དག་གསར་དུ་སྒྲེས་མ་ཐག་པའི་བོང་ཆོད་
ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་འདི་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་
ལྟ་བུ་ནས། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་བར་གྱི་བོང་ཆོད་དང་
ལྟ་ཞིང་འདོད་ལྟ་བྱུག་པོ་དེ་དག་ཏུ་སྒྲེ་བའི་བྱིར། བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས། །ལོ་བརྒྱ་ལོན་
པ་ལྟ་བུའི་བར། །དེ་དག་ཏུ་སྒྲེ་ ཞེས་སོ། །འདོད་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། བརྒྱ་
བྱིན་རྫོགས་པར་སྒྲེ་ཞིང་སྤྱར་བས་སྒྲེ་བཞེས་པ་བཅུན་མོ་མ་གཏོགས་ལྟ་གཞན་བྱིས་མི་
ཤེས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྒྲེས་མ་ཐག་ནས་ལུས་
ཀྱི་བོང་ཆོད་ཀྱན་རྫོགས་ཤིང་གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་ཏེ་ལྟ་
ཅིག་སྒྲེ་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ནི་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་ཤས་ཆེ་
བས་གཅེར་བྱར་སྒྲེ་ལ། གཟུགས་ཁམས་པ་དེ་དང་མི་འབྲ་བར་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཤས་ཆེ་བས་
གོས་དང་བཅས་པར་སྒྲེ་བའི་བྱིར། གཟུགས་ཅན་རྣམས། །ཀྱན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས་པ་
ཉིད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། འདོད་པ་སྒྲེ་བ་གསུམ་བཤད་པ། བདེ་བ་སྒྲེ་བ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་དུ་གནས་པ་དང་། རང་གིས་སྤྱུལ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་
སྤྱུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་འདོད་པ་སྒྲེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཡོད་དེ། འདོད་ལྟ་འོག་མ་བཞི་མིར་
བཅས་པ་རྣམས་དང་པོ་དང་། འབྲུལ་དགའ་བ་གཉིས་པ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་འདོད་
པ་སྒྲེ་བ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་པ་སྒྲེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །འདོད་པའི་ལྟ་དང་མིར་བཅས་

རྣམས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
 བྱུང་བར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ནི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་
 བ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་གསུམ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེ་
 བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་གསུམ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པའི་
 བྱིར། དེ་ལ་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་གསུམ་གསུམ་
 ཏུ་སྐྱེ་བས་དགུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་ས་དགུ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་བར་གྱི་ཐག་རིང་ཐུང་གི་ཆད་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། འཛམ་གླིང་འདི་ནས་ལྷ་
 གནས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་ཐག་ཆད་ཡོད་དེ། གནས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་འཛམ་བྱ་གླིང་
 ལ་བྱས་ནས། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ནས་དེའི་གནས་འོག་མ་འཛམ་བྱ་གླིང་གི་བར་ལ་དཔག་ཆད་
 བཞི་བྲི་ཡོད་པ་ཇི་སྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ནས་དེའི་གོང་མ་སུམ་ཙུ་གསུམ་
 ལ་དཔག་ཆད་བཞི་བྲི་ཡོད། གནས་འོག་མ་འཛམ་བྱ་གླིང་ནས་སུམ་ཙུ་གསུམ་གྱི་བར་ལ་
 དཔག་ཆད་བརྒྱད་བྲི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སུམ་ཙུ་གསུམ་ནས་འཐབ་བྲལ་གྱི་བར་ལ་དཔག་
 ཆད་བརྒྱད་བྲི་ཡོད། འཛམ་བྱ་གླིང་ནས་འཐབ་བྲལ་གྱི་བར་ལ་དཔག་ཆད་འབུམ་དང་དུག་བྲི་
 ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འཐབ་བྲལ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་བར་ལ་དཔག་ཆད་འབུམ་དང་དུག་བྲི་ཡོད་
 པ་སོགས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གནས་ནས་
 གནས་འོག་ཇི་སྟེན་པ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་དེ་སྟེན། །ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་འོག་མས་གོང་མའི་
 གནས་སུ་བྱིན་ན་མཐོང་ངམ་ཞེ་ན། རང་གིས་ས་གོང་མའི་རྩ་འབྱུལ་ཐོབ་པའམ། གཞན་བཏེན་
 ཏེ་དེ་ན་གནས་པའི་ལྷས་བྲིད་ན་མཐོང་གི། དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དང་ས་
 གོང་མར་འགོ་བ་དང་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར། རྩ་འབྱུལ་གཞན་བཏེན་མ་གཏོགས་པ། །དེ་དག་

གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །

དུག་པ་སྟོང་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤྱིང་བཞི་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། རྩ་བ་དང་། རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་
 རིས་དུག་པོ་རེ་རེ་སྟོང་དང་། ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་ཙམ་ལྷགས་རི་གཅིག་གིས་
 བསྐྱར་ཏེ་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དང་། སྟོང་དང་པོ་དང་། སྟོང་ཆུང་
 དུར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་བཞི་བ་དང་ཉི་རྩ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་། །ཆངས་པའི་
 འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་དང་པོ་(སྤྱི་ཕུད་)ཡིན་བར་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོད་དེ། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 དེ་སྟོང་ཙམ་ལྷགས་རི་གཅིག་གིས་བསྐྱར་ཏེ་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་སྟོང་གཉིས་
 པ་དང་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། །བར་
 མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོད་དེ། སྟོང་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་ཙམ་ལྷགས་རི་གཅིག་
 གིས་བསྐྱར་ཏེ་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་རྣམས་ཅིག་ཆར་དུ་ཆགས་འཇིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་མེ་ཆུ་རྒྱུད་གསུམ་
 གྱི་འཇིག་པའི་ཆེ་དུས་མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཆེ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་ཆེད་ཆོད་བཤད་པ་ལ། ལུས་ཆད་བཤད་པ་དང་
 ཆེད་ཆོད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མིའི་ལུས་ཆད་བཤད་པ་དང་། ལྷའི་ལུས་ཆད་བཤད་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། སྒྲིང་བཞིའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ཡོད་དེ། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་
 པའི་འཇམ་སྒྲིང་གི་མི་པལ་ཆེར་ཀྱི་ལུས་ཚད་ནི་ཆེ་བ་ལ་སྤྱོད་བཞི་དང་། རྒྱུང་བ་ལ་རང་གི་སྤྱོད་
 བྱེད་དང་བཞི་ཡོད་ལ། སྒྲིང་གཞན་གསུམ་ལ་ཉིས་འགྲུར་ཉིས་འགྲུར་དུ་བསྐྱེད་པས་ན་ཤར་སྒྲིང་
 པའི་མིའི་ལུས་ནི་སྤྱོད་བརྒྱ། རྒྱུང་སྒྲིང་པའི་སྤྱོད་བརྒྱ་དུག །སྤྱོད་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅུ་ཅ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇམ་བྱ་སྒྲིང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚད། །སྤྱོད་བཞི་བ་དང་བྱེད་དང་བཞི། །ཤར་དང་བ་
 ལང་སྤྱོད་དང་ནི། །བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིས་འགྲུར་བསྐྱེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟའི་ལུས་ཚད་བཤད་པ་ལ། འདོད་ལྟའི་ལུས་ཚད་བཤད་པ་དང་། གཞུགས་
 ཁམས་ཀྱི་ལྟའི་ལུས་ཚད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། འདོད་པ་དང་ལྟན་
 པའི་ལྟ་ཡི་ལུས་ཚད་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ལུས་ཚད་རྒྱུང་གངས་གཅིག་གི་བཞི་
 ཆ་དང་། ལུས་ཅུ་ཅ་གསུམ་བ་བཞི་ཆ་གཉིས་དང་། འཐབ་བྲལ་བ་བཞི་ཆ་གསུམ་དང་། དགའ་
 ལྟན་བ་རྒྱུང་གཞུགས་གཅིག་དང་། འཕྱལ་དགའ་བ་རྒྱུང་གཞུགས་གཅིག་དང་བཞི་ཆ་གཅིག །གཞན་
 འཕྱལ་དབང་བྱེད་བ་རྒྱུང་གཞུགས་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཚད་དང་ལྟན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་དང་ལྟན་པའི་ལྟ་ཡི་ལུས་། །བཞི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱུང་གཞུགས་དག །བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་
 བར་དུ་བསྐྱེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། གཞུགས་ཁམས་པའི་ལྟའི་ལུས་ཚད་ཡོད་དེ།
 གཞུགས་ཅན་དང་པོ་ཆངས་རིས་པའི་ལུས་ཚད་ལ་དཔག་ཚད་བྱེད་ཡོད་ལ། དེ་ཡི་གོང་མ་
 གསུམ་རིས་བ་བཞི་ན་དཔག་ཚད་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་པས་ན། མདུན་ན་འདོན་ཀྱི་ལུས་ཚད་ལ་
 དཔག་ཚད་གཅིག །ཆངས་ཆེན་ལ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གཉིས། འོད་རྒྱུང་ལ་དཔག་ཚད་གཉིས་
 ཡོད། འོད་རྒྱུང་གི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཚད་མེད་འོད་ཡན་ཚད་ནི་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་མ་ལས་ལུས་ཉིས་
 འགྲུར་ཉིས་འགྲུར་དུ་བསྐྱེད་པས། ཚད་མེད་འོད་ཀྱི་ལུས་ལ་དཔག་ཚད་བཞི། འོད་གསལ་བ་ལ་
 བརྒྱད་ཡོད་པ་ནས་དགེ་རྒྱས་པ་ལ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་། སྤྱོད་མེད་པ་ལ་ཉིས་འགྲུར་ལས་དཔག་

ཆད་གསུམ་དོར་བས་དཔག་ཆད་བརྒྱུ་ཉི་ཤུ་ཙ་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་ལ་དཔག་ཆད་ཕྱེད་
དང་སུམ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ནས་འོག་མིན་པའི་ལུས་ལ་དཔག་ཆད་ཁྱི་དྲུག་སྟོང་ཡོད་པའི་བར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དཔག་ཆད་ཕྱེད། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་བསྐྱེད། །འོད་ཅུང་
ནམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། །ལུས་ནི་ཉིས་འགྲུར་ཉིས་འགྲུར་ཏེ། །སྤྱིན་མེད་དཔག་ཆད་གསུམ་
དོར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ་ལ། བདེ་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ། དན་
འགྲོ་བའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ། མ་ངེས་པའི་འཆི་བ་ཡོད་མེད་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མིའི་
ཆེ་ཆད་བཤད་པ། ལྷའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་བཞིའི་
མི་ནམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ། བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྟན་ན་མི་ནམས་ཀྱིས་ཆེ་ལོ་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། རུབ་
དང་ཤར་གཉིས་ན་དེའི་ཕྱེད་ཕྱེད་སྤངས་པ་སྟེ་བ་ལང་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ལུས་འཕགས་སྤྱིང་
ཕྱེད་དང་སུམ་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། འཇམ་བུ་སྤྱིང་འདི་ན་ཆེ་ཆད་མ་ངེས་ཏེ། ཆེའི་ཐུང་མཐའ་
ལོ་བརྒྱ་དང་། རིང་མཐའ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ནམས་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མི་
སྟན་ན་ཆེ་སྟོང་སྟེ། །གཉིས་ན་ཕྱེད་ཕྱེད་སྤངས་པའོ། །འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བརྒྱ་དང་
པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ་ལ། འདོད་ལྷའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ཆེ་
ཆད་བཤད་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ། ཆེ་ཆད་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱལ་
བ་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་གི་ཆེ་ཆད་ཡོད་
དེ། མི་ནམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་ནམས་ལས་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པོ་
དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཁྲ་བ། དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོར་བཅིས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་
ཐུབ། དེའི་གོང་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞག་དང་ལོ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྲུར་ཉིས་འགྲུར་
དུ་བསྐྱེད་པས་མི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཁྲ་བ། དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོར་བུས་པའི་

རང་ལོ་སྟོང་། ལུས་ཅུ་ཙུག་ལུས་པའི་ཆེ་ཆད་དུ་འཛིན་པ་ནས་མི་ལོ་སྟོང་དང་དུག་བརྒྱུ་ལ་ཞག་གཅིག་། དེ་ལུས་ཅུ་ལ་རྒྱ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཁྲི་དུག་སྟོང་གཞན་འཕྱུ་དབང་བྱེད་པའི་ཆེ་ཆད་དུ་འཛིན་པའི་བར་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལ། །འདོད་བ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་། དེས་ན་ཆེ་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལ། །གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉའ་ཤིང་འཛིན་ཡན་ཆད་ན་ཉི་ལྔ་མེད་ཀྱང་ཉིན་མཆན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། མེ་ཉིག་ཀྱི་མུད་ཁ་བྱེ་བའི་དུས་དང་། བརྒྱ་ཁ་བྱུས་པའི་དུས་དང་། གཉིད་སྤོ་བའི་དུས་དང་། བྱ་སྐད་མི་འབྱེན་པའི་དུས་དང་། ལུས་ཀྱི་འོད་མི་གསལ་བའི་དུས་ནི་མཆན་མོ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་བརྒྱུ་བ་ཉིན་མོར་འཛིན་པའི་བྱིར། ཉི་མའི་འོད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཁམས་ན་ཉི་ལྔ་མེད་ཀྱང་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ། རང་གི་ལུས་གཞལ་བའི་དབག་ཆད་ཀྱི་གངས་ཀྱི་བར་བསྐལ་མ་ཡིན་པའི་བསྐལ་བའི་གངས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཆེ་ཆད་འཇལ་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཆངས་རིས་པའི་ལུས་ཆད་དབག་ཆད་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆེ་ཆད་ཀྱང་བར་བསྐལ་བཞི་བཅུ་ལ་བསྐལ་བ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་བསྐལ་བ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་ན་འདོན་བར་བསྐལ་བཞི་བཅུ་ལ་བསྐལ་བ་གཅིག་བྱས་པའི་བསྐལ་བ་གཅིག་། ཆངས་ཆེན་ལ་བར་བསྐལ་བཞི་བཅུ་ལ་བསྐལ་བ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་བསྐལ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་སམ་བར་བསྐལ་དུག་ཅུ་ཡོད། འོད་རྩེ་ཡན་ཆད་བསྐལ་ཆེན་ཡིན་པས་འོད་རྩེ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གཉིས། ཆད་མེད་འོད་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ནས་འོག་མིན་ལ་ཆེ་ཆད་བསྐལ་ཆེན་ཁྲི་དུག་སྟོང་ཡོད་པའི་བར་ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུགས་ཅན་ཉིན་མཆན་མེད་ཆེ་ནི། །རང་ལུས་གཞལ་བའི་བསྐལ་བ་ཡིས། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་སྤྲུལ་ཆོག་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྐལ་བ་བྱེད། །དེ་ཡི་གོང་མ་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད། །འོད་རྩེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། །ཆེ་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་ཉི། །སྤྲོན་མེད་བསྐལ་ཆེན་གསུམ་དོར་རོ། །ཞེས་བྱ་

བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་
ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཐུག་
ཉི་ཤུ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་སྟོང་ཐུག་ཉི་ཤུ་རེས་ལྷག་པ་ནི་ལྷག་པ་
ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱལ་ཆེན་བཞི་བྲི་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དུག་བྲི་དང་། སྤྱི་
ཅེ་བ་བརྒྱད་བྲི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཐུག་ནི། ཉི་ཤུ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། ཆེ་ཆད་དེ་དག་འངས་བྱེད་བར་བསྐྱལ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་ཚུང་ནས་སྤྱི་
ཅེ་བར་བསྐྱལ་ཆེན་གྱིས་ཅི་ལ། གཟུགས་ཁམས་དེ་ཡི་འོག་མ་ཆངས་ཆེན་མན་ཆད་ནི་བསྐྱལ་
ཆེན་གྱི་བྱེད་བར་བསྐྱལ་བཞི་བརྒྱལ་བསྐྱལ་བར་བཏགས་ནས་ཅི་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོད་
ཚུང་གི་ཆེ་ཆད་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གཉིས་ཡོད་པ་ནས། འོག་མིན་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་བྲི་དུག་སྟོང་ཡོད་
པ་ལུས་ཆད་ལྟར་ཡིན་ལ། ཆངས་རིས་པའི་ཆེ་ཆད་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་དང་། མདུན་ན་འདོན་ལ་
བཞི་བརྒྱ་དང་། ཆངས་ཆེན་ལ་དུག་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོད་ཚུང་ནས་བཟུང་བསྐྱལ་ཆེན་ཏེ། །དེ་
ཡི་འོག་མ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ་ལ། ཆ་དཔྱལ་བའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ། ཅུང་
འགྲོའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ། གང་དཔྱལ་བའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ་དང་
བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡང་སོས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་བ་ཐེག་ནག་དང་། བསྐྱལ་
འཛོམས་དང་། ཅུ་འབོད་དང་། ཅུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ཆ་བ་སྟེ་དུག་གི་ཆེ་ཆད་ཀྱི་ཅི་གཞི་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ལྷའི་རིས་དུག་པོ་དེ་དག་གི་ཆེ་ཆད་ཡང་
སོས་སོགས་དཔྱལ་བ་དུག་གི་ཉིན་ཞག་དང་མཉམ་ཞིང་། རྒྱལ་ཆེན་པའི་ཆེ་ཆད་དེ་ཡང་སོས་
པའི་ཞག་གཅིག་དང་། དེ་སྐུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ། དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་རང་ལོ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་བཞིན་
དུ་ལྷག་མ་གཞན་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཆེ་

དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་ཆེ་ཆད་འདོད་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་
 ཆེན་པ་རང་ལོ་ལྟ་བུ་ནས་གཞན་འབྱུང་བ་ཁྱིཾ་བུ་སྟོང་ལ་འཛོག་པ་ལྟར་ཡང་སོས་པ་རང་ལོ་
 ལྟ་བུ། ཐེག་ནག་པ་རང་ལོ་སྟོང་། བསྐྱུས་འཛོམས་པ་ཉིས་སྟོང་། ཅུ་འབོད་པ་བཞི་སྟོང་། ཅུ་
 འབོད་ཆེན་པོ་བ་བརྒྱད་སྟོང་། ཆ་བ་བ་རང་ལོ་ཁྱིཾ་བུ་སྟོང་ལ་འཛོག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆེ། །འདོད་པའི་ལྟ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རབ་རྩ་ཆ་བ་དང་
 མནར་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ། རབ་རྩ་ཆ་བའི་ཆེ་ཆད་བར་བསྐྱུས་ཐུང་དང་། མནར་
 མེད་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བར་བསྐྱུས་གཅིག་རྩ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རབ་རྩ་ཆ་ཐུང་མནར་མེད་ནི། །བར་
 གྱི་བསྐྱུས་བཅོ་ །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཅུད་འགྲོའི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ། ཆེ་ཐུང་བ་ནི་དེས་པ་མེད་
 ལ། རིང་མཐའ་ཡོད་དེ། ཅུད་འགྲོ་ཆེ་མཆོག་རྩ་རིང་བ་བར་བསྐྱུས་གཅིག་ཐུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཅུད་འགྲོ་རྣམས། །མཆོག་རིང་བསྐྱུས་བཅོ་ །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ། མིའི་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་
 ཞག་གཅིག་ །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་རྒྱ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཡི་དྲགས་རྣམས། །རྒྱ་བ་ཉིན་ཞག་གིས་ལྟ་བུ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་
 ཆད་ཡོད་དེ། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་དཔྱུལ་གྱི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ། ཉིལ་སྤངས་སམ་བང་
 བ་མ་ག་རྩའི་བྲེ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུས་གང་བའི་ནང་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་ཉིལ་རེ་རེ་བྱང་བས་
 མཐར་ཉིལ་དེ་བྱད་པ་ཅུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་དང་། གཞན་ཅུ་བྱར་རྣམས་པ་སོགས་གང་དཔྱུལ་
 ལྟག་མ་བདུན་གྱི་ཆེ་ཆད་ནི་རང་རང་གི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་ཤུ་ཉི་ཤུས་བསྐྱུར་བ་
 ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཉིལ་སྤངས་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། །ཉིལ་གཅིག་སྤང་བས་བྱད་གྱུར་པ། །ཅུ་བྱར་
 ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུས་བསྐྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱང་མ་ངེས་པའི་ཆེ་བ་ཡོད་མེད་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། སྤྱི་མི་སྟན་པ་ནི་ཆེ་ཆད་མ་རྫོགས་པར་མི་འཆི་ལ། དེ་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་ནམས་ལ་ཆེ་ཆད་མ་རྫོགས་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མི་སྟན་མ་གཏོགས་པ་འཆི། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་བྱང་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་དུས་མ་ཡིན་པར་མི་འཆི་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་སོགས་པ་དང་། སྤིང་པ་ཐ་མ་པ་དང་། དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་། རྒྱལ་བས་ཆེ་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ཆད་དེ་གཞལ་བའི་ཐབས་བཤད་པ་ལ། རྩེ་མ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བརྩམས་པའི་འཇལ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩེ་མ་གཞི་ཡོད་དེ། གཞུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐར་གྱུར་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་དཔག་ཆད་སོགས་ཀྱི་རྩེ་མ་གཞི་དང་། མིང་གི་བྱང་མཐར་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་དེ་ལོ་ལོ་ཀ་སོགས་ཀྱི་རྩེ་མ་གཞི་དང་། དུས་ཀྱི་བྱང་མཐར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལོ་སོགས་ཀྱི་རྩེ་མ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་མིང་དུས་མཐར་རྩལ་ཡིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ ཅས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་ཆད་བཤད་པ། དུས་ཀྱི་ཆད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱང་གྲགས་སོགས་རྩེ་མ་རྩལ་ཡོད་དེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་བདུན་ཅུ་ཆོགས་པའི་རྩལ་དེ་རྩལ་སྟན་གཅིག་དུ་འཇོག་ལ། དེ་བདུན་འདུས་པའི་གོང་བྱ་ལ་ལྷགས་རྩལ་གཅིག །དེ་བདུན་ལ་རྩལ་གཅིག །དེ་བདུན་ལ་རི་གོང་གི་རྩལ་གཅིག །དེ་བདུན་ལ་ལྷག་རྩལ་གཅིག །དེ་བདུན་ལ་སྒྲང་རྩལ་གཅིག །དེ་བདུན་ལ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་གཅིག །དེ་བདུན་ལ་སྟོ་མ་ཅུ་གྱི་རྩལ་གཅིག །དེ་བདུན་ལ་དེ་ལས་བྱང་བ་སྟེ་ཤིག་ཅུ་གྱི་རྩལ་གཅིག །དེ་བདུན་ལ་ནས་ཅུ་གྱི་རྩལ་གཅིག །དེ་བདུན་ལ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་སོར་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བར་འཇོག་པ་སྟེ་རིམ་བ་བཞིན་

དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་འགྱུར་དུ་བྱས་པའི་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ལ་སྟུག་གང་། སྟུག་བཞི་ལ་གཞུ་
འདོམ་གང་། གཞུ་འདོམ་དེ་དག་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚོ་ལ་རྒྱ་མཚོ་གྲགས་གཅིག་དང་། གྲོང་ནས་རྒྱ་
མཚོ་གྲགས་གཅིག་གིས་འཕགས་པ་ལ་དགོན་པར་འདོད་ཅིང་། རྒྱ་མཚོ་དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཆད་
གཅིག་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྱི་ལོ་ལྷུ་དང་ནི། ལྷུ་སྤྱི་དང་ནི་
དེ་བཞིན་དུ། ལྷུ་གས་རྒྱ་རི་བོང་ལྷུ་དང་སྤྱི་ལོ་དང་། ཉི་ཟེར་ལྷུ་དང་སྤྱི་ལོ་དང་། དེ་ལས་སྤྱི་དང་
དེ་བཞིན་དུ། སོར་མོ་གས་ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་བསྟུར། སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་སྟུག་། སྟུག་བཞི་ལ་ནི་
གཞུ་གང་དོ། དེ་དག་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི། རྒྱ་མཚོ་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད། དེ་བརྒྱད་
དཔག་ཆད་ཅེས་བྱོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལོ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ལོ་ལྷུ་ཅོ་གཞི་ཡོད་དེ། དུས་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་།
དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་དུག་ཅུའི་ཡུན་ལ་ཐང་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་སྤྱི་ལོ་ལ་ཡུན་ཅོ་གཅིག་
དང་། ཡུན་ཅོ་གཅིག་སྤྱི་ལོ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། ཉིན་ཞག་སྤྱི་ལོ་ལ་ལྷུ་བ་གཅིག་དུ་འཛོག་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། དེ་ལྷུ་སྐད་ཅིག་དེ་དག་གྱང་། ལྷུ་ཅོ་
ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ། ཡུན་ཅོ་ཉིན་ཞག་ལྷུ་གསུམ་ནི། གོང་ནས་གོང་དུ་སྤྱི་ལོ་དང་བསྟུར། ཞེས་
སོ། དེ་ཆོས་ཅན། ལོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཞག་གི་དབང་གིས་གསོ་སྦྱང་གི་དུས་ཞག་མི་
ཐུབ་པ་དུག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་དང་བཅས་པའི་ལྷུ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ལོ་གཅིག་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། ལྷུ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་
གཅིག་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྒྱས་པ་ལས་བསྐྱལ་བ་རྒྱས་པ་མང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བར་
བྱི་བསྐྱལ་པ། འཛིག་པའི་བསྐྱལ་པ། སྦྱངས་པའི་བསྐྱལ་པ། ཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ། གནས་

པའི་བསྐྱལ་པ། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་དུ་མ་བཤད་པའི་བྱིར། བསྐྱལ་བ་རྣམ་པ་མང་བཤད་
པ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འཇིག་བསྐྱལ་བཤད་པ། ལྷོངས་བསྐྱལ་བཤད་པ།
ཆགས་བསྐྱལ་བཤད་པ། གནས་བསྐྱལ་བཤད་པ། བསྐྱལ་བ་དེ་བཞིའི་ཡུན་ཆད་མཉམ་པར་
བཤད་པ། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་དང་དུག །དང་པོ་ནི། འཇིག་བསྐྱལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བའི་སྤྲིད་པར་སེམས་ཅན་གསར་སྤྱེ་མེད་པ་ནས་མགོ་བརྒྱམས་ཏེ།
བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གང་འཇིག་རྒྱུ་ལྷོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་བྱད་པའི་བར་གྱི་བརྒྱད་
གྱི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་བར་བསྐྱལ་བརྒྱ་དགུ་དང་། ལྷོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་བར་བསྐྱལ་
གཅིག་སྟེ་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུའི་ཡུན་ཆད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་དཔྱལ་བ་
ཡི། །སྤྲིད་པ་མེད་ནས་ལྷོད་བྱད་པ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷོངས་པའི་བསྐྱལ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མེས་འཇིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
ལྷོང་གསུམ་གྱི་ལྷོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བྱད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆངས་ཆེན་གྱི་འོག་གཞི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆགས་པའི་བར་གྱི་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷོངས་པའི་བསྐྱལ་བ་ལྷོད་
བྱད་ནས། །དང་པོའི་རྒྱང་གི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་པ་གཅིག་དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་མཁས་པ་ཤེས་རབ་
སྦྱིན་པས་བཤད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མེས་འཇིག་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འོག་གཞི་ཆགས་པར་རྩམ་པའི་དང་པོར་རྒྱང་
འཇམ་པོ་ལྡང་བ་དེ་ནས་ནི་བརྒྱམས་ཏེ། དཔྱལ་བ་མནར་མེད་པར་(བར་)སེམས་ཅན་གཅིག་
སྤྲིད་པའི་བར་དུ་འོ་སྟེ་ལྷོད་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་དང་། བརྒྱད་ཆགས་པ་ལ་བར་
བསྐྱལ་བརྒྱ་དགུ་སྟེ་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུའི་ཡུན་ཆད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱང་
ནས་ནི། །དཔྱལ་བའི་སྤྲིད་པའི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་གནས་བསྐྱལ་བཤད་པ་ལ། བར་བསྐྱལ་གྱི་ཆད་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་བཤད་པ།
བར་གྱི་ཁྱག་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ། མཐའི་མ་ཐོག་རིང་མོ་བཤད་པ། ཡར་འཕེལ་བཅུ་དགུའི་
མཆམས་བསྟན་པ། དེ་རྣམས་གནས་པའི་བསྐྱལ་བར་བཤད་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། བར་བསྐྱལ་གཅིག་གི་ཡུན་ཆད་ཅན་གྱི་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ཡོད་དེ། མི་རྣམས་གྱི་ཆེ་
ལོ་དཔག་མེད་ལས་འགྲིབ་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བྱུང་བའི་བར་
བསྐྱལ་གཅིག་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་ནས། །ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་
བར་དུའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བར་གྱི་ཁྱག་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཆེ་
ལོ་བཅུ་པ་ནས་ཡར་འཕེལ་ཏེ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་
བྱི་སྟེ་ཆེ་ལོ་བཅུ་པར་གྱུར་པའི་བར་ནི་བསྐྱལ་བ་གཞན་ཏེ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་
བུ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་བར་གྱི་ཁྱག་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཡར་སྐྱེ་མར་འབྱི་
བའི། །བསྐྱལ་བ་གཞན་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་ཐོག་རིང་མོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཁྱག་པ་བཅོ་བརྒྱད་
སོང་བའི་རྗེས་སུ་ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་སྐྱེས་པའི་བར་བསྐྱལ་གཅིག་གི་
ཡུན་ཆད་ཅན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡར་འཕེལ་གྱི་ཆད་ཡོད་དེ། མི་དེ་དག་གི་ཆེ་ནི་ཡར་
འཕེལ་བའི་ཆེ་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ཡན་ཆད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།
ཐོག་མཐའི་རྒྱུད་པ་རེ་རེ་དང་བར་གྱི་ཁྱག་པ་རེ་རེ་ཡུན་ཆད་མཉམ་སྟེ། རྒྱུད་པ་གཉིས་དལ་གྱིས་
འགྲོ་བས་བྱལ་ལ། ཁྱག་པ་རྣམས་མཁྱེན་པས་འགྲོ་བས་དུས་སྐུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཆེ་ནི་
བརྒྱད་ཁྲིའི་བར། །ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྔ་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་བཅུད་གྱི་འཛིན་རྟེན་ཆགས་

ཟིན་ནས་གནས་པ་འདི་གནས་བསྐལ་ཡིན་ཏེ། ཡ་ཐོག་དང་ཁྱག་པ་བཙུང་དང་མ་ཐོག་དང་
བཙས་པའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས་པའི་གནས་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཛིག་
ཉེན་ཆགས་པ་འདི། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་འཛིག་ཉེན་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དང་ནི་གནས་
པའི་བསྐལ་པ་དང་། འཛིག་པའི་བསྐལ་པ་དང་། ཞིག་ནས་འདུག་པའི་བསྐལ་པ་བཞི་ཡུན་ཆད་
མཉམ་སྟེ། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཆགས། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་གནས། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་འཛིག་། བར་
བསྐལ་ཉི་ཤུར་སྟོངས་ནས་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་དང་། །ཞིག་ནས་འདུག་
པ་དག་མཉམ་སོ། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་འབྱུང་
ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་ཆེན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བར་གྱི་
བསྐལ་པ་དེ་དག་བརྒྱད་ཅུའི་ཡུན་ལ་བསྐལ་ཆེན་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་
ཆེན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཚུལ། རང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཚུལ། འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་རྒྱལ་འབྱུང་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འབྱུང་པའི་
ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐལ་ཆེན་དེ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་
པའི་ཕྱིར། དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་ངོ་ ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིའི་གངས་
མེད་ནི་བགྲང་དུ་མི་རྒྱས་པའི་གངས་མེད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གངས་ཀྱི་གནས་དུག་ཅུའི་
ནང་ཆོན་གྱི་གངས་མེད་ཅེས་པའི་གངས་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཀྱི་གནས་དུག་ཅུ་
འབྱེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུང་སིལ་བྱ་ལས། གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་གི་འབྱུང་དང་། །ས་ཡ་བྱེ་བ་
དུང་ལྷུར་ནམས། །རྒྱང་པའི་གངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཆེན་པོའི་རྩ་དང་བཙས་པ་ནི། །ཐེར་
འབྱུང་ཁྱག་གིག་རབ་བཟུང་དང་། །གཏམས་དགྱིགས་མི་འཁྱུགས་ཁྱད་ཕྱིན་དང་། །པང་སྟེང་

དེང་འབྲེན་མཐའ་སྒྲུང་དང་། རྒྱ་རིག་འོད་མཛེས་དབང་པོ་དང་། །ལེགས་ཕྱིན་རྟོགས་འགྲོ་འབྱེང་
རྒྱལ་དང་། །རྒྱ་སྐད་སྟོབས་འཁོར་བར་ཤེས་དང་། །རྣམ་འབྱུང་སྟོབས་མིག་ཉི་ཤུ་གཅིག་། བར་
དུ་བརྒྱད་ནི་མ་རྟེན་པས། །རང་གི་མིང་གང་རུང་བ་གཞུག། གངས་མེད་བར་དུ་བརྩ་འགྱུར་
བསྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། ཡར་
འཕེལ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོ་གས་ཚུང་བས་མི་འབྱུང་ལ། བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི་
བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་། །ཞེས་
སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན་ཆེ་ལོ་བརྩ་བའི་དུས་སྤྱང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ཡོད་
དེ། སྤྱིང་རྗེ་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། ཆེ་ལོ་བརྩ་བའི་དུས་སྤྱིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐེ་བོང་ཅན་
ཞེས་བྱ་བར་མི་མཐེ་བོང་ཅན་གྱི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་སྐར་མ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོ་གསུགས་
ཁྱ་གང་སོར་བདུན་ཡོད་པ་ཞེས་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གཞན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ཏེ་དབྱུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། དེ་ཡར་
འཕེལ་དང་མར་འགྲིབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཉིས་ཀ་
ལ། །ཞེས་སོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཡི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་
པར་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་
རྒྱས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་དུས། དབྱེ་བ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
རྒྱལ། སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་མཆན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། འཁོར་བསྐྱར་འབྱུང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། དེ་ཆེ་ལོ་སྤྱིང་ཐག་བརྒྱད་རུ་ལས་མི་འབྱེ་བར་ཆེ་
ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་གི་དེ་ལས་འབྱེ་བ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་

དེའི་ལོངས་སྤྱོད་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་འབྱུང་བ་ནི། །སྤོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་
ལས་མི་འབྱེ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། གསེར་གྱི་འཁོར་
ལོས་བསྐྱར་བ། དེ་བཞིན་དུ་དདུལ་དང་། ཟངས་དང་། ལྷགས་གྱི་འཁོར་བསྐྱར་བཞི་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་མཆོག་ཡིན། གཉིས་པ་ཉི་པའི་མཆོག་
ཡིན། གསུམ་པ་འབྲིང་ཡིན། བཞི་པ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་དདུལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་
ལོ་ཅན། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་སྦྱིང་གང་ལ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འཁོར་བསྐྱར་དང་པོ་
ནི་སྦྱིང་བཞི་དང་། གཉིས་པ་ནི་བྱང་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ནི་སྟོ་སྦྱིང་དང་ཤར་
སྦྱིང་གཉིས་དང་། བཞི་པ་ནི་འཛམ་བུ་སྦྱིང་གཅིག་པོ་འདི་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྦྱིང་
གཅིག་སྦྱིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །སྦྱིང་གཅིག་ལ་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་
ལས་བསགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་
བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་ཚུལ་གྱིས་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་
ལ་དབང་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁོར་བསྐྱར་དང་པོ་ལ་ནི་ཁམས་གྱི་ཚུལ་ཐུན་རྒྱལས་
གྱིས་ཕས་ནས་བསུས་ཏེ་འདུད་པར་བྱེད། གཉིས་པ་ལ་ནི་རང་ཉིད་དེར་བྱིན་པ་ཅམ་གྱིས་
འདུད། གསུམ་པ་ལ་ནི་གཡུལ་བཤམས་པ་ཅམ་གྱིས་འདུད། བཞི་པ་ལ་ནི་མཆོན་འདེབས་
པར་བརྩམས་པ་ཅམ་གྱིས་འདུད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་པ་རོལ་པོའི་ལུས་སྟོག་
ལ་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་དགོ་བཅུའི་ལམ་དུ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕས་བསུ་རང་འགོ་གཡུལ་
བཤམས་དང་། །མཆོན་བརྩམས་ཕས་རྒྱལ་གཞོད་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་བསྐྱར་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་གྱི་

ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་མཚན་བཟང་པོ་སྤྲུལ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་མཚུངས་ཀྱང་།
 ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ནི། རང་སའི་ཡུལ་ན་མ་འགྲུས་པར་གནས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བས་འདི་ཆགས་པ་དང་། ཟུར་མ་ཉམས་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
 ཡིན་ལ། འཁོར་བསྐྱར་གྱི་མཚན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་མཚན་ཡུལ་ན་གནས་པ་
 དང་། །གསལ་ལ་རྫོགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་
 ལས་ཀྱང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། །དག་
 དང་མཛེས་དང་གསལ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆར་མི་པོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དགྲ་བ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། འཛིན་བསྐྱལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་ཁྱད་པར། དེ་ལས་རི་ལྟར་འགྲིབ་པའི་ཚུལ།
 འགྲིབ་པའི་མཐར་རི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤར་བསྐྱལ་
 བ་དང་པོ་བྱུང་བའི་མི་རྣམས་ནི་གཞུགས་ཅན་གྱི་ལྟ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡིད་ཅམ་ལས་རྩས་ཏེ་སྤྲེས་
 བས་ཡིད་ལས་བྱུང་བ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཆང་བ། རྩུ་འཕྱལ་གྱི་ནམ་མཁའ་
 ལ་འགོ་བ། རང་འོད་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་སེལ་བ། དགའ་བ་བས་སུ་བ་བ། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའི་
 ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྤར་བྱུང་སེམས་ཅན་གཞུགས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་སོ། །སྐབས་
 འདིའི་དཔག་མེད་ནི་སྣོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གངས་མེད་བརྒྱལ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ལས་རི་ལྟར་འགྲིབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོ་དེ་ནས་འགྲིབ་པར་རྩལ་བ་ན་སའི་སྤྲོད་དུ་སའི་བཅུད་འོ་མའི་སྤྲིས་མ་
 ལྟར་ཆགས་ཤིང་། ཁ་དོག་མར་གསར་འདྲ་བ་སྤྲང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤྲེ་བ་
 བརྒྱལ་ཆགས་ཅན་ཞིག་གིས་སོར་མོའི་རྩེ་མོས་སྤངས་ཏེ་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་སྤངས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་

ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་མྱངས་པས་རིམ་གྱིས་རོ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་ལུས་ལ་སྡི་བ་ཞུགས་ཤིང་།
 འོད་རྒྱུ་པ་དང་མྱ་ངན་བྱེད་པ་ན། སྡི་མཐུན་གྱི་ལས་དབང་གིས་ཉི་ཟླ་གནའ་སྐར་ནམས་མྱང་
 བས་ཉིན་མཆོད་དང་དུས་ཆེགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡང་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་མདོག་
 ངན་ལ་ཉུང་དུ་ཐོས་པ་ནི་མདོག་བཟང་བས་ཁྱོད་ནི་ངན་ལ་ང་ནི་བཟང་ངོ་ཞེས་བརྟན་ཤིང་མི་
 དགེ་བ་བྱས་པས་བཅུད་དེ་རྒྱུ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སའི་བཅུད་ཁ་དོག་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་
 བུ། རོ་སྤང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུ་སའི་སྡེ་དུ་ཆགས་པ་ལ་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་དེ་ཡང་རྒྱུ་
 པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྡེ་གའི་ཆལ་དེ་རོ་སྤར་དང་འདྲ་བ་ཁ་དོག་ཀ་དམ་ལུ་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་
 བྱུང་བ་ལ་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་རྒྱུ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་མ་སྒོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་
 ཁ་དོག་དེ་རོ་སྤར་སྤུམ་སྤུམ་ཆོགས་པ་སོར་བཞི་ཅུ་པ། ནང་བཟུངས་ན་རྒྱུ་སྡེ་བ། རྒྱུ་བཟུངས་ན་
 ནང་སྡེ་བ། ལུ་བྱུན་མེད་པ་བྱུང་། དེ་བས་རགས་པ་ཡིན་པས་བཤད་གཅི་འདོར་བའི་དབང་
 སྡེ་སྤྱོད་དང་ཕོ་མོའི་མཆོད་མ་ཡང་བྱུང་སྟེ། སྡེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ཐ་སྡེད་ཀྱང་བྱུང་། དེ་ནས་
 སྡོན་གྱི་བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཆགས་པ་སྡེས་ཏེ་ལོག་གཡེམ་ལ་ཞུགས་པར་
 གཞན་གྱིས་མཐོང་དོགས་ནས་ཁང་པ་བཅེགས་པས་བྱིམ་གྱི་དང་ཕོ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་མི་ལེ་
 ལོ་ཅན་གཅིག་གི་ཞག་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྐལ་བ་སྤངས་ཏེ་གསོག་འཛོག་བྱས་པར་བཟུངས་པའི་ལུས་དུ་
 སྤར་མ་སྡེས་པས་གཅིག་གིས་རང་གི་སྐལ་བ་བཟང་པ་ན་གཞན་གྱི་དེ་སྤངས་པས་མ་བྱིན་ལེན་
 གྱི་ཐོག་མ་ཡང་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཞིང་བགོས་ཏེ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་མི་རང་བཞིན་བཟང་
 བ་ཞིག་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་ཏེ་སྡོན་ཐོག་གི་དུག་ཆ་བསྟུབ་པས་སྡེ་ཕོ་མང་ཕོས་བཀྱར་བའི་མང་
 བཀྱར་རྒྱལ་ཕོར་གྲགས་ཤིང་། སྤིང་འདིར་རྒྱལ་ཕོར་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ནས་
 རིམ་གྱིས་རོ་ལ་ཆགས། །ལེ་ལོས་གསོག་འཛོག་བྱས་ནས་ནི། །འཛིན་བཅས་ནམས་ཀྱི་ཞིང་
 དཔོན་བསྟུབ། །ཅེས་སོ། །མི་རིགས་བཞི་དང་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྟག་མ་བྱུང་རྒྱལ་ཡང་ཡོད་དེ། མི་
 དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་བྱིམ་ལས་བྱིར་ཕྱོགས་ཏེ་དཔོན་པར་གནས་པ་ནི་བྲམ་ཟེའི་

རིགས་དང་། ཁྱིམ་ན་གནས་ཀྱང་བརྒྱ་འཕྲོག་སོགས་མི་བྱེད་པ་རྗེ་རིགས་དང་། བརྒྱ་འཕྲོག་དང་
སྟོག་གཙུག་སོགས་བྱེད་པ་ནི་དམངས་རིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
བརྒྱས་ཀྱང་མ་བརྒྱས་སོ་ཞེས་ཁྱུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་གཙུག་གཙུག་པོ་སོགས་མི་དགེ་བའི་
ལས་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་བྱུང་བས་ཆེ་རིམ་གྱིས་བྱི་ནས་ཆེ་ཞིན་ཏུ་བྱུང་བ་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་
ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ལས་གྱི་ལམ་ལྷག་བས། །ཆེ་མུང་ལོ་ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འགྲིལ་བའི་མཐར་ཐིག་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ།
བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་འདི་ནི་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་སུ་མཆོན་གྱི་བསྐྱལ་བ་བར་མ་དང་། བར་གྱི་
བསྐྱལ་བ་བར་མ་དང་ནི་མུ་གེའི་བསྐྱལ་བ་བར་མ་དག་གིས་ཆར་བྱིན་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་བ་མཆོན་དང་ནད་དང་ནི། །མུ་གེ་དག་གིས་ཆར་བྱིན་ཏོ། །ཞེས་
སོ། །བསྐྱལ་བ་དེ་གསུམ་གྱི་ཡུན་ཆད་ཡོད་དེ། མཆོན་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཞག་རྣམས་བདུན་དང་ནི་
ནད་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཆེ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན་མུ་གེའི་བསྐྱལ་བ་ལོ་བཅུ་དང་ཆེ་བ་བདུན་དང་
ཞག་བདུན་དག་ཏུ་གོ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞག་རྣམས་དང་ནི་ཆེ་བ་དང་། །ལོ་བཅུ་
དག་ཏུ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །མུ་གེའི་བསྐྱལ་བ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཤམ་ཅེ་བ་དང་། རུས་
གོང་དཀར་པོ་དང་། ཐུར་མས་འཆོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་
ཡོད་དེ། ཉི་མ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོག་གཙུག་སྤངས་པའི་སྟོམ་པ་བསྐྱུངས་ན་མཆོན་བསྐྱལ་དུ་མི་སྐྱེ།
དགེ་འདུན་ལ་སྟོན་ཕུལ་ན་ནད་བསྐྱལ་དུ་མི་སྐྱེ། དེ་ལ་བསོད་སྟོམས་ཕུལ་ན་མུ་གེའི་བསྐྱལ་བར་
མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཛིན་བསྐྱལ་བྱེད་བྱུ་བཤད་པ་ལ། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན། འཛིན་བྱེད་གང་
ཡིན་པ། འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཆོན། རི་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
སྟོད་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཡོད་དེ། མེ་འཛིན་གི་ཆེ་ད་ལྟའི་ཉི་མ་ལས་བཞི་འགྱུར་གྱིས་ཆ་
བའི་ཉི་མ་འདི་དང་གཞན་དུག་བྱུང་ནས་ཅི་ཞིང་ནགས་ཆལ་བྱའི་རྒྱུ་མཆོན་རི་རབ་དང་བཅས་པ་

སྒྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་འཛིག་གི་ཆེ་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སུ་སྒྲིན་འབྲིག་པ་ལས་ཆར་ཆེན་
པོ་བབས་ནས་ལན་ཚུ་རྩེ་ནང་དུ་ཁྱབ་ལྷུར་འཛིག་པར་བྱེད། རྩུང་འཛིག་གི་ཆེ་ལས་གྱི་རྩུང་
གིས་སྒྲོད་གྱི་ཆ་གས་སྤར་གས་ཐམས་ཅད་གཏོར་ནས་རྩལ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་བར་འཛིག་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། མེ་དང་རྩུང་དང་རྩུང་དག་གི་། འཛིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཛིག་པ་གསུམ་གྱིས་འཛིག་བྱ་གང་ཡིན་པ་བཞག་
རུ་ཡོད་དེ། མེ་འཛིག་གིས་འཛིག་བྱ་ལ་རང་གིས་བསྒྲེག་བྱའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་
འཛིག་། རྩུང་འཛིག་གིས་འཛིག་བྱ་ལ་རང་གིས་འཛིག་བྱའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་
འཛིག་། རྩུང་འཛིག་གིས་འཛིག་བྱ་ལ་རང་གིས་འཛིག་བྱའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་
འཛིག་པའི་ཕྱིར། འཛིག་པའི་ཅེ་མོ་གསུམ་སོ་སོར་ཡོད་དེ། མེ་འཛིག་གི་ཅེ་མོར་ལུས་པ་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། རྩུང་འཛིག་གི་ཅེ་མོར་ལུས་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། རྩུང་
འཛིག་གི་ཅེ་མོ་སྟེ་ལྷག་མར་ལུས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་
སོགས་གསུམ་པོ་ནི། །དེ་དག་གི་ཅེ་མོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོ་མེ་དང་། གཉིས་པ་རྩུང་དང་།
གསུམ་པ་རྩུང་གིས་འཛིག་པའི་རྩུ་མཆན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་ནང་
གི་སྒྲིན་དང་ཕྱི་རོལ་སྒྲོད་གྱི་འཛིག་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱད་མེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་
པ་ན་དགའ་བདེ་རྩུ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་རྩུང་ལྟ་
བུའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་མེ་རྩུ་རྩུང་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛིག་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་སྒྲིན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་བཞི་
པ་ན་འཛིག་པ་དེ་དག་མེད་པའི་རྩུ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་མཐའ་དག་དང་
བྲལ་བས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ན་མེད་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་

བཞི་པའི་སྟོང་དེ་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་སྐར་མ་ལྟར་མ་འབྲེལ་བར་གནས་བས་ན་གཞལ་མེད་ཁང་སེམས་ཅན་
དང་བཅས་ཏེ་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཅིག་ཆར་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་
ཁང་། །སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མེ་ཆུ་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། མེ་
ཡིས་འཇིག་པ་བདུན་བསྟུན་ནས་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་ཆུ་ཡིས་འཇིག་པ་གཅིག་འབྱུང་། དེ་ལྟར་མེ་
འཇིག་བདུན་གྱི་རྗེས་ལ་ཆུ་འཇིག་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་ཆུ་འཇིག་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་
མེ་འཇིག་ལན་བདུན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ནི་མཇུག་ཏུ་རྒྱུད་གིས་འཇིག་པ་གཅིག་འབྱུང་བས་
ན་བསྐལ་ཆེན་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་རེ་རེ་ལ་རྒྱུད་གིས་འཇིག་པ་རེ་རེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མེ་ཡིས་བདུན་
ལོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག་། དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། །མེ་ཡིས་བདུན་ལོ་དེ་ནས་ནི། །མཇུག་ཏུ་
རྒྱུད་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇིག་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ལ་ཡུན་
རིང་བྱུང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མེ་འཇིག་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཆངས་ཆེན་པའི་ཆེ་
ཆང་ལ་བར་བསྐལ་དུག་ཅུ་ཡོད་པ་དང་བསྟུན་ནས་བཤད། ཆུ་འཇིག་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་འོད་གསལ་པའི་ཆེ་ཆང་ལ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་བསྟུན་ནས་བཤད། རྒྱུད་འཇིག་
ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དགོ་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཆང་ལ་བསྐལ་ཆེན་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཡོད་པ་དང་
བསྟུན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་དུས་ཆེགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། དུས་ཆེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ནས་བྱུང་བ། དུས་ཆེགས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ངོས་བཟུང་བ། དུས་ཆེགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། གནས་བསྐལ་ཚུལ་པའི་དུས་ཅམ་ན་ཤེད་བྱ་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་གཉིས་
ཀྱིས་སའི་ཞག་ཐོས་བས་ལུས་ཀྱི་འོད་ཉམས་ཏེ་ཐུན་པ་བྱུང་བས་དེའི་ཆེ་ཉི་ཟླ་སྐར་མ་རྣམས་

འགྲོ་བ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱ་ཆེས་གྲངས་
 གྱི་གོ་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་དེ། རང་རེའི་སྟོན་པ་ཤུགས་ཀྱི་ལ་པོ་འདི་ཉིད་སྤྱི་ཆེ་སྤྱི་མ་ཞིག་ལ་
 དང་སྤྱིང་རྩ་བོད་དུ་གྱུར་དུས་ལོ་དུག་ཁྱིར་དགའ་ཐུབ་བསྐྱུབ་པས་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་མཐུ་ཆེ་བར་
 གྱུར་ཏེ་ཆངས་པ་སོགས་སྟོན་མས་གྱིས་ཁྱེས་པའི་དོར་རྒྱ་སྐར་གྱི་གོ་རིམ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་མདོ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས། ལོ་ནི་དུག་ཁྱི་ཐམ་བར་ཡང་། །རྒྱང་པ་གཅིག་གིས་
 དགའ་ཐུབ་གནས། །ཞེས་དང་། རེ་ཞིག་དང་པོར་སྤྱིན་དུག་ཅེས། །རྒྱ་སྐར་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་
 ཅད་ལ། །ནངས་གྱི་དང་པོར་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ལོ་རྒྱ་ཞག་གསུམ་རི་ལྟར་ཚུལ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཅུ་མས་པའི་ལོ་རྒྱ་
 ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག །དུས་ཆེགས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོན་
 འདུལ་བ་ལྟར་ན། སྤྱིས་བྱ་ནད་མེད་གྱི་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཆད་ལ་ཆ་དུག་ཅུ་
 ཅུ་བཞེར་བྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་གི་ཡུན་ཆད་ནི། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག །དེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་
 དེའི་སྐད་ཅིག །དེ་དུག་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཅམ་གཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་
 གཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་རྒྱ་བ་གཅིག །རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཞག་མི་ཐུབ་གྱི་ཞག་དུག་དང་བཅས་པ་
 ལ་ལོ་གཅིག་དུ་འཇོག་སྟེ། མཛོད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། །དེའི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་
 གྱུར། །དུག་ཅུ་ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ །ཡུད་ཅམ་ཉིན་ཞག་རྒྱ་གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་
 ཅུར་བསྐྱར། །ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འཆི་མེད་མཛོད་ལྟར་ན། སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གི་མིག་འདུམ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མཐར་གནས་
 གཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག །དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡུད་ཅམ་གཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་
 ཞག་གཅིག །དེ་བཅོ་སྤྱེ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག །དེ་གཉིས་ལ་རྒྱ་བ་གཅིག །དེ་གཉིས་ལ་ཆེགས་པ་
 གཅིག །དེ་གསུམ་ལ་བཅོད་པ་གཅིག །དེ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་

དུ་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། མིག་འདྲམ་བཙུ་བརྒྱད་མཐར་གནས་ལ། །དེ་སྤྱམ་ཅུ་ལ་སྐྱད་ཅིག་
 བགྲང་། །དེ་ནི་བརྩ་གཉིས་ལྷུང་ཙམ་ཡིན། །དེ་སྤྱམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ །དེ་དག་བཙུ་
 རྩུགས་སྤྱ་གྲགས། །སྤྱ་སྤྱི་རྩུགས་ནི་དཀར་ནག་གཉིས། །དེ་གཉིས་བསྒྲུམས་པ་འཇལ་བྱེད་
 ཏོ། །མཚུ་རྩ་ལ་སོགས་གཉིས་གཉིས་ལ། །དེ་ཆོགས་དེ་གསྤྱམ་བསྒྲོད་པ་གཅིག་ །སྤྱི་བྱང་
 བསྒྲོད་པ་གཉིས་ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དུས་འཁོར་ལྟར་ན། སྤྱིས་བྱ་ནད་མེད་ཀྱི་
 དབྱགས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་དང་ནད་དུ་རྩུབས་པའི་དབྱགས་ཁྱུག་པ་དུག་ལ་ཚུ་སྤང་གཅིག་ །དེ་དུག་
 ཅུ་ལ་ཚུ་ཆོད་གཅིག་ །ཚུ་ཆོད་ང་དགྲ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ལ་ཆེས་ཞག་གཅིག་ །དེ་སྤྱམ་
 ཅུ་ལ་ཆེས་རྩ་གཅིག་ །ཆེས་རྩ་བརྩ་གཉིས་དང་། ཆེས་ཞག་བརྩ་གཅིག་སོགས་ལ་ལོ་གཅིག་དུ་
 འཛོག་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྐྱལ་བའི་རྩོམ་གཞི་ལོ་བཤད་པ། ལོའི་རྩོམ་གཞི་སྒྲ་བ་བཤད་པ། སྒྲ་
བའི་རྩོམ་གཞི་ཞག་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལོ་མགོ་ངོས་འཛིན་ཚུལ། རྣམ་གངས། དཔྱེ་
བ། རྒྱ་གར་ནག་གི་ལོའི་བྱད་པར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་ལུགས་ལ་རྟོར་སྒྲ་བཅུ་བའི་མར་
ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་ལོ་མགོ་དང་དགུན་གྱི་དང་པོ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ས་དགའི་
མཁས་མང་པལ་ཆེར་དགོངས་པ་མཐུན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡོང་བགྲང་དང་། བགྲང་གཞི་དང་། རང་སྐྱོབས་དང་། འདོར་བྱེད་དང་།
ཡོ་རྒྱལ་ས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཡོང་བགྲང་བགྲང་
གཞི་རང་སྐྱོབས་དང་། །འདོར་བྱེད་ཅེས་བྱ་ལོ་ཡི་མིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལོ་ལ་དབྱེ་ན། བྱིས་ཞག་གི་ལོ། ཉིན་ཞག་གི་ལོ། ཆེ་ས་ཞག་གི་ལོ་དང་
གསུམ་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་ལོ་ལ་དབྱེ་ན། ལོ་ཆེན་དྲུག་ཅུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ནག་པ་ལྟར་ན་གྱི་བ་
སོགས་ལོ་ཆེན་དྲུག་ཅུ་དང་། རྒྱ་གར་པ་ལྟར་ན་རབ་བྱུང་སོགས་ལོ་ཆེན་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ནག་པ་རྣམས། གྱི་སྒྲུང་སྟག་ཡོས་འབྲུག་སྒྲུལ་དང་། །རྟ་ལྷག་སྒྲེལ་བྱ་བྱི་པག་
གོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལོ་སྒྲོར་བཅུ་གཉིས་ལ། ཤིང་མེ་ས་ལྷགས་རྒྱ་དང་ལྷས་ལྷར་བྱེ་ནས། གྱི་བ་ལ་
ཤིང་པོ། མེ་པོ། ས་པོ། ལྷགས་པོ། རྒྱ་པོ་གྱི་བ་དང་ལྷ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ལ་ཤིང་པོ། མེ་པོ། ས་
པོ། ལྷགས་པོ། རྒྱ་པོ་སྒྲུང་དང་ལྷ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་སྒྲོར་ལྷག་མ་བཅུ་ལ་ཡང་ལྷ་ལྷ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། པོ་མོའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། གྱི་སྟག་འབྲུག་རྟ་སྒྲེལ་བྱི་པོ། སྒྲུང་ཡོས་སྒྲུལ་ལྷག་བྱ་པག་
པོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་པ་ལྟར་ན་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་ལོ་གན་དུག་རྩ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བདེ་མཆོག་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། རབ་བྱུང་རྣམ་བྱུང་དཀར་པོ་དང་། །རབ་ཕྱོས་སྐྱེ་བདག་
ཡི་གི་ར། །དཔལ་གདོང་དངོས་པོ་ན་ཆོད་ལྟན། །འཛིན་བྱེད་དབང་ལྷག་འབྲུ་མང་པོ། །སྐྱོས་
ལྟན་དཔའ་པོ་བླ་མཆོག་དང་། །སྒྲ་ཆོགས་ཉི་མ་ཉི་སྟོལ་བྱེད། །ས་སྐྱོང་མི་ཟད་ཐམས་ཅད་
འདུལ། །ཀྱན་འཛིན་འགལ་བ་རྣམ་འགྱུར་དང་། །པོང་བྱ་དགའ་བ་རྣམ་རྒྱལ་ཉིད། །རྒྱལ་བ་སྐྱོས་
བྱེད་གདོང་ངན་དང་། །གསེར་འབྲུང་རྣམ་འབྲུང་སྐྱར་བྱེད་དང་། །ཀྱན་ལྟན་འཕར་བ་དགེ་བྱེད་
དང་། །མཛེས་བྱེད་ཁོ་པོ་སྒྲ་ཆོགས་དབྱེག །ཟེལ་གཞོན་སྒྲེལ་(སྒྲེལ)ལུར་བྱ་དང་། །ཞི་བ་ཐུན་
མོང་འགལ་བྱེད་དང་། །ཡོངས་འཛིན་བག་ཡོད་ཀྱན་དགའ་དང་། །སྒྲིན་པོ་མེ་དང་དམར་སེང་
ཅན། །དུས་གྱི་པོ་ཉ་དོན་གྲུབ་དག །སྒྲོ་ངན་ར་ཆེན་ཁྲག་སྐྱུག་པ། །མིག་དམར་ཁོ་པོ་ཟད་བྱེད་
དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཉེ། ལོ་མགོ་མི་གཅིག་གྱུང་།
རབ་བྱུང་གི་ལོ་དང་མེ་ཡོས་གྱི་ལོ་དོན་གཅིག་པ་ནས། ཟད་བྱེད་གྱི་ལོ་དང་མེ་པོ་སྟག་གི་ལོ་
བར་དུ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལྷ་བའི་དབྱེ་བ་དང་སྐར་མའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལོ་གཅིག་ལ་ལྷ་
བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། མགོ་རྒྱལ་མཆུ་དཔོན་གཤམ་པ་ས་ག་སྒྲོན་རྒྱ་སྟོད་ཀྱི་བཞིན་བྱམས་ཐ་སྐར་
སྒྲིན་དུག་ལྷ་བ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ཉ་སྐར་གྱི་སྟོན་ས་མིང་བཏགས་པ་

ཡིན་ཏེ་ཤོལ་མེད་པའི་དུས་སུ་སྐར་མ་མགོས་ཉ་བ་ལ་མགོ་ཟླ་བར་འཛོག་པ་ནས་སློན་ཏུག་གི་
 ཉ་བ་ལ་སློན་ཏུག་གི་ཟླ་བ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞག་དང་ཟླ་བའི་ཤོལ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་
 མ་ངས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མགོ་ཟླ་བ་ལག་གིས་ཉ་བ་སོགས་སློན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱིམ་
 དང་སྐར་ན་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། བྱིམ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་ལ་བྱིམ་ལོ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ཉི་མས་སྐར་བྱིམ་ལ་རང་འགྲོས་ཀྱིས་བགྲོད་པ་གཉིས་རྗེས་པའི་ཕྱིར། གཟའ་
 རྒྱུ་མས་ཀྱིས་སྐར་བྱིམ་ལ་སློན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉི་ཟླ་དང་ཕུར་ཕུ་སོགས་ཀྱིས་རི་རབ་ལ་རང་
 འགྲོས་དང་། བྱིམ་གྱི་འཁོར་ཚུལ་ཀྱིས་གཡས་སྐྱོར་དང་རང་འགྲོས་ཀྱིས་གཡོན་སྐྱོར་བྱེད། ལྷ་
 གཅན་གྱི་ཁ་རུབ་ཏུ་སྒྲིགས་ཏེ་འགྲོས་གཉིས་ཀས་གཡས་སྐྱོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟླ་
 བ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྐར་ལ་ཉིར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སློན་ཏུག་སྐར་མ་མགོ་
 དང་ལག ། རབས་སོ་རྒྱལ་སྐག་བདུན་པོ་ཤར། ། མཚུ་དང་གེ་དཔོ་མེ་བཞི་དང་། ། རག་པ་ས་རི་
 ས་ག་བྱང་། ། ལྷ་མཆམས་སྒྲོན་སྒྲུབས་རྒྱ་སྒྲོད་དང་། ། རྒྱ་སྒྲོད་ལྷོ་བཞིན་གྱི་བཞིན་རུབ། ། མོན་
 ལྷོ་མོན་གྱ་ཁུམས་སྒྲོད་སྒྲོད། ། རམ་གྱ་བ་སྐར་བ་ཉི་ལྔ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྐར་
 དེ་དག་སྒྲིགས་བཞིར་གནས་པར་བཤད་པ་ནི། འཛམ་བུའི་སྒྲིང་འདིར་སློན་ཏུག་སྒྲོད་སྐར་ལ་
 འཆར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་སློན་ཏུག་སོགས་བདུན་ནི། ཤར་
 སྒྲིང་གི་སྒྲིང་ན་གནས་པ་ནས། མོན་གྱེ་སོགས་བདུན་སྒྲིང་འདིའི་སྒྲིང་ན་གནས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉི་མའི་སྒྲིང་པོའི་མདོར་འདི་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ནི་སྒྲིགས་དེ་དང་དེར་བྱ་བ་བྱེད་པ་
 ལ་བཀའ་གིས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་
 ལ་རྒྱ་སྐར་ཉི་ཤུ་ཙམ་བདུན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་བཞིན་ལྷོ་བཞིན་གཉིས་སྐར་ཁོངས་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་བཞིའི་ནམ་མཁར་བྱ་བའི་སྐར་མའི་བྱངས་ཡོད་དེ། དུང་ཕུར་གཉིས་
 ལྷོ་བ་བརྒྱད་ས་ལ་ལྷ་ཡོད་པར་དང་སྒྲོད་སྐར་མ་ལ་དགའ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། སྐར་མ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆད་ཡོད་དེ། ཆེ་བ་ལ་རྒྱུད་གཤམ་བཅོ་བརྒྱད། རྒྱུད་བ་ལ་ས་སྒྲེ་ལས་

རྒྱུ་གྲགས་བཞི། མཛོད་འགྲེལ་ལས་རྒྱུ་གྲགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ཆོག་ལས།
 དུང་གཉིས་བྱེ་བརྒྱད་ས་ཡ་ལྔ། །སྐར་མའི་གངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཆེ་བ་རྒྱུ་གྲགས་བཅོ་
 བརྒྱད་དང་། །རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་གྲགས་བཞི་ལས་གཅིག་ །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། བྱིས་ཞག །ཉིན་
 ཞག །ཆེས་ཞག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱིས་བྱེ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཡུན་ཆད་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་བྱིས་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞུ་དང་ཆུ་སྤོང་བུ་མ་པ་ཉ། །ལྷག་སྒྲང་
 འབྲིག་པ་ཀུན་ཀྱང་། །སེང་གེ་བྱ་མོ་སྒྲང་དང་སྤྲིག་ །ཅེས་པ་སྐར་བྱིས་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞུ་བྱིས་སོགས་གསུམ་ནི་དགུན་དུས་ཀྱི་བྱིས་དང་། ལྷག་མ་དགུ་ལས་སུམ་ཆན་རེ་རིམ་པ་
 བཞིན་དབྱེད་དུས་དང་དབྱར་དུས་དང་སྟོན་དུས་ཀྱི་བྱིས་གསུམ་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡུན་ཆད་ཡོད་དེ། ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་གཉིས་དང་བཞི་ཆ་རེ་ལ་རང་འགྲོས་
 ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྟོང་པའི་ཡུན་ཆད་ལ་བྱིས་རེ་རེར་འཛོག་རིགས་ཏེ། ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་
 ཉིར་བདུན་ལ་རང་འགྲོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྟོང་པའི་ཡུན་ཆད་ལ་བྱིས་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བྱེ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་བྱིས་རེ་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་སྐར་ཁོངས་རེ་ལ་ཆ་
 བཞི་བཞིར་བྱས་པའི་ཆ་རེ་ལ་རྒྱུ་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་པ་དགུ་དགུ་ལ་ལོངས་
 སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲིབས་དང་ཆུ་སྟོད་དང་ཆུ་སྤོང་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དང་པོའི་བར་གཞུའི་
 བྱིས་དང་། ཆུ་སྤོང་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བྱེ་མ་གསུམ་དང་། གོ་བཞིན་དང་བྱེ་བཞིན་སྐར་ཁོངས་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་པ་དང་། མོན་གྱའི་བྱེད་རྒྱུ་པ་སྤུ་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆུ་སྤོང་ཀྱི་བྱིས་དང་། མོན་གྱའི་རྒྱུ་
 པ་བྱེ་མ་གཉིས་དང་མོན་གྱུ་དང་ཁྱམས་སྟོད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་སྤུ་མ་གསུམ་ཀྱི་བར་བུམ་པའི་བྱིས་
 དང་། ཁྱམས་སྟོད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བྱེ་མ་དང་ཁྱམས་སྟོད་དང་ནམ་གྱུ་ནམས་ནི་ཉའི་བྱིས་དང་། ཐ་སྐར་
 དང་བྱ་ཉི་དང་སྤོང་བྱུག་གི་རྒྱུ་པ་གཅིག་གི་བར་ལྷག་བྱིས་དང་། དེ་ནས་སྤོང་བྱུག་གི་རྒྱུ་པ་
 གསུམ་དང་སྐར་མ་དང་མགོའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྒྲང་བྱིས་དང་། དེ་ནས་མགོའི་རྒྱུ་པ་བྱེ་
 མ་གཉིས་དང་ལག་དང་ནབས་སོའི་རྒྱུ་པ་གསུམ་ཀྱི་བར་འབྲིག་པའི་བྱིས་དང་། དེ་ནས་ནབས་

མོའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་མ་དང་རྒྱལ་དང་སྐྱུ་གི་བར་ཀ་རྒྱུ་འཕྲི་བྱིས་དང་། མཆུ་དང་གྲོ་དང་དཔོའི་རྒྱུ་ལ་
 དང་པོའི་བར་སེང་གའི་བྱིས་དང་། དཔོའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་མ་གསུམ་དང་མེ་བཞི་དང་ནག་པའི་རྒྱུ་ལ་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་བྱ་མོའི་བྱིས་དང་། ནག་པའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་མ་གཉིས་དང་ས་རི་དང་ས་གའི་
 རྒྱུ་ལ་སྤྱི་མ་གསུམ་ཀྱི་བར་སྤང་གི་བྱིས་དང་། ས་གའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་མ་དང་ལྷ་མཆོམས་དང་སྤྱོན་
 ཀྱི་བར་སྤྱི་མ་པའི་བྱིས་དུ་འཛོག་པའི་བྱིས་། བྱིས་ལོ་གཅིག་ལ་བྱིས་ཞག་སྤུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་
 དེ། བྱིས་ལོ་གཅིག་ལ་བྱིས་བརྒྱ་གཉིས་ཇོགས་བར་འཆར་དགོས་ལ་བྱིས་རེ་རེ་ལ་བྱིས་ཞག་
 སྤུམ་ཅུ་སྤུམ་ཅུ་ཡོད་པའི་བྱིས་། བྱིས་ཞག་རེའི་ཡུན་ཆད་ཡོད་དེ། བྱིས་ཞག་རེ་ལ་ཆུ་ཆོད་དྲུག་
 ཅུ་དང་ཆུ་སྤང་ལྷ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པའི་བྱིས་།

གཉིས་པ་ཉིན་ཞག་ནི། ཉི་མས་སྒྲིང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་སྟེ། འཛམ་
བུའི་སྒྲིང་འདིར་ནམ་ལང་ནས་ནམ་ལང་གི་བར་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལ་
ཆུ་ཚོད་དུག་ཅུའམ་ཡུད་ཙམ་སྟམ་ཅུ་ཡོད་པའི་སྒྲིང་། དེས་ན་ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སྟམ་བརྒྱ་
དང་དུག་ཅུ་ཙམ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཆེས་ཞག་ནི། ཟླ་བ་འཕེལ་འགྲིལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་ཡར་
 རོལ་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་བཙོ་ལྗེའི་ཆ་གཅིག་གསུམ། མར་རོལ་ནག་ཆ་འགྲིལ་བའི་བཙོ་ལྗེའི་ཆ་
 གཅིག་ལ་ཆེས་ཞག་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བའི་ཆ་གསུམ་ནས་དཔག་ཆད་
 གསུམ་དང་དཔག་ཆད་གཅིག་ལ་གསུམ་བཤོས་པའི་ཆ་གཅིག་འཕེལ་བའི་ཡུན་ཆད་ལ་ནི་ཅུ་ཆོད་
 ལྷ་བརྩུང་དགུ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཆེས་ཞག་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་
 བའི་རྒྱར་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྩུང་ཡོད་ཅིང་ཡར་རོལ་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་བཙོ་ལྗེའི་ཆ་གཅིག་གསུམ། མར་
 རོལ་ནག་ཆ་འགྲིལ་བའི་བཙོ་ལྗེའི་ཆ་གཅིག་ལ་ཆེས་ཞག་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱིས་
 ལོ་གཅིག་ལ་ཆེས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཆད་དཤོས་ཏེ།
 བྱིས་ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྷ་ཆད་བ་གང་ཞིག །ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་

དུག་ཅུ་རེ་ལྟ་ལ་ཆོས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཆང་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱིམ་ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་ལྟ་འདས་པའི་ཆོ་
 ཆོས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་ལྟ་འདས་ནས་ཚུ་ཆོད་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་ལྟ་ལྟག་པ་གང་
 ཞིག ། ལྟག་པོ་དེ་རྣམས་བསྐྱེམས་པས་ཆོས་ཞག་དུག་འབྲང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 ཞག་ལས་ཉིན་ཞག་ཚུ་ཆོད་རེའམ་ཡུད་ཅམ་སྟེད་སྟེད་ཀྱིས་ལྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དུས་ཆོག་ས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། དུས་ཆོག་ས་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།
 བཞིར་དབྱེ་བ། ལྟར་དབྱེ་བ། དུག་ཅུ་དབྱེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགུན། དེའི། དབྱར་
 གསུམ་ལ་མགོ་རྒྱ་བ་སོགས་རྒྱ་བ་བཞི་བཞིར་བྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོས་
 བཟང་ངན་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་བ་བཞིར་ཡོངས་སྟེད་པའི་གོས་དེ་དམན་པ་ལྷག་དར་ཁྱོད་ཀྱི་གོས་
 སུ་ངོས་འཛིན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དུས་ཆོག་ས་ལ་དགུན། དེའི། དབྱར། ལྟར་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་
 རབ་འབྲིང་ཐ་ཆུང་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཐ་སྟེད་དང་བསྟུན་པ་དང་། དགུན་དེའི་དབྱར་ལྟར་གྱི་དུས་བཞི་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགུན་གྱི་དུས་དང་། དེའི་དུས་དང་། དབྱར་ཅམ་གྱི་དུས་དང་།
 དབྱར་ཐུང་དུའི་དུས་དང་། དབྱར་རིང་པོའི་དུས་དང་ལྟར་བྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་
 དེ། མགོ་རྒྱ་བ་སོགས་བཞི་དགུན་དུས་དང་། ཉག་པ་རྒྱ་བ་སོགས་བཞི་དེའི་དུས་དང་། གོ་ལྷན་
 རྒྱ་བ་དབྱར་ཅམ་གྱི་དུས་དང་། ལྷན་ས་རྒྱ་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེ་
 དབྱར་ཐུང་དུའི་དུས་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེ་མ་ཆང་བའི་ལྷན་ས་རྒྱ་བ་སོགས་གསུམ་ནི་
 དབྱར་རིང་པོའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུས་གོ་བརྗོད་པ་དང་། ཤི་བའི་རོ་དང་
 འད་བའི་དབྱར་ཐུང་དུ་དེ་དབྱར་བྱི་མ་ཁས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཡོད་དེ། དགུན། དགུན་སྟེད། དེའི། སོ་ག ། དབྱར། ལྟར་ཏེ་དུག་ཅུ་བྱེ་བ་

དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་ཚིགས་རེ་རེ་ལ་རྩ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞག་
མི་ཐུབ་པའི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་ངོས་འཛིན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའོལ་འདོན་པའི་
ཚུལ་ལ། ཆོས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གི་དོད་མ་ཐུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་བའོལ་འདོན་ཚུལ་དང་། ཆོས་
ཞག་གིས་བྲིས་ཞག་གི་དོད་མ་ཐུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་བའོལ་འདོན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་
དམ་པའི་སློང་གཞི་ལས། སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ། དགེ་སྦྱོང་
དག། ལོ་ལྔ་ལྔ་ན་འོལ་དོར་ཅིག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་ལྔ་ལྔ་ན་རྩ་བའོལ་རེ་འདོན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གི་དོད་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་ལོ་རེ་ལ་ཆོས་
ཞག་དུག་དུག་ལྟག་པ་གང་ཞིག། དེ་བསགས་བས་ལོ་ལྔ་ན་ཞག་སུམ་ཅུ་འེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་
གཅིག་ཏུ་ལོངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལོ་རེ་ལ་ཆོས་ཞག་དུག་ལྟག་གྲང་དེ་དུག་དོར་བ་
ལ་བཏེན་ནས་ཞག་མི་ཐུབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞག་མི་ཐུབ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉིན་ཞག་དེ་
ཆོས་ཞག་ལས་ཡུད་ཅམ་བྱེད་ཀྱིས་ལྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་བསགས་བས་ཡུད་
ཅམ་བཅོ་ལྟར་ལོངས་ཤིང་རྩ་བ་གཉིས་ལ་བསགས་བས་ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་སྟེ་ཞག་གཅིག་ཏུ་
ལོངས་བས་ན་རྩ་བ་གཉིས་གཉིས་ནས་ཞག་གི་འོལ་རེ་རེ་འདོར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་ལས། བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སྦྱོང་དག། རྩོན་པོ་རྣམས་འབྱ་བ་ནི་ཡུས་
ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱལ་པོའི་གཞུང་བཞིན་དུ་ཡང་ཀྱིས་ཤིག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལོ་གཉིས་
དང་རྩ་བ་བྱེད་དང་བརྒྱད་དམ་བྱེད་དང་དགུན་རྩ་བའོལ་རེ་འདོན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཆོས་ཞག་གིས་བྲིས་ཞག་གི་དོད་མ་ཐུབ་པས་ན་ལོ་རེ་ལ་ཆོས་ཞག་བཅུ་གཅིག་རྗེས་འབྱང་
དང་བཅས་པ་རེ་ལྟག་པ་གང་ཞིག། ལྟག་པོ་དེ་དག་བསགས་པའི་ལོ་གཉིས་དང་རྩ་བ་བྱེད་
དང་བརྒྱད་དམ་བྱེད་དང་དགུན་ཞག་སུམ་ཅུ་སྟེ་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་ལོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དུས་
འཁོར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བཅིས་ན། འོལ་དོར་བའི་རྩ་བ་དེའི་རྗེས་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་
རྩ་བ་བྱེད་དང་ལོ་གསུམ་ན་རྩ་བའོལ་རེ་འདོན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་ལས།

འདིར་སྒྲ་བ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སུམ་ཅུ་ཙུག་གཉིས་ན་ལྷག་པའི་སྒྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། གནམ་སྒྲིང་
ལ་ནི་ཉི་མའི་འཕོ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤོལ་བཞི་ཡོད་དེ།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཙེ་གཞི་དབུགས་ཀྱི་ཤོལ། དེ་བསགས་པའི་ཞག་ཤོལ། དེ་བསགས་པའི་ཆེས་
སྒྲིའི་ཤོལ། དེ་བསགས་པའི་ཆེས་ལོའི་ཤོལ་དང་བཅས་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་ལོ་ཤོལ་
འདོན་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་ཤོལ་བཏོན་པས་ཆོག་པའི་བྱིར། སྒྲིར་ཆེས་ཞག་དེ་ཉིན་ཞག་ལས་སྤང་
ཡང་བྱལ་བ་མ་དེས་ཏེ། སྒྲ་བས་སྤྲ་རྒྱ་ལས་འབྱུང་དུ་སྒྲིད་པའི་ཆེ་སྒྲ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་
བ་བྱལ་བས་དེའི་ཆེ་ཆེས་ཞག་ལ་ཚུ་ཆོད་རེ་བཞིའི་བར་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །དེ་ཉིན་ཞག་ལས་
རིང་བའི་བྱིར། སྒྲ་བས་སྤྲ་རྒྱ་ལས་ལྷོག་དུ་སྒྲིད་པའི་ཆེ་འབྲིབ་བ་སྤྲར་བས་ཚུ་ཆོད་ང་བཞིའི་
བར་དུ་འོང་བའི་བྱིར། འོ་ན། ཞག་གསུམ་གང་གཙོ་ཆེ་བེར་ན། སྤྲ་ཆོགས་སྤྲ་ཡང་རང་ལུགས་
ལ་སྒྲ་བའམ་ཞག་གཅིག་མ་འོངས་བར་དུ་ཉིན་ཞག་ལྷགས་ཆེ། སྒྲ་བའམ་ཞག་གཅིག་ལོངས་ན་
ཆེས་ཞག་ལྷགས་ཆེ། ལོ་ལ་བྲིམ་ཞག་ལྷགས་ཆེ་བའི་བྱིར།

དུས་བཞིའི་འཁོར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་རྗེ་གོ་རམ་པ་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་
དབང་ཆོས་གྲགས་སོགས་ས་སྤྱ་བ་དང་། བཅ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། བཅ་ཆེན་སྒོ་
གྲོས་ལེགས་བཟང་སོགས་རང་སྤྱོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར། དུས་བཞི་ཅིག་ཆར་བ་ཡིན་ཏེ།
འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིར་དགུན་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་དུའང་དགུན་གྱལ། འདི་ན་
དབྱར་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ནའང་དབྱར་ཁོ་ན་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་དུས་གཞན་
གཉིས་ལའང་འདྲ་བེར། རོང་སྟོན་ལྷ་ཀྱ་རྒྱལ་མཆོན། སྤྱིད་ཆལ་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་
དགའ་ཆོས་བཟང་། བད་དཀར་ཞལ་ལུང་རྗེས་འབྱང་དང་བཅས་པ། བཅ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་
མ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་བཞི་ན་དུས་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་རིམ་ཅན་དུ་གྱལ་
བ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་བུ་སྤྱིང་འདིར་དགུན་གྱལ་པའི་ཆེ་བ་ལང་སྒྲིད་དུ་སྟོན། སྤྲ་མི་སྟོན་དུ་དབྱར།
ལུས་འཕགས་སྤྱིང་དུ་དབྱིད་གྱལ་བར་བཞེད་དོ། །ལུགས་དེ་གཉིས་ལས་རང་ལུགས་བྱི་མའི་

རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །

མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཞིན་དུས་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 གླིང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཕྱོན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ས་བ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་
 དང་རྟགས་མཆོན་ཐམས་ཅད་གླིང་གཞན་ལས་འཛམ་བུ་གླིང་འདི་གཙོ་བས། གླིང་འདིར་མགོ་
 སྒྲ་བའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་གྲུབ་མ་ཐག་དུ་བྱང་སྒྲ་མི་སྟན་དུ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། མགོ་སྒྲ་བའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་གླིང་བཞིན་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་དུས་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉོར་སྒྲ་བཅུ་བའི་
 ཆེས་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲ་རིངས་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་མི་སྟན་དུ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། མ་གྲུབ་ན། གླིང་བཞིན་ནི་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བར་ཐལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉི་མ་ཤར་
 བའི་ཆེ་སྒྲ་མི་སྟན་དུ་ཉི་མ་འཆར་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉོར་སྒྲ་བཅུ་བའི་ཆེས་
 བཅུ་དྲུག་གི་ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དུས་སུ། སྒྲ་མི་སྟན་དུ་ཉོར་སྒྲ་བཅུ་བའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉི་
 མ་ཤར་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉོར་སྒྲ་བཅུ་བའི་ཆེས་
 བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲ་རིངས་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དུས་དེ། སྒྲ་མི་སྟན་དུ་ཉོར་སྒྲ་བཅུ་བའི་ཆེས་བཅུ་
 དྲུག་གི་སྒྲ་རིངས་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེར་དགུན་གྲུབ་མ་ཐག་
 པའི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉོར་སྒྲ་བཅུ་བའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲ་
 རིངས་དང་པོ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དུས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་སྟན་དུ་དགུན་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་པར་
 ཐལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དགུན་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་སོང་།

གཞན་ཡང་། འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་དབྱར་ནི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མི་
 སྟན་དུ་ཡང་དབྱར་ནི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱར་དབྱར་
 མཉམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་དབྱར་ནི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ནིན་མོའི་
 ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲ་མི་སྟན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འཇམ་བུ་སྒྲིང་འདྲིར་དབྱར་ཉི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་
 ལ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཉིན་ཞག་གི་མཚན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེའི་ཆེ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གྱི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྒྲིམ་སྒྲིམ་
 གྱི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་མཚན་མོའི་ཆ་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། འཇམ་བུ་སྒྲིང་འདྲིར་དབྱར་ཉི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉིན་
 མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་མཚན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་
 ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཡུད་ཙམ་
 སུམ་ཅུ་ལས་མེད་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ལྔ་གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་
 སུམ་ཅུར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། འཇམ་བུ་སྒྲིང་འདྲིར་དབྱར་ཉི་ཐུང་བ་
 མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུག་
 དབྱུག་མཉམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འཇམ་བུ་སྒྲིང་དུ་དབྱུག་ཉི་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཉིན་
 མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འཇམ་བུ་སྒྲིང་དུ་དབྱུག་ཉི་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་
 ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཡུད་ཙམ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ལས་མེད་པར་
 ཐལ། དེའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ལས་མེད་པ་གང་ཞིག །དེའི་མཚན་མོའི་ཆ་ལ་
 ཡང་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་བྱིར། ཏགས་ནམས་སྒར་བཞིན། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 མཛོད་ལས། ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ལྔ་གསུམ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ། །

༡༡། །དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
རིན་པོ་ཆའི་བྱ་གཟིངས་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་
བདུན་པ་བཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
སྟོམས་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་
ལ་དབབ་པ། ལྡན་པའི་ཚུལ། ཐོབ་པའི་ཚུལ། བྱད་པར་བྱི་ཆོས་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། བཟོད་
ཤེས་ལྟ་བུའི་བྱད་པར། ཤེས་བཅུའི་རྣམ་བཞག །དེ་དག་གི་བྱད་ཆོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
དྲི་མ་མེད་པའི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་ནི་བཟོད་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡུལ་ལ་མི་སྟག་པའི་བཟོད་པའི་ངོ་བོར་སྦྱེས་ཀྱང་། དེ་ཐེ་ཆོམ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས། ཡུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤྲོད་པའི་ངོ་བོར་མ་སྦྱེས་ཤིང་དེ་འདྲའི་ཐེ་
ཆོམ་དང་ལྡན་པའི་བྱེད། བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་
དག་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་བྱེད། ཞེས་འཆད་པར། དྲི་མེད་
བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད། ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པའི་སྒོ་ཆོས་
ཅན། ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་བྱེད། བྱབ་སྟེ། ལྟ་བ་ཞེས་པ་བྱེད་ཆོག་ཡིན་པས། ལྟ་རྟོག་དང་འཆོལ་བའི་རང་བཞིན་ལ་
བྱེད་དགོས་པའི་བྱེད། ཞེས་འཆད་པར། ཟད་དང་མི་སྦྱེའི་སྒོ་ལྟ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།
བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟག་

བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་སོགས་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྐྱེད་ཤེས་པ་
 དང་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤངས་བས་ངེས་པའི་ངོ་བོ་དང་ཉེ་བར་
 རྟོག་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་ལས་གཞན་འཕགས་སྒོ་གཉིས་
 ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ལ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ་ཤད་གསུམ་ཀས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ལས་གཞན་པའི་འཛིན་ཉེན་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཤེས་ཆོགས་ཏུག་དང་།
 ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་དག་བ་དང་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱིར་བཏང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། གཞན་ཤེས་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ཏུག་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པར་མ་
 ཟད་ལྟ་བའང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཅིང་ཆོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཏུག་ནི་
 ལྟ་བའང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དམིགས་བསལ་ལ་སྤྱར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིར་
 བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཤེས་པ། རྗེས་སུ་ཤེས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། བ་རོལ་
 ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ། ཏུག་བསྐྱེད་ཤེས་པ། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་ཤེས་
 པ། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྦྱོར་བ་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་ན། ཟག་བཅས་
 དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ཟག་བཅས། བ་རོལ་
 སེམས་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད། ལྟ་བ་མ་རྣམས་ཟག་མེད་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། ཤེས་པ་བརྒྱ་པོ་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་དང་
 གསུམ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཟག་

མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དང་
པོ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཟག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཆོས་དང་ནི། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། དེའི་དམིགས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་དེ། དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
དང་། སོགས་སྤྱུས་འདོད་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལམ་འགོག་པ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པར། ཆོས་ཤེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། སོགས་སྤྱུས་གོང་
གི་ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་ལམ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྗེས་ཤེས་པའི། །སྤྱོད་
ཡུལ་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཉིས་ལས་
བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ། བཞི་ལས་བརྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་
དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་སྟེ་བྱུང་པར་གྱི་དབང་གིས་འོག་མའི་
བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། གོང་མའི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་
ཤེས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་དག་ཉིད་བདེན་བྱེ་བྲག་གིས། །བཞི་སྟེ་ ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་ལས་བརྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་
དེ། ལྟ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། རྗེས་ཤེས་བཞི་ལ་རྒྱན་ཆགས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟད་པ་ཤེས་པ་བཞི་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་བཞི་དེ་དག་ནི། །མི་སྐྱེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྗེས་ཤེས་སུ་འཛོགས་ཏེ། སྤིང་ཅེའི་སྒྲིམ་སྤང་དགྲུ་པ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེ་རྩ་བུའི་རྗེས་སུ་དང་པོ་ཟད་པ་ཤེས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་སོགས་དང་། དེ་ནས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་ཏེ་སྤྱར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད་དོ་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དུག་མདའ་ཕོག་སྟེ་གི་བ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ནས་གི་བའི་ཆེ་ཆའི་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་གནས་པ་ལྟར་རྒྱལ་འབྱོར་པ་འདིའི་ཤེས་པ་སྤིང་ཅེའི་སྤང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་གཉིས་དང་པོ་སྐྱེ་བ་ནི། །སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་རྗེས་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྗེ་རྩ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་མི་གཅིག་གི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། སྤྱག་ཀུན་ལ་དམིགས་ན་ནི་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་དམིགས་པ་མི་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་དེ་ལམ་ཤེས། ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པས་གསུམ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། བཞི་ལས་བ་རོལ་སེམས་རིག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མའི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ས་འདས་པ་གོང་མའི་སེམས་མི་རིག་། དབང་རྒྱལ་དད་མོས་ལྟ་བུའི་བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་འདས་པ་དབང་རྣམས་མཐོང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མི་རིག་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་གང་ཟག་འདས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེས་ནི་ས་དབང་གང་ཟག་འདས། །མི་རིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་བ་རོལ་ཀྱི་སེམས་ཞིག་པ་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་

མི་རིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཞིག་དང་མ་སྐྱེས་མི་རིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་དང་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་གཉིས་པན་ཚུན་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་དང་བཅས་པ་མི་རིག་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་དང་བཅས་པ་མི་རིག་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཆོས་རྗེས་སློ་ཕྱོགས་པན་ཚུན་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་
 དང་པོ་གཉིས་རིག་ལ། གཞན་མི་རིག་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་དམིགས་རྣམ་མི་མཐུན་པས། དེ་
 ཤེས་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་བ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་ཀྱན་འགག་ལ། འགག་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཉན་ཐོས་མཐོང་བས་སྐད་ཅིག་གཉིས། རིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ་
 དང་པོ་དེ་གཉིས་དང་། བརྒྱད་པ་ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་གསུམ་རིག་ཀྱང་། གཞན་མི་རིག་སྟེ། དེ་
 སྒྲུབ་བ་ཚུང་བས་དེ་གསུམ་རིག་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བས་སྒྲུབ་བ་གཞན་དགོས་ལ། དེའི་
 བར་དུ་མཐོང་ལམ་འགགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། བསེ་རུ་ལྟ་བུས་གསུམ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་ཀྱན་རིག་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པས་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ལྷག་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་བ་མེད་པར་ཀྱན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་སློ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། མི་སློབ་
 པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཤེས། སོགས་སྒྲས་ཀྱན་འབྱུང་སྤངས། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས། ལམ་
 བསྐྱེལ་མོ་ཞེས་ཤེས་པ་དེ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཤེས། ཤེས་པར་བྱར་
 མེད། སོགས་སྒྲས་ཀྱན་འབྱུང་སྤངས། སྤང་བར་བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས། མངོན་དུ་
 བྱར་མེད། ལམ་བསྐྱེལ། བསྐྱེལ་པར་བྱར་མེད་ཅེས་ཤེས་པ་དེ་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་སློ་ལ་འདོད་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཟད་བཤེས་བ་བདེན་ནམས་ལ། །ཡོངས་ཤེས་ལ་སོགས་ངེས་
པའོ། །ཡོངས་ཤེས་བྱར་མེད་ཅེས་ལ་སོགས། །མི་སྤྱེ་བ་ཡི་སྒྲོར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱད་ཆོས་ལ། ཤེས་བ་བཅུར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། གཉེན་པོའི་བྱད་པར།
ནམ་པའི་བྱད་པར་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བ་དེ་དག་བསྐྱུ་ན་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་བཅུར་
འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་
རྫོབ་ཤེས་པ། འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅུས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཤེས། གོང་མའི་གཉེན་པོ་བྱེད་
ཅུས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་ཤེས། དམིགས་པ་གཅིག་ཀྱང་ནམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་
ཤེས་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་བ་གཉིས། དམིགས་པ་དང་ནམ་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ནས་
འགོག་པ་ཤེས་བ་དང་ལམ་ཤེས་པ། སྒྲོར་བ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་པ་རོལ་སེམས་ཤེས། ཉོན་
མོངས་སྒྲོང་བའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་ཟད་བཤེས་པ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པའི་ཆ་ནས་
མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་བ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རང་བཞིན་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །ནམ་
པ་ནམ་པ་སྒྲོད་ཡུལ་དང་། །སྒྲོར་དང་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་དང་། །རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། རྗེས་ཤེས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
ན། དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་མཐོང་ལམ་ལ་ངེས་ཀྱང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་མ་ངེས་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་
ལ་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། །ལམ་ལ་
ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་མ་སྤྱེས་པར་རྗེས་
ཤེས་མི་སྤྱེ། རྗེས་ཤེས་སྤྱེས་པའི་ཆེ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལས་རྒྱལ་བེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

འཆད་པར། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཤེས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པའི་བྱད་པར། རྣམ་པའི་གྲངས་ངེས། དེ་དག་གི་
བྱད་པར། ཆོས་གཞན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན།
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པར། ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སྤྱེས་ཤེས། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་
ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་ལམ་དོད་ཅེ་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཤེས་བཞིན་རྣམ་པ་
བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་ལ་སོགས་པས་
ཆོགས་ལམ་སོགས་སུ་མི་སྦྱག་པ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པར། ཀྱན་རྫོབ་ནི། །དེ་བཞིན་གཞན་དུའང་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱག་བསྐྱེལ་
ཤེས་པ། ཀྱན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་ཤེས་པ་བཞི་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པ་ཅན་ཡིན་
ཏེ། སྦྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པས་མི་རྟག་པ་སོགས་བཞི་འཛིན་པ་ནས་ལམ་གྱིས་ལམ་རིག་སྦྱབ་ངེས་
བཞི་འཛིན་པས་རང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞི་བཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རང་རང་གི་ །བདེན་པའི་རྣམ་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བ་རོལ་ཡིད་ཤེས་སམ་སེམས་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་ལམ་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་གྱི་
རྣམ་པ་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། བ་རོལ་ཡིད་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བ་རོལ་སེམས་ཤེས་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རང་གི་
མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་དང་བཅས་ནི། །ཤེས་བྱ་རང་གི་མཆན་
ཉིད་རྣམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སེམས་སེམས་
བྱུང་རྗེས་རེ་རེ་བ་ཞིག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སེམས་སོ་
སྟམ་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་བྱུང་མི་འཛིན། སེམས་བྱུང་ངོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆེ་སེམས་མི་
འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོས་སོ་སྟམ་དུ་འཛིན་ཆེ་དྲི་མ་མི་འཛིན། དྲི་མ་འོ་སྟམ་དུ་འཛིན་ཆེ་

གོས་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྩམ་རེ་རེ་ཞིག་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་བརྩ་བཞི་ཅན་ཏེ།
བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྩ་བྱུག་གི་སྟོང་དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ལྷག་མ་རྣམ་པ་བརྩ་བཞི་ཅན། །སྟོང་དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་མེད་གྱི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་བརྩ་བྱུག་ལས་གཞན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཁ་ཆེ་
བྱེ་སྤྱོད་ན་རེ། རྣམ་པ་བརྩ་བྱུག་མ་གཏོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་ཟེར་ཏེ། ཇི་
མེད་བརྩ་བྱུག་གཞན་རྣམ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཉི་འོག་པ་ན་རེ། དེ་དག་ཏུ་མ་གཏོགས་པའི་རང་
མཆན་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ལས་མི་ལྟན་པའི་སེམས་
གྱིས་འདོད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཤེས་པར་འགྱུར་
ཏེ། རིགས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མི་ཏྲག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་
པ་དང་། རྩ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རྩེན་དང་འདི་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་གཞི་
ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྤྱོད་མི་ལྟན་པའི་
སེམས་ཞེས་པས་ཟག་མེད་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱེད་ཅེས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
བསྟན། གནས་ཡོད་ཅེས་པས་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། གཞི་ཡོད་ཅེས་པས་རྩ་ཡོད་པ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། གཞན་ཡོད་ཅེས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་བརྩ་བྱུག་པོ་འདི་
མིང་གི་སྒོ་ནས་སམ་རྩམ་སྤྱོད་བརྩ་བྱུག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤེ་བ་ཁ་ཅིག་གཞུང་ལུགས་གྱི་རྩམ་སྤྱོད་བྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་འགོག་ལམ་གསུམ་གྱི་རེ་རེ་སྟེ་བདུན་དུ་འདོད་དེ། སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉིན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་བདེན་པ་ལྷག་མའི་རྩེ་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་
ཀུན་འབྱུང་དང་རབ་སྐྱེ་དང་རྩེན་ཡིན་ཞིང་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ལས་དོན་གཞན་མེད་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་འགོག་པ་ཉིད་ལ་ཞི་བ་སོགས་དང་། ལམ་ཉིད་ལ་རིག་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། བྱོང་ཁྱེར་འཛིག་ཅེས་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
འབྱོར་པས་མངོན་དུ་བྱེད་ཆེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བཞི་དང་། རྒྱ་འགོག་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བེད། བྱེ་སྤྱོད་ན་རེ། རྣམ་སྤྱོད་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་
པས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སོ་སོར་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེད་ཏེ། རྣམ་སྤྱོད་རྣམ་པ་བཅུ་
དྲུག་གོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་སྤྱོད་ན་རེ།
ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེད་ཏེ།
རྣམ་པ་ཤེས་རབ་ ཅེས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་འཛིན་པ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བེད་ཏེ། དང་བཅས་པའི། །དམིགས་དང་བཅས་པས་འཛིན་པར་
བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་འདིར་རྣམ་བཤགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
རབ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཡོད་པ་
ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་
པ་ཡང་ཡིན། གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གཞན་ནི། འཛིན་བྱེད་གཟུང་བར་
བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་འདིས་འདོད་དོ། །རྣམ་པ་འཛིན་སྤངས་ལ་
སྦྱོར་བ་ནི་བྱེ་མདོ་འབྲེས་པའི་སྦྱོར་ནོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་རྣམ་པ་ནི་
སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ངོ་བོ། ཉེན་གྱི་བྱུང་པར། དུན་པ་ཉེར་བཞག་གི་བྱུང་པར། དམིགས་པའི་
བྱུང་པར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་དགོ་མི་དགོ་བྱུང་མ་བསྟན་རྣམ་
པ་གསུམ་ཡོད། ཤེས་པ་གཞན་དགྲུ་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྣམ་གསུམ་གཞན་

རྣམས་དགོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་གང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་
ཤེས་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཡང་མིན་ལ། འདིའི་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་
སུ་ཡང་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། ལུས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་བརྩའི་
ནང་ནས་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། དང་པོ་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ན། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་ན་ཡོད་དེ། དུག་ན་ཆོས་ཤེས་བྱ་བར་
ཞེས་སོ། །རྗེས་ཤེས་ནི་ས་དུག་པ་དེ་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དང་ས་དགུ་ན་ཡོད་དེ།
དགུ། །རྗེས་ཤེས་བྱ་བ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་
སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་དུག་གྲང་ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་དུག་། ཅེས་སོ། །གཞན་ཡིད་
ཤེས་པའམ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ན་ཡོད་དེ། གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་
གཏན་བཞི། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། པ་རོལ་སེམས་ཤེས་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་གྱི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པར། དེ་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་
ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འདོད་རྟེན་ཅན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་བརྒྱད་ནི་
ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་གཞན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགོག་པ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གཅིག་ཕུ་དང་ལྟན་
ཏེ། འགོག་སྟོང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ། །གཅིག་སྟེ་ ཞེས་སོ། །པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་ལུས་
མ་གཏོགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་དང་ལྟན་ཏེ། པ་རོལ་སེམས་སྟོང་ནི། །གསུམ་མ་
ཞེས་སོ། །ལྷག་མའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ནི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་དང་ལྟན་ཏེ། ལྷག་མ་བཞི་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ལ། ཤེས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ། ཆོས་
བཅུ་དང་ཤེས་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱུར་བ། ཆོས་གང་རིག་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
ཆོས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོའི་དམིགས་པ་རྗེས་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དགྲ་ཡོད་དེ། ཆོས་སྒྲོའི་སྒྱུད་ཡུལ་
དགྲ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཆོས་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དགྲ་དང་། ལམ་
ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དགྲ་ཡོད་དེ། ལམ་རྗེས་སྒྲོ་ཡི་དགྲ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་
རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་སྒྲོའི་གཉིས་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་ཤེས་
པའི་དམིགས་པ་ནི། ཤེས་པ་བཅུ་ལ་ཡིན་ཏེ། བཞི་ཡི་བཅུ་ཡིན་ ཞེས་སོ། །འགོག་པ་ཤེས་
པ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ནི་འགོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་གི་
མིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་བཅུ་དང་ཆོས་བཅུ་དག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱུར་པའི་ཆོས་བཅུ་
ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཟག་བཅས་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག །དྲི་མེད་
འདུས་བྱས་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད། འདུས་མ་བྱས་ལ་དོན་དམ་པའི་དགོ་
བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཏེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བཅུ་དག་ནི་སྒྱུར་བར་བྱ། །ཁམས་
གསུམ་པ་དང་དྲི་མེད་ཆོས། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་
ཤེས་པའི་དམིགས་པར་ཆོས་བཅུ་པོ་ཡོད། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་འདོད་པའི་མཚུངས་
ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། ལམ་ལ་དམིགས་པའི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། འགོག་
པ་ལ་དམིགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་དང་ལྔ་ཡོད། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཁམས་གོང་མའི་
མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས།
འདུས་མ་བྱས་དགོ་བ་སྒྲེ་བདུན་ཡོད། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་

དམིགས་པར་ཁམས་གསུམ་ཀའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་རེ་རེ་མཚུངས་
ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་དྲག་ཡོད། འགོག་བ་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་
ཁོ་ན་ཡོད། ལམ་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་ཟག་མེད་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད། བ་
རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་འདོད་གཟུགས་གཉིས་དང་ཟག་མེད་གསུམ་ཀྱི་མཚུངས་
ལྡན་གསུམ་ཡོད། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་འདུས་མ་བྱས་ལྷང་མ་བསྐྱེན་མ་
གཏོགས་བ་དགྲ་ཡོད་པར་རང་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་
པས་ནི་རང་གི་ཆོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་
འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་ངོ་མོ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་ཆོར་འདུ་སོགས་ནི་ཉ་ཅང་ཉེ་བས་མི་འཛིན་ཏེ།
རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། x གཞན་ནི་བདག་མེད་ཉིད་རིག་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྡན་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གང་ལ་ཤེས་པ་དུ་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་སོ་སྐྱེ་ནམས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་སུ་དང་ལྡན། དེ་དང་བྲལ་བའི་
སོ་སྐྱེ་ནམས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན། ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་
དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ཆགས་ཅན་ནི། བཟོད་པ་ཤེས་པ་
མ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་སུ་ཁོ་ན་དང་ལྡན། འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་བ་ཡིན་ན་
ཀུན་རྫོབ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་བྲལ་སྟེ། ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་དང་
པོ་ལ། །ཆགས་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན། །ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་
འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་
པ། ཆོས་ཤེས་པ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྡན། ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་དེའི་སྟེང་དུ་པ་

རོལ་སེམས་ཤེས་ཏེ་བཞི་དང་ལྔ། ལྔ་པ་བསྐྱེད་ཆེས་ཤེས་ཀྱི་དུས་ཆགས་ཅན་ཡིན་ན་སྤར་གྱི་
གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཆེས་ཤེས་ཏེ་བཞི་དང་ལྔ། ཆགས་བྲལ་ལ་སྤར་གྱི་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཆེས་ཤེས་
བསྐྱེད་པས་ལྔ་དང་ལྔ། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཆགས་བཅས་
ཡིན་ན་ལྔ་དང་། ཆགས་བྲལ་ལ་དུག །འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ཆགས་བཅས་ལ་དུག་དང་།
ཆགས་བྲལ་ལ་བདུན། ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ཆགས་བཅས་ལ་བདུན་དང་། ཆགས་བྲལ་ལ་
བརྒྱད་དེ་རེ་རེ་འཕེལ་བ་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡན་ཆད་
ནི། །བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་དང་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐོབ་ཚུལ་ལ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཐོབ་དང་། ས་གང་དུ་
ཤེས་པ་དུ་འཐོབ། ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་དུ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དུ་དང་།
བཤད་པའི་ལྷག་མ་དུ་ཐོབ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་
པ་བདུན་རིམ་སྟེ་སྤར་སྟེས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་ཅིང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
མི་འཐོབ་སྟེ། དེ་ལན་གཉིས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་
པ་དང་། །ཤེས་པ་རིམ་སྟེ་སྤར་སྟེས་པ་རྣམས། །མ་འོངས་པ་ཐོབ་ ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་
ལམ་དེ་ཉིད་ལ་སྤར་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་ཆེས་ཤེས་གསུམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་
པ་རེ་རེ་འཐོབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་བདེན་པ་རེ་རེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེས་ཤེས་སྐབས་
སུ་ཐོབ་ལ་ཆོས་ཤེས་སྐབས་སུ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་སྐབས་སུ་གོང་མའི་བདེན་པ་དེ་
མ་རྟོགས་པས་བདེན་པ་དེ་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས། ཆེས་ཤེས་སྐབས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལ། །ཆེས་གསུམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་། །ཞེས་སོ། །དེ་གསུམ་གྱི་མཐུག་དུ་འབྱུང་
བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་
དེ་ཟད་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེས་ཤེས་ཀྱི་མཐུག་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལམ་ལ་མཐའ་མེད་
པས་དེའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་

རྫོགས་ཤེས་པ་དེ་ལམ་འོངས་པ་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདེ་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ནི་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྫོགས་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་རྫོགས་ཤེས་པ་དེ་ས་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རང་ས་དང་འོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་དང་འོག་ས་ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོགས་ཤེས་པ་དེ་གསུམ་གྱི་བླ་པ་ཉིར་
 བཞག་གི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། འགོག་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོགས་ཤེས་པ་ཆོས་བླ་པ་
 ཉིར་བཞག་ཡིན་ལ། འགོག་པ་གཅིག་ལུ་སྤྱོད་ས་པས་ལྷག་མ་གཞན་གཉིས་ལ་བླ་པ་ཉིར་བཞག་
 བཞི་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་མཐའ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོགས་ཤེས་པ་དེ་གསུམ་རང་རང་གི་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། མཐོང་ལམ་རྫོགས་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་འབད་ཚུལ་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བདེན་རྣམ་ཅན་འབད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་དུ་ཐོབ་ནི། ཆགས་བཅས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཤེས་པ་དྲུག་ཐོབ།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཏེ་བདུན་འཐོབ་སྟེ། ཆགས་བཅས་
 བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དྲུག་། འདོད་ལ་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བདུན། །ཞེས་སོ། །སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་
 གོང་མའི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་ནི་རི་སྤྱོད་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་སྦྱར་བ་དང་། བར་ཆད་
 མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པ་བདུན་འཐོབ་
 སྟེ་ཆོས་ཤེས་རྫོགས་ཤེས་ཀུན་རྫོགས་ཤེས་པ། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་བཞི་དང་བདུན་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡི་གོང་མ་ཆགས་བཅས་ཀྱི། །སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་བདུན་འཐོབ་སོ། །ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་
 བཞི་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ས་བདུན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོབ་པ་ས་
 བདུན་པོ་དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། མདོན་ཤེས་ལྷ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། དག་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ། བསམ་གཏན་སྟེལ་མར་བསྒྲིམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། གོང་མ་སྤྱོད་ཅེ་
 ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་ལ་གནས་པ་ལའང་ཤེས་པ་བདུན་

འཕྲོ་བ་སྟེ། ས་བདུན་ལས་རྒྱལ་མངོན་ཤེས་དང་། མི་གཡོ་ཐོབ་དང་སྟེལ་སྟོམ་པའི། བར་ཆད་
མེད་པའི་ལམ་དག་དང་། གོང་མའི་གྲོལ་པའི་ལམ་བརྒྱད་ལའང་། །ཞེས་སོ། །སྟོབ་པ་ཆགས་
བཅས་དབང་པོ་སྦྱང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་དུག་དང་། ཆགས་བྲལ་བས་དབང་པོ་སྦྱང་བའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བདུན་འཕྲོ་བ་སྟེ། ཆགས་བཅས་པས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་བདེན་བཞི་ཤེས་
པ་དུག་དང་། ཆགས་བྲལ་བས་སེམས་ཤེས་དང་བདུན་ཐོབ་པའི་བྱིར། སྟོབ་པ་སྦྱང་བའི་གྲོལ་
པ་ལ། །ཤེས་པ་དུག་དང་བདུན་འཕྲོ་བ་བའམ། །ཞེས་སོ། །འམ་གྱི་སྒྲས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
དང་བདུན་ཐོབ་པའི་ལུགས་སྟོན་རྟོ། །སྟོབ་པ་དབང་པོ་སྦྱང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་
པའི་འཕགས་པས་ནི་ཆགས་བཅས་ཆགས་བྲལ་གཉིས་དང་སྟོན་ཅེའི་རྟོན་མོངས་ལས་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་གསུམ་ཀས་ཤེས་པ་དུག་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་
ཤེས་རྗེས་ཤེས་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་སྟེ་དུག་ཐོབ་པའི་བྱིར། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་དུག་།དེ་
བཞིན་སྟོན་ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་ལའང་། །ཞེས་སོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པ་དགུ་འཕྲོ་བ་སྟེ། མི་སྦྱེ་
བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་འཕྲོ་བ་པའི་བྱིར། ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་དགུ་འོ། །ཞེས་སོ། །དབང་རྣམ་མི་
གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་བརྩ་ཀ་འཕྲོ་བ། རྟོགས་པའི་སྒྲལ་བ་ཅན་མི་གཡོ་བར་དབང་
པོ་འཕྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་དགུ་ཡོད་པའི་མཐའ་མ་དགུ་པ་ལའང་ཤེས་པ་བརྩ་འཕྲོ་བ་སྟེ། མི་སྦྱེ་
བ་ཤེས་པ་འཕྲོ་བ་པའི་བྱིར། མི་གཡོ་བས་ནི་བརྩ་འཕྲོ་བ་བ(འོ)། །དེར་འཕྲོ་གྲོལ་བའི་མཐའ་མ་
ལའང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། སྟེལ་སྟོམ་དང་། མི་གཡོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་
གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། བྱིར་མི་འོང་སྦྱར་བ་དང་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ནི་ཤེས་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་འཕྲོ་བ་སྟེ། ཟད་དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་
འཕྲོ་བ་པའི་བྱིར། བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་བརྒྱད་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཐོབ་ནི། ས་འོག་མ་གང་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་
 བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། འདས་པའི་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བས་ས་གོང་མས་བསྐྱས་པའི་ལམ་གང་ཐོབ་པ་དེར་ཡང་རང་ས་དང་འོག་མས་བསྐྱས་པའི་
 ཟག་མེད་ལམ་འཐོབ་ལ། འང་སྐྱས་ནམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་ཆེ་ཟག་མེད་གཞན་འཐོབ་ཚུལ་
 ཡང་བསྟན་པའི་བྱིར། གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་བྱིར་གང་། །འཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མའང་
 ཐོབ། །ཅེས་སོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་རྒྱལ་སྤིང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
 གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་འཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་ཟག་མེད་དུ་མ་ཟད་ཟག་བཅས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་མི་སྤྲུག་པ་
 བསྐྱོམ་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་དང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་དང་། བསམ་གཏན་ས་
 དུག་གཟུགས་མེད་པ་སྟེ་ས་བཅུ་གཅིག་པོ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱས་པ་འཐོབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རྫོ་རྩེ་ལྟ་
 བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་བཅོམ་ནས་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་སྤིང་རིན་པོ་ཆེ་འཐོབ་
 པ་ཡིན་པས། དགེ་བ་རྣམས་སྐྱེས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་
 བཅས་ཀྱང་། །ཞེས་སོ། །རྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྔོན་མེད་པ་ལས་གསར་
 དུ་རྙེད་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྔོན་རྙེད་ཟེན་པ་ནི་མི་འཐོབ་པའི་བྱིར། ས་ཀུན་སྔོན་རྙེད་མི་འཐོབ་
 བོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། ཐོབ་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྙེད་པའི་ཐོབ་པ། བསྐྱེན་པའི་ཐོབ་པ།
 གཉིན་པོའི་ཐོབ་པ། ཐག་བསྐྱང་བའི་ཐོབ་པ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། རྙེད་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་ན་རྙེད་པའི་
 ཐོབ་པ་སྟེ། ལམ་གསར་དུ་རྙེད་པའི་ཆེ་ལམ་དེ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། བསྐྱེན་པའི་ཐོབ་པ་ནི་
 ཆོས་ཐོབ་ཟེན་དེ་ཡང་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་འཕགས་པའི་དུན་པ་ཉེར་བཞག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 ལྟ་བུ། གཉིན་པོའི་ཐོབ་པ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མ་དུལ་བའི་གཉིན་པོར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་
 བ་ལྟ་བུའོ། །ཐག་བསྐྱང་པའི་ཐོབ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཐོབ་པ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལ་ཐོབ་པ་བཞི་ཀ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་འདུས་བྱས་ཡིན་

པས་རྟེན་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་གཉིན་པོ་དང་ཟག་བསྐང་པའི་
 ཐོབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད། ཟག་མེད་ལ་རྟེན་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་
 ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ལ་གཉིན་པོ་དང་ཟག་བསྐང་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དང་
 བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དག་བ་འདུས་བྱས་འཐོབ་པའོ། །གཉིན་པོ་དང་ནི་ཟག་བསྐང་པའི། །ཐོབ་
 པ་ཟག་དང་བཅས་པའི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐུན་མོང་གི་
 ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། བྱེ་སྤྲོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུ་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྟོབས་བཙུ་དང་
 མི་འཇིགས་པ་བཞི། དུན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བཙུ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཙུ་བ་བརྒྱད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྟོབས་བཤད་པ། མི་འཇིགས་པ་དང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། ཐུགས་
 རྗེ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྐྱའི་སྟོབས་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། ས་གང་ན་ཡོད་དང་། སྤྱོད་བཤད་གསུམ། དང་པོ་ནི། གནས་དང་གནས་
 མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་ཤེས་པ་བཙུས་བསྟུས་ཏེ། གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པ་
 བཙུ། །ཞེས་སོ། །ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་ཤེས་
 མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་བརྒྱད་ ཅེས་སོ། །བསམ་གཏན་
 གཟུགས་མེད། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། ཉིང་འཇིན་གསུམ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས། མཐར་གནས་དགུ་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་དགུས་བསྟུས། དེ་བཞིན་དུ་
 དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་

སྟོབས། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གསུམ་ནི་ཤེས་པ་དགུས་བསྐྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་སོགས། །དབང་པོ་མོས་དང་ཁམས་ལ་ནི། །དགུའོ་ ཞེས་སོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་ལམ་རང་གི་ངོ་བོར་བྱས་ན་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དགུ། ལམ་དེ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཟུང་ན་ཤེས་པ་བརྩམ་བསྐྱས་ཏེ། ལམ་དག་ལ་བརྩམ་འམ། །ཞེས་སོ། །སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་ན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཟག་པ་བྱད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། འགོག་པ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཆོས་ཤེས་པ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་འགོག་པ་ཤེས་པ་བྱད་པ་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་དུག་གིས་བསྐྱས། ཟག་པ་བྱད་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་མཁྱེན་པར་འདོད་ན་ཤེས་པ་བརྩམ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་པ་དུག་གམ་བརྩམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོབས་བརྩམ་པོ་དེ་ས་གང་ན་ཡོད་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྟོན་གནས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞིན་ཡོད་དེ། སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བའི་སྟོབས། །བསམ་གཏན་དག་ན་ ཞེས་སོ། །སྟོབས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི། འདོད་པ་དང་མི་སྦྱོགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་ས་ཀུན་ན་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇམ་བུའི་སྐྱིང་གི་སྐྱེས་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ནི། །ས་རྣམས་ཀུན་ན་མ་ ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་ཤེས་པ་ནི། འདི་དག་ལ་སྟོབས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་ཤེས་པ་ནི་ལ་ལར་འདོད་ཀྱང་མི་འཇུག་པས་སྟོབས་སུ་མི་འོས་ཏེ། གནས་བརྟན་ལྡན་རིའི་བྱས་མི་ཞིག་གི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅུ་མ་གཟིགས་པ་དང་། བྱ་ཞིག་ཁས་གཙུག་པའི་སྐྱེ་འཆི་མ་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་དེ་དག་ལ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྟོབས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་

མི་མངའ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱའི་སྟོབས་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལ་སྟེང་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་མངའ་སྟེ།
 སྐུ་ལ་སྟེང་མེད་བུ་ཡི་སྟོབས། །ཞེས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་གཞན་དག་ན་རེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 སྐྱའི་ཆོགས་རེ་རེ་ན་སྟེང་མེད་བུའི་སྟོབས་མངའ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། གཞན་དག་ཆོགས་ན་ ཞེས་
 སོ། །སྟེང་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྒང་པོ་ཆེ་པ་ལ་བ་དང་། སོགས་སྐྱས་སྟོས་
 ཀྱི་སྒང་པོ་ཆེ་དང་། ཆན་པོ་ཆེ་དང་། རབ་གཞོན་དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་། སྟོབས་མཆོག་
 དང་། སྟེང་མེད་ཀྱི་བུ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བརྩ་འབྱུར་གྱི་སྒྲགས་པའི་
 སྟོབས་མངའ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པར། སྒང་ཆེན་སོགས། །བདུན་ཅུས་སྒྲགས་པའི་སྟོབས་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི། མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་སྤྱགས་ཀྱི་སྟོབས་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་དུ་
 སྐྱའི་སྟོབས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པས་ཆད་གཞུང་མི་རུས་སོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །སྐྱའི་སྟོབས་དེ་
 འབྱུང་བཞིའི་བྱད་པར་ལས་གྲུབ་པའི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་འཇིགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕྱན་ཆོགས་
 སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕྱན་ཆོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་
 འཇིགས་པ། གཞན་དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་ངེས་
 འབྱུང་གི་ལམ་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མི་
 འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོ། །མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཤེས་པ་དང་ས་གང་གིས་བསྐྱུས་པ་
 ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་སྟོབས་དང་པོ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་ལྟར་མི་འཇིགས་པ་དང་
 པོ་འང་ཤེས་པ་བརྩ་དང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུས། སྟོབས་བརྩ་པ་ཟག་ཟད་མཁྱེན་པ་ལྟར་མི་
 འཇིགས་པ་གཉིས་པ་ནི་ཤེས་པ་དུག་གམ་བརྩ་དང་ས་བརྩ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས། སྟོབས་གཉིས་
 པ་ལས་འབྲས་མཁྱེན་པ་ལྟར་མི་འཇིགས་པ་གསུམ་པ་ནི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་ས་ཐམས་ཅད་

གྱིས་བསྐྱུས། ལྷོ་བས་བདུན་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མཁྱེན་པ་ལྟར་མི་འཛིགས་པ་བཞི་པ་ནི་ཤེས་པ་
བརྒྱུའམ་དགྲ་དང་ས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། རི་ལྟར་ལྷོ་བས་ནི་དང་པོ་དང་། །བརྒྱ་པ་གཉིས་
པ་བདུན་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་གྲས་པར་ཉན་པ་ལ་མི་ཆགས་
པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག །ཆོས་མི་གྲས་པར་ཉན་པ་ལ་མི་ཁྱོ་བའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག །གྲས་མ་
གྲས་གཉིས་ཀས་ཉན་པ་ལ་ཆགས་སྒྲུང་མེད་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་
བཞིན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དྲན་
དང་ཤེས་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཀུན་རྗེ་བཤེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྗེ་བསྒྲོ། །ཞེས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་བྱད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་ཏེ།
རྒྱུའི་བྱད་པར་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བྱབ་པ་
དང་། རྣམ་པའི་བྱད་པར་སྐྱག་བསྐྱལ་གསུམ་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྦྱོད་ལུལ་གྱི་བྱད་
པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། འཇུག་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་དང་། རོ་བོའི་བྱད་པར་ཀུན་རྗེ་བཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་
ཆེས་རྣོ་བ་དང་ཆེས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཆོགས་དང་རྣམ་པ་སྦྱོད་ལུལ་
དང་། །མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་ཆེས་ཆེའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱད་པར་
ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཡོད་དེ། ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་བརྒྱད་
ལས། རོ་བོའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཞེ་སྒྲུང་མེད་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་
གཉི་ཐུག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་
པོས་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཁམས་གསུམ་ཀའི་སེམས་ཅན་

ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
གཅིག་ཕུ་དང་འབྲལ་འདོད་ཡིན་ལ། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ཀ་དང་འབྲལ་འདོད་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་ཀ་ལ་
བརྟེན། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་བྱད་པར་
ཡོད་དེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཉན་རང་གི་རྒྱད་ནའང་ཡོད། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་
རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཛོལ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཛོལ། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་སྤྱིད་ཅེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཛོལ་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། x སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ཅམ་སྦྱོབ་
པར་བྱེད། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
ལས་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་ཁམས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག། སྤྱགས་
རྩེ་ཆེན་པོ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཐ་དད་བྱ་བ་
རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་མམ་ཞེ་
ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་རྒྱ་ཆོག་གས་གཉིས་བསགས་པར་མཉམ་པ་དང་། འབྲས་ཕུ་ཆོས་སྦྱོབ་པར་མཉམ་པ་དང་།
འཕྲིན་ལས་འགོ་བའི་དོན་སྦྱོད་པས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཆོག་གས་དང་ནི། །ཆོས་སྦྱོབ་འགོ་བའི་དོན་སྦྱོད་པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ ཞེས་སོ། །སྦྱ་ཆེ་
རིང་ཕུང་དང་རིགས་བཟང་རན་དང་གདུང་གི་བྱད་པར་དང་སྦྱ་པོང་ཆོད་ཆེ་རྒྱུང་མི་མཉམ་སྟེ་
དེ་དག་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྦྱ་ཆེ་དང་། །རིགས་དང་སྦྱ་པོང་
ཆོད་གྱིས་མིན། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལ་གྲུས་པ་བསྦྱེད་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། མཉམ་པ་ཉིད་

གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཕན་འདོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞི་འོ་སྒོ་
ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོགས་གཉིས་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གོམས་པ་དང་། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་སོགས་
ཡུན་རིང་པོ་ནས་གོམས་པ་དང་། བསྐྱལ་ཆེན་དེ་སྟེད་དུ་བར་ཆད་མེད་བར་གོམས་པ་དང་། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་གོམས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པ་བཞི་ཡོད་དེ། འབད་པ་མེད་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
དང་། སྤྱལ་བསྐྱར་ལ་དབང་བའི་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། མཚན་དཔེས་མཛེས་པའི་སྤྱི་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། པན་འདོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞི་ཡོད་
དེ། དན་སོང་གསུམ་ལས་སྒྲོལ་བར་མཛད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་མཛད་པའམ།
ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་དང་བཞི་ཡོད་
པའི་བྱིར། རྒྱ་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཆོགས་ལ་བཞི། སྤངས་པ་ཕུན་ཆོགས་ལ་
བཞི། མཐུ་ཕུན་ཆོགས་ལ་བཞི། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པར་རང་
འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཕུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་རང་དང་ཕུན་མོང་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་རིས་འདྲ་བ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་དང་མདོན་ཤེས་ལྟ་དང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་དང་ཆད་མེད་བཞི་རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ཟེལ་གཞོན་
སྟེ་མཆེད་དང་བྱད་པར་གྱི་སྟེ་མཆེད་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ཕུན་མོང་བ་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཆོས་གཞན་སྟོབ་དང་ཕུན་མོང་ཡིན། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་
སྒྲོན་ནས་ཤེས། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་མདོན་སོགས། །ཞེས་སོ། །སོ་སོ་སྟེ་བོ་དང་ཕུན་མོང་

བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། མངོན་ཤེས་ལྷ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཟིལ་གཞོན་དང་ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་
མཆེད་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་དང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲོབ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་གི་
ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། སྒྲོན་ནས་
ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། ཐོབ་ཚུལ་དང་། ཞར་བྱུང་བསམ་གཏན་གྱི་
རབ་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་དང་ལྷ། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཆོས་ཅན། བྱད་
པར་ལྷ་དང་ལྷན་ཏེ། རོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། །ཞེས་
སོ། །སའི་བྱད་པར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་མཐའ་ན་
ཞེས་སོ། །གང་ཟག་གི་བྱད་པར་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཙུན་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
དེ། མི་གཡོའི་ཆོས། །ཞེས་སོ། །རྟེན་གྱི་བྱད་པར་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་སྒྲེ་སྒྲེ།
མིས་སྒྲེད་ ཅས་སོ། །དམིགས་པའི་བྱད་པར་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྒྲེས་པ་
མ་འོངས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གཞན་རྒྱུད་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་མི་སྒྲེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་
འདོད་གཏོགས་པ། །མ་སྒྲེས་གཞིར་བཅས་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་ཏེ། དམིགས་པ་མ་
གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་ཤིང་།
དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པ་སྒྲོན་ནས་སྒྲོན་པ་བཏང་སྟེ་འདི་ཤེས་པར་
བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་ནས་ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་
དོ། །ཞེས་སོ། །བྱེ་སྒྲུན་རེ། འདི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་མེད་མི་ཤེས་ཞེས་
ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། ལྷ་མ་དེ་བཞིན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་

གྱི་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་འདྲ་ཡང་། དམིགས་པ་དང་
 ས་དང་རང་གི་ངོ་བོ་གསུམ་མི་འདྲའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས། རྟོན། དེས་པའི་
 ཆེག། སྤྱོད་ས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་ན་ཆོས་རྟོན་དེས་ཆེག་
 དང་། སྤྱོད་ས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག། ཅེས་སོ། །ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡོད་དེ།
 ཆོས་ནི་མིང་དང་ཆེག་དང་ཡི་གེའི་ཆོག་ས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་
 རིག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའོ། །རྟོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡོད་དེ།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་རྟོན་དམ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྟོན་དམ་ཤེས་པའོ། །དེས་ཆེག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡོད་དེ། སོ་
 སོ་མ་ནིང་གི་རྟགས་དང་ཀུན་བཤད་ཀྱི་དུས་དང་གི་ཉི་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རག་གི་སྦྱར་
 བ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་རིག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞི་ན་
 མིང་དང་། རྟོན་དང་རག་ལ་ཐོགས་མེད་ཤེས། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་ས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་ཡོད་དེ། རྟོན་སྤྱང་འདས་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་པ་འཇམ་འཐད་པ་ཐགས་ཐོགས་
 མེད་པར་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་རིག་པ་ཐགས་ཐོགས་
 མེད། །མཛོན་བརྗོད་ལམ་ལ་དབང་ཉིད་ལ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱོད་ས་
 པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། རག་དང་ལམ་གཉིས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་དམིགས་
 པ་རག་དང་ལམ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞི་ཤེས་པ་བརྩུ་དང་ས་གང་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ས་
 པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་དགུས་བསྐྱུས་ཤིང་
 ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དགུའོ་ས་ཐམས་ཅད། །ཅེས་སོ། །རྟོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་ནི། རྟོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་པ་བརྩུ་དང་། རྟོན་གྱི་གཙོ་
 བོ་སྤྱང་འདས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འགོག་པ་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་པ། རྟོན་སྤྱོད་ཤེས་པ་
 བ་ཐད་པ་ཤེས་པ་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་དུག་གིས་བསྐྱུས་ཤིང་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། ཡང་དག་

དོན་རིག་བཅུའམ་རྒྱལ། །དེ་ནི་ཀུན་ན་ ཞེས་སོ། །གཞན་ཆོས་དང་དེས་པའི་ཆེག་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཀུན་རྫོབ། །ཅེས་སོ། །ཆོས་སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞིན་ཡོད་དེ། ཆོས་རིག་འདོད་དང་
བསམ་གཏན་ན། །ཞེས་སོ། །དེས་པའི་ཆེག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། འདོད་པ་དང་
བསམ་གཏན་དང་སོ་གཉིས་ན་ཡོད་དེ། དག་ནི་འདོད་དང་དང་སོ་ན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་འཕྲོལ་ཚུལ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེ་དག་འཕྲོལ་པའི་ཆེ་གང་རུང་
ཞིག་ཐོབ་ན་བཞི་ཀ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། གང་རུང་གཅིག་མ་ཆང་བར་དེ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
མ་ཆང་བར་ན་དེ་ཐོབ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་བཞི་དང་རྒྱལ་སོ་དེ་ས་གང་གིས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
འཕྲོལ་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ཞར་བྱང་རབ་མཐའ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་
མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། དེས་ཆེག་མ་གཏོགས་པའི་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་གསུམ་དང་། རབ་མཐའ་དེ་ཉིད་དང་རྒྱལ་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་
རྒྱལ་ཅེས་སོ། །རབ་མཐའ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བསམ་གཏན་བཞིའི་
དངོས་གཞི་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་གཅིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་མཐའ། །ཞེས་སོ། །དེ་
ལ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་ས་ཀུན་གྱིས་
མཐུན་བྱས། །ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་འཕེལ་བ་གསུམ་གྱི་མཆོག་གམ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་
ཞིག་དགོས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་དགུ་ལ་ཡར་འདོད་སེམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་སོའི་
སེམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས། སྤིང་ཅེའི་བར་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག། དེ་
ནས་ཡང་ཡས་རིམ་ནས་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་ལུགས་བརྒྱུག་ཏུ་འཇུག། དེ་ནས་ཡང་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་རྒྱུ་དུ་ལས་འབྲིང་དང་། འབྲིང་ལས་ཆེན་པོར་སྐྱོམས་པར་འདུག་པ་འཕེལ་
བ་གསུམ་གྱི་མཐར་བསམ་གཏན་བཞི་ཞུགས་པའི་བཞི་བ་དེ་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ཡིན། རབ་
མཐའི་མཐའ་ནི་འཕེལ་བ་དང་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། བསམ་གཏན་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལ་མཐའ་ལ་
མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། x རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱར་བའི་
འབད་ཚེ་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་ལ་མ་སྦྱོས་པར་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱོབ་
པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་སྦྱར་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། རོ་
བོ། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མངོན་ཤེས་དུག་ཡོད་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་
པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། ལྷའི་རྣ་བའི་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པའི་དང་།
སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་
མངོན་ཤེས་དང་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། སྐྱུ་ལ་པ་གཅིག་དུ་མར་དང་། དུ་
མ་གཅིག་དུ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་
རབ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། ལྷའི་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
སྐྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཆགས་སོགས་
དང་བཅས་མ་བཅས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། ལྷའི་མིག་ལ་
བརྟེན་ནས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཟག་པ་སྤིད་པའི་ཟག་པ་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་

གསུམ་ཟད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
འཆད་པར། རྩལ་ལྷུང་ན་བ་ཡིད་དང་ནི། །སྟོན་ཆེ་འཆི་འཕོ་སྟེ་བ་དང་། །ཟད་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་
བ་ཡི། །མངོན་ཤེས་རྣམ་དུག་ ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ནི། དེ་དག་དག་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡན་
ཆད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དང་དུག་པ་མ་གཏོགས་པའི་
ལྷག་མ་བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཆོས་ཤེས་
རྗེས་ཤེས་ལས་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ལྡེའི་ངོ་བོར་སྟེ། ཟག་པ་
ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དུག་གམ་བཅུའི་
ངོ་བོར་སྟེ་བའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་སྟོ། །བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། །སེམས་ལས་ཤེས་པ་
ལྷ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ལ། །བྱུང་ཆོས་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ལྷ་སོ་
སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སའི་བྱུང་པར། དུན་པ་ཉེར་བཞག་གི་བྱུང་པར། ངོ་བོའི་བྱུང་
པར། རིག་པའི་བྱུང་པར། ཆོ་འབྱུང་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་དང་ལྷ། དང་པོ་ནི། མངོན་ཤེས་ལྷ་ནི་
བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་དག་ན་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། དེ་ན་མངོན་ཤེས་
དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལྷ་པ་གསུམ་མེད་པ་གང་ཞིག །གསུམ་པ་ཡང་མེད། བཞི་པ་ཡང་མེད་
པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་
གཞི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞེག་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ངོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་
པ་ན་བདག་གི་ལུས་ནི་འདི་འདྲ་ཞིག་གོ། །སེམས་ནི་འདི་འདྲ་ཞིག་གོ་ཞེས་ལུས་དང་སེམས་
གྱི་མཆོན་མ་འཛིན་ཞིང་པ་རོལ་པོ་ལ་གཏོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྒྲུབ་དུས་ཡིན་གྱི། གྲུབ་ཟིན་
ནས་གཟུགས་ལ་མི་སྟོས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
འགགས་མ་ཐག་པའི་མཆོན་མ་བཟུང་ནས་ལུགས་ལས་བསྐྱོད་སྟེ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱིར་བའི་བར་

དུ་བྱ་བར་བྱེད་ཅིང་སྲིད་པ་བར་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་ཅིན་ནས་གཟུགས་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། མོད་ཀྱིས་དུ་ཡང་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་
 དག་ན། །ཞེས་སོ། །མངོན་ཤེས་ལྷ་པོ་འདི་དག་རང་ས་དང་འོག་སའི་སྦྱོད་ལུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་གིས་རང་སའམ་འོག་ས་སྦྱལ་བར་བྱེད་ཀྱི། གོང་སས་བསྐྱས་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་
 དང་འོག་སའི་ལུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མངོན་ཤེས་ལྷ་འཕྲོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། མོབ་བྱ་དེ་སྦྱེ་བ་
 ལྷ་མ་ལ་འདྲིས་པར་མ་བྱས་ན་སྦྱར་བས་འཕྲོག་ལ། འདྲིས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་
 མོབ་པའི་ཕྱིར། མོབ་བྱ་འདྲིས་པ་ཆགས་བྲལ་བས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་དུག་པོ་དེ་དག་བྱ་བ་ཉེར་བཞག་དང་ལྷན་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་ནི་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཚོས་བྱ་བ་ཉེ་བར་བཞག་
 པ་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱ་བ་ཉེར་བཞག་གསུམ། །ཞེས་སོ། །དང་
 པོ་རྩ་འབྲུལ་དང་ལྷ་འཕྲོག་ན་བ་དང་ལྷ་འཕྲོག་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གསུམ་ནི་ལུས་བྱ་བ་ཉེ་བར་བཞག་
 པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་རྩ་འབྲུལ་ན་བ་མིག་། ཅེས་སོ། །མངོན་ཤེས་ལྷ་ག་མ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་ཉེར་
 བཞག་བཞི་ཀའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ལྷ་ག་མ་ནི་དམིགས་ཀྱིས་མ་བྱེ་བའི་
 ཕྱིར་བྱ་བ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ཆར་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མངོན་ཤེས་དུག་ལ་དགོ་མི་དགོའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ལྷ་འཕྲོག་དང་ན་
 པའི་མངོན་ཤེས་ནི་དབང་ཤེས་དེའི་འཁོར་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལུང་དུ་མ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་ག་མ་
 བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་དང་ན་པའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་
 དུ་མ་བསྐྱན་ལྷ་ག་རྣམས་དགོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་མངོན་ཤེས་འདི་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 ས་པར་མི་འཐད་དེ། དབང་ཤེས་ནི་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེ་སྦྱོར་རེ། ཉེན་
 ཀྱི་དབང་པོ་ས་གང་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སམ་ཡང་ན་མངོན་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་
 པས་དེ་འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའམ་གསུམ་པའམ་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

དེའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 འོ་ན། བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དགེ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ཤེས་རབ་དགེ་
 བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེ་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་མེད་དེ། གཙུ་གཙུ་ལ་སོགས་དགེ་བ་ཡིན་
 བས་སམ་ཡང་ན་པལ་ཆེ་བ་དགེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། བཞི་བ་ནི། མི་སློབ་
 པའི་རིག་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྲོད་གནས་ཤེས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྤྱེ་བ་ཤེས་
 པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་གསུམ་ནི་མི་སློབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ནི་རིག་
 པ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི་རིག་པ་གསུམ་དུ་འཛོགས་ལ་གཞན་མི་འཛོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་
 གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་ཀྱི་མཐའ་དང་། སོགས་སྤྲོད་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་། བར་ལ་ཀྱན་
 ཏུ་ཆོངས་པ་སྒྲིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་མཐའ་སོགས། །མ་རིག་པ་ནི་སྒྲིག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 སོ། །མི་སློབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཐ་མ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་མི་སློབ་པ་ཡིན་ལ།
 གཞན་སྤྲོད་གནས་རྗེས་བྱས་དང་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ནི་དོན་དམ་པའི་མི་སློབ་པ་མ་ཡིན་
 གྱུར། མི་སློབ་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སློབ་
 ཐ་མ་གཉིས་ནི་དེའི། །རྒྱུ་ལ་སྤྱེས་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྤྲོད་གནས་རྗེས་བྱས་དང་འཆི་
 འཕོ་སྤྱེ་བ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་སྤྲོད་པ་ལའང་ཡོད་པར་འདོད་མོད། སྤྲོད་པའི་རིག་
 པར་མ་བཤད་དེ། སྤྲོད་པ་དེ་མ་རིག་པས་རྒྱུ་བཅེངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་
 ལ་འདོད་དེ་མ་རིག་དང་། །བཅས་རྒྱུ་ཕྱིར་ན་རིག་མ་བཤད། །ཅེས་སོ། །

ལྟ་བུ་ནི། མངོན་ཤེས་དུག་གི་དང་པོ་རྩ་ལྟུང་གི་མངོན་ཤེས་དང་། གསུམ་པ་གཞན་
 སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། དུག་པ་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་རྩ་ལྟུང་གི་ཆོ་ལྟུང་དང་། ཀྱན་བཞེད་པའི་ཆོ་ལྟུང་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་ལྟུང་
 རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྲོད་བཤད་གྱུར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཉིད་དུ་གདུལ་བྱའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་

བྱེད་པས་སམ་ཞེ་འབྲས་པ་དང་བར་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་
 ཚོ་འབྲུལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གསུམ་བ་བྱུག་པ་ནི། །ཚོ་འབྲུལ་རྣམས་ཡིན་ ཞེས་
 སོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འབྲུལ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་མ་འབྲུལ་
 བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་པན་བ་སྐྱབ་པ་དང་གདུལ་བྱ་ཡིད་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། བསྟན་པ་མཚོག་། མི་འབྲུལ་བྱིར་དང་པན་བ་དང་། །ཡིད་འོང་འབྲས་ལ་སྦྱར་བྱེད་
 བྱིར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མངོན་ཤེས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། ལྷའི་མིག་དང་
 རྩ་བ། སྤྱིས་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་ངོ་བོ་འབྲས་
 བྱ་དང་བཅས་པ། སྐྱལ་སེམས་ལུལ་དང་བཅས་པ། སྐྱལ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཞར་བྱེད་དང་བཅས་པ།
 རྩུ་འབྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བྱེ་སྤྱོད་རེ། རྩུ་འབྲུལ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། རྩུ་
 འབྲུལ་ཉིང་འཛིན་ ཞེས་སོ། །སྤྱོད་ཡོད་དེ། སྦྱར་བར་བྱེད་པས་སམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་
 རྩུ་འབྲུལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར། བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། སྐྱལ་བ་དང་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 བྱིར། དེ་ལས་ནི། །སྐྱལ་དང་འགྲོ་བ་ ཞེས་སོ། །འགྲོ་བ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྦྱར་བ་བྱེད་ལྟར་
 ལུས་རིམ་གྱིས་བྱིན་བྱེད་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། ཐག་རིང་པོ་ཡང་ཉེ་བར་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 འགྲོ་བ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་འདོད་པའི་གནས་དེ་ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲོ་བ་གསུམ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་མཚུགས་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡོད། གཞན་གཉིས་ནི་ཉན་
 རང་དག་ལའང་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་ལ། །ཡིད་མཚུགས་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ལ། །བྱིན་བྱེད་མོས་
 པ་ལས་བྱུང་ཡང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱལ་བ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པར་གཏོགས་པ་དང་གཟུགས་
 སུ་གཏོགས་པའི་སྐྱལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱལ་བ་ཡོད་དེ། སྤྱི་
 མ་གཏོགས་པའི་བྱིར་སྤྱི་མཆེད་བཞི་ཁོ་ན་སྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། རང་གི་སྤྱི་མཆེད་ནི་མེད་

དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་སྒྲུལ་བ་མེད་
 དེ། རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་སྒྲུལ་བ་མེད་དེ། སྒྲུལ་སེམས་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྒྲུལ་བ་ནི། །ཕྱི་ཡི་སྒྲེ་མཆེད་བཞི་ ཞེས་སོ། །འདོད་པའི་
 སྒྲུལ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དང་དབང་པོ་སྒྲུལ་བ་མེད་
 བའང་ཤེས་དགོས་སོ། །གཟུགས་སྒྲ་གཏོགས་པའི་སྒྲུལ་བའང་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ན་དེ་རོ་མེད་
 བས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དང་རེག་བྱའི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 གཏོགས་གཉིས་ ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། དེའི་སྒྲུལ་བ་
 འདོད་པའི་རྣམ་བཤག་དང་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་དང་། དེའི་སྒྲུལ་བ་གཟུགས་
 གཏོགས་བཤག་དང་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་
 རྟེན་ཅན་ཀྱི་སྒྲུལ་བའང་བཞི་ཡོད་དེ། དེའི་སྒྲུལ་བ་འདོད་པར་གཏོགས་བ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་
 གཏོགས་བ་རེ་རེ་ལ་བཤག་དང་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་
 ཤེས་ཁོ་ནས་སྒྲུལ་བར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་སེམས་དག་གིས་
 སྒྲུལ་བ་སྒྲུལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་སེམས་དག་གིས། །ཞེས་སོ། །སྒྲུལ་སེམས་དེ་དག་
 གྱུང་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྒྲུལ་སེམས་ལ་འདོད་བ་
 དང་རང་སེམས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲུལ་སེམས་གཉིས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་འོག་ས་གཉིས་དང་
 རང་སེམས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲུལ་སེམས་གསུམ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་འོག་ས་གསུམ་དང་རང་
 སེམས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲུལ་སེམས་གཅིག་སྟེ་བཞི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འོག་ས་བཞི་དང་རང་
 སེམས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲུལ་སེམས་གཅིག་སྟེ་ལྔ་ཡོད་པའི་བར་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་
 གྱུང་ནི་བཅུ་བཞི་འོ། །བསམ་གཏན་འབྲས་གཉིས་ནས་ལྔའི་བར། །རིམ་བཞིན་ ཞེས་སོ། །འོག་
 སའི་སྟོམས་འདུག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་སེམས་ས་གོང་མ་ལས་སྒྲེས་བ་མེད་དེ། དེ་རང་ས་དང་

འོག་ས་ཁོ་ནར་ངས་བའི་ཕྱིར། གོང་མ་ལས་སྐྱེས་མིན། །ཞེས་སོ། །སྤྱལ་སེམས་རྟེན་ཚུལ་
ཡོད་དེ། དེ་དག་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞིན་དུ་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
ལས་རྟེན་བའི་ཕྱིར། དེ་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞིན་ ཞེས་སོ། །སྤྱལ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་ལས་ལྷང་
བར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། སྤྱལ་སེམས་དེ་ནི་དང་པོར་སྤྱལ་བར་འཇུག་ཆེ་བསམ་གཏན་དག་པ་
བ་དང་། རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་ཉིད་དང་གཉིས་ལས་འབྱུང་ལ། སྤྱལ་བ་དེ་ལས་ལྷང་བའི་ཆེ་ན་ཡང་
བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་། སྤྱལ་སེམས་གཉིས་ལས་ལྷང་བའི་ཕྱིར། x དག་དང་རང་ལས་
དེ་ལས་གཉིས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱལ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ནི། ས་གཞན་གྱི་སྤྱལ་སེམས་
གྱིས་ས་གཞན་གྱི་སྤྱལ་བ་མི་བྱེད་དེ། རང་གི་ས་བའི་སྤྱལ་སེམས་གྱིས་སྤྱལ་བར་བྱེད་བའི་
ཕྱིར། རང་གི་ས་བས་སྤྱལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་སྤྱལ་བ་
དག་སྤྱར་འཇུག་པ་ནི་ས་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་གྱི་སྤྱར་འཇུག་ལྟེ། གཉིས་པ་
སོགས་ན་དག་ཀུན་ནས་སྦྱང་བ་ལ། གྱང་སྤྱས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྤྱལ་བ་སྤྱ་
བ་རང་ཁོ་ནའི་སེམས་གྱིས་བྱེད་བར་བསྟན་བའི་ཕྱིར། སྤྱར་འཇུག་པ་ནི་འོག་མས་གྱང་། །ཞེས་
སོ། །སྤྱལ་བ་དག་སྤྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྟོན་པ་མིན་བའི་སྤྱལ་བ་ནི་སྤྱལ་བ་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཅིག་
ཅར་སྤྱ་དགོས་ལ། སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱལ་བ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྤྱ་བར་བྱེད་བའི་ཕྱིར། ལྟོན་
མིན་སྤྱལ་བ་པོ་དང་བཅས། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། གཅིག་གིས་སྤྱ་བར་བྱེད་པ་
ནི། །སྤྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱ་བར་བྱེད། །གཅིག་མི་སྤྱ་བར་གྱུར་པ་དང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱར་
མི་འགྱུར། །ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱལ་བ་དག་སྤྱ་བ་མི་འཐད་དེ།
རྒྱད་གཅིག་ལ་སྤྱ་སེམས་དང་སྤྱལ་སེམས་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དང་པོར་སྤྱལ་བ་
པོས་སྤྱལ་སེམས་གྱིས་སྤྱལ་བ་ལུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྤྱམ་དུ་མོས་ནས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཏེ། དེའི་འོག་དུ་སེམས་གཞན་དག་གི་ཀུན་སྦྱང་རྟོག་དཔྱེད་དང་བཅས་པ་དེ་དག་འདི་

ལྟར་སྤྱོད་བར་གྱུར་ཅིག་སྤྲུལ་དུ་མོས་ནས་ངག་སྤྱོད་བ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
གཞན་འདུག་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །སྤྱལ་བ་པོ་གསོན་པར་མ་བཟད་ཤི་བ་ལ་ཡང་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རུས་པ་རྗེ་
བཙུན་བྱམས་པ་མ་གྱུན་བར་དུ་གནས་པར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར། ཤི་བ་ལ་ཡང་ཕྱིན་
བརྒྱབས་ཡོད། །ཅེས་སོ། །མི་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་བརྒྱབས་མེད་དེ། འཕགས་པ་འོད་
སྤང་གི་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར། མི་བརྟན་ལ་མེད་ ཅེས་སོ། །སྤྱེ་བ་
གཞན་དག་ན་རེ། ཤི་བ་ལ་ཕྱིན་བརྒྱབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤང་གི་རུས་པ་མ་ཉམས་པར་
གནས་པ་ནི་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེར་
ཏེ། གཞན་དག་མིན། །ཞེས་སོ། །སྤྱལ་བ་རི་ལྟར་སྤྱལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་སྤྱལ་སེམས་
དུ་མས་སྤྱལ་བ་གཅིག་བྱེད་ལ། ཕྱིས་བྱང་བར་གྱུར་བ་ན་དེ་ལས་བརྒྱལ་སྤྱེ་སྤྱལ་སེམས་གཅིག་
གིས་དུ་མ་སྤྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དུ་མས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །བྱང་བར་གྱུར་ནས་བརྒྱལ་
བའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བསྟོམ་བ་ལས་སྤྱེས་
པ་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། བསྟོམ་ལས་སྤྱེས་པ་ལྷང་མ་བསྟན། །ཞེས་
སོ། །གཞན་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ལྷ་དང་སྤྱ་དང་ཤ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱེ་བས་ཐོབ་པའི་སྤྱལ་
སེམས་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལྷང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱེ་བ་ལས་སྤྱེས་རྣམ་གསུམ་
མོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྩ་འབྲུལ་ལ་དབྱེ་ན་ལྟ་ཡོད་དེ། བསྟོམ་བྱང་དང་། སྤྱེས་
ཐོབ་དང་། གསང་སྤྲགས་ལས་སྤྱེས་པ་དང་། སྤྲན་ལས་སྤྱེས་པ་དང་། ལས་ལས་སྤྱེས་པ་རྣམས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ནི་གོ་སྤྱོད་ལ། གསུམ་པ་ནི། གཞུ་རི་ཞེས་པའི་སྤྲགས་ཀྱིས་ནམ་
མཁར་འགོ་བ་དང་། རྟོག་གོས་བྱས་པའི་སྤྲགས་ཀྱིས་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལྷ་བུའོ། །བཞི་
པ་ནི། སྤྲན་འགའ་ཞིག་ལག་པ་དང་རྐང་པ་ལ་བསྐྱས་ན་ནམ་མཁར་འགོ་བ་ལྷ་བུའོ། །ལྷ་བ་

ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ལས་ཀྱི་དང་། སྤྱིད་པ་བར་མའི་རྩལ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩལ་ལྷ་གསང་
སྤྲུགས་སྤྲུག་དག་དང་། །ལས་ལས་སྦྱེས་དང་རྣམ་པ་ལྷ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མདོན་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་
དང་རྣ་དབང་གཉིས་ལྷའི་མིག་དབང་དང་རྣ་དབང་དངོས་བཀྲགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་
མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་སྦྱོམས་པར་འབྱུག་པས་མིག་དང་རྣ་བའི་ཐོན་ཀོར་དུ་
སྤང་བ་དང་སྤྲུལ་གཏོད་པའི་སྦྱར་བས་བསམ་གཏན་གྱི་སའི་འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱར་བྱས་པའི་
གཟུགས་ཅན་དྲངས་པའི་རང་བཞིན་ལྷའི་མིག་དབང་དང་རྣ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱིར། ལྷ་ཡི་མིག་
དང་རྣ་བ་ཡིན། །བསམ་གཏན་ས་པའི་གཟུགས་དྲངས་པ། །ཞེས་སོ། །བསྒྲུབ་བྱུང་གི་ལྷའི་
མིག་དང་རྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཉག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་བཅས་
དང་ཁོང་བ་ལྷ་བྱའི་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དང་ཡུལ་གཟུགས་དང་སྤྲུལ་གཏོད་རིང་བ་དང་སྤྲུལ་བ་
དང་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་བྱིར། ཟུར་དང་པོ་འཆད་པར། ཉག་ཏུ་བརྟེན་བཅས་མ་ཆང་
མེད། །ཅེས་དང་། གཉིས་པ་འཆད་པར། ཐག་རིང་སྤྲུལ་སྤྲུགས་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །ལྷའི་
མིག་གིས་ངེ་ཙམ་མཐོང་བའི་ཆད་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གིས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
མེད་པར་སྦྱོང་གཅིག་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ན་སྦྱོང་གཉིས་དང་། བསེ་རུ་ལྷ་བྱ་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་མེད་པར་སྦྱོང་གཉིས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ན་སྦྱོང་གསུམ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྦྱོང་གསུམ་དང་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་
ན་ངེ་ཙམ་བཞེད་པ་ལྷར་གྱི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་གཟིགས་པའི་བྱིར། དག་བཙུམ་
བསེ་རུ་སྦྱོན་རྣམས་ཀྱིས། །སྦྱོང་གཉིས་གསུམ་དང་གངས་མེད་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྩལ་ལྷ་འབའ་ཞིག་སྦྱེས་ཐོབ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། གཞན་ཡང་
ལྷའི་མིག་རྣ་སྤྲུགས་སྦྱེ་བས་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྦྱེ་བས་ཐོབ་ ཅེས་སོ། །སྦྱེས་
ཐོབ་ཀྱི་ལྷའི་མིག་དེས་ནི་སྤྱིད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་ནི་མདོན་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་

གྱི། སྐྱེས་ཐོབ་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེས་ནི། །སྤྲིད་པ་བར་མ་མི་
 མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་སེམས་ཤེས་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་
 དེ། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ ཞེས་སོ། །གང་ཡང་རྟོག་གོ་དང་རིག་སྒྲགས་གྱིས་བྱས་པའི་
 སེམས་ཤེས་གཉིས་ལའང་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་དེ། གང་། །རྟོག་དང་རིག་
 སྒྲགས་གྱིས་བྱས་པའང་། །ཞེས་སོ། །བསྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་དགོ་བ་ཁོ་
 བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཤེས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔྱལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་རོལ་གྱི་
 སེམས་ཤེས་པའི་བྱིར། དཔྱལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་ཤེས། །ཀ་ཞེས་སོ། །མི་རྣམས་ལ་རྩ་འབྲུལ་ལ་
 སོགས་པ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། མི་ལ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད། །ཅེས་
 སོ། །མི་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཆེ་རབས་བྲན་པ་ཡོད་དེ། དགོ་བའི་ལས་གྱི་བྱུང་པར་ལས་དེ་སྐྱེ་བ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། །།འདིའི་གནས་དང་པོར་ལྷགས་ཞུས་པལ་ཆེར་སོང་འདུག་ཟེང་། ལྷག་མ་རྣམས་དང་པོའི་རྩ་
 གདན་ལས་སྐར་ལྷགས་ཞུས་མ་སོང་འདུག་ནའང་། གྱུ་ཆོམ་དུ་བཅོས་མ་པོད་པས་སྐར་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
 གྱིས་སྒོ་སྒོས་ཞིབ་མོས་དགོངས་པ་ཞིབ་ཏུ་དབྱུང་འཆལ།

༡༡། །མཛོད་འདུལ་གྱི་ཟིན་བྱིས་དོགས་སྤྲོད་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་རྗེ་ འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

སྤྲུལ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། །འདིར་ཆོས་མངོན་པ་
མཛོད་གྱི་དོན་ཐོར་བུ་ཟིན་བྱིས་སུ་བྱི་བ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དཔེར་ན་ཆོང་བ་
ཀྱན་སྤྲུང་ཁམས་གྱི་ནས་ཞེས་པ་ས་ཆ་དམའ་བའི་ཕྱོགས་གྱི་ཚུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱ་གསུམ་པའི་
ནས་ཞེས་པ་རི་མའི་ནས་ལ་བྱེད། མཆོད་བཛྲོད་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས་རང་དོན་
སྤངས་པ་ཕྱན་ཆོགས། ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པས་གཞན་དོན་ཕྱན་ཆོགས། གསུམ་པས་འཕྲིན་ལས་
ཕྱན་ཆོགས་བསྟན་ནོ། །སྤངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྤངས་པ་ཕྱན་
ཆོགས་ཐོབ་ན་ཡེ་ཤེས་ཕྱན་ཆོགས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ནི། ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་གནས་སྤྲོ་མོ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་ཇུས་ཞིག་གསལ། དེ་ཐོབ་པ་
ལ་གོགས་བྱེད་པའི་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ནི། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་
ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞི་གང་མི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་གཞན་
དོན་ཕྱན་ཆོགས་ནི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་འཕྲིན་ལས་
ཕྱན་ཆོགས་སམ་དོན་བཞིན་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་སྟོན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མངོན་
པའི་སྤྲེ་སྟོན་རྣམས་འཛོག་དགོས་སོ། །ཉོན་རང་དབྱ་བཅོམ་པས་ཕྱན་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་
ཡིན་ཀྱང་གཏན་ནས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སྤྲེ་མི་རུང་

བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་པ་སྤངས་པའི་དོན་ཡང་
 དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ལ་བྱའོ། །ཡིག་ཆ་ལས། ཉོན་མོངས་དེ་སྤངས་
 པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་ན། དེ་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན།
 ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་དེ་སྤངས་པའི་
 སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་ན། ཉོན་མོངས་དེ་སྤངས་མི་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་འཕྱེན་
 པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་ན། དེ་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་
 ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་མིན་ལོ། །སྒྲིབ་སྐྱལ་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་སྐབས་ཐོབ་
 གྱིས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་སྐྱལ་ལྡན་ནི་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས་
 ཏེ། དེ་ཐར་པ་ཆ་འཕུན་གྱི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དུ་སྐྱལ་ལྡན་བྱངས་
 པ་ནི་ཆོས་བསྟན་པས་ཡིན་གྱི་རྩ་འཁུལ་དང་དམ་པ་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་
 བ་ལས་འབྲེན་པའི་ཐབས་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་གྱི། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འཁུལ་བསྟན་
 བས་གདུལ་བྱ་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

སྐབས་འདིའི་ཐུན་པ་བཅོམ་པའི་དོན་ལ། འདིའི་ཐུན་པ་བཅོམ་པ་ཞེས་དུག་སྒྲ་སྒྱུར་
 བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། འདིས་ཐུན་པ་བཅོམ་པ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་
 ཆོག་སྒྱུར་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུ་ཐུན་པ་བཅོམ་བྱེད་ལ་མི་འགོ་བར་ཐུན་པ་བཅོམ་པའི་གཞིར་འགོ་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་ཐུན་པ་བཅོམ་བྱེད་ལ་འགོ་བའི་
 ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐུ་བཞི་བཤད་པ་ནི་གཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་དང་
 བསྟན་པར་སྒྲིང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་ཟག་མེད་གྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་ཕྱང་པོ་ལྟ་
 ཡོད་ལ། འཕགས་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པའི་འདུས་བྱས་གྱིས་ཁྱབ་པོ། །ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་བས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡང་འཁོར་དང་

ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བསྟན་བཅས་ནི་དག་སྒྲིབ་
 རང་མཆན་པ་ལ་བྱེད་ན། འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་ལ་མེད་དེ་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་
 དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་དག་སྒྲིབ་རང་མཆན་པ་ཡོད་པའི་བྱེད་ཏེ། དེ་ན་དག་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་
 བའི་རྟོག་དཔྱད་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་བྱེད། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་གང་རུང་གི་
 སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཟག་བཅས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཟག་པ་ནི་གཙོ་བོར་
 འདོད་ཆགས་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོན་མོངས་ཅམ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པའི་བྱེད། རྣམ་མཁའ་མི་བསྐྱེབས་པར་བཤད་པ་ནི་རྣམ་
 མཁས་མ་བྱུང་བའི་གཞི་མེད་པས། ཁོ་རང་གི་དགག་བྱ་ཐོགས་རེག་གོ་ས་ན་ཡང་རྣམ་མཁའ་
 ཡོད་པས་སོ། །འདུས་བྱས་དུས་སུ་བཞག་ན་ཡང་སྒྲིབ་མེད། སྤང་པོ་དང་འཐབ་བཅས་སོགས་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་དགོངས་སོ། །སོ་སོར་
 བརྟགས་འགོག་གི་དགག་བྱ་ལ་ཟག་བཅས་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་དགག་བྱ་ལ། མ་འོངས་པ་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱུང་བོ། །མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ནི་མདུན་
 གྱི་སྒྲོན་པོ་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ད་ལྟར་བ་སྐྱེ་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱབ་
 གྱི་སྒྲོན་པོ་ལ་བལྟ་བའི་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ཐོབ་ལ། དེ་འདྲའི་མིག་
 དབང་དེ་མཚུངས་གྱི་མིག་དབང་ཡང་ཡིན། མཆན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་ལྟན་ཀྱང་སྐྱེ་སོགས་
 གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དོ། །སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་
 པ་དང་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡིག་ཆ་ན་ཡོད་པས་ཞིབ་པར་ལྟ་དགོས། སེམས་ཅན་དུ་སྒྲོན་
 མི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲིབ་ཅི་བརྗོད་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
 ཞེས་པའི་དགག་སྒྲིབ་ནི་འདྲ་བའི་དགག་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱེད། གཡེང་དང་སེམས་མེད་པ་ཡིས་ཡང་། །ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲིབ་གཡེང་བ་དང་
 སེམས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིབ་དགོས་སོ། །འདིའི་ཐད་དུ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ལུགས་

གཉིས་ཀ་ལྟར་ནའང་ཞེས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་མ་དག་པ་འདྲ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་
མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དང་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིལ་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས་གསུངས་པ་
ཡིན་འདུག་ཅིང་རྟོགས་དཀའ་བར་སྤང་བས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད།

དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །ཞེས་པའི་ཁོ་ན་ནི་སྤྱོད་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པའི་གཟུགས་སྐབས་འདིའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་གཙོ་བོ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཤོག་གྲངས་
༡༡ལས། བདག་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་པ་མཆིམས་མཛོད་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་པར་སྤང་ན་ཡང་། འདི་བས་ཆོས་བདག་ཁས་མི་ལེན་པས་མི་འཐད་
དོ། །ཡང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོར་བརྟགས་པར་འདོད་ན་ཞེས་པ་ལ་འདོད་ནའང་ཟེར་
དགོས་པར་སྤང་། རྟག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་ཤེས་རྟག་པོ་རང་རང་
གི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་གྱི་ཁམས་ཡིན་དགོས་ཤིང་།
དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་བྲངས་པའི་ཆེ། ཡིད་
གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྒྲིལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིད་ཁམས་སུ་འཛོག་། དེས་གཞན་ལའང་འདྲ།
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིལ་ས་འདུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སེམས་དེའི་སྤྱོད་ལོགས་གྱི་ཡིད་
ཁམས་ལ་སྒྲིལ་ས་པར་འདུག་ཁའི་སེམས་དེ་འཛོག་ཅིང་། དེ་གཉིས་གྱི་བར་ཆོས་གཞན་གྱིས་
ཆོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གཉིད་སད་མ་ཐག་པའི་མིག་ཤེས་གྱི་སྒྲིན་
དུ་འགོ་བའི་ཡིད་ཁམས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཤིག་འཛོག་། འབྱུང་བ་བཞི་འཆད་པའི་སྐབས་གྱི་ལས་
དང་རོ་བོ་ཞེས་པའི་ལས་ནི་བྱེད་ལས་དང་། རོ་བོ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་
བྱེད། རྒྱལ་སྤྱོད་གཅིག་གི་ཆོགས་པ་ན་འབྱུང་བ་བཞི་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་བྱེ་སྤྱོད་འདོད་
ཅིང་། མདོ་སྤེལ་ས་གཅིག་ཤོས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གཅིག་ཤོས་ས་བོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་
ཟེར། ཁམས་སམ་རིགས་གྱི་དོན་ནི། འབྱུང་ཁུངས་དང་། རྒྱུ་དང་། རང་བཞིན་སོགས་དུ་མ་ལ་
བྱེད། ཕྱང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམ་སྒྲིན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་

ལས་ཆོར་བ་རྟོགས་སྤྲོ་བས་རགས་ལ། འདུ་ཤེས་དེ་ལས་རྟོགས་དཀའ་བར་བཤད་པ་ནི་དབྱང་
 དགོས་སོ། །རྒྱ་མཚན་བཞི་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱིད་ཅེ་བ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་
 ཞེས་པ་མཛོད་ཀྱི་ཀ་འགའ་ཞིག་ལས་སེམས་བའི་ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཞེས་གསུངས་འདུག་
 །ཀྱང་ད་དུང་གོ་བ་བཅུ་དགོས། མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་ཕུ་ལ་གཟུགས་ཞེས་སྤྱི་སྤྱོད་བཛོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན། ལག་བས་འདུས་ཏེ་རེག་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཞེས་པ་འདི་ལ་
 ལག་བས་རེག་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་རེག་བྱ་ཡིན་པར་རྟོགས་
 བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དབྱང། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཤོག་གངས་༣༧ལས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུའི་རགས་
 བ་དང་ཞེས་པའི་གངས་བཅུ་དགོས། བྱེ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མིང་སྤྱིར་འདོད་པ་ནི་མིང་གི་
 ཆོགས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་གསུངས་
 པའི་ཁམས་དུག་ནི། ས་ཚུ་མེ་རླུང་བཞི་རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །འདིའི་ནང་
 ཆོན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡིག་ཆར། ཁམས་ལྷག་མ་ཞེ་བརྒྱད་
 ཀྱི་ནང་ནས་བརྩ་གཅིག་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་བཤད་ཀྱང་། མཆིམས་མཛོད་དང་
 ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱད་བསྐྱུས་པ་ཡིན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
 ཤོག་གངས་༣༩ལས་དུག་པ་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཟེར་རྒྱ་ལ་དུག་པ་འདུ་ཤེས་ཞེས་ཡོད་པ་མ་
 དག །ཡང་ཤོག་གངས་༣༩ལས། གདགས་པ་ལས་མིག་དང་། མིག་ལ་རྒྱ་དང་ཞེས་ཟེར་རྒྱ་ལ་
 བཏགས་པ་ལས་ཞེས་སྤྱང་བ་མ་དག །ཁམས་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འདས་མ་འོངས་
 ད་ལྟར་གྱི་ཁམས་གསུམ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་ལྟར་
 ན། མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སོགས་རེ་རེ་ལ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་ཀ་འཛོག་
 དགོས་པར་འདུག །བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གསུམ་པོ་གང་
 རུང་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད། ཉན་རང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྟ་བུ་
 རྒྱུའི་དོན་དང་ཞེས་པ་ནི་མ་ཆགས་འཕགས་པའི་རིགས་ལས་ཉན་རང་རྣམས་སྤྱི་བར་བཤད་

པའི་དོན་ཡིན། ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་
ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ས་བསྟུས་ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདུག་ཀྱང་། གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ས་
མ་བསྟུས་ཏེ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཟུགས་སྒྲ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་གཞན་ནི་གཟུགས་སྒྲ་
གཉིས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན། ཆོས་ཁམས་དང་བརྩ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་དག་
སོགས་གསུམ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་གཞན་སྒྲ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་དག་མི་
དག་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འདུག་པས་དབྱེད། བྱེ་སྒྲས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་
འདོད་ཅིང་། བརྒྱད་ཁྱི་ལས་མི་འདོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་ལུགས་ཡིན། འདོད་
ཁམས་ན་ཁམས་བཙུན་ཡོད། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བརྩ་བཞི་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་དབང་
པོ་ལྔ། གཟུགས་སྒྲ་རེག་བྱ་གསུམ། མིག་ན་བ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་
རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། གཟུགས་
སྒྲ་རེག་བྱ་གསུམ། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་བརྩ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ན་
གསུམ་ཡོད་དེ། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཏུ་གཟུགས་སྒྲ་རེག་བྱ་
གསུམ་ལ་ཡོངས་སྟོང་པའི་ཆེ། རང་ས་ན་དབང་ཤེས་མེད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ན་
ལུས་གསུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རྟོག་བཅས་དཔྱེད་
བཅས། རྟོག་མེད་དཔྱེད་བཅས། རྟོག་མེད་དཔྱེད་མེད་གསུམ་ཡོད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་སྟོམས་འདུག་ཙམ་པོ་བ་དེ་རྟོག་བཅས་དཔྱེད་བཅས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་
དེ་རྟོག་མེད་དཔྱེད་བཅས་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་གཉིས་པ་མེད་པས་རྟོག་མེད་དང་། དཔྱེད་པའི་
གྲོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལའང་མཆོན། རྟོག་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་དཔྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། དེས་རྟོག་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་འབྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་གཡེང་བ་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད། རྗེས་བྱོལ་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་མཉམ་རྗེས་

གཉིས་ཀར་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་སྒྲ་དོན་འཛིན་པ་ལ་བྱེད། མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་
 སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ལ་རྒྱ་
 མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བ་མེད་དོ། །མིག་གསར་དུ་ཐོབ་ལ་མིག་ཤེས་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པའི་ལྷ་ནི།
 གཟུགས་མེད་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་མིག་གསར་དུ་ཐོབ་ལ། མིག་ཤེས་
 གསར་དུ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མིག་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 མིག་ཤེས་གསར་དུ་ཐོབ་ལ་མིག་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པའི་ལྷ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ་རང་
 སའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་
 ཀ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ལྷ་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་
 པའི་བར་སྤིང་ནས་སྐྱེ་སྤིང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་མ་ཐག་པའི་དུས་སུ་མིག་མ་ཐོབ་ཀྱང་མིག་
 ཤེས་དང་ལྡན་ཏེ། སྤྱར་གྱི་བར་དོའི་མིག་ཤེས་འདས་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་གཏོགས་
 ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟེན་པ་དང་བཅས་ལྟག་མ་ནི། རྟེན་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་
 པའི་དོན་ལ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པའི་གྲངས་འདྲེན་གྱི་ཆོས་ཁམས་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 རྟེན་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེས་ཟིན་དང་སྐྱེ་འགྱུར་གང་རུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ལྟག་མ་བཅུ་བདུན་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ལས་མི་བྱེད་པའི་དོན་ནི།
 མིག་གིས་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མི་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་
 ཀྱིས་ཤེས་པ་ལ་མི་གཏོད་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེས་གཞན་ལའང་རིགས་འདྲ། ཁམས་ལྟག་མ་
 བཅུ་བདུན་དེ་མཚུངས་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཁམས་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམིགས་པའི་
 ཡིད་ཤེས་སྐྱེས་ཟིན་དང་སྐྱེ་འགྱུར་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྟ་
 རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན་
 པ་མིག་དབང་ལྟ་བུ་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཀྱང་རྟེན་མིན་པ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 སྤྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་མིག་ཤེས་རང་དུས་ན་

འདས་པའི་ཡིད་ཁམས་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
 ཡིན་ལ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་མིན་པ་ནི་མེད་དེ། ཐ་མ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་རང་དུས་ན་
 འདས་པའི་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཁམས་དྲུག་གི་ནམ་མཁའ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་
 འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ། ལུས་ལ་འོག་
 མའི་མིག་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། གོང་མའི་རྟེན་ལ་མིག་མཆོག་ཡོད་པས། འོག་མའི་མིག་དམན་
 པ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་བསྟན། དེའི་ཤུགས་ལ་གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་ཤེས་མཛོན་
 དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་བསྟན། མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། འོག་མའི་མིག་
 དམན་ཞིང་གོང་མ་གོང་མའི་གཟུགས་དངས་པས་མི་མཐོང་བའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ཞེས་པ་
 ནི། འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་མ་ཟད། འོག་མའི་མིག་ལ་གོང་མའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བརྟེན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡིས་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པས་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བའི་དོན་དང་། སྐབས་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་དེ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་དབང་ཤེས་
 མེད་པས་སོ། །ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་
 ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་མ་ཟད། ལུས་ཀྱི་འང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 རྟེན་བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་ནི། ལྷ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་ཡུལ་དང་། རྣམ་
 ཤེས་དང་། རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ས་པ་དགོས་པ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་
 དང་ནི། །རང་གི་ས་ཞེས་པས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་རང་
 རང་གི་ལུས་དབང་ལ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་ན། འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་
 ཡིན་ལ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་པ་རེག་བྱ་འཛིན་ན་རང་རང་གི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ནོ། །རྣམ་སྟོན་སྟེས་ཡིན་ན། རྣམ་སྟོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བྱུང། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་
 མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཤོག་

གངས་༤༡ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་དབང་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་
 ལ་ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་སྟེ། ཡུལ་དབང་པོ་ལྷ་
 དམིགས་བཅས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་ཤོག་གངས་༤༢ལས་གོང་དུ་མདོ་སྡེ་པ་ན་
 རེ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་འོག་དུ་མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་ནི་ཞེས་པ་མ་དག་པ་འདྲ། གོང་ནས་གོང་
 དང་ཟུང་འདས་འཕྲོལ། །ཅེས་ཟེར་རྒྱ་ལ་གོང་ནས་གོང་དང་མ་བྱས་འཕྲོལ། །ཅེས་པ་ནོར། ཡང་
 ཤོག་གངས་༤༣ལས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་ཟེར་རྒྱ་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་འཁོར་
 བར་འདུག་པའི་རྟོན་དང་ཞེས་པ་མ་དག། བར་མཐོ་གཉིས་ཀས་མི་རྟོག་བྱིར། །ཞེས་པའི་བར་
 མ་ནི་སེམ་གདུང་བར་མར་སྤྱོད་པ། གཉིས་ཀ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལ་ལུས་ཆོར་དང་
 སེམས་ཆོར་གཉིས་ཡོད་པའོ། །དེ་གཉིས་འདིར་སོ་སོར་མ་བཟང་བར་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་
 པོ་ཞེས་གཅིག་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཆོར་བ་དེ་གཉིས་རྣམ་རྟོག་དང་ཡུལ་ལ་སྟོས་
 པ་མེད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་རང་གི་རང་གིས་སྐྱེ་བ་ནི་མི་རྟོག་ཅེས་པའི་དོན་
 རོ། །གཟུགས་ཅན་སྟོག་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དག། ཅེས་པའི་དག་སྤྱུག་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་
 བདེ་བའི་དབང་པོ་གཉིས་བསྤྱུས་སོ། །སྟོག་ནི་རྣམ་སྟོན་བཅུ་གཉིས་གཉིས། །ཞེས་པས་སྟོག་
 དབང་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། འོན་ཀྱང་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་ཆ་བ་
 གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ན་རྣམ་སྟོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོག་གི་འདུ་བྱེད་
 བཏང་བ་ཡིན། དེས་སྤང་པོའི་བདུད་ལས་རྒྱལ། སྐྱེ་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་འཆི་བདག་གི་
 བདུད་ལས་རྒྱལ་བར་བཤད། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐྱེ་ཆེ་ནི་རྒྱས་བྱུང་གི་སྟོག་དབང་ཡིན།
 གཉིས་ཀྱི་སྤང་བུ་ཡིད་མི་བདེ། །ཞེས་པ་ཡིད་མི་བདེ་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་གང་
 རུང་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། འདོད་པ་དང་པོར་རྣམ་སྟོན་གཉིས། །ཞེས་པ་ལུས་
 དབང་དང་སྟོག་དབང་གཉིས་གསར་དུ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན། ཡིད་དབང་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་
 སྐབས་དེར་གསར་དུ་རྟོན་གྱང་རྣམ་སྟོན་མ་ཡིན་པས་མ་བཤད་དོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།

འདོད་པར་དང་པོར་སྐྱེ་སྤྱིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆོ། ཡིད་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་
 གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་པ་རྣམ་སྟོན་མིན་ཏེ། སྐྱེ་སྤྱིང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་
 སྐྱེ་སྤྱིང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མི་སྤྱིང་
 པའམ། ཡང་ན་དེ་རྣམ་སྟོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་། འོག་གངས་པ་ལས་མིག་
 འོགས་དབང་པོ་ལྷ་དང་ཞེས་ཟེར་རྒྱལ་མིག་འོགས་དབང་པོ་དུག་དང་སྟོག་གི་དབང་པོ་ཅིག་
 ཆར་དུ་རྟེན་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནོར། དེ་གཅིག་ནི། །རྣམ་པར་སྟོན་བཅས་བཅུ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་
 ཆོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་རྣམ་སྟོན་དང་བཅས་པར་བཤད་པ་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱར་བཤད་པ་ཡིན།
 ཆོར་བ་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་སྟོམས་སྤངས་སུ་བཤད་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས།
 མཐར་གྱིས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་འཛིག་རྟེན་བའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན། དབང་པོ་བདུན་
 གྱིས་ཐོབ་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དབང་རྣོན་འགའ་ཞིག་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་དང་མཉམ་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ཡིན། དེའི་ཆེ་ཉིར་
 བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དེ་དངོས་གཞིའི་ཆོར་བ་བདེ་བར་འཕོས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
 འབྲས་སུ་དེ་དད་སོགས་ལྷ། ཡིད་དབང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་
 བརྒྱད་ལ་བརྟེན་རྣམ་འཕོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྟོམས་
 གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པས་བྱལ་གྱང་། ཡིད་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པས་མ་བྱལ་སྟེ་
 འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་པའི་གང་ཟག་བཞིན། སྦྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ན།
 དབང་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པས་བྱལ་སྟེ། དེས་ལྡན་གསུམ། ལུས་དབང་། ཆོར་བ་སྦྱག་བསྐྱལ་
 བདེ་བ། ཡིད་བདེ་དང་ལྡན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། པོ་མའི་དབང་པོ། ཡིད་མི་བདེ་གསུམ་གང་
 རུང་དང་ལྡན་ན། བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་བྱལ་སྟེ། གོང་གི་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་གསུམ་གང་རུང་
 གཅིག་དང་ལྡན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ན།
 དབང་པོ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་བྱལ་སྟེ། དད་སོགས་ལྷ། ཡིད་དབང་། ཆོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་

བདེ། བཏང་སྟོམས། སྟོག་དབང་། ལུས་དབང་། ཚེར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་
 དབང་པོ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྔ་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་
 ལྔ་པ་ཏེ། པོ་མའི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྔ་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་མེད་དེ། དེ་སྐྱེ་
 མི་རུང་བའི་ཚེས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་མང་པོ་དང་ལྔ་པ་ལ། བཅུ་དགུ་
 དང་ལྔ་པས་བྱས་སྟེ། སོ་སྐྱེ་མཚན་གཉིས་པ། དག་ཅ་མ་ཆད་པ། དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་བ་ཞིག་
 ཡིན་ན། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་ལྔ་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་པ་དེ་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་དང་ལྔ་པ་ཏེ། དབང་
 པོ་ཐ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་ལྔ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ལམ་པ་ཆགས་བཅས་མཚན་
 གཅིག་དེ། དྲི་མེད་ཐོག་མཐའ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་དགུ་དང་ལྔ་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་
 ཆགས་བཅས་མཐོང་ལམ་པ་དང་སྒྲིམ་ལམ་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། པོ་མའི་མཚན་གང་རུང་དང་
 ལྔ་པས་བྱས་པ་བྱས་དཔྱད། འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན། དབང་པོ་བཅུ་དགུ་
 དང་ལྔ་པས་མ་བྱས་སྟེ། དེ་ལ་མིག་སོགས་དང་ལྔ་པ་མི་ལྔ་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྤྲེལ་མེད་སྤྲེལ་རབ་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད། །ཅེས་པའི་སྐབས་
 སྤྲེལ་རབ་ལ་རྣམས་རྩལ་སྤྲེལ་རབ་དང་བསགས་རྩལ་སྤྲེལ་རབ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རང་
 གི་ཚོགས་པ་ན་རྣམས་རྩལ་གཞན་མེད་པའི་རྣམས་རྩལ་ཡན་གར་བ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། རྩལ་
 རྣམས་སྤྲེལ་རབ་བརྒྱད་འདུས་པའི་གོང་བྱ་ལ་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཚེས་ཁམས་ཡིན་ནོ། །བསགས་རྩལ་སྤྲེལ་རབ་ནི་གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་དང་། རྣམས་
 རྩལ་སྤྲེལ་རབ་དེའི་དངོས་བསྟན་པལ་པར་འདོག། ཡིག་ཆ་ལས། རྣམས་རྩལ་སྤྲེལ་རབ་དང་བསགས་
 རྩལ་སྤྲེལ་རབ་གཉིས་བོང་ཚོད་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པར་བཤད། འདི་ལྟར་ན་བསགས་རྩལ་སྤྲེལ་རབ་ཀྱི་
 ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྣམས་སམ་རྩལ་བརྒྱད་པོ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་(གི)གོ་མི་
 འགོག་པར་ཁས་ལེན་དགོས། རྣམས་རྩལ་སྤྲེལ་རབ་གོ་ས་གཞོན་མི་རུས་པའི་གཞུགས་ཡིན་ལ།

བསགས་རྩལ་སྤྱ་རབ་ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །ཀུན་མཁྱེན་རོང་པོ་དང་། ཉི་མ་
 ཐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་སྤྱ་རབ་འཛིན་ཚུལ་འདྲ་ཞིང་། བསགས་རྩལ་སྤྱ་རབ་ནི་རྩལ་སྤྱ་
 སྤྱ་རབ་ལས་ཐོང་ཆོད་ཆེ་ལ། དེ་ལ་སྤྱ་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི་རགས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པ་
 ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད། རྩལ་སྤྱ་སྤྱ་རབ་ནི་ཆ་མེད་དང་། བསགས་རྩལ་སྤྱ་རབ་ནི་ཆ་
 བཅས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

ཐོབ་པའམ་སེམས་བྱུང་ནམ་ལྟ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་མ་གཏོགས་
 གཉིས་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འམ་སྒྲ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་
 བསྟུས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཐོབ་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་བདེན་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་བཤད་དེ། ཐོབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་
 སྟེ་བའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྟེ་བས་མ་བྱུང་སྟེ།
 མ་འོངས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་
 སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀའང་རང་རྒྱུད་
 དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པ་ལ་རྟེན་ཐོབ་དང་ལྟན་ཐོབ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། མ་ཐོབ་པ་
 ལས་རྟེན་པའི་རྟེན་ཐོབ་དང་། ཐོབ་ཟེན་ཉམས་པ་གསར་དུ་རྟེན་པའི་རྟེན་ཐོབ་གཉིས་ཡོད། དང་
 པོ་ནི། ཐུག་བསྟུལ་ཆོས་བཅོད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལྟ་
 བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཏེ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་མ་སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟན་ཐོབ་ལ་གཉིས། ཐོབ་ཟེན་རྒྱན་ལྟན་པའི་ལྟན་ཐོབ་དང་། ཡེ་ནས་ལྟན་པའི་ལྟན་
 ཐོབ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་།
 དེའི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་

ཆད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་
 ཅེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བས་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་བྱལ་
 བྱེད་མ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ཡེ་ནས་ལྡན་པས་མ་
 བྱེད་སྟེ། དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ནས་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཆེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཉམས་
 པ་ལས་རྟེན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ཐོབ་ཟེན་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་
 སྒྲིམ་པ་ལ་མཆོད་ན། དེའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་པན་ཆད་མེད་
 ཏོ། །ཆོས་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ན། དེའི་ཐོབ་པ་དེས་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ཐོབ་པའི་
 ཐོབ་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྡན་པར་བྱེད། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དེས་ཐོབ་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྡན་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོས་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ན། དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་
 ལྡན་ཅིག་སྐྱེ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པོ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་ཐོབ་པ་
 གསུམ་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་སྟེ་དུག་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་དགུ་པོ་ཐོབ་
 བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་ཐོབ་པ་དགུ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དགུ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤང་གི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྤང་། སྒྲིམ་སྤང་གི་ཐོབ་པ་སྒྲིམ་སྤང་། དགེ་བའི་
 ཐོབ་པ་དགེ་བ། མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲོབ་པའི་ཐོབ་པ་སྒྲོབ་པར་མི་འདོད་
 དེ། སྒྲོབ་པ་ལ་གང་ཟག་ཞིག་དགོས་པས། དེ་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་སུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགེ་
 པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དགེ་བ་ཡིན་པས་བྱེད་ཟེར་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

མ་ཐོབ་པ་ལ་གཉིས། མ་རྟེན་པ་དང་། མི་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་ཐོབ་པ་ལས་
 མ་རྟེན་པ་དང་། ཉམས་ནས་མ་རྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྒྲོབ་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་
 ཆེ་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་པའི་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྤར་
 ཐོབ་མ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆེ་དེའི་

མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བྲག་མེད་གྱི་ལམ་
 མ་སྐྱེས་པའི་ཆེ། དེའི་མ་ཐོབ་པ་ནི་མི་ལྟན་པའོ། །དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་
 ནི། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་རེ་
 རེ་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་ལ། འདས་
 མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལའང་
 འདྲ། ཡིག་ཆ་ལས། འདས་པ་ནི་སྐྱེས་ཟིན་འགག་པའི་དོན་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་
 རམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་རུང་ལ་བཤད། ད་ལྟར་བ་ནི་གོ་སྒྲ། མིག་དབང་གི་གོ་ས་ན་ལུས་
 དབང་ཡོད་མེད་དབྱེད། དབང་ཉེན་ཁོག་པའི་གོ་ས་ན་ལུས་དབང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་རིག་
 པ་ན་གཞོན་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་དེ་སེམས་ཆོར་བདེ་བ་དང་ཡིད་
 ཆོར་སེམས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་བདེ་ནི་མིན་ལོ། །འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱབས་སུ་འཁོར་བ་ལས་ངེས་
 པར་འབྱུང་འདོད་ཞེས་པ་ཆོར་འདྲ་རགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ལ་བྱེད་དོ། །འདི་བའི་
 ལུགས་ལ། མིང་ཆེག་ཡི་གའི་ཆོག་ས་གསུམ་ནི་རྒྱད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་
 གོང་མ་ལྟར་ལྟོན་ཤིང་རྒྱད་གི་(གིས)བསྐྱུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྫོད་བྱེད་གྱི་སྒྲ་མི་འདོད་དོ། །རྒྱས་
 བྱུང་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་ཁྲབ་པ་སྒྱིར་བཏང་དང་། དམིགས་བསལ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་སྐྱ་ཆེ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྟོག་དེ་རྒྱས་བྱུང་ཡིན་ལོ། །མིང་ཆེག་ཡི་གའི་ཆོག་ས་གསུམ་ལུང་མ་
 བསྟན་ཡིན་ཀྱང་མིང་ཆེག་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་དག་སྟོགས་གསུམ་ཡོད། བྱེད་རྒྱ་ལ། མཐོང་ལམ་
 དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མིན། མཐོང་སྤང་དེ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་
 བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། སྐྱེ་བ་ལ་
 གོགས་མི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་ཆོག་ས་ཆང་བ་ན་གོགས་བྱེད་མི་རུས་པའི་དོན་ཡིན། ལྟན་
 ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལ། སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བྱར་གཅིག་པ་དང་
 སྟོགས་པ་རྣམས་སྒྲིན་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱར་གཅིག་པ་དང་། སེམས་དང་ངོ་བོ་དགེ་བ་

དང་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་དུ་གཅིག་པས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི།
 སེམས་དེའི་སྒྲེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་ན། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གི་སྒྲེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་
 དགོས། དེས་རྣམ་སྤྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་ལ་ཡང་འདྲ། སེམས་དགེ་བ་ཡིན་ན། དེའི་རྗེས་འཇུག་ཀྱང་
 དགེ་བ་ཡིན་དགོས། དེས་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལའང་འདྲ། ལྟན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 བ། རང་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་(གྲིས)རང་གི་རྗེས་མཐུན་བཞིའི་ལྟན་
 ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་བཞིས་སེམས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་དོ། །

རྗེས་འཇུག་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་བཅུ་ཡོད་དེ། སྒྲེ་དུས་གཅིག་པ་དང་། གནས་དུས་གཅིག་
 པ་དང་། འགག་དུས་གཅིག་པ་དང་། དུས་ཚམ་དུ་གཅིག་པ་དང་། བདག་འབྲས་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་བོར་ཏེ། སྒྲེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་གཅིག་པ་འབྲས་
 བྱ་ཚམ་གཅིག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་འང་ཡིན་པས་རྣམ་སྤྲིན་
 འབྲས་གཅིག་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་འང་ཡིན་པས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 འབྲས་བྱ་གཅིག་པ་སྟེ་འབྲས་བྱ་གཅིག་པ་གསུམ་དང་། སེམས་དེ་དགེ་ན་རྗེས་འཇུག་དགེ་
 བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བཅུས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲེ་འཇུག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོག་
 གངས་༤༤ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི། ཟག་མེད་ལ་སས་བསྐྱས་མི་སྲིད་པས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་
 འཇུག་གིས་བསྐྱས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཐོས་བྱུང་གིས་ཐོས་བྱུང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་
 མཉམ་པའི་དོན་དང་། ཐོས་བྱུང་གིས་བསམ་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་
 བོ། །གཙོ་འཁོར་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་
 རྒྱ་དང་། མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ནང་ཕན་ཚུན་
 གཅིག་གཅིག་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་ཁས་ལེན་པས་ལུགས་འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་
 འདོད་དོ། །ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན། མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་མི་དགོས་

ཏེ། བྱམ་པའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྲུང་བཞི་ལྟ་བུ། རྒྱུ་ལ་དུས་གཉིས་པ་དང་དུས་གསུམ་
 པར་བཤད་པ་ནི་རང་ཡིན་པའི་དུས་གསུམ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད། འདུས་བྱས་བྲལ་བཅས་འབྲས་
 བྱ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེ་བྲལ་འབྲས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་
 བྱར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །ཅེས་པས་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་
 གཉིས་ཀ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལྟ་བུ་རང་ལས་
 བ་དད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། འདུས་བྱས་དེ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་བྱེད་
 རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འདུས་མ་བྱས་
 ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡང་མེད་ལ། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱུ་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་འབྲས་བྱ་ཡང་མེད་པའི་
 སྤྱིར། དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་བྲལ་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་མེད་
 ཏོ། །མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན།
 གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྐྱེས་པའི། །འབྲས་དེ་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་
 སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལྟ་བུ། སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ཀྱི་དོན།
 རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱར་བར་བསྐྱེད་པས་འབྲས་བྱ་དང་། རང་སྟོབས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་
 སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱར་བར་སྟོབས་པས་འབྲས་བྱ་ལ་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་པས་བྱས་པ་དང་འབྲས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་བར་ཀྱི་ཆོག་མི་མདོན་པར་
 བྱས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་རོག་གི་རླང་པ་དང་འབྲས་པའི་སྟན་ལ་སྟན་
 བྱ་རོག་རླང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བྱ། རྣམ་སྟོན་ཀྱི་འབྲས་བྱ། བདག་འབྲས་
 གསུམ་གང་རུང་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྲལ། བྲལ་འབྲས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བྲལ། སྐྱེས་བྱ་
 བྱེད་འབྲས་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད། ལྷ་པོ་ད་ལྟར་འབྲས་བྱ་འདྲིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། རྒྱ་ལྷ་
 པོ་ད་ལྟར་པའི་འབྲས་བྱ་ས་བོན་ནམ་རྒྱས་པའི་ཚུལ་དུ་འདྲིན། འབྲས་བྱ་འདྲིན་པ་ནི་འབྲས་བྱ་

བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་ཡིན་པས། འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་ནི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའོ།
 །ལྷན་མཚུངས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱེན་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་འབྱུང་བ་བཞི་མེད། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ན།
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་སེམས་དེ་འགོག་ལྷོ་མས་
 སྐད་ཅིག་དང་པོའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་མས་
 འཇུག་དེའི་སྤྲོ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 ཡང་ཡིན་ཏེ། འཇུག་སེམས་དེ་ལྷོ་མས་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་
 པའི་དོན་ནི། འགོག་ལྷོ་མས་དེ་འཇུག་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྷོ་མས་འཇུག་དེ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ་ཐུག་གོ། །བདག་པོའི་རྒྱུན་
 ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བུ་མང་བ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆོས་གཅིག་གི་རྒྱ་མཐུན་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལས་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་མང་བའི་དོན་ནོ། །རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་
 བྱེད་འབྲས། བདག་འབྲས། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ། འདུས་བྱས་ཡིན་
 བ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་
 རྒྱ་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་སྤྲོ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐལ་མཉམ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དེ་རང་
 རིགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
 འགྲོའི་རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི། འཇིག་ལྷ་དེ་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པས་རིས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་
 འགྲོའི་རྒྱ་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། འཇིག་ལྷ་སོགས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་རང་དང་
 རིས་གཅིག་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། དག་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་མི་དག་བའི་སེམས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། ཆོས་དེའི་སྐྱེས་
 བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་
 གྱིས་ཐོབ་པའི་བྲལ་འབྲས་ལྟ་བུ། ཆོས་དེའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་ལ་བྲལ་འབྲས་མ་ཡིན་

པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རྒྱུ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དགུ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་
ན། དེ་འབྲེལ་སྤངས་པ་དེ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་
ཀྱང་བྱལ་འབྲས་མིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རྒྱུ་ཏུ་འདོད་ཉོན་
ལ་ཆགས་བྱལ་མ་བྱས་པར་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐོང་སྤངས་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་ལ་བདག་འབྲས་མིན་པ་ནི་བྱལ་
འབྲས་ལྟ་བུ། བདག་འབྲས་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་མིན་པ་ནི། རྒྱ་ཡལ་བར་འདུག་པ་དང་
འབྲས་བྱ་བར་དུ་ཆོད་པ་ལྟ་བུ། བདག་འབྲས་བྱེད་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། རྒྱ་བྱེད་པ་པོའི་
ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་
མིན་འགོག་པ་ལྟ་བུ།

ཁོ་ན་རེ། དྲན་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུ་བ། དྲན་པ་དང་། ཞེས་རབ་དང་། ཉིང་
དེ་འཛིན་གསུམ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་ཡིན་པས་དགེ་བ་མིན་ལ། དེ་ལྷའི་ནང་དུ་དྲན་པའི་དབང་པོ་
ཞེས་འདྲན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ལའང་འབྱ། སོ་ཐར་
གྱི་སྒྲུལ་པ་སྒྲོང་བ་བདུན་ལ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུལ་པ་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲུལ་
པ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲོང་བ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་སེམས་
དགུ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་
ལས་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་། ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་
དགེ་སེམས་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འདོད་སེམས་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་དང་། བསྐྱིབས་ལུང་མ་
བསྟན་དང་། མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཏེ་རང་གི་ས་པ་བཞི་འབྱུང་། འདོད་པར་དགེ་
སེམས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་ནས་གོང་མའི་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཆེ། གཟུགས་
དང་གཟུགས་མེད་གྱི་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་། སྟོམས་པར་འཐུག་པའི་

ཆེ་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་མཆོག་ཐོགས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་དང་། སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་
 སེམས་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་དེ་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོག་ཐོགས་
 སུ་འབྱུང་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་མཆོག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་། ས་མཚུངས་པའི་
 ཆེ་འདོད་པའི་དགེ་མི་དགོ། བསྐྱེད་ས་མ་བསྐྱེད་ས་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོག་ཐོགས་
 སུ་འབྱུང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་
 གཉིས་ལས་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ས་ལུང་མ་བསྐྱེད་
 ཀྱི་སེམས་དེ་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་དགོ་བའི་སེམས་ནི་
 སེམས་བརྩེ་མཆོག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་འདོད་པའི་མི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཆོག་
 ཐོགས་སུ་འབྱུང་ལ། ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་ས་བཞི་ལས་འབྱུང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
 བས་འདོད་པར་ཉིང་མཚམས་སྟུར་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས། བསྐྱེད་ས་མ་བསྐྱེད་ས་ལུང་
 མ་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་དེ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་གསུམ་དང་ཇུག་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 མི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཆོག་ཐོགས་སུ་སེམས་བཞི་འབྱུང་ཏེ། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་
 རང་སའི་བཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་དགོ་བའི་སེམས་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་བསྐྱེད་ས་ལུང་མ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སེམས་བརྩེ་མཆོག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་ཞིང་ཁོ་རང་ལས་བཞི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། འདོད་པའི་མ་བསྐྱེད་ས་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ནི་སེམས་ལྗེ་མཆོག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་
 ཏེ། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་བཞི་དང་། སྤྱལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་
 དགེ་བའི་མཆོག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་མ་བསྐྱེད་ས་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 མཆོག་ཐོགས་སུ་སེམས་བདུན་འབྱུང་ཏེ། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་རང་སའི་བཞི། འདོད་
 པ་ནས་གོང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྟུར་བའི་ཆེ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། སྤྱལ་བ་ལས་
 ལྡང་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་དེའི་མཆོག་ཐོགས་སུ་
 གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་བརྩེ་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་གང་ཁྱབ་ཆེ་ཞེ་ན།

བཅུ་གཉིས་བྱུང་ཆེ་སྟེ། ལུང་མ་བསྟན་བཞིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གཞན་ཡང་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡོད་དེ། མིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དང་། སྤྱི་འཇུག་པ་ནི་འོག་
 མས་གྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
 སེམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོག་གྱངས་འཇུག་དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཉིང་
 མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དག་ཅ་ཆད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་འཛིན་ཉིན་པའི་ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བུ་དག་ཅ་སྦྱར་མཆམས་སྦྱར་བ་ལ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་ནི། ལུས་དང་
 འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་སོགས་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་རྣམས་སོ། །སེམས་ཅན་
 ཀྱི་གནས་དགུ་ནི། སྤྱི་བདུན་གྱི་སྟོང་དུ་སྟོང་ཅེའི་སེམས་ཅན་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་གཉིས་བསྟན་པའོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། གང་ཟག་
 ཡིན་པས་བྱུང་། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་། འདུ་ཤེས་
 མེད་པ་བ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་འཛོམས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྟོམས་
 འཇུག་གི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་རྣམས་ཀྱིས་
 རང་དུས་སུ་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ་བྱེད། སྟོང་ཅེའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་འཛོམས་པ་
 ནི། སྟོང་ཅེའི་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འགོག་སྟོམས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་སྟོང་ཅེའི་སེམས་
 འགོག་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཉིན་ལ་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གིས་བྱུང་། གནས་པ་དག་ནི་ཡང་
 བཞི་སྟེ། །ཞེས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བཞི་ལ་མིང་གཞིའི་ལུང་པོ་འཛོག་ལ་རྣམ་ཤེས་མི་
 འཛོག་སྟེ། སྤྱི་མ་ནི་གནས་པའི་གཞི་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་གནས་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྟན་
 སུ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བདུན་གྱིས་བསྟན་ལ་བཞིས་མ་བསྟན་པ་ནི། བདུན་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལུང་པོ་ལྟ་བུ། བཞིས་བསྟན་ལ་བདུན་གྱིས་མ་བསྟན་པ་ནི།
 བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྟོང་ཅེ་བ་དང་། རན་སོང་པའི་ཟག་བཅས་
 ཀྱི་ལུང་པོ་དང་པོ་བཞིའམ་བར་པ་གསུམ། གཉིས་ཀས་མ་བསྟན་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་

བ་དང་། སྤྱིད་ཅེ་བ་དང་། ངན་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ས་བསྐྱུས་
 བ་ནི། རྣམ་ཤེས་གནས་བ་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 ཕུང་པོ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་བ་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་
 (ཀྱི)གཞས་བ་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་དེ་གནས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་།
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་དེ་གནས་པས་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་གནས་བ་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པར་
 བཤད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་བ་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཡོད་པས་བྱུང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུའི་ནང་ནས་སྤྱི་མ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་སེམས་
 ཡོད་པས་མ་བྱུང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྒོན་གནས་སྐབས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མདོའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་འཛོག་པ་ཡིན། ཡིག་ཆ་ལས། མ་
 རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་འབྲས་བུ་བྱུང་བའི་འདས་པ་ཁོ་ན་
 དང་། བར་བ་བརྒྱུད་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་གཉིས་མ་འོངས་པར་བཤད་དོ། །མ་རིག་
 པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཏེ་འབྲས་བུ་བྱུང་མ་བཟོན་པར་(བར)དུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས། མ་
 རིག་པ་སྤེད་ལེན་དང་ལས་སྤྱིད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱུས། འབྲས་བུ་བྱུང་བའི་ན་ཡན་ལག་དང་པོ་
 མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་།སྐྱེ་བ་དང་
 ཆ་ཤི་གཉིས་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོག་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར་དེ་གཉིས་སྐྱེ་
 བ་བར་པའི་སྤེད་ལེན་སྤྱིད་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་གོ།

རིས་མཐུན་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ཞེས་པའི་ལྟ་མིག་དག་པ་ནི་སྒོ་མ་བྱུང་གི་
 ལྟ་བས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མིག་ལ་བྱེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་སྤྱིར་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མིག་གིས་མི་
 མཐོང་ངོ་། །འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བའི་བྱུང་པར་ནི། ས་དེ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྱུང་བ་དང་། བུ་དེ་ས་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འཛོག་པ་ལྟར་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་
 རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་བར་འཛོག་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ད་ལྟར་བ་ལྟ་

ལུ་འོ། །ཞེས་པ་ནི། བར་པའི་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་སྟེད་ལེན་སྟེད་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་
བ་དང་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀར་འཛོག་གོ། །ལུས་ཚོར་རྣམས་དང་ལུས་ཚོར་བཀ་མེད་ནི་ཉི་ལྟ་མིན་
ཞིང་། ཡིད་ཚོར་བཀ་བཅས་ནི་ཉི་ལྟ་ལ་འཛོག་གོ། །ཉི་བར་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་
ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རམ་ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཡུལ་ལ་རྒྱ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །བཀ་བཅས་གྱི་ཡིད་ཚོར་ཡིན་ན། ཉི་ལྟ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། སོ་སྟེའི་རྒྱད་གྱི་
མངོན་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཚོར་དེ་ཉི་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཞིང་
ཉི་ལྟ་ནི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་སྒྲ་དྲགས་ཆོག་ཅེས་བྲ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི།
སྒྲ་དྲགས་ཞེས་པ་མིང་ཡིན་ལ། མིང་གི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པས་ན་ཡིད་གྱི་
རེག་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ཡིད་དབང་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཚོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་གསུམ་པོ་
དེ་དུས་མཉམ་དུ་འདུས་པའམ་འཕྲད་པ་དེ་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའི་དོན་ཡིན་
ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཚོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་འདུས་
པའི་ཆེ་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དེའི་སྒྲ་ལོགས་སུ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གསུམ་དུས་ཅིག་
ཅར་འཕྲད་འདུས་མེད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདུས་པའམ་འབྲེལ་བ་དེ་འདུས་པའི་དོན་དང་། ཡང་
ན་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་པ་འདུས་པའི་དོན་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉི།
རང་འབྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟེ་སྟེད་ཉོན་མོངས་ཅན་འབྲས་དུས་གྱི་
རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། འབྲས་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་སྟོན་ཞིག་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟེ་སྟེད་ཉོན་མོངས་
ཅན་ནི་ཉིང་མཆམས་སྟུར་བྱེད་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ནི་ཉིང་མཆམས་སྟུར་ཟིན་པའི་ལུང་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉིང་མཆམས་སྟུར་མ་ཐག་པའི་དུས་སུ་སྟེ་སྟེད་ཉོན་མོངས་ཅན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་
ལ། འབྲས་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཕགས་

པའི་གང་ཟག་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་དད་སྟགས་
 དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ནམ་གསུམ་མོ་ཞེས་པས། སྐྱེ་སྤྱིད་ལས་གཞན་པའི་བར་སྤྱིད། སྟོན་
 དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ། འཆི་སྤྱིད་གསུམ་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པས།
 བར་སྤྱིད་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། མི་དགོ་བ་མངོན་
 གྱུར་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད། དེས་བྱི་མ་གཉིས་ལའང་འདྲ། འབྱུང་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་
 ཡིད་ཅམ་ལས་བྱུང་བས་ན། ཞེས་པ་ནི། འབྱུང་བ་རགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།
 ཁམ་ཟས་ཀྱིས་ཉེན་དབང་པོ་རྒྱས་པ་དང་། རེག་པའི་ཟས་ཀྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱས་པའམ་
 གསོ་བར་བྱེད་པས་ན་མ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་པས་སྤྱིད་པ་གཞན་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྤྱིད་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་བར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མ་ལྟ་བུ། སྐྱེ་
 སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་ཡིན་པས་ཁྱབ། འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་པ་ཡིན་ན། སེམས་པའི་ཟས་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཟས་ལ་སྐྱས་བརྗོད་
 རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་དབྱེ་ན་བཞིར་ཡོད་ཀྱང་ཟས་ལ་ཁམ་ཟས་ཀྱིས་ཁྱབ། ཤོག་གངས་༡༡༡ ལས།
 ཇི་སྤྱིད་ཡུལ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཤས་ཆེ་བས་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཤས་ཆེ་བའི་དོན་དཔྱད། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་བར་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱལ་བ་
 སྐྱལ་མི་རུས། དེ་ཡན་གྱིས་རུས་པས་རང་གི་སྐྱལ་བ་ལ་ཡོངས་སྟོད་པའི་ཆ་ནས་འབྱུལ་དགའ་
 དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྐྱལ་བ་ལ་ཡོངས་སྟོད་པའི་ཆ་ནས་གཞན་འབྱུལ་དབང་བྱེད་ཅེས་
 བཤད་དོ། །

སྟོང་སྐྱེ་བྱུང་དེ་དབུས་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་དེ་དེའི་བྱི་རོལ་དང་། དེའི་བྱི་རོལ་ཏུ་སྟོང་
 ཆེན་པོ་འོ། །སྟོང་བཞིའི་ལུས་ཆད་འཇལ་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ནི་འཇམ་བུའི་སྟོང་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་སྒྲ་ཡིན་
 ནོ། །སྐྱུང་མ་ལུའི་དང་པོ་ནི་རོལ་མཆོན་གནས་པའི་ཁྱུ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་དང་།
 གཉིས་པ་ནི་གཞོང་ཐོགས། གསུམ་པ་ནི་འབྲེང་ཐོགས། བཞི་པ་ནི་རྟག་ཕྱོགས། ལྟ་པ་ནི་རྒྱལ་

ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་སོ། །རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ལུས་ཆད་རྒྱུ་གྲགས་གཅིག་གི་
 བཞི་ཆ་ཡིན་པས་འདོམས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཡིན། ལུས་ཙུ་ཙུ་གསུམ་པ་འདོམས་ཉིས་བརྒྱ་
 དང་ལྷ་བཙུ་ཡིན་ཏེ་བཞི་ཆ་གཉིས་ཡིན། འདིའི་བཞི་ཆ་རེ་རེ་ལ་འདོམས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་རེ་
 ཡིན་ལ། འཐབ་བྲལ་ལ་བཞི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞི་ཆ་གཅིག་བསྒྲན། དགའ་ལྡན་ལ་བཞི་ཆ་
 གསུམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཅིག་བསྒྲན། འབྲུལ་དགའ་ལ་བཞི་ཆ་བཞིའི་སྟེང་དུ་གཅིག་བསྒྲན། གཞན་
 འབྲུལ་དབང་བྱེད་ལ་བཞི་ཆ་ལྷའི་སྟེང་དུ་གཅིག་བསྒྲན་པས་རྒྱུ་གྲགས་བྱེད་དང་གཉིས་ཡིན་
 རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་ཆད་ནི། ཆངས་རིས་པ་དཔག་ཆད་བྱེད། མདུན་ན་འདོན་དཔག་
 ཆད་གཅིག །ཆངས་ཆེན་པ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས། འོད་རྒྱུད་དཔག་ཆད་གཉིས། ཆད་
 མེད་འོད་འོག་མ་ཉིས་འགྱུར་ཏེ་དཔག་ཆད་བཞི། འོད་གསལ་བ་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱད། དག་
 རྒྱུད་ལ་དཔག་ཆད་བཙུ་བྱུག །ཆད་མེད་དག་ལ་དཔག་ཆད་ལུས་ཙུ་ཙུ་གཉིས། དག་རྒྱལ་ལ་
 དཔག་ཆད་བྱུག་ཙུ་ཙུ་བཞི། སྤྱིན་མེད་ལ་དག་རྒྱལ་ཀྱི་ལུས་ཆད་ཉིས་འགྱུར་བྲལ་པ་བརྒྱ་དང་
 ཉིས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ནས་དཔག་ཆད་གསུམ་དོར་ཏེ་བརྒྱ་དང་ཉིས་ལྷ་ཡིན་རོ། །བསོད་ནམས་
 སྤྱེས་ལ་གོང་གི་དེ་ཉིས་འགྱུར་བྲལ་ཏེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཙུ། དེ་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་སོགས་ལ་
 ཉིས་འགྱུར་སྒྱུར་ཏེ་འོག་མིན་པ་ལ་དཔག་ཆད་ཆེག་ཁྲི་བྱུག་སྟོང་ཡོད་དོ། །སྤྱི་མི་སྒྲན་པ་ལ་ཁང་
 པ་མེད་ཅིང་དཔག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་ཁང་པའི་དོད་ཡིན་རོ། །གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
 ཀྱི་ཆེ་ཆད་བསྐྱལ་ཆེན་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་བཞི་ཁྲི། ཅི་ཡང་མེད་ལ་བཞི་ཁྲིའི་
 སྟེང་དུ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ལྷག་པ་དང་། སྤྱིད་ཅེ་ནི་བྱུག་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ལྷག་པར་བསྒྲན་
 པ་ཡིན་རོ། །འོད་རྒྱུད་ནས་བཟུང་བསྐྱལ་ཆེན་ཏེ། །ཞེས་པའི་བཙེ་གཞིའི་བསྐྱལ་ཆེན་ནི་བར་
 བསྐྱལ་བཞི་བཙུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་དུ་བྲལ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྤྱིད་ཅེའི་བསྐྱལ་ཆེན་གྱི་བར་
 དུ་སྒྱུར་རོ། །ཆངས་ཆེན་གྱི་ཆེ་ཆད་ནི་བར་བསྐྱལ་བྱུག་ཙུ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཆགས་པའི་བར་བསྐྱལ་
 གཅིག །བཙུད་ཆགས་པའི་བར་བསྐྱལ་བཙུ་དགུ། གནས་བསྐྱལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ། འཛིག་

བསྐྱལ་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུ་དང་བཅས་བར་བསྐྱལ་དུག་ཅུ་ཡིན་ནོ། །བཅུད་ཆགས་པའི་བར་བསྐྱལ་གྱི་མགོ་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་མི་གཅིག་སྐྱེས་པ་ནས་བཅུ་མས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་ནི་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་པ་ན་མགོ་ཚུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྤར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་མནར་མེད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཟད་ནས་སྟོངས། དེ་ནས་རབ་དུ་ཆ་བར་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་ཟད་པ་ནས་སྤར་ཡོད་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཤི་ནས་སྟོངས། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་ཏེ་ཡང་སོས་བར་དུ་རིམ་གྱིས་སྟོངས། དེའི་ཆེ་ན་གང་དཔལ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྟོངས། དེ་ནས་བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་རྣམས་དང་། ཡི་དྲགས་རྣམས་དང་ལྷ་མིའི་ཡུལ་གྱི་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་གསར་སྐྱེའི་འཕྲོ་ཆད་ནས་སྟོངས། དེའི་ཆེ་ན་ངན་སོང་གསུམ་སྟོངས་ཆར། འདོད་པའི་ལྷ་མི་གཉིས་ནི་ལུས་སོ། །དེ་ནས་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་གི་མི་ཞིག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་རིམ་བུར་སྐྱེས་ཏེ་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་གི་མི་རྣམས་སྟོངས། དེ་ནས་སྤར་སྐྱེ་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་ཤར་དང་རྒྱབ་བ་ལང་སྟོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་ཏེ་སྒྲིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཅུད་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་རིམ་གྱིས་སྟོངས། དེ་ནས་བྱང་སྤྱོད་མི་སྟན་པའི་མི་རྣམས་རྣམ་སྟན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཏེན་དེ་ལ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པས། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མར་སུམ་ཅུ་ཙུག་གསུམ་དུ་རིམ་བཞིན་སྐྱེས་ཏེ་སྤྱོད་མི་སྟན་པའི་མི་རྣམས་སྟོངས། དེའི་ཆེ་སྒྲིང་བཞིའི་མི་ཐམས་ཅད་སྟོངས་པ་ཡིན། འདོད་པའི་ལྷ་གཅིག་སུ་ལུས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ལྷ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ལྷ་ལྷག་མ་ལྷ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་

ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་སྟོངས། དེའི་ཆེ་འདོད་པའི་ལྷ་གཅིག་གྲང་མ་ལུས་སོ། །དེ་ནས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་རིམ་བཞིན་
བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས། དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་རྣམས་སྟོངས། དེ་ཡང་ཆངས་
རིས་སོགས་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྟོངས་པ་ཡིན། དེ་དག་ལ་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཅུ་དགའོ། །

སྟོད་འཇིག་པའི་བསྐྱལ་པའི་མགོ་ཚུམ་པ་ནི། དེའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆར་འབབས་པ་
མེད་པས་སླེག་བྱེད་གྱི་ཉི་མ་དང་པོ་ཤར་ཏེ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་རྣམས་སླེག་
པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་ཆེ་སྟོད་འཇིག་པའི་བསྐྱལ་པའི་མགོ་ཚུམ་སོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་སྤྱི་མ་དྲུག་རིམ་
ཀྱིས་ཤར་ཏེ་སོ་སོའི་བསླེག་བྱ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སླེག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉི་མ་ཡང་ད་ལྟའི་ཉི་
མ་ལས་བཞི་འགྱུར་གྱིས་ཆ་བ་ཡིན་ནོ། །མེ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་མེ་ཡིན་པས་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསླེག་མི་རུས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་བྱས་ནས་དང་པོའི་
སས་བསྐྱུས་གྱི་མེས་དང་པོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྟོང་བ་དེ་སླེག་པར་བྱེད་དོ། །ཆངས་ཆེན་གྱི་
ཆེ་ཆད་བར་བསྐྱལ་དྲུག་ཅུ་ཡིན་པས་སྟོད་འཇིག་པའི་བར་བསྐྱལ་གཅིག་ཕུ་ཡང་དེར་གཏོགས་
དགོས་སོ། །འོ་ན་བཅུད་འཇིག་པའི་བསྐྱལ་པ་བཅུ་དགུ་པའི་ཐ་མའི་མཇུག་རྫོགས་པའི་དུས་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིང་བཞིའི་མི་རྣམས་སྟོངས་པ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྟོད་འཇིག་
པའི་བསྐྱལ་པའི་ཡུན་ཆད་འཇོག་དགའོ། །སྒྲིང་བཞིའི་མི་རྣམས་སྟོངས་པའི་རྗེས་སུ་སླེག་བྱེད་
གྱི་སྤྱི་བར་ཐག་རིང་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབར་ཏེ་སྐྱར་བ་མ་ཡིན་པར་བསླེག་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
བསླེག་གོ། །མེས་འཇིག་གི་རྗེས་སུ་འཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་ནི། ཆངས་ཆེན་གྱི་གཞལ་ཡས་
ཁང་འཆགས་བྱེད་གྱི་རྒྱང་འཇམ་པོ་ལྷང་བ་ནས་འཆགས་བསྐྱལ་གྱི་མགོ་ཚུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་རིམ་གྱིས་ཆངས་ཆེན་ནས་ཆངས་རིས་ཀྱི་བར་ཆགས། དེ་ནས་གཞན་འབྱུལ་དབང་བྱེད་
ནས། འཐབ་བྲལ་གྱི་བར་ཡས་རིམ་གྱིས་ཆགས། དེ་ནས་འོག་གཞི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་
བཟུང་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་གནས་ཀྱི་བར་མས་རིམ་ནས་ཆགས། འདི་དག་ནི་སྟོད་ཆགས་

བའི་བར་བསྐལ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྟོད་ཆགས་བའི་བར་བསྐལ་གྱི་ནང་
 དུ་སྐྱེས་སོ། །དེའི་ཆེ་འཐབ་བྲལ་ཡན་ཆད་གྱི་ལྟ་རྣམས་སྐྱེས་ཀྱང་བཅུད་ཆགས་བའི་བསྐལ་
 བར་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ནས་སུམ་ཅུ་ཙུག་སུམ་གྱི་བཅུད་ནམ་འཆགས་དབྱེད། དེ་ནས་འཛམ་
 བུའི་སྤྱིང་དུ་མི་ཞིག་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་བཅུད་ཆགས་བའི་མགོ་ཚུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་འཛམ་
 བུའི་སྤྱིང་གི་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་མིའི་རྗེས་སུ་དུད་
 འགོ། དེ་ནས་ཡི་དྲགས། དེ་ནས་ཡང་སོས་སོགས་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡས་རིམ་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བར་སྐབས་ཤིག་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་སྟེ་མི་དག་
 བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་བའི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་བའི་མི་ཞིག་ཆེ་འཕོས་ནས་མནར་མེད་དུ་
 སྐྱེ་བའི་བར་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུ་སྟེ་བཅུད་འཆགས་བའི་མཐུག་ཇོགས་སོ། །ཆེ་ལོ་དཔག་
 མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་མར་འགྲིབ་པ་དང་། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ་དང་
 འཆགས་བའི་མཐུག་ཇོགས་པ་དང་། གནས་བའི་མགོ་ཚུམ་པ་དུས་མཉམ་སོ། །

གསུམ་པ་གནས་བའི་བསྐལ་པ་ནི། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་འགྲིབ་བའི་མཆམས་ཞིག་
 ནས་མགོ་བརྒྱམས་ཏེ་ཆེ་ལོ་བཅུ་བའི་བར་ནི་བར་བསྐལ་གཅིག་དང་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ནས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་འཕེལ་ཞིང་མར་བཅུ་བའི་བར་དུ་འགྲིབ་བའི་བར་ནི་བར་
 གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་གོ། ཡང་དེ་འདྲ་བ་བཅུ་བདུན་དེ་ཁྱག་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ནས་ཆེ་ལོ་
 བཅུ་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་འཕེལ་བའི་བར་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་སྟེ་མ་ཐོག་རིང་མོ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་བསྐལ་ཆེན་ཡིན་ནོ། །དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་
 སངས་རྒྱལ། །ཞེས་བའི་གངས་མེད་དང་། ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་བའི་དཔག་
 མེད་གཉིས་ནི་གངས་ཀྱི་གནས་ཡིན་གྱི། གངས་གཏན་ནས་མེད་བའི་གངས་མེད་དང་དཔག་
 མེད་མིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་ནི་རྩལ་རྗེས་བརྒྱད་འདུས་གྱི་གོང་བུ་
 ཡིན་ནོ། །ཆངས་རིས་བས་བསྐལ་པ་བྱེད། མདུན་ན་འདོན་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ །ཆངས་ཆེན་

གྱི་བསྐྱལ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་ཐུབ་པར་བཤད་པའི་བསྐྱལ་བ་ནི་བར་བསྐྱལ་བཞི་བཅུ་ལ་བསྐྱལ་
 ཆེན་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱལ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཤོག་གངས་༡༡༤ལས། ཡ་ཐོག་རིང་མོའི་མཇུག་ལ་
 ནད་མཆོན་གྱི་བསྐྱལ་བ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་ནས་ཐུ་གའི་བསྐྱལ་བ་ཁྱག་པའི་ནང་དུ་
 འབྱུང་བར་བཤད་པ་ཡིག་ཆ་དང་མི་མཐུན་པས་དབྱེད། ཐུབ་མཆོན་ཡུལ་ན་གནས་པའི་དོན་
 དབྱེད། མེ་འཛིན་བདུན་དང་ཚུ་འཛིན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་འོད་གསལ་པའི་ཆེ་ཆད་ལ་བསྐྱལ་
 ཆེན་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པས་དེ་དང་བསྐྱུན་པ་ཡིན། འདོད་གཏོགས་རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་
 སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་
 ལས་སྟེས་པར་བཤད་པས་དེའི་ཆོགས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྤྱོད་གི་
 སྟོམ་པའི་སྤྱོད་བ་བདུན་པོ་རེ་རེ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ལས་སྟེ། བསམ་གཏན་
 གྱི་སྟོམ་པའི་སྤྱོད་བ་བདུན་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་གཅིག་ལས་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱོད་
 བདུན་ལ་ཡང་འདྲ། དགེ་སྤྱོད་གི་སྟོམ་པའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་སྟོག་གཅོད་སྤྱོད་བ་གཅིག་ཕྱ་
 ཡང་དགེ་སྤྱོད་གི་སྟོམ་པ་ཡིན། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྟོག་གཅོད་སྤྱོད་བ་
 རེ་རེ་མི་འཛོག། སྟོག་གཅོད་སྤྱོད་བ་གཅིག་ཕྱ་དེ་སེམས་ཅན་སྟེ་ཅམ་ལ་སྟོག་གཅོད་སྤྱོད་བར་
 འཛོག། འདོད་པ་ན་ཡང་སྟོབ་པ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་འཛིན་
 མཐར་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྟོབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན། དེ་ཁ་ནང་བལྟས་ཁོ་ན་ཡིན་
 པའི་དེའི་དུས་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་བྱས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད། གཟུགས་ཡིན་ན་སྟོབ་པ་མ་ཡིན་
 པས་ཁྱབ། བསྟོབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་
 སྤྱོད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། ལུང་མ་བསྟན་པ་བརྟན་པ་དག། ཅེས་པའི་བསྟན་པ་རྗེས་མ་ནི། ཡིག་
 ཆར་ར་བརྟན་དུ་བཤད། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ནས་ས་བསྟན་དུ་བཤད། །སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་
 སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། སྟོམ་མིན་ལ་
 ཚུལ་འཆལ་གྱིས་ཁྱབ། བར་མ་ལ་དགེ་བས་ཁྱབ། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པའི་སྤྱོད་

བ་བདུན་རྩུ་གཅིག་ཡིན། སོ་ཐར་གྱི་སྤྱོད་བ་བདུན་རྩུ་ཐ་དད་ཡིན། ཟག་བཅས་གྱི་བསམ་གཏན་ཉིར་བསྒྲགས་དང་དངོས་གཞི་གང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱོད་གྱི་ཚོགས་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པས་བྱུང། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ། ཉིན་ཞག་མཐའ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་མིན་མེད་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡོད། བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྒྲུབ་པ་དགེ་སྤྱོད་དང་། དགེ་བསྐྱེན་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲུབ་ཆོག །དགེ་སྤྱོད་གིས་བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྒྲུབ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕོག་ཆོག་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། དགེ་བསྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྒྲུབ་པ་འཛོག་པའི་ཆེ་རང་གིས་ལེན་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད། དགེ་བསྐྱེན་གྱི་བསྐྱུང་བའི་ནང་དུ་བསྐྱེན་གནས་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་མ་འདུས་པས། དགེ་བསྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེན་གནས་གཞན་ལ་འཛོག་ཆོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དཔྱད། དགེ་བསྐྱེན་གྱིས་རྒྱུང་མ་སྒྲུབས་ན་ལོག་གཡེམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྒྲུབ་བ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་གཞན་རྒྱུང་མ་ལ་མི་ཆངས་སྤྱོད་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྒྲུབས་པའི་བྱིར།

གཟུགས་གྱི་སྒྱུ་ལ་སྒྱུ་བས་སུ་མི་འགྲོ་བར་བཤད་པ་ནི། ཉིན་གཟུགས་སྤང་ལ་སྒྱུ་བས་སུ་མི་འགྲོ་བར་བཤད་པ་ཡིན། སྒྲུབ་མིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒྲོག་གཅོད་པར་ཁས་སྒྲུབས་པའི་སྒྲུབ་མིན་ལ་མཚོན་ན་དམིགས་གྱིས་མ་བཀར་བར་སྒྲོག་གཅོད་པ་སྤྱི་ཙམ་བྱ་བར་ཁས་སྒྲུབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། དེ་ཡན་ལག་ཀུན་ལས་ཐོབ་པ་ནི། ལུས་ངག་གི་ཡན་ལག་བདུན་རེ་རེ་ལས་ཐོབ་པའི་སྒྲུབ་མིན་རེ་རེ་ཡོད་ཅིང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པའི་སྒྲུབ་མིན་གཅིག་མེད་དོ། །བར་མ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཡོད། བར་མ་མི་དགེ་བ་ནི་སྒྲོག་གཅོད་པའི་ཁང་བ་བྱས་ནས་སྤྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། ཉིན་རེ་ལ་སྒྲོག་ཆགས་འཆོ་བ་ལྟ་བུ་ལེན་པ་དང་། ཉིན་མོངས་དྲག་པོའི་དྲིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་མ་གྱུས་བར་བྱེད་པ་ལས་འཐོབ་པའོ། །རྒྱལ་འཆལ་ལ་སྒྲུབ་མིན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲུབ་པ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ན་རྒྱལ་འཆལ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤེ་བ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས། དམ་ཆོས་

རྒྱལ་པ་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་གྲང་། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་དམ་ཚེས་རྒྱལ་པའི་ཆེ་སྒྲིམ་
 པ་གསར་སྐྱེ་མེད་གྲང་ཐོབ་ཟེན་ལྡན་པ་ཡོད། འདིའི་དམ་ཚེས་ནི་ལུང་གི་དམ་ཚེས་ལ་བྱེད།
 དེའི་ཆེ་དམ་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པ་མིན་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། བསམ་
 གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གོང་འོག་ཏུ་ས་འཕོས་པ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉམས་པ་ལས་
 གཏོང་ངོ་། །འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྒྲིམས་འབྲུག་དེ། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་གྲང་མི་
 གཏོང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་གཏོང་། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གཉིས་པའི་
 དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འབྲུག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འབྲུག་མི་གཏོང་།
 ས་འཕོས་ནས་གཏོང་བ་ལ། ས་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་ན་གཏོང་བའི་དོན་ཡིན། ཡིག་ཆ་
 ལྟར་ན། སོ་སྐྱེའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་གི་འཕོས་པས་གཏོང་བར་གསུངས། སྒྲིམ་མིན་
 ལ། ཀུན་སྒྲོང་སོགས་སྒྲིབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། གཟུགས་མེད་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་
 པ་མེད། འཕགས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བའི་ཆེ། ས་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་པ་ན་གཏོང་
 བ་ཡིན་གྱི། གི་འཕོས་པས་མི་གཏོང་། ཞེས་ཅུ་བར་ཐོན་འབྲུག་པ་དབྱེད། སྤྱི་བྱིར་མེད་གསུམ་
 སྟོན་འདོད་བྱིར། །ཞེས་པས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྒྲིམས་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་
 འབྱུང་བ་ཡོད་པར་བསྟན། གསུམ་གྱིས་རིས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་གསུམ་ནི། སྐྱེས་
 ནས་སྒྲོང་འགྱུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྒྲོང་འགྱུར་དང་། རྣམ་སྟོན་ཡོད་པའི་མ་ངེས་པའི་
 ལས་གཅིག་ཏུ་གསུམ་ལ་བྱེད། དཔྱུལ་བ་ན་སྐྱེས་ནས་སྒྲོང་འགྱུར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་དང་། ལན་
 གྲངས་གཞན་ལ་སྒྲོང་འགྱུར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་དང་། མ་ངེས་པའི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་པ་
 ཡོད། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྟན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེ་རྟེན་དེ་ལ་
 ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་དུ་སྐྱེས་ནས་སྒྲོང་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མི་གསོག། མཐོང་ཚེས་
 སྒྲོང་འགྱུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྒྲོང་འགྱུར་དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་གསུམ་གསོག་པ་

ཡོད་དེ། ཆེ་དེ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་གྱི་ནམ་སྤྱིན་སྤྱོད་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་
 དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ཇོགས་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་།
 མ་ངེས་པའི་དགོ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་
 བརྟན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟོན་དེ་ལ་བཞི་ཀ་གསོག་པ་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ནས་
 དེ་བཞི་གསོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ས་བར་བ་བདུན་ལ་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པའི་འཕགས་པ་ས་
 བར་བ་བདུན་ཏུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་ཏུ་མ་ཟད། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་
 བྱེད་དོ། །ས་བར་བ་བདུན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་བརྟན་པའི་འཕགས་པས་ས་དེར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་
 འགྱུར་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྟོན་
 ཅན་གྱི་བྱིར་མི་འོང་དེའི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་ནས་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
 ན་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། ཅི་ཡང་མེད་ལས་ཉམས་ནས་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་ནམ་
 མཁའ་མཐའ་ཡས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ན་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱེད་
 དོ། །འདོད་པ་དང་སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་མི་བརྟན་པ་དེ་ཡང་འདོད་
 པ་དང་སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་མི་གསོག་སྟེ། དེ་
 འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་། ཉམས་པ་སོར་མ་རྒྱུད་གྱི་བར་ཏུ་འཆི་བ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཆགས་བྲལ་བརྟན་པའི་བྱིས་པ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པ་ནི།
 དེའི་རྒྱུད་ན་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་སྤར་ནས་བསགས་ཡོད་
 པ་ལ། རྟོན་དེར་དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ཇོགས་བྱེད་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་
 གསོག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བརྟན་ནི། ཆགས་བྲལ་ཉམས་མི་སྤྱིད་པ་ལ་
 བྱེད། འཕེན་པ་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདོད་པའི་བར་སྤྱིད་ཏུ་ཆེ་དེ་ལ་སྤྱོད་
 བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་དང་། སྐྱེ་བ་བྱི་མའི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྗེའི་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་བར་
 ངེས་མ་ངེས་གཉིས་གཉིས་དང་། སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལྗེའི་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བར་ངེས་

མ་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་གསོག་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་
ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། བར་དོའི་གནས་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་ངེས་པའི་ལས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་
མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་བར་སྤྱིད་པ་དང་སྦྱེ་སྤྱིད་པ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་མཐོང་བའི་
ཆོས་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་ངེས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་བར་སྤྱིད་པ་དང་།
སྦྱེ་སྤྱིད་པ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་
ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོས་བཟོད་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་
མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་ལ་སྒྲོར་དགུར་བྱེ་བའི་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་བརྒྱད་ལ་བྱེད་དོ། །འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི། དཀར་ནག་
འབྲས་མ་ཟད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞིའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་སྒྲོམ་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དགུ་ཆོན་བཞི་སྦྱེས་པའི་ཐ་མ་དགུ་པ་བཞི་པོ་དེ་བསམ་གཏན་བཞི་ཀའི་དཀར་
པོ་ཟད་བྱེད་དུ་རིམ་བཞིན་སྒྱུར། དེ་དཀར་པོ་ཟད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དཀར་ནག་འབྲས་མའི་ལས་སྤངས་པ་དེ། འདུན་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་གྱི། ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
སྤྱིར་ཡང་རྒྱད་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐ་མས་
བསམ་གཏན་བཞིའི་དཀར་པོའི་ལས་སྤངས་ཀྱང་། དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །

གཙོད་(གཙང་)བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་བས་ཁྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་
ངེ་མ་འདག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན། མི་དགེ་དུག་ནི་རྣམ་སྤྲིན་མིན། །ལུས་ངག་གི་
ལས་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ལོག་གཡེམ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱས་ནས་
ནི། །ཞེས་དགེ་མི་དགེ་བཅུར་མ་འདུས་པར་གསུངས་པ་ནི། ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་སྒྲོར་མཐུག་

དང་། བརྒྱུ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་མ་བསྐྱུས། བརྒྱུ་སེམས་སོགས་ཅ་གསུམ་
 ལས་སྐྱེ། །ཞེས་པ་ནི། བརྒྱུ་སེམས་ལ་མི་དགོ་བའི་ཅ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པས་བྱུང་བ་སྟོན་
 པ་མིན་གྱི། ཅི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ། རྩན་སོགས་
 བཞི་པོ་དག་འཆལ་ཡིན་པར་འདོད། རྩེ་པ་གཞན་གྱིས། རྩན། སྤ་མ། ཆེག་རྩལ་གསུམ་ལས་
 གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆེག་དག་འཆལ་ཡིན་པར་འདོད། བརྒྱུ་སེམས་སོགས་གསུམ་
 ནི་ལས་ལམ་ཡིན་ཀྱང་ལས་མིན། ལུས་དག་གི་བདུན་ནི་ལས་དང་ལས་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན།
 དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལམ་ལ་དངོས་གཞིས་བྱུང་བས། སྦྱར་འདུག་གི་ལས་རྣམས་ལས་ལམ་
 མ་ཡིན་པར་འདོད། ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡོད། རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ། ལུས་དག་གང་རུང་གི་ལས་ཀྱིས་བྱུང་། དགོ་དང་མི་དགོ་མེད་
 ལྟ་བུ། །ཞེས་པས་རྒྱ་ལས་ལ་སྦྱར་འདེབས་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་སྦྱར་འདེབས། འཕགས་པ་ལ་
 སྦྱར་འདེབས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱུ་སེམས་སོགས་
 གསུམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་སྦྱར་འདུག་མེད། ལོག་ལྟས་
 དགོ་ཅ་གཅོད་པ་ནི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ལོག་ལྟས་དགོ་ཅ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་
 གཞུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ལོག་ལྟས་དགོ་ཅ་མི་གཅོད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་
 སྦྱར་པ་འདེབས་པས་གཅོད་ཀྱི་འཕགས་པ་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་པས་མི་གཅོད་དོ། །སྐལ་པ་
 མཉམ་མི་མཉམ་ལ་དམིགས་པས་གཅོད་པ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མཛོང་
 སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ལོག་ལྟས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མཛོང་སྤངས་ལ་དམིགས་
 པ་དེ་སྐལ་པ་མཉམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་ཡིན། དེས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་
 མཛོང་སྤངས་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྐལ་པ་མི་མཉམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་ཡིན། ཀྱན་གྱིས་གཅོད་
 ཅེས་པ་ནི་ལོག་ལྟ་ཀྱན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་སྐལ་པ་མཉམ་མི་མཉམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་
 དམིགས་པ་ཀྱན་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གཅད་བྱའི་དགོ་ཅ་ནི། འདོད་པའི་དགོ་བ་སྐྱེས་

ཐོབ་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་བྱུང་མི་གཙོད་དོ། །གཙོད་ཚུལ་ཡང་སྒྲིམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་རིམ་གྱིས་གཙོད་
 བ་ཡིན་ཏེ། ལོག་ལྟ་དང་དགོ་ཅ་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་དགྲུ་རེ་བྱས་ཏེ་ལོག་ལྟ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུས་དགོ་
 ཅ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གཙོད་བ་ནས། ལོག་ལྟ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོས་དགོ་ཅ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་གཙོད་
 བའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ། དགོ་ཅ་ཆད་པའི་ངོ་བོ་ནི། དགོ་ཅའི་ཐོབ་བ་ཆད་ནས་དེའི་མ་
 ཐོབ་བ་སྒྲིམ་པའོ། །དགོ་ཅ་མཆམས་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་དམ་སྒྲིམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་།
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་མཆམས་སྒྲིབ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་དགོ་ཅ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་སྒྲིམ་བ་ན་
 དགོ་ཅ་ལྟག་མ་བརྒྱད་གྱི་ཐོབ་བ་རྟེན་བས་དགོ་ཅ་དགྲུ་ལྟ་ཅིག་ཏུ་མཆམས་སྒྲིབ་ལ། མངོན་
 དུ་འགྱུར་བ་ན་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱའི་སྒྲིབས་ནི་རང་གིས་བྱས་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་
 སྒྲིབས་ནི་ཁྱོགས་གྱི་སྒྲིབས་གྱིས་བྱས་པའོ། །བཞི་དང་སེམས་བ་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་གཙོད་
 སེམས་ལ་གནས་པའི་སྒྲིག་གཙོད་བ་སོགས་གསུམ་གཞན་ལ་བཅོལ་བའི་ཆེ་འབྱུང་སྟེ། ལས་
 ལམ་བཞི་ནི་གཙོད་སེམས་དང་སྒྲིག་གཙོད་སོགས་གསུམ་ཡིན་ལ། སེམས་བ་ནི་གཙོད་སེམས་
 དང་མཚུངས་ལྟ་གྱི་སེམས་བ་དེ་ལ་བྱེད་དོ། །དགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལས་ལམ་གཅིག་དང་
 །བརྒྱད་དང་། ལྔ་དང་། སེམས་བ་ལྟ་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ནི། སྒྲིམ་པའི་ལས་ལམ་ལ་དགོངས་
 བ་ཡིན་གྱི། ལས་ལམ་གཞན་ལ་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །གང་ཞེ་ན། གཅིག་དང་ལྟ་ཅིག་
 འབྱུང་བ་ནི། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་གནས་པའི་སྒྲི་ནས་སྒྲིག་གཙོད་བ་གཅིག་ཕུ་སྒྲིབ་
 བར་ཁས་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་དང་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། དབང་ཤེས་དགོ་བ་ལ་གནས་ནས་
 ལུས་ངག་གི་དུག་སྒྲིབ་བར་ཁས་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུ། ལྔ་དང་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། དབང་ཤེས་དགོ་
 བ་ལ་གནས་དུས་སུ་ལུས་ངག་གི་གསུམ་སྒྲིབ་བར་ཁས་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུ། དགོ་བའི་ལས་ལམ་
 བཞི་དང་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། མི་དགོ་བའི་སེམས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཅི་རིགས་
 གྱིས་དུས་གྱི་ཀྱན་སྒྲིབ་བྱས་ཏེ་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་བ་ལེན་བ་ན་སྒྲིབ་བ་བཞི་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་
 བྱེད། ཟད་བ་དང་མི་སྒྲིབ་པའེས་བ་དང་མཚུངས་ལྟ་གྱི་ཡིད་ཤེས་གྱིས་དུས་གྱི་ཀྱན་སྒྲིབ་བྱས་

ཉེ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་ལེན་པ་ན་དགུ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བ་མེད་པས་དགེ་ཙམ་གཞན་གཉིས་དང་། སྤྱོད་བ་བདུན་དང་དགུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཤེས་དགེ་བ་ལ་གནས་དུས་སུ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་
 ལེན་པ་ན་བཅུ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་བསམ་
 ཟག་གཉིས་ཐོབ་པ་ན་བཅུ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་འཕངས་འབྲས་འབྱེན་
 བས་མ་ཁྲབ་ཀྱང་། རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་བས་ཁྲབ། དེ་བཅས་སྤྱོད་བའི་ལམ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན། དེར་གྱུར་བའི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་ལྡོམ་ཡོད། དེ་མེད་གྱི་ལམ་ནི་
 ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ལ། དེའི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་
 ཡོད། ཟག་བཅས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་གཞན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་
 གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཡོད། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ལྟག་
 མ་སྤྱོད་བའི་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་དང་། བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་
 དང་། མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་གྱི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ། རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་
 མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡོད། དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་དགེ་བ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི། དགེ་བའི་ལས་གྱི་
 འབྲས་བྱ་དགེ་བ་དང་། རོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་སྤྲིན་མ་གཏོགས་
 པ་བཞི་ཡོད། དད་པས་བྱིན་པའི་ཟས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འོངས་སྤྱད་ན་ལོག་འཆོར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལ་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ་དམག་སོགས་ལ་བལྟ་ན་ལོག་འཆོར་འགྱུར་
 རོ། །དད་པས་བྱིན་པའི་ཟས་སྤྱང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ལོག་འཆོར་ལོགས་སུ་བསྟན་རོ། །མ་འོངས་པ་
 ལ་གོ་རིམ་མེད་པ་ནི། དང་པོར་འདི་སྐྱེ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་གོ་རིམ་མེད་པའོ།
 །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་ན། རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡོད། མི་སྤྱོད་
 པའི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལ་བདག་འབྲས་གཅིག་བྱ་ཡོད། མི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལས་

ཉམས་ནས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་སློབ་པའི་ཆོས་ཟག་མེད་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་མི་
 སློབ་པ་དང་སློབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཆོད་པས་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་མི་འབྱུང་
 བར་བཤད། མི་སློབ་པ་ལས་ཉམས་མ་ཐག་པ་དེ་སློབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་སློབ་པའི་ཆོས་
 མངོན་དུ་མ་གྱུར་པས། མི་སློབ་པའི་མཁུག་ཐོག་ས་སློབ་པ་མི་འབྱུང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། མི་
 སློབ་པའི་འབྲས་བུ་སློབ་པ་འབྱུང་བའི་ཆེ་གཉིས་ཀ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་
 བཞག་ཆོག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་། ཅ་བར་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་བར་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཆོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན།

ཤོག་གངས་༡༣༤ལས། སྐྱེ་བདག་གཉིས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཏེ་གསུམ་དང་ཞེས་པ་མ་དག་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་ཞེས་པའི་ཆ་བ་དུ་རྒྱ་མཐུན་ཞེས་འབྲི་དགོས། མཐོང་སྤང་གི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོམ་སྤང་གི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མཐོང་སྤང་མེད། འདྲ་
 ཞེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཁུག་དང་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཁུག་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མིན།
 གོང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་དུ་བཤད་པ་ནི་རྫོགས་བྱེད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། སྒྲོམས་འཁུག་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྤྱིང་ཅེའི་འཕེན་བྱེད་སེམས་པ་གཉིས་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་འདྲ་ཞེས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་
 གཞན་རྣམས་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །མཆོམས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་བསམ་པ་དེ་མ་ལོག་གི་
 བར་དུ་འབྲས་བུ་བཞི་འཛོལ་པ་མི་སྤྱིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཆོན་
 བསྐྱུན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྐུ་བས་དེར་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཛོལ་མི་སྤྱིང་པ་ལ་དགོངས།
 ལོག་ལྟས་དག་ཅ་བཅད་པའི་མ་ཐོབ་པ་ནི་ལོག་ལྟའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཡིན། ལྟས་བྱིན་གྱིས་
 མཆོམས་མེད་གསུམ་བྱས་ཀྱང་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་
 ལ། གཞན་གཉིས་ནི་རྫོགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཤོག་གངས་༡༤༥ལས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཟེར་རྒྱ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་

གཉེན་ཞེས་པ་ནོར། རན་སོང་དུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་ཆེ་དེ་ལ་སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་
འཐོབ་མི་རུས། འདོད་པར་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡོད་ན་ཕྱིར་མི་འོང་འཐོབ་མི་རུས། ཁམས་གསུམ་
གང་རུང་དུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡོད་ན་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་མི་རུས། གངས་མེད་
གསུམ་གྱི་ཆོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྫོགས་ནས་མཆོན་བཟང་གི་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་ངེས་གནས་པ་ཡིན། བསྐྱལ་པ་
བརྒྱའི་བསྐྱལ་པ་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་ལ་བྱེད།

བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྦྱོར་པ་ནི། འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་སམ་སོ་སྐྱེ་ཆགས་བྲལ་
གྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྦྱོར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཕན་མཆོད་རྟེན་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྦྱོར་པ་ནི། མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འབྱུང་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་ཆགས་
བྲལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱོར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཕགས་པ་དེ་འདོད་པ་ལས་འདས་ཤིང་།
སྦྱོར་པ་དང་དེའི་རྣམ་སྦྱོར་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཕན་རང་ལ་མི་ཕན་པས་
སོ། །གཉིས་དོན་གྱི་སྦྱོར་པ་ནི། འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་སམ་སོ་སྐྱེ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སེམས་
ཅན་གཞན་ལ་སྦྱོར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་རང་ཡང་དགོ་བ་བསགས། གཞན་གྱི་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་
གདགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་པ་ནི། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འབྱུང་མ་གཏོགས་
པ་འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་འབྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་ཡང་ཕན་པ་མེད།
མཆོད་རྟེན་ལ་ཡང་ཕན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་
དང་མ་བྲལ་བས་ཞེས་འདུག་པ་ནོར་བ་ཡིན་ནམ་དུང་། བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྫོགས་པ་ནི།
ལས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བདེ་འགོ་ངན་འགོ་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བྱུང་བ་ལ་བྱེད། འཁོར་
ནི་སྦྱོར་འདུག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དགོ་བ་ལ་མཆོན་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བའི་ངང་ནས་སྦྱོར་པ་
གཏོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། མི་དགོ་བ་ལ་མཆོན་ན་སྤྲོག་བཅད་ནས་རྒྱང་མ་བྱིད་པ་ལྟ་བུ། སྦྱོར་བ་ནི་
ལུས་ངག་ཅི་རིགས་དང་། སེམས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་དང་། བསམ་པ་ནི་རྒྱའི་ཀུན་སྤོང་ལ་

བྱའོ། །རྫོགས་པའི་དོན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་འབྱུང་བ་གོ་དགའ་བས་དབྱུང།

ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་
བཞེངས་པ་སྟོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལྷལ་བ། དགེ་འདུན་སྤེ་བ་བསྐྱམ་བ།
བྱམས་པ་ཆད་མེད་བསྟོམ་པའོ། །བགྲང་བ་དང་བཅས་པའི་སྙན་ངག་ནི། ཡི་གེ་གཅིག་དང་
གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་སོགས་བགྲངས་པའི་སྙན་ངག་ལ་བྱའོ། །ལྟ་བ་ལྟ་ནི། འཛིག་ལྟ།
མཐར་ལྟ། འོག་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་
ནམས་སོ། །ལྟ་མིན་ལྟ་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོད། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཆོམ་དང་ལྟའོ། །སྲིད་
ཅེ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཐོང་སྤང་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་ཁོ་ནས་གཞོམ་བྱ་ནི་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་
འོ། །ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་གྱི་ས་ལྟག་མ་བརྒྱད་ལས་སྐྱེས་པའི་མཐོང་སྤང་དེ་མཐོང་སྤང་དང་
སྟོམ་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བྱལ་
པའི་བྱིར། མཐོང་ལམ་བཟོད་པས་སྤོང་བར་མི་རུས་པའི་སྤང་བྱ་ནི་སྟོམ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་
འོ། །མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་ཡོད་དེ། འཛིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་སོགས་ལྟ་བ་ལྟ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་
དུག་གོ། །འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ། མ་རིག་པ་བཞི་ནི་སྟོམ་སྤང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་
མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་གཉིས་ཡོད། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ལྟ་ངན་ནམས་དང་། ཟག་
བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཡོད་དོ། །མཐར་འཛིན་གྱི་སྤེད་རྟག་ལྟ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལ་
མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ལྟ་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་བདེ་བར་ལྟ་བ་གཉིས་དང་། འཛིག་ལྟ་
སྟེ་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཆོན་གཅིག་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིག་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་དང་། དེས་པར་རྟོག་པ་
དང་། སྟོ་འདོགས་ཡིན་པ་གསུམ་འཛིག་པའི་བྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི།
དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་དག་གོལ་དུ་འགྱུར་བས་མཐའ་གཅིག་དུ་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་ཆད་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་གཉིས་སྟོ་འདོགས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཉོན་

མོངས་གཞན་ནི་ངེས་ཏོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཚང་
 རོ། །སློག་གཅོད་པ་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་དང་སྟེ་བའི་སྟེད་པ་དང་། འཛིག་པའི་
 སྟེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བདུན་དང་། ང་རྒྱལ་དགུ་རྒྱལ་སྟེ་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་
 རྟེ། དེ་རྒྱལ་སྟེ་འཛིག་ལྟས་རྒྱས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 མི་དགེ་བའི་འགྲོད་པའང་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་རྟེ། དེ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་འབྱུང་བར་
 བྱེད་པས་དེ་འཕགས་རྒྱད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤ་རྒྱས་ཀྱན་འགྲོ་བཅུ་གཅིག་
 ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་ལྷ་བ་ལྷ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་
 ཡོག་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་མཚོག་འཛོན་གཉིས་ཏེ་ལྷ་བ་བདུན་དང་། སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་
 མཐོང་སྤང་གི་ཐེ་ཆོམ་གཉིས་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མ་
 འབྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རེ་རེ་ལ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཀྱན་འགྲོ་
 རེ་ཡོད་དོ། །ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་དགུ་ལ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཀྱན་འགྲོ་ཡང་
 ཡོད་དོ། །ཀྱན་འགྲོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོར་བ་སོགས་དང་། སྟེ་སོགས་ནི་ཀྱན་
 འགྲོ་ཡིན་ལ་སྤ་རྒྱས་མིན། ཀྱན་འགྲོ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ནི་སྤ་རྒྱས་དང་ཀྱན་འགྲོ་གཉིས་ཀ་མིན་
 རོ། །འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ལ་ཡོག་ལྷ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་། མ་རིག་པ་སྟེ་གསུམ། ལམ་མཐོང་
 སྤང་ལ་ཡོག་ལྷ། ཐེ་ཆོམ། མ་རིག་པ་དང་གསུམ་སྟེ་དུག་ནི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཡིན། འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཡོག་ལྷ་སོགས་གསུམ་ནི། རང་གི་ས་པའི་འགོག་
 བདེན་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཡོག་ལྷ་སོགས་གསུམ་གྱིས་འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། བོང་མའི་ཉོན་
 མོངས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་མི་ཐུབ། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་མ་རྒྱལ་སྟེ་ལའང་འདྲ།
 ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་ཆོས་བཅོད་བཞི་པན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱས་ཀྱི་ཡོག་ལྷ་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསམ་གཏན་ས་དུག་གི་ཆོས་ཤེས་དང་། དེའི་ཕྱོགས་

མཐུན་གྱི་ཆོས་བཅོད་རྣམས་ལ་དམིགས་བ་ཡིན། གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ལོག་ལྟ་སོགས་
གསུམ་གྱིས་ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བཏེན་པའི་རྗེས་ཤེས་དང་། དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་རྗེས་བཅོད་
རྣམས་ལ་དམིགས་བ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ནི། སྤྱག་བསྐྱུས་མཐོང་སྤང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་
སྤང་། འགོག་བ་མཐོང་སྤང་། ལམ་མཐོང་སྤང་སྟེ་བཞི་དང་སྟོམ་སྤང་སྟེ་ལྟ་ལ་བྱེད་དོ། །འདོད་
པའི་སྤྱག་བསྐྱུས་མཐོང་སྤང་གི་འཛིན་ལྟ་དེ་ཁོ་རང་དང་། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་
གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། ས་གཅིག་ཀྱང་རིས་མི་གཅིག་པའི་ཀུན་འབྱུང་
མཐོང་སྤང་སོགས་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མིན། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་
རིགས་འགྲོས་སྟོར། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟེད་བ་དང་འདོད་ཆགས་མེད་དེ། ཁམས་
གསུམ་པོ་གང་གི་སྟེད་པས་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གོང་སར་དམིགས་པའི་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་དགུས་གོང་སར་དམིགས་ཀྱང་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་
རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་སྟེད་པས་བདག་གིར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ས་
ལོག་སའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་ལྟ་བ་གསུམ་བཞག་བ་ནི། ལོག་ལྟ་
ལམ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ནི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྟ་དན་
རྣམས་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་སྟོན་ས་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས། ཚུལ་བློམས་བརྟུལ་ཞུགས་
མཆོག་འཛིན་ནི། ལམ་དོར་བྱར་བཟུང་སྟེ་ལམ་ངན་བ་རྣམས་དག་གྲོལ་ངེས་འབྱེན་དུ་ལྟ་བའི་
ཆ་ནས་ལམ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་བ་ཡིན། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཐར་བ་དང་མཐུན་
པར་བཤད་བ་ནི། ཐར་བ་ནི་ཕུང་པོ་ཆད་ཅུམ་ཡིན་ལ། མཐར་འཛིན་གྱི་ཆད་ལྟ་ནི་ཕུང་པོ་ཆད་
པར་འཛིན་པས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ཆད་ལྟ་ནི་ལོག་ལྟ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་སས་
བསྐྱུས་གྱི་འཛིན་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་བ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་
པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་
སྟེད་བ་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་སྟེད་བ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་རིག་བ་ནི་གོང་མ་གཉིས་གྱི་

མ་རིག་པ་དང་། འདོད་པའི་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་འོ། །སྒོ་ནི་ཤེས་
 རབ་ངན་པ་སྟེ། །འདོད་པ་ན་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་།
 ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། མ་
 བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ན་མ་སྐྱིན་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་
 རབ་ནམས་ཡིན་ནོ། །བྲལ་བ་ལ་སྤངས་པས་བྱུང་། སྤངས་པ་ལ་བྲལ་བས་མ་བྱུང་སྟེ།
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆོས་ཤེས་སྐྱེས།
 ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཀྱང་། འདོད་
 པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཡོད་པས་དམིགས་པའི་སྒོ་
 ནས་ལྡན་པར་བྱེད། དེ་འདྲའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་དེ་སྤངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དམིགས་པའི་སྒོ་
 ནས་བྲལ་བ་མིན་ཏེ། འདུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ཉོན་ཏུག་པ་བྱད་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྒོ་མ་
 སྤང་དང་པོའི་ནམ་པ་སྟེ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་སྤངས་ཀྱང་སྤངས་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དི་མ་
 ལྟག་མ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གྱིས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོ་མ་སྤང་ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོ་སོགས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་ལ་དབང་ཤེས་མེད། སེམས་གྱི་ནམ་པ་
 བཅུ་ཏུག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་མིན་ནི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་
 གྱི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྒོ་མ་སྤང་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་
 བསམ་གཏན་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགོ་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་
 གྱིས་འདོད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཟག་མེད་ནི་ཆོས་ཤེས་ཆོས་བཅོད་གཉིས་ལ་
 བྱེད་ཅིང་རྗེས་ཤེས་བཅོད་གཉིས་ལ་མི་བྱེད་དོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ནི་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གཉིས་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་རང་རིས་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་
 ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་། ལམ་མཐོང་སྤང་། སྒོ་མ་

སྤང་སྟེ་གསུམ་སོ་སོར་སྟེ་བས་དགུ་དང་། ཟག་མེད་གཅིག་སྟེ་བཅུ་ཉི་ལྔ་ཡུལ་ཡིན་
 བོ། །སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཛིག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ནམ་པ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། སྤྱ་རྒྱས་མ་སྤངས་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནམས་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱ་རྒྱས་རྒྱས་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཛིག་
 པ་དང་། སྤྱ་རྒྱས་སྤངས་ལ་མ་བྱལ་བ་ནམས་སྤྱ་རྒྱས་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ཡང་། སྤྱ་རྒྱས་དང་
 ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར།
 འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱ་རྒྱས་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱ་རྒྱས་ལ་བྱེད་དོ། །འདོད་
 པའི་ཟག་པ། མེད་པའི་ཟག་པ། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བུའི་
 རང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ལོགས་སུ་མ་བཤད། རྒྱ་བོ་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ལྟ་
 བ་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་ཡིན་པས་གསལ་བའི་ཆ་ནས་
 བཤད། ལྟ་བུ་དེ་ཟག་པར་ལོགས་སུ་མ་བཤད་པ་ནི། གྲོགས་ལ་མ་བསྟེན་པར་རང་སྟོབས་ཁོ་
 རས་འཁོར་བར་འཛིག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་ལྟ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ཉེར་ལེན་གྱི་
 ཕྱང་པོ་ལྟ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་ཀྱང་། ཀུན་འགྲོ་བཅུ་གཅིག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་པའི་
 འཛིག་ལྟས་རང་སའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་འདུག་པ་དཔྱད། ཀུན་སྦྱོར་དགུ་
 བོ། ཅ་ཉོན་དུག་གི་ཀུན་སྦྱོར་དུག །མཚན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྦྱོར། ཟག་དོག་གི་ཀུན་སྦྱོར།
 སེར་སྒྲའི་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་གཉིས་ལོགས་སུ་
 ཀུན་སྦྱོར་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགོ་བ་ཡིན་པ་དང་ཉེ་
 ཉོན་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཅ་ཉོན་དུག་གི་ནང་
 རས་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོ་བ་དང་འཆབ་པ་ནི་མི་དགོ་བ་
 དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཡང་ལོགས་སུ་ཀུན་སྦྱོར་དུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་དོག་
 དང་སེར་སྒྲས་རབ་བྱུང་དང་བྱིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལོངས་སྦྱོད་དང་ཆོས་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་

ཡང་ཡང་འབྱུང་བས་སྟོབས་ཆེ་ལ། ཁྱོ་བ་དང་འཆབ་བ་གཉིས་ནི་ཡང་ཡང་མི་འབྱུང་བས་
 སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་གི་ཕྱང་པོས་བསྐྱུས་བའི་སེམས་བ་དེ་ཉི་
 བའི་ཉོན་མོངས་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སེམས་བ་ནི་ལས་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་
 སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅ་ཉོན་ལས་གཞན་བའི་སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་གི་ཕྱང་པོས་བསྐྱུས་
 བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཞེས་བའི་དོན་ནོ། །ཀུན་དགྱིས་བརྟུན། རོ་ཆ་
 མེད་བ་དང་། ཁྲེལ་མེད་བ་དང་། ཐུག་དོག་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། རྒྱུ་དང་། མི་དགེ་བའི་
 འབྱོར་བ་དང་། རྒྱགས་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་གཉིད་དང་། ཁྱོ་བ་དང་། འཆབ་བ་སྟེ་བརྟུན། །དེ་
 ལས་རོ་ཆ་མེད་བ་དང་། ཁྲེལ་མེད་བ་དང་། རྒྱགས་བ་དང་། གཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་། ཐུག་དོག་
 མཛོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ཅིང་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་བ་ཡིན། ཐུག་དོག་
 དང་། སེར་སྒྲ་དང་། འབྱོར་བ་དང་། ཁྱོ་བ་དང་། འཆབ་བ་སྟེ་ཕྱ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་དང་ཉོན་མོངས་
 རང་དབང་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་བའི་དེ་མ་དུག་ནི། རྒྱུ་དང་། གཞུ་དང་། རྒྱགས་བ་
 དང་། འཆིག་བ་དང་། འཁོར་འཛིན་དང་། རྣམ་འཆེ་དང་དུག་གོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོམ་སྤང་དང་
 ཉོན་མོངས་རང་དབང་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདོད་བའི་ཉི་ཉོན་པལ་ཆེར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཞིང་།
 རྒྱགས་རྒྱུ་གཉིས་གསུམ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་ཕྱང་མ་བསྐྱུན་གཉིས་ཀ་ཡོད། ཁམས་གོང་མའི་
 ཉོན་མོངས་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱང་མ་བསྐྱུན་ཡིན། གཞུ་རྒྱུ་གཉིས་འདོད་བ་དང་བསམ་གཏན་དང་
 པོ་གཉིས་ན་ཡོད། དེ་ཡན་ཆད་ན་མེད། རྒྱགས་རྒྱུ་གཉིས་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད།
 གཞུ་རྒྱུ་གཉིས་དང་། རྒྱགས་རྒྱུ་གཉིས་གསུམ་སྟེ་ཕྱ་ལས་གཞན་བ་རོ་ཆ་མེད་བ་དང་། ཁྲེལ་
 མེད་བ་དང་། ཐུག་དོག་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། འབྱོར་བ་དང་། གཉིད་དང་། ཁྱོ་བ་དང་། འཆབ་
 བ་དང་། འཆིག་བ་དང་། འཁོར་འཛིན་དང་། རྣམ་འཆེ་སྟེ་བརྟུན་གཅིག་ནི་འདོད་ཁམས་ལས་
 རྒྱུས་བ་ཁོ་ན་ནོ། །མཛོང་སྤང་མཐའ་དག་དང་། གཉིད་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཁྱོ་བ་དང་། འཁོར་
 འཛིན་དང་། འཆབ་བ་དང་། འཆིག་བ་དང་། ཐུག་དོག་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། རྒྱུ་དང་། གཞུ་དང་།

རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་འཛེ་སྟེ་བཅུ་ཚན་དང་པོ་དང་། འགྲོད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཉི་ལའི་
 ཉོན་མོངས་པ་རང་དབང་ཅན་དང་། སྒྲིམ་སྤང་དང་ཡིད་གྱི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་
 འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཉི་ལྷག་། རྡོ་ཆ་མེད་པ། ཁྲེལ་མེད་པ། མྱོངས་པ། བག་མེད། ལེ་ལོ།
 མ་དད་པ། རྒྱགས་པ། རྒྱུ་ལ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྤྱད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
 པ་ཡོད། གཞན་ཡིད་བདེ་དང་ཞེས་པའི་གཞན་ནི། འཛིག་ལྷ། མཐར་ལྷ། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན།
 ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ང་རྒྱལ་དང་ལྷ་ཡིད་བདེ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
 ནོ། །ཆོར་བ་དེ་དག་ནི་མངོན་གྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། ཆོར་བ་བཏང་སྒྲིམས་ནི་སྤྱ་རྒྱས་
 ཀུན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡོད། ས་གོང་མའི་སྤྱ་རྒྱས་རྣམས་ནི་ས་གང་ལ་ཆོར་བ་གང་ཡོད་
 པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ཆོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ན་མིག་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་ལུས་ཆོར་བ་དེ་བ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡོད། འགྲོད་པ་སོགས་ལས་གཞན་རྡོ་ཆ་མེད་པ། ཁྲེལ་མེད་པ།
 རྒྱགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་བཞི་པོ་ཆོར་བ་ལྷ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡོད། དམིགས་པ་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པས་སྤངས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྐྱལ་པ་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ།
 འཛིག་མཐར་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་བྱེད། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་
 དེ་སྤངས་པ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱལ་ཀྱི་སྐྱལ་པ་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་དགྲ་གོང་མའི་ཆོས་
 ལ་དམིགས་པ་དེ་སྤྱོད་པའི་ཆེ། དེ་དག་གིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་
 ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཉོགས་མི་རུས་པས་དམིགས་པ་ཤེས་པས་མི་སྤྱོད་ལ། དེ་དགྲ་ལ་དམིགས་པའི་
 སྐྱལ་མཉམ་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་སྤངས་པས་སྤྱོད་ངོ་། །དམིགས་པ་སྤངས་པས་ལུལ་ཅན་སྤང་
 པ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱལ་ཀྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་
 ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་པས། དེ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་

སྒོ་ནས་མི་སྤྱོད་བར། དེས་གང་ལ་དམིགས་པའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྟ་དེ་དེས་
སྤངས་པའི་ལོག་ལྟ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡོངས་ཤེས་ལ་སྤྱོད་བཅོལ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་ཤེས་དང་།
སྤངས་པ་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ནི་
རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན། དང་པོ་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་རི་ལྟར་སྤྱོད་
བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ས་དགའའི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུ་དགུར་བྱེ་ནས། འཛིན་ཏེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉེར་
བསྒྲིགས་ནམས་གྱིས་རང་རང་གི་འོག་སའི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གཉིས་
ཀ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་བྱེད། དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་
ཉོན་མོངས་ལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུ་དགུར་བྱེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་
ནི་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་གྱི། འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཆོས་བཅོལ་གྱིས་
འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྤང་བཅུ་ལ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེན་པོ་སོགས་དགུར་བྱེ་བ་ནམས་ཅིག་
ཅར་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ནས་ལམ་རྗེས་བཅོལ་གྱིས་ཁམས་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་ནམས་ལ་
རྒྱུ་འབྱེད་ཆེན་པོ་སོགས་སྒྲོར་དགུར་བྱེ་བ་ནམས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་བར་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་མཐོང་སྤང་སྒྲོར་དགུ་སྤངས་པ་
ཡོད་པ་ནི། འཛིན་ཏེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་
ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བྱས་པ་ནི་མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཉོགས་པ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་
ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་བྱེ་རྒྱུ་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་འདྲ་བ་དེས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་
དུ་མཐོང་སྤང་སྒྲོར་དགུ་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་སྐབས་སུ་དེ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོངས་ཤེས་མ་
ཐོབ་སྟེ། སྤངས་པ་ཡོངས་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་གསུམ་ཆར་དགོས་པའི་ནང་ནས་འདོད་པའི་སས་

བསྐྱུ་གྱི་སྐྱུ་གྱུན་མཐོང་སྤང་གཉིས་སྤངས་པའི་རྒྱ་གཅིག་གཅིག་ཕུ་དེ་ཆང་ཡང་། རྒྱ་གཞན་
 བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་དང་། སྤིང་ཅེའི་མཐོང་སྤང་བཞིའི་ནང་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཉམས་པར་
 བྱས་པ་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྤངས་པ་ཡོངས་ཤེས་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 སྐྱུ་གྱུ་བསྐྱུ་ཆོས་ཤེས་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་རྟེན། སྐྱུ་གྱུ་བསྐྱུ་རྗེས་ཤེས་གྱི་སྐྱབས་
 སུ་སྤིང་ཅེའི་ཉོན་མོངས་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཉམས་པར་བྱས། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་གྱི་སྐྱབས་
 སུ་འདོད་པའི་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་བཅོམ་བས་སྐྱབས་དེར་སྤངས་པ་ཡོངས་ཤེས་གསར་དུ་རྟེན་
 རོ། །གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཡང་ཞེས་པ་ནི་ཟག་མེད་ལ་སྦྱར་དགོས། འཕགས་
 ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་འཛིན་རྟེན་པའི་སྤངས་པ་ལ་ཡོངས་ཤེས་མེད་ཀྱང་། འཕགས་པའི་གནས་
 སྐྱབས་སུ་འཛིན་རྟེན་པའི་སྦྱོམ་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་ལ་ཡོངས་ཤེས་འཛིན་གོ། །ཉེར་བསྟོགས་
 ཟག་མེད་མི་ཕྱོགས་མེད་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོངས་ཤེས་དགུ་ཀ་ཡོད་དོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོངས་ཤེས་ལྷ་ཡོད་དེ། གོང་མ་གཉིས་
 གྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ། གཟུགས་གྱི་ཟག་པ་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་
 དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་གྱི་ཡོངས་ཤེས་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་
 མི་འོང་ཞུགས་པས་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་གྱི་སྐྱབས་སུ་གོང་མའི་སྐྱུ་གྱུ་སྤངས་པའི་ཡོངས་
 ཤེས་འཐོབ། འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་
 འཐོབ། བརྩ་དུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་གྱི་སྐྱབས་སུ་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་
 དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྦྱོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་གྱི་ཟག་པ་སྤངས་པའི་ཆེ་
 གཟུགས་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་འཐོབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤིང་ཅེའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་
 པ་ན་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་གྱི་ཡོངས་ཤེས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་གྱི་ཟག་པ་སྤངས་པ་ན་ཡོངས་ཤེས་བརྒྱད་པ་གཅིག་ཕུ་འཐོབ། འདི་

ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་སྐྱར་
 ཏེ་གོ་བར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་
 ཡོངས་ཤེས་དགུ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 ནི་ཡོངས་ཤེས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 བྱགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན་ཐ་མའི་
 ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་འཐོབ། ཕྱིར་མི་འོང་དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་
 ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ན་ཡོངས་ཤེས་བརྒྱད་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་
 བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་ན་ཆོས་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང། གོང་མའི་
 བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་ན་རྗེས་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང། སྒྲིམ་ལམ་
 ཟག་མེད་ལ་རྟོག་བྱལ་གྱིས་བྱུང། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་གོང་མའི་བདེན་པ་
 ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་སྤངས་པ་ན་ཡོངས་ཤེས་བརྒྱད་པ་
 དང་། སྤྱིད་ཅེའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ན་ཡོངས་ཤེས་དགུ་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་ལྷོགས་མཐུན་
 དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཅོད་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་དང་། ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འོག་མའི་བདེན་པ་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་གོ་སྤྲུལ་འོག་མའི་འགོག་བདེན་ནི་འདོད་པའི་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། འོག་མའི་ལམ་བདེན་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཅོད་པ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་འདོད་པའི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་
 དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཉེ་སྐྱུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཆང་བར་
 བསྒྲིམ་པའི་རྗེས་ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་བསྒྲིམས་པའི་ལམ་བདེན་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་
 བོར་ཏེ་ལྷག་མ་ཉི་ལྔ་ཙུ་བརྒྱད་བསྒྲིམ་ནས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་

ཐོར་ནས། འདོད་པའི་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟོམ་པའི་བར་མཆིམས་མཛོད་ལྟར་དང་།
 སྟོམ་པ་པོ་དེ་དབང་ཚོན་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་དང་། དབང་རྒྱལ་སྟེད་པ་སྤྱད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
 དང་པོ་དེ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དོར་ནས་སྤྱག་
 མ་གསུམ་བསྟོམ། དེ་ནས་རྣམ་པ་སྤྲུལ་གཉིས་དོར་ནས་བྱི་མ་གཉིས་བསྟོམ། དབང་ཚོན་བདག་
 ཏུ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་དེས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉིན་པོ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྟོམ།
 དབང་ཚོན་བདག་གིར་ལྟ་བུ་སྤྱད་པས་དེས་བདག་གིར་ལྟ་བའི་གཉིན་པོ་ལན་གཉིས་སུ་བསྟོམ།
 དབང་རྒྱལ་སྟེད་པ་སྤྱད་པ་དེས་འདོད་པའི་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟོམ་པ་སོགས་དང་།
 སྟེད་པ་སྤྱད་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་པས། ངའི་སྟོམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་
 པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྟོམ། ལེ་ལོ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྟོམ།
 འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྟོམ་པ་ན་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཡང་
 བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། ཆོས་མཆོག་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་གཉིས་ཀྱང་བདག་
 མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྟོམ་ན།
 ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཆོག་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་གསུམ་ཡང་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན།
 དེས་གཞན་ལའང་འདྲ། སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་བཅོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་
 ལ་དམིགས། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཅོད་ཀྱིས་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས།
 དེས་བྱི་མ་རྣམས་ལའང་འདྲ། བཅོད་པ་ཆེན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། ཆོས་མཆོག་ལ་
 སྐད་ཅིག་མ་དབྱེ་བ་མེད་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཅོད་ཆེན་མཛོད་ལྟར་པ་དེ་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཡིན་པས་བྱུང། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་ཀྱི་འཕེན་པའི་མགོ་བཅོད་པ་
 འབྲིང་ནས་ཚུལ་པ་ཡིན་ཞིང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་འཐོབ་དགོས་
 པས་དེའི་སྟོན་དུ་ཆོས་མཆོག་དང་བཅོད་ཆེན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་

བསྒྲིམ་དགོས་པས་སོ། །སྦྱར་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་སྦྱར་ལམ་དུ་མ་གཏོགས་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་
ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་ཡང་སྦྱར་ལམ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་
མཆོག་པ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པས། འཕགས་པ་ལ་ཡང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡོད་ལ།
འོན་ཀྱང་ཆོས་མཆོག་པས་སྦྱར་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ན་སྦྱེས་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྦྱར་ལམ་རྫོང་ཅེ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་སོར་རྒྱུད་པས་བྱུང་། རྫོང་གྱི་གནས་སྐབས་
སྤྱད་གེ་ཅ་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱར་དགེ་ཅ་མཆོམས་སྦྱར་ཏེ་སྤང་འདས་འཐོབ་
པས་བྱུང་། རྫོང་ཅེ་གཉིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཉམས་ཀྱང་
ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སོར་རྒྱུད་པས་བྱུང་། ཅེ་མོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དགེ་ཅ་གང་ཡང་རུང་བ་ཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་
དགེ་ཅ་ཆད་པ་མེད། ཉན་ཐོས་དབང་པོ་རྣམས་སྦྱེ་བ་གསུམ་བརྒྱུད་ནས་སྤང་འདས་འཐོབ་པ་
དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱར་ན་སྦྱེ་བ་གཉིས་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྦྱར་ན་ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་ལྷ་བྱ་སྦྱེ་བ་
གཅིག་ལ་སྤང་འདས་འཐོབ་པ་ཡང་སྤིང་དོ། །མཐོང་བ་མངོན་རྟོགས་ནི་བདེན་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་
ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བཅུ་དྲུག་གོ། །དམིགས་པ་མངོན་རྟོགས་ནི་དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ། །འདི་ནི་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བཞག་པ་ཡིན། དམིགས་པ་བྱེད་པ་ཉེར་བཞག་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་མིན།
བྱ་བ་མངོན་རྟོགས་ནི་དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་སྦྱེ་སོགས་དང་
ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །

ཉེར་བསྒྲིགས་མི་སྦྱོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམས་ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྟེན་ཐ་དད་པ་
ལ་དམིགས་པ་ཐ་དད་པས་བྱེ་ན་ལྷ་བཅུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤིང་ཅེའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་
བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། དེས་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་པས་སྤིང་ཅེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་འགོག་པའི་

ནམ་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཚས་ཤེས་བཞི། བསམ་གཏན་བཞིའི་འགོག་པའི་ནམ་པ་བཞི་
 བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཅུ་དྲུག ། གཟུགས་མེད་བཞིའི་འགོག་པའི་ནམ་པ་བཞི་བཞི་
 ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སོ་དྲུག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེའི་ཆེ་ལམ་ལ་དམིགས་པ་
 བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་ནམ་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཚས་ཤེས་བཞི། གོང་
 མའི་ལམ་སྤྱིའི་ནམ་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྩོ་རྩུ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལྟ་
 བཅུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། ས་ལྟག་མ་ལྟ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་རྩོ་རྩུ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྤྱིད་ཅེའི་སྟུག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་
 རྗེས་ཤེས་བརྒྱད། གཟུགས་མེད་བཞིའི་འགོག་པའི་ནམ་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཅུ་
 དྲུག ། གོང་མའི་ལམ་བདེན་སྤྱིའི་ནམ་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར།
 ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་འགོག་པའི་ནམ་པ་བཞི་པོར་བའི་ཉི་ཤུ་ཅ་
 བཞི། ཅི་ཡང་མེད་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་འགོག་པའི་ནམ་པ་བཞི་པོར་བའི་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་
 རྟེ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བདུན་ཅ་ཅ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 མེད་གཉིས་བསྟོམས་ན་སུམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅ་ཅ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། འཕགས་པས་འཛིན་
 ཉེན་པའི་ལམ་ལ་བཞེན་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆེ། དེས་བྲལ་
 ཐོབ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་དོ། །

སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་བྲལ་ཐོབ་ལ་ཡང་ཟག་བཅས་
 ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། འདས་ལམ་ལ་བཞེན་ནས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་མི་
 རོང་དབང་རྒྱལ་དབང་རྩོན་དུ་འཕོས་པའི་ཆེ་དབང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་བྲལ་ཐོབ་བཏང་བ་གང་
 ཞིག ། དེ་ལ་འཛིན་ཉེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་མེད་ན་སྤར་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་ལྡན་
 དགོས་པ་ལས་མི་ལྡན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེའི་ལན་ནི་བྲལ་བ་མེད་དེ། སྤྱིད་ཅེའི་

བྱེད་བརྒྱུད་གྱི་བར་ལས་ནམ་བར་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་པོ་འཕོས་པའི་བྲལ་ཐོབ་བཏང་
 ཡང་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སོ་སྤྱེས་ཁམས་གོང་དུ་སྤྱེས་པ་ན་ས་འཕོས་པའི་འདོད་
 ཉོན་གྱི་བྲལ་ཐོབ་བཏང་ཡང་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེར་
 བསྐྱུགས་ཟག་མེད་མི་སྤྱོད་པ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་རྒྱས་ཏེ་དེ་
 ཡང་ཟག་མེད་མི་སྤྱོད་པ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོལ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ནམས་
 སྒྲོར་དགུ་བྱས་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་ནས་
 རྒྱུད་དུ་འཁྱུང་བུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་ཞིང་། རྒྱུན་ཞུགས་གྱི་རང་ལམ་དུ་སྒྲོར་ལྟ་བུར་དུ་སྤོང་
 བ་དང་། ཕྱིར་འོང་གི་རང་ལམ་དུ་སྒྲོར་བརྒྱུད་བར་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ་དགུ་པ་སྤངས་པ་ན་དགུ་
 བཅོམ་པ་འཕོབ་པོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་ཉོན་པ་སྤོང་དུ་སོང་བའི་འབྲས་
 བྱ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །འདོད་པ་དང་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སྟེ་ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 ཉེར་བསྐྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་ཐོབ་པ་ན། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟག་དེ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིན་ན་ཆོར་བ་སྤོང་རྒྱས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་
 སྤྱེ། དབང་རྒྱལ་ཡིན་ན་ཆོར་བ་སྤོང་མི་རྒྱས་པས་ཉེར་བསྐྱུགས་གྱི་ངོ་བོར་སྤྱེ། །བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་ཉེར་བསྐྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་སྤྱེས་པ་ན་དངོས་གཞི་ཁོ་ནར་སྤྱེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཆོར་བ་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་དོད་ཅེ་གཉིས་དང་
 བཅོད་པ་རྒྱུད་དུ་དང་གསུམ་ཆོགས་ལམ་དང་འདྲ་བར་སྤོང་གསུམ་གྱི་མིའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་
 བསྐྱེད་དགོས། བཅོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ནི་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྤྱེ་བ་
 ཡོད། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་འདོད་ཉོན་བྱུག་པ་དང་དགུ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ན་བྲལ་
 ཐོབ་ཟག་བཅས་རྟེན་ཀྱང་ཟག་མེད་མ་རྟེན་ལ། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་གྱི་ཆེ་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་
 རྟེན་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱར་མི་འཇོག །ལམ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པ་ན་སྤྱར་གྱི་

བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་དེ་དང་སྐབས་དེར་ཐོབ་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གཉིས་བསྒྲམས་ནས་ཕྱིར་
འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུར་འཛོགས། །འཛིན་ཏེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་འོང་
དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན། འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་དཔེ་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་ཐོབ་ཟག་
བཅས་གཅིག་འཛོལ་འོང་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་དཔེ་གྲོགས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་
ལམ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ཐོབ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་
བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་བསྒྲམས་ནས་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུར་འཛོགས་གོ། །དེ་
འདྲ་བའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་རེ་རེ་ནས་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུར་འཛོགས་གོ།

དགྲ་བཅོམ་པ་རིགས་དྲུག་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། འཆི་བར་
སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱུད་པའི་
ཆོས་ཅན་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་དྲུག་གོ། །དེ་དག་
ལས་དང་པོ་ལྷ་ནི་དབང་རྒྱལ་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ནི་དབང་རྣམ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་ཅན་
དེ་མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕྲོ་བ་སྲིད་ལ། དང་པོ་བཞི་མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕྲོ་བ་མི་སྲིད་
ནོ། །བར་པ་བཞི་ནི་རང་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྲིད། དང་པོ་ལྷ་ནི་འབྲས་བུ་
ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དང་པོའི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ། བར་
པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཆོགས་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནས་གང་དང་གང་གི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་མ་
འགྱུར་བར་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་སོང་ན་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་དེ་སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སུ་བརྟེན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཉམས་པ་མི་སྲིད་ནོ། །རིགས་དྲུག་པོ་དེ་དགྲ་བཅོམ་པར་མ་ཟད།
སྟོབ་པ་འཕགས་པ་ཡང་རིགས་དྲུག་དང་ལྡན། སོ་སྟེ་ཡང་རིགས་དྲུག་དང་ལྡན་ནོ། །རྟོགས་
པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགྲ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགྲ་ལ་
བརྟེན་ནས་མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕྲོ། དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་བཞི་པོ་རང་

རང་གི་གོང་མར་འཕོ་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་རེ་དང་ནམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་རེ་དགོས།
 དག་བཅོམ་པ་དུག་གི་ནང་ནས་དབང་པོ་འཕོ་ངེས་དང་འབྲས་བུ་ཉམས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 ན་མིའི་རྟེན་ལ་དུག་ཀ་ཡོད། གོང་མའི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་
 ཆོས་ཅན་གཉིས་ཁོ་ན་ཡོད། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་མ་ཁྲབ་
 རྟེ། རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་ཅན་མི་གཡོ་བར་གྱུར་བ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །སློབ་པ་དབང་པོ་འཕོ་བ་ན་བསམ་
 གཏན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་གྱིང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། འབྲས་བུ་
 རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་ས་དུག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་འདྲ་བ་དབང་རྒྱལ་ངེས་དབང་རྣམས་དུ་འཕོ་བའི་ཆེ་ས་དུག་ལ་བརྟེན་གྱི། གཟུགས་མེད་
 དང་པོ་གསུམ་ལ་མི་བརྟེན་ནོ། །མཐོང་ཐོབ་པ་ནི་དབང་པོས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་འཕོ་
 མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུས་མངོན་བྱེད་སྟོམས་འཇུག་གིས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གོང་ན་
 སྟོམས་འཇུག་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་འབྲས་བུ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཐོབ་ལུས་མངོན་བྱེད་ནི་སློབ་པ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འཛོག་
 ལ། དེ་དག་ལས་གང་རུང་གཅིག་མ་ཆང་ནའང་སློབ་པ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །མི་
 སློབ་པ་ནི་འབྲས་བུས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །མི་སྐྱེ་བཤེས་པ་
 མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དག་སྲིད་མོད། དབང་པོས་རྫོགས་ན་མི་སྐྱེ་བཤེས་པས་ཁྲབ་སོ། །ཕྱིར་མི་
 འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དབང་རྒྱལ་དེ་སྟོམས་འཇུག་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 ལ། དབང་པོས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་སོ། །མི་སློབ་པའི་སེམས་མ་འོངས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་
 སྐྱེ་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱེ་བ་ལས་རབ་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་པ་བརྩ་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། སྤུག་བསྐྱེད་ཤེས་པ།
 ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་ཤེས་པ། བ་རོལ་སེམས་ཤེས། ཟད་པ་ཤེས་པ།
 མི་སྐྱེ་བཤེས་པ་དང་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི། ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཤེས་

བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རང་ཡུལ་ངེས་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་མ་སྤངས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་དེ་དང་བཅས་པ་ཡིན། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ནི། བཟོད་ཤེས་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་ལྟ་བ་ནི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཕྱིར་དུ་ཡུལ་ཚོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཤེས་བཞི་དང་། རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་པ་དང་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལས་གཞན་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དང་ལྟ་བུ་དུག་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་སོགས་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་དུག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལྟ་བའང་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་པ་བརྩ་པོ་དེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་བྱུང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་། ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཚོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་བརྩ་པོ་དེ་གསུམ་དུའང་འདུ་སྟེ། ཤེས་པ་བརྩ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཚོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞི་བྱུང་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་། མི་རྟག་སོགས་བརྩ་དུག་དོན་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། ཚོས་ཤེས་ཡིན་ན་འདོད་པའི་བདེན་བཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་། རྗེས་ཤེས་ཡིན་ན་གོང་མའི་བདེན་བཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་། འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚོས་བཟོད་གྱིས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ན་རྣམ་པ་གཞན་མི་རྟོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྟོགས་པ་དེས་ཀྱང་

གཞན་གསུམ་མ་རྟོགས། སྤྱག་བསྐལ་ཚེས་བཅོད་དང་ཚེས་ཤེས་གཉིས་ནམ་པ་འདྲ་ཞིང་། དེ་
 ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཚེས་བཅོད་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ། སྤྱག་བསྐལ་
 དང་སྟོང་བདག་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ།
 བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ལ། འདོད་པའི་བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཚེས་ཤེས་དང་། བོང་མའི་བདེན་
 བཞི་ཤེས་པའི་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ལས། ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་ཤེས་དང་རྗེས་
 ཤེས་གཉིས་ལ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་དང་ཐོར་སྐྱེས་པ་
 བྱི་ཚེས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཚེས་ཤེས་མིན་ལ། རྗེས་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་ཅེའི་
 སྤྱག་ཀྱན་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དབེར་ན་དུག་མདས་ཐོག་སྟེ་འཆི་བ་ན་
 ཐོག་མར་དུག་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ནས་མཐར་ཤི་མ་ཐག་མའི་སྟོགས་ཁོ་ནར་འདུ་བ་
 བཞིན་རོ། །

དེ་གཉིས་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་གམ་ཞེ་ན། དེས་སྤྱག་
 ཀྱན་ལ་དམིགས་ན་དམིགས་པ་གཅིག་ལ། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་དམིགས་པ་མི་གཅིག་
 གོ། །ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་དབང་རྣམས་ཅིག་ཆར་དུ་འཐོབ་ལ། དབང་རྒྱལ་གྱིས་
 མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ། ས་འདས་པ་དང་། དབང་པོ་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་འདས་པ་ཞེས་
 པ་ནི། ས་དང་དབང་པོ་གང་ཟག་བོང་མ་ལ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་མངོན་
 ཤེས་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐལ་ཚེས་བཅོད་དང་།
 སྤྱག་བསྐལ་ཚེས་ཤེས་གཉིས་རིག། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་སྤྱག་
 བསྐལ་ཚེས་བཅོད་དང་། ཚེས་ཤེས་གཉིས་དང་། དེ་ནས་སྦྱར་བ་བྱས་ཏེ་བརྒྱད་པ་ཀྱན་འབྱུང་
 རྗེས་ཤེས་རིག་གཞན་མི་རིག། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ནས་སྐྱད་ཅིག་མ་ལྟའི་
 བར་ལ་སྦྱར་བ་བྱས་ཏེ་མངོན་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་གཅིག་གྱི་

རིག་། དགྲ་བ་མི་རིག་སྟེ། སྒྲོར་བ་གཞན་གྱིས་འབྲུབ་དགོས་པའི་བྱིར། སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྲུང་ཤེས་པ་གཉིས་ནམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་ཅིང་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་འཛོག་སྟེ། ཀུན་འབྲུང་ཤེས་པས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཆོས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་འཛོག་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དགྲ་ཆོས་ཤེས་པས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་ཁམས་གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་ཡང་སྤར་འདྲིས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་ནས་སྤང་བ་དག་སྤིང་པའི་བྱིར་རམ། ཡང་ན་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་གཉིས་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་སྤུ་མ་གཏོགས་པས་དམིགས་པ་དམན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་སྤིང་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲུག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི་གོང་མའི་གཉེན་པོར་མི་འབྱུར་ཏེ། དེའི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དམིགས་པ་དམན་པས་སོ། །

ཆོས་ཤེས་ལ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་མི་ཡོང་བ་ནི། དེ་ལ་འདོད་པའི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་དགོས་ལ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་དེ་མི་སྤིང་པའི་བྱིར། འགོག་པ་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་བློ་བ་ཉེར་བཞག་གཅིག་སྤུ་ཡིན། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ལ་ལུས་བློ་བ་ཉེར་བཞག་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་བློ་བ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཀ་ཡོད། ཀུན་འབྲུང་ཤེས་པ་ལ་ལུས་བློ་བ་ཉེར་བཞག་ཡོད་དེ། ཀུན་འབྲུང་བདེན་པར་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལམ་ཤེས་པ་ལ་ལུས་བློ་བ་ཉེར་བཞག་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཆོས་བརྩ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་དང་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཏེ་བཞི་ལ་མཚུངས་ལྡན་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རེ་རེ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཏེ་བརྩ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་བརྩ་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་སྤུ་ལྡན། སོ་སྐྱེ་ཆགས་བྲལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་

ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་ལྟན། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆགས་བཅས་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་ལྟན། དེ་ཆགས་བྲལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་
 གཉིས་ལྟན། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་ཤེས་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་
 ཤེས་པ། ཆོས་ཤེས་པ། སྤྱག་བསྐྱལ་ཤེས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྟན། སྤྱག་བསྐྱལ་རྗེས་ཤེས་ཆགས་
 བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤར་གྱི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ལ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ།
 འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ལ་འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་ཆོས་ཤེས་ལ་ལམ་ཤེས་པ་སྟེ་རེ་རེ་འཕེལ་བས་
 བདུན་གྱི་བར་དུ་ལྟན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་ཤེས་ཆགས་བྲལ་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་སྤར་གྱི་སྟེང་དུ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་རེ་རེ་བསྐྱན་པར་བྱའོ། །མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་
 དང་པོ་བཅོ་ལྔ་སྟེས་པ། དེའི་ཆེ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་མ་སྟེས་ལ།
 གལ་ཏེ་སྟེས་ན་མཐོང་ལམ་ལན་གཉིས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །

མཐོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཐོབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་
 རྗེས་ཤེས་གསུམ་དང་དམིགས་པ་མཐུན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གསུམ་དུ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལམ་
 རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་
 མཐའ་དག་རྟོགས་རྒྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་མཐའ་དག་རིགས་དང་དབྱེ་བ་མང་བས་རྟོགས་
 མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གསུམ་ནི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་
 བྱུང་བ་ཡང་ཡིན། མ་འོངས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་
 ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་བྱན་པ་ཉེར་བཞག་བཞིའི་ཐ་མ་ཡིན། གཞན་གཉིས་
 ལ་བཞི་ཀ་ཡོད། དེ་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ནི་རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཀུན་རྫོབ་
 ཤེས་པ་དེ་སྦྱོར་བྱུང་གི་འབད་ཚུལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་འབད་ཚུལ་ལས་སྟེས་པ་མིན་ནོ།
 །བཤད་པའི་ལྷག་མ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་དང་། ས་
 བདུན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་སྟེལ་མ་

བསྐྱོམ་པ་དང་མི་གཡོ་བ་ཉོགས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་སྒར་མ་སྒྲོས་པ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་མི་འོང་གི་སྒྲུར་བ་དང་། བྱད་པར་ཅན་
 གྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་
 བརྒྱད་པོ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པ་ནི་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མི་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ། དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཉེན་ལ་མངོན་ཤེས་གྱི་སྒྲུར་བ་དང་སྤེལ་མ་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲུར་
 བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་
 པ་བརྒྱད་འཐོབ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཉེན་ལ། མངོན་ཤེས་དང་སྤེལ་མ་
 བསྐྱོམ་པའི་སྒྲུར་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དགྲ་
 འཐོབ། པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཀག་པའི་བྱིར། དེ་འདྲ་
 བའི་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྒར་ནས་རྒྱན་ལྟན་
 དུ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཆེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་སྟོབས་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །

གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་བྱིར་གང་། །ཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མའང་འཐོབ། །ཅེས་པའི་
 རོན་ནི། འདིར་གོང་འོག་ནི་ཟག་མེད་ས་དགྲ་པོ་གཞིར་བྱས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་འོག་ས་ཟག་མེད་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་དབྱེད་པ་པོར་ནས། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པའི་ཉེར་བསྟོགས་སམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རང་གི་ཟག་མེད་གང་རུང་གིས་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ཉིད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགྲ་པའི་ཆོ། བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དུག་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ། འོག་ས་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་དང་། དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་དང་།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉིད་གྱི་ས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དུག་པོ་རྣམས་འཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་

ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དུག་པོ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ས་འོག་
 མ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དུག་པོ་འང་འཐོབ་པོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ལ།
 ཟག་པ་ཟད་པའམ་འགོག་བདེན་མཐུན་པའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཤེས། རྗེས་
 ཤེས། འགོག་ཤེས། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་དུག་ཡོད། དེ་ལྟར་
 ན་ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེར་གྱུར་པའི་
 འགོག་བདེན་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱ་དགོས་སམ་དཔྱད། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་ལ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་མེད།
 ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གཞལ་བྱ་མེད། སྟོན་གནས་ཤེས་པ་ལ་གཞལ་བྱ་ཡོད།
 བསམ་གཏན་བྱི་མ་གསུམ་ལ་མིང་གི་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་ངག་མེད། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་
 ན་དེས་ཆོག་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མེད་དེ། དེ་ན་ངག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་པའི་
 མངོན་ཤེས་ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་བཞིན་དུ་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུག་དང་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བརྩམ་བསྐྱས་པར་གསུངས། དང་པོ་ལ་དོགས་པ་མེད་ལ། བརྩམ་
 བསྐྱས་པར་གསུངས་པ་ལ། ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་
 དང་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་འཛོག་དཀའ་སྟེ། སེམས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས།
 ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་བྲལ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཛོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཟག་
 ཟད་མངོན་ཤེས་ས་བརྩམ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་ཆེ་སྟེ། འདོད་པའི་
 སས་བསྐྱས་གྱི་མངོན་ཤེས་མེད། གཟུགས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ན་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཟག་པ་ཟད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཐུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རུང་
 ཅམ་མོ། །མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་བསམ་གཏན་བཞིན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། མིག་དང་ན་
 བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དབང་ཤེས་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མིག་དང་ན་
 བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མངོན་ཤེས་དེ་གཉིས་གྱི་རྟེན་གྱི་དབང་པོ་

བསམ་གཏན་བཞི་ཀ་ན་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་མངོན་ཤེས་དེ་གཉིས་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་ན་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཟག་མེད་མངོན་ཤེས་ས་དགུ་ན་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་མངོན་ཤེས་མེད་པས་དེ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་
 པ་ནི། མངོན་ཤེས་དེ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་ཡོད་
 པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ན་པ་ཉེར་བཞག་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ། མིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ནི་
 དབང་ཤེས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལ་ལུས་དེ་ན་པ་ཉེར་བཞག་བཞག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཅ་
 བར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་དམིགས་ནམ་མཐུན་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མཆན་ཉིད་པ་
 མིན་ནོ། །ཟག་པ་བད་པ་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་ཡིན་གཞན་གཉིས་ནི་མི་
 སྒྲོབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་མིན། ལྟའི་མིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་བདག་
 རྒྱུན་མིག་དབང་དང་ན་བའི་དབང་པོ་གཉིས་རྟག་ཏུ་རྟེན་བཅས་སུ་གསུངས་པ་ནི་གཙུག་ཆེ་བ་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། བྱམ་མཐའ་མ་ངེས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་མཉམ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར།
 ལྟ་ལ་སྒྲེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྟའི་མིག་ཡོད་པར་གསུངས། མི་དགེ་བའི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རྟོག་གེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སེམས་ཤེས་པ་དང་། རིག་སྒྲུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཤེས་པ་གཉིས་མི་དགེ་བར་
 འཛོག་གོ། །ལྟའི་མིག་ནི་སྒྲིན་བཅུ་གཅིག་དང་བྲལ་ལོ། །ཤོག་གྲངས་༢༡༢ལས། ལྟ་དན་ལས་
 འདས་པའི་རུས་པ་གསུམ་ཞེས་པ་མ་དག །སྒྲུ་དུ་འཇུག་ཅེས་པ་མ་དག །བསམ་གཏན་དགེ་
 ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་གྲུབ་ན་རང་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཅི་རིགས་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། གཟུགས་མེད་
 དངོས་གཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིའི་འཛོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འོག་
 མའི་ཟག་བཅས་མེད་ཀྱང་འོག་མའི་ཟག་མེད་ཡོད། ཉིང་ངེ་འཛོན་གསུམ་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་
 མེད་གཉིས་བྱས་ནས། དང་པོ་དག་པ་བ་ས་བཅུ་གཅིག་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཉིང་འཛོན་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཅི་རིགས་

རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཅོད་འདེམ་འཛིན་གྱི་ཞེན་རིག་ཡོད། སྤྱི་ཅེ་ན་ཡང་ཉིང་འཛིན་གསུམ་གང་རུང་
 དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སོགས་ཅི་རིགས་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཅོད་འདེམ་འཛིན་གྱི་ཞེན་རིག་ཡོད། དེ་
 ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཟག་མེད་ནི་མིན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་
 སྤྱོད་ལམ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་
 དེ། དེ་ན་ཆགས་པའི་མིག་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོག་གྲངས་༡༡༣ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 གཟུགས་ལ་དམིགས། །ཞེས་པ་མཆིམས་མཛོད་དང་ཡིག་ཆ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པས་དབྱེ།
 གཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ། འཛིག་རྟོན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་ཀྱང་འཛིག་རྟོན་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་མེད། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་འགོག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དོན་གཅིག་། འགོག་
 པའི་སྦྱོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ལ་སྤྱི་ཅེ་འཛིན་སྦྱོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དང་ཅི་
 ཡང་མེད་གྱི་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་སུ་རྒྱུའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་ནི་སྐལ་མཉམ་
 གྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་འོ། །ལས་ཀྱི་སྦྱོབས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ནི། སྦྱོན་མའི་རྟོན་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་
 སྦྱོམས་འཇུག་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་དེ་ཉིད་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་གྱུར་
 པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་ན་འང་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཡང་
 གཟུགས་མེད་བར་སྦྱེ་སྦྱེ། འོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་གོང་མར་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱོན་པའི་དམ་ཆོས་གཉིས་ཡོད་དེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱོད་པའི་
 སྦྱོན་ས་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དོན་རང་རྒྱུད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོ་
 བས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདུལ་བའི་ཟིན་ཐིམ་མཛོད་བཙུས་ནི། སེམས་པར་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱོམ་པ་
 གསུམ་ཇུས་གཅིག་ཡིན། གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན། སྦྱོམ་པ་
 གསུམ་ལྟན་གྱི་དགོ་སྤྱོད་གི་རྒྱུད་ལ་པམ་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་དེའི་ཆ་ནས་པམ་པ་གཅིག་དང་། དགོ་

ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཏང་བའི་ཆ་ནས་པམ་འདྲ་གཅིག་དང་། དགེ་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཏང་བའི་ཆ་
 ནས་པམ་འདྲ་གཅིག་དང་དེ་གསུམ་འབྱུང་། མི་དགེ་བ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་
 པས་བྱུང་། རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་། དགེ་སྦྱོང་གིས་ཆང་འཐུང་
 བ་དེ་སྦྱིར་བཅས་རྒྱུ་གི་ལྷུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་གྱུར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་ཡང་ཡོད། དེར་
 གྱུར་བའི་བཅས་རྒྱུ་གི་ལྷུང་བ་ཡང་ཡོད་པའི་སྦྱིར་། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཅས་པ་ལ་བྱུང་གསོད་
 གྱིས་ཆང་འཐུང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཉིན་པོའི་སྒྲིམ་ཆང་འཐུང་བ་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་། གྲེ་བྲག་སྒྲིམ་པའི་ལུགས་ལ། པམ་པ་འཆབ་བཅས་དང་འཆབ་མེད་གང་བྱུང་
 ཡང་དགེ་སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་སྟེ། པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱུ་ལ་དགེ་
 སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ཀྱང་དགོས་པ་སྒྲུབ་ཀྱས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་པ་མེད། པམ་པ་འཆབ་མེད་
 བྱུང་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱུ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་དགོས་པ་སྒྲུབ་ཀྱས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་
 པ་གཉིས་ཡོད། སྒྲིམ་པོ་ནི་པམ་ལྷག་གང་རུང་དུ་གཏོགས་ཤིང་དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྦྱོར་བའི་སྒྲིམ་པོ།
 སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲིམ་པོ། དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་པོ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྒྲིམ་པོ་དང་བཞི་
 ཡོད། ཡིག་ཆའི་ཆིག་ཐེན་ལྟར་ན། གོང་དུ་སྒྲིམ་པོ་གསུམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། འོག་གི་སྒྲུབ་
 གྱེད་དང་བསྐྱེད་ན་བཞི་ཡོད་པ་རང་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དངོས་གཞིའི་དུས་ན་པམ་ལྷག་གང་རུང་
 བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་པོ་དེ། སྦྱོར་སྒྲིམ་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་པམ་ལྷག་གི་ཉིར་རྒྱ་ལྟ་བུ། དངོས་
 གཞིའི་དུས་སུ་པམ་ལྷག་གང་རུང་མི་བསྐྱེད་པར་སྡེ་ལཱའི་གཞན་གསུམ་དངོས་བསྐྱེད་པའམ་མི་
 བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་པོ་དེ་སྦྱོར་བའི་སྒྲིམ་པོའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི། གཞོད་སེམས་ཅམ་གྱིས་
 མིའི་ལག་པ་གཅོད་པ་དང་ནགས་མེ་བཏང་བ་ལྟ་བུ། པམ་ལྷག་གང་རུང་གི་གཞི་བསམ་སྦྱོར་
 གསུམ་གང་རུང་གི་ཡ་གྲུལ་གཅིག་ཅམ་མ་ཆང་ཡང་དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་གྱེད་པ་གྲུབ་ཐོན་པའི་
 སྒྲིམ་པོ་དེ་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྒྲིམ་པོའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་རིན་ཐང་
 ཆང་བའི་དངོས་པོ་བརྒྱས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གིས་རང་ཉིད་དུ་འགྱོར་སྒྲུལ་ཞིང་དགེ་སྦྱོང་གི་

འདུ་ཤེས་མེད་པར་དེར་འདུ་ཤེས་ཉི་བསད་པ་ལྟ་བུ། དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་པོ་དང་། དངོས་གཞིའི་
 རྣམ་པའི་སྒྲིམ་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་རིན་ཐང་ཆང་བའི་དངོས་པོ་བརྒྱས་པ་
 དེ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་པོ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་
 བམ་པའི་དངོས་གཞི་དང་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྒྲིམ་པོར་འཛོག་། ལྷུང་བ་
 གཞན་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མེད་ཀྱང་ལྷུང་བ་གཞན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཡོད་དེ། ལྷུང་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་
 བར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དུད་འགྲོ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་ནས་བསད་པའི་
 ཆེ་སྒྲིམ་བ་ལ་སྒྲིམ་པོ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་ལྷུང་བྱེད་འབྱུང་བའི་བྱིར། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་པོ་ཉིས་བྱས་
 ཡིན། མི་དགོ་བ་ཡིན་ན་ཉིས་བྱས་ཡིན་པས་བྱིར། སྒྲིམ་པ་གཞུགས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་
 ལ་དགོ་སྒྲིབ་གི་རྒྱད་གྱི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་མཛོན་གྱུར་དུ་ཡོད་ཅེས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་
 བཤད། དགོ་སྒྲིབ་གི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱངས་པས་སྒྲིམ་པ་འོག་མ་གཉིས་བསྐྱང་བར་འགྲོ། དེའི་དབང་
 གིས་སྒྲིམ་པ་འོག་མ་གཉིས་སྒྲིམ་པ་གོང་མའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། དེའི་ཆེ་སྒྲིམ་པ་འོག་མ་
 གཉིས་གྱི་བྱེད་ལས་བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད། དགོ་སྒྲིབ་གི་རྒྱད་གྱི་སྒྲིམ་པ་འོག་མ་གཉིས་
 གོང་མ་མ་བཅུང་བར་གཏོང་བ་མེད། འོན་ཀྱང་དགོ་སྒྲིབ་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལུལ་ནས་དགོ་ཚུལ་དུ་
 གནས་པ་ཡོད། སྒོག་གཅོད་གྱི་ཕམ་པ་བྱུང་ནས་གཞན་གསུམ་གྱི་ཕམ་པ་མ་བྱུང་ཡང་སྒྲིབ་བ་
 བདུན་ཀ་དགོས་པ་སྐྱབ་རྒྱས་ལས་ཉམས་པར་བཤད། འཆབ་མེད་གྱི་ཕམ་པ་འདག་པ་ཡོད་
 ཀྱང་། འཆབ་བཅས་གྱི་ཕམ་པ་ཆེ་འདི་ལ་བཤགས་པའི་སྒྲིན་ནས་འདག་པ་མི་སྲིད། ལྷག་མ་མན་
 ཆད་འདུལ་བའི་གཞུང་བཞིན་བཤགས་ན་འདག་པ་སྲིད། ལྷ་སོགས་གྱིས་བསྐྱེན་རྫོགས་བསྐྱབ་
 པ་ན། གསང་སྒྲོན་བསྒྲོ་བའི་ཆེ་བསྒྲོ་ལུལ་གྱི་དགོ་སྒྲིབ་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མི་བཅི་ཞིང་།
 བསྒྲོ་བ་པོ་རང་ཉིད་དང་། དགོ་སྒྲིབ་གཞན་གསུམ་དང་བཞི། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་
 དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན། ཉོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཉི་ཤུ་དགུ་ལ་གསོ་སྒྲིབ་བཅུ་བཞི་
 པ་བྱེད་དགོས་པས། དེ་(དེའི)ཕྱི་ཉིན་གནམ་གང་ཡོད་ན་ལྷག་དུ་བཅུག་ནས་དེའི་ཕྱི་ཉིན་གྱི་

ཆེས་གཅིག་ནས་བཅིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའི་བཙེ་ལྷ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཙེ་ལྷ་པ་བྱ། དེའི་བཅུ་དྲུག་
 ནས་བཅིས་ཏེ་གནམ་གང་ཡོད་ཆེ་གནམ་གང་དང་། མེད་ཆེ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཉི་ཤུ་དགུ་
 ལ་གསོ་སྦྱང་བཙེ་ལྷ་པ་བྱེད་དགོས། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སྦྱང་དེ་སྦྱེ་འཕགས་གང་ཡིན་ཀྱང་
 དག་བཙེམ་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ས་གཞན་ན་གནས་ཤིང་རང་གྲལ་དུ་བསྐྱད་མི་ཆོག། དགེ་འདུན་
 གྱི་ཆོགས་མེད་པར་རང་གཅིག་ལུས་འདྲོན་པའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱི་ཆོག་དེ། གསོལ་བཞིའི་
 ལས་གྱི་ཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བ་སོགས་མ་ཆང་བའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གསོ་
 སྦྱང་ལའང་འདྲ། ཆོས་གོས་ཐོར་ནས་ཞག་གཅིག་འདས་པའི་ཆེ་བྱིན་རྒྱབས་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་ནི་བྱིན་རྒྱབས་དབྱུང་བ་བྱ་མི་དགོས་སོ། །ཞག་གཅིག་མ་འདས་གོང་དུ་རྟེན་ན་བྱིན་རྒྱབས་
 བྱ་མི་དགོས། ཡིད་གྱི་ལྷུང་བ་མེད། ཡིག་ཆར་ཡིད་གྱི་ལྷུང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་བཏགས་
 པ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །མི་ཞིག་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་ལ་དེར་འདུལེས་ནས་དགེ་
 སྦྱང་གིས་བསད་ན་དེ་ལ་ཕམ་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མི་དང་དུད་འགྲོ་གང་ཡིན་ཀྱང་
 གསོད་པའི་ཀུན་སྦྱང་སྦྱི་ཞུགས་ཡོད་པས་སོ། །འདི་སྟོག་གཅིད་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། མ་
 བྱིན་ལེན་སོགས་ལ་སྦྱར་དུ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཕམ་པའི་སྦྱར་བ་ལ། སྦྱོམ་པོས་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་
 འདྲ་བ་དེ་དུད་འགྲོར་འདུལེས་པའི་དབང་གིས་སྦྱར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་འབྱུང་དོ། །སྦྱེས་བྱ་རྒྱུ་
 དུ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་སྦྱི་རོལ་བ་མེད། དང་པོའི་མཁན་པོ་ནི། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོར་གསོལ་བ་
 མ་བཏབ་གོང་གི་བར་ཆད་ཅི་དུས་གྱི་མཁན་པོ་ལ་བྱེད། དེའི་ཆེ་མཁན་པོར་གྱུར་མ་བཟུང་ན་དང་
 པོའི་མཁན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལ་འབྱས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ།
 མཁན་པོ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་མཁན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྣ་བ་གསུང་།

ཞེས་མཛོད་འདུལ་གྱི་དོགས་སྦྱང་བཟུང་བྱིས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དགོན་
 མཆོག་འཛིན་མེད་དབང་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་དབུས་ཐེབས་གསན་སྦྱང་སྐབས་མཛོད་འདུལ་ལ་ཚུད་པ་གནང་རྒྱུར་མ་སོང་
 བ་སྐར་མདོ་སྐད་དུ་བྱིན་ནས་དཔེ་གཟིགས་མཛོད་དུས་དོགས་སྦྱང་གི་གཞིར་བཀོད་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་གསུང་འབྱུང་མ་

དཔར་དུ་འཁོད་དུས་དཔེ་མ་འགྱོར་བ་ཕྱིས་སུ་རྟེན་ནས་དཔར་དུ་བཀོད་བའོ། །ཡིག་ཚུར་དུ་མངོན་པ་འགའ་ཞིག་སྣང་
ཡང་མ་ཕྱི་གཞན་མེད་སྟབས་གྱ་ཚོམ་དུ་བཅོས་མ་པོད་པར་མ་ཡིག་སོར་བཞག་བཀྱིས་པ་ལགས།

ཨོ་སྤ་མྱེ། ཐུབ་བསྟན་འཛིན་མར་སྐལ་བཟང་ཞིང་བའི་ཚོགས། །པན་བདེའི་ལོ་རྟག་
ལོངས་སུ་སྦྱོད་བའི་བྱིར། །བཀྲ་ཤིས་གཡས་སུ་འབྲིལ་བའི་ཚོས་གྲ་ལས། །ཚོས་སྦྱིན་བདུད་
ཅིའི་གྲ་ཆར་འདི་པབ་བོ། །སར་མཁྱེལ། ། ॥

༡༡། རྟེན་འབྲེལ་རྩམ་འཕྲོ་སྐྱེལ་སྐྱེལ་རྩམ་འཕྲོ་ཅན་གྱི་སྐོར་ བཞུགས་སོ། །

རྒྱལ་ཀུན་བསྐྱེད་པའི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་གཞིན་རྒྱུའི་རྩམ་འཕྲོ་བྱུང་ལྟ་ལྟན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས། །སྒོ་གྲོས་བཟང་པོས་དུས་མཐར་ཡོངས་རྩོགས་སྐྱབ་བསྐྱེད་གསལ་མཛད་རབ་
དཀར་གྲགས་པའི་བ་དན་འཛིན། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཅན་བྱུང་གིས་རྗེས་བཟུང་རྣམ་དཔྱོད་
ཟེར་གྱིས་མདོ་རྒྱད་པད་ཆལ་བཞད་མཛད་པ། །རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཞབས་གྱི་པརྒྱུར་གྱིས་
བས་སྐྱེལ་འཆལ་ལེགས་བཞད་སྐྱེད་བ་ཅུང་ཟད་སྒྲོ། །

དེ་ལ་འདིར་ཡོངས་རྩོགས་བསྐྱེད་པའི་མངའ་བདག་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་
ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་
མཐའ་དཔྱོད་ནོར་བུའི་འབྲེང་བའི་སྒྲི་བཞད་དང་། མཆོད་བརྗོད་དང་། ཤིང་རྟེན་སྒྲོལ་འབྲེད་གྱི་
དཀར་གཞུང་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་ལ་འདིར་བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་དེ་ཉིད་གྱིས་དང་པོར། ཞེས་པ་ནས། མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིའི་དོན་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་བཅད་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྐུ་པོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་པ་ལ་ཟེར་
རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱེད་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཆོས་ཅན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཅག་ལ་ལམ་སྟོན་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱེད་པ་འདིའི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོར་ཞེས་པའི་དུས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སངས་
 རྒྱུ་པའི་དུས། རྟོགས་བསལ་པའི་དུས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་བྱེད་
 པའི་བྱིར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཡང་།
 དཔྱལ་བའི་རྟོན་ལ་སྟོན་སེམས་དང་། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་སྒྲུང་བྱེད་ཀྱི་དུས་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་
 པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པར་གྱུར། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་པའི་
 ལུགས་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་མི་རུང་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་
 ལ་སྟོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་བྱིར། དཔྱལ་བའི་རྟོན་ལ་སྟོན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་སྟོན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་
 དཔྱལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྲུད་དུ་སྐྱེས་ནས་ཐོགས་ཤིག་དང་བཅས་ཤིང་རྟ་བླ་སྤངས་པའི་ཆེ།
 ཤིང་རྟའི་སྤྱོད་ན་དཔྱལ་བའི་བསྐྱེད་མ་ཨ་བང་སྐྱེལ་མོ་དགྲུང་བཅས་ཏེ་འདུག་ནས་ཐུགས་ཀྱི་
 དཔྱུག་པས་གྲུད་ལ་བརྟེན་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་བླ་སྤངས་པོ། །ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་ཐོགས་དེ་ཉམ་ཆུང་
 བས་འདྲེན་མ་རྒྱས་པ་ན་དཔྱལ་སྤངས་ཨ་བང་གིས་མདུང་ཅེ་གསུམ་པ་སྤྱོད་ཁར་བཅུགས་ཏེ་ཐོ་
 བས་བརྟེན་པས་ཐུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་བར་གྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་གྲུད་ཀྱིས་ཐོགས་ཀྱི་
 ཐུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བ་མཐོང་ནས་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུན་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་རོ། །དེ་ནས་གྲུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་མ་ཨ་བང་ལ་སྤྱོད་རྗེའི་སེམས་ཅུང་བྱད་
 སྐྱེད་ཅིག་ཅིས་སྐྱས་པས། དེ་རབ་ཏུ་ཁྱོས་ནས་མདུང་ཅེ་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པས་ཆེའི་དུས་བྱས་
 ཏེ་མེའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་དཔྱལ་བ་ལས་ཐར་ཏེ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྐྱེད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་སྒྲིག་པ་བྱང་
 བར་གྱུར་རོ། །ཞེས་རྟོན་ལན་བསལ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདུལ་བ་ལུང་རིགས་
 གཏེར་མཛོད་དུ་དཔྱལ་བ་ལས་ཆེ་འཕོས་ཏེ་ལྷར་སྐྱེས་ནས་ལྷའི་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་བདེ་བ་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་ནས་ཁྱེལ་སྒྲུང་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པར་བཤད་དོ། །འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། སྟོན་པ་འདི་རྩ་མཁན་གྱི་ཁྱེལ་སྒྲུང་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་

ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཁམས་སའི་བུམ་པ་གཅིག་། མགོན་བུ་ལྷ། མཆིལ་ལྷམ་ཟུང་གཅིག་། གདུགས་
གཅིག་རྣམས་ཕུལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱེད་སྐྱེ་ཅི་འདྲ་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱ་ཆེའི་ཆད་
དང་ཞིང་ཁམས་དང་། །དེ་བཞིན་མཆོན་མཆོག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་ཀྱང་
འགྱུར་བར་ཤོག། ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་
ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྱེད་ཡིན་མིན་འོག་དུ་འཆད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ལ་དོགས་པ་བཅད་
ན། བོད་སྐུ་མ་རྣམས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། རིགས་ཆོགས་རྒྱག་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱུས་
དང་། གཞོད་འཛོམས་བཞི་ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྱེད་བཞིར་འདོད་དེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་
ལས། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། གཙུ་བོར་གྱུར་པ་
ནི་ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་སྐུ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བོད་སྐུ་མའི་ལུགས་ལ། བསྟན་བཅོས་དེ་བཞི་ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྱེད་མིན་
ཞིང་། དེ་རྩོམ་པ་པོ་བཞི་ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱ་བོ་ནི་རྣམ་པར་མ་
བརྟགས་པ་སྟེ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་དེ་བཞི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བུ་
འི་ཀ་ལུང་གི་སྟེ་མ་ལས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོའི་
སྟོལ་བཞིར་གྲགས་ཏེ། ཞེས་སོ། །གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་དེ་བཞི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་པར་
བཤད་དེ། གོང་དུ་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཡུམ་གསུམ་
གཞུང་འགྲེལ་གཞོད་འཛོམས་འདི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བརྩམས་པར་བཞེད་དེ། ཆོས་
འབྱུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པ་དང་། ཉི་མི་ལྷ་སྟོང་
པ་དང་། མི་བརྒྱད་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བམ་པོ་ནི་ཡུ་ཅ་བདུན་པ་བསྐྱུར་འཕྲོ་འདི་
དེུ་སེ་ནས་བྱས་ཟེར་བ་མང་མོད་ཀྱི། འདི་ནི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་

པ་དགོངས་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་ཉི་མེད་གཞུང་འགྲེལ་ལས་དངས་པའི་ཆོག་རྣམས་དེར་རི་ལྟ་བུ་
 བཞེན་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབྱར་ཡང་། འདིའི་གཞུང་འགྲེལ་གཞོན་འཛོམས་བྱ་བར་འདོད།
 ཅེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། འདི་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྡེས་མཛད་པར་
 བཞེད་དེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་གཞོན་འཛོམས་འདི་སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་
 ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྡེས་མཛད་པར་གྲགས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་སེ་ན་དང་མཆེ་བའི་
 སྡེ་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འབྲམ་རྒྱུང་བའི་གཞུང་འགྲེལ་གཞོན་འཛོམས་འདི་སྟེས་མཛད་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྡེས་མཛད་པར་བཞེད་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
 རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྟེ་བཅན་གྱིས་མཛད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་འབྲུང་ལས།
 རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་བདུན་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་ཅུང་ཟད་མ་འབྱུར་ལ།
 འདི་འཕང་ཐང་མར་བཅན་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྟེ་བཅན་གྱིས་བྱས་པར་གྲིས་མོད་ཀྱི། དཀར་ཆག་གོང་
 མ་གཉིས་སུ་རྒྱ་གར་མར་བཤད་པས། དེ་ལྟ་སེ་ནས་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཕྱི་མ་འདི་འཕང་ཐང་གི་དཀར་ཆག་ཏུ་བཅན་པོ་
 ཁྱི་སྟོང་ལྟེ་བཅན་གྱིས་མཛད་པ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབྲམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་
 འགྲེལ་ཞེས་འབྲུང་བས་རྒྱལ་པོས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་
 དེ་བཞི་ལ་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་གཞུན་ལ་
 མ་ལྟོས་པར་མདོའི་དགོངས་པ་རེ་འགྲེལ་བས་ན་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་བོད་སྟེ་མ་རྣམས་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན་བཞི་པོ་འདིས་དགོངས་འགྲེལ་གཞུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་རེ་འགྲེལ་བས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་ཆོགས་དུག་གིས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ཕྱེ་རྒྱལ་ཡོད་དེ། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་
 པ་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཆོགས་དུག་ཡོད་དེ། ཅ་བཤེས་རབ། ཅུང་
 བཞེད། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་

ནམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེ་བཙུན་རིད་མདའ་བ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་གཏམ་གྱི་ཆོགས་ཡིན་
 བས་རིགས་ཆོགས་སྤྱི་མི་འདྲན་པར་རིགས་ཆོགས་སྤྱིར་བཞེད་ལ། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་རིན་
 ཆེན་འབྲེང་བའི་ཆབ་ལ་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་འདྲན་པར་མཛད་དེ། ཆོས་འབྱུང་ལས། མདོས་དདོས་
 སྤྱི་བརྗོད་པའི་དོན་ནམ། སྟོང་པོའི་དོན་སྟོན་པ་དབྱུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་དྲུག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཉེན་འབྲེལ་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་
 ཅུ་པ། དེ་ལས་གཞན་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པར་བདེན་པ་འགོག་པ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ་གཉིས་པོ་ཅ་
 བའམ་གཙོ་བོའོ། །དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཅོད་པའི་སྟོན་
 སྟོང་བ་ཅོད་པ་སྟོན་པ། གཞན་ཉོག་གོ་བ་དང་ཅོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཞིབ་མོ་ནམ་འཐག། དོན་
 དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་འཐད་ཅིང་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཐ་
 སྙད་གྲུབ་པ་དང་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ག་ལེ་འཇིགས་མེད་བསྟན་
 བས་རིགས་ཆོགས་དྲུག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། རིགས་ཆོགས་དྲུག་པོ་གང་རུང་ལ་སྐྱ་སྐྱབ་
 གྱིས་མཛད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། ག་ལེ་འཇིགས་མེད་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ག་ལེ་འཇིགས་མེད་ཏུ་བཙུན་པ་འཕགས་པ་སྟེས་ཀྱང་ཞེས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་
 དངས་པ་གང་ཞིག །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོབ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་བྱེད་ཏུ་འདྲན་མི་རིགས་པའི་
 བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མཛད་པ་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ། སྟུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱིས་
 དེ་རང་འགྲེལ་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བེར་རོ། །རྗེ་ཡབ་སྐས་ནམས་ག་ལེ་འཇིགས་མེད་
 རང་འགྲེལ་དུ་མི་བཞེད་དེ། སྟོང་ཐུན་ལས། ག་ལེ་འཇིགས་མེད་འཕགས་པས་མཛད་པའི་རང་
 འགྲེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བོད་མང་པོ་སྐྱ་བ་ནི་ནམ་པར་མ་བཟགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 མདོན་ཉོགས་རྒྱན་གྱིས་ཤིང་རྟེན་སྟོང་ལྟེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུམ་གྱི་ཤུགས་བསྟན་མདོན་ཉོགས་
 གྱི་རིམ་པ་ནམས་དདོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུར་བཀལ་བའི་བྱིར། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་
 གྱིས་ཡུམ་དོན་བཀལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་པའི་གཙོ་བོའི་དོན་པོ་གཉིས་སྤྱི་བཀལ་བའི་

ཕྱིར། བརྒྱད་ཉིད་དོན་བསྟུས་ལས། རྟེན་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། །རབ་དབྱེ་རྟགས་དང་ལྷུང་བ་
 དང་། །ལས་ནི་བསྟོམ་བ་དང་བཅས་པ། །ཕན་ཡོན་བཅས་པ་ཡང་དག་བཟོད། །ཞེས་སོ། །དོན་
 ཚན་སོ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྟེན་དང་ཞེས་པས་ཤེར་ཕྱིན་གསུང་བ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྟོན་
 བ་སངས་རྒྱས་དེ་བཞུགས། དབང་དུ་བྱ་བ་ཞེས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ཉན་བ་པོའི་འཁོར་ཉན་ཐོས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དེ་བཞུགས། ལས་ནི་ཞེས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆུ་ལ་ཆོས་
 སྟོད་བཅུའི་བྱ་བ་དེ་བཞུགས། བསྟོམ་བ་ཞེས་པས་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་བ་བཅུ་སྟོང་བྱེད་གྱི་གཉིན་
 པོ་བཅུ་བཞུགས། རབ་དབྱེ་ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཞུགས། རྟགས་དང་ཞེས་པས་བདུད་ལས་
 གྱི་རྟགས་དང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དེ་བཞུགས། ལྷུང་བ་ཞེས་པས་ཤེར་ཕྱིན་སྤང་ན་རྣམ་སྟོན་
 ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་དེ་བཞུགས། ཕན་ཡོན་བཅས་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
 པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བ་བས།
 ཤེར་ཕྱིན་སྟེགས་བམ་དུ་འབྲི་བ་དང་། དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བསྟོམ་བ་བཅུ་དང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རེ་རེར་བབྱང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིའི་དངོས་
 བཞུགས་གྱི་བསྟོམ་བ་བཅུ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ས་བཅུའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 བ་བཅུ་དང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་བཅུ་དྲུག་འཇོག་གོ།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ས་དང་པོའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཆོས་ཅན། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་ས་དང་པོའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དེ་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་གང་ཞིག །གཞུང་འཇིག་གཉིས་སྟོང་དེ་
 ལུགས་འདིར་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། སེམས་ཅམ་
 པས་གཉིས་སྟོང་དེ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་བྱལ་སྟེ། གཉིས་
 སྟོང་དེ་རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།

བརྒྱད་ཉིད་དོན་བསྟུས་ལས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐ་མོ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐ་མོ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐ་མོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐ་
མོ་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་མ་བླུག། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་བཤད་པའི་མི་ཏྲག་པ་སྐ་མོ་དེ་མི་ཏྲག་པ་
སྐ་མོ་ཡིན་པའི་སྲིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ནས་བཤད་པའི་མི་ཏྲག་པ་སྐ་མོ་ལ་མི་ཏྲག་པ་སྐ་
མོས་བླུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིར་ན་མ་བླུག། འདོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མི་ཏྲག་པ་སྐ་
མོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིར། ཞེས་སོགས་སྟོབ་བྱ་མང་ཡང་འདི་ནི་དཔྱེད་པའི་སྟོ་ཙམ་ཞིག་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ནམ་གཡང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱིས་ནི་
ཡོད་དང་མེད་པ་དང་། །སྒྲོ་འདོགས་སྐྱར་བའི་རྟོག་དང་གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད། །རང་དང་བྱང་
པར་རྟོག་དང་མིང་དོན་ངེ་བཞིན་དུ། །མདོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་དག་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་
པའི་དགོངས་པ་བཞིན་དངོས་པོར་འཇིན་པའི་མཆན་མའི་ནམ་གཡང་ནས་བཟུང་སྟེ། དངོས་པོ་
མེད་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་
དང་། རོ་བོ་དང་། བྱང་པར་དང་། མིང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དང་། དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་
དུ་འཇིན་པའི་མཆན་མའི་ནམ་གཡང་གི་བར་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུམ་གསུམ་གཞོན་འཛོམས་
གྱིས་དུམ་དོན་བཀལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲོ་གསུམ་དང་ནམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་དུ་བཀལ་བའི་ཕྱིར།
སྒྲོ་གསུམ་ངོས་བཟུང་དུ་ཡོད་དེ། དུམ་གྱི་ཐོག་མར་སྒྲིང་གཞིས་སྐབས་སྟེ་ནས་གདུལ་བྱ་དབང་
པོ་རྣམས་པོ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ལ་བཅོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཚུལ་བཞིས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་ནམས་
ལ་བསྟན་པ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒྲོ། འདིའི་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་རྟོག་གི་
གང་ཟག །གང་གི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོད་པའི་དགོས་པ། གང་ལ་སྦྱོད་པའི་ཡུལ། ཇི་ལྟར་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་

དང་བཞི་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་པས་
 བསྟན། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་
 བར་འདོད་པས་ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཞེས་པས་
 བསྟན། བཞི་པ་ནི། བཙོན་པར་བྱའོ་ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་པར་སྒྲོས་ཏེ་བསྟན་དགོས་པ་ལ་དེ་
 རྣམ་བབྱང་སྟེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལེའུའི་བར་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་བཙམས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དོན་དམ་དུ་བསྟན་པ་འབྲིང་དུ་བསྟན་པའི་སྟོ། ལམ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་
 བྱིན་ཡོངས་གཏད་གྱི་ལེའུའི་བར་གྱིས་ལམ་ཤེས་རྣམ་བཙམས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱིན་གྱི་གཟུང་བྱ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་
 བསྟན་པའི་སྟོ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གྱང་ཡོད་དེ། དང་པོར་
 ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་དང་། དེ་རྣམ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་
 སྩལ་བའི་རྣམ་གྲངས། དེ་རྣམ་བརྒྱ་བྱིན། དེ་རྣམ་རབ་འབྱོར་དང་། དེ་རྣམ་བྱམས་པ་དང་། དེ་
 རྣམ་རབ་འབྱོར་དང་། དེ་རྣམ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། དེ་རྣམ་རབ་འབྱོར་དང་། དེ་རྣམ་བྱམས་པ་དང་།
 དེ་རྣམ་རབ་འབྱོར་དང་། དེ་རྣམ་མཐུག་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་བའི་བར་རྣམ་གྲངས་བཅུ་
 གཅིག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་དང་། དུམ་གསུམ་གཞོད་འཛམས་གཉིས་
 ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཡིན་ན་འབྱེད་བྱེད་
 གཞན་གྱིས་བཟུལ་བ་ལ་མ་སྟོས་བར་དུམ་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཟུལ་བས་བྱུང་བ་གང་
 ཞེས། །བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་རྣམ་དུམ་དོན་བཟུལ་
 གཞོད་འཛམས་ཀྱིས་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་རྣམ་དུམ་དོན་བཟུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་བྱུང་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པར་ནི། །བསྟན་པ་གསུམ་
 ལ་ཡང་དག་བཞེན། །བཏགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། །མེད་
 ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆོག་གིས། །བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ། །སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་དཔེ་

རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་ཡིས་ནི། །ཡོངས་སུ་
གྲུབ་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གཞན་བསྟན་
མེད། །ཅེས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དེ། འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྡེ་ལྟ་དང་། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མདོ་འབྲེལ་ཚུལ་རྣམས་རིམ་
པ་ལྟར་དབུས་མཐའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱས་པ་རིམ་ལྟར་བཞུགས་སྐྱོང་བས། བྱམས་ཆོས་ལས་
ལོགས་སུ་སློལ་བཏོད་པ་མིན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དུམ་གསུམ་
གཞོད་འཛོམས་ལས། སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་ནས་སྐྱ་
སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། གཞུང་འབྲེལ་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་
སྟེ་འགག་ཀྱན་བྱང་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་ཤེད་ལུང་བྲངས་ནས་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་རིགས་པ་རིམ་
ལྟར་བཞུགས་དུ་འཆད་འདོད་པར་འདུག་པས། སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་ཆོགས་ལས་བཤད་སློལ་བྱུང་
དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མཐའ་དཔྱེད་ལས། དེས་ན་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དེ།
ཞེས་པ་ནས། ཤིང་རྩའི་སློལ་ལོགས་པར་བྱེ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱི་
དོན་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། བོད་སྐད་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་ལ་ཡུམ་
སྐས་བཅུ་བདུན་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་ཡུམ་དྲུག་དང་སྐས་བཅུ་གཅིག་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ཡུམ་དྲུག་གྲང་ཡོད་དེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་
ཁྱི་པ། མདོ་སྐད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུམ་ཞེས་བཛྲོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆ་ཆང་བར་སྟོན་པའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བཛྲོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཤེས་

ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལྷ་བརྒྱ་པ། ཤེར་ཕྱིན་སྐུ་མ་བརྒྱ་པ། ལྷ་བརྒྱ་པ། ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པ། ལྷ་
 ཉེར་ལྷ་པ། རབ་ཅལ་རྣམ་པ་ལོན་གྱིས་ཞུས་པ། ཀུན་གྱི་ཀུན་ཞུས་པ། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ཅུང་ཅུ།
 ཡི་གེ་གཅིག་མ། མདོ་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་སྐུ་མ་ཞུས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆང་བར་མི་སྟོན་
 པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཁར་བྱང་ཆུབ་ཡི་ཤེས་ན་རེ། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་། ཐ་སྐད་མི་འཐད་པའི་སྟོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ལྷག་པའི་སྟོན་ཡོད་དེ། སྤྱད་པ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ནང་ཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་པའི་སྟོན་ཡོད་
 དེ། ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པ། ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ། ཟླ་བའི་སྒྲིང་པོ། ཀུན་ཏུ་བབས་པོ་སོགས་མ་
 འདུས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྐད་ལོར་པའི་སྟོན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ཡུམ་སྐུ་མ་ཕྱི་ཐ་སྐད་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་
 སུ་མ་གསུངས་ཤིང་། རོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གསེར་
 འཕྲེང་པ་ན་རེ། ཁྱོད་གྱིས་ཡུམ་དྲུག་གི་གངས་རེས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྤྱད་པ་དེ་ཁྱི་
 བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ལོགས་སུ་འདྲེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་ལེའུ་
 གྲ་བདུན་ཡོད་པའི་སྤྱད་པ་དེ་གྲ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱད་
 པ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སོ་སོར་བགྱང་བ་ནི་སྟོགས་བམ་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་ལེའུ་གྲ་བདུན་ཡོད་པའི་གྲ་བཞི་པ་ནི་སྤྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐུ་མ་བརྒྱ་གཅིག་གི་གངས་རེས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་ཉི་མའི་སྒྲིང་
 པོ་སོགས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆང་བར་མི་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མདོ་ཡིན་ཅིང་སྐུ་མ་བརྒྱ་
 གཅིག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལ་ཁ་ཁར་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ། ཟླ་
 བའི་སྒྲིང་པོ། ཀུན་ཏུ་བབས་པོ། ལག་ན་དོ་རྩེ། དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་
 སྐུ་མ་ཡུམ་གྱི་རོན་དང་གངས་གཉིས་ཀ་ལོར་ཞེས་སྐུ་མ་ནི་ལོགས་པར་སྐུ་མ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ནི། ཡུམ་དྲུག་གི་གངས་རེས་དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་

བཅ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་དེས་མདོན་བར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀ་ཆང་བར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡུམ་
 རྟག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བཅུ་གཅིག་གི་གངས་ངེས་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་བརྒྱ་
 ལཱ་བཅུ་པ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་པ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ལྷགས་སུ་བབྱང་བ་ལ་ཡང་སྟོན་མེད་དེ།
 ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གསུངས་པའི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མདོ་སྤྱད་པ་གསུངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱད་འབྲེལ་ལས། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུམ་གསུམ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་མཐུག་དེ་
 མ་ཐག་དེ་ནས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ལ། དཔལ་ལྷན་མཚུངས་མེད་སྟེ་བཞིའི་འབྱུང་གནས་འདྲེན་
 མཆོག་དམ་པ་ཤུག་ཏེ་ཏྲིག །ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཀྱན་འཛིན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་
 མི་པམ་མགོན། །ཐབ་མོའི་གཏམ་ལ་ཀྱན་ཏུ་འཛིགས་མེད་སྟེ་བཞི་ལྷ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས། །ལྷ་མི་སྟོན་པ་སྤྱི་བཅུ་ཀྱན་ལ་སྟོན་གསུམ་གྱས་པས་ཐུག་བཞུག་པའི་ལོ། །མད་བྱང་
 སྟོན་གྱིས་མཆོག་གི་ཚུ་གཏེར་ནི། །ཀྱན་བཟང་སྟོན་པའི་རྒྱལ་སྤེལ་སྟོང་གཡོ་ཞིང་། །གྲགས་
 སྟན་ལོར་བུའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་གང་བ། །སྟོན་གྱིས་བདག་སྟོན་གདེངས་ཅན་རིང་དུ་
 སྟོང་། །མཁུན་བཅའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །གང་གི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
 འོད་འཕྲེང་གིས། །བདག་འདྲའི་སྟོན་གྱིས་བསྟོན་པ་འབྱེད་པ། །ཡོངས་འཛིན་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་
 རྣམས་ལ་འདུད། །འདི་ན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མང་མཆིས་ཀྱང་། །སྟོན་ཆོགས་ཆོག་གི་སྟོན་
 པའི་རྒྱལ་སྤེལ་འབྲུགས་པས། །དོན་གཏེར་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ལ་འཛིགས་སྟེས་ནས། །མང་ཐོས་རྒྱ་
 མཆོར་འཐུག་ལ་སྟོན་ལྷགས་བྱུང་། །དེ་སྤྱད་གཞུང་ལྷགས་བདུད་ཅིའི་ཚུ་གཏེར་ལས། །ལེགས་
 བཤད་མདོར་བསྐྱས་བུམ་པ་གང་སྤངས་ཏེ། །སྟོན་གསལ་འཆི་མེད་བྱེ་བའི་དགའ་སྟོན་དུ། །རྣམ་
 དཔྱོད་ལྷ་དབང་འཕྲུལ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱ། །

དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་པའི། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་ཞུགས་ནས། །རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྲུང་ལུགས་མཐུན་དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་
གཞུང་གི་འབྲེལ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཕྲོས།
སྦྱར་བ། སྐབས་གྱི་དོན་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་རེ་རེར་
ནི། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བས་མཐོང་སྤང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉིན་
པོར་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་སྟོམ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་རི་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་
བྱ་བའི་བྱིར་མཉམ་གཞག་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག །དེ་
ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལ་ལུགས་འབྲུང་ལྟོག་ཏུ་སྟོམས་པར་འཇུག་
གོ། །ཞེས་འཆད་པར། དེ་ནས་སེང་གོ་ཞེས་སོགས་བྱུང་།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་མཐོང་
སྤང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་དང་། དེ་ལས་གྲོལ་བའི་སེང་གོ་རྣམ་
བསྐྱེད་ས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རྟེན་
འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལ་རྟོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱད་ཀྱང་ལ་མཁས་པའི་བྱིར་དུ་ཀྱན་ཉོན་གྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྲུང་ལྟོག་དང་འགོག་ལམ་ལ་མཁས་པའི་བྱིར་དུ་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
ལུགས་འབྲུང་ལྟོག་ཏུ་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིར་དེ་ནས་ཞེས་
སྟོས་པ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་འབྲེལ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཐོང་ལམ་ལ་
སྦྱར་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་
གྱི་འབྲེལ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་བར་སྤྱི་བྱིར་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན་
ཡང་། གཞུང་སྤྱི་མས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་འདིས་སྦྱོབ་གཉིས་གྱི་འཛིན་པ་བཅད་པའི་རྣམ་

གྲོལ་ལམ་བསྟན་པ་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེང་གེ་རྣམ་
 བསྐྱེདས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྱུང་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་
 བྱུང་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གོང་གི་རྟགས་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ལས་
 འོས་མེད་ཅིང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་གྱི་ཐ་སྙད་མདོ་བསྟན་
 བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདིར་བསྟན་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་གྱི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་གཉིས་གྱི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་
 སྐྱེ་བ་གཉིས་གྱི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་
 རྟོག་གའི་སྤང་བ་ལས། ཅིའི་བྱིར་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་སེང་གེ་རྣམ་བར་བསྐྱེདས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 སེང་གེ་བསྐྱེདས་པ་རི་དྲགས་གཞན་གྱིས་བག་ཆ་བ་མེད་པ་ལྟར་མཐོང་སྤངས་གྱི་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །སྐབས་འདིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟགས་འབྱུང་ལྟོག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལྟགས་མཐུན་དང་། རྣམ་
 བྱུང་ལྟགས་ལྟོག་དངོས་སུ་བསྟན། རྣམ་བྱུང་ལྟགས་འབྱུང་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལྟགས་
 ལྟོག་གཉིས་ལྟགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལྟགས་མཐུན་
 དང་། །ཞེས་པས་ཉོན་མོངས་ལྟགས་འབྱུང་དངོས་སུ་བསྟན། རྣམ་བྱུང་ལྟགས་འབྱུང་ལྟགས་ལ་
 འཕངས། ལྟགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པས་རྣམ་བྱུང་ལྟགས་ལྟོག་དངོས་སུ་བསྟན་
 ནས་ཉོན་མོངས་ལྟགས་ལྟོག་ལྟགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཁས་བྱུང་རྗེའི་
 རྣམ་བཤད་རྟོག་གའི་སྤང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་
 པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལྟགས་མཐུན་དང་། སྐྱེ་བ་འགག་པ་ནས། ཆ་ཤི་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་རྣམ་བུ་གི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་རོ། །དེ་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མ་རིག་པ་འགག་བས། འདྲ་
བྱེད་འགག་ཅེས་སོགས་རྣམ་བུ་ལུགས་འབྱུང་དང་། གཉིས་པས་ཀྱི་གང་ལས་བྱུང་། x རྒྱུ་བ་
ལས་བྱུང་ཞེས་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལུགས་མི་མཐུན་མཆོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུགས་ལ་
འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱོམ་
པའི་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐྱོམ་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་སྐྱོན་ལས་བཤད་
པའི་བྱིར་ན་མ་ཐུབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། འདིའི་རྗེས་སྐོབ་སྐྱོམ་ལམ་དུ་ཤེས་སྐྱོན་
ནས་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་རྣམས་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིར་
བསྐྱོན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤྲོང་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་
ཅིག །ཆ་ཤས་ལ་སྤྱོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཆ་ཤས་ཆོས་ཅན། མཆོན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཆ་ཤས་དང་པན་ཚུན་སྤྱོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་ཤས་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆ་ཤས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཆ་ཤས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་
དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྲད་ནས་གྲུབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སྤྲད་སྤྲད་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། མ་སྤྲད་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། མ་སྤྲད་པར་གནས་པའི་བྱིར། རོ་བོའི་སྤྱོད་ནས་
སྤྲད་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤར་པའི་ཆེ་མུན་
པའི་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མ་ཐུབ་ན། སྤྲད་སྤྲད་གཉིས་
ཆོས་ཅན། སྤྲད་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གཙང་བྱ་གཙང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་མི་

མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤང་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱ་ལྟེ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྲུང་མ་ཡིན་
པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱ་དང་སྤང་
པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་གཉིས་
ཆོས་ཅན། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ལྟེ། གཞི་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཀ་བ་དེ་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བུམ་
པ་དེ་ཀ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
མེད་ན་ཀ་བ་མེད་དགོས་པར་ཐལ། ཀ་བ་བྱོད་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་
ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས། རྟགས་གཉིས་པ་སྟེ། ཁ་ཅིག །སྤང་ལྟོས་རྟེན་གསུམ་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤང་པར་ཐལ། ལྟོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
པ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མ་སྤང་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་
གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤང་པར་ཐལ། སྤང་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། པ་རི་དང་རྩ་རི་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤང་པར་ཐལ། ལྟོས་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མ་སྤང་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྟོས་ཅིག་
རྒྱ་གནས་པའི་རྟ་དང་བ་སྤང་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྟོས་པར་ཐལ། སྤང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
འདོད་མི་རྒྱས། ཁ་ཅིག །རྟེན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་
ཉིད་ཟེར་ན། རྟེན་གསུམ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ལྟེ།

འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རྒྱུན་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གསུམ་དང་རྟེན་བྱང་
འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་
དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་གཞག་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། གྲུབ་མཐའི་འདོད་
ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་རང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་མཆན་
ཉིད། གཞི་གྲུབ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་ཆ་ཤས་སམ་རང་གི་
འདོགས་བྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲེས་བྱའི་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་
ནས་གྲུབ་པ་དེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། མཆན་གཞི་སྟོད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་ལྟ་བུ། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྒྲེས་བྱའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་
པ་དེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། མཆན་གཞི་འཕང་འབྲས་བྱེད་བདུན་ལྟ་བུ། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་བྱུང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འཇོག་པའི་
ཕྱིར། མཆན་གཞི་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། མཆན་
གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གསུམ་ཡོད་དེ། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ། མི་རྟག་
པའི་རྒྱུ། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས། འདི་
ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་
ཅེས་སོགས་མདོ་ཆན་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་

ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་སྒྲིལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱི་རོལ་བ་ཁ་ཅིག་རྩ་མཁན་གྱིས་བྱམ་བ་བཟོ་བ་ལྟར་སྒྲོད་བཅུད་འདི་དག་ཚངས་བ་དང་དབང་ལྷག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོའི་གཡོ་བ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་ལོག་ཏྲིག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་བརྟན་པའི་སྒྲ་དང་། ཀྱན་བརྟམ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོའི་དོན་ཡོད་དེ། རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོགས་བ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་གི། དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟུང་པའི་སྒྲོའི་གཡོ་བ་ལ་མི་བརྟན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་སྒྲིལ་པའི་དགོས་བ་ཡོད་དེ། གངས་ཅན་བ་སོགས་གཡོ་བ་ལས་བྱུང་བར་མི་འདོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྟག་བ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་ལོག་ཏྲིག་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། འདི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་འདི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཞེས་འབྱུང་ཁུང་གི་སྒྲ་དང་། ཀྱན་བརྟམ་ལས། མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོའི་དོན་ཡོད་དེ། རྒྱ་རྟག་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་གི། རྒྱ་མི་རྟག་བ་འདི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་འབྲས་བུ་མི་རྟག་བ་འདི་སྐྱེའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། རྣམ་པའི་རྒྱུ་སྒྲིལ་པའི་དགོས་བ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྟགས་རྒྱུང་འཕེན་བ་སོགས། ས་ལས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་འདོད་བ་སོགས་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་ལོག་ཏྲིག་འགོག་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། འདི་སྐྱེས་པའི་བྱིར་འདི་སྐྱེ་སྐྱེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་དང་། ཀྱན་བརྟམ་ལས། རྣམ་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོའི་དོན་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་བ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་གི། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགོས་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྫོངས་བ་གསུམ་བརྒྱུ་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱུ་སྟེ། དང་པོས་སྒྲོན་མཐའ་ལ་རྫོངས་བ་སེལ། གཉིས་པས་ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་ལ་རྫོངས་བ་སེལ། གསུམ་པས་བྱི་མཐའ་ལ་རྫོངས་བ་སེལ་བའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུ་སྟེ། རྩེ་བཅུན་རེ་མདའ་བའི་མདོན་བ་ཀྱན་བརྟམ་གྱི་རྒྱུ་ཆེན་ལེགས་པར་

བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེ་ལ་དང་པོས་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སྟོངས་པ་སེལ་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་
འབྲས་བུ་འདི་དག་སྟོན་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་
བྱས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པས་ནི་ད་ལྟར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྟོངས་པ་སེལ་ཏེ། གཙོ་བོ་
ལ་སོགས་པ་བརྟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་རང་གི་ངོ་བོ་སྐད་ཅིག་གིས་སྟེ་འགག་མི་བྱེད་པའི་
རྟག་པར་སྟོ་འདོགས་པ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་མི་རྟག་པ་ལས་སྟེས་པའི་འབྲས་བུ་རྟག་
པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
གསུམ་པས་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྟོངས་པ་སེལ་ཏེ། ལྷན་གྱི་མཚོན་སྟོན་ལ་སོགས་པ་མི་
མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས། མ་འོངས་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བར་སྟོ་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་གི། མི་མཐུན་
པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟོ་བཤད་པ་ནི། དངོས་སྟོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་པ་ཏི་ཏུ་
ས་སྟུང་པ་ཏ་ཞེས་པ་སྟུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པས། སྟུང་བའི་དོན་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་དང་སྟུང་
པ་དང་། འབྱུང་བའི་དོན་སྟེ་བ་ལ་འདོད་པས་རྟོན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཞེད་
དོ། །དེས་ན་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་འསྟུང་ནས་འབྱུང་བའམ་སྟེ་བ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་བཤད་དུ་
མཛད་དོ། །དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོན་པ་ནི་རང་གི་འདོགས་བྱེད་དམ་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་པའི་
དོན་དང་། འབྱུང་བ་ནི་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་བཞེད་པས། དེའི་དོན་སྦྱར་ངག་ཏུ་བྲིལ་ན།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟོན་འབྲེལ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། རང་གི་འདོགས་བྱེད་
དམ་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས་གྲུབ་པས་ན་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
སྐད་དོད་པ་ཏི་ཏུ་ས་སྟུང་པ་ཏ་ཞེས་པའི། པ་ཏི་ཏུ་སྟུང་པ་དང་སྟོས་པ་དང་རྟོན་པ་ལ་འཇུག་ །ས་
སྟུང་པ་ཏ་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་མཚོན་ན་རྟོན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཞེས་པའི་རྟེན་དང་འབྲེལ་བ་དང་འབྲུང་བ་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་ལོག་རྟོག་
གསུམ་འགོག་པར་བཞེད་དེ། ཉ་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། རྟེན་ཅེས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་
འབྲུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲ་བ་བསལ་ལོ། །འབྲེལ་ཅེས་པའི་སྒྲ་ནི་མཐུན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་མཐུན་པ་ལས་སྒྲ་ཡི་མི་མཐུན་པ་ལས་མིན་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་
བྱེད་འབྲུང་གི། དབང་ཕྱག་སོགས་ལས་མིན་པ་བཞིན་དེ། དེས་རྒྱ་མི་འདྲ་བའམ་མི་མཐུན་པའི་
རྒྱ་སྒྲ་བ་འགོག་གོ། འབྲུང་བའི་སྒྲ་ནི་རྒྱ་འབྲས་བར་ཆད་མེད་པར་འབྲུང་བ་ལ་བྱས་ཏེ། འདིས་
མེད་པར་སྒྲ་བ་འགོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། བྱི་རོལ་བ་རྣམས་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་ཐ་
སྙད་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་འདིར་རང་སྤྱིའི་འདོད་ཚུལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་
གཉིས། ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་འདོད་ཚུལ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།
སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ། རྒྱ་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། གནས་
སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་གཙོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་ཡན་
ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆང་བར་འདོད་དེ། དེའི་དུས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། རྣམ་
ཤེས་དང་། བྱང་པོ་ལྟ་དང་། སྒྲེ་མཆེད་བྱུག་དང་། རེག་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། སྟེད་པ་དང་། ལེན་
པ་དང་། རུས་པ་མཐུ་ཅན་གྱི་སྟེད་པ་དང་། ལས་དེ་དག་འབྲུང་བའི་སྒྲེ་བ་དང་། དེ་འགག་པ་གྲ་
ཤིར་འཇོག་ཅིང་། དེ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཞེས་བཟོད་དོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དོ། །འདི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། མདོ་སེམས་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ལ་བྱེད་
དོ། །

བཞི་པ་ལ་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས།
མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྟོན་གྱི་ལས། །རྣམ་ཤེས་འཆམས་
སྟོར་ལུང་པོ་ཡིན། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་པན་ཆད། །སྟེ་མཆེད་དུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་
ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ། །རེག་པ་བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་གྱི། །རྒྱ་ཤེས་རུས་པ་ཚུན་ཆད་
དོ། །ཆོར་འབྲིགས་ཚུན་ཆད་སྟེད་པ་ནི། །ལོངས་སྟོད་འབྲིགས་པ་ཆགས་ཅན་གྱི། །ཉི་བར་
ལེན་པ་ལོངས་སྟོད་རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་ལོངས་རྒྱག་པ། །དེ་སྟོན་འབྲས་བྱ་འབྲུང་འབྲུར་
བའི། །ལས་དེ་ཉིད་ནི་སྟོན་པ་ཡིན། །ཉིང་མཆམས་སྟོར་བ་སྟེ་བ་ཡིན། །ཆོར་བའི་བར་ནི་ག་
ཤི་ཡིན། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་བར་འདོད་ལོ། །གཙུག་པོའི་བྱིར་ན་ཡན་ལག་བསྐྱགས། །སྟོན་
དང་བྱི་མཐའ་བར་དག་ལ། །ལོངས་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོག་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཆ་གསུམ་ལོ། །སྟོན་དང་བྱི་མཐའ་གཉིས་གཉིས་དང་། བར་དུ་བརྒྱད་ལོངས་རྫོགས་ལྟན་
ལ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། སྒྲ་བཤད། རྫོགས་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་
གསུམ། དང་པོ་ལ་བཅུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། སྟེ་བ་སྤྲ་མར་
ལས་བསགས་པའི་ཀུན་སྟོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལུང་པོ་
ལྷ་ལ་དེར་འཛོག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། སྟེ་བ་སྤྲ་མར་ལས་
བསགས་བཞེན་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་གྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། སྟེ་བ་འདིར་ཉིང་མཆམས་སྟོར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལུང་པོ་ལྷ་
ལ་འཛོག་པའི་བྱིར། བཞི་པ་མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། སྟེ་བ་འདིར་ཉིང་མཆམས་
སྟོར་བའི་སྟོན་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟེ་མཆེད་དུག་ཆང་བར་མ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་
གྱི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར། ལྷ་བ་སྟེ་མཆེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། སྟེ་མཆེད་དུག་དོད་
པ་ནས་ལྷལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ཚུན་ཆད་གྱི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར། དུག་

པ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ནས་བདེ་སྤྱད་བཏང་
སྟོམས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་འཇོག་པའི་བྱིར། བདུན་པ་ཆོར་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཆོར་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཤེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲིགས་པ་སྟོང་མི་རུས་པ་
ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་འཇོག་པའི་བྱིར། བརྒྱད་པ་སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། འབྲིགས་
པ་སྟོང་རུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡུལ་ཆོལ་བ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་འཇོག་
པའི་བྱིར། དགུ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། འབྲིགས་པའི་ཡུལ་ཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་འཇོག་པའི་བྱིར། བརྒྱ་པ་སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། སྟེ་བ་སྟེ་
མར་སྟེ་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་འཇོག་པའི་བྱིར། བརྒྱ་གཅིག་
པ་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། སྟེ་བ་སྟེ་མའི་ཉིང་མཆམས་སྟོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་
ལྷ་ལ་འཇོག་པའི་བྱིར། བརྒྱ་གཉིས་པ་ཀ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཆེ་སྟེ་མའི་མིང་གཟུགས་
ནས་ཆོར་བའི་བར་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་འཇོག་པའི་བྱིར། འདི་གཉིས་ལ་སྟེ་མཐའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་
མ་འོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་སྟེ་བཤད་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་གནས་
སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཆེ་གསུམ་གྱི་སྤང་པོ་ལྷའི་གནས་
སྐབས་ལ་བཞག་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་རྫོགས་ཚུལ་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་ཞེ་ན། མངལ་
སྟེས་ཆེ་ཡོངས་རྫོགས་གསུམ་ལ་རྫོགས་དགོས་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཆེ་དང་པོ་
ལ་རྫོགས། རྣམ་ཤེས་ནས་སྟོང་པའི་བར་བརྒྱད་ཆེ་བར་པ་ལ་རྫོགས། སྟེ་ཀ་གཉིས་ཆེ་གསུམ་
པ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱིར། འོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལེན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་
ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆེ་དགོས་སམ་ཞེ་ན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་རྒྱ་
དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་ཆོར་བའི་བར་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཅིག་དང་། སྟེང་ལེན་

སྲིད་པ་གསུམ་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་ག་གཉིས་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཅིག་སྐྱེ་གང་རུང་
 རེའི་(རེས)ཆོག་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ། ཆེ་
 སྒྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཅིག་དང་། འདི་ནས་བྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་
 གཅིག་སྐྱེ་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་འདུ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་བར་བའི་ནམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ། སྐྱེ་བ་སྒྲ་མའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ལ་སྟོས་ཏེ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་བ་སྒྲ་མ་དེའི་སྒྲ་མའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སྟོས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཏུ་འཛོག་། སྐྱེ་བ་བར་བའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ། སྐྱེ་བ་
 སྒྲ་མའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ལ་སྟོས་ཏེ་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ཅི་རིགས་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་བ་སྒྲ་མ་དེའི་སྒྲ་མའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ལ་སྟོས་ཏེ་ག་ཤིའི་
 རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་བ་བར་བའི་སྲིད་ལེན་གཉིས། སྐྱེ་བ་སྒྲ་མའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་
 སྟོས་ཏེ་སྲིད་ལེན་དང་། སྐྱེ་བ་བྱི་མའི་མིང་གཟུགས་སོགས་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡིན། སྐྱེ་བ་བར་བའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྒྲ་མའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སྟོས་ཏེ་
 སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། བྱི་མའི་མིང་གཟུགས་ལ་སྟོས་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་འཛོག་
 ལ། དེའི་བྱིར་འདི་པའི་ལུགས་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྐྱར་ན། ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ཅི་
 རིགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ག་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། སྲིད་ལེན་ཅི་རིགས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད་དོ། །འོ་ན་མ་རིག་པ་སོགས་སེམས་བྱུང་ཡིན་
 ན་ཅིའི་བྱིར་བྱུང་པོ་སྒྲ་པར་བཤད་ཅེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མ་རིག་པའི་གནས་སྐབས་དེར་མ་རིག་
 པ་གཙོ་ཆེ་བས་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྟོས་གིང་། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་འབྱོན་པ་
 ལ་རྒྱལ་པོ་འབྱོན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྱུང་པོ་སྒྲ་ཡོད་

པས། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པར་འདོད་དེ། དེས་སྐྱེག་
མ་རྣམས་ལ་འང་མཆོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་འདོད་ཚུལ་ལ། སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱ་མ་པའི་འདོད་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
འཛིག་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་སྲིད་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་འདུས་
བྱས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་སྒྲོས་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོངས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་
སྒྲོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་ཆ་ཤས་སྤྲ་དབྱེར་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་སྤྱགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། ཁོ་ན་རེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་
ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་འགའ་
ཞིག་གིས་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་ལ་རྩལ་སྤྲ་རབ་དུག་གིས་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་མ་རེག་པར་ཆ་བཅས་
སྤྲ་འདོད། འགའ་ཞིག་གིས་མ་རེག་པར་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དུག་གིས་གཅིག་ཆར་བསྐྱོར་བ་ན། །སྤྲ་རབ་རྩལ་ཆ་
དུག་ཏུ་འགྱུར། །དུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བྱའང་རྩལ་སྤྲ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་དབྱས་རྩལ་གྱི་ཤར་ངོས་ལ་རེག་པའི་ཆ་
དེ་རུབ་ངོས་ལ་རེག་གམ་མ་རེག། རེག་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་དུ་མ་བསགས་ཀྱང་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཉིད་དུ་
ཐལ་བ་དང་། མ་རེག་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་ཆ་དུག་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་དེའི་ཆོགས་པ་ན་ཤར་རྩལ་ལ་རེག་ལ་རུབ་རྩལ་ལ་མ་རེག་
པའི་གཞུགས་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཤར་རྩལ་ལ་རེག་པའི་ཆ་དེས་རུབ་རྩལ་ལ་མ་རེག་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། འདོད་ན། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཤར་རྩལ་ལ་རེག་ལ་རུབ་རྩལ་ལ་མ་

རེག་པའི་གཟུགས་གཅིག་དང་། ལུ་རྩལ་ལ་རེག་ལ་ཤར་རྩལ་ལ་མ་རེག་པའི་གཟུགས་གཅིག་
 ཟླ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུ་སྤྲ་རབ་གཅིག་གི་ཆོགས་པ་ན་རྩལ་
 གངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ཆུང་
 བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤར་རྩལ་ལ་རེག་ལ་ལུ་རྩལ་ལ་མ་རེག་པའི་ཆ་དེ་ལྟ་
 མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་
 ཅན། འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་སྟོབས་མཆུངས་སུ་བསྐྱེད་པ། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མ་བྱེད་
 པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་
 བདེན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱེད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་
 ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། ཁོ་ན་རེ། གནས་
 སྐབས་པའི་ལུགས་ལ། སྟེ་བ་བར་པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། སྟེ་བ་སྤྲ་མའི་སྟེང་
 ལེན་དང་ཆར་གཅིག་པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟེ་བ་སྤྲ་མའི་སྟེང་ལེན་དང་
 ཆར་གཅིག་པ་གང་ཞིག །ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 སྟེ་བ་སྤྲ་མའི་སྟེང་ལེན་དང་ཆར་གཅིག་པའི་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། སྟེར་
 སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཀྱང་། སྟེ་བ་སྤྲ་མའི་སྟེང་

ལེན་ལ་སྟོས་ཏེ་དེ་རྣམས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་འདེམས་པར་བྱའོ། །

སྤྱི་པ། ཁོ་སྔོན་རྣམ་དཔྱད་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས། །ལེགས་འོངས་ཟབ་དོན་
བདུད་ཅིང་ཐེག་ལེ་ཡིས། །སྟོ་བཟང་སྟོང་གི་ཀྱ་སྟུང་རྒྱས་བྱེད་པ། །འདི་ཡིས་སྐབ་བསྟན་ཀྱན་
གསལ་ཅི་ཡང་མཛེས། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེན་འབྱེལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ལ། སྟེང་
མཆན་ཉིད། སོ་སྔོན་དབྱེ་བསྟུ། གོ་རིམ་ངས་པའི་ཚུལ། བྲངས་ངས་པའི་ཚུལ། རྟེན་ཏུ་འབྱུང་
ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ། ས་མཚུངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །རི་ལྷར་སྟོམ་
པའི་ཚུལ། བསྟོམ་པའི་མན་ཡོན་དང་བཅུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྤྱི་པ་ཀྱན་གང་རུང་གིས་བསྟུས་
པའི་འདུས་བྱས་དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེན་འབྱེལ་གྱི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་སོ་སྔོན་དབྱེ་བསྟུ་བཞད་པ་ལ་བཅུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མ་རིག་པ་ལ་དགག་
གཞག་སྤངས་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སུ་གྱུར་པའི་སྟོ་མ་རིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོར་
བ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྐབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་བྱང་ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྐབ་སྟེ། སེམས་བྱང་ལྟ་བུ་ཅ་གཅིག་ནང་པན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རིག་
པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ཡིན་པས་སྐབ་ཟེར་ན། སྤྱི་པ་བདེན་ཉག་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་པ་བདེན་མི་ཉག་པར་མཛོན་སུམ་ཏུ་རྫོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་

ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱག་བདེན་
མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྱག་བདེན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་སྒྲིན་གཞན་འཐེན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །ཀུན་བདུས་
ལས། འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དྲུག་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མ་རིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་དབང་ཤེས་ཡོད་
ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་གང་རུང་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་
བྱུང་པ་གང་ཞིག །རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོད་
མ་མངོའི་དར་ཤིག་མཐར་འཛིན་གདུང་སེལ་ལས། ཆགས་སོགས་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་
མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཆོན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་རྟོག་པས་
བྱུང་པའང་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། རུམ་
པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ལྷ་མིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། འཛིན་ལྷ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་ན་རེ། འཛིག་ལྷ་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། འཛིག་ལྷ་དང་མ་རིག་པ་
གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་བ་དེ་རང་གྲོགས་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་
ལྷན་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་བ་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་ཉོན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་དུ་བསྟན་
པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
པས་བྱབ་ཟེར་ན། འཕེན་བྱེད་མི་དག་པའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲིང་དུ་གྱུར་པའི་ལས་འབྲས་
ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་
མོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པ་ཡིན་ན། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། འཕགས་རྒྱད་ལ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱབ་པ་འདྲ་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་མདོན་སྤྱུ་ཏུ་མཐོང་ནས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱང་མའི་འོབས་ལྷར་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པའི་བྱིར། མདོ་འབྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །སྟེད་
དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྟེད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བབྱང་བས་བྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲ་མོ་ལ་མོངས་ཅམ་གྱི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོ་འདོགས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་དང་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་
འཛིན་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་སྤངས་བྱ་ལྷན་སྟེས་
ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། མཐོང་སྤངས་སྤྱ་གྱུར་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྤངས་སྤྱ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་
པའི་བྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས་ལས། རྒྱན་དུ་ཁྱགས་པས་དུ་ཞིག་སྤངས་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་

ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། གང་ཡང་རིལ་གྱིས་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་། རྫོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཏུང་འགྲོའི་
ཏེན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོད་དུ་གྱུར་པའི་རྫོག་མའི་
མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤངས་བྱ་ལྟན་སྤྱེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གྲུབ་མཐས་སློབ་སྦྱང་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་ངང་གི་བྱང་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་མ་སྤངས་ལ་ཕྱིར་འོང་གིས་སྤངས་
པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། ཕྱིར་འོང་གིས་མ་སྤངས་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་
སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་མ་སྤངས་ལ་དག་བཅོམ་པས་
སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས་ལས། ཕྱིར་མི་
འོང་བས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདོད་པ་ན་སྦྱོང་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དག་
བཅོམ་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོང་པ་ཐམས་ཅད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་། སོ་སྤྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན་རྫོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་
ན། ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་འཛིན་ལྟ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཞེས་པ་སྒྲིག་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་ལམ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱད་
ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། སོ་སྤྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་འཛིན་ལྟ་
མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་ན་རྫོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སོ་སྤྱེའི་རྒྱད་
ཀྱི་འཛིན་ལྟ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོད་ཡིན་མིན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་། ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་ཟེར་ན། སྤངས་བྱ་ཀུན་བཏགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ལ་སྤངས་བྱ་ལྟན་
 གྱེས་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལྟན་གྱེས་བདག་འཛིན་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འཁོར་
 བའི་རྩ་བར་གཟུང་སྟེ། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྟན་གྱེས་གྱི་
 མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཁོར་
 བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་
 པ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ཐད་ན་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་ལྟོག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཐད་ན་གང་ཐག་གི་
 བདག་འཛིན་མི་ལྟོག་པ་མིན་པས་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུགས་པ་མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་
 ལས་གྲོལ་བ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་འཁོར་བ་མ་སྤངས་
 པར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་
 པར་ཐལ། འཁོར་བ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། ཅེས་པའི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་པར་
 གྱིས། ཁ་ཅིག །གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། ལྟོས་སྒྱུན་
 གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོད་སྒྱུན་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྗེས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉན་མོངས་ཅན་
 ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་པའི་

བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་འཛིན་པའི་སྒོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ང་ནི་དག་བཅོམ་པའོ་སྤྲོད་ཀྱི་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤྱེས་བུའི་
 རྒྱུ་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
 པ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཆོས་
 ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་མེད་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷས་སྤྱོད་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན།
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ། ལྷས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག ། འཕེན་བྱེད་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ལས་
 འབྲས་ལ་ཚྲངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཚྲངས་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས།

ཁ་ཅིག ། ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན།
 འཕེན་བྱེད་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་ལས་འབྲས་ལ་ཚྲངས་པའི་མ་
 རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་ལ་དུས་
 ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དང་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། ཚྲངས་པ་
 དེ་ལ་བྱེ་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཚྲངས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚྲངས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་
 པོས་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་སོག་(སོགས)ལ་གཉིས་པས་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་འདུ་
 བྱེད་སོག་(སོགས)པར་ཀུན་ལས་བརྒྱས་སུ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རྒྱས་ཏེ། མི་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། འཕེན་བྱེད་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་
 ལ་ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་མ་རིག་པ་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་

སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཞེ་སྤང་
གིས་ནི་དཔྱལ་བར་འགོ། །ཆགས་པས་ཡི་དྲགས་འགོ་བར་འགོ། །སྒྲོངས་པས་པལ་ཆར་དུད་
འགོར་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ཤོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ཀུན་ནས་
སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡིན་པས་མ་བྱལ་བེར་ན། མི་
འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་
བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ལ་བསམ་ན་ཡན་ལག་ལྷག་མ་གཞན་ལ་
འདྲ་བའི་བྱིར། མདོ་འབྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མ་རིག་པ་ལས་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ཤོག་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་མ་རྟོགས་
པ་སོགས་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན། རང་གྲོགས་ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལོག་རྟོག་ཏུ་མ་སོང་
བའི་བྱིར། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་
ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ཤོག་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན་ཡུལ་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པས་བྱལ་བེར་ན། དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལ་དོན་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་དང་། ཞུགས་ཀྱང་དབྱུང་
པ་མ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཀྱང་དོན་དེ་མ་རྟོག་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཇེ་ས་པཎ་གྱི་རིག་
(རིགས)གཏེར་ལས། དེ་དང་དེ་མིན་འཇིན་པས་སྟོང་། །མ་རྟོགས་པ་ཡིན་དབྱེ་ན་གསུམ། །མ་
ཞུགས་པ་དང་མ་རྟོགས་དང་། །རྟོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་མ་རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། རིག་(རིགས)
གཏེར་དར་ཤིག་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཡུལ་དེ་དང་དེ་མིན་མཐད་(མཐའ)གཅིག་ཏུ་གནས་
དོན་རྟོགས་ཤིང་འཇིན་པས་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་
དེ། ཆོག་ཅམ་ཐོས་ཀྱང་དེའི་དོན་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་མ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་ཀྱང་དབྱུང་
པ་མ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་གནས་དོན་མ་རྟོག་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས། མི་ཤེས་པ་དང་། མ་མཐོང་

བ་དང་། མངོན་པར་མ་རྟོགས་བ་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མ་རིག་བ་གསུམ་དོན་གཅིག་
ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་ཤེས་བ་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མ་རིག་བ་ལ་
ཐོས་བ་ལ་གཙོ་བོར་གོགས་བྱེད་པའི་མ་རིག་བ་གཅིག་དགོས་བ་གང་ཞིག ། མ་མཐོང་བ་དང་
ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ལ་བསམ་བ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོགས་བྱེད་གྱི་མ་རིག་བ་
གཅིག་དགོས། མངོན་པར་མ་རྟོགས་བ་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མ་རིག་བ་ལ་བསྟོས་
(བསྟོས)བྱུང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོགས་བྱེད་གྱི་མ་རིག་བ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་གྱི་གཉི་ལྔ་ག་མེད་པའི་
སེམས་བྱུང་ལ་རིག་བ་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞག་སྟེ། དེའི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་
མོངས་བ་ཁོ་ན་ལ་མ་རིག་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན། མཛའ་བ་བཀག་ཅམ་ལ་མི་མཛའ་བ་དང་།
བདེན་བ་བཀག་ཅམ་ལ་རྩན་ཆོག་ཏུ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་དུ། རིག་བ་བཀག་ཅམ་ལ་མ་རིག་པར་
མི་འཛོག་སྟེ། མཛོད་ལས། མ་རིག་མི་མཛའ་རྩན་སོགས་བཞིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། མ་
རིག་བ་དེ་ཡང་འཛིན་ལྟ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་བ་ནི་རང་ཡུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོངས་པས་
མི་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། འཛིན་ལྟ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་
དཔྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་བ་ཅན་གྱི་མ་རིག་བ་ཞེས་འཛིན་ལྟ་དང་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་མི་
གྲོལ་ལོ། ། མ་རིག་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པར་མི་འདག་
གོ། ། ཞེས་ཉོན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་
ལྡན་ཕྱིར། ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ལྡན་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོ། ། མདོ་སྟེ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རིག་བ་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་

གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཚོངས་པ་ལ་མ་རིག་པར་འདོད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ལས། རིག་པའི་མི་མཐུན་
 རྟོགས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་བྱུང་ཉིད་ཅེས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་
 པར། །གསུངས་ཕྱིར་གཞན་ནི་རིག་མ་ཡིན། །འགལ་བ་གང་ཡིན་འདིར་བཤད་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འདོད་དེ། རྟོན་
 འབྲེལ་ལས། ཉིས་པ་རྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཇིག་ཆོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། །དེ་མ་
 རིག་སྟེ་དེ་ལ་ཆགས། །དེ་ལས་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་གོང་དུ་མཚུངས་ལྟ་
 དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པའི་རྟོགས་གཅིག་
 ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བ་ལ་ཤ་དང་ལྟན་པའི་ནགས་ཆ་ལ་བཞིན། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་
 མདོ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་འདོད་ལ། མདོ་སྟེ་བས་
 འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་འཇིག་ལྟ་ལ་ཀུན་བཏགས་གྱིས་བྱབ་པར་
 འདོད་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་ཀ་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་
 གི་རྗེས་འབྱེད་གི་སེམས་ཅམ་པ་རྟོན་གྱིས་མ་རིག་པ་ནི། དཔེར་ན། ཐག་པ་བསྟོག་པ་ལ་ཐུན་
 བ་བབས་པ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མི་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་འཇོག་ཅིང་། མ་རྟོགས་
 ལོག་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་འཇིག་ལྟ་ནི་ཡུལ་ལ་དཔྱེད་པའི་རྟོན་པས་
 འབྱུག་ཅིང་། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལོག་རྟོག་དུ་འདོད་ལ། གལ་ཏེ་འཇིག་ལྟ་
 མ་རིག་པ་ཡིན་ན་རྗེས་མཚུངས་ཉམས་པས་འཇིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་འགལ་བར་བཞེད་
 རོ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྱེད་གི་སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱུ་མ་པ་རྟོན་གྱིས་མདོ་སྟེ་བ་དང་འབྲ་
 བར་འཇིག་ལྟ་ཉིད་མ་རིག་པར་འདོད་དོ། །འཇམ་དབྱེད་དགའ་བའི་སྟོང་གྲོས་དང་། རྗེ་བཙུན་
 བ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཇིན་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་རིག་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་གི་
 ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཇིན་པའི་གཙོ་སེམས་དང་ཀུན་འགྲོ་སོགས་ནི་མ་རིག་པར་
 མི་འདོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་ངས་པར་ཅ་ཉོན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །རིག་

པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་ཚྫོངས་པ་དེ། མ་རིག་པའི་
མཆན་ཉིད། མ་རིག་པ་ཞེས་པའི་ཆེག་བྱར་གྱི་དགག་ཆེག་དེ་བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་དང་། སེམས་ཅམ་
པ་གཉིས་ཀྱིས་གཉི་མུག་གི་གཉེན་པོ་སེམས་བྱང་ཞིག་ལ་གཉི་མུག་མེད་པ་ཞེས་པ་ལྟར། རིག་
པའི་འགལ་ལྷ་ཞིག་ལ་དགག་སྟེ་སྟེར། དབུ་མ་པས་སྟོད་པའི་དོན་དང་གཉེན་པོའི་དོན་གཉིས་
ཀ་ལ་སྟེར་རོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་
མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་ཚྫོངས་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པའི་མཆན་ཉིད། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལའང་རིགས་འབྲེ་སྟེར། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཚྫོངས་ཅམ་གྱི་མ་རིག་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
གིས་མ་བྱལ་བོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཚྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཚྫོངས་པ་ཅམ་དང་། ཐེ་
ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྟར་དང་། ལོག་ཉོག་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་
རིག་པ་ལ་དང་པོ་གཉིས་མི་འཛོག་གོ། །དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྱ་མོ་
ལ་ཚྫོངས་ཅམ་གྱི་མ་རིག་པ་དེས་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ནི། ཞེན་ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་གྱིས་སྤང་ཡུལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ།
ས་མཆམས་དོགས་གཅོད་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་
གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་ཚྫོངས་པ་དེ། ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་མ་རིག་པའི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུད་ཀུན་སྟོང་དང་། ཏུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གི་མ་རིག་པ་གཉིས་
ཡོད། རང་གི་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་རྒྱུད་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་
འཛིན་ལྟའི་རིགས་གནས་ཀྱི་སེམས་བྱང་ཚྫོངས་པ་དེ། ཐོག་མའི་མ་རིག་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་

ན་འཛིག་ལྟ་གུན་བཏགས་དང་། ལྟ་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད། རང་གི་གུན་ནས་བསྐྱར་བྱར་གྱུར་པའི་
ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་རྒྱུ་ལྟ་སྐྱེས་ལས་གཞན་པའི་ལས་དེའི་གུན་སྐྱེས་
གི་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་དེ། དེའི་དུས་གྱི་གུན་སྐྱེས་གི་མ་རིག་པའི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་
ཡོད། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་འཁོར་རྩ་ཡིན་པས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་དེ།
ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ་འཁོར་རྩ་མ་ཡིན་པ་ནི། མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཐོག་མའི་མ་
རིག་པ་ལྟ་བུ། འཁོར་རྩ་ཡིན་ལ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་
སྐྱེས་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མཛོད་གྱུར་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་
ལྟ་སྐྱེས་སུ་གྱུར་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་གོ་སྟེ།

གསུམ་པ་ས་འཆམས་ནི། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ཁོ་ན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་
ཆར་གཅིག་ལ་སྐྱར་ན། རྒྱུ་ལྟ་སྐྱེས་གི་མ་རིག་པ་ལས་དེའི་སྐྱར་བའི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་
དངོས་གཞིའི་སྤྲོ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་འབྲུག་ལ། དུས་གྱི་གུན་སྐྱེས་ལས་དེའི་སྐྱར་བའི་ཐོག་མའི་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་དངོས་གཞིའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །སྐྱར་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་གོང་
མའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་ཉར་བསྟོགས་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལ་མི་གཡོ་བའི་ལས་གུན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཐོག་
མའི་མ་རིག་པ་མེད་དེ། བསྐྱེས་བྱུང་གི་ཉར་པའི་འཛིན་མ་ཐོབ་པར་གོང་མའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་ཡན་
ལག་གཉིས་པ་གསོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་ཉར་བསྟོགས་
ཙན་གྱི་གོང་མར་སྐྱེ་མི་བྱུང་སྟེ། ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པས་ཉར་བསྟོགས་ཐོབ་
ཀྱང་། དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་སྐྱར་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དོགས་པ་གཙོད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མཐོང་སྤངས་དང་སྐྱེས་སྤངས་གང་ཞེ་ན། དོན་གསང་
མཁན་པོ་ན་རེ། མཐོང་སྤངས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པའི་བྱིར། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས།
བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བེར་ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱུང་
མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བའི་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་ལ་ཡང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་
པ་ཡོད་པས་མཐོང་སྤངས་སུ་མི་རིགས་ལ། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་
རིག་པ་ལ་བཞེད་པ་དང་། སྤིད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པར་སྒྲོམ་པས་སྤངས་པར་བྱ་བ་
ཁོ་ནས་བྱུང་བ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བྱུང་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བའི་དུད་འགྲོའི་
རྟེན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་
ལས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་མ་སྤངས་ལ་བྱིར་མི་འོང་གིས་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་
པར་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་བའང་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་སྤྱི་ཙམ་པོ་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་
ཀྱང་། དབྱེ་ན་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་ཡོད་དེ། འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐོག་མའི་
མ་རིག་པ་ནི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་
ལ་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་
ལྟ་ལ་མཐོང་སྤང་མེད་ན། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་པས་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཉོན་ཡིད་ལ་
སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱིས་བྱུང་པས། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱིས་མ་བྱུང་བའང་ཤེས་
དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤོང་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་ཆོས་ཙན། འཁོར་བའི་གཞི་
ཅ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་ཅ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ།

འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དུས་
 གྱི་ཀུན་སློང་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་
 དང་པོའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་སུ་གྱུར་བའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན།
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཕང་འབྲས་སུ་གྱུར་བའི་འཁོར་བ་དེའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། ཁ་ཅིག །འཛིག་ལྟ་ཚོས་ཅན། ལྟ་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉེས་ཀུན་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན། །དེ་ཡང་
 འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲོ་མོ་
 ལ་སྒྲོངས་ཅམ་གྱི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱི་ཞེན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། འདོད་མི་རུས། ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཚོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་
 གྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་འཛིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་
 མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། ཁ་ཅིག །འཛིག་ལྟ་ཚོས་ཅན། ཅ་ཉོན་དུག་གི་གངས་ལ་
 འབྲེན་རྒྱའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅ་ཉོན་དུག་གི་ནང་ཆོན་གང་ཞིག །མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཚོས་
 ཅན། མཐོང་སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་གང་ཞིག །འཕགས་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད།
 འོ་ན་བྱོད་རང་ལ་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྤང་དུག་པོ་ཚོས་ཅན། མཐོང་སྤང་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྤང་བྱ་གང་ཞིག །འཕགས་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པ་འགྲིགས། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། གསེར་
 འབྲེང་ལས། སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མེད་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དེ། དཔེར་ན། ཡུལ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྤང་དུག་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གྲོགས་ཐེ་

ཆོས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྒྲིངས་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྒྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཟུབ། འདོད་ན། གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་སྤྱིར། ཁ་
 ཅིག །ཞེ་སྤང་གི་དབང་གིས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཞེ་སྤང་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཟུབ། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྤྱན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ཁ་ཅིག །སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། རང་གྲོགས་འཛིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་
 ཆོས་ཅན། རང་ལུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བབྱུང་བར་ཐལ། རང་ལུལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 དུ་བབྱུང་བའི་སྤྱིར་ན་མ་ཟུབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་
 སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་གྲོགས་སྟོབས་ཀྱིས་བབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

སྤྱིས་པ། མཁས་སྒྲིངས་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་སྤྱན་པའི་ཁམས། །མཐར་བྱེད་ལེགས་
 བཤད་འོད་སྤང་འདི་ཤར་བས། །ངན་རྟོག་སྤྱན་པའི་བྲག་ལ་ངལ་གསོ་བའི། །འབྱུང་པོའི་བྱ་
 རྣམས་འདར་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ། དང་པོ་
 ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་ཡིན་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པས་ཟུབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་
 ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁ་
 ཅིག །ལས་ཡིན་ན་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པས་ཟུབ་ཟེར་ན། རང་གྲོགས་ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་
 ཀྱི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། ཟུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་བའི་

སེམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཞེ་སྤང་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་གཙུག་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། ཞེ་སྤང་ལ་མི་དགེ་བས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཁོང་
སྒོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ལས་ཡིན་ན་སེམས་པའི་ལས་ཡིན་པས་ཁྱབ་
ཟེར་ན། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་རྩན་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ངག་གི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་པའི་ལས་ཡིན་པའི་
བྱིར། ལུས་ངག་གང་རུང་དུ་ཐོན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དེ་བཀག་ནས་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་
བཞེད་པས། ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་ཀུན་བདུས་སྤྲིག་ཆེན་ལས། བསམ་པའི་ལས་
གྱི་ངོ་བོ་ནི་དགེ་མི་དགའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་གྱི་དེའི་དུས་གྱི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །ལས་ཡིན་ན་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལུས་ངག་དུ་མ་ཐོན་
པའི་ཡིད་ཁོ་ནའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
སེམས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཅི་རིགས་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་
པའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀུན་བདུས་སྤྲིག་ཆེན་ལས། སེམས་པའི་ལས་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དགེ་བའམ་
མི་དགེ་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་དུས་གྱི་ཀུན་སློང་ནི་སེམས་
མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་གྱི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ལུས་གྱི་ལས་ཡིན་
ན་ལུས་གྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་ལས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ངན་སྤྲུགས་བཟང་སྟེ་གཞན་གྱི་
སློག་བཅད་པའི་ལས་དང་། ངག་གིས་གཞན་ལ་བསྒྲོས་ཏེ་སློག་གཙོད་པའི་ལས་རེ་རེ་ནས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས།
ལུས་གྱིས་མི་བྱེད་ན་སློག་གཙོད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རིག་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་

དེ། རག་གིས་བྱེད་པར་འགྱུར་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་ངང་སྟོང་ཡིད་
 ཁྱོས་པ་ཅམ་གྱིས་དན་ད་ཀའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཤི་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉི་ཤུ་པ་ལས། སང་སྟོང་ཁྱོས་པས་དན་ད་ཉིད། །དགོན་པ་རི་ལྟར་
 སྟོང་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིད་ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་བསགས་
 པའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད། རག་གིས་ཀྱང་མི་
 བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཀས་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། འདིར་སང་སྟོང་
 རྣམས་ཡིད་རབ་ཏུ་ཁྱོས་པ་དང་། གསོ། །

མད་བྱང་ཐུགས་རྗེའི་ཉི་འོད་ཀྱིས། །བདག་སྟོའི་གེ་སར་རྒྱས་མཛད་པ། །སྤྱོད་པའི་དབང་
 ཐུག་ལ་བརྟུང་ནས། །རྣལ་འབྱོར་སྟོན་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་ཚུལ། །གསལ་བྱེད་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་
 ཡི། །རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས་བཛྟེན་པར་བྱ། །

དེ་ལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་
 པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དབྱིས་བྱིན་པར་ཤེས་པ་ནི། ཡིད་དང་
 ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། ཤིང་རྩ་ཆེན་
 པོའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཞིག་བཛྟེན་པར་
 བྱའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོམ་
 ཆོག་གི་སྟོན་ནས་མདོར་བསྐྱུར་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་སྟེར། རང་བཞིན་
 མཆན་ཉིད་དམིགས་རྣམ་འཁོར། །འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་ལྟོག་པའི་དུས། །དབྱེ་བ་རྣམ་གྲངས་
 རྣམ་གྲངས་དོན། །ཆད་མ་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 རང་བཞིན། མཆན་ཉིད། དམིགས་པ། རྣམ་པ། འཁོར། འཇུག་ཚུལ། ལྟོག་པའི་དུས། དབྱེ་བ།
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྤྱོད་བཤད། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ་སྟེ་བརྟུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་ཀུན་

གཞིའི་རང་བཞིན་ནི། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྗེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། དག་སྐབས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞིང་མི་དག་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། ཁམས་གོང་ན་ཡོད་པའི་བྱིར། དག་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་དག་ཅ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ན་ཡོད་ཅིང་། མི་དག་བའི་སེམས་མངོན་གྱུར་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུག་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སློབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་བསློབ་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་བསློབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྟོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱུང་བའི་བྱིར། དང་བོ་བྱུང་སྟེ། སུམ་བཅུ་བ་ལས། དེ་ནི་མ་བསློབ་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྣམ་སྟོན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མངོན་ལས། རྣམ་སྟོན་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་ཆོས། །སེམས་ཙན་སྟོང་ལུང་བསྟན་བྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཙན། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྟོན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་ཆད་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་ཡང་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རུས་པའི་བྱིར། གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། ང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཡིན་ན་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ཤེས་སློབ་ཡིན་ཟེར། ལ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཟེར་ཡང་། སློབ་པར་མི་འཐད་ལ། འོན་ཀྱང་མཐོང་སྤང་དང་སློམ་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་བག་ཆགས་ཀྱི་བགོ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། བག་ཆགས་བགོ་གཞིར་གྱུར་པའི་མ་བསློབ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞིག །རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། གང་ཏུ་བག་ཆགས་བགོ་བར་བྱ་བའི་གཞི། གང་གིས་བག་ཆགས་

བགོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས། ཇི་ལྟར་བག་ཆགས་བགོ་བའི་ཚུལ། བགོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་བགོ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས།
 ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་ལ་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་དང་། དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་
 དེར་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུན་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ན་གཟུགས་
 དང་དབང་ཤེས་རྣམས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། མེ་ཏོག་སྣ་མའི་དྲི་བརྟན་པ་དོ་བ་དང་
 ཤིང་བུ་སོགས་ལ་བགོ་བ་ཡིན་གྱིས། མི་བརྟན་པ་སྐྱེ་དང་རྒྱུད་སོགས་ལ་མི་བགོ་བ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དག་ནི་བག་ཆགས་བགོ་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་
 གི་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་འཆར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ་སྣ་མའི་དྲི་དེ་ཉིལ་ལ་སོགས་པ་
 དྲི་མཉམ་པ་ལ་བགོ་ཡི། དྲི་མི་མཉམ་པ་སྐྱེ་ཅི་དང་། ལྟོག་སྐྱེ་སོགས་ལ་མི་བགོ་བ་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བག་ཆགས་བགོ་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་བགོ་
 བྱེད་ཀྱི་བྱས་པ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་
 གཞན་དུ་གཏོགས་པའི་བགོ་བྱེད་སྤྱི་ཕྱིར་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་བག་ཆགས་བགོ་གཞིར་མི་རུང་སྟེ།
 དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དོན་དེ་དག་ཀྱང་། ཐེག་
 བསྐྱུས་ལས། བརྟན་ཕུང་མ་བསྐྱུན་བགོ་བྱ་བ། །བགོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །བགོ་
 བར་བྱེད་གྱིས་གཞན་དུ་མིན། །དེ་ན་བག་ཆགས་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྐྱུན་
 པ་ཡིན་རོ། །གཞན་ཡང་། དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་ཀྱི་བགོ་གཞིར་མི་རུང་སྟེ།
 སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟར་དེ་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་བགོ་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་
 མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བཞིག་ཏུ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོན་ས་

འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གཉིད་དང་། བརྒྱལ་བ་གཉིས་ཏེ་
ལུ་བོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་མ་རྩ་བ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་རྟའོ་འདུ་ཤེས་
མེད་པ་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་
གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གང་གིས་བག་ཆགས་བགོ་བའི་ཆོས་ནི། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བག་ཆགས་
བགོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྟོན་བྱེད་མི་རུས་བའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། བག་ཆགས་བགོ་བྱེད་ཡིན་ན་
རང་ཉིད་རང་གིས་བགོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་དགོས་བའི་བྱིར། བྱིའི་སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་མི་
རུང་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་མ་བློན་བའི་བྱིར། ཀྱན་གཞི་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རང་ལ་
བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར་དང་དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་བའི་བྱིར། ཁ་ཅིག ། ལྷང་མ་བསྟན་ཡང་
མི་རུང་སྟེ། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པ་མི་སྲིད་བའི་བྱིར། ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ནོར་སྟེ། ཉོན་ཡིད་
འཁོར་བཅས་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ཀྱང་བདག་སྟོའི་བག་ཆགས་བགོ་བྱེད་ཡིན་བའི་བྱིར། དེས་ན་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གསལ་བོ་ཅན་གྱི་ཆོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་ནི་བག་ཆགས་བགོ་བྱེད་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི་ལྷ་ར་བཤ་ཆགས་བཤོ་བའི་ཚུལ་ནི། བཤ་ཆགས་བཤོ་བྱེད་དང་ཀུན་གཞི་
གཉིས་པར་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་སྐད་ཅིག་དང་པོར་འབྲད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་བཤ་ཆགས་
བཤོ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་འགག་ཀྱང་། དེས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གཞིའི་
སྟེང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་སྣ་མ་དང་ཉིལ་གཉིས་སྐད་ཅིག་དང་པོར་
འབྲད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་གི་ངོ་བོ་མེད་ཀྱང་། ཉིལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་
གི་དྲིས་བཤོ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བཤོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། རང་བཞིན། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའི་
འདོད་ཚུལ་གསུམ། རང་པོ་ནི། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་བཤོ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་རང་གི་

རིགས་འདྲ་ཕྱི་མཐའ་རྒྱ་མཐུན་རྣམས་སྤོང་ཅི་རིགས་འབྱེན་རུང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་བ་
ཞིག་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྲལ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་ཅ་
བར། འཛིན་བྱེད་དག་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། །བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྒྱས་པ་དང་། ས་བོན་དང་། བག་ཆགས་རྣམས་རྣམས་གྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་བ། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས། བདག་ལྟའི་བག་
ཆགས། སྤོང་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་
སྟོང་སྟེ་ཆོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་སྟངས་གི་ས་བོན་ལ་
བྱའོ། །འདི་ལ་སྟོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་གྲང་བེར། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་སྟེ་ཆོགས་ལ་འཕྲོ་བའི་ས་
བོན་ཡིན་པའི་བྱིར། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་གྲང་བེར་ཏེ། མིག་མིག་ཅེས་དང་གཟུགས་
གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཀུན་གཞིའི་སྟངས་གི་རྒྱས་
པའོ། །འདི་ལ་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཞེས་གྲང་བེར་ཏེ། འཛིན་ལྟའི་ས་བོན་ཡིན་
པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་
ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤོང་པ་འབྱུང་རུང་གི་ཀུན་གཞིའི་སྟངས་གི་བག་ཆགས་
སོ། །ཡང་ན་རྒྱ་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། རྣམ་སྤོང་གྱི་བག་ཆགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དེ་
ཡང་བགོ་བྱེད་དག་མི་དགྲ་རྣམས་སྤོང་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་དང་། ལུང་མ་
བསྟན་གྱིས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་ཁོ་རྣམས་འཛིན་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། བག་ཆགས་རྟིང་པ་ཁོ་རྣམས་སྟེ་བ་རྣམས་ན་རེ།
བག་ཆགས་གཏོད་ནས་གནས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་གསོ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གསར་དུ་འཛིན་པ་
མེད་དོ། །འཛིན་ན་ཀུན་གཞི་དང་འཕགས་ལམ་མི་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞིས་ཀུན་གཞི་

ལ་བག་ཆགས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལམ་ཐོག་མེད་ནས་འདིས་པ་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཟེར། བག་ཆགས་གསར་བ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་རྣམས་ན་རེ། ཉིལ་ལ་བྱི་གསར་དུ་བགོས་
པ་བཞིན་དུ་བག་ཆགས་གསར་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར། བག་ཆགས་གསར་རྟེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པར་འདོད་པ་རྣམས་ན་རེ། བག་ཆགས་ཐོགས་(ཐོག)མེད་ནས་གནས་པ་དང་། གསར་དུ་བཞག་
པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེ་དག་ལས་རང་ལྷགས་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་རིགས་ཏེ།
དོན་གསར་དུ་ལྷགས་གསུམ་ཀ་བགོད་ནས་དང་པོ་གཉིས་བཀག་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་དགག་པ་མ་
མཛད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དམིགས་པ་ནི། ནང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པར་
རིག་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་བག་ཆགས་དང་། གནས་དང་
བཅས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་རྣམ་པ་ནི། རིས་སུ་མ་ཆད་ཅིང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །བལ་པོ་རྩ་
ན་རེ། མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་ལྟ་དང་། དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་མིའི་འཛིན་
རྟེན་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་སྤང་ཟེར། མདོན་པ་བ་ཁ་ཅིག །མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་འགོ་བ་རིགས་དུག་
གི་སྣོད་བཅུད་རྣམས་རང་རང་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་སྤང་ཞེས་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་མ་ནི་རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ལྷགས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྣམ་པ་ཁ་པོར་སྤང་བའི་ལྷགས་ཞེས་བོད་རྣམས་ཟེར་
རོ། །ལྔ་པ་འཁོར་ནི། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགོ་ལྔ་འབྱུང་སྟེ། གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདིའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་ཆོར་བ་བཏང་
སྟོམས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་འཇུག་ཚུལ་ལ། རྒྱན་གྱི་དང་། ཆེ་གཅིག་གི་འཇུག་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ནི།
འཁོར་བཅས་ཐོག་མེད་ནས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་མདོན་
འབྱུང་དུ་འཇུག །གཉིས་པ་ནི། མི་ནས་གི་འཕོས་ཏེ་ལྟར་སྟེ་བ་བྱངས་པའི་ཆེ། མིའི་ཀུན་གཞི་

ལྷོག་ ། ལྷོ་ཀུན་གཞི་རྟེན་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེས་གཞན་ལ་རིགས་པ་བསྐྱེས།

བདུན་པ་ལྷོག་པའི་དུས་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནི་ཐེག་དམན་གྱིས་དབྱ་བཅོམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤངས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་ནས་ལྷོག་ ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ནས་སྤངས་ཏེ། ལུས་ཅུ་པ་ལས། དབྱ་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་ལྷོག་གོ ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བརྒྱད་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་ལ་སྤྱི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་དབྱེ་ན། ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་དང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་ཅམ་ལ་བྱེད།

དགུ་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་པའི་ཕྱང་བོའི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། འདི་དག་རྣམ་གྲངས་ཅམ་དུ་བཤད་ཀྱི་དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

བརྒྱ་པ་སྤྱོད་བཤད་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིན་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀུན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་བོ་ལྷ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གནས་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་འབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱིར་རོ། །

བརྒྱ་གཅིག་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ། དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། ། ཐུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་པར་

འགྱུར། །ཞེས་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལྷ། །ས་ཐོན་
 ཐམས་ཅད་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་ན་མི་རུང་ཞེས། །དེ་ནི་བྱིས་པ་
 རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཅེས་དང་། རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྷར་ཟླ་བ་སྐར་
 ཆོག་གས་དང་། །མཁའ་ལ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་
 ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་ལས། ས་རྣམས་སྤྱ་ཆོག་གས་ཀུན་གཞི་
 རྟེ། །བདེ་བཤེགས་སྤྱིང་པོ་དགེ་བའང་དེ། །སྤྱིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྤྱས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སྤྱིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྐྱགས་པ་ཡང་། །སྟོ་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། བསྐྱ་བ་ལས། ལེན་པ་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། །ས་ཐོན་ལས་
 དང་ལུས་ཆོར་དང་། །སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ལུས་ལེན་པ་མི་རུང་བ། དང་པོ་འཇུག་པ་
 མི་རུང་བ། གསལ་བར་འཇུག་པ་མི་རུང་བ། ས་ཐོན་མི་རུང་བ། ལས་མི་རུང་བ། ལུས་ཆོར་
 མི་རུང་བ། སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་མི་རུང་བ། འཆི་འཕོ་མི་རུང་བ་དང་བརྒྱད་དེ་འདིར་
 མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་སྟོས་ལ། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་གཞན་ཏུ་བསྟར་བར་བྱའོ། ། །

འབྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པ་གང་དང་ལྷན་
 ན་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་སྐྱ་ཅན་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ལྷག་གི་གཙོ་བོ་
 རྣམས་སྟོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོར་བར་མཛད་
 པ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་
 པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དགོས་པ། བསྐྱོར་བྱའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་རང་
 བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་ལུས་མཁུན་པ་

གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཛོག་པ་ཡིན། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
བ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མཆོག་གི་སྤྱལ་བའི་སྤྱུ་འཛོག་པ་ཡིན། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་
དགོས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། བསྐྱོར་བྱའི་
ཆོས་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་རིགས་
པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་ཡིག་ཆ་ལྟར་
བསྐྱབ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བྱེད་གྱི་ཐབས་སམ་རྒྱ་ལ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཛོག་མི་རིགས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཛོག་མི་རིགས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་
ན། དེར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་
ལེན་མི་རིགས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྟེ།

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་པོའི་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་ལ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུས་བྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་གི་གདུལ་
བྱ་སྤྱི་འཕགས་གཉིས་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུས་
བྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་གི་གདུལ་བྱ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར་བ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུས་བྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་
ན། དེར་ཐལ། རང་གི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་པོའི་
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུས་བྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་
གི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
ལ་ལོངས་སྤྱོ་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོ་དེ་རང་གི་འཁོར་ས་བཅུའི་བྱང་
སེམས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྟེ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉོན་

མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཙམ་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་སྟོང་བའི་བྱིར་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་
 གྲུབ་ན་སྒྲི། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། བསྐྱོར་བྱའི་ཆོས་འཁོར་དེ་ལ་
 འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བསྐྱོར་བྱའི་ཆོས་
 འཁོར་དེ་ལ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་བྱིར། མ་
 གྲུབ་ན་སྒྲི།

འབྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་གང་དང་ལྡན་
 ར་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་སྐྱེ་ཅན་རྣམས་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཐུག་གི་གཙུག་
 བོ་རྣམས་སྟོང་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོར་བར་
 མཇེད་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས། ཆོས་འཁོར་
 བསྐྱོར་བ་པོའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དགོས་པ། བསྐྱོར་བྱའི་ཆོས་འཁོར་
 གྱི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་རེ་ཞིག་བཞག་ནས། བསྐྱོར་བྱའི་
 ཆོས་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་གསུམ་ཡོད། དེ་ཡང་ལུང་
 རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཆོས་འཁོར་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་
 བཞག་ནས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཡོད། ས་
 མཆམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་རིགས་
 པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འབྲེལ་
 པ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་གང་དང་ལྡན་ན་ཞེས་སྐྱེལ་གྱི་
 གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་སྒྱིར་བཤད་པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བྱེ་
 བྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ། ལུང་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་དཀར་
 གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཆོས་འཁོར་གྱི་རོ་བོ་ལ་བཞག་ནས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དང་།

རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཡོད། འཁོར་ལོ་གསུམ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་པོའི་
 མཚན་གཞིར་འཛིན། །ལམ་ལུ་གསུམ་འགོག་བདེན་དང་བཅས་པ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞིར་
 འཛིན་པ་ཡིན། ལུང་ལ་དད་པས་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་བྱགས་ནས་ལུང་དོན་སྤྲོ་བ་དེ་ལུང་གི་
 བསྟན་པ་འཛིན་པའི་ཆད་དང་། ལུང་དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་ནས་ལག་ལེན་
 གྱེད་པ་དེ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་ཆད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་
 བཤད་ཞིག། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས། ཡང་ན་འབྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་སྦྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་གང་དང་ལྡན་ན་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོར་
 བར་མཛད་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་སྦྱིར་བཤད་
 པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་
 ནས། གཉིས་པ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་
 པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། གསུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་གདུལ་
 བྱ་དགྱི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅམ་
 པའི་ལུགས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན། གཉིས་
 པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྤྲེ་བའི་རིགས་ཅན་ལ་
 གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་བྱད་གཞི་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་གང་
 ཡང་རུང་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
 པར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱི་བ་བྱས་པ་ལྟར་གྱི་དོགས་པ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་
 དེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འདི་ཉིད་དགོངས་གཞི།
 དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་གྱེད་གསུམ་ཆང་བའི་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་འཛིན་པ་ཡིན། འཁོར་ལོ་
 གྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིག་ཆ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་བསྟན་འཁོར་
 ལོ་བར་པ་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་ཡོད། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་བྱུང་བ་

ཉེན་འབྱེལ་རྩོམ་འབྲོ་སོགས་ལྡན་པ་རྩོམ་འབྲོ་ཅན་གྱི་སྐོར།

ཡིན་ནེས་ཁས་ལེན་རིགས་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་བ་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ནེས་
སོགས།། །།འདི་སྐོར་ཡང་ལྡན་པ་ཁྱེས་མ་སོང་བའི་གས་ཡིན།

༡༡། །ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐེག་གསུམ་མཛེས་རྒྱན་ ཞེས་བྱ་བ་བཞག་ས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་ཐུ་ ས་དང་ལམ་གྱི་བཤོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །ཚུལ་དེ་འདོམས་ས་མཛེས་
ལྷ་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་ལ། །གྲུས་པས་བཏུད་དེ་སྐལ་མཉམ་རྗེས་བཟུང་ཕྱིར། །ས་ལམ་རྣམ་བཞག་
མདོར་བསྟུས་བྱི་བར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་དུ་
གྱུར་པའི་ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ལ་ཐོག་མར། སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་
བཞག་མདོར་བསྟུས་ཅམ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཆེ་སྟེ་མའི་འཁོར་
བའི་མདོན་མཐོ་ཅམ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་བྱ་
རྒྱུ་དུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུ་འཁྱེད་ཀྱི་འཆི་
བ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། མི་དག་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་མདོན་མཐོའི་གོ་འཕང་དུ་བཤོད་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་
དུ་འཁྱེད་ལམ་ཞེས་བཟོད་དོ། །འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྒོ་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་
ཐར་པ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་གྱི་
མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་རྒྱུ་གྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་
སྒོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཐར་པའི་གོ་འཕང་དུ་བཤོད་པར་བྱེད་
པས་ན་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་ཞེས་བཟོད་དོ། །སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་

ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་རྣམ་མཁུན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པའི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་
 པོའི་རྒྱད་གྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱད་
 ལྷན་གྱི་གང་ཟག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྐྱེས་བྱ་གསུམ་ཀའི་ཉམས་སྒྲུང་བྱ་ཡང་ཡིན་འབྲིང་གི་ལམ་རང་རྒྱད་ལ་
 སྐྱེ་བ་ལ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་སློ་སྦྱང་དགོས་པའི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་བྱ་རྒྱང་འབྲིང་ཐུན་མོང་
 གི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཉོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེས་བྱ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ཀའི་ཉམས་སྒྲུང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཆེན་པོའི་
 ལམ་རང་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་སློ་སྦྱང་དགོས་པའི་བསམ་པ་དེ། སྐྱེས་བྱ་ཆེ་
 འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་ཉོགས་པའི་
 སློ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་
 ཡང་དལ་འབྱོར་ཉིད་དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འདོར་བའི་ཚུལ་
 བསམ་སྟེ་ཆེ་འདིའི་སྒྲུང་ཤས་ལོག་ནས་སྐྱེ་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལ་བཅས་མིན་གྱི་སྦྱང་བ་
 ཐོན་པ་ན་སྐྱེས་བྱ་རྒྱང་དུ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཁོར་
 བའི་ཐུན་ཆོགས་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་འོབས་ལྟར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་གྱི་སློ་ལ་
 བཅས་མིན་གྱི་སྦྱང་བ་ཐོན་པ་ན་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་བ་ཞེས་བུའོ། །དེའི་འོག་
 ཏུ་རང་ཉིད་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྦྱོན་སྦྱོགས་རེ་བ་ཟད་པ་དང་།
 ཡོན་ཏན་སྦྱོགས་རེ་བ་ཅུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་རང་དོན་མ་རྗོགས་པར་མ་ཟད། གཞན་དོན་ཡང་
 ཉི་ཆེ་བར་ཟད་ཅིང་རང་དོན་ཅུ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བར་ཤེས་ནས་
 སེམས་ཅན་གཞན་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོ་
 འཕང་གཙོ་བོར་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལ་བཅས་མིན་གྱི་སྦྱང་བ་ཐོན་པ་ན་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་

ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ས་ལམ་གྱི་
 རྣམ་བཞག་སྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཞད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སའི་མཆན་ཉིད་སྤྱི་ཞིང་འཐས་པ་ཡིན་ལ། སའི་བྱེད་ལས་ནི། རྒྱ་བ་དང་མི་
 རྒྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ནང་
 ཆན་གྱི་ས་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ས་བཏགས་
 པ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་བྱེད་ལས་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 སོ། །སའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་གྱི་ས་གསུམ་དང་།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 ས། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་བྱེད་
 གཉིས། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་སྟེ་བསམ་གཏན་ས་དུག་དང་། ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་
 ས་དུག་གི་སྟེང་དུ་ཟག་མེད་གྱི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་པས་ཟག་མེད་ས་དགུ་དང་།
 འདོད་སེམས་གྱི་སྟེང་དུ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་བསྟན་པས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་དང་། དམན་
 པ་ས་བརྒྱད་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་
 བྱེད་པའི་ལམ་ཁྱེགས་གྱི་མངོན་རྟོགས་དེ། ས་ལམ་གཉིས་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་སའི་མཆན་
 ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ས། རང་རྒྱལ་གྱི་ས། བྱང་སེམས་གྱི་ས་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་
 གསུམ་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སས་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་
 འདིས་ལམ་ཁྱེགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་
 མཆོག་དམན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་

ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལ་དབྱེ་ན། དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་
 བྱི་མ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ཞེས་ས་བརྒྱད་གྱི་གྲངས་སུ་སྟོས་པ་ནི་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། གསུང་རབ་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་ན་དམན་པ་
 ས་བརྒྱད་ནི་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས། རིགས་གྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས།
 བསྐབ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་
 ས་རྣམས་སོ། །མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་བརྗོད་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལ་དཀར་པོ་རྣམ་
 པར་མཐོང་བའི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་དཀར་པོ་དང་པོར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱར་ལམ་ལ་རིགས་གྱི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་རིགས་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་ནས་
 ཐོབ་པའི་བྱིར། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་བརྒྱད་པའི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞུགས་
 གནས་བརྒྱད་གྱི་དང་པོ་དེ་ནས་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་
 མཐོང་བའི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་དང་
 པོར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར། བྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་བསྐབ་པའི་
 ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདོད་ཉན་གྱི་སུམ་གཉིས་སྤངས་ཏེ་བསྐབ་མོར་བྱས་པའི་བྱིར། བྱིར་མི་འོང་
 འབྲས་གནས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདོད་ཉན་མཐའ་
 དག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་བྱས་པ་རྟོགས་
 པའི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ལམ་གྱི་བྱ་བ་རྟོགས་པར་བྱས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་
 གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤོང་བ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་
 ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་རྒྱལ་སྟོབ་པའི་
 མངོན་རྟོགས་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ནང་དུ་བསྟུ་བར་བྱའོ། །ཞུགས་པ་བྱི་མ་གསུམ་གྱི་མངོན་
 རྟོགས་ཀྱང་འདིར་མ་འདུས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། འབྲས་གནས་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་འདུ་
 པའི་བྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་འདི་ལ། ཉན་ཐོས་གྱིས་ཉན་

མོངས་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་སྤྱོད་རགས་པ་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པའི་གནད་གྱིས་རང་རྒྱལ་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་མི་འཛོག་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དམན་པའི་ས་དང་པོ་བདུན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བཞག་ཅིང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་གང་ལ་ཡང་མི་གཏོགས་པས་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅམ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱལ་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཆང་བར་འཛོག་སྟེ། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་འདྲ་བའི་བྱེད་རོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་ལ་དབྱེ་ན་ས་བརྒྱ་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྱོད་པའི་གོ་སྐབས་བྱེ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཐུན་པ་དེ། ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཐར་ལམ། མཐུན་པ། ཡེ་ཤེས། མདོན་རྟོགས། ལུམ། ཐེག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་ཞེས་བཅོམ་པ་ནི། ཐར་པའི་གོ་འཕང་དུ་བགྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཅོམ་དོ། །ཡང་དེ་ལ་ངོ་བོའི་སློན་ས་དབྱེ་ན་ཆོགས་ལམ། སྤྱོད་ལམ། མཐོང་ལམ། སློམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཆོས་མདོན་རྟོགས་དེ་ཆོགས་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ལམ་གསུམ་ཡོད། ཆོགས་ལམ། དད་པའི་ས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཆོས་མདོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལ་ཆོགས་ལམ་ཞེས་བཅོམ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་དུ་ཆོགས་བསགས་པའི་ལམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཅོམ་པའི་བྱེད། དེ་ལ་དད་པའི་ས་ཞེས་བཅོམ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དད་སོགས་ལུམ་ལྔ་ལ་གཙུག་པོར་མཁས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཅོམ་པའི་བྱེད། དེ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བཅོམ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཉན་སྤྱོད་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ནི་ཐར་པ་དང་། དེའི་སྤྱོད་གཅིག་ཉན་སྤྱོད་ཀྱང་བཏགས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་

སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བཟོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་།
 དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 གཙུ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དོན་མངོན་
 རྟོགས་དེ་སྦྱར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད། སྦྱར་
 ལམ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་། དོན་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་། དེ་
 ལ་སྦྱར་ལམ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་སྦྱར་བས་
 ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་
 འབྱེད་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ལ་པན་འདོགས་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཅེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོན་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བཟོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གང་རུང་ལ་སྒྲིལ་བྱུང་གི་སྦྱང་བ་
 ཐོན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 སོགས་གསུམ་ཡོད། མཐོང་ལམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་
 རྣམས་དོན་གཅིག་། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་
 གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་
 རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྒྲིལ་ལམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིལ་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད། སྒྲིལ་ལམ། རྗེས་ལ་མངོན་
 རྟོགས། སྒྲིལ་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་། དེ་ལ་སྒྲིལ་ལམ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཡོད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཐིག་རྒྱན་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་བར་བྱེད་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་
 ལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཉན་སྒྲིབ་
 སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐུན་པ་དེ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲིབ་བརྟེན་རིགས་གྱི་
 སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད། མི་སྒྲོབ་ལམ། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་
 པའི་ཡེ་ཤེས། དག་བཅོམ་པའི་མཐུན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་། དེ་ལ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཞེས་བརྟེན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་བྱ་བ་མཐར་ཐྱིན་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཉན་ཐོས།
 རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ། སྒྲོར་
 ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མི་སྒྲོབ་ལམ་དང་ལྟ་ལམ། དང་པོ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལ།
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གྲངས། སྒྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་འབྲས་སྒྲོར་
 ལམ་མ་སྒྲིས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱ་གསུམ་ཡོད། ཡང་དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་། བཅད་ཤེས་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། དེའི་རྒྱད་གྱི་མངོན་
 ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱད་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་རྒྱད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དེས་པའི་དེས་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ། ཉན་ཐོས་གྱི་དད་པའི་
 ས། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་སོ། །སྒྲོ་བཤད་ལྟ་མ་དང་རིགས་འགྲེལ། །བཞི་པ་ནི། དེས་འབྲུང་གི་བསམ་པ་རྒྱད་
 ལ་སྒྲིས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐར་པ་དོན་གཉིས་གྱི་བསམ་པ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་ཕྱིང་བ་ཐོན་

པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་འཆམས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྐྱེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་འབྲས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད། ཅེ་མོ། བཟོད་བ། ཚོས་མཆོག་བཞི་དང་། རུས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱད་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དེ་ཆུང་དུ། བར་དུ་སྐྱེས་པའི་སྦྱར་ལམ་དེ་འབྲིང་། ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དེ་ཆེན་པོར་འཛོག། རྒྱད་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་ནོན་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དེ་ཆེན་པོ། དབང་འབྲིང་གི་དེ་འབྲིང་། དབང་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཆུང་དུར་འཛོག་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །སྤྱོད་བཞད་སྤྱོད་པ་དང་རིགས་འབྱེའོ། །རིགས་ངེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལ་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པའི་ཆད་མིན་གྱི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱར་གཉིས་ལ་ལོག་ཤེས་ཡོད་ཅེས་སྤྱོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལ་དབྱུང་སྦྱོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་དང་གི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་དངས་ཏེ། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་འཆམས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་རྟོགས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཡོད།

གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྐྱེ་

ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་འབྲས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་མ་སྒྲིམ་གོང་གི་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ངོ་
 བོའི་སྒྲིམ་དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད།
 རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
 ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས།
 དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད།
 ཉན་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་རྣམས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དེ་དེ་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བཟོད་བཞི་ཡང་ཡིན་རྗེས་བཟོད་བཞི་ཡང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
 ཅན་ཆོས་བཟོད་བཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉན་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་
 མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་རྣམས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་དེ་དེ་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་བཞི་ཡང་ཡིན་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
 ཅན་ཆོས་ཤེས་བཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་
 ཡེ་ཤེས་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། གཉིས་སྟོང་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་
 སྟག་པོ་དེ་སྟེ་ཐེབས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་བརྟུད་གཅིག་ཆར་དང་ཤེས་པ་བརྟུད་གཅིག་
 ཆར་དུ་སྟེ་བའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་
 ཀྱི་ཡུན་ཆད་ཡོད་དེ། བྱ་རྟོགས་ཀྱི་བྱང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། འདི་
 འོག་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡང་ཡིན་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྟོགས་རྗེས་སུ་སྐྱུང་བའི་
 ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འཇམ་དབྱངས་མཆོག་ལྟ་འོད་ཟེར། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་ཁོ་
 བ་དགོས་གསུང་ཡང་། རང་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆད་མེད་བཞི་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོང་དང་། ཉན་ཐོས་
 མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་རྟོགས་
 པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་
 པ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་། སྐྱ་བཤད་ལྟ་མ་དང་

རིགས་འགྲོ། བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྟེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་དེའི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ཐུང་གསུམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྟེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྟགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་མཉམ་རྗེས་གཉིས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་བར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྟགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྟོམ་སྤང་ཉོན་སྟོབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྟགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ནས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགྲུ་ཡོད། རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྟོམ་སྤང་ཉོན་སྟོབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྟགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྟོར་དགྲུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྟོད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བར་གྱི་ས་རེ་རེ་ལ་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྟོར་དགྲུ་དགྲུ་སྟེ་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་གཅིག་དང་། དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྟོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཐེག་པ་རང་།

ལམ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཅིག་སྟེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་སྒྲིམ་སྤང་ཉན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགའ་གཅིག་ཆར་དུ་སྤང་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་ནས་ས་དགའ་པོ་དེ་དག་གི་སྒྲིམ་སྤང་ཉན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་དགའ་གཅིག་ཆར་དུ་སྤང་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགའ་སྟེ་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲིམ་དགའ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་དེ་དག་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྒྲིམ་དགའ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲིམ་ལམ། ཉན་ཐོས་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྲིགས། ཉན་ཐོས་སྒྲིམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏྲིགས་ཐེན་བསྒྲིམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པ་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་མི་སློབ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཐོབ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་མཐར་ཐུན་པའི་མངོན་ཏྲིགས་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་མི་སློབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་བའི་དགའ་བཅོམ་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དགའ་བཅོམ་པའི་མཁྱེན་པ་དང་གཉིས་ཡོད། དབང་པོའི་སྒྲི་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་དགའ་བཅོམ་པ་དབང་རྣམ་དང་དབང་རྒྱལ་གྱི་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་མི་སློབ་ལམ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐར་ཐུན་པའི་ལམ། ཉན་ཐོས་དགའ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉན་སྒྲིབ་སྒྲིམ་པ་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་པ་ལ་ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་དང་ལྡ། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་གོ་སྐབས་བྱེ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་ཉེགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་མི་སྦྱོབ་ལམ་དང་ལྡ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐུན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲིམ་ལམ། མི་སྦྱོབ་ལམ་བཤད་པ་དང་ལྡ། དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྦྱེ་རྒྱལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་འབྲས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་མ་སྦྱེས་གོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མངོན་ཉེགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མངོན་ཉེགས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྦྱོལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྦྱོང་བ་ཐོན་པ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཤད་པ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྦྱེ་རྒྱལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོགས་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རང་འབྲས་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྦྱེས་གོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་དོན་མངོན་ཉེགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྫོང་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི། དང་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ལ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་བྱང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་

མཐུན། རང་རྒྱལ་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །རང་རྒྱལ་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱེ་རོལ་དོན་
སྟོང་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
ཐོབ་པ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་
གྲངས། སྦྱེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
རྟོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མ་སྦྱེས་གོང་གི་
རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་
གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། བར་ཆད་
མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ། རང་རྒྱལ་
གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲོ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་
ན། རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་
དགོས་སོ། །

བཞི་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་རྟོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་
ཞིང་། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སྒྲོམ་ལམ་མ་སྦྱེས་གོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་
ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་
རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་

ལམ་སྒྲོར་དག་ཡོད་དེ། ཅུང་ཅུ་སྒྲོར་གསུམ། འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ། ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་ཡོད་
པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྟགས། རང་རྒྱལ་
སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་མཐུན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ལྷ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་
མི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ནི། གཟུང་བ་བྱེ་རྩལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཏྟག་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་
རང་རྒྱལ་གྱི་མཐུན་པ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་
ཏྟགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཆོགས་སྦྱོང་གྱི་ཏྟགས་པ་སྒྲོན་དུ་
སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཡོད། གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲེ།

གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བཤད་པ་ལ། ལམ་ལྷ་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། ས་བཅུའི་རྣམ་
པའག་གྱེ་བྲག་རུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ལྷ་
བཤད། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་རུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་
པའམ། དེར་བསྐྱོད་ཐིན་པ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐུན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་གོ་སྐབས་སྟེ་ལུ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་
སེམས་གྱི་མངོན་ཏྟགས་དེ། བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོར་བ། རྣམ་
ཏྟགས་སྦྱོར་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱབ་པ། གོ་སྦྱབ། བྱང་སེམས་གྱི་མཐུན་པ། བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་
ཏྟགས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མི་སྒྲོམ་ལམ་དང་ལྷ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་ཏྟགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐུན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་སྦྱ་བཤད་པ་ནི། ལྷ་མ་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་རྣམས་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་
ནི། །དེ་བཞིན་སྦྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་

པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་
པོ་འདི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བཟློད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སོ་སྟེའི་ལམ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། མོས་སྦྱོད་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་མཁྱེན་པ་དེ། བྱང་སེམས་
སོ་སྟེའི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་གྱི་ཆོག་གས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྟེ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་གས་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་གས་
ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །སྦྱ་བཤད་ནི་
སྦྱ་མ་དང་རིགས་འགྲོའོ། །བཞི་པ་སྟེ་ཚུལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྦྱོད་དང་པོར་སྟེས་པ་
དང་། ཐེག་ཆེན་ཆོག་གས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་དོན་
གཉིར་གྱི་སྟོ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྟོང་བ་ཐོན་པ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་གས་ལམ་དུ་ཞུགས་པར་འཇོག་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྟེ་ཚུལ་
དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་
ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་
རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་སྟེ་ཚུལ་ནི། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་
དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་
མཐོང་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་ལ། དམན་ལམ་སྟོན་

དུ་སོང་བ་ལྟར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་ཏོག་མཛོན་གྱི་འཛིན་ས་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་བར་
 ཅན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་
 ལམ་རྫོང་སོགས་བཞིའི་བྱུང་བར་ཡང་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 མེ་ལྷ་བུའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྫོང་དང་མཚུངས་པའི་ལམ་དང་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་
 སྒྲུབ་ལམ་རྫོང་ཅེས་བརྗོད་དོ། །སྒྲུབ་ལམ་རྫོང་མན་ཆད་དུ་ཁོང་སྒོ་སོགས་གྱི་དབང་གིས་དགོ་ཅ་
 གང་ཡང་རུང་བ་ཆད་པ་ཡོད་ལ། སྒྲུབ་ལམ་ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་དགོ་ཅ་
 ཅི་རིགས་ཆད་པ་མེད་ཅིང་། དགོ་བའི་ཅ་བ་གཡོ་བའི་ཅ་མོར་སོན་པས་ན་སྒྲུབ་ལམ་ཅེ་མོ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །འདིར་དགོ་ཅ་ཆད་པའི་སྒྲུང་འདས་གྱུར་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐབ་མོ་
 སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱུག་པའི་བཟོད་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པས་ན་སྒྲུབ་ལམ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་
 ཐོབ་པ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་མི་སྒྲུབ་བས་ངན་འགྲོའི་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །འདི་གཉིས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་
 མཆོག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་གསལ་སྒྲུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་པོར་
 ཐོབ་པས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་རྫོང་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་སྒྲུང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་པོར་ཐོབ་པས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་ཅེ་མོ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་གསལ་
 སྒྲུང་རབ་ཐོབ་ཅིང་། འཛིན་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་པོར་ཐོབ་པས་ན། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྒྲུབ་ལམ་བཟོད་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲུབ་དུ་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དང་པོར་ཐོབ་པས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་
 ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་ཐོབ་པ་རྫོང་དང་། དེ་འཕེལ་བ་བཟོད་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་
 བའི་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་རྫོང་སོགས་བཞི་པོ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རང་
 དུ་ལ་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་ལ། གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་སྒྲོ་གང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་མེད་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྐྱེ་
 ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་
 ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། མཐོང་ལམ་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བདེན་
 འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་
 དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་གཅིག །ཤེས་སྤྱིབ་ཀུན་བཏགས་སྤངས་
 བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་དོན་གཅིག །དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་
 དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 དང་། གཉིས་སྤྲོང་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྲོང་ཡང་སྤྲོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡང་ཡིན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
 དོན་གཅིག །སྤྱིར་མཉམ་བཞག་ལ་འཛིན་རྟོག་པའི་མཉམ་བཞག་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
 སོགས་དང་། འཛིན་རྟོག་ལས་འདས་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་གཉིས་ཡོད་

ལ། རྗེས་ཐོབ་ལ་བསམ་གཏན་ལས་ལངས་པའི་འདོད་སེམས་ལྟ་བུ་འདིག་ཏེན་པའི་རྗེས་ཐོབ།
 འདས་ལམ་མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་དམིགས་རྣམ་དང་མཐུན་པར་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་
 ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་མཉམ་བཞག་གིས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ནི་མཉམ་བཞག་གིས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ལ། མཉམ་བཞག་གི་
 དམིགས་རྣམ་སོགས་བརྗེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་རྒྱ་ཡན་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་ཡན་པ་དང་།
 སྟོབ་ལམ་དུ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་འགལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་ངོ་ཐོ་གཅིག་
 ཏུ་འདོད་དོ། །མཉམ་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
 མཐུན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་དོན་གཅིག་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

བཞི་པ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་
 སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་སྤང་བུ་སྟོང་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྟོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བུ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀུན་བཏགས་
 འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ། དེའི་རྒྱད་ལ་བཅོད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་ཐོར་གྱུར་
 པའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བུ་རྟོགས་པར་འགག་པ་
 གཉིས་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་སྟོར་ལམ་པ་དེ་མཐོང་ལམ་པར་འཕོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 ཀུན་མ་སྟོར་སྤང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་དང་བལ་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་

མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་ཀྱང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་པ་ཐོབ་ལ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་
ཤེས་པ་བརྒྱད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་
སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱན་མ་སྒྲོར་ཕྱང་སྟེ་སྒྲོ་བཅད་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་ནམ་གྲངས། སྐྱེ་ཚུལ་
བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་
སོགས་གསུམ་ཡོད། རང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་གསུམ་གང་རུང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་བར་བཞག་པ་ཡང་ཡིན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཚན་
ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད། རང་གི་
ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བ་དེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་དངོས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་
མངོན་རྟགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྒྱུ་རྩ་
སྒྲོར་བཞི། འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ། ཆེན་པོ་སྒྲོར་བཞི་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་སྒྲོམ་སྤང་
རྟག་པ་དེ་ལ་ཉོན་ཐྱིབ་ལྟན་སྐྱེས་དང་། ཤེས་ཐྱིབ་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་སྒྲོར་བཅུ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ནས་
སྤང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བ་དེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་
གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུ་རྩའི་རྒྱུ་རྩའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཡོད། རང་འབྲེན་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བ་དེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ལས་གྲོལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
རྟགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད། གསུམ་པ་
ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟགས་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་

རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་བ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་ངོས་
སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དངོས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་
དུ་སྐྱེས་པ་ན། མཐོང་ལམ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕོས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་
རིགས་ངེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་
སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆུང་སྒྲོར་གཉིས་སུ་བྱེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་
ཡང་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། སྒྲོམ་སྤང་སྒྲོར་བཅུ་གཅིག་པོ་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཅུ་གཅིག་
གིས་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་
སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆེན་པོ་དགུ་གཅིག་ཆར་དུ་སྤང་།
ས་གཉིས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆུང་དུ་དགུ་གཅིག་ཆར་དུ་སྤང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་གསུམ་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་ས་དགུ་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་གྱིས་རིམ་བ་
བཞིན་དུ་ས་དགའི་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནས་ཆུང་དུའི་འབྲིང་གི་བར་དགུ་པོ་གཅིག་ཆར་
དུ་སྤང་། ས་བཅུ་པའི་ཐོག་མའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ས་དགའི་སྒྲོམ་སྤང་ཆུང་དུའི་
ཆུང་དུ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆེན་པོ་དགུ་གཅིག་ཆར་དུ་སྤང་། ས་བཅུ་པའི་ཐ་མའི་སྒྲོམ་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ས་དགའི་སྒྲོམ་སྤང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆུང་དུ་དགུ་
གཅིག་ཆར་དུ་སྤང་བའི་བྱེར། དགུ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྒྲོན་སོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་
སྤང་རྒྱ་མེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོར་བཅུ་གཅིག་དུ་བྱེ་ནས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་
གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། བྱང་
སེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་དོན་གཅིག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྐྱེ་

ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ་
 དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་
 རྣམ་མཁྱེན་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ཡོད། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མེ་ལོང་ལྟ་
 བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལྟ་ཡང་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ། ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྒྲིབ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བཞི་པ་སྒྲུ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། རྒྱན་
 མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡིན་ལ། བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དེའི་དུས་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཟག་མེད་
 ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་རྒྱས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡོད་ལ།
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་ཅིང་དེའི་སྤང་ངོ་དང་ངེས་ངོ་གང་ན་ཡང་
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་མ་
 གཡོས་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གཟིགས་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་མི་སྤང་ཡང་། སྤང་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་
 ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྒྱུ་རུ་ར་རྫོན་པ་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་དུ་སོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་
 དུས་མཉམ་པར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་བུའི་གཙོ་བོའི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། ཐལ་འགྱུར་པའི་
 ལུགས་ལ། སྤང་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་བསྒྲོམ་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤྲ་མོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་སྤྱོད་དང་། སྤང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 སྤྱོད་འདོད་དོ། །རང་རྒྱུད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 བསྐྱོམ་བྱའི་གཙུག་པོ་མི་འདྲ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་སྤྱོད་མི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙུག་པོ་དང་། གཞུང་འཛིན་ཐུགས་ཐ་དད་ཀྱིས་
 སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙུག་པོ་དང་། གང་
 ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་གྱི་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙུག་པོ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བྱའི་གཙུག་པོ་ཡང་ཤེས་སྤྱིབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་མི་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་
 དང་། རང་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་འཛིན་གོ། །མདོ་སྟེ་སྟོང་པ་དང་
 སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། ཉན་རང་གཉིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། སྤང་
 བྱའི་གཙུག་པོ་ལམ་ཆེར་མཚུངས་པར་བཤད་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་སོགས་ནི་གཞན་
 ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་སའི་མཆན་
 ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཐུན་པ་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པའི་སའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་འི་མ་
 མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་པ་སྤྱང་དགའ་བ། དུག་པ་མཛོན་དུ་
 བྱུར་བ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགྲ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས། བཅུ་པ་
 ཆོས་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་ལ་ས་བཅུར་འབྱེད་པའི་
 རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལྷལ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་།

སྤང་བྱ་སེལ་བ་དང་། སྤྱབ་པའི་རྩལ་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་
བཅུར་བཞག་པའི་སྤྱིར། བཅུ་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་བཅུར་གྲངས་ངེས་
པའི་སྤྱིར། ས་བཅུར་དབྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་མི་འདོད་
པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་ཏོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་དཔེར་བཀོད་ནས་ཐེག་
ཆེན་ལ་ས་བཅུའི་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་སྤྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། ངེས་ཆེག་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆས་དང་།
ཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་ཁྱད་ཆས་གསུམ། དང་པོ་ལ། ས་སྤྱིའི་ངེས་ཆེག་དང་། ས་སོ་སོའི་ངེས་
ཆེག་གཉིས། དང་པོ་ནི། སའི་སྤྱད་དོད་བྱ་མི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་བསྒྲུན་པའི་ངེས་ཆེག་གིས་བཤད་
ན། གདུལ་བྱ་འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་དཔག་མེད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ན་ས་ཞེས་བཙུགས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་
ནི། ས་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བཙུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་ཚྭ་གས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་པར་མཐོང་བ་ན་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་
སྤྱི་བས་དེ་ལྟར་བཙུགས་པའི་སྤྱིར། ས་གཉིས་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བཙུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། དེ་གཉིས་པ་ནས་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བའི་དྲི་མ་དང་
བལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཙུགས་པའི་སྤྱིར། ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བཙུགས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་གསུམ་པ་ནས་ལུས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་གི་ཆོས་
འཆོལ་བ་ལ་འབད་ཅིང་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བས་ཆེམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བཙུགས་པའི་སྤྱིར། ས་བཞི་པ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བཙུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་
བཞི་པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱན་པའི་སྤྱོད་ནས་རང་གི་དོས་སྒྲལ་གྱི་སྤྱི་བ་
གཉིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་མེ་ལྟར་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཙུགས་པའི་
སྤྱིར། ས་ལྔ་པ་ལ་སྤྱང་དགའ་བ་ཞེས་བཙུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་

བ་དང་། དེ་བྱེད་པའི་ཆེ་གདུལ་བྱའི་ལོག་སྒྲུབ་ལ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དེ་ལ་སློ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ས་བཞི་བ་མན་ཆད་གྱིས་སྒྲོང་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་འདིར་སྒྲོང་རྒྱས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་བྱིར། ས་དུག་བ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཟོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དུ་བསྒྲིམ་པས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོག་བ་མངོན་དུ་
 གྱུར། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་སྒྲོག་དུ་བསྒྲིམ་པས་སྒྲུང་འདས་ལ་མངོན་དུ་སྒྲོགས་པའམ་མངོན་དུ་
 གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་བྱིར། ས་བདུན་བ་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བཟོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ལུན་རིང་དུ་བསྒྲིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་བཅས་རྩལ་བཅས་གྱི་
 ལམ་མཐར་ཐུག་བ་དང་། བཟོད་བ་གཅིག་པའི་ལམ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བཟོད་པའི་བྱིར། ས་བརྒྱད་བ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པར་
 མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མེད་རྩལ་བཅས་གྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་གྱིས་
 མི་གཡོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་བྱིར། ས་དགུ་བ་ལ་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ཞེས་
 བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སློ་གྲོས་ཞེས་བཟོད་པའི་བཟོད་
 པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་བྱིར། ས་བརྒྱ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བཟོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་ལ་ཆར་སྤྲིན་འབྲིགས་ཏེ་ཆར་པབ་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལོ་
 ཏྲིག་རྒྱས་པར་བྱེད་བ་ལྟར། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱ་བ་བའི་ཤེས་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ལ་
 གཟུངས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་འབྲིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པབ་སྟེ།
 གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏྲིག་ལྷན་སུམ་ཆོགས་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་སྤང་བྱ་སྒྲོང་ཆུལ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་
 དང་བརྒྱ་གཉིས་དང་། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་སྒྲོང་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པའི་ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་ཉོན་སྤྲིབ་ལྷན་སྤྲིབ་བརྒྱ་དུག་དང་། ཤེས་སྤྲིབ་

ལྷན་སྦྲེས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར། ཉོན་སྦྱིབ་ཀུན་བཏགས་བརྒྱ་དང་བཅུ་
གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ། ཀུན་འབྱུང་
མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ། ལམ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་
བཅུ་དང་བཞི་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་བྱབ་སྟེ། བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་
དང་། ལྷ་མིན་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་ཆེན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
སས་བསྐྱས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་བཅུའི་ནང་ནས་ཁོང་ཁྱོད་རྣམས་
གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྤྱམ་ཅུ་ཅ་དུག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྤྱམ་ཅུ་ཅ་དུག་
སྟེ་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྦྱིབ་ཀུན་བཏགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་
སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཤེས་སྦྱིབ་ཀུན་བཏགས་སོ་དུག །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་སས་
བསྐྱས་ཀྱི་ཤེས་སྦྱིབ་ཀུན་བཏགས་སོ་དུག་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་
བསྐྱས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྦྱིབ་འཇུག་པ་གཟུང་ཉོག་དགྲ། ལྷོག་པ་གཟུང་ཉོག་དགྲ།
རྩམ་འཛིན་ཉོག་པ་དགྲ། བཏགས་འཛིན་ཉོག་པ་དགྲ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གཉིས་
ལ་རིགས་འགྲ། ཉོན་སྦྱིབ་ལྷན་སྦྲེས་བཅུ་དུག་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
ཞེ་སྤང་ང་རྒྱལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ། འཛིན་ལྷ་མཐར་འཛིན་ཏེ་དུག་དང་། ཁམས་གོང་
མ་གཉིས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་བཏོན་ནས་གཞན་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
སྦྱིབ་ལྷན་སྦྲེས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཤེས་སྦྱིབ་ལྷན་སྦྲེས་
སྤྱམ་ཅུ་ཅ་དུག་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་བྱད་པར་ལ། བར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་ཀྱི་བྱད་པར། ཡོན་
ཏན་ཀྱི་གངས་འཕེལ་བའི་བྱད་པར། རྣམ་སྦྱིན་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ལོན་ཚུལ་ཀྱི་བྱད་པར། བསྐྱབ་གསུམ་
འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལྷག་ཚུལ་ཀྱི་བྱད་པར། རྩམ་ཐོབ་དུ་ངེས་ཤེས་འཛིན་ཚུལ་ཀྱི་བྱད་པར།
ཡོངས་སྤྲོད་གི་བྱད་པར། ས་ཐོབ་པའི་ཏགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་བདུན། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོར་

སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་ལྷག་པོར་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཅུ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་སྤྱིན་ལྷག་པོར་
 ཐོབ་པའི་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
 སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བ། དེ་དག་གིས་སྤྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱུད་འགོ་རུས། དེས་ཞིང་བརྒྱ་སྟངས་པར་བྱེད་རུས། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་མི་
 འདྲ་བ་བརྒྱ་གཡོ་པར་བྱེད་རུས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་གནས་རུས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་སྤྱོན་དང་
 སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་རུས། ཉིང་རེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་
 བརྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་རུས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་འབྱེད་རུས། སེམས་ཅན་བརྒྱ་
 སྤྱིན་པར་བྱེད་རུས། རང་གི་ལུས་བརྒྱ་སྟུལ་རུས། རང་གི་ལུས་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་བརྒྱ་བརྒྱས་བསྐྱོར་བ་བྱེད་རུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་གཉིས་པར་དེ་འདྲ་བའི་ཡོན་
 ཏན་སྟོང་ཐུག་སྟེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས། ས་གསུམ་པར་འབྱམ་ཐུག་བཅུ་གཉིས། ས་བཞི་པར་བྱེ་བ་
 བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་གཉིས། ས་ལྔ་པར་བྱེ་བ་སྟོང་ཐུག་བཅུ་གཉིས། ས་དྲུག་པར་བྱེ་བ་འབྱམ་ཐུག་
 བཅུ་གཉིས། ས་བདུན་པར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་ཐུག་བཅུ་གཉིས། ས་བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་
 ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྟེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས། ས་དགུ་པར་སྟོང་གསུམ་འབྱམ་
 ཐུག་བཅུའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས། ས་བཅུ་པར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱུད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྒྱུད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་
 པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོ་བས་འཛུལ་གྱིང་ལ་
 དབང་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་ལོན། ས་གཉིས་པ་བས་གྱིང་བཞི། ས་གསུམ་པ་བས་སུམ་རུ་
 ཅ་གསུམ། ས་བཞི་པ་བས་འཐབ་བྲལ། ས་ལྔ་པ་བས་དགའ་ལྡན། ས་དྲུག་པ་བས་འཕྱལ་དགའ།
 ས་བདུན་པ་བས་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད། ས་བརྒྱད་པ་བས་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་
 པ་ཆེན་པོ། ས་དགུ་པ་བས་སྟོང་གཉིས་པའི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ། ས་བཅུ་པ་བས་འོག་
 མིན་གྱི་སྟེའི་བྱ་དབང་ཕུག་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བ་ལོན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་གས་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་

བ་ཡིན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་བཟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་ནི། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐབ་བ་གསུམ་ལ་སྟོང་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ། གཉིས་པར་ཚུལ་བྱིས་ས་གྱི་
 བསྐབ་བ་དང་། གསུམ་པར་ལྷག་བ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་བ་དང་། བཞི་བ་ལྷ་བ་དྲུག་བ་རྣམས་
 སུ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐབ་བ་ཐོབ་ཅིང་། ས་ལྷག་མ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཡང་བསྐབ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་
 འདུ་བའི་བྱ་བ་པར་འཐོབ་པའི་བྱིར།

ལྷ་བ་ནི། ས་བཅུར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་དུ་རྟོན་འབྲེལ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྷ་བྱ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ཡོད་དེ།
 ས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་བདག་བཀག་བ་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེས་རང་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱ་བ་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀུན་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས། ས་གཉིས་པར་ཆོས་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་མཆོག་དུ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་
 མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་གསུམ་པར་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་
 པའི་རྒྱ་མཐུན་དུ་ངེས་པས་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་བཞི་བར་ལུང་གི་ཆོས་ལ་
 སྟེང་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་བས་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་ལྷ་བར་རང་གཞན་
 ཐམས་ཅད་གང་ཟག་རང་སྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱད་ཐ་དད་མེད་པར་
 རྟོགས། ས་དྲུག་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
 ལས་མི་སྦྱེ་བར་རྟོགས་པས་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་བདུན་
 པར་ཆོས་ཉིད་ལ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་མི་འབྱུང་བས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དོན་
 དུ་རྟོགས། ས་བརྒྱད་པར་ཆོས་ཉིད་དེ་ཀུན་བྱང་གི་འགྲིབ་འཕེལ་མེད་པའི་དོན་དང་། མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་དག་བ་གཉིས་ལ་དབང་བའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས། ས་དགུ་པར་སོ་
 སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ཐོབ་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས།
 ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་དང་འཕྲིན་ལས་མཉམ་བས་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་

རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། གསུམ་པ་ལ་ལྔ། བཞི་
པ་དང་ལྔ་པ་ལ་བཅུ་བཅུ། དུག་པ་ལ་བཅུ་གཉིས། བདུན་པ་ལ་ཉི་ལྔ། བརྒྱད་པ་ལ་བརྒྱད། དགུ་
པ་ལ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་
དངོས་སྤྱི་མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པ་མིན་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱོད་
ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་སྒོ་ནས་ས་གོང་མར་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། ས་བཅུ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱི་མ་ལམ་གྱི་རྟོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། རྟོད་ཐོབ་པ་ནས་གཉིད་སོགས་སྤྱི་བ་པ་ལྔ་མེད་པར་བཤད་པས་ས་བཅུ་ཐོབ་པ་ལ་
རི་ལྟར་མི་ལྟས་འོང་སྒྲུམས་ན། བོད་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་སྒྲོ་བྱུང་བའི་ཉམས་སྒྲུང་མི་ལམ་
བཞིན་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གཉིད་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་འབྲུལ་གྱི་
འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དག་ས་བ་ལ་མེད་ཅེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ལ་
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཉིད་མེད་ཀྱང་དགེ་བའི་གཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉ་ལྷེ་ཀ་ཡིད་གྱི་ཐུན་སེལ་
ལས། གཉིད་ལ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱད་བྱེད་ཉེ་ཉོན་གྱི་གཉིད་མེད་ཀྱང་
ཆེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དགེ་བར་བགྱང་བའི་གཉིད་ནི་ས་དེ་
དག་ན་ཡོད་པས་སྤྱོད་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། གཉིད་ལ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་
ཤེས་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དགེ་བར་
བགྱང་བའི་གཉིད་གཉིས་ཡོད་པས་སྤྱི་མ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་མ་ཡོད་པས་སྤྱོད་མེད་དེ་ཞེས་པ་ལན་
དོན་མཐུན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
དེ། ས་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གོང་མ་གོང་མར་འཕོ་བའི་ཆེ་མཉམ་བཞག་ནས་མཉམ་བཞག་ཏུ་
འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་ས་དང་པོར་འཕོ་བ་
ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྣམ་མཐུན་སྐད་ཅིག་དང་པོར་འཕོ་བའི་

བར་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ།

སྒྲིབ་པ། ཐར་ལམ་གསུམ་གྱི་ཐེམ་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས། །བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཁང་བཟང་
བསྐྱོད་པའི་ཚུལ། །རང་བཟོ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་དཔྱོད་ཞིབ་མོ་ཡིས། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་བཞིན་
གསལ་བར་བཀོད། །དགེ་བས་མཁའ་མཉམ་ལུས་ཅན་མ་ལུས་པ། །ཐེག་མཆོག་གོ་གྱོན་ཤེས་
རབ་མཆོན་ཐོགས་ནས། །བདུད་བཞིའི་དབྱ་སྡེ་མ་ལུས་ཀྱན་བཙུམ་སྟེ། །སྒྲིབ་གསུམ་ནོར་བུའི་བྲི་
ལ་འཁོད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐེག་གསུམ་མཛེས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཨ་ལག་ཤུ་ནས་བྱང་
ཕྱོགས་སྒྲིབ་དབྱའི་འདྲེན་མཆོག་དམ་པར་གྱུར་པ་ཀྱན་གྲོལ་ནོ་མོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེས། བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་ཆས། དུལ་གྱི་
མཐུལ་དང་བཅས་བསྐྱེད་པོར། ཡབ་ཅུན་པ་དཀོན་མཆོག་འཛིན་པ་མེད་དབང་པོས་སྐུར་བའོ། ། །

༡༡། །མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅས་དུ་མ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་ཤེས་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཐུ་ལྟ་ཡ། མཚམས་སྤྲོད་གསར་བའི་ཅེ་དགའ་ལ་ཆགས་འོད་ཟེར་
སྟོང་གི་དབལ་འབར་ཞིང་། །མེ་ཏྲག་སྤང་ལྡན་དབང་སྟོན་ཐོར་ཅོག་ལྷུང་ལ་སྟོན་པོའི་ཁེངས་བ་
འསྟོག་ །སྟོངས་བའི་ལྷན་སེལ་ཡེ་ཤེས་ཟེར་གྱིས་སྟོ་གྲོས་འདབ་སྟོང་རྒྱས་མཛད་པ། །གུར་
ཀྱམ་བཅེགས་བའི་ལྷན་པོ་དང་མཚུངས་འཇམ་དབྱངས་དེ་ཡིས་བདག་སྟོངས་ཤིག་ །སྟོ་གྲོས་
རྟ་མོ་འགྲོས་ལྡན་པ། །རྣམ་གཡེང་སྟོག་གིས་མ་བཅིངས་པར། །རབ་ཡངས་ཤེས་བྱའི་ཐང་
ཆེན་དུ། །རོལ་ཅེད་བགྱིད་རྣམས་བསྟུགས་པར་འོས། །གཞུང་ལུགས་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་
དུ། །ཀུན་རྟོག་པོར་གྱིས་བྲིས་བ་ཡི། །རྣམ་གྲངས་རི་མོ་ལྟ་འདོད་ན། །ལེགས་བཤད་ཐེམ་སྐྱས་
འདི་ལོངས་ཤིག་ །

དེ་ལ་འདིར་མདོ་རྒྱད་ཐ་སྟོན་སོགས་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་མཐའ་ཡས་བ་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་འདི་ཉིད་
སྟོན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་གཉིས་ཆན་བཛྲོད་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ནི། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་པོ། །དོན་དམ་གཉིས་ནི། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་
དམ་མོ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི། རང་མཆན་དང་། སྤྱི་མཆན་ནོ། །ཆད་མ་གཉིས་ནི། མདོན་སུམ་

དང་། རྗེས་དཔག་གོ། །འགྲོ་བ་གཉིས་ནི། རན་འགྲོ་དང་། བདེ་འགྲོའོ། །ལས་གཉིས་ནི། སེམས་
 བའི་ལས་དང་། བསམ་བའི་ལས་སོ། །ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ནི། རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་
 སྒྲོང་འོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ནི། བཅས་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བའོ། །མཐའ་གཉིས་ནི། རྟག་བའི་མཐའ་དང་། ཆད་བའི་མཐའ་འོ། །སྒྲིབ་བ་གཉིས་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་
 དང་། ཞེས་སྒྲིབ་པོ། །ཤིང་རྩའི་སྟོལ་འབྲེད་གཉིས་ནི། ལྷ་སྒྲུབ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
 འོ། །ཤིང་རྩའི་སྟོལ་གཉིས་ནི། རྒྱ་ཆེན་སྒྲུབ་བའི་སྟོལ་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་སྟོལ་འོ། །བདག་
 མེད་གཉིས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འོ། །ཆོག་གས་གཉིས་ནི།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་དང་། ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཆོག་གས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ནི། འགོག་བའི་
 སྟོམས་འཇུག་དང་། འདུ་ཞེས་མེད་བའི་སྟོམས་འཇུག་གོ། དངོས་གྲུབ་གཉིས་ནི། མཆོག་གི་
 དངོས་གྲུབ་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་པོ། །མཁན་པོ་གཉིས་ནི། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་དང་།
 བསྐྱེན་ཇོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་འོ། །དབྱ་བཅོམ་གཉིས་ནི། ལྷག་བཅས་དབྱ་བཅོམ་བ་དང་། ལྷག་
 མེད་དབྱ་བཅོམ་བའོ། །མཆོག་བྱུང་གཉིས་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། མོ་ཁུ་འགལ་གྱི་བྱའོ། །སེམས་
 བསྐྱེད་གཉིས་ནི། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་འོ། །ཐེག་ཆེན་གཉིས་
 ནི། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བའི་ཐེག་བ་དང་། གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་བའོ། །རིམ་བ་གཉིས་ནི། བསྐྱེད་
 བའི་རིམ་བ་དང་། ཇོགས་བའི་རིམ་བའོ། །རྒྱུད་གཉིས་ནི། བ་རྒྱུད་དང་། མ་རྒྱུད་འོ། །སྒྲུ་གཉིས་
 ནི། གཞུགས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་འོ། །དོན་གཉིས་ནི། རང་གི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་
 འོ། །མཁྱེན་བ་གཉིས་ནི། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་བ་དང་། ཇི་སྟེད་བ་མཁྱེན་བའོ། །གཉིས་ཆེན་ལས་
 བཅུམས་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་བ་སྟེ་དང་པོ་འོ། ། །

ད་ནི་གསུམ་ཆེན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ནི། མངོན་གྱུར། རྟོག་
 གྱུར། ཞིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་འོ། །ཆོས་གསུམ་ནི། བཤད་བའི་ཆོས། ལྷུབ་བའི་ཆོས། འབྲས་བུའི་
 ཆོས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ནི། རྣམ་མཁའ་སོ་སོར་བརྟགས་བའི་འགོག་བ་དང་སོ་སོར་

བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ། །ཚུལ་གསུམ་ནི། བྱོགས་ཆོས། རྗེས་བྱུང་། ལྷོག་བྱུང་གྱི་ཚུལ་
ལོ། །ས་གསུམ་ནི། ས་འོག་། ས་སྟེང་། ས་སྒྲ་རྣམས་སོ། །སྤྲིད་པ་གསུམ་ནི། ལྷའི་སྤྲིད་པ། ལྷའི་
སྤྲིད་པ། མིའི་སྤྲིད་པའོ། །ཁམས་གསུམ་ནི། འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་
ཁམས་སོ། །མཆན་ཉིད་གསུམ་ནི། ཀྱན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་
ཉིད། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ནི། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །དུས་གསུམ་ནི། འདས་པ་
དང་། མ་འོངས་པ། ད་ལྟ་བའོ། །དུག་གསུམ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྲུག་
གོ། །སྤྲིད་པ་གསུམ་ནི། འདོད་སྤྲིད། འཇིགས་སྤྲིད། སྤྲིད་སྤྲིད་དོ། །ཆོར་བ་གསུམ་ནི། ཆོར་བ་
སྤྲུག་བསྐྲུལ། ཆོར་བ་བདེ་བ། ཆོར་བ་བཏང་སྦྱོམས་རྣམས་སོ། །ཉོན་མོངས་གསུམ་ནི། ཉོན་
མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། སྐྱེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའོ། །འཁོར་བའི་ལམ་གསུམ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ལམ། ལས་ཀྱི་ལམ། སྤྲུག་བསྐྲུལ་
གྱི་ལམ་སོ། །སྤྲུག་བསྐྲུལ་གསུམ་ནི། སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ། འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ།
བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སོ། །ངན་སོང་གསུམ་ནི། དཔྱུལ་བ་དང་། ཡི་དུགས་དང་།
དུད་འགྲོའོ། །ཡི་དུགས་གསུམ་ནི། ཕྱིའི་སྤྱིབ་པ་ཅན་དང་། རང་གི་སྤྱིབ་པ་ཅན་དང་། གཉིས་
ཀའི་སྤྱིབ་པ་ཅན་ལོ། །གདོན་གསུམ་ནི། སྟེང་གདོན་གཟུལ། བར་གདོན་བཅན་དང་རྒྱལ་པོ།
འོག་གདོན་སྤྱུ་དང་ས་བདག་གོ། །ལྷ་མོའི་བཞོན་པ་དེུ་རྟ་རྟ་གསུམ་ནི། རྟ་འཕྱུལ་གྱི་རྟ་
པ། རྟ་དགོ་གཤོག་པ། རྟ་མཚོ་གསུམ་གྱི་རྟ་དང་གསུམ་སོ། །སྒོ་གསུམ་ནི། ལུས་དང་། དག་
དང་། ཡིད་གྱི་སྒོའོ། །ཕྱིའི་དཀར་གསུམ་ནི། འོ་མ། ཞོ། མར་རོ། །མངར་གསུམ་ནི། ཀ་ར། ལུ་
རམ། སྤང་ཅིའོ། །སྤྲོན་ཆ་བ་གསུམ་ནི། བོ་བ་རིས། བི་བི་ལིང་། སྤྲོན་སྤྲོ་གསུམ་སོ། །གཏོར་
མ་ཆ་གསུམ་ནི། བྱོགས་སྦྱོང་། འབྱུང་པོ། བགེགས་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའོ། །རྩ་མ་ཁའི་མདའ་
དམ་བཅའ་གསུམ་ལྟན་ནི། འཕང་ན་ཕོག་པས་བྱུང་བ། ཕོག་ན་འཆི་བས་བྱུང་བ། སྤིན་མཐོ་

རིས་སུ་འགྲོ་བས་ཁྱབ་པ་དང་གསུམ་མོ། །ལས་གསུམ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་
 ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་མོ། །དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱེ་བའི་ལས་གསུམ་
 ནི། མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། སྤྱིས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་
 སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ། འདོད་ཆགས་མེད་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པ། གཏི་
 ཐུག་མེད་པའོ། །དད་པ་གསུམ་ནི། དང་བའི་དད་པ། མངོན་པར་འདོད་པའི་དད་པ། ཡིད་ཆེས་
 པའི་དད་པའོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི། རུལ། ཐུན་པ། སྤྱིང་སྟོབས་ནམས་སོ། །བསོད་ནམས་སུ་
 བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་ནི། སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ། བསྐྱོམ་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ནི། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད།
 ཉེས་སྤྱོད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམས་སོ། །ཆོགས་གསུམ་ནི། མིང་གི་ཆོགས་དང་། ཆོག་གི་
 ཆོགས་དང་། ཡི་གའི་ཆོགས་སོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི། མཚན་བཅས་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ཉིང་
 དེ་འཛིན། མཚན་བཅས་ཚུལ་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན། མཚན་མེད་ཚུལ་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 རོ། །ཡང་ན་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རོ། །ཤེས་རབ་གསུམ་ནི། དོན་
 དམ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ། ཀུན་རྫོབ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ་པོ། །རིག་པ་གསུམ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་རིག་པ། བྱི་མའི་མཐའ་རིག་པ། ཟག་པ་བྱད་པ་རིག་
 པའོ། །སྤྱིང་རྩེ་གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ།
 དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེའོ། །ནམ་བར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ནི། སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་།
 མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའོ། །མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ནི། འཆད་པ་དང་། ཚུད་
 པ་དང་། ཚུམ་པའོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི། སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ། སྤྱོད་པ་བསམ་
 གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །གསོ་སྤྱོད་གི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་ནི། དང་
 པོ་ཕྱག་འཆལ་བའི་རྒྱུད། བར་དུ་མདོ་འདོན་པའི་རྒྱུད། ཐ་མར་བསྟོ་བའི་རྒྱུད་དོ། །ཆོས་གོས་
 གསུམ་ནི། ལྷ་གོས། མཐང་གོས། ལྷ་སྤྱུར་རོ། །ལྷུང་བཤགས་ལ་ལྷུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་

ཞེས་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་ནི། ཕུག་འཆལ་བའི་ཕུང་པོ། བཤགས་པའི་ཕུང་པོ། བསྐྱོ་བའི་ཕུང་
 པོ། །ཐེང་བ་སྒྲོར་གསུམ་ནི། ཨ་ཐུ་ཀ་རས་མཛད་པའི་དགྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་ཐེང་བ། སྐྱབ་ཐབས་
 རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ཐེང་། སྒྱུན་སྒྲུབ་འོད་ཀྱི་སྒྲེ་མ་རྣམས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
 ནི། དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར། བར་པ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། ཐ་མ་ལེགས་
 བྱའི་ཆོས་འཁོར་རོ། །ས་སྐྱ་བའི་མཁའ་སྐྱོད་སྒྲོར་གསུམ་ནི། ལྷ་རོ་མཁའ་སྐྱོད། ཨིན་མཁའ་
 སྐྱོད། མི་ཉི་མཁའ་སྐྱོད་དོ། །དམར་ཆེན་སྒྲོར་གསུམ་ནི། ཀུ་ཅུ་ཀུལྷ། ཆོགས་བདག་འདོད་
 རྒྱལ་ལོ། །དམར་རྩེ་སྒྲོར་གསུམ་ནི། ཀུ་ཅུ་ཀུལྷ། བསེར་གྱི་སྒྲིང་ཐག་ཅན། རོར་རྒྱན་མ་དམར་
 མོ། ལྷ་མོ་ཉི་ལུ་མཛོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ཞལ་ནས་གསུང་བའི་བཀའ།
 འུན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ། རྩེས་སུ་གནང་བའི་བཀའོ། །བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གསུམ་ནི།
 དོན་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས། སྤྱག་བསྐལ་སྤོང་བའི་བསྟན་བཅོས། སྐྱབ་པ་སྐྱར་ལེན་པའི་
 བསྟན་བཅོས་རྣམས་སོ། །སྒྲེས་བུ་གསུམ་ནི། རྩེ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ། །གདུལ་བྱ་
 རིགས་ཅན་གསུམ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དང་། ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་རིགས་ཅན་རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ། །སྒྲེ་སྐྱོད་གསུམ་ནི། འདུལ་བའི་སྒྲེ་སྐྱོད། མདོན་པའི་སྒྲེ་སྐྱོད། མདོ་སྒྲེའི་སྒྲེ་སྐྱོད་
 དོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པའོ། །སྒྲོམ་པ་གསུམ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ། སྤགས་ཀྱི་སྒྲོམ་
 པའོ། །འཇུག་སྒོ་གསུམ་ནི། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགོ། ཐར་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་
 དེས་འབྱུང་། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་སོ། །ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་
 གསུམ་ནི། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའོ། །བཀའ་རིན་
 གསུམ་ལྡན་ཞེས་པའི་བཀའ་རིན་གསུམ་ནི། དབང་བསྐྱར་པ། རྒྱུད་བཤའ་པ། མན་དག་གནང་
 བའི་བཀའ་རིན་རོ། །འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བའི་གཞི་གསུམ་ནི། གསོ་སྦྱང་། དབྱུང་། དགག་

དབྱེད། །རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཤ་ནི། མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་དང་བྲལ་བའོ། །བསྐྱེད་རྫོགས་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་བྱགས་དགོངས་གསུམ་ནི། ཀུན་སྒྲོང་། བསམ་བ། འདུ་ཤེས་སོ། །ལམ་འབྲས་ནས་འབྱུང་བའི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཅེས་པའི་སྣང་བ་གསུམ་ནི། མ་དག་པའི་སྣང་བ། ཉམས་གྱི་སྣང་བ། དག་པའི་སྣང་བའོ། །ས་སྐྱ་པའི་ལྷགས་གྱི་གདན་གསུམ་ཆང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤེས་པའི་གདན་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གདན། རིག་མ་དང་སྣ་མོའི་གདན། ཁོ་བོ་དང་ཁོ་མའི་གདན་ནོ། །རྩིང་མ་པའི་ལྷགས་གྱི་རྩ་བ་གསུམ་ནི། སྒྲ་མ། ཡི་དམ། མཁའ་འགྲོའོ། །མཁན་ཆེན་ཕྱག་དོར་པའི་གཉེན་པོ་སྣ་གསུམ་ནི། ཏ་མགྱིན། ཕྱག་དོར། ཁྱུང་དང་གསུམ་མོ། །ལྷའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ནི། ཆངས་བ་དང་། དབང་ཕྱག་དང་། ཁྱབ་འཇུག་གོ། །ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ། ཀུན་ཏུ་བརྫོད་པའི་ཆོ་འབྲུལ། རེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་ལོ། །རིག་འཛིན་གསུམ་ནི། རེས་གྱི་རིག་འཛིན། ལུས་གྱི་རིག་འཛིན། ཡོངས་སྒྲོང་གྱི་རིག་འཛིན་ནོ། །རང་རྒྱད་ཤར་གསུམ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་རྣམས་སོ། །ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ། སྟོང་བཅན་སྒྲམ་པོ། ཁྲི་སྟོང་ལྷེ་བཅན། མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བ་ཅན་ནོ། །མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ་ནི། མཁན་པོ་བོ་རྩེ་ས་ཏུ། སྟོབ་དཔོན་བརྩ་འབྱུང་གནས། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྟོང་ལྷེ་བཅན་ནོ། །མཁས་བ་མི་གསུམ་ནི། གཡོ་དགེ་པའི་འབྱུང་གནས། གཙང་རབ་གསལ། དམར་ཤུག་ཕུ་ནེའོ། །རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲུ་མཆེད་གསུམ་ནི། པོ་ཏྲ་བ། སྐྱུན་སྤྱ་བ། ཕུ་རྒྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ས་སྐྱ་དཀར་པོ་རྣམ་གསུམ། ཀུན་དགའ་སྒྲིང་པོ། བསོད་ནམས་ཅེ་མོ། བྱགས་བ་རྒྱལ་མཆན་ནོ། །རྩེ་ཡབ་སྤྱི་གསུམ་ནི། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་བྱུང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གསུམ་མོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས། ཆོས། དགེ་འདུན་ནོ། །སྐྱུ་གསུམ་ནི། ཆོས་སྐྱ། ཡོངས་སྐྱ། སྐྱལ་སྐྱའོ། །རིང་བསྐལ་གསུམ་ནི། ཆོས་སྐྱའི་རིང་བསྐལ། སྐྱ་བལ་གྱི་རིང་བསྐལ། སྐྱ་གདུང་གི་རིང་བསྐལ། དང་པོ་ནི་གཟུངས་གྱི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དབུ་སྐྱ་དང་ཕྱག་སེན་

སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྐྱ་གདུང་གི་རིང་བསྐལ་དངོས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་
གསུམ་ནི། ཆོགས་བསགས་བར་མཉམ་པ། ཆོས་སྐྱ་བརྟེན་བར་མཉམ་པ། འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱོང་
བར་མཉམ་པའོ། །གསང་བ་གསུམ་ནི། སྐྱའི་གསང་བ། གསུང་གི་གསང་བ། ཐུགས་ཀྱི་གསང་
བའོ། །མཁྱེན་པ་གསུམ་ནི། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གསུམ་ཆོན་གྱི་
སྡེ་ལས་བརྩམས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའོ། ། །

ད་ནི་བཞི་ཆོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི། སྤྱག་བསྐལ་བདེན་
པ། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་
པ་བཞི་ནི། བྱུང་བའི་དམིགས་པ། དབྱུང་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ།
ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པའོ། །བྱུང་བའི་དམིགས་པ་བཞི་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན། དངོས་པོའི་མཐའ། དགོས་པ་
ཡོངས་གྲུབ་སོ། །འགྲོ་བ་བཞི་ནི། འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་ཐུག་གིས་
འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བའོ། །སྐྱེ་གནས་བཞི་ནི། མངལ་སྐྱེས། སྦྱང་སྐྱེས། རྩོད་གཤེར་
སྐྱེས། རྩས་སྐྱེས་སོ། །ལྷ་བཞི་ནི། ཆངས་པ། བྱུང་འཇུག། དབང་ཕྱུག། ཞེ་རྒྱ་ནའོ། །རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་བཞི་ནི། ཡུལ་འཁོར་སྤང་། འཕགས་སྐྱེས་པོ། སྤྱན་མིག་བཟང་། རྣམ་ཐོས་སྤྲས་རྣམས་
སོ། །རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་ནི། གཞོད་སྤྱན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས། ལག་ན་ཐོང་ཐོགས།
རྟག་ཐོས། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ལྷ་འོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་བཞི་ནི། འོད་ལྗན། སྐར་
ཐོང་། ཟབ་པ། གསེར་ལྗན་ནོ། །མི་རིགས་བཞི་ནི། རྒྱལ་རིགས། རྗེ་རིགས། བྲམ་ཟེའི་རིགས།
གདོལ་བའི་རིགས་དང་བཞིའོ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞི་ནི། གསེར་གྱི་འཁོར་
ལོས་བསྐྱར་བ། དདུལ་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ། ཟངས་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ། ཐུགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་རྣམས་སོ། །དབྱུང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་ནི། ཉིད་དམག། སྤང་པོ་ཆེའི་
དམག། ཤིང་ཉིད་དམག། རྒྱང་ཐང་གི་དམག་རྣམས་སོ། །སྤྱི་མ་འདི་ལ་དབྱུང་བྱ་རྒྱུད་གི་དམག་

ཡང་ཟེར། ལྷ་རིགས་བཞི་ནི། རྒྱ་རིགས། རྩེ་རིགས། བྲམ་ཟེའི་རིགས། གདོལ་བའི་རིགས་
 དང་བཞིའོ། །རྟོན་པ་བཞི་ནི། ཆོས་ལ་རྟོན་པ། རྟོན་ལ་རྟོན་པ། དེས་རྟོན་ལ་རྟོན་པ། ཡེ་ཤེས་
 ལ་རྟོན་པའོ། །མི་རྟོན་པ་བཞི་ནི། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པ། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་པ། བྲང་རྟོན་ལ་མི་
 རྟོན་པ། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་པའོ། །འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ནི། དག་སྦྲང་དང་། དག་སྦྲང་མ་དང་།
 དག་བསྐྱེན་དང་། དག་བསྐྱེན་མའོ། །ཉན་ཐོས་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ།
 བལ་ཆེན་པའི་སྡེ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ། མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྡེའོ། །གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་བཞི་ནི།
 རྩེ་བྲག་སྤྲོ་བ། མདོ་སྡེ་བ། སེམས་ཅམ་པ། དབྱ་མ་པའོ། །རྩལ་ཡོད་བཞི་ནི། རིགས་པས་གྲུབ་
 པའི་རྩལ་ཡོད། བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་རྩལ་ཡོད། རྟོན་བྱེད་རྣམ་པའི་རྩལ་ཡོད། རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་རྩལ་ཡོད་དོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཞི་ནི། སྡེ་བའི་མཆན་ཉིད། སྒྲ་བའི་མཆན་ཉིད།
 གནས་པའི་མཆན་ཉིད། མི་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །འབྱུང་བ་བཞི་ནི། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་དོ། །ཟས་
 བཞི་ནི། ཁམ་གྱི་ཟས། དག་པའི་ཟས། སེམས་པའི་ཟས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་རྣམས་སོ། །སྤྲོ་
 བཞི་ནི། ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོ། རི་སྤྱོད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲོ། དུས་རུང་གི་སྤྲོ། ཐུན་ཆོད་ཀྱི་སྤྲོ་
 རོ། །རྩི་བཟང་བཞི་ནི། གོ་ཡུ། ལུག་སྡེལ། རྒྱ་ག་གེ་སར། སྤོང་ཆ་རྣམས་སོ། །བར་བསྐྱལ་བཞི་
 ནི། འཛིན་པའི་བསྐྱལ་བ། སྦྲང་པའི་བསྐྱལ་བ། ཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ། གནས་པའི་བསྐྱལ་
 པའོ། །གནས་བསྐྱལ་གྱི་དུས་བཞི་ནི། རྩལ་ལྡན། གསུམ་ལྡན། གཉིས་ལྡན། ཅོད་ལྡན་
 རོ། །ལོ་གཅིག་གི་དུས་བཞི་ནི། དབྱར་དགུན་སྟོན་དབྱེད་བཞིའོ། །རྩེ་གཏེར་བཞི་ནི། རི་རབ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྩེ་མཆོའོ། །སྤྱིང་བཞི་ནི། ཤར་ལུས་འཕགས་སྤྱིང་། སྟོ་འཇམ་བུ་སྤྱིང་། ལུབ་
 བ་ལང་སྟོད། བྱང་སྤྱོད་སྟོན་རོ། །རྩེ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། གརྱ། སི་རྒྱ། བརྒྱ། ཡ་ལུ་ནའོ། །ཁུར་
 བཞི་ནི། བྱང་པོའི་ཁུར། བཙོན་འབྱས་ཀྱི་ཁུར། ཉན་མོངས་པའི་ཁུར། དམ་བཅའི་ཁུར་རོ། །སྡེ་
 བཞི་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྡེ། རྟོན་ཀྱི་སྡེ། འདོད་པའི་སྡེ། ཐར་པའི་སྡེའོ། །དང་པོ་ནི། མདོན་མཐོ་དེས་
 ཡེགས་ཀྱི་རྒྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མང་དུ་ཐོས་པ་བཅའ་བ་དང་མོར་གསོག་བསྐྱུང་བྱེད་

བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མིའི་ཡུལ་ལ་མོངས་སྟོང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཤད་
 རོ། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། མཐུན་པར་གྱུར་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། རྩེས་བྱ་དམ་པ་ལ་
 བསྟེན་པ། སྟོན་ལམ་བཏབ་པ། བསོད་ནམས་བསགས་པའོ། །སྟོང་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འགྲོ་
 བ། འདུག་པ། ཉལ་པ། འཆག་པའོ། །རིག་བྱེད་བཞི་ནི། དེས་བརྗོད། མཆོད་སྦྱོན། ལྷན་
 ཆོག། སྲིད་སྤང་ངོ། །སྐད་རིགས་བཞི་ནི། ལེགས་པར་སྒྱུར་བ་ལྟའི་སྐད། སྤ་གྱི་ཏ་རང་བཞིན་
 བའི་སྐད། ཨ་བ་སྒྲི་ཤ་བྱུར་ཆག་གི་སྐད། བི་ཤ་ཅི་ཤ་བའི་སྐད་རྣམས་སོ། །སྲིད་པ་བཞི་ནི། རྩེ་
 སྲིད། འཆི་སྲིད། བར་སྲིད། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའོ། །བདུད་བཞི་ནི། བྱང་པོའི་བདུད། ཉན་
 མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། ལྟའི་བྱའི་བདུད་རྣམས་སོ། །དགག་བྱའི་མཐའ་བཞི་
 ནི། ཡོད་པའི་མཐའ། མེད་པའི་མཐའ། གཉིས་ཀའི་མཐའ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐའོ། །སྦྱོར་
 ཅི་ལོག་བཞི་ནི། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ།
 སྒྲུག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ། མི་ཏྱག་པ་ལ་ཏྱག་པར་འཛིན་པའོ། །རྩེ་བོ་བཞི་ནི། འདོད་
 པའི་རྩེ་བོ། སྲིད་པའི་རྩེ་བོ། ལྷ་བའི་རྩེ་བོ། མ་རིག་པའི་རྩེ་བོའོ། །སྦྱིབ་པ་བཞི་ནི། ཉན་སྦྱིབ།
 ཤེས་སྦྱིབ། ཆགས་སྦྱིབ། ཐོགས་སྦྱིབ་པོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་བཞི་ནི། འཕེན་པའི་ཡན་
 ལག། འཕངས་པའི་ཡན་ལག། མངོན་པར་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག། མངོན་པར་གྱུབ་པའི་
 ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མིང་
 གཞུགས་སྦྱེ་མཆོད་དུག་རིག་པ་ཆོར་བ་དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་
 མོ། །བཞི་པ་ནི། རྩེ་བ་དང་ཆ་ཤིའོ། །ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྟོན་བཞི་ནི། མི་ཤེས་པ། མ་གྲུས་པ།
 བག་མེད་པ། ཉན་མོངས་མང་བའོ། །དགེ་སྟོང་གི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་ནི། མི་ཆངས་པར་སྟོང་
 པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། སྟོག་གཙོད་པ། ལྷན་དུ་སྦྱ་བ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་ཕམ་པ་བཞི་ཡང་
 ཟེར། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག། གཉིས་
 པའི་སྟོམས་འཇུག། གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག། བཞི་པའི་སྟོམས་འཇུག་གོ། །གཞུགས་མེད་པའི་

སྟོམས་འདུག་བཞི་ནི། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྟོང་ཅེ་
 སྟོམས་འདུག་གོ། །འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ནི། ཆོས་གོས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ།
 བསོད་སྟོམས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། གནས་མལ་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ།
 སྟོང་པ་དང་སྟོམས་པ་ལ་དགའ་བའོ། །སྒྲིག་པ་བཤགས་པའི་སྟོབས་བཞི་ནི། ཉེན་གྱི་སྟོབས།
 ལུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས། ཉེས་པ་ལས་སྦྲར་སྟོག་པའི་སྟོབས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་སྟོབས་
 ལོ། །དགོ་སྟོང་གི་ཆོས་བཞི་ནི། གཤེ་ཡང་སྦྲར་མི་གཤེ། ཁྱོས་ཀྱང་སྦྲར་མི་ཁྱོ། བརྟེག་ཀྱང་
 སྦྲར་མི་བརྟེག། མཚང་བྱས་ཀྱང་སྦྲར་མཚང་མི་འབྱ་བའོ། །སྦྱིན་པ་རྣམས་པ་བཞི་ནི། ཟང་ཟེང་གི་
 སྦྱིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ། བྱམས་པའི་སྦྱིན་པའོ། །ཆད་མེད་པ་བཞི་
 ནི། སྟོང་རྗེ་ཆད་མེད། བྱམས་པ་ཆད་མེད། དགའ་བ་ཆད་མེད། བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་
 འོ། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི། མཁོ་བ་སྦྱིན་པ། སྦྱོར་བར་སྦྱ་བ། འོན་སྟོད་པ། འོན་མཐུན་
 པའོ། །བྱན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི། ལུས་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཆོར་བ་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་
 པ། སེམས་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཆོས་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །རྩལ་ལྷུང་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་
 ནི། འདུན་པའི་རྩལ་ལྷུང་གི་རྒྱུ་པ། བཙུན་འབྱུང་གི་རྩལ་ལྷུང་གི་རྒྱུ་པ། དཔྱད་པའི་རྩལ་
 གི་རྒྱུ་པ། སེམས་ཀྱི་རྩལ་ལྷུང་གི་རྒྱུ་པའོ། །ཡང་དག་པའི་སྟོང་པ་བཞི་ནི། དགོ་བའི་ཆོས་
 མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་བསྟེད་པ་དང་། སྦྱེས་པ་རྣམས་བསྟེད་པ་དང་། མི་དགོ་བའི་ཆོས་སྦྱེས་པ་
 རྣམས་སྟོང་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྟེད་པའི་ཡང་དག་སྟོང་པའོ། །སྦྱོར་ལམ་བཞི་ནི།
 རྟོད་དང་། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་གོ། །གཟུངས་བཞི་ནི། བཟོད་པའི་གཟུངས། ལྷགས་
 ཀྱི་གཟུངས། ཆོས་ཀྱི་གཟུངས། འོན་གྱི་གཟུངས་ལོ། །སེམས་བསྟེད་བཞི་ནི། མོས་པ་སྟོད་པའི་
 སེམས་བསྟེད། ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྟེད། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་སེམས་བསྟེད། སྦྱིབ་
 པ་སྦྲངས་པའི་སེམས་བསྟེད་འོ། །ལྷ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ། སྟུང་ན་

ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ། །རྒྱན་བཞི་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན། ཉིང་ངེ་འཇིན་ཀྱི་རྒྱན། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་རྒྱན། གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་འོ། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནི། བྱ་རྒྱུད། སྦྱོང་རྒྱུད། རྣལ་
 འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དོ། །འདོད་ཆགས་རིགས་བཞི་ནི། གཉིས་གཉིས་
 འབྱུང་པའི་འདོད་ཆགས། ལག་པ་བཅངས་པའི་འདོད་ཆགས། རྒྱུད་པའི་འདོད་ཆགས། བལྟས་
 པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །ལས་བཞི་ནི། ཞི་བའི་ལས། རྒྱས་པའི་ལས། དབང་གི་ལས། དྲག་པོའི་
 ལས་རྣམས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དུམ་བུ་བཞི་ནི། རྡོར་དབྱེངས་ཀྱི་དུམ་བུ། ཁམས་གསུམ་
 རྣམ་རྒྱལ་ཀྱི་དུམ་བུ། འགྲོ་འདུལ་ཀྱི་དུམ་བུ། རོན་བྱུང་ཀྱི་དུམ་བུ་རྣམས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
 ལས་འབྱུང་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི། ཕྱག་ཆེན། དམ་རྒྱ། ཆོས་རྒྱ། ལས་རྒྱའོ། །སྟོང་བ་བཞི་ནི།
 སྟོང་བ། འིན་རུ་སྟོང་བ། སྟོང་བ་ཆེན་པོ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །དེ་བཞི་ནི་རིམ་བཤམ་བཞིན། སྟང་
 བ། མཆེད་བ། ཉིང་ཐོབ། འོད་གསལ་དང་སྦྱར་རོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་ནི། སང་པའི་
 གནས་སྐབས། མི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས། གཉིད་འཐུག་གི་གནས་སྐབས། བཞི་པའི་གནས་
 སྐབས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་ནི། བདག་གི་དེ་ཉིད། སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ལྷའི་དེ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ། །དབང་བཞི་ནི། བུམ་དབང་། གསང་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། དབང་
 བཞི་པའོ། །སྒྲིམ་པའི་ཐིག་ལེ་བཞི་ནི། སྟོང་གའི་ཐིག་ལེ། རོན་བུའི་ཐིག་ལེ། སྦྱུལ་པའི་ཐིག་ལེ།
 མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་ནི། དགའ་བ། མཆོག་དགའ། དགའ་བྲལ།
 ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དགའ་བའོ། །འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ནི། སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར། དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱེབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 བཞིའོ། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རྫོགས་རིམ་བྱིན་རྒྱབས་བཞི་ལྟན་ནི། ལུས་བྱིན་རྒྱབས། དག་བྱིན་
 རྒྱབས། ཡིད་བྱིན་རྒྱབས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་རྣམས་སོ། །རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི་ཞེས་པའི་
 གདན་བཞི་ནི། བདག་དང་། གཞན་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། གསང་བའོ། །སྦྲན་ཀྱི་རྒྱུད་བཞི་ནི། ཅ་
 པའི་རྒྱུད། བཤད་པའི་རྒྱུད། མན་ངག་རྒྱུད། བྱི་མ་རྒྱུད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུམ་ཆེན་བཞི་ནི།

ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཆེན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བའི་དུས་ཆེན། ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་ནོ། །ལྷེ་མ་དགོངས་བཞི་ནི། གཞུག་པ་ལ་ལྷེ་མ་
པོར་དགོངས་པ། གཉེན་པོ་ལ་ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་པ། བསྐྱར་པ་ལ་ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་པ།
མཆན་ཉིད་ལ་ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་པའོ། །སྒོ་སྤྱང་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་ནི། སྒོ་ཆོས་སུ་འགོ་བ།
ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བ། ལམ་གྱི་འབྲུལ་བ་སེལ་བ། འབྲུལ་བ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའོ། །ལམ་རིམ་
གྱི་ཆེ་བ་བཞི་ནི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་རབ་མ་ལུས་
གདམས་ངག་དུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་
སྤྱད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་བའོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་བསྟོད་ཆེན་བཞི་ནི། ཉེན་
འབྲེལ་བསྟོད་པ། བྱམས་བསྟོད་མཉེས་གཤིན་མ། འཇམ་བསྟོད་བསྟོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཚོ། རྣམ་
རྒྱལ་མའི་བསྟོད་པ་ས་གསུམ་འགོ་བའི་རེ་སྒྲོང་མ་རྣམས་སོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་མཇུག་ཆེན་བཞི་
ནི། དགའ་ལྷན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་མཚོད། རིང་བྱིའི་བྱམས་པ་ཞིག་གསོས། ལྷ་སར་ཆོ་
འབྲུལ་སྟོན་ལམ། གཉལ་གྱི་ལུང་རྩ་ཆེན་མོ་རྣམས་སོ། །བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞི་ནི། ཐུབ་པ།
སྤྱོད་རས་གཟིགས། མི་གཡོ་བ། སྒྲོལ་མའོ། །སྐྱ་བཞི་ནི། སྐྱལ་སྐྱ། ཡོངས་སྐྱ། རོ་པོ་ཉིད་སྐྱ།
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཞི་ནི། རྒྱལ་བ་རིན་ཆེན་མང། གཞུགས་མཛེས་
དམ་པ། སྐྱ་འབྲམས་གྲས། འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །བཞི་ཆོན་ལས་བཅུམས་
པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་པའོ། ། །

ད་ནི་ལྷ་ཆོན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། འབྲུང་བ་ལྷ་ནི། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་འོ། །ལུང་པོ་
ལྷ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་ལུང་པོ། ཆོར་བའི་ལུང་པོ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ལུང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་པོ། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ལུང་པོའོ། །འདོད་ཡོན་ལྷ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། སྤྱི་ཡོན་ཏན། དེའི་ཡོན་
ཏན། རོའི་ཡོན་ཏན། རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །འགོ་བ་ལྷ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་མི་
བསྟན་པའོ། །སྤྱི་རོལ་པའི་རྟག་པར་སྐྱ་བའི་རྟོག་གེ་སྟེ་ལྷ་ནི། གངས་ཅན་པ། ལུང་བུ་པ། བྱེ་

བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ། གཅེར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །འགོ་བའི་ལྷ་ལྷ་ནི། དུལ་ལྷ། སོ་ལྷ། མོ་ལྷ།
 དག་ལྷ། སྟོག་ལྷ་ལོ། །ཆེ་རིང་མཆེད་ལྷ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཆེ་རིང་མ། མཐེང་གི་ཞལ་བཟང་མ། མི་
 གཡོ་སྟོ་བཟང་མ། ཅོད་པན་མགྱིན་བཟང་མ། གཏད་དཀར་འགྲོ་བཟང་མ་རྣམས་སོ། །མགོན་
 སོ་རིགས་ལྷ་ནི། ལྷའི་མགོན་སོ། གསུང་གི་མགོན་སོ། རྒྱགས་ཀྱི་མགོན་སོ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་
 མགོན་སོ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མགོན་སོ་ལོ། །འཁོར་ལྷ་སྟེ་བཟང་སོ་ནི། ཀྱན་ཤེས་རྟོ་དེཅུ་དང་། ཏ་
 རྒྱལ། རྒྱངས་པ། མིང་ཆེན། བཟང་ལྷན་ནོ། །ཉེ་བའི་ལྷ་སྟེ་ནི། བྲགས་པ། རི་མེད། གང་སོ། བ་
 ལང་བདག །ལག་བཟང་རྣམས་སོ། །དག་སྟོང་ལྷ་ནི། སྟོང་བའི་དག་སྟོང་། མིང་གི་དག་སྟོང་།
 ཞལ་འཆེ་བའི་དག་སྟོང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་དག་སྟོང་། ཉན་མོངས་བྲལ་བའི་དག་སྟོང་
 ལོ། །འདུལ་བ་ནས་བཤད་བའི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་ནི། དག་ཚུལ་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན། གསང་སྟེ་སྟོན་བའི་
 སྟོབ་དཔོན། ལས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན། གནས་སྟོན་བའི་སྟོབ་དཔོན། སྟོག་བའི་སྟོབ་དཔོན་ནོ། །ལྷ་
 བ་ལྷ་ནི། ལོག་ལྷ། འཇིག་ལྷ། མཐར་ལྷ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་ཀྱི་ལྷ་བ། ལྷ་
 བ་མཆོག་འཇིན་ནོ། །ཉན་མོངས་ལྷ་ནི། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཉི་སྤྱག །ང་རྒྱལ། སྤྱག་དོག་
 གོ། །སྟོབ་བ་ལྷ་ནི། རྟོན་འགྲོད་གཉིས། གཞོད་སེམས། རྒྱགས་བ་དང་གཉིད་གཉིས། འདོད་བ་
 ལ་འདུན་པ། ཐེ་ཆོམ་རྣམས་སོ། །ལོག་འཆོ་ལྷ་ནི། ཚུལ་འཆོས། ཞེ་གསལ། གཞོགས་སྟོང་།
 ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ། རྟོན་པས་རྟོན་བ་འདོད་བ་རྣམས་སོ། །མཆོམས་མེད་ལྷ་ནི། བ་བསད་པ།
 མ་བསད་པ། དག་བཅོམ་བ་བསད་པ། དག་འདུན་ཀྱི་དབྱེན་བྱས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལ་
 ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བལོ། །ཉེ་བའི་མཆོམས་མེད་ལྷ་ནི། མ་དག་བཅོམ་བ་སྤྲོད་ཕྱུང་བ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་གསོད་པ། སྟོབ་བ་གསོད་པ། དག་འདུན་ཀྱི་འདུ་སྟོ་འཕྲོག་
 པ། མཆོད་ཉེན་འཇིག་བ་རྣམས་སོ། །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ནི། ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདོད་
 བ་ལ་འདུན་བ་དང་། གཞོད་སེམས་གཉིས་བསྐྱན་བལོ། །གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ནི། གཞུགས་
 གཞུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས། རྟོན་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པལོ། །དགའ་རབ་

[illegible]

རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས་སོ། །སྒོ་སྤྱང་
ལས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ལྡན་ནི། ས་བོན་གྱི་སྟོབས། འཕེན་བའི་སྟོབས། སུན་འབྱིན་བའི་སྟོབས།
གོམས་བའི་སྟོབས། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ནི། དད་བའི་
དབང་པོ། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་དབང་པོ། དྲན་བའི་དབང་པོ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་རབ་
གྱི་དབང་པོ་འོ། །སྤྱན་ལྟ་ནི། ལྟ་བུ་སྤྱན། འཕྱི་སྤྱན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། ཤེས་རབ་གྱི་སྤྱན། སངས་
རྒྱུས་གྱི་སྤྱན་ནོ། །མངོན་ཤེས་ལྟ་ནི། མིག་གི་མངོན་ཤེས། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། སྟོན་གནས་
རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་བའི་མངོན་ཤེས་རྣམས་
སོ། །སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟ་ནི། ཆོས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ། དུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ། སྟོན་པ་
སུན་སུམ་ཆོགས་པ། གནས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ། འཁོར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འོ། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་
ནི། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས། ཆོས་དབྱིངས་
ཡེ་ཤེས་སོ། །རིག་བའི་གནས་ལྟ་ནི། རང་རིག་པ། གཏན་ཆོགས་རིག་པ། སྤྱ་རིག་པ། གསོ་
བ་རིག་པ། བརྩོ་རིག་པ་འོ། །རིག་གནས་རྒྱུང་བ་ལྟ་ནི། སྤྱན་ངག་། མངོན་བརྗོད། རྟེན་སྦྱོར།
སྐར་ཅིས། སྒྲོས་གར་རྣམས་སོ། །བྱམས་ཆོས་སྟེ་ལྟ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ། རྒྱུ་སྒྲ་མ། མདོ་
སྟེ་རྒྱུ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་བའི་ས་
སྟེ་ལྟ་ནི། སའི་དངོས་གཞི། གཞི་བསྐྱུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྐྱུ་བ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་བསྐྱུ་
བ། རྣམ་པར་བཤད་བའི་སྒོ་བསྐྱུ་བ་འོ། །རྒྱལ་པོ་མདོ་ལྟ་ནི། བཟང་པོ་སྤྱད་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་མདོ།
རྟོ་རྗེ་རྣམ་འཛོམས་བྱས་ཀྱི་མདོ། ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ་ལྟ་བའི་མདོ། འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་བའི་
མདོ། བྱང་རྒྱལ་ལྷུང་བཤགས་བཤགས་བའི་མདོ་རྣམས་སོ། །གཙུག་ཏྲར་སྟེ་ལྟ་ནི། གཙུག་ཏྲར་
གདུགས་དཀར། གཙུག་ཏྲར་བྱི་མེད། གཙུག་ཏྲར་རྣམ་རྒྱལ། གཙུག་ཏྲར་འབར་བ། གཙུག་ཏྲར་
ཕུར་བུ་རྣམས་སོ། །གཟུངས་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་གཟུངས་ལྟ་ནི། གཙུག་ཏྲར་རྣ་བ་(རྣམ)རྒྱལ།
གཙུག་ཏྲར་བྱི་མེད། གསང་བ་རིང་བསྟེལ། བྱང་རྒྱལ་རྒྱུ་འབྱུལ། ཉེན་འབྱེལ་སྤྱིང་པོ་རྣམས་

སོ། །དགོ་ལྷན་པའི་སྟོན་ལམ་ལྟ་ནི། བཟང་སྟོང་། བྱམས་སྟོན། ཐོག་མཐའ་བར། བདེ་སྟོན། སྟོང་
 འཇུག་སྟོན་ལམ་རྣམས་སོ། །འགའ་ཞིག་གི་མ་དོར་ནས་དེའི་ཆབ་ཏུ་གསང་འདུས་སྟོན་ལམ་
 བགྱང་ངོ་། །གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་ལྟ་ནི། འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ཟླ་བ་དང་། ལྷན་ཞིང་འཛེབས་ལ་
 རྩ་བར་སྟན་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གསལ་ཞིང་རྣམ་པར་
 རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། མཉན་འོས་ཞིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་
 ལས་བཤད་ངོ་། །བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྟ་ནི། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན། ཆོག་དོན། མཆམས་
 སྟོར། བཀྲལ་ལན་རྣམས་སོ། །ཟླ་བ་གྲགས་པའི་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 གི་ཅིས་མགོ་ལྟ་ནི། ཅུམ་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ། ཁུངས་གང་ལས་བཏུས་པ། སྟོགས་གང་
 ཏུ་གཏོགས་པ། དགོས་ཆེད་གང་ཡིན་པ། དབུ་ཞབས་གི་དོན་ནོ། །དམ་ཆོག་གི་ཇས་ཤིང་ལྟ་ནི།
 མིའི་ཤ། སྤང་པོ་ཆེའི་ཤ། བ་ལང་གི་ཤ། བྱིའི་ཤ། ཏུའི་ཤའོ། །བདུད་ཅི་ལྟ་ནི། ཇི་ཆེན། ཇི་ཆུ།
 བྱང་སེམས་དཀར་དམར། རྩང་མར་རྣམས་སོ། །ཟླ་མེད་ནས་འབྱུང་བའི་ཡུམ་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་ནི།
 དབུ་རྒྱ། ལྷན་རྒྱ། མགྲལ་རྒྱ། གདུ་བྱ། རྩ་རགས་རྣམས་སོ། །སྟོགས་གི་མདོན་བྱང་ལྟ་
 ནི། ཟླ་བ་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ། ཉི་མ་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ། ས་བོན་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ། ཕྱག་མཆོན་
 ལས་བྱང་རྒྱབ་པ། སྐྱ་ཡོངས་ཇོགས་ལས་བྱང་རྒྱབ་པའོ། །སྟོགས་གི་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་ནི། དག་
 དཔེན། སེམས་དཔེན། སྐྱ་ལུས། འོད་གསལ། བྱང་འཇུག་རྣམས་སོ། །བདེ་མཆོག་གི་ཇོགས་
 རིམ་རིམ་ལྟ་ནི། བདག་གིན་བརྒྱབས་གི་རིམ་པ། སྐྱ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་རིམ་པ། རོར་བུ་འགོངས་
 པའི་རིམ་པ། ར་ལྟ་རའི་རིམ་པ། བསམ་མི་བྱབ་གི་རིམ་པའོ། །སྐྱ་གདུང་རིགས་ལྟ་ནི། ཤིང་
 རམ། རྒྱ་རི་རམ། བ་རི་རམ། ཉ་རི་རམ། བརྒྱ་རི་རམ་རྣམས་སོ། །སྐྱ་ལྟ་ནི། རོ་པོ་ཉིད་སྐྱ། ཆོས་
 སྐྱ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ། ལོངས་སྐྱ། སྐྱ་ལ་སྐྱ་དང་ལྟའོ། །ལོངས་སྐྱ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་ནི། གནས་ངེས་
 པ། ཆོས་ངེས་པ། འཁོར་ངེས་པ། དུས་ངེས་པ། སྐྱ་ངེས་པའོ། །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རིགས་
 ལྟ་ནི། རྣམ་སྤང་། མི་བསྟོད་པ། འོད་དཔག་མེད། རིན་འབྱུང་། དོན་གྲུབ་རྣམས་སོ། །ལྟ་ཆོན་

ལས་བརྒྱམས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

ད་ནི་དྲུག་ཆེན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དུས་ལོའི་ལས་བཞད་པའི་སྒྲིང་དྲུག་ནི། ཟླ་བ་དང་།
འོད་དཀར་དང་། རབ་མཆོག་གྲུ་ཤ་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ཟུང་ཟུང་དང་། དག་པོའི་སྒྲིང་རྣམས་
སོ། །དེ་དྲུག་ནི། འོད་སྟོན་དང་། མན་ད་ར་དང་། བེ་ཤ་ཅ་དང་། འོར་བུའི་འོད་དང་། རྩོ་ཤ་དང་།
བསེལ་རི་རྣམས་སོ། །མཆོ་དྲུག་ནི། སྤང་ཅི་དང་། མར་དང་། ཞོ་དང་། འོ་མ་དང་། ཅུ་དང་། ཆང་
གི་མཆོ་རྣམས་སོ། །ཁམས་དྲུག་ནི། སའི་ཁམས། ཅུའི་ཁམས། མའི་ཁམས། རྒྱུད་གི་ཁམས།
ནམ་མཁའི་ཁམས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། །དུས་དྲུག་ནི། དབྱིད། སོ་ག། དབྱར། སྟོན།
དགུན་སྟོན། དགུན་སྟོན་རྣམས་སོ། །ཉིན་མཆོན་དུས་དྲུག་ནི། སྤྱོད་ཉིན་གྲང་། སྤྱོད་སྟོན།
ནམ་གྲང་། མོ་རངས་ཏེ་དྲུག་པོ། སྟོན་སྤྱོད་དྲུག་ནི། མངར་བ། སྦྱར་བ། ཁ་བ། བསྐྱ་བ། ལྟ་བ།
ལན་ལྟ་བའོ། །སྟོན་བཟང་པོ་དྲུག་ནི། ར་ཏེ་སྤྱོད་གི་བཟང་པོ། ཅུ་གང་སྟོན་བའི་བཟང་པོ། གྲུར་
གྲུམ་མཆིན་པའི་བཟང་པོ། མི་མི་སྟོན་ཅུའི་བཟང་པོ། སྟུག་སྟེལ་མཁའ་མའི་བཟང་པོ། ཀ་ཀོ་
ལ་མཆོར་བའི་བཟང་པོའོ། །སེམས་དྲུག་ནི། ཅུ་བའི་སེམས། རྗེས་སུ་དཔྱེད་པའི་སེམས། རྣམ་
པར་དཔྱེད་པའི་སེམས། དེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས། སྟོན་པའི་སེམས། སྟོན་པའི་སེམས་
སོ། །ཆོར་བ་དྲུག་ནི། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ། རྣམ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ། སྟོན་ཤེས་སུ་
གྱུར་པའི་ཆོར་བ། སྟོན་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ། ལུས་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ། ཡིད་ཤེས་སུ་
གྱུར་པའི་ཆོར་བའོ། །འདུ་ཤེས་དྲུག་ནི། མཆོན་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། མཆོན་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས།
རྒྱ་རྒྱུད་བའི་འདུ་ཤེས། རྒྱ་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས། ཆད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་
ཤེས་རྣམས་སོ། །རེག་པ་དྲུག་ནི། མིག་རྣ་བ། སྟོན་སྟོན། ལུས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འདུས་པའི་
རེག་པ་སྟེ་དྲུག་པོ། དེ་མ་དྲུག་ནི། དེ་ཆེན། དེ་རྒྱ། མིག་སྟུག་རྣ་སྟུག། མཆིལ་མ། སྟོན་སྟོན་
རྣམས་སོ། །ལུས་ཀྱི་སྟོན་དྲུག་ནི། རྒྱ་མ། འོང་ག། འོ་བ། བཀྲེ་མ། སྤང་བ། མཁྲིས་པ་རྣམས་
སོ། །བྱེ་བྲག་པའི་ཆོག་དོན་དྲུག་ནི། རྗེས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་

དང་། འདུ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ། །བྲམ་ཟེའི་ལས་དྲུག་ནི། སྟོག་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། མཆོད་
 གྱིན་དང་། མཆོད་གྱིན་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། གྱིན་པ་དང་། ལེན་པའོ། །སྤྱི་རྒྱལ་བའི་རྟོག་གེ་སྟེ་
 དྲུག་ནི། སྤར་གྱི་ལྷའི་སྟེང་དུ་ཆད་པར་སྒྲ་བ་རྒྱང་འཕེན་པ་བསྟན་པའོ། །པ་རྒྱལ་ཏུ་གྱིན་པའི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་དྲུག་ནི། སེར་སྒྲ། ཚུལ་འཆལ། ཞེ་སྤང་། ལེ་ལོ། རྣམ་གཡེང་། ཤེས་འཆལ་རྣམས་
 སོ། །ས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོ་བ་ནི། ཤར་མཐོ་ན་རུབ་དམའ། རུབ་མཐོ་ན་ཤར་དམའ། ལྷོ་མཐོ་
 ན་བྱང་དམའ། བྱང་མཐོ་ན་ལྷོ་དམའ། མཐའ་མཐོ་ན་དབུས་དམའ། དབུས་མཐོ་ན་མཐའ་དམའ་
 པའོ། །བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད། དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བ། དེ་བྱུང་པར་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི། གསུམ་པའི་
 དངོས་གཞི། བཞི་པའི་དངོས་གཞིའོ། །བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྤྲང་དྲུག་ནི། རོན་མེད་པའི་བསྟན་
 བཅོས། རོན་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས། ངན་གཡོའི་བསྟན་བཅོས། བཅེ་བྲལ་གྱི་བསྟན་བཅོས།
 ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས། ཚྱད་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སོ། །རིགས་
 ཆོགས་དྲུག་ནི། ཅ་བ་ཤེས་རབ། རིན་ཆེན་སྤང་བ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་
 པ། ཚྱད་བསྟོན་གྱི་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་རྣམས་སོ། །བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་ནི། སྤྱི་ས་ཆོམ་
 དད་པའི་གཞུང་། ས་རྒྱན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གཞུང་། སྟོང་འཇུག་བསྐྱབ་བདུས་སྟོང་པའི་གཞུང་
 རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་དྲུག་ནི། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། འཆི་བར་སེམས་པའི་
 ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། རྗེས་སུ་བསྐྱུང་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། གནས་པ་ལས་
 མི་བསྟོད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ། རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་དྲུག་ནི། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་གྱིན་པའི་སྟོབ་
 དཔོན། བཟླས་ལུང་གྱིན་པའི་སྟོབ་དཔོན། རྒྱུད་བཤད་པའི་སྟོབ་དཔོན། མན་ངག་སྟོན་པའི་སྟོབ་
 དཔོན། དབང་བསྐྱར་པའི་སྟོབ་དཔོན། ལས་བྱེད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལོ། །དྲུག་སྟེ་ནི། དགའ་པོ། ཉེ་
 དགའ། འགྲོ་མཁྱོགས། འཆར་ཀ། འདུན་པ། རབས་སའོ། །ཁྱི་དྲུག་འགྲོག་ནི། སེང་གེ། སྤང་

ཆེན། ཏ་མཆོག་། མ་བྱ། ཤང་ཤང་། གྲུང་གི་མི་རྣམས་སོ། །འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ནི། ལྷ། མི། ལྟ་
མ་ཡིན། ངན་སོང་གསུམ་སོ། །འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ནི། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ། སུམ་ཅུ་ཅ་
གསུམ་པ། མཆོ་མའམ་འཐབ་བྲལ་པ། དགའ་ལྷན་པ། འབྲུལ་དགའ་པ། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་
པའོ། །བོད་མིའུ་གདུང་དྲུག་ནི། འབྲི་གུང་སྐྱ་རའི་གདུང་། སྐྱག་ཕུང་གཟིའི་གདུང་། ས་སྐྱ་འཁོན་
གི་གདུང་། ཆོས་རྒྱལ་བུའི་གདུང་། འོད་གསལ་ལྷའི་གདུང་། སྒྲེའུ་གདུང་གོང་མ་ལྷའི་གདུང་དང་
དྲུག་གོ། ཆོས་ཉན་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དྲུག་ནི། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ལ་
སྐྱན་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྐྱན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ཉན་ཉན་ཉམས་སྐྱ་
སྒངས་པ་ལ་ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སོ། །སྐལ་བ་དྲུག་ནི། དབང་ཕྱག་ཕྱན་སུམ་
ཆོགས་པ། གཟུགས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ། དཔལ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ། གྲགས་པ་ཕྱན་སུམ་
ཆོགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ། བཙོན་འགྲུས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི། ཕྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་
གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །རྗེས་སུ་བྱོན་པ་དྲུག་ནི། སངས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་བྱོན་པ། ཆོས་རྗེས་སུ་
བྱོན་པ། དག་འདུན་རྗེས་སུ་བྱོན་པ། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་བྱོན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བྱོན་པ། ལྷ་
རྗེས་སུ་བྱོན་པའོ། །མདོན་ཤེས་དྲུག་ནི། མདོན་ཤེས་ལྷའི་སྤྲེང་དུ་བྱུག་བྱེད་མདོན་ཤེས་བསྐྱར་
པའོ། །མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ནི། ཅུས་པ། ཀང་། ལུ་བ། ཤ། ལྷག། བགས་པའོ། །ཅ་འཁོར་
ལོ་དྲུག་ནི། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གི་འཁོར་ལོ། མགིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་གི་འཁོར་ལོ། སྤྲིང་ག་ཆོས་གི་
འཁོར་ལོ། ལྷེ་བ་སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོ། གསང་གནས་བདེ་སྤྱོད་གི་འཁོར་ལོ། རྟོར་བུའི་དབྱུང་གི་
འཁོར་ལོ་དང་དྲུག་གོ། བྱ་རྒྱུད་གི་ལྷ་དྲུག་ནི། སྤྲོང་པའི་ལྷ། ཡི་གའི་ལྷ། སྤྲའི་ལྷ། གཟུགས་གི་
ལྷ། ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ། མཆོན་མའི་ལྷའོ། བྱ་རྒྱུད་རིགས་དྲུག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས།
པརྒྱའི་རིགས། རོ་རྗེའི་རིགས། རྟོར་བུའི་རིགས། ལུས་ཅེན་གི་རིགས། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་

ནམས་སོ། །རྒྱལ་བ་རིགས་ཏུག་ནི། རྣམ་སྤང་། མི་བསྐྱོད་པ། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད།
 དོན་གྲུབ། རྫོང་ཆེ་འཆང་ནམས་སོ། །མ་རྒྱུད་རིགས་ཏུག་ནི། རྫོང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད། རྣམ་སྤང་གི་
 རྒྱུད། ཉེ་རུ་ཀའི་རྒྱུད། རྫོང་ཆེ་ཉི་མའི་རྒྱུད། བསྐྱེད་པར་དབང་གི་རྒྱུད། ཉ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ནམས་
 སོ། །ཡལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཏུག་ནི། དབུ་རྒྱ། རྩ་རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། གཏུ་བྱ། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས།
 ཐལ་ཆེན་གྱི་ཆོས་བུ་ནམས་སོ། །ཀྱེ་རྫོང་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུག་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་
 བསྐྱོད་པ་རྣམ་སྤང་གི་ཡན་ལག །དབང་བསྐྱར་བ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཡན་ལག །བདུད་ཅི་མུང་བ་
 འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག །བསྐྱོད་པ་རིན་འབྱུང་གི་ཡན་ལག །མཆོད་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག །རྗེས་ཆགས་རྫོང་སེམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །དུས་འཁོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་སྦྱར་བ་ཡན་ལག་
 ཏུག་ནི། སེར་མུད། བསམ་གཏན། སྟོག་ཚུལ། འཛིན་པ། རྗེས་བྲན། ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །ནི་
 གུའི་ཆོས་ཏུག་ནི། གཏུམ་མོ་བདེ་རྩྱེད་རང་འབར། སྐྱུ་ལུས་ཆགས་སྤང་རང་གྲོལ། མི་ལམ་ཉིད་
 འབྱུལ་རང་དག །འོད་གསལ་གཏི་མུག་རང་སངས། འཕོ་བ་མ་བསྐྱོམས་སངས་རྒྱས། བར་དོ་
 རྒྱལ་བ་འོངས་སྐྱུ་ནམས་སོ། །རྣམ་རྩེ་ཆོས་ཏུག་ནི། གཏུམ་མོ། སྐྱུ་ལུས། འོད་གསལ། འཕོ་བ།
 གྲོང་འཇུག །བར་དོའོ། །ཏུག་ཆན་ལས་བརྩམས་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་སྟེ་ལྷ་བའོ། ། །

ད་ནི་བདུན་ཆན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ཁོར་ལུག་གི་རི་བདུན་
 ནི། འོད་སྟོན། མན་ད་ར། ནི་༡༥། རྫོང་གུའི་འོད། རྫོང་༡། གངས་རི། རྫོང་ཆེའི་རི་ནམས་སོ། །དུས་
 འཁོར་ལུགས་ཀྱི་རོལ་མཆོ་བདུན་ནི། ལྷའི་མཆོ། ཆང་གི་མཆོ། ལྷའི་མཆོ། འོ་མའི་མཆོ། ལྷའི་
 མཆོ། མར་གྱི་མཆོ། སྤང་ཅིའི་མཆོའོ། །དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ཁོར་ལུག་གི་སྤྱིང་བདུན་
 ནི། ལྷ་བ། འོད་དཀར། ཀུམ་ །མིའམ་ཅི། ལྷང་ལྷང་། དག་པོའི་སྤྱིང་། འཛམ་སྤྱིང་ཆེན་པོ་ནམས་
 སོ། །མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་རོལ་མཆོ་བདུན་ནི། རོལ་མཆོ་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་
 རོ། །མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་གསེར་གྱི་རི་བདུན་ནི། ལྷ་ལྷུང་འཛིན། རྣམ་འདུད། ཉ་ན། ལྷ་ན་
 ལྷུག །སེང་ལྷེང་ཅན། གཞོལ་མདའ་འཛིན། གཉའ་ཤིང་འཛིན་རིའོ། །འཛིག་ཉེན་བདུན་ནི། འགྲོ་

བ་རིགས་དུག །བར་སྤྱིད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་བདུན་ནོ། །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ནི། གསེར། དངུལ།
 བེའུ་ཅ། སྤུག །རྫོང་སྤྱིད་པོ། ཤེལ། སྤྱིག་དམར་པོའོ། །ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ནི། རལ་
 གྱི། བགས་པ། ཁང་བཟང་། གོས། རྒྱགས་ཆལ། མལ་ཆ། ལྷམ་རྣམས་སོ། །རྒྱལ་སྤྱིད་རིན་པོ་
 ཆེ་སྣ་བདུན་ནི། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། རྟོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ། བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། བྱིམ་བདག་རིན་
 པོ་ཆེ། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ཏ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའོ། །སྤང་པོ་ཆེའི་ཡན་
 ལག་བདུན་ནི། ཀླང་ལག་བཞི། མཇུག་མ་མ་ཟེག་པ་དང་། རྟེན་པ་འདོམས་ཀྱི་བར་ན་འདུག་
 པ་དང་། སྣ་ལེགས་བར་གནས་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །རྟོར་བྱ་ཆ་བདུན་ནི། རྒྱལ་པོ་རྣ་ཆ། བཅུན་མོ་
 རྣ་ཆ། རྟོན་པོ་རྣ་ཆ། གསེར་གྱི་དོང་ཆེ། བསེ་རུའི་རུ་ཅོ། རུ་རུའི་ཐང་ཤིང་། སྤང་ཆེན་མཆེ་
 བའོ། །སྤྱི་བྱ་མོ་སྤྱན་བདུན་ནི། གཡའ་གྱི་མ། ཉྱང་ཟེལ། གརྲ་ཅུང་། ཉྱང་ལེན། ཉིག་ཏ། བོང་
 དཀར། སྤང་ཅི་དོ་བའོ། །གསོ་དབྱེད་ལས་འབྱུང་བའི་དོ་མཆར་ཅ་བདུན་ནི། བྱིམ་ལྷ། མཁོན་
 ལྷ། དག་ལྷ། སྟོགས་ལྷ། གདོན་ལྷ། མེ་ཅུ་གོ་བསྟོན། །བྱ་ཅ་བཏག་པ་རྣམས་སོ། །ལུས་བྱངས་
 བདུན་ནི། ཐག །འ། ཆེལ། རུས་པ། ཀླང་། ལུ་བ། ཅུ་རྣམས་སོ། །རྣམ་དབྱེ་བདུན་ནི། རོ་པོ་
 བརྗོད་པ། ལས་སྤྱ་བྱ་བ། བྱེད་པ་པོ། དགོས་ཆེད། འབྱུང་ཁུངས། འབྱེལ་བ། གནས་གཞི་རྣམས་
 སོ། །སྤྱ་ཅལ་རེ་བཞིའི་ནང་གི་དབྱངས་བདུན་ནི། བར་མ། དང་སྟོང་། ས་འཛིན། དུག་སྟེལ། ལྷ་
 ལྷན། རྟོ་གསལ། འཁོར་ཉན་རྣམས་སོ། །ང་རྒྱལ་བདུན་ནི། ང་རྒྱལ། ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ། ང་རྒྱལ་
 ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། ངའོ་སྣམ་བའི་ང་རྒྱལ། མདོན་བའི་ང་རྒྱལ། ཅུང་ཟད་སྣམ་བའི་ང་རྒྱལ། ལོག་
 བའི་ང་རྒྱལ་རྣམས་སོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན་ནི། སྟོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཆངས་
 སྟོད་དེ་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་། རུན། སྤ་མ། ངག་འབྲལ། ཆོག་རྩལ་སྟེ་ངག་གི་ལས་བཞི་སྟེ་
 བདུན་ནོ། །རྟོ་རིགས་བདུན་ནི། ཡིད་དཔྱོད། སྤང་ལ་མ་ངེས་པ། བཅད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་
 ཆོམ། མདོན་སྤམ་གྱི་ཆད་མ། རེས་སྤྱ་དབག་བའི་ཆད་མ་རྣམས་སོ། །གཟའ་བདུན་ནི། ཉི་མ།
 རྩ་བ། མིག་དམར། ལྷག་པ། བྱར་བྱ། པ་སངས། སྟེན་པ་རྣམས་སོ། །མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

བདུན་ནི། རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། གཞུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འབྱོར་བའི་ཡོན་ཏན། དབང་ལྷན་གི་
 ཡོན་ཏན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཆེ་རིང་བའི་ཡོན་ཏན། བད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །འཕགས་
 བའི་ནོར་བདུན་ནི། དད་པའི་ནོར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར། ཐོས་པའི་ནོར། གཏོང་བའི་ནོར། རོ་ཆ་
 ཤེས་པའི་ནོར། ཁྲིལ་ཡོད་པའི་ནོར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར་རྣམས་སོ། །རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ནི།
 ཀླང་པ་སྦྱིལ་གྱང་། ལག་པ་མཉམ་བཞག །སྒྲལ་ཆོགས་དང་པོར་བསྒྲང་བ། མགྱིན་པ་རྒྱང་ཟད་
 གྲག་པ། དབྱང་པ་རྒྱོད་གཤོག་ལྟར་བརྒྱངས་པ། མིག་སྒྲ་ཅེར་ཐབས་པ། ལྷེ་ཡ་རྒྱ་ལ་སྤྱར་བ་
 རྣམས་སོ། །མ་དག་ས་བདུན་ནི། དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་
 འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་པ་སྤྱངས་དགའ་བ། དྲག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བདུན་པ་རིང་
 དུ་སོང་བའོ། །ཡན་ལག་བདུན་ནི། ལྷན་འཆལ་བའི་ཡན་ལག །མཆོད་པའི་ཡན་ལག །བཤགས་
 བའི་ཡན་ལག །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་
 ལག །སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡན་ལག །དགེ་བ་རྣམས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་
 བའི་ཡན་ལག་གོ། །རྒྱན་བཤགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 བ། རོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བ། སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད་པ། འཇུག་
 སེམས་བསྐྱེད་པ། བསྐྱོ་བ་རྣམས་སོ། །སོ་ཐར་གྱི་རིགས་བདུན་ནི། དགེ་བསྐྱེན་པ་མའི་སྤྲོམ་
 པ་གཉིས། དགེ་ཚུལ་པ་མའི་སྤྲོམ་པ་གཉིས། དགེ་སྒོལ་པ་མའི་སྤྲོམ་པ། དགེ་སྒོང་པ་མའི་སྤྲོམ་
 པ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནོ། །རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ནི། མར་ཤེས། དེན་དན། དེན་གཙོ། ཡིད་
 འོང་གི་བྱམས་པ། སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ། ལྷན་བསམ་རྣམ་དག །སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདུན་ནོ། །ཆོད་
 མ་སྡེ་བདུན་ནི། རྣམ་འགྲེལ། རྣམ་ངེས། རིགས་ཐིགས་ཏེ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྐྱར་བཅོས་གསུམ།
 གཏན་ཆོགས་ཐིགས་པ། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ། རྒྱད་གཞན་གྱལ་པ། ཅོད་རིགས་ཏེ་ཡན་ལག་ལྟ་
 བུའི་བསྐྱར་བཅོས་བཞི་སྡེ་བདུན་ནོ། །མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ནི། རི་སྐད་དུ། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་
 རུའི་བྱས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི། །རྣམ་ཤེས་ཆོགས་ནི་ལྟ་སྦྱིད་ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱི་

ཕུང་པོ་ཤུ་རིའི་བྱས། །གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མེད་འགལ་བྱས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་
གསུམ་པོ་ཆེས། །ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆེན་པོ་
བདུན་ནི། དམིགས་པ་ཆེན་པོ། སྤྱབ་པ་ཆེན་པོ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ། བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པ་ཆེན་
པོ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ། ཡང་དག་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོ། འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་འདི་རྣམས་
དང་ལྡན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཟླ་དེད། །སད་མི་མི་བདུན་ནི། སྤྱ་གསལ་སྤང་། མཆིམས་
ཤུ་གྲ་ཤ་ཟླ། བ་གོར་བེ་རོ་ཅ་ན། དན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། མ་རིན་ཆེན་མཆོག་། འཁོར་
སྤྱི་དབང་པོ། ཅང་ལེགས་གྲུབ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་འདྲེན་ལུགས་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །བསྟན་
པའི་གཏད་རབས་བདུན་ནི། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་འོད་སྤང་། ཀུན་དགའ་པོ། ཨ་ནའི་གོས་ཅན། ཉར་
སྤྱས། ཉི་ཉི་ཀ། ཉག་པོ། ལེགས་མཐོང་རྣམས་སོ། །ས་སྐྱ་བ་འཇམ་དབྱངས་བདུན་རྒྱུད་ནི། ས་
ཆེན་ཀུན་དགའ་སྤྱི་པོ། རྩེ་བཙུན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ། རྩེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན། དཔལ་
ཆེན་འོད་པོ། ས་སྐྱ་བཟླ་ཏ། ཟངས་ཆ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་སྟོ་
གྲོས་རྒྱལ་མཆོན་རྣམས་སོ། །རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་གདན་ས་འཛིན་པ་འཇམ་དབྱངས་གཙང་བ་བདུན་
བརྒྱུད་ནི། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། ལྷ་ལུ་བ་ལེགས་
པ་རྒྱལ་མཆོན། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། གཡག་སྟེ་སྟོ་གྲོས་ཆོས་སྤྱི་པོ། རྩེ་སྟོ་གྲོས་བཏྲན་
པ། འཇམ་དབྱངས་སྟོན་ལམ་དཔལ་བ་རྣམས་སོ། །བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལྷ་ཆོས་བདུན་ནི། ལུབ་
པ། སྤྱན་རས་གཟིགས། མི་གཡོ་བ། སྟོལ་མ་སྟེ་ལྷ་བཞི་དང་། སྟེ་སྟོད་གསུམ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་
མོ། །འགྲེས་རྒྱུད་བདུན་ནི། ཕུང་པོ། སྟེ་མཆེད། ཁམས། ཉེན་འབྲེལ། ཟས། བདེན་པ། ཕུང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །རྒྱུད་སྟེ་མའི་བཟླ་བྱ་དོ་རྩེའི་གནས་བདུན་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་
ཆོགས་ཁམས་དང་བྱང་རྒྱུ་དང་། ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་
ཀུན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྟན་ན། །དོ་རྩེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །མཆོན་བཟང་གི་བདུན་མཐོ་བ་ནི། ཕུག་གི་བོལ་གཉིས། ཞབས་ཀྱི་བོལ་གཉིས། དཔུང་

མགོ་གཉིས། ལྷག་པའི་ཕྱོགས་མཐོ་བའོ། །སངས་རྒྱས་དབང་པོ་བདུན་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམ་
གཟིགས། གཙུག་ཏོར་ཅན། ཐམས་ཅད་སྐྱོབ། འཁོར་བ་འཇིག། གསེར་བྱབ། འོད་སྤང། རྒྱ་
བྱབ་པ་རྣམས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱོད་ལན་ལག་བདུན་ལྟ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
པའི་ལན་ལག །ལ་སྤྱོད་གྱི་ལན་ལག །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལན་ལག །རང་བཞིན་མེད་པའི་ལན་
ལག །སྤྱོད་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་གང་པའི་ལན་ལག །རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ལན་ལག །འགོག་པ་མེད་
པའི་ལན་ལག་རྣམས་སོ། །བདུན་ཆོན་ལས་བཅུ་མས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དུག་པའོ། ། །

ད་ནི་བརྒྱད་ཆོན་བཞི་དཔར་བྱ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱད་ནི། སྤྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད། ར་
བའི་སྤྱག་བསྐྱེད། ཀ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད། འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད། དག་མི་སྤྱག་བ་དང་འབྲུད་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེད། གཉེན་སྤྱག་བ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད། འདོད་པ་བཅོལ་གྱང་མི་རྟོག་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་སོ། །ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་ནི། ཡང་སོས།
ཐིག་ནག། བསྐྱེད་འཛོམས། ཏུ་འབོད། ཏུ་འབོད་ཆེན་པོ། ཆ་བ། རབ་ཏུ་ཆ་བ། མནར་མེད་
རྣམས་སོ། །གྲང་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་ནི། ལུ་བྱར་ཅན། ལུ་བྱར་རྟོལ་བ། ཨ་ལུ་བྱར་བ། གྱི་
ཏུད་བྱར་བ། སོ་ཐམ་ཐམ་བ། ལུ་བྱལ་ལྟར་གས་བ། བརྒྱ་ལྟར་གས་བ། བརྒྱ་ལྟར་ཆེར་གས་བ་
རྣམས་སོ། །མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ནི། དཔྱལ་བ། ཡི་དྲགས། ཏུད་འགོ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ།
ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེས་བ། དབང་པོ་མ་ཆང་བ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཏུ་སྐྱེས་བ།
ལོག་ལྷ་ཅན་རྣམས་སོ། །དལ་བ་བརྒྱད་ནི། དེ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ལུས་ཉེན་ནོ། །འཇིགས་
བ་བརྒྱད་ནི། སེང་གའི་འཇིགས་བ། སྤང་པོ་ཆེའི་འཇིགས་བ། མེ་ཡི་འཇིགས་བ། སྤྱལ་གྱི་
འཇིགས་བ། རྒྱན་པོའི་འཇིགས་བ། ལྷགས་སྤྱོག་གི་འཇིགས་བ། ལུ་པོའི་འཇིགས་བ། བ་ཐའི་
འཇིགས་བ་རྣམས་སོ། །འཇིག་ཉེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ནི། རྟོག་ན་དགའ་བ། མ་རྟོག་ན་མི་དགའ་བ།
སྤྱན་པ་ཐོས་ན་དགའ་བ། མི་སྤྱན་པ་ཐོས་ན་མི་དགའ་བ། བདེ་ན་དགའ་བ། མི་བདེ་ན་མི་དགའ་
བ། བསྐྱོད་ན་དགའ་བ། སྤྱད་ན་མི་དགའ་བ་རྣམས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱོད་བརྒྱད་ནི། ཉོག་

དཔྱོད་གཉིས། བདེ་སྤྱད་གཉིས། ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་
 སོ། །བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཤེས་སྤང་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། སྒྲིམ་གཅོད་པ། མ་བྱིན་བར་ལེན་
 པ། འདོད་པས་ལོག་བར་གཡེམ་པ། རྩོད་དུ་སྦྱ་བ། ཆང་འཕུང་བ། དུས་མ་ཡིན་བཤེས་ཁ་ཟས་བ་
 བ། འཕྲེང་སོགས་གར་སོགས་གཅིག་དུ་བྱས་པ། མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ་རྣམས་སོ། །རྣམ་ཤེས་
 ཆོགས་བརྒྱད་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྤྱིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།
 ལྷེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཉོན་ཡིད། ཀྱན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་སོ། །རྩ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྔ་ནི། བསིལ་བ། ཡང་བ། ཞིམ་བ། འཇམ་
 པ། དྲངས་བ། སྤིང་བ་མེད་པ། འཕུང་ན་མགྱིན་པ་བདེ་བ། འཕུང་ན་སྟོ་བ་ལ་མི་གཞོད་པ་རྣམས་
 སོ། །གསོ་དབྱུང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ལུས་ཀྱི་དབྱུང། བྱིས་བཤེས་དབྱུང། གདོན་ཀྱི་དབྱུང། ལུས་
 སྟོད་ཀྱི་དབྱུང། མཆོན་གྱིས་ལོག་བཤེས་མེད་དབྱུང། མཆེ་བ་བྱུག་བཤེས་དབྱུང། ཀླས་བཤེས་དབྱུང།
 རོ་ཅའི་དབྱུང་རྣམས་སོ། །བརྟག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། ས་གཞི་བརྟག་པ། རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པ།
 གོས་བརྟག་པ། ལྷོན་ཤིང་བརྟག་པ། སྦྱེས་པ་བརྟག་པ། བུད་མེད་བརྟག་པ། རྟ་བརྟག་པ། སྦྱང་
 པོ་ཆེ་བརྟག་པ་རྣམས་སོ། །ངག་གི་གནས་བརྒྱད་ནི། ཁོག་པ། མགྱིན་པ། ཀླ། ལྷ། ལྷ། སོ། ལྷ།
 པོ། མཆུ་རྣམས་སོ། །སྤྱིའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ནི། སྤྱི་མ་བདུན་གྱི་སྤྱིའི་དུ་བོད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །བཟ་
 ཤེས་རྣམས་བརྒྱད་ནི། མེ་ལོང་། གི་ཕྱོ། ཞོ། དུར་བ། བེལ་བ། དུང་དཀར། ལི་ཁྱི། ལུངས་ཀར་
 རྣམས་སོ། །སྒྲིགས་ཀྱི་སྦྱང་པོ་བརྒྱད་ནི། ས་སྦྱང་བྱ། བརྒྱ་དཀར་བ། གཡོན་སྒྲིགས། མིག་སྦྱོར།
 ས་ལ་དགའ། མེ་རྟོག་སོ་ཅན། ས་ཀྱན་ལ་གྲགས་པ། ཆ་མཛེས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་ཆུང་
 མ་སྦྱང་པོ་བརྒྱད་ནི། སྦྱོན་གྲོལ། དམར་སེར། སེར་སྦྱ། དཔེ་མེད་མ། ཟངས་སྦྱ། སོ་ལེགས།
 ཡན་ལག་མཛེས་པ། གསལ་ལྡན་མཐོ། །སྦྱ་ཆེན་བརྒྱད་ནི། དབང་སྤྱད་ཆེན་པོ། བརྒྱ་བྱིན།
 ཆངས་པ། བྱུང་འཕྱུག། འདོད་པའི་དབང་སྤྱད། ཆོགས་བདག། ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ། གཞོན་ཏུ་གདོང་
 དུག་གོ། །སྦྱ་ཆེན་བརྒྱད་ནི། མཐའ་ཡས། འཛོག་བོ། སྦྱོབས་རྒྱ། རིགས་ལྡན། རོར་རྒྱས། དུང་

སྒྲིང་། བཟླ། མ་རུ་ཏ་རྣམས་སོ། །གཟའ་བརྒྱད་ནི། བ་སངས། སུར་བུ། ཟླ་བ། ལྷག་བ། མིག་
 དམར། ཟླ་གཅན། ཉི་མ། སྟེན་པའོ། །ལྷ་སྟེན་སྟེ་བརྒྱད་ནི། གཤིན་རྗེ། མ་མོ། བདུད། བཙན།
 རྒྱལ་པོ། ལྷ། གཞོད་སྒྲིན། གཟའ་རྣམས་སོ། །སྤྱི་ནང་གསང་བའི་ལྷ་སྟེན་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱང་ཡོད་དེ་
 འདིར་མ་བྲིས་སོ། །རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་བརྒྱད་ནི། དབུ་རྒྱ། སྒྱན་རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། རྒྱག་གཏུབ།
 ཞབས་གཏུབ། སྒླེ་རགས། རོ་ཤལ། སེ་མོ་རོ་རྣམས་སོ། །དུར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆས་བརྒྱད་ནི། མི་མགོ་འི་
 དབུ་རྒྱ། མི་མགོ་འི་རོ་ཤལ། སྤང་ཆེན་གྱི་བགས་པའི་སྟོད་གཡོགས། ཞིང་ལྷགས་ཀྱི་གཡང་
 གཞི། ལྷག་ལྷགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས། ཞག་གི་སོར་རིས། ལྷག་གི་ཐིག་ལེ། ཐལ་ཆེན་གྱི་ཆོམ་བུ་
 རྣམས་སོ། །དབང་པོའི་གད་མོ་བརྒྱད་ནི། ཏ་ཏ་བསྟེགས་པའི་གད་མོ། ཉི་ཉི་དབྱེས་པའི་གད་
 མོ། ཉི་ཉི་སྟེག་པའི་གད་མོ། ཉོ་ཉོ་བྲིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་གད་མོ་རྣམས་སོ། །དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་
 ནི། ཤར་དུ་གཏུམ་དག། བྱང་དུ་ཆང་ཆེང་འཇིགས་པ། རུབ་དུ་རྩོ་རྩེ་འབར་བ། ལྷོར་ཀང་རུས་
 ཅན། དབང་ལྷན་དུ་དག་དུ་ཆོད་པ། མེར་བག་ཤིས་ཆལ། བདེན་བལ་དུ་སྒྱན་པ་དག་པོ། རྒྱང་
 དུ་གི་ལི་གི་ལི་འི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་བྲ་ཀ་ར་ཏ་
 སྟེ་བརྒྱད་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཆོས་དང་ཆོས་
 ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། རྣམ་བཤད་རིག་པ། ལས་གྲུབ་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ། སྤང་པོ་ལྷའི་
 རབ་དུ་བྱེད་པ། ཉི་བུ་པ། སུམ་ཅུ་པའི་རབ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་
 འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མི་འདེན་པར་ཉེན་འགྲེལ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་འདེན་ནོ། །ཀམ་རབས་བརྒྱད་ནི།
 ཀམ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ། ཀམ་པ་གླི། ཀམ་རང་བྱུང་རྩོ་རྗེ། ཀམ་རོལ་པའི་རྩོ་རྗེ། ཀམ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ། ཀམ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཀམ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། ཀམ་མི་བསྐྱོད་རྩོ་རྗེ་
 རྣམས་སོ། །རྣམ་སྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། ཆེ་རིང་བ། ཁ་དོག་སུན་སུམ་ཆོགས་པ། རིགས་
 སུན་སུམ་ཆོགས་པ། དབང་ལྷག་སུན་སུམ་ཆོགས་པ། ཆོག་བཙན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ།
 སྒྲིལ་བ་ཡིན་པ། ལྷོབས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་སོ། །སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ནི། བསྟེན་གནས་གྱི་

སྒྲུལ་པ། དག་བསྐྱེད་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ། དག་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ། དག་སྒྲོང་པ་
 མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ། དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲུལ་པ་རྣམས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གོས་ཁ་བསྐྱར་དུ་མི་
 རུང་བའི་ཆོན་བརྒྱད་ནི། རྒྱ་སྐྱེགས། ལེ་བཀའ་ཅི། བཙོད། སྒྲག་ཤིང་ཅི། མཐིང་ཤིང་། མཆ་ལ།
 སིལ་ར། གུར་ཀྱུ་རྣམས་སོ། །ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། རྒྱན་ཞུགས་
 འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་
 འོང་འབྲས་གནས། དག་བཙོམ་ཞུགས་པ། དག་བཙོམ་འབྲས་གནས་རྣམས་སོ། །དམན་པ་ས་
 བརྒྱད་ནི། དེགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་པའི་ས། སྒྲབ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ས་རྣམས་སོ། །ཐུན་མོང་གི་
 དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ནི། དེལ་བུའི་དངོས་གྲུབ། མིག་སྒྲན་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། ས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ།
 རལ་གྱིའི་དངོས་གྲུབ། མཁའ་ལ་འཕྱར་བའི་དངོས་གྲུབ། མི་སྤང་བའི་དངོས་གྲུབ། འཆི་བ་མེད་
 བའི་དངོས་གྲུབ། ཉན་འཛོམས་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་སོ། །ཐུན་མོང་བའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་
 ཉན་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་སྤྱ་བའི་ཡོན་ཉན། གཟུགས་རགས་པའི་ཡོན་ཉན། ཡང་བའི་ཡོན་ཉན།
 སྒྲབ་པའི་ཡོན་ཉན། ཡང་དག་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཉན། རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཡོན་ཉན། བརྒྱན་པའི་
 ཡོན་ཉན། འདོད་དག་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཉན་རྣམས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་
 ཡོན་ཉན་བརྒྱད་ནི། རྒྱ་ཡི་དབང་ཕྱུག། གསུང་གི་དབང་ཕྱུག། ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག། རྩ་འབྲུལ་
 ཀྱི་དབང་ཕྱུག། ཀྱུན་འགྲོའི་དབང་ཕྱུག། གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག། ཅི་འདོད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག། འཕྱིན་
 ལས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་སོ། །ཉེ་བའི་སྤྱས་བརྒྱད་ནི། འཇམ་དབྱུངས། ཐུན་རས་གཟིགས།
 ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ། ས་ཡི་སྤྱིང་པོ། སྤྱིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ། རྣམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ། བྱམས་པ། ཀྱུན་
 ཏུ་བཟང་པོ་རྣམས་སོ། །སྤྱན་སྒྲ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ནི། རྒྱ་ཕྱུག་པ། སྤྱན་གྱི་སྒྲ་མ། མདོན་
 མཁུན་རྒྱལ་པོ། ཆོས་བསྐྱེགས་རྒྱ་མཆོ། སྤང་ན་མེད་མཆོག་དཔལ། གསེར་བཟང་དེ་མེད། སྤྱ་
 དབྱུངས་རྒྱལ་པོ། མཆོན་ལེགས་ཡོངས་བསྐྱེགས་དཔལ་རྣམས་སོ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི། གཞི་

ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བ། མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ། ཅེ་མོའི་སྦྱར། སྐད་
 ཅིག་མའི་སྦྱར་བ། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་རྣམས་སོ། །མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་བརྒྱད་ནི། ཉ་ཅང་རིང་
 བ། ཉ་ཅང་ཉེ་བ། དབང་པོ་ཉམས་བ། ཡིད་དབང་ཉམས་བ། ཆ་སྤྲ་བ། སྤྱི་བ་བྱེད་དང་བཅས་
 བ། ཟིལ་གྱིས་མནན་བ། དུལ་འདྲེས་བ་རྣམས་སོ། །རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ནི། མངོན་སུམ་
 ཡང་དག། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་། རྗེས་དཔག་ཡང་དག། རྗེས་དཔག་ལྟར་སྤང་། སྦྱབ་དག་ཡང་
 དག། སྦྱབ་དག་ལྟར་སྤང་། སུན་འབྱེན་ཡང་དག། སུན་འབྱེན་ལྟར་སྤང་ངོ་། །སྦྱབ་པ་བརྒྱད་ནི།
 སྦྱོལ་བོ། ལེགས་སྦྱོལ། སྦྱོལ་མཐར་བྱིན། མགྲ་གྲར། ཉམས་དགའ། རབ་དགའ། དགའ་བ།
 མཆོག་དགའ་རྣམས་སོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། ཡང་དག་
 པའི་རྟོག་བ། ཡང་དག་པའི་དག། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ། ཡང་
 དག་པའི་ཚུལ་བ། ཡང་དག་པའི་བྲན་བ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
 རྣམས་སོ། །རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། ཇི་ལྟ་བ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་སྟེད་པ་རིག་པའི་
 ཡོན་ཏན། རང་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཆགས་སྤྱི་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན།
 ཐོགས་སྤྱི་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན། དམན་སྤྱི་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན། གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་
 རོ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་
 ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྤྱུག་པའི་རྣམ་ཐར། རྣམ་མཁྱེན་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། རྣམ་ཤེས་
 མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
 ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་རོ། །ཕྱག་ན་
 རྫོ་རྗེའི་ཆེ་བ་བརྒྱད་ནི། འཁོར་ལ་ཆེན་པོ་དབང་གི་ཆེ་བ། གོས་སྡོན་ཅན་ཆོས་སྦྱོང་གི་ཆེ་བ།
 འབྱུང་འདུལ་མེ་དམིགས་ཀྱི་ཆེ་བ། རྣམ་འཛོམས་བྱས་ཀྱི་ཆེ་བ། བྱ་ཅན་བྱ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཆེ་བ།
 གཏུམ་པོ་བྱུང་གི་ཆེ་བ། ཕྱག་རྫོར་མདོ་ཕྱགས་མཛེ་གསོས་ཀྱི་ཆེ་བ། རྩ་བ་མ་གདམས་དག་གི་
 ཆེ་བ་རྣམས་སོ། །ཕྱག་ན་རྫོ་རྗེ་མེ་ཕྱེ་སྟེ་བརྒྱད་གནད་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་བ་བསྒྲན་ན་དགྲར་

ཡང་གྲགས་སོ། །དེ་དག་ནི་བརྒྱད་ཆན་ལས་བརྒྱམས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

ད་ནི་དགུ་ཆན་བཅོད་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་སྦྱར་དགུ་ནི། རེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སྦྱར།
ཁོང་ཁོ་བའི་ཀུན་སྦྱར། ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་སྦྱར། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར། ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར། མཆོག་
ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྦྱར། ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཀུན་སྦྱར། སྤག་དོག་གི་ཀུན་སྦྱར། སེར་སྦྱའི་ཀུན་སྦྱར་
རྣམས་སོ། །སྤ་སྟེགས་གཅེར་བུ་བའི་དོན་དགུ་ནི། སྟོག་ །གང་ཟག་ །སྟོམ་པ། དེས་པར་ཀ་བ།
འཆིང་བ། ལས། སྟེག་པ། བསོད་ནམས། ཐར་པའོ། །རི་དགུ་ནི། ལྟན་པོ། གསེར་གྱི་རི་བདུན།
ཁོར་ཡུག་གི་ལྷགས་རིའོ། །གཏེར་དགུ་ནི། བརྒྱ་ཅན། དུང་ཅན། བརྒྱ་ཆེན་པོ་ཅན། ལྷ་སྟོན་ཅན།
རུས་སྦྱལ་ཅན། རྩ་ཡབ་ཅན། དགའ་བ་ཅན། སྟོན་པོ། སྦྱོར་བྱེད་རྣམས་སོ། །རྣམ་ཤེས་འཕོ་བའི་
བུ་ག་དགུ་ནི། ཆངས་བུག །སྟོན་མཆོམས། མིག་ །རྩ་བ། སྟོ། །ལ། ལྟེ་བ། ལྷ་ལམ། བཤང་ལམ་
མོ། །ཕོ་ཅལ་སྟོད་དགུ་ནི། མཐེབ་གྱིས་ཤོན་པ། རྒྱལ་གྱིས་ཆུ་ཆོད་པ། ཡང་ཅལ་བྱ་འབྲ་བ་སྟེ་
ལུས་གྱི་ཅལ་གསུམ་དང་། ལོ་རྒྱས་གྱིས་དགོ་ཐོན་པ། གཏམ་གྱིས་བཞད་གད་ཐོན་པ། གཤགས་
གྱིས་ས་རོལ་གཏོན་པ་སྟེ་ངག་གི་ཅལ་གསུམ་དང་། མཛངས་ལ་སྟོ་འགྲུ་བ། དཔའ་ལ་སྟན་
ཚུགས་པ། ཁ་གསལ་ལ་གཏིང་མི་དཔོག་པ་སྟེ་ཡིད་གྱི་ཅལ་གསུམ་རྣམས་སོ། །ཕོ་ཅེད་སྟོད་དགུ་
ནི། གཏམ་ཡིག་ཅིས་གསུམ། མདའ་དྲོ་མཆོང་གསུམ། བང་རྒྱལ་སྟེ་གསུམ་རྣམས་སོ། །ཁམས་
གསུམ་ས་དགུ་ནི། འདོད་ཁམས། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི་རྣམས་སོ། །བསམ་
གཏན་ས་དགུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བ། དེ་བྱེད་པར་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་
གཞི་གཉིས། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་རྣམས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ནི། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག །གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག །གསུམ་པའི་
དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག །བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག །རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་

ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅེ་ཡང་མེད། སྤིང་ཅེའི་སྣོ་མས་འཇུག་བཞི། འགོག་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་རྣམས་
 སོ། །མགུ་བ་དགུ་ནི། ཅུ། ཅུ་རྒྱུ། ཅུ་པོ། ཆར། ལེགས་བརྒྱལ། གཞན་མིན། མིག་བཟང་།
 འོད་ཅན། ལུས་མཆོག་གོ། །དངོས་གྲུབ་དགུ་ནི། ས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ། སྤྱིང་འགྲོའི་དངོས་
 གྲུབ། རལ་གྱིའི་དངོས་གྲུབ། ཆར་གཅོད་པན་འདོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། རིལ་བུའི་དངོས་གྲུབ།
 མིག་སྒྲན་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། གཏེར་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། ཀླང་མཆོག་གས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། བཅུད་ལེན་ཀྱི་
 དངོས་གྲུབ་པོ། །གར་ཀྱི་ཉམས་དགུ་ནི། སྒྲིག་པ། དཔའ་བ། མི་སྤྱུག་པ། དག་ཤུལ། བཞད་གད།
 འཛིགས་རུང་། སྤྱིང་རྩེ། རམས་པ། ཞི་བའི་ཉམས་སོ། །ས་འོག་རིམ་བ་དགུ་ནི། ལ་ལ་དག་ན་
 རེ། ས་ལྷ་བརྟན་མ། ལྷ་མགོན། སྤྱིང་གསུམ་རྒྱལ་བ། ས་སྤིན་དམར་པོ། རྩེ་ཁ་པོ། འགོག་ཆེན་
 ཇུག་འབྱུང། སྤྱིང་སེལ་མཆེད་ཇུག། བེ་སྤྱུག་རྒྱལ་བ། བྱི་ལ་བྱི་འབྱུང་ཀྱི་གནས་རྣམས་ཡིན་ཟེར་
 ཏེ་བརྟག་གོ། །སྤྱི་དགུ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཆེ་འཕོས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱི་བ་གསུམ།
 གཟུགས་ཁམས་ལས་ཆེ་འཕོས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱི་བ་གསུམ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ལས་
 ཆེ་འཕོས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱི་བ་གསུམ་ལ་བྱའོ། །འགའ་ཞིག་འདིའི་དགུ་ནི་ར་མགོ་ཅན་ཀྱི་
 རྒྱ་ཡིན་པས་གངས་ཀྱི་དགུ་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་རོ། །གཟའ་དགུ་ནི། སྤྱིང་སྤྱིང་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་དུ་
 བ་མཇུག་རིང་བསྐྱོན་པའོ། །སྤིང་བ་ཆགས་པའི་ལྷ་དགུ་ནི། འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་ལ་བུ་བརྒྱུད་བྱུང་
 སྟེ། ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ། མ་ཆེན་སྤོམ་ར། སྤྱིགས་ཆེན་སྤོང་ར། སྤམ་པོ་ལྷ་རྩེ།
 ཞོགས་ལྷ་རྒྱུག་པོ། རོ་བོ་གཡུལ་རྒྱལ། ཤེལ་ཁ་རག་རྣམས་སོ། །འདི་དག་སྤྱིང་མངའ་རིས་སྤྱིང་
 གསུམ་དང་། བར་དབྱུས་གཅོད་རུ་བཞི། སྤྱིང་མདོ་ཁམས་སྤྱིང་གསུམ་སྤྱི་བོད་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱིང་བར་
 གསུམ་ལ་གནས་པའོ། །པོན་ཀྱི་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་ནི། ལྷ་གཤེན་ཀྱི་ཐེག་པ། ལྷ་གཤེན་ཀྱི་ཐེག་
 པ། འབྲུལ་གཤེན་ཀྱི་ཐེག་པ། སྤྱིང་གཤེན་ཀྱི་ཐེག་པ། དག་གཤེན་ཀྱི་ཐེག་པ། དང་སྤྱིང་གི་ཐེག་
 པ། ལ་དཀར་ཀྱི་ཐེག་པ། ཡེ་གཤེན་ཀྱི་ཐེག་པ། སྤྱིང་བར་ཆེན་པོ་མ་ཁུ་བའོ། །སྤྱིང་མ་བའི་ཐེག་
 པ་རིམ་དགུ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ། བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ། ཀྱི་ཡ། ལྷ་

བ། ཡོ་ག། མ་རྒ། ཨ་རྒ། ཨ་ཉི་རྣམས་སོ། །སེམས་གནས་བ་དགུ་ནི། ནང་དུ་འཛོག་བ། རྒྱན་དུ་
འཛོག་བ། གྲུན་ཉེ་འཛོག་བ། ཉེ་བར་འཛོག་བ། དུལ་བར་བྱེད་བ། ཞི་བར་བྱེད་བ། རྣམ་བར་ཞི་
བར་བྱེད་བ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་བ། མཉམ་བར་འཛོག་བའི་སེམས་སོ། །དགེ་བའི་བསེས་གཉིན་
བསྟེན་བའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དགུ་ནི། བྱ་མཛད་ས་བ་ལྟ་བུའི་སེམས། རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་སེམས། ས་
གཞི་ལྟ་བུའི་སེམས། ཁོར་ལུག་གི་རི་ལྟ་བུའི་སེམས། བྱན་གཡོག་ལྟ་བུའི་སེམས། བྱག་དར་
ལྟ་བུའི་སེམས། ཐག་བ་ལྟ་བུའི་སེམས། སྒོ་ཁྲི་ལྟ་བུའི་སེམས། སྒོགས་བཟང་ལྟ་བུའི་སེམས་
སོ། །བསྟན་བཅོས་དགུ་ནི། རོན་མེད་བའི་བསྟན་བཅོས། རོན་ལོག་བའི་བསྟན་བཅོས། རོན་
དང་ལྟན་བའི་བསྟན་བཅོས། ངན་གཡོའི་བསྟན་བཅོས། བཅེ་བྲལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། རྒྱག་
བསྐལ་སྟོང་བའི་བསྟན་བཅོས། ཐོས་བ་ལྟར་ལེན་བའི་བསྟན་བཅོས། ཅོད་བ་ལྟར་ལེན་བའི་
བསྟན་བཅོས། རྒྱབ་བ་ལྟར་ལེན་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ནི།
སྒྲིང་གཞི། ཉོགས་བཛོད། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། སྒྲིས་རབས་དང་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་། མདོ་
སྡེ་དབྱངས་བསྟན་སོགས་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ནི་དགུ་ཆན་ལས་བཅུ་མས་བའི་རབ་ཏུ་
བྱེད་བ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། ། །

ད་ནི་བཅུ་ཆན་བཛོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལྟས་བཅུ་ནི། སྒྲང་པོ་ཆེའི་ལུས་
སྐར་ཁུང་ནས་ཐོན་ཀྱང་མཐུག་མ་དེ་ལ་ཐོགས་བ་མིས་བ་ནི་དང་པོའོ། །སྒྲང་པོ་ཆེ་པལ་པས་
སྒོས་གྱི་སྒྲང་པོ་ཆེ་སྒྲོད་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །མི་གཙང་བའི་(བས)གོས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གཞན་ལ་
མི་གཙང་བ་སྒྲུད་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །སྒྲུབ་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་བཞི་
པའོ། །ཅན་དན་སྐྱལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་དང་ཤིང་པལ་བ་མགོ་སྟོམ་པ་ནི་ལྔ་པའོ། །སྒྲེ་བྲེ་གང་དང་སྐྱ་ཉིག་
བྲེ་གང་བཟེ་བ་ནི་དྲུག་པའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་
རྒྱན་པོས་སྒྲིབ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཁྲོན་པས་སྒྲོམ་པའི་མིའི་རྗེས་སུ་
བསྐྱེགས་ཀྱང་མི་འཐུང་བ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །སྒྲེ་པོ་མང་པོ་སྡེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཅོད་པ་ནི་དགུ་

པའོ། །རས་ཡུག་གཅིག་མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བགོས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆང་མ་རེ་ཐོབ་ཅིང་། ཅ་
 བའི་རས་ཡུག་མ་ཉམས་པ་ནི་བཅུ་པའོ། །དེ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་ལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་
 སྟོན་མེད། མ་འོངས་པ་ན་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་ངན་པ་སྣ་ཆོག་གས་འབྱུང་
 བའི་ལྟས་ཡིན། དེ་ཡང་མི་ལྟས་དང་པོ་ནི། ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་བྲིས་ནས་བྲིས་མེད་པར་
 རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བྲིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྟོང་མི་རྒྱས་པའི་སྤྲ་ལྟས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་བྲིས་པ་འཆལ་བའི་དགེ་སྟོང་གིས་ཚུལ་བྲིས་པ་ནམ་པར་དག་པའི་དགེ་
 སྟོང་གནས་ནས་སྟོན་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་བྲིས་པ་འཆལ་བས་ཚུལ་བྲིས་པ་
 དང་ལྡན་པ་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མཁན་སྟོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་
 པས་གཞན་ཀྱི་མཁན་སྟོབ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 དང་སྤྲ་ལྟས་ཅན་ཀྱི་གཞུང་མགོ་སྟོམ་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །དུག་པ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་ཆེད་དུ་ཆོས་
 སྟོན་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །བདུན་པ་ནི། དགེ་འདུན་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་བྲིས་པ་གསོ་བའི་སྤྲ་ལྟས་
 སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་(ཀྱིས་)པོངས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་
 བའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །དགུ་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ཐུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྤེ་རིས་སྤྱ་བཅད་
 ནས་ཆགས་སྤང་འབྱུང་བའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །བཅུ་པ་ནི། ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྤེ་པ་བཅོ་
 བརྒྱད་འབྱུང་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་ལྟ་སྟོན་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སྤྲུགས་ན་བྱུང་
 ཚུལ་སྟུབ་རྒྱས་ལ། ཅ་བའི་བྱང་ཚུལ་སྟུབ་པའི་ལམ་ཡང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་སྤྲ་ལྟས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་སྤྲ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བཤད་པའི་སྤྲ་བརྒྱ་པ་
 ཐུག་བཅུ་ནི། སྤྲ་བརྒྱ་པ་ཐུག་དང་པོ་དག་བཅོམ་པའི་ལེའུ། སྤྲ་བརྒྱ་པ་ཐུག་གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་ལེའུ། སྤྲ་བརྒྱ་པ་ཐུག་གསུམ་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་འདི་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
 དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མང་དུ་
 འབྱུང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ལེའུ་གསུམ་མོ། །དེ་ནས་སྤྲ་བརྒྱ་པ་ཐུག་

གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ལྷག་མཐོང་གི་ལེའུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་
 རིམ་པ་བཞིན་དེ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་སྐྱབ་པའི་ལེའུ་
 གསུམ་མོ། །དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱུ་པ་སྤྲུག་གསུམ་ནི། མཛོན་པའི་ལེའུ། མདོ་སྟེའི་ལེའུ། འདུལ་བའི་
 ལེའུ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་གསུམ་ལ་མཁས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་ལུང་
 གི་ལེའུ་གསུམ་མོ། །ལྷ་བརྒྱུ་པ་ཐ་མ་ལ་ལྷ་སྟོན་རྣལ་མ་མེད་པར་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅམ་འཛིན་
 བས་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བཤད་དོ། །ངན་སོང་གི་གནས་བཅུ་ནི། ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད།
 གང་དཔྱལ་བརྒྱད། ཡི་དྲགས། ཅུད་འགྲོའི་གནས་རྣམས་སོ། །བསྐྱལ་བའི་ཞིང་བཅུ་ནི། སངས་
 རྒྱལ་བསྟན་བཤེག་དགོན་མཆོག་དབྱུ་འཕང་དམད། །དགེ་འདུན་འདུ་སྟོ་འཕྲོག་དང་ཐེག་ཆེན་
 སྟོན། །སྤྱི་མའི་སྤྱོད་སྟོན་དེ་སྟོན་དབྱེན་བྱེད། །སྐྱབ་པར་བར་ཆད་བྱེད་དང་དམ་ཆེག་
 གཤམ། །སྟོང་རྗེ་མེད་དང་ལོག་པར་ལྷ་བ་ཅན། །ཞེས་པ་ལྷར་རོ། །མི་དགེ་བ་བཅུ་ནི། སྟོག་
 གཙོད་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ། རྩན།
 སྤྲ་མ། ཆེག་རྩབ། དག་འབྲལ་ཉེ་དག་གི་ལས་བཞི། བརྒྱབ་སེམས། གཙོད་སེམས། ལོག་ལྷ་སྟེ་
 ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་མོ། །དགེ་བ་བཅུ་ནི། དེ་བཅུ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤང་
 བྱ་ཡན་ལག་བཅུ་ནི། ཅ་ལྷུང་བཞི། ཆང་འཕྱང་བ། གར་སོགས། འཕྲེང་སོགས། མལ་སྟན་ཆེ་
 མཐོ། ཏུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་བས་བ་བ། གསེར་དཔུལ་ལེན་པ་རྣམས་སོ། །ཕྱོགས་བཅུ་ནི། ཕྱོགས་
 བཞི། མཆོམས་བཞི། སྟོང་འོག་གཉིས་རྣམས་སོ། །རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་ནི། རོ་བོ་མེད་
 བར་རྟོག་པ། རོ་བོར་རྟོག་པ། སྟོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ། སྐར་བ་འདེབས་པའི་རྟོག་པ། གཅིག་
 ཏུ་རྟོག་པ། ཐ་དད་ཏུ་རྟོག་པ། རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་རྟོག་པ། བྱད་པར་ཏུ་རྟོག་པ། མིང་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་
 རོན་རྟོག་པ། རོན་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་མིང་རྟོག་པའོ། །སྟན་དག་གི་སྟོན་བཅུ་ནི། རོན་ཉམས་པ།
 རོན་འགལ་པ། རོན་གཅིག་པ། ཐེ་ཆོམ་ཅན། རིམ་པ་ཉམས་པ། སྐྱ་ཉམས་པ། གཙོད་མཆོམས་
 ཉམས་པ། སྟེབ་སྟོར་ཉམས་པ། མཆོམས་སྟོར་ཉམས་པ། ལུལ་ཏུས་སོགས་དང་འགལ་

བའོ། །ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ནི། ༡། རུས་སྤྲལ། བག་ཁྱོད། མིའི་སེང་ག། མིའུ་ཐུང་། རྩ་
མ་ཤ། རྟག་པོ། སྤྱུ་ཐུབ་པ། རིགས་ལྡན། གྱི་རྟེ་ཅི་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་འཇུག་པ་དང་པོ་ནི།
སྟོན་རིག་བྱེད་བཞི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་རུབ་པ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཉ་རུ་སྤྲལ་ཏེ་བཏོན་པ་དང་།
གཉིས་པ་ནི། རུས་སྤྲལ་གྱི་གཟུགས་གྱིས་འཛིན་ཏེན་བཏོག་ནས་རྒྱན་དུ་གནས་པ་དང་།
གསུམ་པ་ནི། བག་ཁྱོད་གྱི་གཟུགས་གྱིས་ཆངས་པའི་འཛིན་ཏེན་མན་ཆད་མནན་པ་དང་། བཞི་
པ་ནི། སྤང་མི་ལ་སྟོད་སེང་གའི་གཟུགས་གྱིས་ལྷ་མིན་གྱི་དབང་པོ་འགྲོ་སྐྱབ་གསེར་ཅན་སྟོ་
དལ་ནས་བསད་པ་དང་། ལྔ་པ་ནི། མིའུ་ཐུང་དུ་སྤྲལ་ནས་ལྷ་མིན་སྟོབས་ལྡན་གོམ་པ་གསུམ་གྱི་
ས་བསྐང་ཞེས་བསྐྱས་པ་དང་། དྲུག་པ་ནི། རི་སྤང་ཨ་ལྷའི་བྱ་དབྱ་སྟ་རྩ་མར་སྤྲལ་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་
སྤིང་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་བསད་ནས་རྒྱལ་སྤིང་མེད་པར་བྱས་པ་དང་། བདུན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཤིང་
ཏྲ་བཅུ་བའི་བྱ་རྩ་མ་ཤར་སྤྲལ་ནས་རང་གི་རྩང་མ་སྤིན་པོ་ལི་རྒྱ་མགྱིན་བཅུས་སྟོགས་པས་སྟེ་ཏུ་
ཏྲ་ལུ་མཐུ་(ཏྲ་རུ་མན་ཐ)ལ་སྟོགས་བཅོལ་ཏེ་སྤིན་པོ་བདུལ་བ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། རྟག་པ་ཅོད་
པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་དང་། དབུ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ཐུབ་ཏུ་སྤྲལ་ནས་
སྟོན་རྒྱལ་རིགས་བསད་པའི་སྟོག་པ་སྤྲངས་པ་དང་། བཅུ་པ་ནི། རིགས་ལྡན་བྲམ་ཟེའི་བྱ་གྱི་རྟེ་
ཅི་ཞེས་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བདུལ་བའི་མཐར་དུས་སྟོག་པ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དལ་འབྱོར་ལུས་ཏེན་གྱི་འབྱོར་པ་བཅུ་ནི། རང་འབྱོར་ལྔ་དང་གཞན་
འབྱོར་ལྔ་སྟེ། རང་འབྱོར་ལྔ་ནི། མི་ཡིན་པ། དུལ་དབུས་སུ་སྟེ་བ། དབང་པོ་ཆང་བ། ལས་གྱི་
མཐའ་མ་ལོག་པ། གནས་ལ་དད་པའོ། །གཞན་འབྱོར་ལྔ་ནི། སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་དུ་བྱོན་པ།
དེས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ། བསྟན་པ་གནས་པ། དེ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། གཞན་གྱིས་སྤྱིང་བཅེ་
བ་རྣམས་སོ། །མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་མཚོད་ཇས་བཅུ་ནི། མེ་རྟོག། འབྲེང་བ། སྟོས། ཐུག་པ།
སྟེ་མ། རྩ་བཟའ། རྒྱ། གཏུགས། རྒྱལ་མཚན། བ་དན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་མདོ་བཅུ་ནི། སྤར་གྱི་མདོ་
ལྷའི་སྤྱིང་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆེ་རིང་མདོ། གོས་སྟོན་ཅན་ནི་གཟུངས་གྱི་མདོ། གཙུག་རྟོར་

གདུགས་དཀར་བསྐྱོག་པའི་མདོ། རྣམ་རྒྱུ་མ་ནི་རྣམ་གྱི་མདོ། ཡི་གེ་གཅིག་མ་སྟོང་པའི་མདོ་
 རྣམས་སོ། །སྟོན་ཆོག་དུ་གྲགས་པ་བཅུ་ནི། རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། དེས་པར་
 འབྲུག་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། ཚུར་ཤོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། སྟོན་པར་ཁས་སྦྱངས་
 པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། དྲི་བས་མཉེས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། ལྷེ་ཆོས་ཁས་སྦྱངས་
 པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། འཕྲིན་ཆོག་གི་སྟོན་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། ལྷེ་ཆོགས་ཀྱིས་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། བཅུ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་རྣམས་སོ། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་མདོན་དུ་གྱུར་པ་བཅུ་ནི། སྟོན་པ་
 མདོན་དུ་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་གྱུར་པ། ཆོས་མདོན་དུ་གྱུར་པ། མཁན་པོ་མདོན་དུ་གྱུར་
 པ། སྟོན་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འདོད་མདོན་དུ་གྱུར་པ། ཡོ་བྱད་མདོན་དུ་
 གྱུར་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ། གསོལ་བ་མདོན་དུ་གྱུར་པ། ལས་མདོན་དུ་གྱུར་
 པའོ། །འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་མཆན་ཉིད་བཅུ་ནི། བརྟན་པ། མཁས་པ།
 ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། སྟོང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་
 པ། རང་གི་འཁོར་དག་པ། ཆོས་ཀྱིས་པན་འདོགས་པ། ཟང་ཟིང་གིས་པན་འདོགས་པ། དུས་
 སུ་གདམས་ངག་འདོམས་པ་རྣམས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་གསེས་གཉིན་གྱི་མཆན་
 ཉིད་བཅུ་ནི། ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་དུལ་པ། ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པས་
 ཞི་པ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་ཉེ་བར་ཞི་པ། ལུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷག་པ། སྟོང་པ་
 ཉིད་རྟོགས་པ། སྟོན་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། སྐྱ་མཁས་པ། བཅུ་བ་དང་ལྡན་པ། བཅོན་
 འབྲུས་དང་ལྡན་པ། སྟོང་ལ་སྦྱང་བའོ། །རྗེ་རྗེ་སྟོན་པ་མདོན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་
 རང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། ཕྱིར་སྒྲོག་གཉིས། དབང་བཞི་བསྐྱར་པ། ཁ་སྦྱར་དབྱེ་པ། གཏོར་མ། རྩ་
 རྗེའི་བསྐྱེད་པ། དག་ཤུལ་སྐྱབ་པ། རབ་གནས། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ། མཆོད་བསྟོད་བྱ་པ།
 བདག་འབྲུག་ལེན་ཞིང་རྗེས་སུ་གནང་བ་ནོད་པ་རྣམས་སོ། །ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། གཟུགས་ཅན་

དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དགྲིལ་འཁོར། དང་པོ་སྒྲུབ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན། ལྷ་ལ་
 རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ། སྤངས་སྤངས། འདུག་སྤངས། ལས་ལ་སྒྲུབ་བ། སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ།
 བཟླས་བཟླས། སྒྱུན་སྒྱུག། མཆོད་པ་རྣམས་སོ། །ཆོས་སྒྲུབ་བཅུ་ནི། ཡི་གེ་འདྲི་བ། མཆོད་པ་
 འབུལ་བ། སྒྱུན་པ་གཏོང་བ། ཆོས་ཉན་བ། འཛིན་བ། སྒྲོག་བ། འཆད་བ། ཁ་ཏོན་དུ་བྱ་བ། ཆོས་
 ཀྱི་དོན་སེམས་པ། ཆོས་ཀྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་རྣམས་སོ། །མཛོད་ལས་བཤད་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་ནི།
 ཆོས་ཤེས་པ། རྗེས་སུ་ཤེས་པ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ།
 ལམ་ཤེས་པ། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ། ཀུན་རྗེ་བ་ཤེས་པ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་
 རྣམས་སོ། །པ་རོལ་ཏུ་སྒྱུན་པ་བཅུ་ནི། སྤྲོ་བ་ཀྱི་དུག་པོའི་སྤྲོ་བ་དུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་སྒྱུན།
 སྒྲོན་ལམ་གྱི་པར་སྒྱུན། སྒྲོབས་ཀྱི་པར་སྒྱུན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་སྒྱུན་རྣམས་སོ། །མཉམ་ཉིད་བཅུ་
 ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་
 དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
 སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། སྤང་དོར་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་མིག་ཡིར་
 དང་བྲག་ཆ་དང་ཚུ་རྩ་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་སྤྱལ་བ་ལྷ་བྱར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་དང་
 དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་བཅུ་འོ། །རྗེས་སྤྲོ་བ་བཅུ་ནི། སངས་རྒྱས་
 རྗེས་སུ་སྤྲོ་བ། ཆོས། དག་འདུན། ཚུལ་བྱིམས། གཏོང་བ། ལྷ། དབུགས་སྒྱེ་ནང་དུ་རྒྱ་བ། སྒྲོ་
 བ། འཆི་བ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་སྤྲོ་བའོ། །དབང་བཅུ་ནི། ཆེ་ལ་དབང་བ། སེམས་ལ་
 དབང་བ། ལས་ལ་དབང་བ། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ། ཆོས་(མོས་པ)ལ་དབང་
 བ། སྒྲོན་ལམ་ལ་དབང་བ། རྩ་འབྱུལ་ལ་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ཆོས་ལ་དབང་བ་
 རྣམས་སོ། །ཟད་པར་བཅུ་ནི། ཟད་པར་སྒྲོན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཟད་པར་སེར་པོའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན། ཟད་པར་དམར་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཟད་པར་དཀར་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཟད་པར་སའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན། ཟད་པར་རྩའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཟད་པར་མའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཟད་པར་རྩྱང་གི་ཉིང་

རེ་འཇིན། ཟད་པར་ནམ་མཁའ་ཉིང་རེ་འཇིན། ཟད་པར་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་རྣམས་
སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ནི། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།
གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྤངས་དགའ་བ། སྟག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ།
བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་
སྤྲིན་རྣམས་སོ། །སྟོབས་བཅུ་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ལས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཁམས་སྒྲ་
ཆོགས་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས།
ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་
མཐུན་པའི་སྟོབས། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་
མཐུན་པའི་སྟོབས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །བཅུ་ཆེན་ལས་བརྒྱམས་པའི་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དགུ་པའོ། །

ད་ནི་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེ་ཆེན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་ནི། ས། ཏ། ཨ།
ུང། འཇམ་པ། ཏུབ་པ། ཐུ་བ། ཡང་བ། བགེས་པ། སྒྲོམ་པ། བྱང་བ་རྣམས་སོ། །དྲག་པོ་
བཅུ་གཅིག་ནི། འདོད་འཇོ་ལས། མ་སྐྱེས་རྒྱང་གཅིག་འཕེལ་དང་བསྟོད། དྲག་པོ་དང་ནི་བཙོན་
འགྲུས་ལྡན། འཕྲོག་བྱེད་དེ་ནས་བདེ་འབྱུང་དང་། སྐྱུན་གསུམ་གཞན་ལས་རྒྱལ་བ་དག །དབང་
ལྡན་དང་ནི་ས་གསུམ་པ། དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྒོ་པོ་བཅུ་
གཅིག་ནི། གནོད་མཛེས། གཤེན་རྗེ་གཤེད། གཞན་གྱིས་མི་བྱུང་བ། ཏ་མགྱིན། བདུད་ཅི་
འབྱེལ་བ། འདོད་རྒྱལ། དབྱུག་སྟོན་ཅན། སྟོབས་པོ་ཆེ། མི་གཡོ་བ། གཙུག་ཏྲར་འཁོར་བསྐྱུར།
རྩོ་རྗེ་ས་འོག་རྣམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཆུལ་བཅུ་གཅིག་ནི།
བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་སྟག་བསྐྱལ་གྱི་གྲོགས་གྱི་དོན་བྱེད་པ། ཐབས་ལ་སྒོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ།
ཕན་འདོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། འཇིགས་པས་ཉོན་པའི་དོན་བྱེད་པ། སྤངས་གྱིས་གཟིར་བའི་

རོན་བྱེད་པ། ཡོ་བྱེད་གྱིས་འཕོངས་པའི་རོན་བྱེད་པ། གནས་འཆང་བར་བྱེད་པའི་རོན་བྱེད་
 པ། རྫོ་མཐུན་པར་འདོད་པའི་རོན་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་བྱགས་པའི་རོན་བྱེད་པ། ལོག་པར་
 བྱགས་པའི་རོན་བྱེད་པ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྫོ་ནས་གདུལ་བའི་རོན་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། ། བུམ་དབང་
 བཙུ་གཅིག་ནི། ལྷ། ཅོད་པན། རྫོ་རྩེ། རྩེ་ལ་བྱ། མིང་དབང་སྟེ་སྟོབ་མའི་དབང་ལྷ། རྫོ་རྩེ་སྟོབ་
 དཔོན་གྱི་དབང་། སྒྲགས་གྱི་དབང་། ལུང་བསྟན་དང་དབྱགས་དབྱང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་
 དབང་། རྫོ་རྩེའི་བརྒྱལ་བྱགས་གྱི་དབང་། སྦྱོད་པའི་བརྒྱལ་བྱགས་གྱི་དབང་། རྩེས་གནང་རྣམས་
 སོ། ། བཙུ་གཅིག་པའི་སྟེ་ཆན་ལས་བརྒྱམས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཙུ་པའོ། ། །

ད་ནི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲེ་ཆོན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི།
 ཡན་ལག་དང་པོ་མ་རིག་པ། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས། བཞི་པ་མིང་གཞུགས།
 ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད། རྩལ་པ་རིག་པ། བདུན་པ་ཆོར་བ། བརྒྱད་པ་སྐྱེད་པ། དགུ་པ་ལེན་པ། བཅུ་
 པ་སྤིང་པ། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ། བཅུ་གཉིས་པ་གྲག་ཤི་རྣམས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ནི།
 མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད། རྒྱ་བའི་སྐྱེ་མཆེད། སྤྱིའི་སྐྱེ་མཆེད། ལྗེའི་སྐྱེ་མཆེད། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད།
 ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཡུལ་ཅན་རྩལ། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། སྤྱིའི་སྐྱེ་མཆེད། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད།
 རྩེའི་སྐྱེ་མཆེད། རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཡུལ་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྩལ་གོ། །ཁྲིམ་
 བཅུ་གཉིས་ནི། ལུག་གི་ཁྲིམ། སྤང་གི་ཁྲིམ། འཁྲིག་པའི་ཁྲིམ། ཀུན་པའི་ཁྲིམ། སེང་གའི་
 ཁྲིམ། བུ་མོའི་ཁྲིམ། སྤང་གི་ཁྲིམ། རྟིག་པའི་ཁྲིམ། གཞུའི་ཁྲིམ། རྩ་སྤོང་གི་ཁྲིམ། བུམ་པའི་
 ཁྲིམ། ཉའི་ཁྲིམ་རྣམས་སོ། །ཉ་སྐྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་ནི། མགོ་རྩ་བ།
 རྩལ་རྩ་བ། མཆུ་རྩ་བ། དཔོ་རྩ་བ། རྟག་པ་རྩ་བ། ས་ག་རྩ་བ། སྤོང་རྩ་བ། རྩ་སྤོང་རྩ་བ། རྩ་
 རྩལ་རྩ་བ། རྩམས་སྤོང་རྩ་བ། བ་སྐྱུར་རྩ་བ། སྤོང་རྩལ་རྩ་བ་རྣམས་སོ། །ལོ་སྐྱུར་བཅུ་གཉིས་
 ནི། རྟག །ལོས། འབྲུག །སྤྱུལ། ཉ། ལུག །སྤྱེལ། ལ། ཁྲི །པག །ཁྲི་བ། སྤང་རྣམས་སོ། །ཉི་
 མ་བཅུ་གཉིས་ནི། འདོད་འཇོ་ལས། དབང་པོ་བྱེད་པོ་ལོ་བ་དང་། །ཆར་འབབས་བསྟོད་བྱེད་

སྒྲོན་མི་འཕགས། །མིག་གཟུགས་ཁྱབ་འདྲུག་འོད་ཅན་དང་། །ཆུ་བདག་བཤེས་གཉེན་ཉིད་གྲང་
 རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱི་མཐི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ནི། སྤྱི་མ། ཆུ་ཟླ། མིག་ཡོར། སྤྱི་གྲུ། མི་
 ལམ། སྤྱི་བརྟན། དི་བའི་གྲོང་ཁྱེར། མིག་འབྱུལ། འངའ་ཆོན། སྤྱི་གྲུ། ཆུ་བྱར། མེ་ལོང་ནང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་རྣམས་སོ། །དུས་འཁོར་ནས་བཤད་བའི་འབྲུལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ནི། སྤྱི་གས་
 ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར། སྤྱི་གྲི་གྲུག་ཀྱི་གྲུ། ལྷགས་མདའ། རལ་གྲི། མཐི་འབྲུལ་འཁོར། ཆུང་གི་
 འབྲུལ་འཁོར། ཤིང་རྩེ་ཆད། ཁང་བཟང་། སྤྱི་གས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཆུ་གྲོན་དུ་འདྲེན་བའི་འབྲུལ་
 འཁོར་རྣམས་སོ། །བཀའ་གདམས་བའི་སྤྱི་མ་མ་བཅུ་གཉིས་ནི། བཅ་ཆེན་སྤྱི་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་མཆན་གྱིས། གཙོ་བོ་དམག་ཐོར་མ། མ་ཅིག་དཔལ་གྱི་ལྷ་མོ། མ་ཅིག་དོ་རྩེ་རབ་བརྟན་
 མ། ལྷ་མོ་དུད་སོལ་མ། ལྷ་མོ་ཕྱག་བཞི་མ། ལྷ་མོ་དུས་མཆན་མ། རང་བྱུང་རྒྱལ་མོ། ལྷ་མོ་ནམ་
 མཁའི་གོས་ཅན། ལྷ་མོ་ནམ་གྲུ་མ། ལྷ་མོ་ཅན་ཀྱི་ཀྱི། ལྷ་མོ་ཨེ་ཀ་ཇ་ཉི་དང་བཅུ་གཅིག་ཀྱི་བཅུ་
 གཉིས་པ་དེར་མི་གསལ་བས། ཁ་ཅིག་མ་ཅིག་དོ་རྩེ་གཤོག་ཆོད་མ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ལ་སྤྱོད་
 ཨེ་ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོན་མ་ཡིན་ཟེར། གོང་གི་དེ་རྣམས་ངོས་འཛིན་པ་ཨེ་མྱོ་ལས་འབྱུང་རོ། །བཀའ་
 གདམས་པ་རང་གི་མཆན་གསོལ་བ་ནི། གསེར་མཆོ་མ། འོད་མཆོ་མ། བསྟན་སྤྱོད་མ། ཡིད་
 འཛིན་མ། སྤྱོད་པ་པོ་ཆེ། དྲག་ལྱལ་ཅན། ཁྱག་མདོག་མ། དུད་ཁ་མ། ཐོགས་མེད་མ། ཕྱགས་
 ཅན་མ། དབང་སྤྱད་མ། ལས་འཛོམས་མ་དང་བཅུ་གཉིས་ཟེར་རོ། །འབངས་ཀྱི་སྤྱི་གས་ལྷ་བཅུ་
 གཉིས་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྩེ་ཡི་མགྱར་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འོ་དེ་གྲང་རྒྱལ་མ་
 གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་དྲག་པོ་རེ་རེས་བསྐྱུས་བའི་སྤྱོན་པོ་བཅུ་གཉིས་ལགས།
 སྤྱོད་པ་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ནི། ཟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་གསུམ། གནས་མལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དྲུག་ཡོད་བའི་བྱིར། དང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་
 སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་གཅིག་པ་དང་། ཟས་བྱིས་མི་ལེན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་བའི་བྱིར། དང་པོ་ལ་
 རྩེད་པས་ཆོག་བའི་བསོད་སྤྱོད་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྤྱོད་བའི་བསོད་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་

ནས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་
 ཡོད་དེ། ཚེས་གོས་གསུམ་པ་དང་། བྱིང་བ་པ་དང་། བྱག་དར་ཁྲོད་པ་གསུམ་དེ་ཡོན་པའི་བྱིར།
 གནས་མལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བྱག་ཡོད་དེ། དགོན་པ་པ་དང་། ཤིང་བྱང་པ་དང་། ལྷ་གཤམ་མེད་
 པ་དང་། དུར་ཁྲོད་པ་དང་། ཅོག་བྱ་པ་དང་། གཞི་རི་བཞིན་པ་རྣམས་དེ་ཡོན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་
 བྱི་མ་གཉིས་སྟོད་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཛད་ནས་གནས་མལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་
 ཡོན་ཞེས་བྱེད། དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྟེན་པས་ཚོག་པའི་བསོད་སྟོམས་པ་ནི། འདྲིས་
 པའི་བྱིས་ནས་བས་རི་ཅམ་རྟེན་པ་ཅམ་བ་བར་བྱེད་པ་ཡོན་ལ། མཐར་བྱིས་སྟོང་བའི་བསོད་
 སྟོམས་པ་ནི། བྱིས་རྣམས་སུ་རིམ་བྱིས་བརྒྱས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་རི་ཅམ་རྟེན་པ་བ་བར་བྱེད་
 ཀྱི། བདག་གི་འདི་ནས་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་བཟང་པོ་འཐོབ་པོ་སྟམ་ནས་མགོ་འཕང་བསྟོད་
 དེ་མི་འགྲོ་བའོ། །སྟན་གཅིག་པ་ནི། སྟན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདུག་ནས་རི་ཅམ་བ་བ་དེ་ཅམ་དུ་བ་
 བར་བྱེད་ཀྱི། དེ་ལས་ལངས་ནས་མི་བ་བའོ། །བས་བྱིས་མི་ལེན་པ་ནི། བས་ཀྱི་བྱིར་འདུག་ནས་
 རི་ཅམ་བྱིས་བདག་འཆོ་བའི་བས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་མི་བ་ཞིང་འདིས་འཆོའོ་སྟམ་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་སྤངས་ནས་བ་བའོ། །ཚེས་གོས་གསུམ་པ་ནི། སྟམ་སྤྱར། ལྷ་གོས།
 མཐར་གོས་གསུམ་བྱིས་འཆོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གོས་མི་འཆང་བ་དང་། བྱིང་བ་པ་
 ནི། ཚེས་གོས་གསུམ་མམ་གོས་ལྷག་ཅི་འཆང་བ་ཐམས་ཅད་བལ་ལས་བྱས་པ་ཤ་སྟག་འཆང་
 གི་དེ་ལས་གཞན་མི་འཆང་བ་དང་། བྱག་དར་ཁྲོད་པ་ནི། ལམ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་བོར་བའི་
 གོས་གཤང་གཅི་སོགས་བྱིས་རེག་པ་མི་གཙང་བ་རྣམས་བོར་ཏེ་བྱང་བ་སྤངས་ཏེ་བཀྱས་བྱུབ་
 ཁ་དོག་བཟང་པོར་བསྐྱར་ནས་འཆང་བར་བྱེད་པ་དང་། དགོན་པ་པ་ནི། ཁྲོད་དང་ཁྲོད་རྒྱལ་ལ་
 སོགས་པས་དབེན་པའི་དགོན་པ་དང་ནགས་འདབ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཤིང་བྱང་པ་
 ནི། ཤིང་སྟོན་པའི་བྱང་དུ་གནས་འཆའ་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་གཤམ་མེད་པ་ནི། རྟེན་
 གི་ཐོག་མ་བཀའ་ཅིང་མ་གཡོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་འཆའ་བར་བྱེད་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་པ་

ནི། གང་དུ་སྐྱེ་བོ་ཤི་འོ་ཅོག་འདོར་བའི་དུར་ཁྲོད་དུ་གནས་འཆང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅོག་ཕུ་པ་
 བྱི། བྲིའམ་བྲིའམ་རྩེ་སྤེད་དུ་ཅོག་ཕུར་འདུག་སྟེ་བྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱབ་བམ་སྒྲོས་མི་བརྟེན་
 པ་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ནི། རྩ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཏིང་བ་ལ་མལ་འཆང་ཞིང་ལན་ཅིག་
 ཇི་ལྟར་བཏིང་བ་ལ་མལ་འཆང་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་བརྟེན་ཞིང་མི་འཆོས་པའོ། །དེ་
 དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་འོ། །ཡང་བྱིང་བ་པ་མ་གཏོགས་པ་
 རྣམས་ལ་རྒྱུ་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་སྦྱོམས་པ་ལ་གསུམ་ལས།
 རྒྱུ་དུ་ནི། གྲོང་དུ་བྱིན་པ་ན་ཀྱན་དགའ་ར་བར་རྟེན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། དེར་
 མི་ལེན་པར་ལམ་དུ་རྟེན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དེར་ཡང་མི་ལེན་པར་གྲོང་བྲེར་
 གྱི་ཉེ་སྒྲོར་དུ་བྱིན་ནས་རྟེན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །སྟན་གཅིག་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུ་དུ་
 བྱི། ཉན་ས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དང་། འབྲིང་ནི། སྟན་གཅིག་པོ་དེ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོས་
 རས་ཟས་བསོད་པ་བྱུང་ན་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། ཐོས་ནས་ཟས་བསོད་པ་ཡང་ལེན་པར་མི་
 བྱེད་པའོ། །ཟས་བྲིས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུ་དུ་ནི། ཁ་ལ་སོགས་པ་མ་བཟུས་
 གྱི་བར་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། ཟས་བྲ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་ན་ལེན་ལ་
 ཁ་ལ་སོགས་པ་བཟུས་ནས་མི་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། སྤར་ཟས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་
 སྤངས་ནས་བྲ་བཞིན་དུ་མི་ལེན་པའོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུ་དུ་ནི།
 ཆོས་གོས་གསུམ་དང་རས་ཆེན་དང་གཡན་པ་དག་པ་དང་སྟན་དང་གདིང་བ་འཆང་བར་བྱེད་
 པ་དང་། འབྲིང་ནི། རས་ཆེན་སོགས་བཞི་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མི་འཆང་ལ་གཞན་
 གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་ཙམ་
 འཆང་གི་དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་འཆང་པའོ། །ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུ་དུ་ནི། བྱི་
 བས་ཐོས་པ་ཆོག་པ་དུམ་བུར་བཅད་པ་གཞན་གྱིས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ལེན་པ་དང་། འབྲིང་
 བྱི། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མི་ལེན་པར་མ་དེས་པར་བོར་བ་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དེ་དག་

མི་ལེན་པར་དུར་ཁྱོད་དང་ཕྱག་དར་ཁྱོད་དང་ལམ་པོ་ཆེར་ལྷུང་བ་ལེན་པའོ། །དགོན་པ་བ་ལ་
 ཡང་གསུམ་ལས། ལུང་ཅུ་ནི། གྲོང་ལས་གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱས་བཅད་པའི་སར་གནས་པ་དང་།
 འབྲིང་ནི། གྲོང་ལས་གཞུ་འདོམ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པའི་སར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་
 ནི། གྲོང་ལས་གཞུ་འདོམ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅད་པའི་སར་གནས་པའོ། །ཤིང་རྩུང་བ་ལ་
 ཡང་གསུམ་ལས། ལུང་ཅུ་ནི། ཤིང་རྩུང་ངོས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱོར་བར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་
 ནི། དེར་ངོས་ཅུང་ཟད་སྐྱོར་བར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དེར་ངོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱོར་བར་
 གནས་པའོ། །སྒྲ་གབ་མེད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ལུང་ཅུ་ནི། སྟེང་གི་ངོས་གསུམ་གཡོགས་
 ལ་གཅིག་མ་གཡོགས་པར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། སྟེང་གི་ངོས་གཅིག་གཡོགས་ལ་གསུམ་
 མ་གཡོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། སྟེང་གི་ངོས་ཐམས་ཅད་མ་གཡོགས་པར་གནས་
 པའོ། །དུར་ཁྱོད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ལུང་ཅུ་ནི། སྟོན་དུར་ཁྱོད་ཡིན་ལ་ད་ལྟ་དུར་ཁྱོད་མ་
 ཡིན་པར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རོ་ཅུང་ཟད་སྐྱེལ་བའི་སར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། སྐྱེ་
 བོ་ཤིའོ་ཙག་སྐྱེལ་བའི་སར་གནས་པའོ། །ཙག་བྱ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ལུང་ཅུ་ནི། ངོས་
 གཉིས་བསྟེས་ནས་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། ངོས་གཅིག་བསྟེས་ནས་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་
 ནི། ངོས་ཐམས་ཅད་མ་བསྟེས་པར་གནས་པའོ། །གཞི་ངི་བཞིན་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། །ལུང་
 ཅུ་ནི། ལན་གསུམ་དུ་མལ་འཆའི་གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། ལན་གཉིས་སུ་མལ་འཆའི་
 གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། ལན་ཅིག་སྟན་བཤིང་བ་ལ་མལ་འཆའི་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་
 བརྒྱུ་མི་འཆོས་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་བལ་
 མ་སྟེལ་བ་དེའི་ཆེ་སྐྱད་པ་མི་རུང་ལ་སྟེལ་ནས་རུང་བ་བཞིན་དུ་བསོད་སྟོམས་དང་ཆོས་གོས་
 དང་གནས་མལ་ལ་ཆགས་པའི་ཆེ་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་ལ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས་ཆངས་
 སྐྱོད་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་རུང་དུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱའོ། །

རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ནི། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་

ཞུགས་པ་དང་། སྐྱབས་ལྷན་པ་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་
 མཁས་པ་དང་། བྱིས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱི་པོར་
 གཤེགས་པ་དང་། བདུད་སྡེ་བཙུགས་པ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོར་བ་དང་། བྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 བྱི། མདོའི་སྡེ། དབྱངས་གྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ། ལྷ་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ། ཆོགས་སྐྱབས་བཅད་པའི་སྡེ།
 ཆེད་དུ་བཙོན་པའི་སྡེ། སྤང་གཞིའི་སྡེ། ཉོགས་པ་བཙོན་པའི་སྡེ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ། སྐྱེས་
 པ་རབས་ཀྱི་སྡེ། འཛིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ། མད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ། གཏན་ལ་ཐབ་པ་བསྟན་པའི་སྡེ་
 རྣམས་སོ། །འཁོར་ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱེས་
 པ་བཅུ་གཉིས་བྱི། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་
 པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་
 པའོ། །ཞེས་ངོ་པོ་ལ་བསྐྱེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པར་བྱ། འགོག་
 པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་སྟོན་པར་བྱ། ཞེས་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་
 ཞེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པར་བྱ་ཞེ་སྤངས་པར་བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་
 བྱ་ཞེ་མངོན་དུ་བྱར་མེད། ལམ་སྟོན་པར་བྱ་ཞེ་སྟོན་པར་བྱར་མེད། ཅེས་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་
 བཅས་པ་ལ་བསྐྱེས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་སྐྱེས་སོ། །ཤེས་པ་སྐྱེས་སོ། །རིག་པ་སྐྱེས་སོ། །སྟོབས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མིག་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེས་པ་གཞན་གཉིས་ལ་དེ་འདྲ་
 བའི་སྟོབས་བཞི་བཞི་སྐྱེས་པས་ན་བསྐྱེས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འཛོག་པའི་བྱིར་དང་།
 སོ་སོར་བྱེ་ན་ཞེ་བརྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་མཆན་བཙོན་ལས། བདེན་དོན་རྣམ་
 པ་བཅུ་གཉིས་ལྟན། །ཞེས་པ་ཡང་བསྐྱེས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་སྤྱང་
 རོ། །བཅུན་མ་བཅུ་གཉིས་བྱི། རྟོ་རྟེ་ཀུན་གྲགས་མ། རྟོ་རྟེ་གཡའ་མ་སྐྱོང་། རྟོ་རྟེ་ཀུན་བཟང་།

དོ་རྩེ་བགའ་ས་ཀྱི་གཙོ་སྟེ་འདི་བཞི་བདུད་མོའོ། །དོ་རྩེ་སྤྱན་གཅིག་མ། །ཁ་རག་ཁྱུང་བཅུན་དོ་རྩེ་
དཔལ་གྱི་ཡུམ། དོ་རྩེ་སྤྱོ་མོ། མ་རི་རབ་འབྱམས་དོ་རྩེ་གཤམ་མོ་རྒྱལ་ཏེ་འདི་བཞི་གཞོད་སྤྱན་
མོའོ། །ཀོང་བཅུན་དེ་མོ་དོ་རྩེ་ཐོད་ཁམས་སྤྱོད། བཅན་ལ་ལོ་རོ་དོ་རྩེ་སྤྱན་གཅིག་མ། སྤྱན་
བཅུན་དོ་རྩེ་གཡའ་མོ་སིལ། དོ་རྩེ་གཡུ་སྤྱོན་མ་སྟེ་འདི་བཞི་ནི་སྤྱན་མོ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གཉིས་
ཀྱི་སྟེ་ཆན་ལས་བརྒྱམས་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་བ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། ། །

ད་ནི་བཅུ་གསུམ་བཟོད་བར་བྱ་སྟེ། ཐོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཐོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དགོས་བའི་
ལས་ཆན་བཅུ་གསུམ་ནི། གསོལ་གཟིམས་མཆོད་གསུམ། མཇལ་ཡིག་མཆོད་གསུམ། ཐབ་
འབྲེན་གདན་གསུམ། སྤྱོ་རྩ་མཆོ་བྱི་བཞི་རྣམས་སོ། །འདོད་བ་བཅུ་གསུམ་ནི། འདོད་འཛོར།
སྤྱོག་གི་འོད་ཅན་མ་དང་། ཏིལ་མཆོག་མ་དང་། བད་དཀར་མ་དང་། ལག་བཟང་མོ་དང་། དགའ་
བའི་ཤིང་རྩ་མ་དང་། རབ་ཏུ་སྤྱོས་བྱེད་མ་དང་། མེ་ན་ཀླ་དང་། སྤྱོ་འབྲེས་མ་དང་། ལེགས་བརྒྱན་
མ་དང་། སྤྱུ་སྤྱེས་མ་དང་། ཨ་ལ་སྤྱུ་ཕྱ་དང་། ལུ་ཤིང་བརྒྱ་ཅན་མ་དང་། སྤྱར་(སྤྱད)ལེགས་མ་
ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ཐོད་བྱི་སྤྱོར་བཅུ་གསུམ་ནི། ལ་སྤྱོད་སྤྱོ་བའི་བྱི་སྤྱོར། ལ་སྤྱོད་བྱང་
བའི་བྱི་སྤྱོར། ལུ་མིག་བྱི་སྤྱོར། ལུ་ལུ་བྱི་སྤྱོར། བྱང་འབྲོག་བྱི་སྤྱོར། ཡར་འབྲོག་བྱི་སྤྱོར། འབྲི་
གུང་བྱི་སྤྱོར། ཆལ་བ་བྱི་སྤྱོར། བག་བྱུ་བྱི་སྤྱོར། གཡའ་བཟང་བྱི་སྤྱོར། རྒྱ་མ་བྱི་སྤྱོར། ལྷག་
ལུང་བྱི་སྤྱོར། བྱ་ཡུལ་བྱི་སྤྱོར་རྣམས་སོ། །རྩེ་ཡི་མགུར་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ནི། སྤྱར་གྱི་སྤྱིད་བ་
ཆགས་བའི་ལྷ་དགའི་སྤྱིད་དུ། རོ་བོ་མཆིམས་ལྷ། རོ་བོ་ངོས་གསུམ། རོ་བོ་གཡའ་སྤང་། རོ་བོ་
ཁྱག་ལྷ་བཅས་བཞི་བསྤྱན་པའོ། །དེ་རྣམས་སྤྱོད་བཅན་སྤྱམ་པོ་དང་། བྱི་སྤྱོད་སྟེ་བཅན་སོགས་
ཀྱིས་བསྟེན་བའི་བསྐྱུང་མ་ཡིན་པས་ན་རྩེ་ཡི་མགུར་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཟེར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱང་
བྱ་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ནི། ཁུ་བ་འཛིན་བ་འབྲིག་ཆེག་བསྟེན་བཀྱར་སྤྱན། །ཁང་བ་ཁང་ཆེན་
དང་ནི་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཅམ་དགེ་འདུན་དབྱེན་དང་དེ་རྩེས་སྤྱོགས། །བྱིམ་སྤྱན་འབྱེན་དང་
བཀའ་སྤྱོ་མི་བདེ་བའོ། །ཞེས་བ་ལྷར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་ནི། ལྷ་མ་

སྤྱར་དང་། སྒྲ་གོས་དང་། མཐང་གོས་དང་། ཤམ་ཐབས་དང་། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་དང་། རྩལ་གཟན་དང་། རྩལ་གཟན་ཀྱི་གཟན་དང་། གདོང་ཕྱིས་དང་། རྣག་གཟན་དང་། གཡན་པ་དགའ་པ་དང་། སྒྲ་གཟེད་དང་། གདིང་བ་དང་། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་རྣམས་སོ། ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཙུ་གསུམ་ནི། སྤྱར་སྒྲོས་བཙུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ། ལས་དང་པོ་བའི་ས་དང་། མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་བསྐྱར་བའོ། ། བཙུ་གསུམ་གྱི་སྟེ་ཆོན་ལས་བཅུ་མས་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཙུ་གཉིས་བའོ། ། །

ད་ནི་བཙུ་བཞིའི་སྟེ་ཆོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་བཙུ་བཞི་ནི། ཐོབ་པ། མ་ཐོབ་པ། སྐལ་མཉམ། འདུ་ཤེས་མེད་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག། འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག། སྒྲོག་གི་དབང་པོ། སྦྱེ་བ། ཆ་བ། གནས་པ། མི་རྟག་པ། མིང་གི་ཆོག་ས། ཆོག་གི་ཆོག་ས། ཡི་གའི་ཆོག་ས་རྣམས་སོ། ། སྦྱིད་པ་བཙུ་བཞི་ནི། འདོད་ལྷ་རིགས་ཏུག། གཟུགས་གཟུགས་མེད་མ་བྱེ་བས་ལྷ་བརྒྱད། ཏུད་འགོ་ལ་སྦྱེ་གནས་ཀྱི་དབྱིབས་བཞི། མི་དང་དཔྱལ་བ་སྟེ་བཙུ་བཞིའོ། ། ལྷང་མ་བསྐྱར་གྱི་ལྷ་བ་བཙུ་བཞི་ནི། རྟག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་ལྷ་བ། མི་རྟག་པའི་དེ་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་ལྷ་བ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའི་དེ་ཡོད་པར་ལྷ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་ལྷ་བ་སྟེ་སྦྱོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། མཐའ་དང་ལྷན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྷ་བ། མཐའ་དང་མི་ལྷན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྷ་བ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྷ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྷ་བ་སྟེ་སྦྱེ་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། གྲོང་པན་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་རྩམ་ཡོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་པར་ལྷ་བ། མི་འབྱུང་བའི་དེ་ཡོད་པར་ལྷ་བ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་དེ་ཡོད་པར་ལྷ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཡོད་པར་ལྷ་བ་སྟེ་མུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། ལུས་དང་གང་ཟག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོག་གཉིས་རྩམ་གཅིག་ཏུ་ལྷ་བ། དེ་གཉིས་རྩམ་ཐ་དད་དུ་ལྷ་བ་སྟེ་བཙུ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། འདུལ་བ་ལུགས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཆ་བཙུ་བཞི་ནི། སྦྱ་རིངས་ཤར་བ། ཉི་མ་མ་ཤར་བ། ཉི་མ་ཤར་བ། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ། ཉི་མའི་

བཞི་ཆ་ཤར་བ། སྤྱི་འོ་དུས། གུང་ཆོགས་མ་ཡོང་བ། གུང་། སྤྱི་འོ་དུས། ཉི་མའི་བཞི་ཆ་ལུས་
 བ། ཉི་མའི་བརྒྱད་ཆ་ལུས་བ། ཉི་མ་མ་རུབ་བ། ཉི་མ་རུབ་བ། རུབ་ནས་རྒྱ་སྐར་མ་ཤར་བ་ཅམ་
 གྱི་དུས་རྣམས་སོ། །མི་བཅུ་བཞི་ནི། ཀང་ཐང་། ཏ་བ། སྤང་ཆེན་བ། ཤིང་ཏ་བ་སྟེ་རྒྱལ་རིགས་
 བཞི། རྣགས་ན་གནས་བ། བྱིམ་ན་གནས་བ། དཀའ་ཐུབ་བ་སྟེ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གསུམ། ཡིག་
 མཁན། ཆོང་བ། སྤུན་བ་སྟེ་རིགས་གསུམ། ས་གཞི་མོ་བ། བ་ལང་སྦྱོང་བ། འཛིན་ལས་བ།
 བྱིམ་གནས་བྱེད་བ་སྟེ་དམངས་རིགས་བཞི་རྣམས་སོ། །བཅུ་བཞིའི་སྟེ་ཆོན་ལས་བརྒྱམས་པའི་
 རབ་ཏུ་བྱེད་བ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། ། །

ད་ནི་བཙུ་ལྷ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱིས་པའི་གདོན་ཆེན་བཙུ་ལྷ་ནི། འཇམ་པ་པོ། རི་
 དུགས་རྒྱལ་པོ། སྐལ་བྱེད། བཟོད་བྱེད། ཁུ་རྩེ་ཅན། མ་མོ། ར་མི་ཀ། །འདོད་པ་ཅན། རྣམ་
 གྲ། སྤུལ་པོ། མ་དགའ་བྱེད་བ། གྲ། གཉའ་ལག་ཅན། བཞིན་རྒྱལ། བྱིག་འབྱུང་པོ་རྣམས་
 སོ། །ཕྱོགས་སྦྱོང་བཙུ་ལྷ་ནི། དབང་པོ། གཤེན་རྟེ། རྩ་བདག །གཞོད་སྦྱིན། མེ་ལྷ། སྦྱིན་པོ།
 རྩུང་ལྷ། འབྱུང་པོ། ཆངས་བ། སའི་ལྷ་མོ་དང་བཅུ། དེའི་སྟེང་དུ། ཉི་དབང་། ཆོགས་བདག །ཉི་
 མ། རྒྱ་བ། ཐག་བཟང་རིས་བསྐྱན་པའོ། །ལམ་བཙུ་ལྷ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལྷ། རང་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ལམ་ལྷ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྷའོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རྟེ་བཅུན་རྟེ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་དགོན་མཆོག་
 འཛིན་པ་མེད་དབང་པོའི་བཀའ་ཚུལ་དེ་མ་མེད་པ་ལགས་སོ། ། །

༡༡། །དགོན་མཆོག་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་མདོའི་དགོངས་འབྲེལ་ དོན་གསལ་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ཉོ་ལྟ་ཡ། ལྷན་གྲུབ་ཆོས་སྐྱའི་མཁའ་དབྱིངས་མཁྱེན་བཅའི་ཉི་ཟླའི་
རོལ་བ་དང་ལྷན་རྒྱུགས་སངས་རྒྱས། །ཉོན་མོངས་སྟོས་པའི་ལྷན་བ་དང་བྲལ་ཡེ་ཤེས་འོད་འཕྲོ་
དམ་ཆོས་ཉིན་མོར་བྱེད། །སྒྲིབ་གསུམ་ཆུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་རིག་པའི་བསེལ་ཟེར་དང་ལྷན་དགོ་
འདུན་རྒྱ་སྐར་བདག །བསྐྱེད་སྐྱབས་གསུམ་སྤང་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་བདག་སྤྱིང་ནམ་མཁར་
འབྲལ་བ་མེད་གྱུར་ཅིག །མི་བཟད་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆ་བས་གདུང་བ་རྣམས། །བྱིན་རྒྱབས་ག་ཕྱར་
ཆར་གྱིས་དབུགས་འབྱིན་བ། །རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་ངོ་མཆར་བརྗོད་བ་གང་། །སྐལ་བཟང་ཐར་
འོད་བྱེ་བའི་འཇུག་ངོགས་ཡིན། །དེ་སྤྱང་མཁས་རྩོམ་ཉི་ཟླས་མི་བྱེད་པའི། །གཞུང་དོན་ལྷ་
དུས་རའི་ཆལ་ཆེན་པོར། །བདག་སྟོ་སྟེག་མོའི་འབྲམ་ཆར་བཏབ་པ་ལས། །ཆོག་དོན་གེ་སར་
སོ་འབྲེང་རྒྱུད་པར་བྱ། །

དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་ལྷགས་རི་བརྟན་པོས་བསྐྱོར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་བ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་
སྟོང་གི་རྒྱ་ཁྲམ་མཐའ་ལས་བ་ཉིན་བཞིན་འབབ་བ། སྐྱེ་ཁྲ་ན་འཆིའི་རྒྱ་སྤོན་གདུག་བ་ཅན་དུ་
མས་གང་བ། ལྷག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རྒྱབས་འབྲེང་དག་པོ་མདོན་པར་གཡོ་བའི་འཁོར་བའི་
རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བྱིང་བའི་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་གི་མགོན་དང་སྐྱབས་དང་དབྱང་
གཉེན་གཅིག་ཕྱར་གྱུར་བ་ནི་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་
ཅུ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ནི། །ཐར་བ་འོད་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་

སོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་དག་དང་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཇེས་སུ་བྱན་པ་དང་། གཏམ་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བ་དམ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་འདིར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཇེས་སུ་བྱན་པའི་མདོའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མདོ་དོན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ལུགས་དང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་བད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་ནི་ཐུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་པ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་བདེན་དེ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཏུ་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་འགྲོ་བ། །སངས་རྒྱས་དགོན་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྦྱོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །སྦྱ་ངན་འདས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྱེ་བྲག་སྦྱ་བས་འཕགས་པའི་སྦྱོམ་ལམ་བྲག་བཅས་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཏུ་མི་འདོད་ལ། སྦྱོབ་པ་འཕགས་པ་ཡང་དགོན་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་བས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་ཡང་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་སྦྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་དེ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཏུ་འདོད་དེ། རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྟན་གྱིས་བྱུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བཅེ་དང་རུས་པར་ལྟན། །དོན་གཉིས་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡོན་ཏན། ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པ་སྦྱོ་བར་རྣམ་དག་གི་ཡོན་

ཏན། ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན། བདེན་པ་གཉིས་
མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན། གདུལ་བྱའི་ཉེས་སྦྱོན་སེལ་
རུས་པའི་ཡོན་ཏན། རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབྱུས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམས་སངས་
རྒྱས། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་བྱིར་འཇིག་མེད་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །མཐུན་
བརྟེན་རལ་གྱི་དོ་རྗེ་མཆོག་བསྐྱམས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱད་གཙོད་མཛད་ཅིང་། །སྤྱོད་པས་སྤྱོད་
ཐེགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཐེ་ཆོམ་ཅིག་པ་འཇིག་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྐྱེད་
ན། དང་པོ་རྟག་བྱི་མ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱི་
མ་གསུམ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱོད་
གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་ཅི་རིགས་སུ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་
རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བུར་བདེན་པ་དེ། ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོར་འདོད་དེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། བསམ་
མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉིན་པོའི་ཕྱགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་
ཆགས་བྱལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ཀྱང་ཡོད་
དེ། སྤྱོད་བཞིར་སྤྱོད་རྟོག་གིས་བརྟག་པར་མི་རུས་པས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། ལས་ཉོན་
གཉིས་ཅི་རིགས་དང་བྱལ་བས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་
མེད་པས་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། ཉི་མའི་ངོ་བོ་ལ་སྤྱན་པས་མ་གོས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་
ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་མེད་པས་དག་པའི་ཡོན་ཏན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྲིང་བཞི་གསལ་
བ་ལྟར་ལམ་བདེན་གྱི་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན།
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱན་པ་འཛོམས་པ་ལྟར་ལམ་བདེན་གྱིས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྲིབ་པ་
སྤྲིང་བར་བྱེད་པས་གཉིན་པོའི་ཡོན་ཏན། འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན། ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་

ནམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་
 ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུང་། །བརྟག་པར་མི་རྒྱས་ངེས་ཆོག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
 ཞི་བ། །དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྤང་ལྡན་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །སྤང་དང་རབ་
 རིབ་ནམས་པར་འཛོམས་མཛད་དམ་ཆོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྟུན།
 སྤྲ་མ་རྩལ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་
 གསུམ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་དབྱེ་ན། འགོག་བདེན་
 དང་ལམ་བདེན་གཉིས་སྤྱོད་དོ། །ལུང་སྡེ་སྟོན་གསུམ་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་མཆོན་ཉིད་པ་
 མིན་ཀྱང་དེའི་ཁོངས་སྤྱོད་བསྟུ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པའི་
 གང་ཟག་དེ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོར་འདོད་དེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་
 གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སྟོ་ལྡན་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཆོག་ས། །སྒྲ་མེད་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་བ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་
 སྟེད་བ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཆགས་སྐྱིབ་ལས་གྲོལ་པའི་
 ཡོན་ཏན། ཐོགས་སྐྱིབ་ལས་གྲོལ་པའི་ཡོན་ཏན། དམན་སྐྱིབ་ལས་གྲོལ་པའི་ཡོན་ཏན། རིག་
 པའི་ཡོན་ཏན། གྲོལ་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་དེ་རང་བཞིན་
 འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། །གང་དག་འགྲོ་ཀུན་བདག་མེད་མཐའ་
 ཞི་ཡང་དག་ཏྟགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་ཞུགས་གཟིགས་པ་སྐྱིབ་
 པ་མེད་པའི་སྟོ་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་ནམ་དག་མཐའ་ལས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་མངའ་
 དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྟུན། དང་པོ་རྩལ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ།
 དང་པོ་གསུམ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གྲོལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་
 འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་

གསུམ་ཡོད། སངས་རྒྱས་སོགས་དེ་གསུམ་ལ་དགོན་མཆོག་ཅེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དགོན་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་ཡང་འབྱུང་བ་དགོན་
 པ་དང་། ཁོར་བུ་ལ་གཡའ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་ཡང་ཉེས་པའི་དྲི་མས་མ་
 གོས་པ་དང་། ཁོར་བུ་དབུལ་བ་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་ཡང་དབུལ་བའི་སྒྲུག་
 བསྐལ་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁོར་བུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་ཡང་
 ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དང་། ཁོར་བུ་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་
 ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་གནས་གཞན་ལས་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། ཁོར་བུ་བསྟོད་སྦྲད་སོགས་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་དེ་གསུམ་ཡང་དེའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྒྱད་སྒྲ་མར། འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་
 གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་གྱི་བྲག་རུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་
 སྐྱ་བྲན་པའི་མདོའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན། མཐུག་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་། དེ་བྱད་
 གཞི་དང་སྒྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྟོན་པ་ཉིད་ཐུན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་བཤད་པ།
 དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་གཤེགས་པའི་རྩལ་བཤད་པ། གཤེགས་ནས་མཛད་པའི་
 འཕྲིན་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བགེགས་བཅོམ་པ། བཤད་པ་ཐུན་སྐྱམ་ཆོགས་
 པ། སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི།
 བགེགས་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་བགེགས་ནི། བྱད་
 པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཆི་བདག་དང་། ལྷའི་བུ་བདུད་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་སྤངས་
 པས་ན་བདུད་བཞི་བཅོམ་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་ལས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲེ། །ཉོན་མོངས་

ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་དེ་བཞིན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་། །དེ་བཙུག་པ་ནི་བཙུག་ལྟ་
བཟོད། །ཅེས་སོ། །ལྟ་བུའི་དོན་ནི། སྐལ་བ་དུག་དང་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དབང་ཕྱོགས་
དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བཙུག་འགྲུས་ཕྱན་སྐྱེས་
ཆོགས་པ་སྟེ། །དུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བཙུག་ལྟ་ཀྱི་སྐད་དོད་
ལྟ་བུ་མཐུན་ཞེས་པ། སྐལ་ལྟ་དང་། ལེགས་ལྟ་སོགས་ལ་འཇུག་པས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་བཙུག་ལྟ་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་
སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་ཞེས་སྒྲ་ཐབས་སུ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཕྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དོན་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་པར་གསེགས་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་
བཟོད་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་ཚུར་གཞན་དོན་དུ་གསེགས་པས་ན་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ལ་
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཡང་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་གཞན་ལ་ཚུལ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལ་བཤད་པ་ཕྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱང་བའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་གཉིས། སྤངས་པ་ཕྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་དང་། རྟོགས་
པ་ཕྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་བཙུག་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ཉོན་མོངས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་བར་
དུ་གཙོད་པའི་དག་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་བཙུག་པས་ན་
དག་བཙུག་པའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པ་ཕྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
སངས་རྒྱུས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཉེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉིད་སངས་
ཤིང་ཤེས་བྱའི་མཐའ་དག་ལ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་བ་ལྟར་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱུས་ཞེས་

བཟོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་
 པ་དང་། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བསྟན་རོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་
 རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆེན་པོར་རྣམས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་དེ། དབང་ཕུག་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཐུབ་
 འདུག་ནི་ཞེ་སྤང་ཆེ་བ་དང་། སྤང་སྤོང་རྒྱས་པ་དང་སེར་སྦྱ་སོགས་ནི་ལྷག་འོག་འགལ་བར་སྦྱ་
 པ་དང་། ལྷ་བ་ངན་པའི་གཡང་དུ་སྦྱང་བ་སོགས་སྟོན་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉན་རང་
 དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉི་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སྟོན་གྱང་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་མཐའ་
 ཡས་པ་སྟོན་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅམ་སྤངས་གྱང་དེའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དང་།
 ཇི་ལྷ་བ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་གྱང་ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་དག་མདོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་
 ནི། དེ་ཡང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་སྦྱར་ན་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་ལ།
 ཞབས་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་། ཚུལ་བ་དང་།
 སྤན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བས་འདོང་བའི་
 གནས་སུ་བཟོད་པ་ཡང་མིག་གིས་ལམ་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི་
 མིག་དང་འདྲ་བས་རིག་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །ལྷན་པ་ནི་དེ་གཉིས་དང་བཅས་པའོ། །ཡང་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ།
 ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་འདྲ་བར་ཡང་དག་པའི་དོན་རིག་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷག་པ་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ནི་ཞབས་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུ་བས་ལམ་དུ་བཟོད་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བཟོད་
 པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རིག་པ་སྟོན་དུ་སྟོས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་ན་

བསྐྱབ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་ན་རིག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ།
 སྡོན་གྱི་མཐའ་རིག་པ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་རིག་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་རིག་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་
 བོ་ནི། སྡོན་གྱི་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་འོ། །གཉིས་
 པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་མངོན་
 པར་ཤེས་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་མངོན་པར་
 ཤེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་བཞུགས་ཏེ། རྣམ་གྱི་ཐུན་
 དང་པོ་ལ་སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་སེམས་ཅན་སྡོན་གྱི་མཐའ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡོན་
 ཀྱི་གནས་གཟིགས། རྣམ་གྱི་ཐུན་པར་བ་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
 མའི་མཐའ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་གཟིགས། རྣམ་གྱི་ཐུན་གསུམ་པ་ལ་ཟག་
 པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྤངས། ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་སྟེ།
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བརྟེན་སོ། །ཞབས་ནི་རིག་པ་
 གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞི་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་དང་། སྦྱོད་པ་
 དང་། བརྒྱུག་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་འོ།
 དེ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། སོ་
 སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཆོ་ག་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སྦྱོད་ལུལ་ཐུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བ་ཅུང་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་
 པར་སྤངས་ནས་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་འོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
 ལས། དེ་ལ་རི་ལྟར་ན་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པར་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རི་ལྟར་
 ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དག་ལ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་། དག་གི་ལས་ཀྱི་མཐའ་
 མ་ལོག་པར་གྱུར་ཅིང་། མ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྡོན་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་

པའི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེ་
ཆོན་བདུན་པོ་དག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྗེ་ཆོན་དེ་དག་གི་
བྱེ་བྲག་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡང་མང་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་ནི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པའི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱོད་ལམ་མཐུ། འབྲལ་གྱི་བྱ་བའམ། དགེ་བའི་སྦྱོགས་གྱི་སྦྱར་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་འདིག་རྟེན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་འདིག་རྟེན་དང་མི་འགལ་བ་དང་། འདུལ་བ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་འདུལ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་ཆོ་ག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོད་
ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པའི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ན་སྦྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་སློང་གི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འན་པའི་
གནས་དང་། སྦྱོད་འཆོང་མའི་གནས་དང་། ཆང་འཆོང་གི་གནས་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་།
ལྟ་བ་གདོལ་བའི་བྲིམ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྦྱོད་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་
སྦངས་ནས་སྦྱོད་ཡུལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་གཞན་དག་ཏུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེར་ཡང་དུས་
སུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རབ་ཅམ་ལ་ཡང་འདིགས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་སྤྲ་རབ་ཅམ་དག་ལ་ཡང་འདིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རབ་ཅམ་དག་
ཅེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱེད་པའི་གཞི་སྤྲ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་གང་དག་ལ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་
པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རབ་ཅམ་དག་
ཅེས་བྱའོ། །ཡང་འདི་ལྟར་ལྟར་བ་བྱུང་བ་དེ་ལས་ཆོག་པ་ཚུང་དུས་ལྟར་བར་འགྱུར་བས། དེའི་
ཕྱིར་ཡང་དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རབ་ཅམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་འདིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་
ཞེ་ན། བདག་ལྟར་བ་བྱུང་བ་འདིའི་རྒྱས་མ་ཐོ་བ་ཐོ་བ་བར་བྱ་བ་དང་། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་

བྱ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ངན་
 སོང་དུ་ཉི་བར་འགྲོ་བས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའམ། བདག་ལ་བདག་ཉིད་དམ། ལྷོན་
 བའམ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱད་པར་འགྱུར་བའམ། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱད་པར་འགྱུར་བའམ། རྒྱུགས་དང་རྒྱུགས་མཆམས་རྣམས་སུ་བདག་གི་
 སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་མི་སྟན་པ་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཆོགས་གྲགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་
 སྟམ་ནས་དེ་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཆེ་འདི་དང་བྱི་མ་ལ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་
 འཛིགས་པར་ལྷ་ཞིང་དེས་ན་སློག་གི་བྱིར་ཡང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྱོད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་
 ལ་བསམས་བཞིན་དུ་ལྷང་བ་འབྱེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་ལམ་ན། བརྗེད་ངེས་པས་
 ལྷང་བ་བྱང་བར་གྱུར་ན་ཡང་། ལྷར་བ་ལྷར་བ་ཁོ་ནར་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱིར་བྱེད་ཅིང་སྦྱོང་བར་
 བྱེད་དེ། དེ་ལྷར་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྱོད་པ་ཅམ་དག་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས་སློབ་པའི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྷར་ན་
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ཤིང་སློབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷས་པ། དེས་
 སློན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཆོ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཁ་ཅིག་གི་རང་བཞིན་ཐོས་ཤིང་དེ་ལས་
 གཞན་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷག་མ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པོ་
 དག་ཀྱང་། ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་ཆོ། མཁན་པོའམ། སློབ་དཔོན་
 ནམ། གཏམ་འདྲིས་པའམ། ཐེབས་པར་སྦྱ་བའམ། སློས་འདྲིན་ནམ། རྒྱུགས་བཤེས་དག་ལས་
 ཐོས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་པ་ཁོ་ནར་ཁས་སྦྱངས་པས་དེའི་
 བྱིར། དེས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པའི་རྒྱས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྲོམ་
 པ་ཐོབ་སོ། །དུས་དེ་བྱིན་ཆད་ནི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་དག་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ། དེ་དག་ལ་ནི་
 དེ་ཤིག་ལྷང་བ་མི་འབྱུང་ཏེ། ལྷང་བ་བྱང་ན་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱིར་བྱེད་དོ། །སློན་དམ་བཅའ་

བ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་དག་ལ་མི་མཁས་
ཤིང་སློབ་བྱུང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། ད་ལྟར་མཁན་པོ་ལམ། སློབ་དཔོན་ནམ། སྤུངས་བཞིན་དུ་
རི་སྐད་བསྟན་པའི་གནས་དེ་དག་ལས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་མཁས་པས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་
བྱེད་དོ། །བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་མཁས་པས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་བྱུང་། རི་ལྟར་རྗེས་སུ་
བསྟན་པ་བཞིན་ལྟག་ཆད་མེད་པར་སློབ་པར་བྱེད་ཅིང་། སྒྲ་མ་དང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་དག་གིས་བསྟན་
པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་ལ་དོན་དང་ཆོག་འབྱུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཤིང་སློབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྦྱོང་ལམ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་
བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །

བསྒྲོག་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། དབང་པོའི་སློབ་སྤྲོམ་པ་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
མཆན་མ་དང་མདོན་ཉགས་སུ་མི་འཛིན་པའོ། །འདིར་བསྒྲོག་པ་ཞེས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་
མི་དགེ་བའི་ཡུལ་དུ་འསློབ་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་སྒྲུང་དོ། །མཆན་མར་འཛིན་པ་ནི། བསྟན་པར་མི་
བྱ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའམ། ཡུལ་སྒྲུང་བ་རྣམས་དེ་དག་འབྱུང་བ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའོ། །མདོན་ཉགས་སུ་འཛིན་པ་ནི། ཤེས་པ་དུག་
གི་མཐུག་དུ་ཆགས་སྒྲུང་སྒྲོངས་གསུམ་སྟེ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་འཛིན་པའམ། ཡུལ་
མདོན་སུམ་དུ་མི་སྒྲུང་ཡང་གཞན་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དག་ལ་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། དབང་པོའི་སློབ་སྤྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་བསམ་
གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཐུག་གོ། །དེ་དག་ལས་བྱུང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མཆོག་ཡིན་
ལ། དེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་པར་ཤེས་པ་གསུམ་དང་རིག་པ་གསུམ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་དོ། །ཡང་ན་རིག་པ་ནི་མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ཡིན་ལ། ཞབས་ནི་རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་

ལ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྟར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལེགས་པར་
སྤངས་པ། སྤར་མི་ལྟོག་པར་སྤངས་པ། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལེགས་པར་སྤངས་པའི་རོན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་བ་
པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལུན་སུམ་
ཆོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྱེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་རྒྱན་ལ་
སོགས་པས་མངའ་བ་དེ། གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་
བྱི་རོལ་བའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་བའི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བའི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། སྤར་མི་ལྟོག་པའི་རོན་
ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཐུགས་རྒྱད་ལ་སྤང་བྱ་སྤར་ལྟོག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་
བ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ཉན་ཐོས་སྟོབ་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་
ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་འཁོར་བར་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིང་མཆམས་སྟོར་
བའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྤར་ལྟོག་མི་ལྟོག་གི་གོ་རོན་ནི། སྤངས་པ་དེ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་སྤྱེས་བྱ་ད་དུང་
འཁོར་བར་ལྟོག་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་རོན་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་སྤངས་པ་སྤར་ཉམས་པ་སྤྱིད་
ན་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རོན་ཡོད་དེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་པ་དེ་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་
པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྒྱས་ལེགས་པར་གང་བའི་བུམ་པ་ལ་སྟོང་བའི་ཆལས་
མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པས་ཉན་སྤྱི་བ་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱི་བ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། རོགས་པ་ལ་སྤྱར་

ཉེ་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐུན་པ། མཐུན་པ་བརྟན་པ། མ་ལུས་བར་མཐུན་པའི་བྱད་བར་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་བྱིར། འདིས་ནི་བྱི་རོལ་བའི་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་ལས་བྱད་བར་དུ་
བྱེད་དེ། བྱི་རོལ་པས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་བྱིར།
མཐུན་པ་བརྟན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པས་རྟོགས་པ་གོང་
ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་བྱིར། འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་སྟོབ་པའི་རྟོགས་པ་ལས་བྱད་བར་
དུ་བྱེད་དེ། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་ནི་ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་མ་ཐུག་པས་རྟོགས་པ་གོང་
འཕེལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར། མ་ལུས་བར་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་ཆོས་
མ་ལུས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་བྱིར། འདིས་ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པའི་རྟོགས་
པ་ལས་བྱད་བར་དུ་བྱེད་དེ། ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
མཐར་མ་ཐུག་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་གཤེགས་ནས་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་གང་
ལ་གནས་པའི་རྟོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་འཇིག་རྟོན་ལ་
སྦྱར་གཟིགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་སྐལ་ལྷན་འདུལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་
རྟོན་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས་ཉེ། དོན་ནི། གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་བྱད་
བར་གཟིགས་པས་ན་འཇིག་རྟོན་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་གྱིས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་འཇིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་ལ་གཟིགས་
ནས། སུ་ནི་ཉམས། སུ་ནི་འཕེལ། སུ་ནི་ཉམ་ང་བར་གྱུར། སུ་ནི་ངན་སོང་ལ་གཞོལ། སུ་ནི་ངན་
སོང་ལ་འབབ། སུ་ནི་ངན་སོང་ལས་བྱངས་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་ལ་འགོད་བར་བྱ། སུ་ནི་
ཡོངས་སུ་སྦྱིན་བར་བྱ། སུ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་བྱ། ཞེས་དགོངས་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་མི་

ལྷན་གྱི་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་བསམ་བ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་བར་མཛད་པ་ནི།
 སྐྱེས་བྱ་འདུལ་བ། ཁ་ལོ་སྦྱར་བ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོན་ནི། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་
 བྱ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱི་ཆོས་བསྟན་ནས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་
 ཟེ། དེ་ཡང་ཆུ་བོའི་རྒྱན་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དེ་ལས་སྒྲིག་པ་ལྟར་ངན་འགྲོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་བདེ་
 འགྲོར་འགོད་པ་དང་། ཐེག་དམན་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་འགོད་པའོ། །ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་
 ནི། ཉ་དང་སྦྱང་པོ་ཆེ་དང་། འིང་རྟའི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱ་ཁྲོད་རྣམས་ཆར་བཅད་ནས་
 ལམ་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཞེས་སྒྲིག་པ་ནི། ཁ་ལོ་སྦྱར་བའི་ངོ་བོའི་བྱང་པར་
 སྦྱོར་བ་ཟེ། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་གཙུང་དགའ་བོ་དང་། ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བ་སོར་མོའི་སྤང་བ་
 དང་། གཉི་ལྷག་ཤས་ཆེ་བ་ལྷེང་རྒྱས་འོད་སྤང་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་བོ་གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་ཐབས་
 ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་འདུལ་བར་མཛད་པ་ཟེ། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་ལས། བྱིད་ནི་རྩན་ཐེན་བབྱིད་
 ལ་སྦྱལ། །ཆོམ་རྒྱན་བབྱིད་པ་ཆར་ཡང་གཙོད། །བྱ་བྱ་ཅན་རྣམས་རྣལ་དུ་འགོད། །དལ་བྱས་
 བབྱིད་ལ་ཞེན་སྦྱལ་འདེབས། །དུལ་བ་རྣམས་ནི་ལམ་ལ་སྦྱར། །དཔྱ་ཁྲོད་རྣམས་ལ་བཏང་
 སྦྱོམས་མཛད། །དེ་སྤྲོད་སྐྱེས་བྱ་འདུལ་བ་ཡི། །ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་སྤྲོ་བའི་མཆོག་། ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་རྣམས་འདུལ་བར་མི་
 མཛད་དམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱབས་ནས་ཡོངས་སྦྱོད་ཀྱི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད། ངན་སོང་དུ་
 ལྷང་བ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་ནས་བདེ་འགྲོ་ལྟ་མེད་གོ་
 འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་བྱིར། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་རྣམས་
 ནི་རྒྱུན་གྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛོན་དུ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་ལས་བསྒྲིག་
 ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་དེ་གང་ལ་

གནས་པའི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོན་ནི། དེ་
ལ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྷན་འདས་ནི་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཡང་། ལྷ་དང་མི་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་འཕྲིན་ལས་འབྲུག་པའི་
གཙུག་པོ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། བདེན་པ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་རྟེན་ལྷ་མི་གང་རུང་དུ་ངེས་ལ། རྒྱན་
ཞུགས་དང་། བྱིར་འོང་དང་། བྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཙུགས་སྟེ་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
བཞི་ཡང་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལྷ་མི་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་དགོས་པའི་བྱིར་དེ་ལྷར་དུ་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་དེ་བྱུང་གཞི་དང་སྤྱར་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྷན་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དེའི་རྟོན་ནི་གོང་དུ་བཤམ་བྱེད་ཏོ། །དེ་ལ་འདིར་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྷན་འདས་ཞེས་ལན་
གཉིས་སྟོས་པ་སྟོས་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གོང་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ལྷོག་པ་
ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བྱུང་གཞིའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་
ན་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དང་འབྲེལ་བའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲལ་བའི་མདོའི་རྟོན་བཤད་བྱེད་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། གཞན་རྟོན་རྟག་
ཏུ་མཛད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ། སྒྱ་གང་ཡིན་པ། རྟེན་གང་ཡིན་པ། བྱ་བ་གང་ཡིན་པ། ཐབས་
གང་ཡིན་པ། ཁམས་དང་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་བསྟན་པ། སྤངས་རྟོགས་ཐུན་ཆོགས་
བཤད་པ། ས་གང་དུ་བཞུགས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོན་མཛད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བརྒྱད། དང་
པོ་ནི། བསོད་ནམས་དག་གི་རྒྱ་མཐུན་པ། དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཆུད་མི་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། རྟོན་ནི། བཙུགས་ལྷན་འདས་འདི་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་སྟོབ་པ་ན་སྤྱིན་པས་
བསྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་རྣམས་མདོན་མཐོའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྟོན་ཐུན་
སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བ་མི་མཛད་པར། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱིན་པ་མི་
བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྤྱིན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བར་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་བསགས་པ་རྣམས་བདེ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་
 ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲོ་བ་མི་མཛད་པར། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བཟང་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྒྲོ་བར་མཛད་དོ། ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་སྤྱོན་པ་ལས་འབྲས་བྱ་ཡང་སྤྱོན་པ་
 རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བས་ན་རྒྱ་མཐུན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། བདག་གིས་
 བདེ་བ་དེ་འདོད་མ་ཡིན་ཏེ། ། འདི་ལྟར་བདག་ནི་སྤྱོན་ལ་བརྒྱད་དང་ལྟན། ། ཞེས་དང་། དེའི་
 འགྲེལ་བ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། བདག་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་དག་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་གནས་
 པའི་བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་བདག་ནི་དེ་རྒྱན་ཆགས་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་སྤྱོན་པ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རྒྱད་མི་བླ་བ་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་དག་བ་རྣམས་ནི་
 རྣམ་པར་སྤྱོན་པ་སྤྱང་ཐེན་ན་བཟང་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 དག་བའི་རྩ་བ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་བཟང་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྱོན་སྤྱང་ནས་བཟང་པ་མེད་
 ལ། ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་བཟང་པ་མེད་པས་ན་རྒྱད་
 མི་བླ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་རྒྱན་གྱི་རྟག་པ་ཞེས་གྲང་
 བྱ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་འབད་ཚུལ་མེད་པར་སྤྱོན་གྱི་འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཁོར་
 བ་མ་སྤྱོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱིའི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤྱུ་གང་ཡིན་པ་ལ། སྤྱིའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ། རོ་བོ་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ།
 སྤྱོད་ལམ་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ། མཛད་པ་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རྩ་བའི་རྒྱ་
 ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཟོད་
 པས་བརྒྱན་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། མདོ་སྤེ་བ་ལས། བཟོད་ལ་གནས་པའི་ལུས་ནི་
 ཡོངས་སུ་དག་གྱུར་ཏེ། ། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཆན་དང་མཐུ་སྟོབས་པ་མཐའ་ལས། ། ཞེས་དང་།

བཅོད་པས་གཟུགས་བཟང་དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །གསེར་མདོག་སྒྱག་ཅིང་འགྲོ་བས་
བལྟ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱའི་གཙུག་པོ་
ནི་བཅོད་པ་ཡིན་ལ། བཙུན་ལྷན་འདས་ནི་བཅོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
མཐུ་ལས། སྒྱ་བོང་ཆོད་ཆེས་ཆེར་འཕགས་ཤིང་རྒྱ་ཞིང་གཤམ་པ་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུན་
སུམ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ་མཛེས་བའོ། །དེས་ན་འདི་ནི་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་ནས་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཤད་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་
གཏེར་ནམས་ཀྱི་གཞི། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། གཟུགས་སྒྱ་སྒྱབ་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱིས་
ཆོགས་དང་། གཏེར་ཞེས་པ་ནི། ཉུང་ཏུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དབག་ཏུ་མེད་པའམ་གངས་མེད་པའི་
དོན་ནོ། །གཞི་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་ལ་བྱ་སྟེ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་ནམས་སྦྱེད་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་སྟེ། མཆན་དཔེ་རེ་རེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱང་པོ་
མཐའ་ལས་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་བས་སྒྱབ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །སྒྱའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་རྒྱའི་རབ་
ཏུ་དབྱེ་བའི་བྱད་པར་ཡང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་མཐར་བྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
ལས། སྤང་བ་བྱེན་པས་ནི་ངའི་མིག་གི་ཁམས་བསྐྱབས། ཁྱོ་བ་མེད་པས་ནི་ང་ཡི་གཟུགས་
ཀྱི་ཁམས་བསྐྱབས། ཤེས་པ་རྗེས་སུ་བྱེན་པས་ནི་ངའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
བསྐྱབས་སོ། །རོ་ཞིམ་པོ་བྱེན་པས་ནི་ངའི་ལྗེའི་ཁམས་བསྐྱབས། རོའི་མཆོག་བྱེན་པས་ནི་
ངའི་རོའི་ཁམས་བསྐྱབས། རོ་སྒྱར་བ་བྱེན་པས་ནི་ངའི་ལྗེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བསྐྱབས་
སོ། །ཡིད་བསྐྱམས་པས་ནི་ངའི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བསྐྱབས། གོས་འཇམ་པོ་བྱེན་པས་ནི་ངའི་རེག་
བྱའི་ཁམས་བསྐྱབས། གོས་བྱེན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་ནི་ངའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་བསྐྱབས། ཡིད་ཏུ་འོང་བ་བྱེན་པས་ནི་ངའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བསྐྱབས། ཆོས་བྱེན་པས་ནི་
ངའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བསྐྱབས། ཆོས་བསམ་པ་ལ་བཅོད་པས་ནི་ངའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

ཁམས་བསྐྱབས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་སེན་རིང་གིས་ཁྱིམ་པའི་
མདོ་ལས་བྱང་གསུངས་ཏེ་འདིར་མ་བཞོད་དོ། །མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་རེ་རེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་སྐྱབ་དགོས་པའི་
ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྐྱན་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ནི་ཆད་
མེད་དེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བགྱང་བ་འདི་འདྲ་བར་འབྱུག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱང་བ་དང་། མ་འོང་བའི་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཇི་སྟེད་པ་བསོད་ནམས་དེ་
སྟེད་བརྒྱར་བསྐྱར་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་ལྟ་བུ་གཅིག་འབྱུག་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱི་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་ཡོངས་སུ་འབྱུག་སྟེ། སྤྱི་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཇི་སྟེད་དུ་བརྒྱར་བསྐྱར་ཏེ། གཏན་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་གཅིག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལ་དཔེ་བྱད་བཟང་
པོ་གཅིག་འབྱུག་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འབྱུག་
པོ། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཇི་སྟེད་པ་སྟེད་
དུ་བསྐྱར་ཏེ། གཏན་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཅིག་བསྐྱབས་པ་དེས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལ་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་མདོན་པར་བསྐྱབས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རེ་རེ་མདོན་པར་འབྱུག་སྟེ། སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་
ཅུར་གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཇི་སྟེད་དུ་སྟོང་ཕྱག་བཅུར་བསྐྱར་ཏེ། གཏན་པ་མེད་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཅིག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྤྱི་ལ་སྤྱི་མཚམས་ཀྱི་མདོན་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་མདོན་པར་འབྱུག་པོ། །མདོན་སྤྱིར་
གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ལས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱར་བསྐྱར་བའི་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་དབྱའི་གཙུག་
 ཏྲར་དང་སྤྱི་པོ་བལྟར་མི་སྤྲང་བ་སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་མདོན་པར་འབྱུང་གོ། །གཙུག་ཏྲར་
 ཏུ་གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་ལས་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་སྟོང་ཏུ་བསྐྱར་བ་དེ་བས་ཀྱང་
 ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 ཏུང་འབྱུང་པར་འབྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཏུང་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་ན་མཐའ་ཡས་ཟུ་མེད་
 པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དབྱངས་ཀྱིས་གོ་བར་མཛད་ཅིང་། ཆོས་འདུལ་བ་ལ་བསམ་བ་དང་
 དད་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་ཆོས་པར་མཛད་དོ། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་འདུག་པ་འདི་ཐོས་ནས་མི་སྤྲག་མི་དངངས་
 ཤིང་། དངངས་པར་མི་འབྱུར་བ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མི་
 ཐད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་རེ་རེ་ཡང་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏེར་ཆད་མེད་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐུའི་ངོ་པོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། དཔེ་བྱད་ནམས་ཀྱིས་སྤྲས་པ། མཆོན་
 ནམས་ཀྱི་མེ་ཏྲོག་རྒྱས་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་
 སྐུའི་མཆོན་བཟང་པོ་ནམས་ཀྱི་འཁོར་ཏུ་སེན་མོ་བྱངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་
 ཅུའི་གྲངས་དང་ལྷན་པའི་དཔེ་བྱད་ནམས་ཀྱིས་སྤྲས་པའོ། །མཆོན་ནམས་ནི་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་
 ལོས་མཆོན་པ་སོགས་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཙུག་གཉིས་ནམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་མེ་ཏྲོག་ལྟར་
 ཡིད་ཏུ་འོང་ཞིང་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྐུ་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་མཛེས་པའོ། །མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ནམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནི་མདོན་
 པར་ཏྲོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་ལམ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། སྤྱོད་ལུལ་རན་པར་མཐུན་པ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཤེགས་པ་དང་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་

ལམ་ཅི་མཛད་ཀྱང་། ཏ་ཅང་སྐབས་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཏ་ཅང་ངལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
བ་སྐྱེ་བོ་སྤྱ་འདྲ་ཞིག་གིས་མཐོང་ཡང་སྒྲོར་མི་འབབ་བ་མེད་པར་རྟ་ཅིང་འཆམ་བས་གནས་
སྐབས་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་པོ། །

བཞི་བ་མཛད་བ་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་པོ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་བ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། རྟ་ཅི། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་མཛད་པ་ཅི། རང་གི་ངོ་བོས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དང་
བ་སྐྱེད་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་
བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་
ཤིང་། རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་མཛད་བ་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་པོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་
ལྷས་བྱིན་དང་ཀུན་དགའ་བོ་ལྷ་བུ་སྤྱ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་མཐོང་བ་
ན། ལྷས་བྱིན་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྤང་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྤང་བ་ལྷ་བུ་མ་
ཡིན་པར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་མཛེས་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བས་མཐོང་ན་མི་མཐུན་བ་མེད་
པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ། དད་ལྡན་རྗེས་སྤྱ་འཛིན་
པ་དང་། འགྲན་འདོད་ཆར་གཅོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དད་པས་མོས་བ་རྣམས་ལ་མཛོན་པར་
དགའ་བ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟ་ཅི། སྟོན་པའི་དུང་དུ་འོངས་པ་ནི་བསམ་པའི་བྱེད་པར་གཉིས་
ཀྱིས་འོངས་ཏེ། དད་པའི་བསམ་པ་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བསམ་པ་པོ། །དད་པའི་བསམ་
པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་སྐྱུ་དུ་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་པའི་བསམ་པ་དང་། རབ་
ཏུ་དགའ་བའི་བསམ་པས་འོངས་པ་པོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མཛོན་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡིན་པའི་བྱིར་དད་པས་འོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ན་རབ་
ཏུ་དང་བ་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་བ་ལས། བྱེད་དེས་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ནས་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་

བརྒྱན་ཅིང་སྤྲོ་བར་བྱས་པ། མེ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འདུག་པ་ལྟ་བུ། མེ་ལྗེ་མར་གྱིས་བཏབ་པ་
ལྟ་བུ། མར་མེ་གསེར་གྱི་སྒྲོན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ། མཆོད་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོག་གས་ཀྱིས་སྤྲོས་
པ་ལྟ་བུ། སྒྲོ་གསལ་ཞིང་དེ་མ་མེད་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་
འདས་མཐོང་ངོ་། །མཐོང་ནས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྤྲོས་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པའི་
རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་གྱིས་དང་པོ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ཉམས་བདེ་བ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྟ་
བུ་ནི། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཉམས་བདེ་
བ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲོ་བར་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བསམ་བས་
འོངས་པ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བསམ་བས་འོངས་པ་དང་། །སྟོབས་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པའི་བསམ་བས་འོངས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་ངོ་། །

གཉིས་པ་འགྲན་འདོད་ཆར་གཅོད་པ་ལ། ཤེས་རབ་འགྲན་འདོད་ཆར་གཅོད་པ་དང་
སྟོབས་འགྲན་འདོད་ཆར་གཅོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་མི་ཞོན་པ། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རྟོན་ནི། ཅོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་བདེན་པ་པོ་ལྟ་བུ་སྤྲོ། དེ་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འགྲན་པར་འདོད་ནས་འོངས་པ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་སྟོབས་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པ་སྤྲོ། མདོ་སྤྲོ་ལས་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་མཐོང་ནས་བྱད་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་བསམ་པ།
འདི་བདག་ལས་བྱད་གཟུགས་ཆེས་བཟང་མོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་མཚུངས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རེ་ཤིག་འདི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཡིན་ནམ་མ་
ཡིན་པ་བགམ་མོ་སྤྲོ་ནས། སེམས་ཀྱིས་དེ་བ་བསྟོགས་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་
སོང་སྤྲོ་བྱིན་ནས། བཙུམ་ལྡན་འདས་དང་མདོན་སུམ་དུ་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱ་བ་དང་།
ཡང་དག་པར་མགྱ་བར་བྱ་བའི་གཏམ་སྤྲོ་ཆོག་གས་བྱས་ནས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་
བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་སེམས་ཐུགས་ཀྱིས་མཐུན་ནས། སེམས་ཀྱིས་དེ་བ་བསྟོགས་པ་

དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་བྱེད་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གིན་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ།
 འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཡིན་པར་ངས་སོ་སྟུང་ནས། ལྟན་ལས་
 ལངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོབས་འགྲན་འདོད་ཆར་གཅོད་པ་ནི། སྟོབས་
 རྣམས་ལ་བརྩི་བ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོན་ནི། གཞོད་སྦྱིན་འབྲོག་གནས་སོགས་ལྷས་
 གྱི་སྟོབས་ཅལ་འགྲན་པར་འདོད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་ཏུ་འོངས་པ་ན་དེ་དག་གིས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་སྦྱི་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་སྟོབས་རྣམས་ལ་བརྩི་བར་མི་
 རུས་པ་སྟེ་འགྲན་མི་བཟོད་པའོ། །ཁ་ཅིག་འདིའི་སྟོབས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་འཆད་པ་ནི་རྣམ་
 པར་འབྱུངས་པ་སྟེ། མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་ཤེས་རབ་ཟེའི་གྱིས་མི་རོན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
 བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་སྟོབས་ནི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བྱ་བར་རིགས་
 སོ། །སྐྱའི་སྟོབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྩ་འབྱུང་མཛོན་པར་འདུ་མ་མཛད་པའི་ཆེན་ཡང་སྐྱ་ལ་སྟེད་
 མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩད་སྤྲ་མ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་བྱང་སྟོང་
 ཆེ། །སྟེད་མེད་བྱ་ཡི་སྟོབས་མངའ་མཁྱེགས་པའི་སྐྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་སྟེད་
 མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་གང་ཞེ་ན། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་ཀྱི་
 ཆད་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན། སྤང་ཆེན་སོགས་བདུན་ཅུས་སྒྲགས་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །སྤང་པོ་ཆེ་པལ་
 པ་བཅུའི་སྟོབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོས་ཀྱི་སྤང་པོ་གཅིག་གི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆེན་
 པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་གཞོན་དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་། སྟོབས་མཆོག་དང་། སྟེད་མེད་ཀྱི་
 བྱ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བཅུ་འགྱུར་དུ་བསྐྱེད་དེ་བཟོད་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་ན་རེ་སྤང་པོ་
 ཆེ་པལ་བ་དང་། སྟོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེ་དང་། ཆེན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་གཞོན་དང་། ཡན་ལག་
 མཆོག་དང་། སྟོབས་མཆོག་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བཅུ་འགྱུར་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་
 སྟོབས་ཀྱི་སྟེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སུ་བསྐྱུར་བ་ནི་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ།
 ཇི་ལྟར་ཆེས་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་བྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་དེ་

རྩལ་ལྷན་མཛད་པར་འདུ་མ་མཛད་པ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
སྟོབས་དེ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལས་མེད་པར་འདོད་ལ། གཞན་དག་ནི་སྤྱི་ཚོགས་རེ་རེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
སྟོབས་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཞི་པ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ལ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱུང་མེད་དུ་མཛད་པ་
དང་། བྱེ་བྲག་དུ་རིགས་སད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ་
ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་
ལས་འོད་ཟེར་སྒྲིས་ཏེ་ངན་སོང་བ་རྣམས་བདེ་འགྲོ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་
སྤྱེས་པ་རྣམས་ལས་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཤེས་རབ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། སྟོབས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པའི་བསམ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱུང་དུ་འོངས་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་བདེ་
བ་ལྟན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །སྐལ་
བ་དང་ལྡན་པ་དད་པའི་བསམ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཅ་བ་མ་སྤྱེས་
པ་བསྐྱེད་པར་མཛད། སྤྱེས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་རྣམས་
ནི་རང་རང་གི་མོས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཅི་རིགས་ལ་འགོད་པའི་སྒྲོན་ས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་
བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་དེ་ནི་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་སྤྱེས་
པ་རྣམས་དང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པོ་མཐའ་དག་གི་བྱ་བའམ་
དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པར་དུ་རིགས་སད་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ། ལམ་དུ་ཞུགས་
པ་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་རིགས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་
པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡབ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་
ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་རིགས་མཐུན་ཞིང་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་

མཛད་པ་སངས་རྒྱུ་དང་ཆ་འདྲ་ཅུ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱུ་གི་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་ལ། འཁོར་
ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོས་རང་གི་བྱ་མཆན་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གཏད་དེ་རྒྱལ་པོར་དབང་
བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱུ་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཆོས་གི་རྒྱལ་སྤྲུལ་
གཏོད་པར་མཛད་པས་ན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གི་ཡབ་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་ན།
རྒྱུ་སྤྲུལ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱུ་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་
བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྤྱང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་
རྗེས་སྤྲུལ་སྤྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན་འཛིན་རྟེན་དུ་རྒྱལ་པོའི་གདུང་འཛོལ་རྒྱས་
པའི་སྤྲུལ་འབྱུང་བ་ལ་ཡབ་གི་ས་བོན་དང་། དེའི་བཅུན་མོ་དམ་པ་དང་། དེའི་མངལ་གྱི་གནས་
མ་ཉམས་པ་དང་། བསྐྱེད་བསྐྱེད་བའི་མ་མ་ཁྱུང་པར་ཅན་ཏེ་རྒྱ་བཞི་དགོས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུ་
གི་གདུང་འཛོལ་རྒྱས་པའི་སྤྲུལ་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་
གི་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། ཐབས་ཁྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་
སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ནི་མངལ་མ་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མ་མ་ལྟ་བུ་སྤྱང་བཞི་དགོས་ཤིང་དེ་བཞི་ལས་
སྤྲུལ་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱུ་གི་སྤྲུལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གི་ཡབ་ཅེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
རྣམས་གི་རྒྱལ་པོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོན་ནི། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རང་
གི་བྱ་མཆན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་འབངས་གི་སྤྲུལ་པོ་ལས་བ་རྣམས་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། དེ་དག་རྒྱལ་
པོ་དེའི་བྱ་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བ་དང་།
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བཀའ་འབངས་སུ་གྱུར་
ཅིང་དེ་དག་ལ་བཀས་མངའ་བསྐྱར་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགའ་ཞིག་སྐབས་འདིའི་འཕགས་པ་ལ་

བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་འཆད་པ་ནི་སྐབས་དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་འཇུག་སྲིད་པས་མི་གནས་པའི་ཟུང་འདས་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་དང་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེར་འགོ་བའི་ལམ་བསྟན་ཏེ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་གསུམ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཁྲིད་པས་ན་དེད་དཔོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱིང་དུ་འགོ་བའི་སྤྱི་བོ་རྣམས་དེར་འཁྲིད་པའི་ཆོང་དཔོན་ལ་དེད་དཔོན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཐབས་གང་ཡིན་པ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། གསུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ། ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཁྱེན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར་དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། བསྐྱུགས་འོས་བསྐྱུགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱབ་ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྷག་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རིགས་དང་། མོས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བའོ། །འདིས་ནི་བོད་སྐད་མ་འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཞིགས་སོ། །

གཉིས་པ་གསུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ། སྟོབས་པའི་བྱུང་པར། གསུང་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱུང་པར། དབྱངས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཆོག་ལ་བརྟེན་པ་

དང་། རྟོན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོབས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 རྟོན་ནི། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྟོབས་པ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཆོག་རེ་རེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཡི་གེའི་བྱེ་བྲག་གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་
 གྲུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་པ་བྱད་བའམ་གཏུགས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གནས་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཁྱེད་ཁྱེས་པ་
 རྟོན་བསྐྱེད་པར་ལན་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་བརྒྱུའམ། བསྐྱེད་པ་སྟོང་འམ། བསྐྱེད་པ་འབྱུང་མམ།
 བསྐྱེད་པ་ས་ཡའམ། བསྐྱེད་པ་གཏམས་སམ། བསྐྱེད་པ་དགྱིགས་སམ། བསྐྱེད་པའི་བར་རམ།
 བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ལན་གསུང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པས་སོ་སོ་ནས་
 རྟོན་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ལ་ངེ་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཁྱེས་གྲུང་། དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་
 གསུང་གཅིག་གིས་ངེ་བ་ཐ་དད་པའི་ལན་རྣམས་སྟོན་པར་མཇུག་པ་སྟེ། བདེན་པ་པོའི་ལུ་
 ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ངེས་པའི་ཆོག །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཁྱེས་
 བ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཚུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་
 ལན་གྲུང་འདེབས། །དེ་ལྟར་བས་ན་འདྲེན་པ་འཛིན་ཏེན་ན། །ཆངས་པའི་སྐྱ་དབྱངས་གསུང་
 སྟོགས་མཁྱེན་པར་མཇུག། །དེ་ནི་ལྟ་མི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐར་འབྱེན་པའི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་
 ཏུ་བསྐྱོར་བར་མཇུག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུང་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་
 སྟོས་ཏེ། རྟོན་ནི། དག་གི་སྟོན་རྩན་དང་དག་འབྲེལ་སྟོབས་པ་དང་། ཅ་ཅ་འདོན་པ་སོགས་དང་། སྟོབས་
 འདོད་ཀྱི་ཚུལ་པའི་སྟོན་དབྱགས་འདར་བ་སོགས་དང་། ལུས་སྤྱི་བྱེད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 ང་རོའི་སྟོན་སྐད་འཛེར་འཛེར་པོ་དང་། གདངས་མི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་གི་སྟོན་མཐའ་
 དག་དང་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དབྱངས་སྟོན་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོན་
 ནི། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་ལྔ་དང་། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་གསུང་དབྱངས་དང་ལྟན་ཞིང་ག་

ལ་མིང་ག་དང་ཆངས་པའི་དབངས་ལྟར་སྟན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ། རྟེན་གྱི་བྱད་པར་དང་། རང་གི་རོ་
 བོའི་བྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱ་བྱད་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོན་
 ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱའི་བྱད་བཞིན་ཏེ་ཞལ་རས་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་རེ་
 རེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བོ་གང་དག་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་མ་མཐོང་བ་གསར་
 དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སྐྱའི་མཛེས་སྤྱད་བལྟས་པས་ཆོམ་པ་མེད་ཅིང་ཆོག་མི་ཤེས་པའོ། །དེ་
 སྐད་དུ་ཡང་བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བ་ལས། བྱོད་གྱི་སྐྱ་དེ་གང་གིས་ནི། །ལན་བརྒྱར་མཐོང་དང་
 གང་ཞིག་གིས། །དང་པོར་མཐོང་བ་དེ་གཉིས་ཀ། །འདྲ་བར་མིག་ནི་མགྱ་བར་མཛད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་མཚུངས་པ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོན་ནི། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་དང་། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་དང་། སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྐྱས་པའི་གདུལ་བྱ་
 མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
 གཟེགས་ནས་སོ་སོའི་སྐྱལ་བ་དང་འཆམ་པར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་སྟོད་པ་ཅི་དང་ཅི་འདྲ་
 བ་དེ་དང་དེར་བསྟན་ནས་ཆོས་གསུངས་པའི་སྟོན་ནས་འདུལ་བར་མཛད་པའི་སྐྱ་དེ་ལྟ་བུ་དང་
 མཉམ་པའམ་མཚུངས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའོ། །གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་མོས་པ་
 དང་འཆམ་པར་སྟོན་པ་ནི། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་
 སེམས་ཅན་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གལ་
 ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དུ་མཐོང་བས་གདུལ་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དུ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་བེཏུཅ་(བེཏུཅ)དང་། ལྷ་ཏིག་དང་། ཡུ་རྩེ་ལ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། རིན་པོ་
 ཆེ་འོད་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་དང་། དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གནས་དག་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་བཞོད་པ་ཀུན་ནས་འོད་ཟེར་སྤང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོས་སེང་གི་རལ་པ་ཅན་དང་།

རིན་པོ་ཆེ་སེང་གའི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཅེ་མོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོག་གི་སྒྲོན་མ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་རྩ་
མདངས་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆངས་པ་དང་། འཛིན་ཉེན་སྦྱོང་བའི་ཁ་དོག་རྣམས་དང་སྦྱར་ནས་
གསུངས་སོ། །སྦྱོང་ལམ་ཡང་མོས་པ་དང་འཆམ་པར་སྦྱོན་ཚུལ་ནི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་དེ་ལ་ལྟ་དང་མི་ཁ་ཅིག་འདུག་པ་གཙུག་པོར་བྱེད་པ་དེ་དག་
གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཆག་པ་དང་།
འབྱེད་པ་དང་། ཉལ་བ་དང་། ཆོས་སྦྱོན་པ་དང་། ཅང་མི་གསུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་
པ་དང་། ལངས་པ་དང་། མིག་མི་འཇུག་པ་དང་། མིག་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

དུག་པ་གནས་གང་དུ་བཞུགས་ནས་མ་ཆགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་
ཚུལ་ལ། གནས་གང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། གང་ལ་མ་ཆགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་དག་གིས་མ་གོས་པ། གཟུགས་དག་གིས་ཉེ་བར་མ་གོས་པ།
གཟུགས་མེད་པ་དག་དང་མ་འདྲེས་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། བཙུག་ལྟར་འདས་དེ་འདོད་
པའི་ཁམས་སུ་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉེན་
མོངས་པ་རྣམས་དང་། འདོད་པའི་སྦྱེ་བོ་མི་བསྐྱུན་པས་ལོག་པར་བསྐྱུབས་པ་དག་གིས་མི་
འཕྲོག་ཅིང་མ་གོས་པའོ། བཙུག་ལྟར་འདས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་སྦྱོན་
པའི་ཆེ་སྦྱོམས་འཇུག་གི་རོ་སྦྱང་བའི་སྤེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་སྦྱང་
བའི་སྤེད་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་ཉེ་ལྟག་པར་མ་གོས་པའོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་
དང་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་དེར་བཞུགས་པའམ་འདྲེས་པའི་
སྒྲོན་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྦྱོན་པ་མེད་པའི་བྱིར་གཟུགས་མེད་པ་དག་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་
ལ། སྤང་པོ་ལ་མ་ཆགས་པ། ཁམས་ལ་མ་ཆགས་པ། སྦྱེ་མཆེད་ལ་མ་ཆགས་པར་སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་དག་ལས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ཟག་བཅས་ཉིད་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་རྒྱུ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཆགས་པའི་གནས་ཡིན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དེ་དག་ལས་རབ་ཏུ་ཐར་པས་ན་
རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་རྒྱུ་པའི་སྤང་པོ་ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དོན་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱུ་པའི་དབང་པོ་རྒྱུ་པའི་སྤང་པོ་ལྡན་པར་ཞེས་པའི་སྤྱི་རྒྱས་
ཡུལ་རྒྱུ་པའི་མཐོང་བ་ན་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱུ་པའི་སྤང་པོ་
ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་མཆོད་རྒྱུ་པའི་སྤང་པོ་ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ཟག་བཅས་སྤྱི་
མཆོད་རྒྱུ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་ཞིང་མཆོད་པའི་སྤྱིར་གྱུར་པ་སྤྱི། ཇིག་གིས་གཟུགས་ཡིད་
དུ་འོང་བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཞེ་སྤང་དང་། བར་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉི་སྤྱི་སྤྱི་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་
མཆོད་ལས་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་རྒྱུ་པའི་སྤང་པོ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བདུན་པ་སྤངས་ཉོགས་སྤྱི་སྤྱི་མཆོག་པ་བཞད་པ་ལ། སྤངས་པ་དང་། ཉོགས་པ་
སྤྱི་མཆོག་པ་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདུད་པ་རྒྱུ་པའི་ཉོན་མོངས་ལྡན་པ། ཡོངས་སྤྱི་གདུང་
བ་དག་ལས་རྒྱུ་པའི་སྤང་པོ་ལྡན་པ། སྤྱི་བ་ལས་སྤྱི་བ། ཚུ་བོ་ལས་བཞུལ་བ། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དོན་ནི། སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་པའི་སྤང་པོ་ལྡན་པ། ཡུལ་དང་མ་སྤང་པའི་ཉོན་མོངས་
དང་། ཡུལ་དང་སྤང་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་སྤྱི་འདུ་ལ། དང་པོ་ལ་མདུད་པ་དང་། གཉིས་པ་
ལ་ཡོངས་སྤྱི་གདུང་བ་ཞེས་བཅོད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱི་བ་ནི་མདུད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉོན་
མོངས་པ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཟས་གོས་གནས་མལ་ཡོངས་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་དང་མ་སྤང་པ་སྤྱི་
མ་ཉིད་པ་ན་དེའི་དབང་གིས་དེ་དག་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱི་རྒྱས་འཆིང་བར་
བྱེད་པས་མདུད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུ་བོ་ནི་ཡུལ་དང་སྤང་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་སྤྱི་ཡིན་

ཏེ། དུལ་དང་སྤྲད་པ་སྟེ་ཟས་གོས་གནས་མལ་ཡོངས་སྤྲོད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྤྲད་པར་གྱུར་པ་ན་
 ཆོག་མི་ཤེས་པར། དེ་དག་ཤས་ཆེར་ཀུན་ཏུ་སྤྲོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚུ་བོའི་རྒྱན་ཕྱགས་སུ་འབྱེར་
 བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མདུད་པ་གང་ཞེ་ན། བཞི་སྟེ།
 བརྒྱུ་སེམས་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་། འདི་བདེན་ནོ་ཞེས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
 ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་སྟེ། མཉམ་བཞག་རྒྱན་ཆགས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་
 ཕྱིར་མདུད་པའོ། །ཡོངས་སུ་གདུང་བ་གང་ཞེ་ན། གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
 གཏི་ཐུག་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 མངོན་ཏུགས་སུ་འཛིན་པས་ལུས་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གདུང་
 བའོ། །སྤེད་པ་གང་ཞེ་ན། གསུམ་སྟེ། འདོད་པའི་སྤེད་པ་དང་། སྤེད་པའི་སྤེད་པ་དང་། འཛིན་
 པའི་སྤེད་པ་སྟེ། འབྲལ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྤེད་པའོ། །ཚུ་བོ་གང་ཞེ་ན། བཞི་སྟེ། འདོད་པའི་ཚུ་
 བོ་དང་། སྤེད་པའི་ཚུ་བོ་དང་། ལྷ་བའི་ཚུ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་ཚུ་བོ་སྟེ། ཐུག་བསྐྱལ་ཀྱི་རྒྱན་
 ཕྱགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚུ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཆོས་མངོན་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 བཤད་པ། ཐ་དད་མེད་པར་མཁྱེན་པ་བཤད་པ། མི་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཆེ་དང་། རིགས་དང་། སྐྱེ་བོང་དང་། ཞིང་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
 ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཙུག་ལྟ་བུ་འདས་ནས་མེ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་
 དམན་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བརྟེན་པས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 གནས་པའོ། །རྗེ་བཙུན་ཏུ་ར་ན་ཐ། ཐ་དད་མེད་པར་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི།
 གངས་ཅན་པ་དག་ས་སྐྱུ་གི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་འདྲོ། །གསུམ་པ་ནི།
 རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། གང་ལ་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་ན་གཞན་དོན་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱང་འདས་ལ་མི་
 གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་མི་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་
 མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་དེ་
 མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤར་
 མི་ལྟར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྙིད་པའི་མཐའ་ལ་མི་
 གནས་པར་བསྟན་པས་སྤྱི་བྱེ་གཉིས་བསྟོམས་ཏེ་སྙིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏོ། །

བརྒྱད་པ་གང་ལ་བཞུགས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་གཟིགས་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 གཟིགས་པའི་ས་ནི་སྐྱུ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་གཟིགས་པའི་ལོངས་
 སྐྱུ་ལ་གཉིས་ཀའི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་འོག་
 མིན་དུ་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་ཏེ་ས་བཙུའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་

གཟིགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་ཅིང་འོག་མིན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱལ་
པའི་སྐུ་ནི་དགའ་ལྷན་དང་འཇམ་བུའི་སྦྱིང་སོགས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བྱང་སེམས་དང་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གཟིགས་ནས་ཆོ་འབྱུང་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་བསམ་པ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི། འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཆེ་བའི་
ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། གོང་དུ་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མེད་ཅིང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་མངའ་བའི་སྐུའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མདོའི་དོན་བཟོད་ཐེན་ཏོ། །

སྤྱུང་བ། སྟོབས་བརྩ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའི་ནོར། །བཟོད་བྱེད་རྒྱུད་གི་ཤིང་
ཏིང་འཛིན་པ་ན། །ཡིད་སྤྱབས་ཀྱི་སྤྱད་ཟུམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །སྤྱལ་ལྷན་དང་པའི་བརྩོ་མགོ་
ལྷོག་ལྷེམ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྤྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལྷུང་གི་ཆོས་དང་། ཉོགས་
པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་
དགོ་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། དེ་ཡང་ལྷུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་
ནི། དང་པོ་ཐོས་པའི་དུས་ན་མོས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་པས་ན་ཐོག་མར་དགོ་
བའོ། །ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་པའི་ཆེ་རིག་པས་དོན་ཉོགས་ཤིང་མན་ཡོན་དང་འབྲས་བུ་
ཐོབ་རུས་པ་ཉིད་དུ་རིག་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བར་དུ་དགོ་བའོ། །བསམ་བྱུང་
གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྟོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་བཞག་
རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་ཐ་མར་དགོ་བའོ། །ཡང་ན་རིམ་པ་ལྟར། སྦྱང་

གཞི་དང་། མདོ་དཀོན་དང་། མཐུན་འགྱུར་ཡི་རང་རྣམས་སོ། ། ཡང་ན་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 སྒྱུར་བར་བྱའོ། ། རྟོན་བཟང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་བརྗོད་བྱུར་
 སྟོན་པའོ། ། ཆོག་འབྱུང་བཟང་པོ་ནི། གོ་བདེ་ཞིང་གཟུང་སྤྲུལ་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་གསལ་བར་
 བརྗོད་པ་མཉན་པ་པོའི་རྣ་བར་འབབ་པའོ། ། མ་འདྲེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྤྱ་སྟེགས་པ་སོགས་ཀྱི་
 གཞུང་ལུགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྤྱག་བསྐྱལ་
 བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་སྟོན་པའོ། ། ཡོངས་སྤྱོད་གསལ་པ་ནི། ཅི་
 ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མདོན་གྱུར་པ་ཅམ་རེ་ཞིག་སྟོང་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་
 ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། འདིར་དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཅེ་མན་ཆད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་
 གའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྩ་བ་ནས་སྟོང་བའི་གཉིན་པོ་ཆ་ཆང་ཞིང་ཡོངས་སྤྱོད་གསལ་པ་སྟོན་
 པའོ། ། ཡོངས་སྤྱོད་གསལ་པ་ནི། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 བརྗོད་བྱུར་སྟོན་པའོ། ། ཡོངས་སྤྱོད་བྱུང་བ་ནི། སེམས་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་
 མཁའ་ལྷ་བྱ་ལ་སྟོང་བྱུར་དུག་གསུམ་གྱི་བྱི་མ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་
 སྟོན་པའོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དད་དང་དགའ་དང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི། ། རྒྱ་ཕྱིར་
 ཆོས་འདི་དག་བ་ཡིན། ། རྟོན་རྣམས་གཉིས་ལྷན་གཟུང་སྤྲུལ་དང་། ། ཡོན་ཏན་བཞི་ལྷན་ཆངས་
 སྟོང་སྟོན། ། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ལྷན་པ་དང་། ། ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྟོང་
 རྫོགས་བྱེད་དང་། ། རོ་བོ་ཉིད་དག་བྱི་མ་དག་པ་དེ། ། ཆངས་སྟོང་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྷན་ཡིན་པར་
 འདོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ལེགས་
 པར་གསུངས་པ། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སྤྱ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སེར་སྒྱུ་དང་། གཟེགས་ཟན་དང་། ཀླང་
 མིག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་ཉེས་པར་བཤད་པ་སྟེ་སྤྱ་སྟེགས་འགལ་བ་དང་། ལམ་
 ལྷན་སྒྲུང་སྟོན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དཀོན་པོ་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། བཙུག་

ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱི་མི་འགལ་ཞིང་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པ་དང་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་སྟོན་པའི་བྱིར་ལེགས་པར་གསུངས་པའོ། །ད་
ལྟའི་ཆོས་སྟོན་པར་མ་ན་ཆེག་འདི་མི་འདུག་པ་ཆད་པ་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡང་དག་པར་མཐོང་བ།
ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་བའོ། །ནད་མེད་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རིམས་ནད་རྣམས་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའོ། །དུས་ཆད་པ་མེད་
པ་ནི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པ་ནི་དུས་རེས་འགའ་
སྤངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའོ། །སྤྱི་སྤྱོད་བཅས་གཉིས་ལས། དུས་
ཆད་པ་མེད་པ་ལ་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་གང་དུ་ཡང་སྒྲིམ་དུ་རུང་
ཞིང་དུས་རེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དུས་ཆད་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྟོན་ལམ་
བཞི་པོའི་དུས་ཀུན་ཏུ་བྱ་བར་སྐྱེ་བས་དུས་ཆད་པ་མེད་པ་ཞེས་བཤད། ཉེ་བར་གཏོང་པ་ནི།
མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པ་གཏོང་བའོ། །ཡང་ན་མཐོང་སྒྲིམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་
རྣམས་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་སྟོར་བའམ་གཏོང་
པའི་དོན་ནོ། །སྤྱི་སྤྱོད་བཅས་གཉིས་ལས། ཉེ་བར་གཏོང་བའི་དོན་སྟུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་ལས་
རེས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །འདི་མཐོང་བ་ལ་དོན་ཡོད་པ་ནི། ཐེག་པ་འོག་མ་ལྟར་ན་
བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་དགོ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
བྱ་འཐོབ་པས་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་འཐོབ་ཅིང་ལས་ཉོན་གྱིས་ཉིང་མཆམས་
སྟོར་བ་སྤངས་པས་ན་དོན་ཡོད་པའོ། །མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་

བོ། འཕགས་པའི་སྐད་དོད་ཤུ་ཞེས་པ་མཁས་པ་ལའང་འདྲག་པས་སྐབས་འདིའི་མཁས་པ་
 བོ་འཕགས་པ་ལ་བྱའོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་བོ་འཕགས་པ་རྣམས་ནང་པན་ཚུན་
 སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའོ། །ཡང་ན་འགོག་ལམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སོ་སོ་སྐྱེ་
 བའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཕགས་པ་ནང་པན་ཚུན་སོ་སོའི་མངོན་སུམ་གྱི་
 སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུང་བའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ལེགས་པར་རྟོན་
 པ་ན། རྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་
 གཙོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ནང་གི་སེམས་རྒྱད་འདུལ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལེགས་པར་རྟོན་པའམ་
 འབྱེར་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། སྤྱིད་ཅེ་མན་ཆད་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བའི་
 སུན་ཆོགས་མཐའ་དག་ལས་ཡིད་དེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ཕྱི་རོལ་བ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་
 གྱི་བདེ་བ་ལས་ཡིད་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པའི་བྱད་ཚུབ་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ནི། ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱད་སེམས་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཉན་ཐོས་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་
 རྟོགས་པའི་བྱད་ཚུབ་དུ་འགོ་བའམ་འབྲིད་པར་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་འདུས་པ་དང་
 ལྷན་པ་ནི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་རྒྱད་གྱི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོ་ནས་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་ཉིད་ལ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱེད་པས་ན་རྒྱད་གཅིག་ལ་ནང་
 པན་ཚུན་འགལ་བ་མེད་པར་ལྷན་ཅིག་དུ་འདུས་པ་དང་ལྷན་པའོ། །བརྟེན་པ་ཡོད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་
 བའི་ལམ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བས་བརྟེན་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་
 ལམ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པས་ན་

བཏེན་པ་ཡོད་པའོ། །རྒྱ་བ་བཅད་པ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་བཅད་
པའོ། །ཡང་ན་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཆེས་ཤིན་ཏུ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་རྒྱ་བའོ། །དེ་འདྲིར་
ཡང་དག་པར་ཆད་པས་ན་རྒྱ་བ་བཅད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཆོག་ས་སྦྱར་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་རྩེ་རྒྱུད་དུ་སོང་བའི་སྒྲོ་ནས་གོང་འཕེལ་
དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ལ། འཕགས་པའི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ན་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་
པ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པས་ན་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་རྒྱལ་དེ་ལས་
ལྷག་པའི་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མདོའི་དོན་
བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

སྦྱས་པ། ཐག་མེད་མ་ལ་ཡ་ནས་ལེགས་འོངས་པའི། །གེ་སར་དེ་ལྟར་ལམ་བཟེན་སྟོ་
སྟོགས་རྒྱུད། །གང་གིས་རྟོག་པའི་མོད་ལ་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱི། །ཆ་བའི་གདུང་བ་ཀུན་གསལ་དབྱིངས་
སུ་ཐིམ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་
འདུན་ནི། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ས་བརྩལ་གནས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་རྣམས་
ཏེ་བྱུང་པར་གྱི་གཞི། མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་ཞེས་
གྲང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ནི་ལྷག་པ་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་
པའོ། །རིག་པར་ཞུགས་པ་ནི། ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་པའོ། །བྱང་པོར་
བཞུགས་པ་ནི། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་པའོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལྟར་
ན། དགེ་བ་ཡང་དག་པར་བསྒྲོམས་པས་ན་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་འདས་དོན་གཉིར་

གྱི་བསམ་པའི་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པས་ན་རིག་པར་ཞུགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པར་ཞུགས་པས་ན་དང་བར་ཞུགས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ནི། ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཆོ་ག་མཐུན་པར་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་
 ཞུགས་པའོ། །ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་འོས་སྤྱུར་པ་ནི། སོར་བཅུའི་ཐལ་མོ་སྤྱི་པོ་དང་སྤྱིང་ཁར་སྤྱར་
 ཏེ་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སྤྱུར་པའོ། །ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སྤྱུར་པ་ནི། དག་གིས་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་དང་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བའམ་འདུད་པའི་
 གནས་སྤྱུར་པའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་གྱི་ཞིང་། ཞེས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཡང་ཡིན་ལ་
 དཔལ་ཡང་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པའི་ཞིང་དམ་པར་སྤྱར་པ་སྟེ།
 རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྩེ་བ་རེ་རེ་ལ། །མཆོད་སྦྱོར་བརྒྱ་སྟོང་མཉམ་བྱས་པས། །དགེ་
 འདུན་ནམས་ལ་དད་བྱས་པ། །དེ་ཡི་བཅུ་དྲུག་ཆར་མི་པོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡོན་
 ཡོངས་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡོན་གྱི་ཕུང་པོ་
 ཅི་ཅམ་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་བྱ་ཡོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་དབུལ་བ་པོ་ལ་བསོད་ནམས་ཆེན་
 པོ་འབྱུང་བའོ། །སྦྱོར་པའི་གནས་སྤྱུར་པ་ནི། བསོད་སྦྱོམས་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བའམ་དབུལ་
 བའི་གནས་སམ་ཞིང་དུ་སྤྱར་པའོ། །འདིས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ནམས་ནི་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་ཏུ་ཡང་སྦྱོར་པའི་གནས་སྤྱུར་པ་ནི། བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་བྲིམ་པ་ནམས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་
 ཡོན་མཐའ་ལས་པ་སྦྱོར་པའི་གནས་སྤྱུར་པའོ། །འདིས་ནི་བྱད་པར་དུ་བྱེ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་འདུན་རྗེས་སྤྱོད་པའི་མདོའི་དོན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

སྤྱིས་པ། རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡ་ལད་གོས་སྤྱོད། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་མཆོན་ཆ་ཉེར་
 ཐོགས་ནས། །ནག་ཕྱོགས་གཡུལ་ངོ་ཐམ་པར་མཛད་པ་ཡི། །དགེ་འདུན་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་བསམ་
 ཡུལ་ལས་འདས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱོད་བཅད་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་དག་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆོད་
མེད་པར་རྗེས་སུ་བློན་པར་བྱས་ན་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་
ལས། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་པ་ནི་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་
པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་རྗེས་སུ་བློན་པ་ནི་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་སྟེ། ཆོས་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པར་
འགྱུར་རོ། །དག་འདུན་རྗེས་སུ་བློན་པ་ནི་ཆོས་སྤང་བའི་སྒོ་སྟེ། སྦྱོར་མེད་པར་འདུག་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དགོན་པ་དང་ནི་ཤིང་བྱང་
དང་། །ཁྱིམ་སྒོང་དག་ཏུ་འཛིན་ཏེན་གཙོ། །རྣམ་པར་འདྲན་པའི་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །རྗེས་
སུ་བློན་གྱིས་དག་སྒོང་དག །གལ་ཏེ་རྣམ་འདྲན་འཛིན་ཏེན་གཙོ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་པ་མི་
བློན་ན། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ། །ཆོས་དེ་རྗེས་སུ་བློན་པར་གྱིས། །གལ་ཏེ་
འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་མཆོག་ཆོས་དེ་རྗེས་སུ་མི་བློན་ན། །དག་འདུན་སྒྲ་མེད་བསོད་ནམས་
ཞིང་། །དེ་ནི་རྗེས་སུ་བློན་པར་གྱིས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དག་འདུན་རྣམས། །དེ་ལྟར་རྗེས་
སུ་བློན་བྱས་ན། །འཛིན་པ་དང་བག་ཆ་སྤྲུལ་བ། །མེད་པར་འགྱུར་རོ་དག་སྒོང་དག །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་བྱའི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་དགོན་མཆོག་རྗེས་བློན་གྱི་མདོ་འདི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མདོ་ཡོན་ཞིང་། འདི་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཞིག་གྱུང་ཡོད་པར་མཛོན་ལ། འགྲེལ་བ་ཡང་
ཐོགས་མེད་གྱི་རྗེས་བློན་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱི་རྗེས་
བློན་དང་པོའི་རྒྱས་འགྲེལ་བཅས་བོད་དུ་འགྱུར་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གཙོ་བོར་བཟུང་
ནས། རང་དང་སྐལ་མཉམ་རྣམས་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་བཀོད་པ་ཡོན་པས་ཐར་འདོད་
རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་གྱི་ཟུང་འབྱུར་གཅིས་པར་བྱངས་ཤིག །

འདིར་སྐུས་པ། མདོ་བྱང་འཕྲིན་ལས་ནོར་བུའི་རྩ་ཡབ་གྱིས། །མི་བཟད་སྲིད་པའི་གདུང་
བ་ཀྱན་སྒོགས་ཏེ། །སྐལ་བཟང་སྲིད་ལ་པན་བདེའི་དཔལ་སྦྱིན་པ། །སྐུབས་མཆོག་གསུམ་གྱིས་
བྱང་ཆུབ་པར་དུ་སྦྱོངས། །གང་གི་ངོ་མཆར་ཡོན་ཏན་ནོར་འཛིན་གྱི། །རྩལ་འཕྲེང་ལྟ་བུར་ཤིན་

ཏུ་དཔག་དགའ་བ། །རྗེས་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའི་མཐའ། །སྟོབས་བཅུ་མངའ་
བའི་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། །དེ་ཕྱིར་འདུ་འཛིན་དཔེ་བའི་ནགས་ཁོད་དུ། །བསམ་
གཏན་བདེ་བའི་སྟེགས་བུར་ངལ་གསོས་ནས། །ཡིད་ཀྱི་སྟེགས་བུར་སྐྱབས་གསུམ་ཡོན་ཏན་
གཟུགས། །རི་མོར་འདྲི་བ་གང་དག་བསྟུགས་པར་འོས། །གང་འདི་ཐུབ་དབང་ཞལ་གྱི་བརྒྱ་
ལས། །འོངས་ཕྱིར་ཆུ་གཏེར་འཛིང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཟབ། །འོན་ཀྱང་སྐྱུ་མཆེད་གཞུང་གི་རྗེས་
འབྲངས་ཏེ། །སྟོ་གྲོས་ཞིབ་མོས་མ་འདྲེས་གསལ་བར་བཀོད། །འདི་ན་དོན་བཟང་འབྲས་བུས་
དཔེ་གྱུར་གྱུར། །བརྗོད་བྱེད་ལོ་འདབ་སྟུག་པོར་གཡོ་བ་ཡི། །རྒྱུ་འབྲུང་དག་ལ་མཆར་དུ་
འཛིན་ན་ཡང་། །སྟུན་མོངས་གཉིས་སྟེས་ནམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན། །དམུས་ལོང་སྟེ་བོ་གང་
དག་གཉིས་འབྲུང་གི། །གཟུགས་ལ་དབྱེད་ལྟར་གྱིས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས། །ཤིན་ཏུ་ཉྐྱགས་དགའི་
གནས་ནམས་བརྗོད་པ་ལས། །འོངས་པར་གང་གྱུར་མཁས་པའི་སྟུན་སྟར་བཤགས། །འདིར་
འབད་དགོ་བ་དྲི་མེད་གངས་རིའི་ཅེར། །སྟེན་དཀར་བཅེགས་པ་དང་འདྲ་ཐོབ་པ་དེས། །མཁའ་
མཉམ་འགྲོ་ནམས་སྟོད་མཆོ་ལས་བཞུལ་ཏེ། །ཐར་པའི་གྲོང་གྲེས་མཆོག་ཏུ་སོན་གྱུར་ཅིག །ཆེ་
རབས་སྟེང་བར་བསྟུ་མེད་མཆོག་གསུམ་གྱི། །འོར་བུའི་ཅོད་བན་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །དེ་
ཡི་བྱིན་རྒྱལ་སྟོང་ལ་ཞུགས་པ་ལས། །ཁམས་གསུམ་སྟེ་དགྲའི་འདྲན་པར་བདག་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་དགོན་མཆོག་རྗེས་སྤྱོད་པའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དོན་གསལ་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡུལ་
དབུས་འབྲས་སྐྱངས་བཟའི་སྟོ་མང་གི་ཆོས་ཁྱིམ་འཛིན་པ་ལུང་རིགས་སྟེ་བ་དབང་སྟུག་ཞལ་སྟུན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་སྟེ་
བཟང་དངོས་བྱུང་གྱི་གསུང་གིས་བསྟུལ་དོར། །ཤར་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ཡབ་ཏུན་པ་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་
བཟའི་སྟེ་འབྲེལ་དུ་སྐྱར་བའོ། ། །

༣༣། །ལྷ་བའི་གསུང་མགུར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆེན་གྱི་སྒྲིན་མེ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རབ་འབྱམས་ཞིང་དུ་སྐྱེལ་བའི་བཀོད་བ་ཡིས། །ཐུབ་མཆོག་གི་བའི་སྐྱེན་སྲར་རྟེན་
འབྱུང་གི། །ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་མཛད་པ། །ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་དེས་སྒྲོངས། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་བདེན་གཉིས་དེ་ཉིད་གཟིགས། །སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་
པོས་བསྟན་བའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད། །སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་གཞན་པར་སྒྲོན་མེ་འཛིན། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དངོས་རྩལ་བའི་རྩི་རྩེར་འདུད། །སྤྱིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་བའི་གཏམ། །ཁྱོད་གྱི་མགུར་
ནས་བསྐྱབས་པ་གང་། །རྟོགས་དཀར་གྱུར་པ་དེ་ཡི་སྤྲད། །ཆེན་འབྲེལ་འཇུག་བདེའི་གཟིངས་
བཅའོ། །

དེ་ལ་འདིར་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་གྱིང་བའི་གདུང་འཆོབ་དམ་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་
བའི་མཐའ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བའི་པ་རྩལ་ཏུ་སྟོན་པས་དཔལ་ལྷན་མཁས་པ་མཐའ་དག་གི་རལ་བའི་
ཚོད་པན་ལ་ཞབས་སེན་གྱི་བསྒྲོ་ཉེ་བར་བཀོད་པ། །གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཁུར་འཁྱེར་
བ་ལ་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་ཞིང་། །སྤྱིགས་མའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་མགོན་སྐྱབས་དང་དབྱང་
གཉིན་དམ་པར་གྱུར་པ། །དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་བདག་གི་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་བའི་སྒྲིན་མེ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་གྱིས་སྤྱི་ནང་གི་
རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དག་ཚུ་ནང་གི་རྒྱ་བ་དང་། །མིག་འཕྱུལ་ལྟར་གཟིགས་ཏེ། །རང་གི་བརྟེན་བའི་
རྟོགས་པ་དེ་ལྷ་བའི་གཞན་ལའང་བསྐྱབས་བའི་བྱིར། །ལྷ་བའི་རོ་སྒྲོད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མགུར་དུ་

བཞེས་པ་ནི་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། གྲུང་གི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཐུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། མཆོད་བཟློད་དང་། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་
ཉིད་ངོ་མཆར། །རི་བཞིན་རྗེན་པ་རུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ། །བཀའ་ངེན་འཁོར་མེད་དེ་སྟོང་དབུས་
བཞུགས་ཤིག །ཅེས་སོ། །དོན་ནི། ཟབ་མོ་ཞེས་པ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་ཏེ། སྟོང་པ་རྟེན་
འབྱུང་དང་། རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ནི་ངོ་མཆར་བའང་ཡིན་
ཏེ། སྟོང་བཞིན་རུ་སྟོང་ལ། སྟོང་བཞིན་རུ་སྟོང་བའི་བྱར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སྟོང་དབྱེར་མེད་
གྱི་དོན་དེ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རུ་མ་འདྲེས་པར་རྗེན་པ་སྟེ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་
བཀའ་ངེན་འཁོར་མཐའ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཚུམ་པ་ལོ་བདག་གི་སྟོང་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་གྱི་དབུས་སུ་
བཞུགས་ཤིག །ཅེས་མཆོད་པར་བཟློད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དྲན་ཐོལ་བྱུང་གི་ཆོག་གསུམ་
སྟའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱེལ་གྱི་དོན་ཐུགས་ལ་གང་དྲན་པའམ་ཤར་བ་དེ་ཐོལ་
བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་ཆོག་གསུམ་སྟེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟེ། ཆོག་གསུམ་
ཞེས་པ་ཆོག་འགའ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་བཟུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ལ་
འོད་སྟོང་ཅན་དང་། བརྒྱ་འདབ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བཟློད་པ་དེས་བཟུང་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཨ་མ་ཀན་མོ་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་པའི། །བྱ་རྒྱུད་སྟོན་པ་ང་རི་ཞིག་ལྟར་ཏེ། །ཨ་མ་ངེན་ཅན་
དང་ལྟན་ཅིག་འདུག་པ། །ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་ལ་ཁད་སྟངས་ངོ་། །རྫོང་རྟེན་འབྱུང་དེས་རྟོག་
རུ་བསྟན་པས། །ཡིན་ཡིན་མིན་མིན་དེ་ཨེ་ཡིན་སྟུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། ཨ་མ་ཀན་མོ་ནི་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་ཡུན་རིང་རུ་སྟོར་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་རུ་རྟོགས་
མ་ཐུབ་པའི་དོན་ནོ། །བྱ་རྒྱུད་སྟོན་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཆོལ་མཁན་གྱི་སེམས་ལ་བྱའོ། །སེམས་དེས་

ཇི་ཞིག་ལྷར་ཏེ་སྟེས་དབང་ཙམ་གྱིས་ཨ་མ་བྲིན་ཅན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་དང་རང་ཉིད་གཉིས་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་ལ་ཁད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །རྒྱ་
མཚན་ནམ་རིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཤིང་། རོ་རོ་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོག་ཏུ་སྟེ་དོན་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱད་པའམ་བཤད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་མ་བརྟག་མ་དབྱུད་པའི་ཆེ་ཡིན་ཡིན་འདྲ་བ་ལ། བརྟགས་ཤིང་དབྱུད་དེ་བཅའ་བ་
ན་གཟུང་རྒྱ་མེད་པའི་མིན་མིན་འདྲ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཨ་ཡིན་སྟུང་མོ། །འདིར་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་ཨ་མའི་མིང་གིས་བརྟགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ཤེར་བྱེན་གྱི་མདོ་ལས་གྲང་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དབྱ་མ་ཆེན་པོ་སྒྲུང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གིས་
བརྒྱན་ཏེ་བསྟན་པ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། རང་ཉིད་གྱིས་ཐབ་མོའི་ལྷ་
བ་ཇི་ལྷར་བཅའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་
ངོ་སྟོན་པ། སྒྲུང་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཏུ་ངོ་སྟོན་པ། སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱད་སྟེང་དུ་ངོ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། དངོས་གྱི་དོན་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་སྤྱོད་ཆོག་ས་འདི་ཨ་མའི་འཇུག་བག། སྐྱེ་འཆི་འཕོ་འགྱུར་འདི་
ཨ་མའི་རྩན་ཆོག། བསྐྱེ་མེད་ཨ་མ་ཡིས་ཁོ་བོ་བསྐྱེས་སོ། །རོ་རོ་རྟེན་འབྱུང་དེས་སྐྱེ་བ་པར་
རེའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་
ཡིན་ཏེ། བྱི་གཟུང་བ་དང་། ནང་འཛིན་པས་བསྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་ཆོག་ས་པ་འདི་ཨ་མ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་བག་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་
དང་། བདེ་སྐྱུག་གི་འགྱུར་བ་སོགས་སྤྱོད་ཆོག་ས་པ་འདི་ཨ་མ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩན་ཆོག་ཏུ་སྒྲུང་
བའི་བྱིར་རོ། །འདིས་ནི་རྩན་ཆོག་འཛིན་རྟེན་ན་བརྩན་པར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འཆི་སོགས་

བརྩམ་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བསྐྱབ་བ་མེད་པ་ཨ་མ་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་འདི་ནི་དབྱ་མའི་གཞུང་ལས་བསྐྱབ་བ་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་། འཁོར་
 བར་འཆིང་བྱེད་གི་ལས་ཉོན་སོགས་འདིས་སྤྱལ་བ་ལྟར་ན་ཁོ་པོ་ཅག་བསྐྱབ་སོ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་
 སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡིན་གྱི་འབགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
 གིས་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སྤིད་པར་འཐེན་བྱེད་གི་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྡོ་རྡོ་རྟེན་འབྱུང་སྟེ་དཀར་ནག་གི་ལས་ལ་སྤང་སྤང་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་འཛིན་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་རེད། །ཞེས་པ་ནི་ཉམས་འཆར་གྱི་གསུང་
 སྟེ་དབྱུང་གཞི་ཆེ་བར་སྤང་ངོ་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསུངས་པའི་
 གོ་དོན། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མིང་ཅམ་བད་ཅམ་ཐ་སྟད་ཅམ་གྱིས་མ་ཆེམ་པར་བཏགས་
 རོན་བཅའ་ཏེ་དབྱུང་བ་ན་གང་ཡང་མི་རྟེན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་།
 དེ་ལྟར་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་སྟོ་ཕྱིར་བ་དང་། རྒྱ་སྟོར་བ་
 སོགས་བྱ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་བྱ་སྟེ། འདུག་པ་ལས། དེ་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་ལས། དེས་ན་དཔེར་གཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་པལ་བ་ན་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དེ་རྣམས་སུ་ཤར་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་
 སྟོང་ཉིད་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ།
 གྲོལ་བའི་གཏན་ཆེགས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཨ་མ་རྒན་མོ། །ཁོ་ནའི་བྲིན་
 གྱིས་ནི་གྲོལ་བར་རེ་སྟེ། །གཟུང་འཛིན་འདི་ཉིད་ཀོ་འདི་ལྟར་ཡིན་ན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་
 ཀྱང་སྐྱོབས་ཐབས་མི་འདུག །ཅེས་སོ། །དོན་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཨ་མ་རྒན་མོ་རང་བཞིན་

གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་འདི་རྒྱུ་གྱིས་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་རེ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་
བསྐྱུས་པའི་ཆོས་འདི་དག་དེད་རང་རྣམས་ལ་སྤང་བ་འདི་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དུས་གསུམ་
གྱི་རྒྱལ་བས་ཀྱང་སྐྱོབས་པའི་ཐབས་མི་འདུག་པ་སྟེ་མི་རྟེན་པའི་བྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་ཅག་རྣམས་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
དགོས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་གང་ལ་ཡང་སྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྟར་ན་སྐྱོན་ཟད་པ་དང་
ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡང་མི་རུང་བས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་
ཡང་མི་སྲིད་པ་སྟེ། རྒྱལ་འདི་ནི་རྩ་ཤེལ་ས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་
བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྱུར་བ་སྤྲོ་ཆོག་པས་འདི་འགྱུར་མེད་ཨ་མའི། །རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན་
གྲོལ་རྒྱ་འདུག་གོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་འདི་ཉིད་དེད་ཅག་རྣམས་
ལ་སྤང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པ་བདེན་ཡང་། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་འགྱུར་བ་སྤྲོ་ཆོག་པས་པ་འདི་དུས་རྟག་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཨ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། སྲིད་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་རྒྱན་བཅད་དེ་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྤང་སྟོང་བྱང་འདུག་དུ་ངོ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྟོང་པ་
ཉིད་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བརྗོད་མེད་ཨ་མ། །ཅིར་ཡང་བརྗོད་
ཡི་པར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན། །འདི་ཀ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱ་འདུག་གོ། །པ་རྒན་བཅའ་བས་ནི་མ་རྟེན་
པ་དེ། །པ་རྒན་རྟེན་པ་ཁོ་ཡིན་པར་འདུག་པས། །ཨ་མའི་བང་ནས་ནི་པ་རྒན་རྟེན་པས། །པ་
མ་རྟེན་ཅན་གྱིས་བྱང་སྐྱོབ་སྐྱད། །ཅེས་སོ། །དོན་ནི། དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་
བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཨ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི། ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོ་ཆོག་པས་པ་

ཅིར་ཡང་བརྩུ་བའམ་འཆར་བ་ཡི་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་པར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན་གྱི་སྟོས་
 གྲུབ་འདི་ཀ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱ་བཟང་པོ་ཞིག་འདུག་གོ། །འདིའི་གོ་རྒྱ་ནི། སྟོང་བ་རྟེན་འབྱེལ་
 དུ་འཆར་བ་དང་། རྟེན་འབྱེལ་སྟོང་བར་འཆར་བ་ལ་བྱ་སྟེ། བྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྱེལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེས་སྟོ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་མཚན་མཚོན་བྱ་བྱེད་སོགས་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ངེས་པ་ནི། སྟོང་བ་
 རྟེན་འབྱེལ་དུ་ཤར་བའི་དོན་དང་། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་
 འབྱེལ་དུ་ངེས་པའི་སྟོ་དེས་སྟོ་གཞན་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་ངེས་
 ཤེས་ཤུགས་དྲག་པོ་འདྲན་ནས་བ་ནི་རྟེན་འབྱེལ་སྟོང་བའི་དོན་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་
 འཆར་བ་ནི། ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ངེས་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་བ་ན་ལྟ་བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ཞེས་གྲང་བྱ་
 སྟེ། རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། རྣམ་ཞིག་ངེས་འཛིག་མེད་པར་གཅིག་ཆར་དུ། རྟེན་འབྱེལ་མི་
 བསྐྱར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀུན་འཛིག་ན། །དེ་ཆེ་ལྟ་བའི་
 དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གྲང་། ལྟ་བའི་དབྱུང་
 བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ། །རང་རང་ཡུལ་གྱི་སྟངས་
 བ་ཤར་ཙམ་དེས། །རིགས་པའམ་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ། །རང་ཡུལ་སྟོང་བར་ངེས་
 པའི་ངེས་ཤེས་འདྲན། །དཔེར་ན་མིག་དབང་བསྐྱད་པའི་སྒྲེ་བོ་ཡིས། །ཆོ་གཉིས་མེད་པར་སྟོན་
 རས་ཤེས་པའི་མཐུས། །མིག་ལ་ཆོ་གཉིས་སྟངས་བ་དེ་ཉིད་གྱིས། །ཆོ་གཉིས་མེད་པའི་ངེས་པ་
 འདྲན་པ་བཞིན། །དེ་ལྟར་སྟོང་བའི་ངེས་པ་སྒྲེས་པའི་ཆེ། །ལས་འབྲས་ལ་སོགས་ཐ་སྟད་ཆོས་
 རྣམས་ཀུན། །ཡོད་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བསམ་པའི་ཆེ། །བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་ལ་འཛིག་
 བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་གྱི་འདྲན་མཚོག་རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་
 མགུར་ལས་གྲང་། སྟོང་གསལ་མཁའ་ཡི་ངོས་ན། །ཚུགས་ཐུབ་བདེན་པར་མེད་གྲང་། །རྒྱ་རྒྱེན་

རྟེན་འབྲེལ་མང་པོ། །ཆོག་གས་པའི་འཇའ་ཆོན་རི་མོར། །གཏད་མེད་ཅི་ཡང་འཆར་བའི། །རྩ་
མཆར་འདི་ལ་ལྷོས་དང་། །དབྱེད་ན་འདི་ཞེས་བྱ་བའི། །རྩས་བཟུང་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། །རྒྱ་
རྟེན་ཆ་གས་མང་པོར། །བཏགས་ཡོད་མིང་ཅམ་འདི་ལ། །བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་བའི། །རྒྱ་
མ་འདི་ལ་གཟིགས་དང་། །ཞེས་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་དང་རྟེན་
འབྱུང་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ་ངས་བ་རྟེན་
བར་གྱིས་ཤིག །འགའ་ཞིག་ལྷ་བ་རྟེན་ན་ལྷ་བའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་པས་བྱུང་བའི་བ་ནི་གནད་འདི་
མ་གོ་བའི་འོལ་ཆོད་དུ་སྒྲུང་ངོ་། །པ་ཀན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱ་ཞིང་། དེའི་
བཏགས་དོན་བཅའ་བས་མ་རྟེན་པ་དེ་མ་ཀན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་པ་ཁོ་ཡིན་པར་
འདུག་པས་སོ། །ཞེས་ཆོས་ཅན་ལས་ཆོས་ཉིད་རྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། ཨ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་བང་ངམ་དབྱིངས་ལས་པ་ཀན་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཁོ་རྟེན་བྱུང་ཞེས་ཆོས་ཉིད་ལས་
ཆོས་ཅན་རྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་པ་ཀན་དེ་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མ་ཀན་སྟོང་པ་ཉིད་
གཉིས་པན་ཚུན་འགལ་མེད་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱ་རྒྱུང་ང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་
སྟོབ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་ནི། གཅིག་མིན་གཞན་མིན་གྱི་ཨ་
མའི་བཞིན་རས། །རྫོང་རྟེན་འབྱུང་གི་མེ་ལོང་ནང་ན། །ཟིན་པ་མེད་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཡོད་འབྲ་
སྟེ། །སྟོན་པ་ང་འབྲས་ནི་རྫོགས་དབྱེད་མ་ཞུགས། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། རང་གི་སྟོང་གཞི་དང་
སྟོག་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་རང་བཞིན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཨ་མ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བཞིན་
རས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ། རྫོང་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོག་གས་
ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མེ་ལོང་ནང་ན། དོན་དམ་པར་ཟིན་པའམ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཡོད་ཡོད་འབྲ་བ་སྒྲུང་སྟེ། །སྟོན་པ་ང་འབྲ་བས་ནི་ད་སྔ་པན་རྫོགས་དབྱེད་ཅམ་ཡང་མ་
ཞུགས་པར་འདུག་ཅེས་ཁེངས་སྒྲུངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རང་རེའི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་གི་འབྲུལ་
 པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ལྷུབ་ལྷ་གྲགས་ཀྱིས་ཞལ་ཆེམས་རྒྱུད་བསྐྱར། །འཇམ་དཔལ་
 སྙིང་པོ་ཡིས་བྱ་ཞིག་བཏང་བས། །ཐག་རིང་འཆོལ་བ་ཡི་དཀའ་ལས་བཞོལ་ནས། །ལྷན་ཅིག་
 གནས་པ་ཡི་མ་ཆུན་མཐོང་རེ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། མགོན་པོ་ལྷ་ལྷུབ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་
 གྲགས་པས་ཞལ་ཆེམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་བ་ལྷ་བྱའི་རིགས་ཆོགས་བྱུག་དང་། ཆོག་གསལ་འདུག་
 པ་སོགས་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་ཅུ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན། འདུག་པའི་རྒྱུ་
 ཆེན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་ཞིག་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་རིང་པོར་ཆོལ་
 བའི་དཀའ་ལས་དེ་བཞོལ་བའམ་བཞག་ནས་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་
 མ་ཆུན་སྙིང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་བཟང་འདི་མཐོང་བར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་
 སློ་གསལ་འགའ་ཞིག །ཚུགས་བྱུང་བའི་ལྷ་སྙིང་སོགས་བཅུ་ལ་ཞེན་པས། །སྤྲོད་བ་ལིང་ལིང་
 དེ་རང་སོར་བཞག་ནས། །དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ཞིག་འཆོལ་བར་སྤྲོད་སྟེ། །སྤྲིབ་བྲལ་ཨ་མ་ཡི་
 བཞིན་རས་དེ་ན། །ལང་ལང་ལིང་ལིང་དེ་ཡོད་སྐད་མི་འདུག །གནད་འགགས་མ་ཐིགས་པའི་
 བཤད་བཤད་མང་ཁྱུང་། །ཨ་མ་ཆུན་མོ་དེ་སྤོས་དོགས་འདུག་གོ །ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་ཁྱུང་ད་
 ལྟའི་འདི་འབྲའི། །རྩོད་རྩོད་འགལ་འདུ་ཅན་ཡིན་ཆོད་མི་སྤྲོད། །པ་མ་མཛའ་གཙུགས་ཀྱིས་
 འབྲལ་མེད་བག་ཐེབས། །འཇམ་འཇམ་སྤྱིད་སྤྱིད་ཞིག་ཡིན་པར་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དོན་
 ནི། ད་ལྟ་རང་རེ་དགོ་ལྷན་པའི་སློ་གསལ་རིགས་པ་སྤྲོད་བ་འགའ་ཞིག་ཡིག་ཆའི་བཤད་ཆོད་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཚུགས་བྱུང་དང་བའི་ལྷ་སྙིང་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་
 དང་རང་དོས་ནས་བྱུང་བའི་བཅུ་ལ་ཏ་ཅང་ཞེན་བྱུག་པས། དགག་བྱ་དོས་འཛིན་པའི་ཆོ། ད་
 ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ལ་སྤྲོད་བ་ལྟར་གྱི་ལིང་ལིང་པོ་འདི་དགག་མི་དགོས་ཞེས་རང་སོར་བཞག་
 ནས། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཆོལ་བའི་ངལ་བ་བྱེད་པར་སྤྲོད་སྟེ། གཉིས་
 སྤྲོད་གི་སྤྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཨ་མ་སྙིང་པོ་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཞིན་

རས་སམ་འཛིན་སྐྱངས་གྱི་ངོ་དེ་ན་ད་ལྟའི་སྐྱང་བ་ལྟར་གྱི་ལང་ལང་ལིང་ལིང་པོ་འདི་ཡོད་པའི་
སྐད་ཆ་མི་འདུག་ལ། སྐྱོང་བ་ཉིད་གྱི་དཀའ་བའི་གནད་འགག་མ་ཐེགས་པ་སྟེ་མ་བྱེད་པར་ཁས་
བཤེད་བཤེད་མང་ཁྱད་ཨ་མ་གྲན་མོ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱོས་དོགས་འདུག་གོ། །འོ་
ན་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་ཆོས་རྣམས་ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་ཁྱད་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་པའི་
གང་ཟག་གི་ངོར། ད་ལྟ་དེད་རང་རྣམས་ལ་ཚུགས་ཐུབ་དུ་སྐྱང་བ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཤ་བའི་རྩ་ཙུ་
ལྟར་རོང་རོང་འགལ་འདུ་ཅན་ཞིག་ནི་ཡིན་ཆོད་དུ་མི་སྐྱང་ལ། བ་མ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དང་ཉེན་འབྱུང་
གཉིས་མཛའ་གཉེན་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་འདོར་མི་སྲིད་པས་འབྲེལ་བ་མེད་
ཅིང་བག་ཐེབས་པས་འཇམ་འཇམ་སྦྱིད་སྦྱིད་ཞིག་ཡིན་པར་སྐྱང་ངོ་། །

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའ་སྦྲེལ་བ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ། དངོས་གྱི་དོན་
དང་། དགོས་མེད་གྱི་དོགས་པ་བསལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བག་ཐེབས་པར་གདམས་པ།
བཟོད་པར་གསོལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་བཞེད་པའི་ཚུལ་
དང་། བོད་སྐུ་མ་རྣམས་གྱི་འདོད་པ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་མདོ་རྣམ་རིག་དང་ཤར་གསུམ་
མཁན་པོས། །ཨ་མ་སྤང་ཆེན་གྱི་ཐལ་དཀར་གཟུགས་ལ། །ལེམ་པོ་འཇུག་རིས་གྱི་རྒྱ་སྟག་ཁ་
མོ། །འཛིན་པ་སྤང་མེད་གྱི་སྤྱུ་སྦྱོར་པ། །གཉིས་མེད་ཚུགས་ཐུབ་གྱི་དོམ་བྱ་ངར་མའི། །ཐ་སྦྱང་
སྦྲ་ཆོགས་ཞིག་འདོགས་པར་བྱེད་ཁྱད་། །ཨ་མ་གྲན་མོ་དེ་སྐྱོར་ནས་འདུག་གོ། །ཞེས་སོ། །དོན་
ནི། དུས་གསུམ་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྦྲེལ་བ་དང་། བྱེ་དོན་དང་རང་རིག་གཉིས་ཀ་
བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པའི་མདོ་སྟེ་བ་དང་། རྣམ་རིག་པ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་ཤེས་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་ནི། སྦྲོབ་དཔོན་ཡེ་
ཤེས་སྦྱང་པོ། ཞེ་བ་འཆོ། གྲུ་མ་ལ་སྤྱི་ལ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་གཞུང་ནི་བདེན་གཉིས། དབྱ་
མ་རྒྱན། དབྱ་མ་སྐྱང་བ་གསུམ་མོ། །ཡེ་ཤེས་སྦྱང་པོ་ནི་མདོ་སྟེ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གཉིས་

ནི་ནལ་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་
ཨ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤང་ཆེན་ཐལ་དཀར་གྱི་གཟུགས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ངོས་མ་ཟེན་
པར་ཐ་སྙད་སྒྲ་ཆོགས་པ་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་
ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤྱན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནམ་བུ་པོ་དེ་བདེན་
གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ་དང་འཇུག་རིས་བཟྱ་བའི་རྒྱ་སྟག་ཁྲ་པོ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་
སྤྱར། སེམས་ཅམ་པའམ་ནམ་རིག་པ་ན་རེ། ཆ་མེད་མི་སྤྱད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ནི་ཡོད་དེ། འཛིན་
པའི་ནམ་པ་རང་རིག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ་དང་སྤྱད་པ་མེད་ཅིང་
ཡང་བཟོར་ཆེ་བའི་སྤྱུ་སྤྱོན་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱར། ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ན་རེ། གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པས་ཕྱི་དོན་དང་བདེན་གྲུབ་གཉིས་མེད་ཀྱང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་དམ་
ཚུགས་བྱུང་གིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་
ལུགས་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ་དང་དོམ་བྱ་ངར་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱར་
ཏེ་ཐ་སྙད་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བྱར་
ངོས་མ་ཟེན་པའི་དབང་གིས་ཨ་མ་གྲན་མོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱོད་ནས་འདུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། ས་རྩིང་ཀར་འབྱུག་གི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས། །གསལ་སྤྱོད་འཛིན་མེད་
གྱི་རང་གི་རིག་པ། །ཀ་དག་ལྟན་གྲུབ་གྱི་ཀུན་བཟང་རང་ཞལ། །མ་བཙུགས་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ཁས་སྤང་བལ་སོགས། །སྒྲ་ཆོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཞལ་པོ་སྤྱོད་པས་
ཀྱང་། །གཤེས་ལུགས་ཐེག་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ལེགས་ཏེ། །མཇུག་མོ་འཇུག་ས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། ས་ཆེན་ནམ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ས་སྤྱོད་པ་དང་། གསང་
སྤྱོད་པ་ལྟར་དུ་གྲགས་པའི་རྩིང་མ་པ་དང་། དུགས་པོ་ལྟ་རྗེའི་སྤྱོད་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་
པའི་རྗེས་འབྱང་ཀུན་པ་དང་། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རིས་(རས)ཀྱི་རྗེས་འབྱང་འབྱུག་པ་དང་།

བ་ཆ་བ་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཞང་ཐང་སག་བ་སྟེ་སྤྱ་རབས་བའི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་ཀྱང་རང་རང་གི་འདོད་བས་སྦྱར་བའི་བརྟ་སྒྲ་ཆོག་པ་འདོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ས་སྦྱ་བ་ལ་ནང་གསེས་གྱི་ལྷ་གྲུབ་མི་མཐུན་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཆར་ཆེན་སྟོ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྟོབ་བཤད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་བ་རྣམས་གྱིས་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་གྱི་རིག་བ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞེས་ཟེར། རྟིང་མ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀ་ནས་དག་བ་སྟེ་ཡེ་ནས་དག་བ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་རྫོགས་བའི་ལུན་གྲུབ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་ཞལ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞེས་འདོད་ཅིང་སྟོ་བད་ཆོས་བད་དུ་སོང་བ་ན་འཆང་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར། བཀའ་རྒྱུད་བ་རྣམས་གྱིས་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་གསར་དུ་མ་བཅོས་པ། ལུན་ཅིག་སྟེས་བའི་བདེ་བ་ཆོས་སྦྱ་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་གནས་ལུགས་སྤྱ་སྟེ། ཞང་ཐང་སག་བ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་བ་ཡང་མིན་ལ་མེད་བ་ཡང་མ་ཡིན་བའི་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤྱ་ཁས་སྦངས་དང་བྲལ་བ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞེས་ཟེར། སོགས་ཁོངས་ནས་རྫོང་ནང་བས་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དང་རང་དབང་བའི་རྟག་པར་སྦྱ་བ་ཡང་བསྟུ། དེ་ལྷར་བོད་སྤྱ་རབས་བ་རྣམས་གྱིས་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་རྫོགས་བ་ཆེན་པོ་དང་། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་གྱི་ཐ་སྟོད་སྒྲ་ཆོག་པ་བཏགས་ཏེ་ཞལ་པོ་དང་བཅས་རང་ལུགས་སྤྱ་སྟེས་པར་བྱེད་ཀྱང་གཤེས་ལུགས་སམ་སྟོད་ལུགས་མཐར་ཐུག་བ་མ་འཆུག་བའི་ཐེག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། བྱེད་རྣམས་གྱིས་ཤངས་ལ་མཛུབ་མོ་འཛུགས་དེ་རི་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཨང་ཞེས་མ་རངས་བ་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱེ་དོན་མ་བཤེག་བས་སྟོ་རྩལ་མི་དགོས། །དོན་སྦྱ་སྟེ་གཉིས་རྣམས་དགྲེས་དགྲེས་མཛོད་ཅིག །རང་རིག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆད་གཞལ་འཐད་པས། །རྣམ་རིག་སྦྱ་བ་ཀྱན་དགྲེས་དགྲེས་མཛོད་ཅིག །རང་མཆོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་བཀྲ་བས། །ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ཀྱན་དགྲེས་དགྲེས་མཛོད་ཅིག །གསལ་སྟོང་མི་འགལ་བས་བཟུངས་(བཟུང)ཀྱང་ཆོག་གི། །སྟོབ་བཤད་རྒྱུད་འཛིན་རྣམས་དོགས་རྒྱུང་མི་དགོས། །ཀ་ནས་དག་ན་ཡང་བཟང་

ངན་འཐད་པས། །རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་རྣམས་བཟང་ཞེན་མི་དགོས། །བཅོས་ནས་བསྒྲིམ་ན་ཡང་
 ལྷན་སྐྱེས་འཆར་བས། །རྟོག་ལྷན་གན་པོ་རྣམས་ཟུ་ཚུགས་མི་དགོས། །ཡོད་མེད་སྒྲིམ་བྲལ་དེ་
 །ཁས་སྒྲངས་ཆོག་པས། །རྟོག་གི་མགོ་མཐེགས་རྣམས་ཆབ་ཚུབ་མ་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དོན་ནི།
 ཕྱི་དོན་མ་བཤེག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་སོ་སྣམ་པའི་སྒྲིམ་ཆབ་
 ཚུབ་བྱེད་མི་དགོས་ལ། དོན་སྒྲིམ་སྟེ་བྱེ་མདོ་གཉིས་དགོས་མེད་གྱི་དོགས་པ་མ་མཛད་པར་རང་
 བཞིན་མེད་པ་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་འདི་ལ་ཐུགས་དགུས་དགུས་མཛོད་ཅིག །རང་རིག་
 སྟེ་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ལྷ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཆད་མས་ལུག་གཞལ་
 པ་འཐད་པས། རྣམ་རིག་སྒྲིམ་པ་ཀུན་དགུས་དགུས་མཛོད་ཅིག །དོན་དམ་པར་ཆོས་རྣམས་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མིང་བཅས་བཞག་ཅེས་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་
 བན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་བཀྲ་བས། ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ཀུན་དགུས་དགུས་མཛོད་ཅིག །ཆོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སེམས་གྱི་དོ་བོ་གསལ་བ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་མི་
 འགལ་བར་བཟུང་ཆོག་པས། སྒྲོབ་བཤད་རྒྱད་འཛིན་རྣམས་དོགས་རྒྱུང་མཛད་མི་དགོས། ཆོས་
 རྣམས་ཀ་ནས་དག་པ་སྟེ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་དག་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བཟང་བ་དང་ངན་པའི་
 རྣམ་བཞག་འཐད་པས། རིག་པ་འཛིན་པར་གྲགས་པའི་རྟོན་མའི་སྒྲགས་འཆར་སྟོད་པ་ཞིག་པོ་
 རྣམས་བཟང་ཞེན་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །སེམས་གསར་དུ་བཅོས་ནས་བསྒྲིམ་ན་ཡང་ལྷན་ཅིག་
 སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ཆོས་སྒྲིམ་ཐུ་ཆེན་པོ་འཆར་བ་སྟེ་མཐོང་བས། ཀར་འབྱུག་གི་རྟོགས་
 ལྷན་གན་པོ་རྣམས་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་བཅོས་པ་ཁོ་ན་དགོས་ཞེས་ཟུ་ཚུགས་བྱེད་མི་དགོས་
 སོ། །དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་རྟོག་མཐའ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་
 གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཆོས་རྣམས་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་ཁས་སྒྲངས་ཆོག་པས་
 ཐང་སག་པའི་རྟོག་གི་པ་སུ་ལའང་དག་པ་མི་སྟེར་བའི་མགོ་མཐེགས་རྣམས་དོན་མེད་ཆབ་
 ཚུབ་གྱི་དོགས་པ་མ་བྱེད་པར་ཡང་དག་པའི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པ་འདི་ལ་བག་ཐེབས་པར་

གྱིས་ཤིག །གསུམ་པ་ནི། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱངས་བ་ཚུང་ནམས། །ཐ་སྙད་སྒྱུར་ཚུལ་
 ཞིག་མ་མཐུན་ཡིན་སྟེ། །ཁོ་ལོ་བྱེད་ཅག་ལ་མི་གྲས་མ་ལགས། །ཕོག་ཐུག་བྱུང་ན་ནི་བཟོད་
 པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་སོ། །དོན་ནི། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་བྱེད་ནམས་གྱི་ཁོད་ནས་གཞུང་
 ལུགས་ལ་སྤྱངས་བ་ཚུང་བ་སྟེ་ཆེས་ཆེར་མ་སྤྱངས་བ་ནམས་གྱིས་ཐ་སྙད་སྒྱུར་ཚུལ་དབུ་མའི་
 གཞུང་ནས་བཤད་པ་བཞིན་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཡང་སྟེ། །ཁོ་
 ལོ་ཅག་ནི་བྱེད་ནམས་ལ་སྤྱང་ནས་མི་གྲས་པ་མ་ལགས་ཤིང་གནས་ཚུལ་བྱང་པོར་སྤྱས་པའི་
 དབང་གིས་རྟ་པོ་རྒྱག་པའི་ཞར་ལ་མེ་རྟོག་གཙོད་པ་ལྟར་བྱུང་མཐའི་སྒྱུན་ལ་རེག་པས་ཕོག་
 ཐུག་བྱུང་ན་ནི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག །

གསུམ་པ་རང་ཉིད་གྱིས་ཐབ་མོ་རྟོན་འབྱུང་ཇི་ལྟར་བཅལ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། གཞུང་
 གང་ལ་བརྟོན་ནས་བཅལ་བ། བཅལ་ནས་རྟོད་པ། རྟོད་པའི་བཀའ་ངོན་རྗེས་སུ་བྱུང་ན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཁོ་ལོ་ཀུན་ཤེས་གྱི་ཤར་པོ་མིན་ཡང་། །པ་མེས་གཞུང་ལུགས་གྱི་རྟ་པོ་བཟང་པོ། །རྟག་
 སྒྱུར་གྲས་སྒྱུར་གྱིས་ཞོན་ཚུལ་མཁས་པས། །གཅིག་རྟགས་འཕྱང་ལས་ནི་ཐར་བར་རེའོ། །ཞེས་
 སོ། །དོན་ནི། ཁོ་ལོ་ཅག་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཤར་པོ་མིན་ཡང་།
 པ་མེས་སྤྱ་སྤྱབ་ཡབ་སྤས་དང་། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྤས་གྱི་གཞུང་ལུགས་ངེ་མ་མེད་པའི་རྟ་
 པོ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་རྟག་སྒྱུར་དང་གྲས་སྒྱུར་གྱི་བཙོན་འབྱུང་གྱིས་ཞོན་ཚུལ་མཁས་པའི་དབང་
 གིས་བདེན་ཞིན་ཅན་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་ནམས་ཐར་བར་དགའ་བའི་གཅིག་རྟགས་གྱི་འཕྱང་དམ་
 པོ་ལས་དང་རྟོན་མོངས་པ་ལས་ནི་ཐར་བར་རེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ་
 འཆོལ་མཁན་རང་ཡིན། བདེན་པར་མི་ཞིན་ཏེ་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན། །བརྟུན་པ་མི་འགོག་སྟེ་
 བདེན་པ་རང་ཡིན། །ཆད་མིན་རྟག་མིན་ལ་ངལ་གསོས་ཆོག་གོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། ཨ་མ་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་བ་ཉིད་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་འཆོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ་ཆོལ་མཁན་རང་

དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་ཏེ་སྤང་ཚུལ་
 དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟུན་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགོག་སྟེ། རོན་
 དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་བདེན་པ་རང་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཆད་པ་མིན་
 ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པས་རྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མཐའ་གཉིས་སྟོས་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་ལ་ངལ་
 གསོས་པས་ཆོག་པ་རྙེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཨ་མ་མ་མཐོང་ཀྱང་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས། །མ་མ་
 རིན་ཅན་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བ། །གན་ན་འདུག་པ་བཞིན་འཕྲད་པར་སྤང་གི། །ཁྱ་སྤྱབ་ཡབ་སྲས་
 དེ་བཀའ་རིན་ཆེའོ། །སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་དེ་བཀའ་རིན་ཆེའོ། །རིན་ཅན་སྤྲ་མ་དེ་བཀའ་རིན་
 ཆེའོ། །བཀའ་རིན་གཙོ་ཐབས་སུ་ཨ་མ་མཆོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། ཨ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་ཀྱང་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས་མ་མ་རིན་ཆེན་ཏེ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་
 འབྲུང་གཉིས་ཡུན་རིང་དུ་སྟོར་བ་གན་ན་སྟེ་མདུན་ན་འདུག་པ་བཞིན་དུ་འཕྲད་པར་སྤང་བས།
 མགོན་པོ་ཁྱ་སྤྱབ་དང་། འཕགས་པ་ལྟ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས། སྟོ་བ་གྲགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་
 བཀའ་རིན་ཆེའོ། །རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་དེ་བཀའ་རིན་ཆེའོ། །རང་ལ་ལྟ་བའི་ངོ་སྟོན་སྟུལ་
 བར་མཇུག་པའི་རིན་ཅན་སྤྲ་མ་དེ་བཀའ་རིན་ཆེའོ། །བཀའ་རིན་གཙོ་བའི་ཐབས་སུ་ཨ་མ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བསྟོམ་སྟེ་མཆོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གསུམ། དགེ་བ་བསྟོར་བ། ལྟ་བ་རྙེད་པ་ལ་ཡི་རངས་པ།
 སྤང་བྱང་སྟོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟེ་མེད་བཟོད་བྲལ་གྱི་ཨ་མ་ཀན་མོ། །རིག་པའི་བྱ་ཆུང་དང་
 ལྟན་ཅིག་འཛོམ་ནས། །ཀུན་བཟང་སྟོན་པ་ཡི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས། །མ་ཀན་འགྲོ་བ་ཀུན་
 གཏན་བདེར་འཁྲིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་གཏམ་འདི་ལྟར་བསྟོན་བའི་དགེ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་པ་ལྟར་བཟོད་པ་
 དང་བྲལ་བའི་ཨ་མ་ཀན་མོ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོར་གྲགས་པ་དང་། དེ་

འཛིན་སྐྱེད་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པའི་བྱ་ཆུང་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དུ་འཛོམ་ནས་ཀྱན་བཟང་
 རྟེ་རྒྱལ་སྤངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་ཀྱན་མགུ་བར་བྱེད་པའི་
 དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས་མ་གྲན་འགྲོ་བ་ཀྱན་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་འབྲིད་པར་ཤོག་ཅིག །གཉིས་པ་
 རི། ཨེ་མ་ལ་རོལ་བའི་དོ་རྩེ། །ཨ་འོ་ལ་སྦྱིད་པའི་རྒྱང་གོ། །འོ་ན་ལ་འདི་རུ་བརྟུངས་ནས། །ཨ་
 རྟོ་ལ་དགོན་མཆོག་མཆོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དོན་རི། ཨེ་མ་དང་ཨ་རྟོ་ཞེས་པ་དོ་མཆར་བའི་
 ཆོག་ཡིན་ལ། གཞན་གཉིས་ནི་ཆོག་གྲུང་དོ། །རྩོམ་པ་པོ་པ་རོལ་བའི་དོ་རྩེ་བདག་སྟོང་བ་དང་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ལ་ཤིན་དུ་དོ་མཆར་སྦྱེས་ཏེ་དགའ་ཞིང་སྦྱིད་པའི་རྒྱང་གོ་གནས་འདི་རུ་
 བརྟུངས་ནས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཐུགས་ལ་ཤར་བའི་ཉམས་མགུར་གྱིས་སྦྱབས་གནས་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞེས་ཨ་མ་དོ་ཤེས་གྱི་རྩོན་
 ཆོག་བྲག་ཆའི་སྒྲ་དབྱངས་འདི་ཡང་དབྱ་མ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ལྷང་སྒྲ་རོལ་བའི་དོ་
 རྩེས་སྦྱལ་བའི་གནས་མཆོག་རི་བོ་ཅེ་ལྷར་སྦྱས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགེ་སྟོང་དགེ་ལེགས་ནམ་
 མཁའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་སྟའོ། །

སྦྱས་པ། ཀྱན་མཁུན་དགོངས་ཟབ་འཆི་མེད་རྩེད་བྱ་ལས། །ཉེར་འབྱུངས་ཟབ་མོའི་
 ལེགས་བཤད་དཔག་བསམ་ཤིང་། །དོ་མཆར་རྟེན་འབྱུང་འབྲས་བུས་དུད་པ་འདི། །སྒྲལ་བཟང་
 མཁར་ཉལ་ཆོགས་གྱིས་བདག་གིར་གྱིས། །ལེགས་གསུང་འདི་ཡིས་མགོན་པོ་ཁྱོད། །འཇམ་
 དཔལ་དོ་རྩེ་དུར་སྦྱིག་གི། །རྫོས་གར་མཛད་དམ་གྱུ་ཡི་ཞབས། །སྦྱར་ཡང་བྱོན་པ་ཡིན་ནམ་
 ལྷམ། །སྦྱོས་བྲལ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་ཉིག་གི། །སྦྱ་བརྩོད་ཡུལ་མིན་ཞེས་པ་རྩོན། །གང་གིས་ཟབ་མོའི་རང་
 བཞིན་ཀྱན། །གསལ་བར་སྟོན་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། །ཆོག་དང་དོན་ཡང་དོ་མཆར་བའི། །ལེགས་
 བཤད་འཕྱལ་གྱི་ཞགས་པ་འདིས། །སྦྱོན་ལེགས་ལང་ཆོས་ཆགས་ལྟན་བཞིན། །མཁས་པ་ཀྱན་
 གྱི་ཡིད་དབང་འཛིན། །དེ་ལྟའི་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་མཆོག། །བདག་ལྷས་རི་ལྷར་འབྲེལ་
 པར་རུས། །འོན་ཀྱང་དོན་གཉེར་ལྟན་པ་ཡིས། །བསྒྲལ་ཆེ་གཡར་ཁྲལ་ཅམ་དུ་སྦྱར། །སྦྱ་

མའི་དགོངས་དོན་མཆོ་བཞིན་ཟུག། །བདག་སྟོ་ཀྱ་ཤའི་ཅེ་ལྟར་ཟ། །དེ་ཕྱིར་ནོངས་པ་གང་
གྱུར་པ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པ་མཛོད། །དགེ་བས་སྟོང་ཉིད་དམ་བཅའ་གསུམ་ལྟན་
མདའ། །གཞན་པན་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོའི་གཞུར་སྒྱུར་ཏེ། །སེམས་བསྐྱེད་དགའ་བྱེད་ཅལ་གྱིས་
འཕངས་པའི་མོད། །བདག་འཇིན་འཁོད་གྲོགས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་བྲུབ་བདག་ནི་ཇེ་སེམས་དབའི་ངོ་པོ་མཆོན་བཛོད་པར་དཀའ་བ་ལྟར་སྒྱུ་རྩལ་བའི་དོ་ཇེའི་ཞལ་གྱི་པར་
ལས་འོངས་པའི་ལྟ་བའི་གསུང་མགྱུར་གྱི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྲུ་བ་འདི་ནི། སྐར་ཅིས་སོགས་རིག་པའི་
གནས་ལ་སྟོ་གྲོས་གྱི་འདུག་པ་ལྟུངས་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་ཡངས་པ་ལྷ་ཅུ་ལྷ་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་དབང་བསྟན་འཕེལ་དང་། ཇེ་
ཉིད་གྱི་གསོལ་དཔོན་དད་བཙོན་རྣམ་དཔྱོད་ལྟུང་དུ་བྱུང་བ་དགེ་སྟོང་དགེ་ལེགས་ནམ་མཁའ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་འོར།
ཇེ་བཙོན་དམ་པ་གང་དེའི་ཞབས་རྩལ་སྒྱུ་པོར་ལེན་པའི་དགེ་སྟོང་རིག་པ་དང་གྲོལ་བར་སྐྱ་བ་དགོན་མཆོག་འཇིགས་
མེད་དབང་པོའམ་མིང་གཞན་མི་པམ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་དོ་ཇེས་སྐྱལ་བའི་གནས་མཆོག་རི་པོ་ཅེ་ལྟའི་སངས་རྒྱས་
རབས་བདུན་གྱི་ལྷ་ཁང་དུ་སྐྱར་བའི་ཡེ་གོ་བ་ནི་སྐགས་རམ་པ་སྟོ་བཟང་དབང་རྒྱལ་ལོ། ། །

དེ་ལ་འདིར་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་
 ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོ་རྗེས་མཛད་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བརྫོད་
 གསལ་འདེབས་གི་ཏ་ཀའི་འབྲེང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སྐད་ཀྱི་དོན།
 གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ན་མོ་གྱ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ཁ་ཅ་སྤ་ར་སྤ་སྟེ། ཞེས་པ་
 ལྟེ། བོད་ཀྱི་སྐད་རུ་བསྟུར་ན། སྤ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་

ལོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་གཉིས། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བསྐྱོན་གྱིས་འཆམས་
 སྒྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་
 མེད་སྟོན་པ་ནམས་སད་མཆོད་ཡོན་རྒྱན། །ཟབ་རྒྱས་རྒྱབས་ཀྱི་འཕྲེང་ལྡན་ས་གསུམ་དུ། །དངས་
 པས་མཁྱེན་སྒྲོང་རལ་བ་གསྐྱེའི་བཅུད། །འདྲེན་མཁས་སྒྲ་མ་སྐལ་ལྡན་གིང་རྟར་འདུད། །ཅེས་
 ལོ། །འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཆོག་གི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། སྟོན་བྱང་གི་
 གཏམ་རྒྱད་བརྗོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆངས་པ་དང་། བྱབ་འཇུག་སོགས་འཛིན་ཉེན་
 ན་ཆེ་བར་རྫོམ་པའི་དེགས་ལྡན་ནམས་དང་། སེར་སྒྱུ་དང་། གཟེགས་ཟན་སོགས་སྒྱ་སྟེགས་ཀྱི་
 སྟོན་པ་ནམས་ཀྱིས་གང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆ་ཅམ་ཡང་བསྐྱེན་པར་མི་རུས་པས་ན་ཟླ་མེད། ཟླ་
 དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ཆངས་པ་
 ཆེན་པོས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནམས་སད་མཆོད་ཡོན་ཉེ་རྒྱ་
 བོ་གསྐྱེའི་སྒྱུར་རྒྱན་ཟབ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པས་བསྐྱེས་པའི་
 བརྗོད་བྱའི་རྒྱབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་ཐག་འགྲོ་བ་དུག་ཅན་གྱི་བྱ་དུག་ཁྲིའི་
 སྟེག་པ་སྦྱོང་བའི་སྒྱུར་དུ་ས་གསུམ་དུ་ཡོངས་སྒྱ་དངས་པ་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ།
 མཁས་གིང་གྱབ་བརྟེས་བཤེས་གཉིན་ནམས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་སྒྲོང་དབང་ལྷག་གི་རལ་པའི་
 ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག་པར་གྱུར་པ་ན། བཤེས་གཉིན་དེ་དག་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་མཉེས་
 པར་བྱས་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མན་ངག་གསྐྱེའི་བཅུད་དམ་སྟོང་པོ་རང་གཞན་གྱི་སྒོ་གྲོས་
 ཀྱི་འཛིན་མར་ཡོངས་སྒྱ་འདྲེན་པ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་སྐལ་ལྡན་
 གིང་རྟར་གྱས་པས་འདུད། ཅེས་པའོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་པ་དང་པོའི་
 དོན་ནི་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བརྗོད་བྱའི་རྒྱབས་

ཀྱི་འབྲེང་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་འདིའི་སྤྲོ་སྤྲོ་བས་ལྷ་གི་ར་ཐའི་དཀར་ཐུབ་ཀྱིས་ས་གསུམ་
 ཀྱི་འགོ་བ་དུག་ཅན་ཀྱི་བྱ་དུག་ཁྲིའི་སྤྲིག་པ་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡོངས་སུ་བྲངས་པར་གྱུར་ཏེ། རྗེ་
 འདིའི་མཁུན་རབ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྤྲོད་དབང་ཐུག་གི་རལ་བར་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ་གཞན་ལ་
 འཆད་པ་སོགས་མི་མཛད་པར་སྐྱབ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོལ་བར་གྱུར་པ་ན། སྐལ་བ་དང་ལྡན་
 པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་བཤད་
 གཞུའི་བཅུད་དམ་སྤྲོད་པོ་འཆད་ཉན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་སར་འབྲེན་པ་
 ལ་མཁས་པ་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་རྒྱལ་པོ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྩར་གྱུས་པས་འདུད་ཅེས་པའོ། །འདི་
 རི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་གཞུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་སྤྲོད་གི་གཟུགས་སུ་
 བཀོད། མཁུན་རབ་དབང་ཐུག་གི་རལ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། རྗེ་འདི་ཉིད་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྩའི་
 གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་དུ་སྤྲོད་ཏོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རང་དང་མཚུངས་པའི་འགྲན་རྒྱ་གཞན་མེད་
 པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་
 ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མཉམ་
 པར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་གཞན་རྣམས་ནི་འགྲན་རྒྱར་འོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི།
 འདིར་འགྲན་རྒྱ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་ན་མཚོག་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཆངས་པ་
 དང་བརྒྱ་བྱེན་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་འགྲན་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛམ་བུ་སྤྲོད་
 འདིར་མཐུན་སྤྲོད་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འཛིག་ཉེན་དུ་བྱེན་པ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སངས་
 རྒྱས་གཞན་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྤྲོད་མེད་དེ། མཛོད་ལས། ལྷན་ཅིག་གཉིས་
 མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དག་བཙུང་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་སུ་བྱེ་མེད་པར་འཛིག་ཉེན་དུ་འབྱུང་
 བ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པ་ཡང་

དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྟོན་པ་ནི། ལྷ་དང་མིས་བསྐྱས་པའི་ཐར་འདོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་
མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་མ་ཞོར་བ་སྟོན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་
དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིའི་སྟོན་པ་ནི་བྱི་མ་ཡིན་ལ། སྤྲ་མ་ནི་
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་སྟེ་སྟོན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་
སོ། །དེར་མ་ཟད་གསུང་རབ་ལ་སྟོན་པར་བཏགས་པའང་ཡོད་དེ། འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་ལས།
རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་དག །མདོ་དང་ཆོས་མངོན་ཡིན་གསུངས་འདུལ་བ་ནི། །སྟོན་
དང་བསྟན་པ་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་བྱིར། །ཉིས་འགྱུར་བྱག་བྱ་སངས་རྒྱས་ཆོས་གཅིག་ཡིན། །ཞེས་
འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོན་ལ་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ཆུང་བ་ལས། སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བྱོད་ཉིད་
དེ། །ཁ་སྤྱོད་ལ་ནི་སང་གི་བཞིན། །ཐུ་སྟེགས་ཅན་ལའང་གཅམ་བུའི་ཆོག །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །རྣམ་པར་མཆོད་ཡོན་ཞེས་པ་ནི་ཆུ་པོ་གདུའི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་ནི་ལྟའི་
མིང་གི་རྣམ་གངས་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། འཆི་མེད་རྣམ་མེད་སྐབས་གསུམ་ལྟ། །རྣམ་པར་
སད་དང་བཅུད་ལྡན་དང་། །ཞེས་སོ། །ལྷ་རྣམས་ནི་གཉིད་དང་བྲལ་བས་ན་རྣམ་པར་ཅེས་བཛོད་
པ་ཡིན་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདོད་འཛོའི་བ་མོ་ལས། རྣམ་པར་ནི་གཉིད་མེད་དེ་
རྟག་ཏུ་སད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་ཅེས་པ་ལྟ་སྟེའི་མིང་ཡིན་ཀྱང་འདིར་བྱེ་བྲག་
པ་བྱུང་འཇུག་དང་། མཆོད་ཡོན་ནི་རྒྱལ་པོ་སྐལ་ལྡན་གིང་རྟེན་ཆངས་པ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་
ཆུ་པོ་གདུ་ལྟ་ལྟལ་ནས་ཕབ་སྟེ་བྱུང་འཇུག་གི་རྒྱུ་པ་དག་བྱེད་དུ་བྱལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་གྲགས་
ཏེ། འདོད་འཛོའི་བ་མོ་ལས། བྱུང་འཇུག་རྒྱུ་ལྡན་ཏེ་བྱུང་འཇུག་གི་རྒྱུ་པ་ལ་མཆོད་ཡོན་དུ་
གྱུར་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་གསུམ་ནི་ས་འོག་ས་སྟངས་ས་སྒྲ་གསུམ་སྟེ། དན་
སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ནི་ས་འོག་དང་། སྤིང་བཞི་སྤིང་ཐན་བརྒྱད་སོགས་མིའི་
གནས་དང་། རི་རབ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་གནས་རྣམས་ནི་ས་སྟངས་དང་། འདོད་ལྟ་བུ་མ་བཞི་དང་

གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་ནི་ས་སྒར་བཤད་དོ། །ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཁ་
 ཅིག །རལ་བ་གསྐྱའི་བཅུད་ཅེས་སྒྲུས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གསྐྱ་རལ་བའི་བཅུད་ཅེས་བརྗོད་གནས་
 བརྗོད་ན་ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲངས་
 ཕྱིར། །མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱུག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་
 སྒྲུང་རལ་བར་ཡོངས་སུ་འབྲིལ་བ་དེ་ལས་གསྐྱའི་བཅུད་འདྲེན་པར་མཁས་པ་ཞེས་སྒྲུར་རྒྱ་ཡིན་
 པས། དགག་པ་དེ་ནི་རང་གི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མཆང་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པ་ཅམ་དུ་བྱུང་དོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོན་བྱུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་ནི། དེ་ཡང་སྒྲོན་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 དུག་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བཅུན་མོ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བཅུན་མོ་ཆེན་
 མ་ལ་འཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུས་གཅིག་བཅས་ཤིང་། བཅུན་མོ་གཞན་རྣམས་ལ་བྱ་མེད་པའི་
 དབང་གིས་དབང་སྒྱུག་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱ་དུག་ཁྲི་བཅས་སོ། །དེ་རྣམས་ཆེར་
 སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དུག་ཅན་པ་དེ་ཉིད་མཆོད་སྐྱོན་བྱ་བར་འདོད་ནས་མེ་ཐབ་དང་། བསྐྱེག་
 བྱའི་རྩལ་རྩ་སྟོང་ཐུག་གཅིག་རྣམས་སྟ་གོན་བྱས་ཏེ་བྱ་དུག་ཁྲི་རྣམས་བསྐྱུང་དུ་བཅུག་པ་ན།
 བྱ་འཇུག་གིས་སྐྱ་ཐབས་ཀྱིས་རྩ་རྣམས་བརྒྱས་ཏེ་ས་འོག་དུ་སྒྲུས་ནས་རྩ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་
 དང་སྟོང་སེར་སྐྱའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་སོ། །སང་ནང་བར་བྱ་དུག་ཁྲིས་གཏམ་དེ་ཐོས་ནས་རྩ་
 མཆོ་བརྗོད་ཏེ་ས་འོག་དུ་ཞུགས་པ་ལས་སེང་གའི་ཁྲིའི་སྟེང་ན་བྱ་འཇུག་དང་སྟོང་སེར་སྐྱའི་
 གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པའི་མདུན་ན་རྩ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་མཐོང་བ་དང་། བྱ་དུག་ཁྲི་ཁྲོས་ཏེ་ང་
 རྒྱལ་ཀྱིས་བརྒྱས་ཐབས་ཀྱིས་རྩ་རྣམས་འཕྲོག་པར་བཅུམས་པ་དང་། བྱ་འཇུག་ཁྲོས་ཏེ་མིག་
 ནས་མེ་སྐྱུངས་ནས་རྒྱལ་བྱ་རྣམས་བསྐྱེགས་པས་དེ་དག་གི་ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་སོ། །དུག་
 ཅན་པས་དེ་ཐོས་ནས་རྩ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་འཆོལ་བ་བཏང་དོ། །དེ་སོང་སྟེ་བྱ་འཇུག་ལ་བསྟོད་
 པས་མཉེས་པར་བྱས་པས་དེ་མགྱུ་ནས་རྩ་རྣམས་བྱིན་ནོ། །སྒྲར་རང་གི་གྲོང་ཁྲིར་དུ་འོངས་
 ནས་རྒྱལ་པོས་གྲང་བྲམ་བེ་དུ་མ་བསགས་ཏེ་མཆོད་སྐྱོན་བྱས་སོ། །དུས་རེ་ཞིག་ཅིག་ན་དུག་

ཅན་པ་ཤི་བ་ལྟར་སྒྲེས་ལ། དེའི་བྱ་འཆོལ་བས་རྒྱལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པོ། །དེ་ལ་བྱ་སྒྲུར་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་བདག་གི་ཁུ་ལོ་རྣམས་དཔྱལ་བ་ལས་འདོན་པའི་ཐབས་དུག་ཅན་པ་དང་
 འཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་འདུག་པས། བདག་གིས་དེ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པར་
 བུའོ་སྟམ་ནས་དཔྱལ་བར་སྒྱུར་བའི་དུག་ཅན་པའི་བྱ་དུག་ཁྲིའི་དེ་མ་བཟུ་པའི་སྤྱིར་སྟེ་ཡུལ་ནས་
 གཞུ་དབབ་པར་འདོད་ནས། ལྟའི་ལོ་སྟམ་ཁྲིའི་བར་དུ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་ནས་ཆངས་པ་མགྱ་བར་
 བྱས་ཀྱང་གཞུ་དབབ་པར་མ་རུས་སོ། །དེའི་བྱ་ལི་བས་གཞུ་དབབ་པའི་སྤྱིར་སྟེ་ལོ་སྟམ་ཁྲིར་
 དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་ཀྱང་དབབ་མ་རུས་སོ། །དེ་འདས་པ་ན་དེའི་བྱ་སྐལ་ལྟན་ཤིང་རྟ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་
 དབང་བསྐྱེད་ནས་དེས་དཀའ་ཐུབ་དག་པོས་ཆངས་པ་མཉེས་པར་བྱས་པས། དེ་མགྱ་སྟེ་གཞུ་
 ལ་མེའི་ཡུལ་དུ་འབབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། གཞུས་སྟེ་སྤྱགས་བཏོན་ཅིང་མ་བབས་
 པ་དང་། ལྟ་ཆེན་པོས་ཁྲོད་མེས་པོའི་བཀའ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞེས་ཆར་བཅད་ནས་ལྟ་ཆེན་པོ་རང་
 གི་རལ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་གཞུ་སྤྱིར་འབྱུང་བར་འདོད་ནས་
 ལྟའི་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་འཁོར་ཞིང་འབབ་ཀྱང་རལ་པ་དེའི་མཐའ་རྟེན་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་
 ཡང་སྐལ་ལྟན་ཤིང་རྟས་ལྟ་ཆེན་པོ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པས། དེ་མགྱ་ནས་རལ་
 པ་བཅོར་བ་དང་། རི་རྟེ་སེའི་སྟོང་དུ་ཐིགས་པ་གཅིག་བབས་པར་གྱུར་པ་ལས། སྤྱད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ལ་རྩེ་ཆར་སོང་ནས་མཆོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེང་སང་ན་ཡང་ཐིགས་པ་བདུན་
 ཏུ་གྱུར་ནས། སྟེ་རྟ་སིན་རྩུ་བསྐྱེད་དང་། །གཞུ་དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་རྒྱུ། །ཀལ་དང་ཆེམ་པ་ཉིད་
 དང་ནི། །ན་ལི་ནི་ནི་བདུན་པར་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ཙམ་ན་གཞུ་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་
 མཆོ་ཆེན་པོ་དེ་འདའ་བར་བུའོ་སྟམ་ནས་དེགས་པ་དང་བཅས་པས་རི་ཁ་བ་ཅན་ཐུག་སྟེ། དེའི་
 སྟལ་ནས་བདེ་བར་འབབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་དེའི་ཆེ་བྱང་སྟོང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་དཀའ་ཐུབ་དག་
 པོ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྟལ་ན་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུལ་པ་ལ་བཙོན་ཞིང་གནས་པར་
 གྱུར་ཏོ། །དེས་ཀྱང་ཅ་ཅའི་སྒྲ་སྒྲོགས་ཤིང་སྒྲིག་པས་དལ་གྱིས་འབབ་པར་མཐོང་བ་དང་ཤིན་

ཏུ་ཁྱོས་པར་བྱར་ཏེ་སོང་ནས་སྤྲོས་པ། ང་ཡི་གནས་དང་ཉེ་བ་འདིར། །བྱད་མེད་འདི་ནི་སྒྲིག་
 པ་ཡིས། །འཛེམ་པ་མེད་པར་ཅི་བྱིར་འགྲོ། །སྤྱོད་ངན་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་སྤྲོས་ཏེ་
 དེ་སྤངས་ནས་འཐུངས་སོ། །ཡང་ལྷ་གི་ར་ཐས་བྱང་སྤོང་དེ་དཀར་ཐུབ་ཀྱིས་མགྱ་བར་བྱས་པ་
 དང་དེས་སྤྲོགས་སོ། །དེ་དེ་ནས་བྱང་ནས་གོགས་མེད་པར་སྤྱོགས་བཞིར་སོང་སྟེ། ས་འོག་
 གང་པར་བྱས་ནས་དུག་ཅན་བའི་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་རྣམས་རྣམ་
 པར་བརྟུས་ལ། དེས་ཀྱང་དེ་རྣམས་དཔྱུལ་བ་ལས་འཕོས་ཏེ་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲིམ་པར་བྱགས་
 སོ། །གཏམ་རྒྱུད་འདི་མོ་ལོ་ཀ་དང་པོའི་དོན་གོ་བ་ལ་གྱིན་ཏུ་མཁོ་བར་སྤྱང་བས་ཞིབ་ཏུ་བྲིས་
 པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་
 ཚུལ་དང་། བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་གི་ཡོན་
 ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོ་
 སྤྲུགས་སྤྱི་ལ་ཐོས་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་། བྱད་པར་དུ་དཀར་པོ་ཏ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་སྤྱངས་པའི་
 ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱངས་པས་གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་
 པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཛམ་དབྱངས་ཞལ་བཅུད་མདོ་སྤྲུགས་བདུད་ཅིའི་མཆོར། །མཐའ་
 དུག་བྱང་ངེས་ལྷ་ཡི་འདབ་བརྒྱའི་ཆོགས། །རྣམ་དཔྱོད་ཆེད་ཕྱིའི་ཆང་གིས་རབ་བཞད་པའི། །རྩོ་
 རྩེ་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་འཛམ་དབྱངས་སྤྲོ་མ་བཙོང་ཁ་
 པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་གྱི་བཅུད་མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་སོགས་མདོ་དུ་བྱང་བའི་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་
 རྒྱ་མཆོར་སྤྲིས་པའི་མཐའ་དུག་དང་། ཚུལ་བཞི་སོགས་སྤྲུགས་ཀྱི་དཀར་གནད་དང་། བྱང་དོན་
 དང་ངེས་དོན་གྱི་བྱད་པར་སོགས་མདོའི་དཀར་གནད་ལྷ་ཡི་འདབ་བརྒྱ་སྟེ་མེ་ཏོག་སིཾ་ཨ་རའི་

ཆོག་གས་ཀྱི་ཁ་མཁས་སྒྲོམ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རི་ཙམ་རེག་ཀྱང་དབྱེ་
བར་མི་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད། མགོན་པོ་གང་གི་རྣམ་པར་དཔྱེད་པའི་རྟེན་སྟེ་བྱད་མེད་ཀྱི་འབྲམ་
པའི་ཆང་གི་ཟེགས་མ་འཐོར་བས་དཀའ་གནད་ཀྱི་འདབ་མ་རབ་ཏུ་བཞད་པ་སྟེ་ལེགས་པར་
སྟེ་བའི་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གི་དེད་དཔོན་རྣམ་གཅི་བོར་གྱུར་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གསོལ་བ་ནི་ཁྱེ་བ་དང་། འདེབས་པ་ནི་འབྲལ་བའི་དོན་དུ་གསུང་ངོ་། །

དེ་དག་གི་དོན་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱད་ན། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ནི། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་
ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་ལ་མོས་པ་ལ་རྒྱ་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་མདོ་སྟེ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་། དབང་
པོ་རྟོན་པོ་ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་མོས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་སྒྲགས་ཉི་རྒྱད་སྟེ་
བཞེའོ། །སྤྱི་མ་འདི་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་སྟེ་སྟོན་ཟེར་ཞིང་། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་སྟེ་སྟོན་གསུམ་
དུ་མི་གཏོགས་པའི་སྟེ་སྟོན་བཞི་པར་འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་ཨ་མུ་ཀ་རའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྟེ་
སྟོན་གསུམ་ཀའི་ཆ་ཡོད་དོ། །བདུད་ཅི་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་རྟེན་དུ་ཨ་མྱི་ཏ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་བོད་ཀྱི་
རྟེན་དུ་བསྐྱར་ན་འཆི་བ་མེད་པ་སྟེ་གང་ཞིག་ཡོངས་སྤྱད་པས་ལུས་ཀྱི་ཉམས་སྟོབས་ལྷག་པར་
རྒྱས་ཤིང་སྟོག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཆེའི་བཅུད་ལེན་ཞིག་ལ་ཟེར་རོ། །མཐའ་དུག་ནི། རྒྱད་
དོན་མདོན་པར་འབྲེལ་པའི་བཤད་ཐབས་ཀྱི་རྒྱན་ཏེ། དོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ངེས་གཉིས།
སྒྲ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དགོངས་དགོངས་མིན་གཉིས། རྒྱ་དོན་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲ་
རི་བཞེན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་དུག་གོ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པའི་རྒྱད་ལས།
མཐའ་དུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་འདི་སྟེ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པ་དང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་
བཤད་པ་དང་། དང་པའི་དོན་དང་ངེས་པའི་དོན་དང་། རྒྱ་རི་བཞེན་པ་དང་སྒྲ་རི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་
པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིང་བསྐྱངས་པའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཐབས་
ཀྱི་རྒྱན་གཞན་དུག་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་གོ་དགོས་སོ། །དང་
ངེས་ཀྱི་དོན་ནི། རྣམ་རིག་པ་རྣམས་དངོས་བསྟན་སྒྲ་རི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་དོན་དང་།

དངོས་བསྟན་སྤྱི་བཞེན་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བ་དག། གུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ངེས་
 དོན་གྱི་བྱུང་པར་འདུག་གོ། རྣམ་དཔྱད་ནི། དོན་གྱི་རོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་དཔྱད་པའི་ཆད་མ་
 ཞིག་ལ་འདོད་དེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། དཔྱད་དང་བཟང་དང་རྣམ་པར་དཔྱད། །ཅེས་དང་།
 དེའི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཛོའི་བ་མོ་ལས། ཆད་མ་དོན་ལ་ལྟ་བུ་ལ་མིང་གསུམ་སྟེ། ཅུ་དཔྱད་པ་
 དང་། སྤྱི་བྱུང་བ་དང་། བེ་ཅར་ཏ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའོ། །ཞེས་སོ། །རྫོ་རྫོ་འཛིན་པ་ནི། རྫོ་
 རྫོ་འཆང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྫོ་རྫོ་སྟོབ་དཔོན་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟོ་
 མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། བརྟན་ཞིང་དུ་ལ་ལ་སྟོ་གྲོས་ལྟན། །བཟོད་ལྟན་དང་ལ་གཡོ་སྟོ་མེད། །སྟགས་
 དང་རྟུན་གྱི་སྟོར་བཤེས། །སྟོང་བཅེར་ལྟན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མཁས། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་
 སྟེ་ཤེས། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ལས་ལ་མཁས། །སྟགས་བཤད་པ་ནི་སྟོན་པ་ཤེས། །རབ་ཏུ་
 དང་ཞིང་དབང་པོ་དུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཤེས་གཉིན་འཇམ་དབྱངས་ལྟ་བུ་རབ་བསྟན་ནས། །ཐུབ་པའི་སྟོ་
 སྟོན་གསུམ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ། །དབྱ་ཆད་འདུལ་མཛོན་པར་བྱེན་གུན་གྱི་དོན། །བཞད་
 པས་མང་ཐོས་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། མཐུན་བཅེའི་བདག་ཉིད་ཞི་
 ཆེན་སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ལྷང་སྟོ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་
 ཆོས་ལྟན། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་ཉི་མ་ཐང་བཤེས་རབ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུའི་མཐུན་རབ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཞབས་བད་གྲུས་པས་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ལེགས་པར་གསུངས་
 པའི་འདུལ་མཛོན་མདོ་སྟེ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་
 པའི་བསྟན་བཅོས་དབྱ་ཆད་གཉིས་དང་། འདུལ་མཛོན་གཉིས་དང་། པར་བྱེན་གྱི་གཞུང་སྟེ།
 དཀའ་པོ་ཏ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་རིགས་པའི་སྟོ་ནས་བདར་ཤ་བཅད་དེ་སྟངས་པས་གཞུང་

ལུགས་དེ་ཀུན་གྱི་ཆོག་དོན་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འདུག་པ་བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་བཞད་པ་
སྟེ་ཅི་ཡང་རྒྱས་པས་མང་དུ་སྒྲོས་པའི་བང་མཛོད་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་ཏེ་གཙུག་པོར་གྱུར་
པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། བཤེས་གཉེན་ནི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་
ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུ་ལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཙོན་བཅས་
ལུང་གིས་སྤྱད། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྤྲུལ་པས་ལྷན། །སྤྲིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་པ་སྤངས་
ལ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དག་པའི་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་གྲང་ཡོད་དེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
པ་ཆངས་པར་སྤྱོད། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱབ་པས་གསུངས་དེའི་བྱིར། །སྤྲེས་བྱ་དམ་པ་
བསྟེན་བགྱི་རྒྱལ་བ་ལ། །བཞེན་ནས་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཞི་བ་སྟོབ། །ཅེས་དང་། མདོ་ལས་གྲང་།
ཀུན་དགའ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དག་པའི་བློགས་པོ་ནི་ཆངས་པར་སྤྱོད་
པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞི་ན། ཀུན་དགའ་པོ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་
དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱོད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བློལ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་
ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་མར་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་དགོས་པར་
བསྟན་ཏོ། །ཐུབ་པ་ནི། སྤྱོད་པ་སྤངས་ཏེ་སྤྱོད་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱམས་པའི་སངས་རྒྱས་
བཙུན་ལྷན་འདས་སོ། །སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱོད་པའི་དང་སྤྱོད་དག་ལའང་འདུག་
སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སྤྱོད་པའི་ཐུབ་པ་དག་ནི། རྟོགས་ཀྱི་ཁྱུང་དང་། སེ་རལ་འཕྲེང་
དང་། རལ་བ་དང་། ཤིང་ཤུན་དང་། བགས་པ་དང་། རིལ་བ་དང་། རྩ་སྟན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
འབྱོར་པའི་རྟོགས་འཆང་ཞིང་། འབྲས་བྱ་དང་། ཅ་བ་ཟ་བ་དང་། རང་གི་ལྟ་ཉིད་མགྱུ་བར་བྱེད་
པ་དང་། མེ་ཉེན་པར་བསྟེན་པ་དང་། དཀའ་བྱུང་གྱི་ནགས་ཆལ་ན་གནས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱོད་པ་སྤངས་ནི། ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙུག་པོར་སྤྱོད་པ་

འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དང་། ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཙུག་པོར་སྡོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་
 དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙུག་པོར་སྡོན་པ་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དང་གསུམ་སོ། །ཐེག་
 དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་འགལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་མི་འགལ་ཏེ། མདོ་ཉིང་དེ་
 འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ནི་རྣམ་འབྲེད་
 དང་། གཞི་དང་། ལྷན་ཆེགས་དང་། གཞུང་དམ་པ་སྡེ་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིར་གྲགས་པ་རྣམས་
 སོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ནི། སྡོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་
 བ་དང་། དབྱ་བཙུག་པ་ས་ག་ལྷས་མཛད་པའི་མེ་ཏོག་སྡེང་རྒྱུད་སོགས་སོ། །མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་
 ནི། སྡོན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་གཉིས་སོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ནི།
 མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། བྱང་ས་ལ་སོགས་པའོ། །མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ནི། གཏན་ལ་པལ་བར་བསྟན་
 པའི་སྡེའོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ནི། ཆད་མ་ཀུན་བརྟུས་དང་། ཆད་མ་སྡེ་བརྟུན་སོགས་
 ཆད་མའི་སྐྱོར་དང་། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་། མདོན་པ་མཛོད་སོགས་མདོན་པའི་སྐྱོར་
 དང་། རིགས་ཆེགས་དང་རྩ་འཁྲུག་བཞི་གསུམ་སོགས་དབྱ་མའི་གཞུང་དང་། རྒྱན། ཉི་ལྷང་།
 རྒྱན་སྐྱང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་སོགས་པར་བྱིན་གྱི་གཞུང་གི་ཆེགས་རྣམས་སོ། །གསུམ་
 པ་ནི། དམ་པའི་ཞབས་བསྟེན་བཀའ་དང་བསྟེན་བཙུག་པོས་ཆེགས། །རྒྱ་བོད་གཞུང་ལ་རིགས་པ་
 བརྒྱ་ཕྱག་གིས། །སོ་སོར་དབྱུད་པས་འབྲུལ་མེད་བདུད་ཅིའི་རོས། །ཆེམ་མཛད་བཤེས་གཉིན་
 མཁས་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། སྡེས་བྱ་དམ་པ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཞབས་བད་གྲུས་པས་བསྟེན་ནས་བྱུང་བས་གསུངས་པའི་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་
 དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟེན་བཙུག་པོས་ཀྱི་ཆེགས་རྒྱ་གར་དང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་གི་ཆེག་དོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ལའང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་
 བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྐྱོན་ས་སོ་སོར་དབྱུད་པས་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྟེན་དོན་ལ་འབྲུལ་པའི་
 རྩི་མ་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་དེས་ཤེས་བདུད་ཅིའི་རོ་ཡིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཆེམ་པར་

མཛད་པའི་བཤེས་གཉིན་མཁས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བ་པར་ཕྱིན་ཐེག་
 པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲུགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་
 ཐུགས་རྒྱད་ལ་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟོགས་པ་ཐུགས་རྒྱད་ལ་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆེག་སྤྱིའི་རི་དྲགས་སྟེགས་མིན་ནམ་དཔྱོད་ཀྱི། །ཏ་ཏུ་མཐུའི་འཕྱལ་བརྟེན་
 ལེགས་བསྐྱོམས་པས། །དངོས་འཛིན་འབོད་གྲོགས་སྤ་རགས་མང་འཆར་མགོ། །མཐའ་བྲལ་
 རལ་གྱིས་བཅད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོ། །འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཆེག་གི་
 དོན་དང་། སྟོན་བྱང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 བའི་དོན་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གོ་བ་ཅམ་ཆགས་པའི་ཆེག་སྤྱིའི་རི་དྲགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 སྟེགས་པ་མིན་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་མི་འབྱུངས་པར་དབྱ་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་
 དང་། རྟེན་འབྲེལ་སོགས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ནམ་
 པར་དཔྱོད་པ་སྟེ་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱུ་ཏ་ཏུ་མཐུའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྱལ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པས། ནམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་ཀྱི་
 ཅིག་ངོར་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དངོས་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་འབོད་གྲོགས་ཏེ་
 སྟོན་པོ་སྤ་རགས་མང་པོའི་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་སྟེ་ཤར་བའི་ནང་ནས་སྤོང་བའི་རྩ་བ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་འཛིན་ལྟ་སྟེ་སྤྱི་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་སྟོན་པོ་ལང་ཀ་མགྱིན་བཅུའི་མགོ་བོ་དེ་
 ཉིད་ངོས་འབྱུང་ནས། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་རལ་གྱི་ལྟར་རྣོ་བའི་དམ་བཅའ་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་མདས་བཅད་ནས་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་བྱུང་
 པར་ཅན་ཐུགས་རྒྱད་ལ་འབྱུངས་པ་བྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྤྱར་བ་སྟེ། ཆེག་སྤྱིའི་རི་དྲགས་ཀྱི་གཞུགས་སུ་བཀོད། ནམ་དཔྱོད་

ཏ་རུ་མཐུང་གཟུགས་སུ་བཀོད། བདེན་འཛིན་སྤྱོད་པོའི་རྒྱལ་པོའི་མགོ་པོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད།
ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་ཉག་ཐུན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་བྱུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་ནི། ཚེད་ལྷན་གྱི་ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྩ་བཅུ་པ་དེ་
སུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་པ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གཡུལ་འབྱེད་སར་ཕྱིན་ཏེ་ལུས་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མཆོན་
ཐོག་སྟེ་ཐུག་རྩལ་གཅེས་པ་དང་། སྟོང་ཁྱེར་འཐབ་པ་མེད་པར་ཕྱིན་ནས། བཅུན་མོ་ཀེ་ཀེ་ཡ་
ཞེས་བྱ་བས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པས་ནད་སོས་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་ལ་མཆོག་སྟེན་པར་བྱས་
སོ། །དེ་ནས་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་མས་དགའ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་ཚུམ་
པ་ན། ཀེ་ཀེ་ཡས་སྐྱས་པ། ལྷས་བདག་ལ་མཆོག་སྟེན་པར་དམ་བཅས་པ་ལགས་ཀྱིས། དེས་
ན་དགའ་བྱེད་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ནགས་སུ་བསྐྱོད་ལ། བདག་གི་བྱ་ཟླ་ར་ཏ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་
དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། དེར་རྒྱལ་པོས་སྤར་མཆོག་སྟེན་པར་ཁས་ཁྲུངས་
པ་ལས། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བསྐྱང་བའི་སྤྱད་དུ་མོའི་བྱ་ཟླ་ར་ཏ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་བཞག་ནས། སྟོང་སྟེ་
རྩ་དང་བཅས་པ་རེ་ཞིག་ནགས་སུ་སོང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀའ་ཉན་ཏེ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་
དང་བཅས་པ་ནགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ཡང་སྟེ་རྩ་ནི་སྤར་སྤྱོད་པོའི་ཡུལ་དུ་བྱ་མོ་ཤིན་
རྩ་མཛེས་པ་ཞིག་སྟེས་པར་མཆོན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་ཡུལ་དེར་བཞག་ན་སྤྱོད་
པོའི་སྟོང་ཁྱེར་བརྟག་པར་འགྱུར་བའི་མཆོན་མ་ངན་པ་མཐོང་ནས། ཟངས་ཀྱི་སྟོམ་བྱུར་བཅུག་
སྟེ་རྩ་ལ་བསྐྱར་བ་འཇམ་བུའི་སྤྱོད་དུ་ཞིང་ལ་རྩ་དངས་པའི་རོལ་ནང་དུ་ཁྱེར་བྱུང་བ་ཞིང་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་དེ་ཁ་ཕྱེ་ནས་བལྟས་པའི་ཆེ། བྱ་མོ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ་
བདག་རྩ་གཟུང་མ་རྩལ་པར་རྣམས་ཀྱི་ལ་བཅུན་མོར་ལུལ་བས་མཉེས་ཤིང་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་
སྐྱལ་ཏེ་མིང་ལ་རོལ་རྟོག་མཐུ་སྟེ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་དང་སྟེ་རྩ་གཉིས་
ནགས་སྟོང་དུ་ཅེ་དགའ་ལ་རོལ་ཅིང་གནས་པའི་དུས་རེ་ཞིག་གི་ཆེ། སྤྱོད་པོའི་རྒྱལ་པོས་སྟེ་རྩ་
དེ་ཉིད་ཤིན་རྩ་མཛེས་པར་མཐོང་ནས་སྟོགས་པར་འདོད་དེ་རྒྱལ་པོ་སྟོགས་གཞན་དུ་འདྲིད་པའི་

ཐབས་སུ་རི་དྲགས་མཛེས་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུ་ལ་པ་ན། རྩ་མ་ཉམས་རི་དྲགས་དེ་བཟུང་བར་ཆས་ཏེ་རི་
 ཅམ་བདས་ཀྱང་ཟིན་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཤུལ་དུ་སྤྲོ་པོའི་རྒྱལ་པོས་སྤྲོ་བྱེད་ཏེ་སྤྲོ་ཡུལ་
 དུ་སོང་ངོ་། །རྒྱལ་པོ་སྤྲོ་ལོག་སྟེ་འོངས་པ་ན་སྤྲོ་མ་མཐོང་བར་བརྟགས་པས། སྤྲོ་པོའི་སྤྲོ་
 ཐབས་ཀྱིས་བྱེད་བར་ཤེས་ནས་དེ་འཆོལ་དུ་བྱིན་པས་ལམ་དུ་ཚུ་བྱོན་མོ་མདོག་ཁམ་སྤྲོ་བྱེད་
 ཞིང་རྒྱངས་པ་ན་བྱུན་ལྟར་འཆུབ་པ་ཞིག་དང་འབྲུད་པ་ག་ནས་འབབ་པ་བལྟར་བྱིན་པས། ལྟར་
 པ་དེའི་ཤུ་ན་སྤྲོ་བྱེད་རྒྱལ་པོ་འབའ་ལེ་དང་མགྱིན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་འཐབ་པའི་རྒྱལ་ཚུའི་
 ཆོགས་གཅིག་ཏུ་འབྲིལ་པའི་ཚུ་རྒྱན་ཡིན་པར་ངས་ལ། དེ་གཉིས་ངལ་གསོ་བའི་སྐབས་ཤིག་
 ར། མགྱིན་བཟང་ཚུར་བྱུང་བ་ལ། ཁྱོད་གཉིས་ཅི་ལ་འཐབ་བྱེད་པས། སྤྲོ་བྱེད་རྒྱལ་སྤྲོ་ལ་མ་
 འཆམ་པར་ཚོད་པ་ཡིན། སྤྲོ་དུ་ཉི་མ་གསུམ་འཐབ་སྟེ་ཁོ་རྒྱལ་འགྲོ་བ་འདྲ་བེད་ངོ་། །རྒྱལ་པོ་ལ་
 ཁྱོད་ཅི་ལ་འོངས་ཞེས་བྱེད་པར། སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་པོས་བྱེད་བའི་རྗེས་གཅོད་ལ་འོངས་སོ་ཞེས་སྐྱུས་
 པས། མགྱིན་བཟང་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་ཀྱི་གོགས་ཀྱང་ངེད་ཀྱིས་བྱེད་ལ། ངེད་ཀྱི་གོགས་ཀྱང་
 བྱེད་ཀྱིས་བྱ་དགོས་སོ་བེད། རྒྱལ་པོས་སྤྲོ་བྱེད་རྒྱལ་པོ་འབའ་ལེ་སྤྲོ་བར་ཁས་སྤྲོ་བྱིན་པས་ཉི་
 མ་དང་པོ་ལ་ལྟར་མོས་གཡེངས། ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་སྤྲོ་བྱེད་གཉིས་འདྲ་བས་དབྱེ་བ་མ་བྱེད། ཉི་
 མ་གསུམ་པ་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་བརྟར་མགྱིན་བཟང་གི་དབྱལ་བ་ལ་མེ་ལོང་བརྟགས་ཏེ་འཐབ་པ་
 ར། རྩ་མ་ཉམས་མདའ་འཕངས་ཏེ་འབའ་ལེ་བསད་ནས་མགྱིན་བཟང་རྒྱལ་སྤྲོ་ལ་བཀོད་ངོ་། །དེ་
 རྩ་མ་ཉམས་བཟང་ན་རེ། སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་པོའི་ཡུལ་ནས་ལེན་པ་ལ་བདག་ལ་སྤྲོ་པོ་བྱེད་པར་ཅན་
 ཏུ་མཆོག་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོ་བར་བྱའོ་བྱས་པ་ལྟར་བྱིན་པ་ན་རི་
 ལྟང་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བྱེད་གང་བའི་ཁྱོད་ན་ཚུལ་སྤྲོ་བྱེད་ཀྱིས་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤྲོ་དབང་སྤྲོ་གི་
 བྱ་བར་པ་སྤྲོ་བྱེད་གདོང་པ་ཅན་དེ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་སྤྲོ་མིག་གསུམ་པ་གཅིག་འདུག་པ་
 ལ། མགྱིན་བཟང་གིས་སྤྲོ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་ལན་བསབ་པའི་བྱེད་སྤྲོ་
 འགྲུགས་པའི་ཐབས་ཅི་ཡོད་བྱས་པ་ན། ལྟར་ཅམ་བསམས་ནས། དེ་སྤྲོ་བའི་གནས་ཡུལ་

བརྟགས་པར་མཆོངས་པ་གཅིག་བྱས་པ་ཁ་ཐལ་ཏེ་རྒྱང་ལྟའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སླེབས། དེ་ནས་
 བྱི་མཆོངས་གཅིག་བྱས་པས་ལང་ཀ་བྱུ་རིར་སོང་སྟེ་བལྟས་པས། སྤྱི་རྒྱ་ས་གཞི་དང་བཅས་པ་
 བཟའ་ཤིང་གི་རྩ་བ་ན་བཙོན་དུ་འདུག་པ་མཐོང་། དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་བས། འདི་བདག་ཅག་གི་རྒྱལ་པོ་
 ལ་མ་དད་པས་བཙོན་དུ་བྱས་སོ་ཟེར། དེ་ནས་སྤྱི་རྒྱའི་རྩར་སོང་ནས་ང་རྒྱལ་པོ་རྩ་མ་ཆས་བཏང་
 བ་ཡིན། བྱོད་ཀྱང་ང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་བྱས་པས་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ལ་ལག་རྟགས་སུ་རྒྱལ་པོའི་
 སོར་གདུབ་བལྟན། དེར་སྤྱི་རྒྱས་ང་འགྲོས་ཅི་ལ་ཐུབ། རྒྱལ་པོ་རང་ལ་མཐུ་ཡོད་ན་སྟོབས་ཀྱིས་
 གླངས་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་པའི་ངག་འཁྱིན་བྱེར་ཏེ་མཆོངས་པ་གཅིག་གིས་རྩ་མ་ཆའི་མདུན་
 སར་བྱིན། རྒྱ་མཆོན་གསོལ་པས། རྒྱལ་པོས་དེ་མ་ཐག་སླེལ་དམག་ཆེན་པོ་བལྟས་ནས་རྒྱ་
 མཆོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དུ་སོང་སྟེ། རྒྱང་སྟོང་ཆེན་པོ་གྲོག་མཁར་པ་ལ་རྒྱ་མཆོར་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་
 རིགས་ཅི་འདྲ་ཡོད་དེས་པས། དཔག་ཆད་བརྒྱའི་བྱོན་དང་ལྟན་པའི་ལུས་ཅན་ཏེ་མི་ཞེས་པའི་
 རྒྱ་སྟོན་ཉ་མི་དེ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་མིད་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ཡང་མིད་པར་རྒྱས་པ་སོགས་
 གདུག་པའི་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཐོས། དེ་ནས་རྒྱ་མཆོ་ལ་སླེལ་དམག་རྣམས་ལག་
 སླེལ་བའི་ཟམ་པ་བྱས་ཏེ་སོང་བ་ན། སྟོན་པོའི་ཕོ་བྲང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ལས་བྱུབ་པའི་
 ཅིག་ངོས་མེ་ལོང་ལྟར་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ། སྟོན་པོའི་རྒྱལ་པོ་མགྱིན་པ་བཅུ་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་བརྒྱ་ཐུག་ཤར་བ་མཐོང་བས་དངོས་དང་གཟུགས་བརྟན་གང་ཡིན་མ་བྱེད་པའི་
 ཆོ། སླེལ་མོ་ཨུ་ནའི་བྱ་ཏ་རུ་མཐུའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་ཞིབ་མོར་བརྟགས་པས། འདི་ནི་སྟོན་པོའི་
 རྒྱལ་པོ་དངོས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཟུགས་བརྟན་ནོ་ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བལྟན་པས། རྒྱལ་པོ་
 རྩ་མ་ཆས་མདེུ་སྟེ་ཁ་ཅན་གྱི་མདའ་འཕངས་ནས་དབུས་ཀྱི་རྩ་མགོ་བཅད་དེ་སྟོན་པོའི་རྒྱལ་
 པོ་བསད་དོ། །དེ་ནས་སྟེུ་ཏ་རུ་མཐུས་བཟའ་ཤིང་གི་རྩ་བར་བྱིན་ནས་འབྲས་བུས་དུད་པའི་
 སྟོན་པ་སྣ་ཆོགས་ཅེ་མོ་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་བཞག། སྟོན་པོ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཏེ་
 གསོད་པར་བཅུམས་པ་ན། དེ་ལས་ཐར་པ་སྟེ་ཡང་གཡོ་སྟེ་རིག་པ་སྟོན་པའི་བྱིར་བེན་པ་ལྟར་དུ་

བྱས་ནས། འདི་ན་ཁྱིམ་ས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ང་རང་གི་ཁྱིམ་ས་ལུགས་གཉིས་པོ་བཞིན་དུ་
 སོང་བེད། དེ་གང་ཡིན་དེས་པས། མའི་ལུགས་སུ་གསོད་ན་བང་མཛོད་དུ་ཆུག་ལ་བས་བཟར་
 རུང་ཆོད་བྱིན་ཅིག། དེས་ང་མགྱིན་པ་འགགས་ནས་འཆི་བ་ཡིན་ལ། མའི་ལུགས་སུ་གསོད་ན་
 མཛུགས་ལ་ཉིལ་མར་གྱིས་སྒྲགས་པའི་རས་དགྱིས་ལ་མེ་སྟོར་ཞིག་བེད་བས། མའི་ལུགས་སུ་
 གསོད་པར་ཐམས་ཅད་སྟོ་མཐུན་ནས་དེ་བཞིན་བྱས་པའི་ཆེ། ང་སྟེན་འཆི་བ་བྱིན་ནམས་གྱིས་
 མཛོད་ན་ལྟས་ངན་ཡིན་པས་རང་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཡིབ་ཅིག་བེད་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པས། ལང་
 ཀ་ལྷ་རའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་གྲོང་བྱིར་སུམ་བཅེགས་ལ་ཆའི་ལུགས་རི་དང་བཅས་པ་མཛུགས་
 མའི་མེས་བསྐྱེགས་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་བརྒྱག་པར་བྱས། རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་གྱིས་སྟོ་ཐོབ་ནས་
 སྐར་རང་ཡུལ་དུ་འོངས་པའི་ཆེ། སྟོན་ཡུལ་ངོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཞུ་མཚོག་གིས་དགྲགས་
 ཤིང་བསྐྱོར་ནས་བཞག་པའི་ལྷའི་མཐུས་འཁོར་མཚོར་འབྲིལ་ཏེ་བྱིས་མི་ཡུལ་དུ་དེ་ནས་ཚུར་བྱ་
 བཏང་ཡང་སྐར་ལྷོག་ནས་འོངས་མི་རུས་པས། ད་ལྟ་མི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པོའི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བ་
 དེས་ཡིན་ཞེས་སུ་སྟེགས་ནམས་ལ་གྲགས། དེ་ནས་ཐར་པའི་སྟོན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱོ་སྐྱོག་
 གི་བྱ་རྒྱ་བ་ཏ་དེའི་རུ་པོ་ཀུལྷ་ཀན་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ན་བར་ཁོ་
 རྒྱ་བྱགས་ནས་སད་པར་བྱས་ཏེ་སྐར་གྱི་ལོ་རྒྱས་རྒྱས་པར་བསྐྱད་པས་སྐྱ་སྟོའི་རྒྱང་ནང་དུ་རྒྱབ་
 པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་ཏ་རུ་མཐུ་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་སྟོ་དང་སྟེལ་དམག་ཐམས་ཅད་
 ཀའ་རུས་སུ་སོང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆེམ་ནས་སྐར་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་སོ། །དེར་རྒྱལ་
 པོས་ཏ་རུ་མཐུ་རི་པོ་གངས་ཅན་ནས་སྟོན་ལེན་དུ་མངགས་པས་སྟོན་ནོར། སྐར་ཡང་བཏང་
 པ་ན་རི་པོ་གངས་ཅན་བྱིར་འོངས་ནས་སྟོན་ཆོལ་ཅིག་བེད། བཙལ་ནས་སྟོན་གྱི་རུས་པས་དེ་
 རྒྱམས་གསོས་བེན་པ་ན་རི་པོ་གངས་ཅན་རང་གནས་སུ་སྟོལ་ཅིག་བྱས་པས་ཆེགས་ཆེ་བེད།
 འཕངས་པས་སྐར་ཡུལ་དུ་སོང་བ་རི་མགོ་རྒྱང་བཅད་ཡོ་ནས་ཡོད་པར་གྲགས། རི་དེ་ལས་གངས་
 ཀྱི་དུམ་བུ་ཞིག་ཆད་པ་ཏེ་སེ་ཡིན་ཞེས་བྱང་སྟོང་གོག་མཁར་བ་སྟོའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཏ་

བཅུན་མོ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་མེ་ཏྲ་ག་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་བའི་གཞུང་ཡས་ཁང་དུ་ཞུགས་ཏེ། ལྷ་
ར་ཏ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོང་ཁྱིམ་འཐབ་པ་མེད་པར་
གཤེགས་ཏེ་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་གྱུར་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་འདི་ལ་འབྲེང་མཛེས་མང་དུ་
སྒྲུང་ནའང་ཁུངས་དག་པ་འགའ་ཞིག་དང་བསྟུན་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཏྲ་གས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁུངས་པའི་ཚུལ་ནི། སྤེང་རྩ་ཆེན་པོའི་
གཞུང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །བྲམས་མགོན་ས་སྤེའི་གཞུང་བཞིན་བྱེད་བྱ་སྒྲུངས། །བསྐྱ་
བཞིས་རང་དང་གཞན་དོན་ལྟར་སྒྲུངས་པའི། །གཞན་ཕན་རྒྱ་མཆོའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། སྤེང་རྩ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་སྤྱིད་འཇུག་གི་གཞུང་དང་། རྩོ་བོ་ཆེན་
པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤའི་ལམ་སྟོན་གྱི་གཞུང་གཉིས་ལས་རིམ་པ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་
དང་། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསྒྲུངས་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྟོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་མཛད་ཅིང་། རྩེ་བཅུན་བྲམས་
པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་རྒྱན་གཉིས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་པའི་ས་སྤེའི་
གཞུང་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིན་སོགས་པ་རྟོག་དུ་བྱེད་པ་དུག་ལ་ལེགས་པར་སྒྲུངས་ཤིང་།
བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་ཡང་གོམས་པར་མཛད་པས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལྟར་
སྒྲུངས་པ་སྟེ་གཙོ་བོར་སྒྱུབ་པར་མཛད་པའི་གཞན་ཕན་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་མགོན་དུ་
གྱུར་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སྟོན་སྤྱི་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་སྟོན་སྤྱི་བའི་ཚུལ་ནི། བདག་གཞན་བཞེ་ཞེས་པ་བདག་ལ་གཞན་དང་།
གཞན་ལ་ངའི་སྒྲུལ་པའི་སྟོན་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་དང་། གཞན་ཡལ་
བར་འདོར་བའི་སྟོན་གཉིས་གོ་ས་བཞེས་ཏེ་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་། རང་ལ་
གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྟོན་སྤྱི་བའོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་།

དེ་ལས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་བ་དང་། དེ་ལས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དང་། དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་འབྲས་བདུན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པ། དེ་ལས་བྱིན་བྱེད་པ། དེ་
 ལས་བྱིན་གཞོ་བ། དེ་ལས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ། དེ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
 འབྲལ་འདོད་གྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ། དེ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་འདོད་གྱི་སྤྱག་བསམ་རྣམ་
 དག། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི།
 མངོན་ཉིགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཇོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་བ་
 ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་བྱང་པར་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན། སྤྱོན་སེམས་
 དང་འཇུག་སེམས་གཉིས། དཔེར་ན་གྲོང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྤྱམ་པའི་བསམ་བ་གཞིར་
 བཅས་ལ་རྒྱང་བ་འདེགས་འཇོག་གི་བྱ་བས་དངོས་སུ་བྱིན་པ་དང་མ་བྱིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལྟར། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྱམ་པའི་སེམས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་། སྐྱོད་པ་བྱིན་
 དུག་གི་བྱ་བས་དངོས་སུ་བྱིན་པའི་ཆ་ནས་འཇུག་སེམས་དང་། དེས་དངོས་སུ་མ་བྱིན་པའི་ཆ་
 ནས་སྤྱོན་སེམས་སུ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་གྲོགས་གྱི་སྤྱོན་ས་སོགས་ཉིར་
 གཉིས། ས་འཆམས་གྱི་སྤྱོན་ས་མོས་པ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། སྤྱིབ་
 པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞིའོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། བྱིན་
 དང་ཆུལ་བྱིམས་བཅོད་བཅོཅ་བསམ་གཏན་དང་། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཞར་(གཞལ་)མེད་
 པ་རོལ་བྱིན། །འདི་དག་རྒྱས་མཛད་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཡི། །པ་རོལ་བྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་
 བོར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱིན་པ་དང་། ཆུལ་བྱིམས་དང་། བཅོད་པ་དང་། བཅོཅ་
 འབྱུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་གཏོང་བའི་
 སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟར་དང་། སྤྱིང་པའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟར་དང་། རྣམ་པར་མི་འབྲུགས་

བ་ཆོས་བཞི་ལྟན་དང་། དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་ཆོས་བཞི་ལྟན་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་བ་ཆོས་བཞི་
 ལྟན་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་བ་ཆོས་བཞི་ལྟན་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་
 ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་བཞི་ནི། སྦྱོར་བ་ལ་མཆོན་ན། མི་མཐུན་
 རྟོགས་སེར་སྒྲ་དང་བྲལ་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པ། གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྒྲོང་
 བ། སྦྱོར་བས་བསྐྱུས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་བ་རྣམས་ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་
 ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར། དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆེ་མདོན་མཐོའི་བདེ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱུབ་པར་
 བྱེད་ཅིང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་གཞན་དོན་ལུན་ཆོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེའི་
 རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། སྦྱོར་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་
 པས་བྲིམ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱུགས། །བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ། །སངས་
 རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྱ་ཡི་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ནི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆེ་འཁོར་བའི་ཉེས་
 པས་མ་གོས་ཤིང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་རང་དོན་ལུན་ཆོགས་ཆོས་ཀྱི་
 སྦྱེའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཆོས་གཉིས་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་རབ་
 བྱང་རྣམས་ལ་བསྐྱུགས། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་སྦྱ་ཡི་རྒྱ། །ཞེས་ལུང་སྒྲ་མ་དེ་འདོན་བ་བསྐྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་བྱིར། བཙོན་
 འབྱུང་ནི་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པར། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙོན་འབྱུང་རྗེས་འགྲོ་
 ཞིང་། །བསོད་ནམས་སྒྲོ་བློས་ཆོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་བཅས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དུག་གིས་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱུས་ལ། གཉིས་པོ་དེས་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྐྱུ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི།
 སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བར་སྒྲ་བ་དང་། དོན་སྦྱོད་བ་དང་། དོན་མཐུན་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། སེར་སྒྲ་

མེད་པར་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྟེར་བ་དང་། སྟན་པར་སྤྲོ་བ་ནི། ཁམས་འདི་བ་དང་།
གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའོ། །དོན་སྟོན་པ་ནི། རི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་གདུལ་བྱ་
སྟོན་དུ་འཇུག་པའམ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི། གཞན་ལ་བསྟན་པ་
ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་གིས་ཀྱང་བསྟན་པས་ཉེ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོབ་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
སྟོན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས། །སྟན་པར་སྤྲོ་
དང་དོན་སྟོན་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་
ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རྟོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་ཚུལ་སྟེར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་རིམ་ཀྱི་
རྟོགས་པ་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་
བརྟེན་ཚུལ། རྟོགས་རིམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་ཚུལ། ཞར་བྱང་ལས་རབ་འབྱམས་ལ་མངའ་
བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟགས་ཀྱི་འཇུག་སྟོང་དབང་ཅོད་པ། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་
པ་གཅེས་པར་བསྐྱར་བའི་བྱད་པར། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་
པོ་ནི། རྣམ་དག་དབང་གིས་ལེགས་སྟོན་སྤྲོ་བཞིའི་སྟོར། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། ཆོ་ག་དང་། བྱག་
ལེན་དང་། བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་གིས་རྗེ་འདིའི་སྟགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་
ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྗེ་རྗེ་འཆང་པ་བོང་ཁ་པ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་དང་། རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་
མཆོག་ཡར་འཕེལ་དང་། རྗེ་གདན་མཁན་ཆེན་སྟོང་བཟང་མཁས་བཙུན་དང་། འཕྲེང་བ་པ་སྟན་
ཆོགས་ལེགས་འབྱོར་སྟགས་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་བྱང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་
བྱ་རྒྱུད་ལ་མེ་རྟོག་འཕྲེང་བའི་དབང་དང་། རྒྱ་ཅོད་པཎ་གཉིས་དང་། སྟོན་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྗེ་
རྗེ་བྲིལ་བྱ་མིང་གི་དབང་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་
ཀྱི་དབང་དང་། སྤྲ་མེད་ལ་སྤྲོ་བཞིའི་ས་བོན་བྱད་པར་ཅན་འཛོག་པའི་བྱམ་དབང་། གསང་དབང་།
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། ཆོག་དབང་སྟེ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྟུས་པའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་འཇུག་

སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་
 རོད་པའི་བྱེད། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དམ་ཆེག་སྒྲིམ་པའི་རྒྱན་ལྡན་ཞེས་སོ། །དོན་ནི། དེ་
 ལྟར་དབང་རོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྦངས་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲིམ་པ་ཚུལ་
 བཞིན་བསྐྱང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གཉིས་ནས་གསུངས་པའི་དམ་ཆེག་གི་
 རིམ་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁས་སྦངས་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲིམ་པ་མིག་
 འབྲས་བཞིན་དུ་གཅེས་པར་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱན་དང་
 ལྡན་པའི་བྱེད། དེ་ལ་དམ་ཆེག་དང་སྒྲིམ་པའི་བྱེད་པར་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རི་ལྟར་གསུངས་
 པའི་བཅས་པ་ལས་མི་འདའ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དམ་ཆེག་ཅེས་བྱ་ལ། འདི་དང་འདི་བྱེད་
 དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་དང་། འདི་དང་འདི་མི་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་
 སྒྲིག་ནས་བྱེད་པའི་ཉེས་སྦྱོད་རྣམས་བསྐྱང་ཞིང་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དམ་ཆེག་དང་སྒྲིམ་པ་གཉིས་དོན་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་བྱེད་སྦྱོད་ལ་དམ་ཆེག་དང་སྒྲིམ་
 པ་རི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེད་སྦྱོད་གང་རུང་གི་དབང་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལས་
 ལེགས་སུ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱང་རྒྱ་མེད་དོ། །འོ་ན་གྱང་བྱེད་སྦྱོད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཀྱི་དམ་ཆེག་
 བསྐྱང་རྒྱ་ནི་དུ་མ་ཡོད་དེ། གསང་བ་སྒྲི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་སྒྲ་མས་སྒྲོབ་མ་རྣམས། །མ་ཡེངས་
 ལེགས་པར་བཀོད་ནས་སུ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་བཏགས་ཏེ། །དམ་ཆེག་འདི་དག་བསྒྲོ་
 བར་བྱ། །དེ་རིང་བྱིན་ཆད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ནི། རིག་སྤྲུགས་གསང་སྤྲུགས་ཆོགས་རྣམས་ལ། །དད་པ་རབ་
 ཏུ་བརྟན་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་བྱུང་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་
 ལ། །གནས་ན་རྒྱེས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས། །དངོས་བྱུང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་འགྱུར་བའི། །གསང་སྤྲུགས་
 རྒྱེས་པའི་འདུལ་བ་བཤད། །སྐྱབ་པས་གསང་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་དང་། །ལྟ་རྣམས་དག་ནི་
 ཐམས་ཅད་དང་། །རྒྱེས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ། །མཁས་པས་ཞེ་སྤང་མི་བྱའོ། །མཁས་པས་

གསང་སྤྲུགས་ཆོ་ག་དང་། །གསང་སྤྲུགས་རང་བཟོ་མི་བྱ་ཞིང་། །རང་བཞིན་ངན་པའི་མི་དག་
ལ། །བརྟེན་པར་ཡང་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཆུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཡོད་པས་དེ་
ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་གསང་སྤྲུགས་གྱི་སྟོམ་པ་ཡང་ངེས་པར་འཐོབ་ལ། རིགས་ལྷན་དམ་ཆོག་བཅུ་
དགུ་དང་། ཅ་ལྷང་བཅུ་བཞི་དང་། སྟོམ་པོ་བཆུད་སོགས་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷང་བ་རྣམས་
ལེགས་པར་བསྐྱང་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དབྱུད་འཛོག་དོར། ང་རྒྱལ་གསལ་སྤང་སྤྱོད་གསུམ་
སྤྱོད་བཟུང་ཆོགས། །སྟོ་བསྐྱུས་སྟོད་བཅུད་སྐྱངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི།
ཐུན་བཞིར་སྐྱང་གཞི་སྟེ་གི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
དབྱུད་སྟོམ་དང་འཛོག་སྟོམ་ངེས་མོས་གྱིས་ཉམས་སྦྱངས་ཏེ། ངེས་དོར་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ཐབ་པ་དང་། སྤང་དོར་རྟེན་བརྟེན་པའི་སྤང་བ་འཇམ་ཆོན་ལྟར་གསལ་བར་འཆར་
ཞིང་། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་འབྲས་དུས་གྱི་ལྷ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟུང་བའི་ང་རྒྱལ་
དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བའི་གཉེན་པོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གསལ་སྤང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་འཕོ་རུས་པ་དང་། འོག་སྟོར་ཐིག་
ལེ་སྤྱོད་མེད་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྤྱོད་བཟུང་
ཆོགས་པར་སྟོ་ཞིང་། ཅུར་སྤྱད་རུས་པ་སོགས་ལ་མི་གཡོ་བའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྟོ་ནས་སྟོད་
བཅུད་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བའི་སྟོང་པར་མཇུག་པ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་དང་སྤྱོད་མེད་རྣལ་འབྱོར་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་སྟོས་ཏེ་བཤད་ན། སྤྲུགས་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་
གྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ནི་ཐུགས་དོན་དམ་འོད་གསལ་
ཆོས་གྱི་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་མཆན་དཔེས་བཟུན་པའི་དག་པའི་སྤྱོད་ལུས་གཉིས་དོ་ཐོ་དབྱེར་མེད་པའི་
མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འགོ་

དགོས། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་དུ་འབྱུང་བའི་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས།
 དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་སེམས་དབེན་དང་། དག་དབེན་དང་། ལུས་དབེན་རྣམས་
 རིམ་བུར་ལྟར་ཐོབ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འབྲེར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་
 མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ལ་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུང་གཞི་ནི་སྐྱེ་གི་བར་
 དོ་གསུམ་ཡིན་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་སྐྱུང་ཞེན་གྱི་ས་ཐོན་
 སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་གི་བར་དོའི་སྐྱུང་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་གཏོན་
 པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་རགས་པ་དང་སྤྱོད་མཛེས་རྣམས་འབྱུང་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་རགས་
 པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣམ་འབྱུང་ཞེས་བེར་ཞིང་། དེའི་དམིགས་པ་སྐྱུང་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱུང་བྱ་ནི་ཐ་མལ་བའི་སྐྱུང་ཞེན་གཉིས་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་བའི་སྐྱུང་
 བ་ནི་གནས་ལུས་ལོངས་སྐྱེད་རྣམས་ཐ་མལ་བར་སྐྱུང་བ་དང་། ཞེན་པ་ནི་གནས་ལུས་ལོངས་
 སྐྱེད་དེ་དག་ལ་སྐྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་ཅིང་ད་ཀྱལ་བའོ། །དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་
 འགོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སྐྱུང་བ་འགོག་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་
 བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐུན་བཞིན་སྟོན་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་བསྐྱོམ་ཡང་། ཡིད་གཞན་དུ་
 ཅུང་བྱུང་གྱུང་མ་ཡོངས་པར་བྱས་ཏེ་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་གང་དང་གང་ལ་དེ་དང་དེའི་
 རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་། དེ་དང་དེའོ་སྟུང་བའི་ད་ཀྱལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 མ་ལས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྣམ་པ་རྗེ་གསལ་དང་། ད་ཀྱལ་རྗེ་བརྟན་རྗེ་བརྟན་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་ཐ་མལ་
 བའི་སྐྱུང་ཞེན་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེད་པའི་ཆོས་སྐྱེད་དང་།
 མངོན་གྱུང་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐྱེད་དང་། དེ་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་
 སྐྱལ་སྐྱེ་སོགས་སྟེ་དེ་དང་དེའི་ད་ཀྱལ་བཟུང་བའི་ཆེ། དེ་དང་དེའོ་སྟུང་བའི་ད་ཀྱལ་བཅོས་མ་མ་
 ཡིན་པར་འཕོ་རུས་པ་དང་། དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བརྟན་པའི་ཆེ་རྗེ་ལྟར་གསལ་བརྟན་པ་
 བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྐྱུང་བ་སྐྱེས་ནས། ཡིད་ངོ་དེར་ཐ་མལ་བའི་སྐྱུང་ཞེན་ལོག་པ་ཤིན་

དུ་བརྟན་པ་ཞིག་འོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟོག་དང་བརྟན་པར་བཅས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་དང་། ཕྱག་མཆན་དང་།
 རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་བོའི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་
 འབྲས་ཀྱི་ནང་དུ་ས་སྤྱིང་ཡབ་ཡུམ་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་སྤྱི་མདོག་དང་། ཕྱག་
 མཆན་དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་དང་། སྤྱན་གྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པར་
 ཅིག་ཆར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མདོན་སྤྲུལ་སྤྱར་གསལ་བར་སྤྱང་ཞིང་། བདག་ཉིད་ལྷ་དངོས་
 ཀྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་པའི་འཛིན་སྤངས་དང་བཅས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་གསལ་འདེབས་
 ཐེངས་གཅིག་གིས་བྱིང་མྱོད་དང་བྲལ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཆར་འཁྱེངས་པ་ན་བསྐྱེད་
 རིམ་རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་རི་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་མཉམ་
 པར་འཛོག་རྒྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའམ་དེ་མཐར་ཐྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤ་
 མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤ་བ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱེད་ཞིང་། དེ་ལ་སྤྱིང་གི་སྤ་ཅེར་ཕྱག་
 མཆན་སྤ་མོ་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་། འོག་གི་སྤ་ཅེར་ཐེག་ལེ་སྤ་མོ་བསྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་
 ནི། རང་དོན་མེད་འཆང་དུ་བསྒྲུབ་པ་པའི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྤྱིང་གི་སྤ་ཅེར་ཉི་གདན་སྤ་མ་བྱེད་གཤགས་
 ཅམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་དོན་མེད་སྤྱིན་པོ་ཅེ་སྤ་བ་ཉུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་ཞིག་མི་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོར་
 བལྟས་ལ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཁྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་མ་རྟོག་
 ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲུབ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་དོན་མེད་དེ་ལས་དོན་མེད་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་
 རས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོད་ཞིང་། སྤར་ཅ་བའི་ཕྱག་མཆན་ལ་བསྐྱུ་བའི་སྤྱོད་བསྐྱུ་ལ་བསྐྱུ་བ། དེ་
 ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱག་མཆན་དོན་མེད་ཉིད་ལྷ་སྤྱར་བསྐྱུར་ཏེ་སྤར་བཞིན་སྤྱོད་བསྐྱུ་ལ་བསྐྱུ་བ།
 སྤན་འཛོག་ཁར་ཅ་བའི་དམིགས་རྟོག་སྤྱིང་ཕྱག་ནས་བྱངས་ཏེ་སྤྱིང་ཁར་ཏིང་པེ་འཛིན་སེམས་ང་
 བའི་རྟོག་གྱི་ཕྱག་མཆན་སྤ་མོ་ལ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པས་ཕྱག་མཆན་སྤ་མོ་ལ་
 སེམས་བརྟན་པའི་མཆན་མ་རྟོག་པ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས་བྱིན་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་

འབྲེང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོག་གི་སྒྲ་ཅེ་གསང་གནས་ཀྱི་བྱ་གར་ཉི་གདན་སྒན་མ་ཐུང་གཤགས་
 ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེ་སྟོན་པོ་ཉུངས་འབྱུ་ཅམ་ཞིག་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་སེམས་
 ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་རྟེན་པ་
 བ་དོ་རྗེ་དང་པར་འདུ་བྱས་ནས་སྒར་དོ་རྗེའི་བྱ་གར་བསྐྱོམས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱའི་
 སྒྲ་ཅེར་ཐབ་ལ་ཐིག་ལེ་དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 བསྐྱོམ་ལ། རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་བྱའི་ཚུལ་དུ་སྟོ་བ་
 དང་། དེའི་ནང་གི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་སྒར་ཡང་
 མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་ཆ་བོའི་ཚུལ་དུ་
 སྟོ་བ་ཡིན་ནོ། །རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་དམིགས་པ་གསལ་འདེབས་ཐེངས་གཅིག་
 གིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཆ་སྐྱོང་བྱས་ན་སྤ་མོ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེས་རི་
 སྟོང་འདོད་གྱི་བར་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་བྱས་ན་དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པའམ་བསྐྱེད་རིམ་སྤ་མོའི་ནལ་
 འབྱོར་མཐར་ཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ནི། གཞི་ཡི་སྐུ་གསུམ་རིམ་ལྗེའི་
 རས་རིས་ལ། །ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་རིམ་ལྗེའི་ཚོན་སྤྱས་པས། །འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་སྐུ་གསུམ་
 བཞི་དང་ལ། །ཞི་ཁྱོའི་གར་བརྒྱ་མཛོན་གྱུར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། སོ་སོ་
 སྐུ་བོ་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྡན་གྱི་ཐ་མལ་བའི་སྐུ་བ་ནི་གཞིའི་སྐུལ་སྐུ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་འོད་
 གསལ་ནི་ཚོས་སྐུ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་བར་དོ་ནི་ཡོངས་སྐུ་སྟེ་གཞི་ལ་གནས་པའི་སྐུ་གསུམ་དང་།
 སྐུས་ནས་མ་གི་བར་དུ་རྒྱང་འབྱུང་འབྱུག་བྱེད་པ་ནི་གཞིའི་དོར་བརྒྱས་གྱི་རིམ་པ་དང་། འཆི་བ་
 འོད་གསལ་གྱི་སྤ་ལོགས་གྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ནི་གཞིའི་སེམས་དབེན་གྱི་རིམ་པ་དང་།
 འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་གཞིའི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། བར་དོའི་ལུས་ནི་གཞིའི་སྐུ་ལུས་གྱི་

རིམ་པ་དང་། བར་དོའི་སེམས་དང་དེའི་ལུས་ཚོགས་པ་གཉིས་ནི་གཞིའི་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་
 ཉེ་གཞིའི་རིམ་པ་ལྟའི་རས་རིས་ལ་འོད་གསལ་ཚོས་སྒྲུ་སྒྲུ་མ་ལོངས་སྒྲུ་སྒྲུ་ཚོགས་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་
 ཉེ་ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྲུ་གསུམ་དང་། དག་དབེན། སེམས་དབེན། འོད་གསལ་སྒྲུ་ལུས། བྱང་འཇུག་
 ཉེ་ལམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟའི་ཚོན་སྒྲུ་དུ་མས་ཉེ་བར་སྒྲུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་གཉིས་དང་། ཚོས་སྒྲུ་ལོངས་སྒྲུ་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་ཉེ་སྒྲུ་གསུམ་
 དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ལོངས་སྒྲུ་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྒྲུ་ཉེ་སྒྲུ་བཞི་དང་། འོག་ནས་འཆད་པ་ཉླར་
 ཀྱི་སྒྲུ་ལ་དང་། ལྷ་ཞི་བ་དང་། ཁོ་བོའི་རྣོས་གར་བརྒྱ་ཐག་མངོན་དུ་བྱུང་བ་ཉེ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོ་
 བར་མཛད་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ཉེ་བཤད་ན། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་སྒྲུང་གཞི་ནི་གཞིའི་སྒྲུ་ཤི་
 བར་དོ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདས་ཟེན་པ་ནི་སྒྲུངས་པ་ལ་དགོས་ཀྱས་ཅི་ཡང་མེད་པས་
 རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་འབྱུང་འབྱུང་གི་སྒྲུ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་
 ཡང་ལམ་བསྐོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་སྒྲུ་ཤི་བར་དོ་རང་ག་བ་གསུམ་འོང་
 རྒྱ་དེ་བཀག་ནས་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ཀྱི་སྒྲུ་གསུམ་དང་། འབྲས་བུའི་སྒྲུ་གསུམ་དུ་
 བསྐྱར་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱར་ཚུལ་ནི། ལུས་དབེན་དང་། དག་དབེན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བ་དངོས་སུ་འགག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དབེན་
 ཀྱི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དབེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་བསྐྱབས། དེ་ནས་
 རིམ་པ་གཉིས་པ་སེམས་དབེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་དེ་སྒྲོད་པ་གསུམ་གང་རུང་བྱས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་རྒྱང་སྒྲོ་མོ་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དབེའི་འོད་གསལ་དེས་འཆི་བ་རང་ག་
 བའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་བྱེད་པ་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆི་བ་མ་ལུས་པ་ཞིགས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་འབྲ་
 བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་ལ་འཆི་བ་རང་ག་བ་མི་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར་རོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱེ་
 མའི་སྐྱེ་ཐོབ་ལ། དེའི་ཆེ་བར་དོ་མ་ལུས་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། བར་དོར་ལྡང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
 རྒྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིད་སྐྱེ་མའི་སྐྱུར་གྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་ལུས་དེ་ཕྱང་པོ་ཉིད་པ་
 ལ་ཁྱེགས་ཏེ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། ལམ་གོང་མ་སྐྱབ་པའི་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བར་དོ་མའི་
 མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་ཁེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་རང་ལྷགས་ཀྱིས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་དངོས་རྒྱར་
 གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་དང་། མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་དང་། དེ་ཕྱང་པོ་ཉིད་པ་ལ་ཁྱེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་ཁེགས་ན། སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱང་བྱེད་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་
 ཟུང་འཇུག་སོགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་སྦྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱང་
 བ་ལ་རགས་པ་མངོན་གྱུར་སྦྱང་བ་དང་། སྤྱོད་པ་བཀའ་ཆགས་སྦྱང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱང་
 བྱེད་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་
 བ་རགས་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གསུམ་དངོས་སུ་འགག་པའི་རྩོགས་རིམ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱད་ཟིན་པར་བྱེད། སེམས་དབེན་གྱི་དཀྱིལ་སྟོད་མན་གྱིས་དེ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་
 མགོ་གཞོན་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཉི་རྒྱ་བྱེད། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་
 དང་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་དང་། དེས་སྐྱལ་སྐྱེ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་
 མངོན་གྱུར་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཆགས་སྦྱང་བའི་ལམ་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་འམ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་
 ཟུང་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཆགས་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་སྦྱོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་
 སྤྱིབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བའི་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་ཤེས་སྤྱིབ་དེ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལམ་
 ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་ངེ་མ་མཐའ་དག་དང་སྤྱལ་བའི་དོན་དམ་འོད་

གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་གཉིས་རོ་བོ་
 དབྱེར་མེད་པ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་བཞེས་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོང་གི་བར་ལ་སྐྱད་
 ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བཞུགས་ཤིང་མཚོག་གི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་སོགས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྱམས་
 སྐྱེ་ལ་ཏེ། སྐྱེ་ལ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྫོགས་
 རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་རིམ་བུའི་རོ་སྤྱོད་གསལ་བའི་སློན་མེ་ལས་ཤེས་
 པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། འདིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅམ་བཞུང་པ་ཡིན་པས་སློ་ལྟན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཐེའུ་འབྱུར་བསྟེན་པར་གྱིས་ཤིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་དང་། གསུམ་
 དང་། བཞིར་དབྱེ་བ་ནི་གོང་དུ་སློས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་ལྟར་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་
 ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ས་བརྩ་བ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། ས་བརྩ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་
 པ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བཏགས་པ་གཅིག་དང་། སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དང་། རོ་བོ་
 ཉིད་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་རྣམས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ས་བརྩ་བའི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲུང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་
 ཆེན་པོའི་སྐྱེ་རིམ་སྐྱད་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྲུང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་ལ་བའི་སྐྱེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་
 བཏགས་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་བའི་སྐྱེ་སྟེ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྫོགས་དཀའ་མཁན་པོས། རོ་བོ་
 ཉིད་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ། ལོངས་སྐྱེ། སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལ་རྣམ་པར་སློན་པའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དང་། རྣམ་
 པར་སློན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས།
 གཞན་དག་ནི་སྐྱེ་ལ་བའི་སྐྱེ་ལ་རྣམ་པར་སློན་པ་དང་། རྣམ་པར་སློན་པ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱེ་
 ལྟར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སློབ་དཔོན་སྟེག་པའི་རྣ་རྟེས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ།

ལོངས་སྐྱུ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱལ་སྐྱུ། སྐྱལ་སྐྱུ། ཆོས་སྐྱུ་དང་ལྷ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཛད་
 པའི་མཆན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལྷགས་དོན་རྣམ་གཟིགས་ལས། སྐྱུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་
 རོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྐྱུ་དང་རྣམས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། སྐྱལ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུའི་
 བདག་ཉིད་རྣམས་ཏེ་སྐྱུ་ལྷའོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཆོས་སྐྱུ་ལ་
 རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། ཆོས་སྐྱུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཉི་གསུམ་དང་ལོངས་སྐྱུ་སྐྱལ་སྐྱུ་ཉི་ལྔ་ར་བཞེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་མཆན་བརྗོད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་ནི།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། ལོངས་སྐྱུ་དང་རྣམས་པའི་སྐྱུ་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱུ་གཉིས་ཏེ་ལྔ་བོ་འདི་
 དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མཁས་གྲུབ་སྐྱུ་བའི་སེང་
 གོས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ། ཆོས་སྐྱུ། ལོངས་སྐྱུ་སྐྱལ་སྐྱུ་དང་ལྷར་དུས་འཁོར་
 ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་
 ཉི། དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
 ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་ནི་འདུས་བྱས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་རོ་བོ་
 ཉིད་སྐྱུ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུའི་སྐྱུ་དངོས་སུ་འཇུག་པར་མཚུངས་པས་སྟུགས་
 འདི་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་འགོག་བདེན་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱིས་བྱབ་པར་ཁས་
 ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདིའི་སྐྱུ་ལྷ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་དང་། ཞི་ཁྲོའི་གར་
 བརྒྱ་ནི་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་པར་མཐོང་དོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱང་ལས་རབ་འབྱམས་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་ཚུལ་ནི། བཟླས་བསྟོམ་རིན་
 ཆེན་ཀ་བ་འབྱམ་ལྷན་པའི། །རབ་གནས་སྒྲིན་སྟེག་གཏོར་མ་འཁོར་ལོ་སོགས། །ལས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཆོག་རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྟོ། །འབྱམ་སྟེ་རྣམས་ལྷན་དགའ་སྟོན་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
 སོ། །དོན་ནི། ལྷགས་བཟླ་བ་དང་། ལྷ་བསྟོམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་འབྱམ་སྟེག་

དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁང་བཟང་དེ་ཉིད་རབ་གནས་དང་། སྤྱིན་སྲེག་དང་། གཏོར་མ་དང་།
འཁོར་ལོ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་བདག་ཉིད་འཇུག་ཅིང་དབང་ལེན་པ་དང་། གཞན་ལ་དབང་
བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྒོ་འཕར་
འབྱམས་ཐུག་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྲེ་སྤྲེ་བསྐྱན་པ་དང་འགྲོ་བའི་པན་བདེ་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དགའ་སྟོན་བཞིན་
དུ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་བཤོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་བརྟེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི། གསང་བདེའི་
རིམ་ལྟ་སྒྱུར་དུག་རྣལ་འབྱོར་བཞི། །རྒྱ་རོ་ནི་གུའི་ཆོས་དུག་འཕོ་ཁྲིད་དང་། །བྱིན་རྒྱབས་བཞི་
ལྷན་སྟན་རྒྱུད་རྫོགས་རིམ་ལ། །ལེགས་སྤངས་རྒྱན་དུ་གོམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
སོ། །དོན་ནི། དག་དཔེན། སེམས་དཔེན། འོད་གསལ། རྒྱ་ལུས། ལྷང་འཇུག་སྤྲེ་དཔལ་གསང་
བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྟ་དང་། བདག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རིམ་པ། ལྷ་ཆོགས་རྩོ་རྩེའི་
རིམ་པ། རྟོན་བྱ་འགོངས་པའི་རིམ་པ། ར་ལན་རྟ་རའི་རིམ་པ། བསམ་མི་བྱུང་གྱི་རིམ་པ་སྤྲེ་
དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྟ་དང་། སོར་སྤྱད། བསམ་གཏན། སྲོག་
སྒྲུལ། འཛིན་པ། རྩེས་བྲན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་སྒྱུར་བ་ཡན་
ལག་དུག་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་དཔལ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་སྤྲེ་གྱི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་། གཏུམ་
མོ། རྒྱ་ལུས། འོད་གསལ། འཕོ་བ། ལྷང་འཇུག །བར་དོ་སྤྲེ་རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག་དང་། གཏུམ་མོ་
བདེ་རྩོད་རང་འབར། རྒྱ་ལུས་ཆགས་སྤང་རང་གྲོལ། མི་ལམ་ཉིད་འཁྱལ་རང་དག །འོད་གསལ་
གཏི་ལྷག་རང་སངས། འཕོ་བ་མ་བསྒྲོམ་སངས་རྒྱས། བར་དོ་རྒྱལ་བ་ལོངས་སྤྲེ་སྤྲེ་ནི་གུའི་ཆོས་
དུག་དང་། འཕོ་ཁྲིད་གསེར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་དང་། ལུས་བྱིན་རྒྱབས། དག་བྱིན་རྒྱབས། ཡིད་བྱིན་
རྒྱབས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཏེ་དཔལ་ལྷག་ན་རྩོ་རྩེ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་བྱིན་
རྒྱབས་བཞི་ལྷན་སོགས་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་རྣམས་ཀྱི་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མེད་

སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཡམ་ལ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལེགས་པར་སྤངས་
ཤིང་དུས་རེས་འགའ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་ལྟ་བུ་གོམས་པར་མཛད་པ་ལ་གསལ་བ་འདེབས་
སོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བྱེད་དབང་དང་ཁྱིད་
དང་བཤད་པའི་བཀའ། །རང་རང་སྐལ་བ་བཞིན་དུ་སྐལ་ལྷན་རྣམས། །བཤད་སྐབ་སྤྱི་གྲོལ་
ལམ་ལ་ལེགས་བཀོད་དེ། །དལ་འབྱོར་དོན་ལྷན་མཛད་ལ་གསལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོ། །དོན་
ནི། གསང་སྤགས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་བཀའ་དང་ཟུར་བཀའ་སོགས་
རྒྱད་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་དབང་མཐའ་ཡས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་མདོ་
སྤགས་ཀྱི་ཁྱིད་དུ་མ་དང་། དཀའ་པོ་ཏ་ཆེན་པོ་ལྟ་སོགས་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་།
པར་བྱིན་དབུ་མ་མཛོད་འདུལ་སོགས་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་མ་བཀའ་རྩམ་མཛད་
པའི་སྟོན་རྣམས། རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་བཤད་སྐབ་གཉིས་དང་སྤྱི་གྲོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་བཀོད་དེ། རང་གི་སྤྱི་
དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་ལྷན་དུ་མཛད་པ་བྱོད་ལ་གསལ་བ་འདེབས་
སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། སྤྱི་བྱེད་ནི། ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་
བརྟེན་ཏེ་ཕྱང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱི་གཉིས་སམ་བཞིའི་ས་བོན་བྱུང་པར་ཅན་བཏབ་
པའི་སྟོན་རྣམས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་དབང་རྣམས་སོ། །བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བུམ་པའི་ཆུ་གཏོར་བས་བྲི་མ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱང་ཁམས་
སྤྱི་མཆེད་ལྟའི་རྣམ་པར་ལུགས་སུ་སྤྱི་གསུགས་པ་དང་། རྒྱད་སྟོན་རྒྱུད་དུ་བྱེད་པས་ན་དབང་ཞེས་
བཛོད་དེ། སྤགས་རིམ་ལས། སྟོན་དུ་རྒྱུད་པ་དང་ལུགས་སུ་སྤྱི་གསུགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་

དང་གཉིས་པ་དང་དག་པར་བྱེད་པས་དབང་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཨ་ཁྱི་ཏེ་ཀའི་སྤྱ་ལ་ངེས་ཆོག་གི་
 བཤད་པ་བྱས་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱི་དེ། བཤད་ལམ་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་སྐབས་བབས་ཀྱི་དོན་དེ་དང་དེ་རྗེས་པར་ངོས་བཟུང་ནས་ངོ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་
 རྒྱུ་ལམ་རིམ་སོགས་མདོ་སྤྱོད་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཁྱི་རྣམས་
 སོ། །བཤད་པའི་བཀའ་ཞེས་པའི་བཤད་པ་ནི། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་དང་
 རིགས་པས་བརྒྱན་ཏེ་མཁས་པའི་ཆོག་ལ་འཆད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབུ་པར། འདུལ་མཛོན། རྣམ་
 འབྲེལ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་གཅམ་བྱ་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་དོན་ལ་གནས་ཏེ་དུས་ཕྱིས་རི་སོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་སྤྱིས་མཆོག་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་མཆིས་ཀྱང་། བསྟན་པའི་ཁུར་འབྲེལ་པ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། གཞུང་ཆེན་མོའི་
 བཤད་རྒྱུན་དང་། གསང་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱི་རྒྱུན་པལ་ཆེ་བ་རྒྱུ་ཏེ་བ་ན་རྗེ་འདིས་འབད་པ་དྲག་
 བོས་བཤེས་གཉིན་དུ་མ་ལས་གསན་ཏེ་སྤེལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་
 ལྟར་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་འདུག་རྣམས་ལ་བཀའ་ཤིན་ཀྱི་ཁུར་ལྷུ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱང་ངོ་། །བཤད་སྐྱབ་
 ཅས་པའི་བཤད་པ་ནི། ལམ་ཀྱི་ཆོས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལྟར་གི་དམ་ཆོས་ལུན་ཆོག་པ་བཞི་
 ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ནི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ་བར་ཉན་པ་ཉིད་དང་། འདི་ཉིད་ལམ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དྲན་པ་ཏེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལམ་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དེའི་ཆོག་གསལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། ཆེའི་སྤྱི་བ་
 པ་འདི་ནི་ལམ་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་བ་པ་རབ་ཏུ་ཏེ་བར་སྟོན་པ་དང་བཞིའོ། །དེ་
 ལ་དབྱེ་ན་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས། དེ་དག་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ནི་
 གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱབ་པ་ནི། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྫོགས་པའི་བསྟན་
 པ་ལུན་ཆོག་པ་བཞི་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་འདིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཀྱི། འཁོར་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱང་

འདས་དང་འབྲེལ་བས་བར་མ་ཚོད་ཅིང་མི་འགྱུར་བས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་ཚོམ་པོས་མི་འཕྲོག་བས་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ལ་དགའ་བའི་བས་དང་ལྷན་
བས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཞིའོ། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་
བཤད་ལས་བཤད་དོ། །སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་བའི་སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་
པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོགས་ལམ་དང་སྟོར་ལམ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་སྟོབ་
པ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟེ། དབྱེ་ན་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་གཉིས་ཡོད། ལྷགས་
ལྷར་ན། དབང་གི་རིམ་པ་ནི་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ནི་
གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་བཞེད་དོ། །དལ་འབྱོར་ནི། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་ན་དལ་བ་དང་།
ཚོས་སྟབ་པའི་བྱི་ནང་གི་ཆ་རྒྱན་ཆང་བས་ན་འབྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྟོ་སྟོན་གྱིས་འཆམས་སྤྱར་བ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་སྟོན་པ་དང་།
དོན་བསྟུས་ཉེ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྲ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན་པར་སྟོན་པ་དང་།
ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པའི་སྟོན་བདག་སྟོབས་
འབྱོར་མངའ་ཐང་འཕེལ་པར་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲ་མ་ལྷར་བཅས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་
དང་། །བསྟན་བསྐྱང་མཐུ་སྟོབས་བདག་ཅག་དད་མོས་མཐུས། །འགྲོ་བའི་ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཆེ། །ཆེ་དཔག་མེད་བཞིན་བསྐྱལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་ཤོག །ཅེས་སོ། །དོན་ནི།
བཀའ་བློན་གསུམ་ལྷན་གྱི་སྤྲ་མ་རྣམས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཙུག་ཏྲར་རྣམ་རྒྱལ་མ་དང་།
ཆེ་སྟོན་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་།
སྤྱར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཐུག་དུག་པ་དང་། དམ་ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱི་ནང་གསང་
གསུམ་སོགས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་བསྐྱང་ཞིང་སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནག་པོའི་རྩ་ལག་མ་ལུས་པ་
ཆར་གཅོད་པའི་མཐུ་སྟོབས་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་
མོས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟན་ནས། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཐར་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དགེ་

བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཉིད་བདེ་ལྷན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་དུ་མེད་པ་བཞིན་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་བར་དུ་ཞབས་བད་གཡོ་བ་མེད་པར་བརྟན་པར་ཤོག། ཅེས་པའོ། །

འཕྲོས་དོན་ནི། བསྐྱལ་བ་ལ་བར་བསྐྱལ་དང་། བསྐྱལ་ཆེན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་
ཡུན་ཆད་ཀྱི་ཁུད་པར་འཆགས་བསྐྱལ་སོགས་བཞི་བཤད་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ཡང་
འཆགས་བསྐྱལ་ནི། ལྷོད་འཆགས་པའི་མགོ་ཚུམ་བ་ནས་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་མ་རྫོགས་ཀྱི་
བར་རོ། །གནས་བསྐྱལ་ནི། དཔྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ་དེ་མ་བཟད་ཀྱི་བར་དུ་འཛོག་གོ། འཛིག་བསྐྱལ་ནི། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ་མེ་ཆུ་རྒྱང་གསུམ་གང་རུང་གིས་ལྷོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཞིག་བྱིན་པའི་བར་རོ། །ལྷོད་
བསྐྱལ་ནི། འཛིག་རྟེན་སྣ་མ་ཞིག་བྱིན་ནས་སྐྱེ་མ་འཆགས་པའི་མགོ་བརྒྱུམས་ཀྱི་བར་དུ་འཛོག་
གོ། འཆགས་བསྐྱལ་སོགས་བཞི་ལ་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུ་རེ་ཡོད་དེ། བཅུད་འཆགས་འཛིག་གཉིས་
ལ་བར་བསྐྱལ་བཅུ་དགུ་རེ་དང་། ལྷོད་འཆགས་འཛིག་གཉིས་ལ་བར་བསྐྱལ་རེ་རེ་སྟེ་ནི་ཤུ་རེ་
ཡོད་པས་སོ། །གནས་བསྐྱལ་ཀྱི་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་། མ་ཐོག་རིང་མོ་ལ་བར་
བསྐྱལ་གཅིག་། བར་ཀྱི་ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁུག་པ་རེ་རེ་ལ་བར་བསྐྱལ་རེ་རེ་སྟེ་བར་བསྐྱལ་
ནི་ཤུ་དང་། ལྷོད་བསྐྱལ་ལ་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བར་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་
བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་འདིའི་བསྐྱལ་བ་ནི་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཅུའི་ཡུན་ཆད་དང་ལྷན་པའི་
བསྐྱལ་ཆེན་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཁིང་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་
པོའི་སྟོན་ལམ་ཐུགས་རྗེ་དང་། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་སྦྱི་དང་དམ་པའི་ཆོག་ལ། །ལོང་མ་རྣམས་
ཀྱིས་བཞེད་བཞིན་མདོ་སྤྲལས་ཀྱི། །བཤད་སྟུབ་སྟོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་སྟུར་ཅིག །ཅེས་
སོ། །དོན་ནི། མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟན་པའི་དོན་ལ་དགོངས་པའི་སྟོན་ལམ་དང་།

འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་བྱ་ལྟར་བཅེ་བའི་བྱགས་ཇི་དང་། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་
དང་བཅས་པ་སྦྲི་དང་། བྱད་པར་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲིངས་འདིར་བྱོན་པའི་ཇི་ཡབ་སྐུ་སོགས་
སྦྲེས་བྱ་དམ་པའི་ཆོགས་སྒྲོན་དུ་བྱོན་པའི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱགས་བཞེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
མདོ་སྐགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་འཆད་ཉན་དང་། སྒོམ་སྐྱབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲོགས་དུས་
ཀྱན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་པའི་སྦྲིན་བདག་སྦྲོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་འཕེལ་བར་སྦྲོན་པ་ནི། ཚུལ་
འདི་སྐྱབ་སོགས་བསྟན་པའི་སྦྲིན་བདག་རྣམས། །སྦྲོབས་འབྱོར་རིགས་རྒྱད་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་
བཞིན། །འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བསྟན་སྒྲོན་སྐུ་མཆོད་ཅིང་། །ཕན་བདེའི་རྒྱ་མཆོར་རྟག་དུ་སྦྱོད་
གྱུར་ཅིག ། ཅེས་སོ། །དོན་ནི། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་སྦྲིང་ནས་
མི་ཁྱུ་ལྟར་ལེན་ཅིང་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་བསྟན་པའི་སྦྲིན་བདག་ཆེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་
སྤེ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྦྲོབས་དང་། མཁོ་དགའི་འབྱོར་བ་བྱུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བྱ་དང་
དེའི་བྱ་སོགས་རིགས་རྒྱད་རྣམས་ནམ་ཡང་ཆད་པ་མེད་པར་རྒྱ་ནག་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་བཞིན་
དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་ཏེ། བྱུང་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་སྒྲོན་སྐུ་སྦྲེ་
གོང་ནས་གོང་དུ་མཆོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་དུ་ལུས་ཅན་རྣམས་
ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བྱུང་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་རྟག་དུ་སྦྱོད་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྐུས་ཏེ་སྦྲོན་པ་ནི། བསྐྱེད་པོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་
དང་། །ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་བྱས་པའི་མཐུས། །ཇི་ལྟར་སྦྲོན་བཞིན་ལྟོན་གྱིས་འབྲུག་
པ་དང་། །བདེ་སྦྱོད་དཔལ་ལ་རོལ་བའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག ། ཅེས་སོ། །དོན་ནི། སྐྱབས་སུ་བསྟོན་
ན་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པོ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་ཏེ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
པ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། བ་རྒྱད་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། མ་རྒྱད་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་
དང་། བ་རྒྱད་མ་རྒྱད་གཉིས་ཀའི་གནད་ཆང་བའི་དཔལ་རྣེ་ཇི་འཛིན་གྱི་སོགས་ཡི་དམ་

གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་གྲོགས་མཛད་པའི་དབང་པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་
དང་། སྐྱབ་བསྟན་ཚོས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བའི་བསྐྱེད་མ་མཐུ་ཅལ་ཅན་རྣམས་གྱི་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་
པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མཐུས། གོང་དུ་ངེ་ལྟར་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་འབད་བ་མེད་པར་སྟོན་
གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་བདེ་སྦྱིད་གྱི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ལ་རོལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག ། ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ནི། ཅེས་གསོལ་འདེབས་གི་ཏ་ཀའི་འཕྲེང་མཛེས་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ནི། རིགས་རྒྱས་སྦྱོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་བ་གྲོ་
ཚང་ནང་སོ་ཆེ་དཔལ་ལོར་བྱ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཉིན་བདེ་མ། དེལ་གྱི་མཐུས། གསེར་ཞོ་དང་
བཅས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བའི་ངོ་མ་ཚོག་པར། སྤྱུའི་དགོ་སྦྱོང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་
རྗེས་ཤིང་བྱ་སྒྲ་ཆེས་ལ་སྟོ་མང་སྒྲ་བྱང་ཐེག་ཆེན་གན་མཛོད་ནས་བྲིས་པ་ཀུན་ལ་དགོ་བར་བྱུར་
ཅིག ། ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སྒྲ་བ། གི་ཏ་ཀ་ཞེས་པ་ནི་ལོར་བུའི་བྱང་པར་ཚུ་རྟོག་པའི་
ནང་དུ་བཞག་ན་དྲངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་རོ། །

སྐུས་པ། གང་ཡང་འདི་ན་བསྟན་འགྲོའི་གསོས་གྱུར་པན་དང་བདེ་བའི་ལོ་རྟོག་
ནི། ། དུས་ངན་སྟོགས་མའི་སྤང་བྱེད་འབར་བས་བསྐྱེད་པར་མཛོད་དུ་སྟོགས་པ་ན། ། གངས་
ཅན་འཛིན་ཉེན་ཀུན་གསལ་དོ་རར་རྒྱལ་སྐས་སྟོན་ཆེན་ངལ་གསོ་བས། ། མི་བཟད་རྒྱད་པའི་
གདུང་བ་ཀུན་འཕྲོག་དགོ་ལེགས་བྱ་ཆར་ཅི་ཡང་པལ། ། སྐྱབ་བསྟན་གི་ལ་ཤ་ཡི་སྦྱོར། ། མཁས་
གྲུབ་གདོང་ལྡེ་དབང་པོ་འཁྱུངས། ། བསྟན་འཛིན་རི་སྟེས་མ་ལུས་པ། ། འདི་ལྟའི་མགོན་བཅས་
སྐལ་བ་བཟང་། ། མཁྱེན་ཡངས་ཇ་རྩའི་མགྲིན་པ་ལས། ། ལེགས་བཤད་གཞུང་ཚོགས་སྐྱགས་
པས། ། སེམས་གྱི་རྒྱས་པ་ཀུན་བཀྲས་ཏེ། ། སྐལ་བཟང་དུག་ཅན་མཐོ་རིས་སོང་། ། མཐར་དག་
སྟོགས་གྱི་བྱ་མོ་ཡི། ། རོ་འཛིན་པད་མཚོ་ཡངས་པའི་དབུས། ། བསྟོད་བསྐྱགས་ངང་མོའི་སྐྱ་

དབྱངས་ཀྱིས། །འི་བའི་འཛིག་ཉེན་རྩོགས་པ་སྙམ། །ཨེ་མ་དམ་པའི་རྩོགས་བརྗོད་ནི། །ཆེག་
 སྒྲོར་མཉན་འོས་སྒྲེབ་ལེགས་ཤིང། །དོན་བཟང་བརྗོད་བྱའི་དཔལ་ལྷན་པ། །མཁས་པའི་ཡིད་
 འཕྲོག་ཅིས་མ་ཡིན། །ཁུ་སྤྱོད་བདག་པོའི་གཉིང་བཞིན་དེའི། །དགོངས་དོན་རི་བཞིན་རྩོགས་
 དཀའ་ཡང། །རང་དང་སྐལ་མཉམ་རྗེས་བཟུང་སྤྲ། །ཆ་ཙམ་འགྲེལ་བའི་ངལ་བ་བསྟན། །རྣམ་
 དག་ལྷག་བསམ་ནོར་འཛིན་ལས་འབྱུངས་དག་ལེགས་རྩ་བ་རབ་ཏུ་བརྟན། །བརྗོད་བྱེད་སྤྱི་ཡི་
 སྤྲོང་པོ་རྣམ་རྒྱས་སྒྲེབ་ལེགས་མེ་རྩོག་ཅི་ཡང་མོད། །དོན་བཟང་སྙེ་མའི་ཁུར་གྱིས་རབ་དུད་
 དགོངས་འགྲེལ་དཔག་བསམ་སྒྲོན་པ་འདི། །སྤྱི་བའི་དབང་ཕུག་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེ་དབྱེས་
 པའི་རོལ་མོར་སྤྲོང་ནས་འབྱུལ། །རྩོགས་བརྗོད་གསར་བའི་མཁྱི་ཀ །མདོན་པར་སྤེལ་བའི་
 བྱེད་པོ་གང་། །སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་འཛིན་ཀུ་ས་ཡི། །སྟན་ངག་སྤྱི་བ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུན་པའི་
 དག་པའི་མཐུས། །འགྲོ་ཀུན་ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །རྗེས་བཟུང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་
 ཀུན། །མཐར་ཕྱིན་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་མདོ་སྤྲུགས་བཤད་སྤྱི་བ་ཀུན་གྱི་མངའ་བདག་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོ་རྗེའི་
 གསལ་འདེབས་རྩོགས་བརྗོད་ཀྱི་ཏ་ཀའི་འབྲེང་མཛེས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆེག་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཐབ་
 རྒྱས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡིད་གཅིག་ཏུ་གཞིལ་བ་རབ་འབྱུངས་པ་སྒོ་བཟང་མཁས་མཆོག་གིས་ལྷ་ཇས། གསེར་དུལ་
 གྱི་མེ་རྩོག་དང་བཅས་བསྐྱལ་ཞིང། རིག་པའི་གནས་ལ་ལྷ་བའི་སྒོ་མིག་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱུངས་སྤྱི་བ་སྒོ་བཟང་
 འཛིགས་མེད་གྱིས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་གསལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རབ་ཅུན་པ་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་
 པོས་མེ་བྱ་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་ལ་སྐུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྤྲུགས་རམ་བ་ཆོས་འཛིན་དར་རྒྱས་སོ། །

༡༣། །རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་མགོ་མཇུག་བར་
གསུམ་གྱི་སྟན་ངག་གི་ཆོག་འབྲེལ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོན་མེ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཨོ་སྤྱི། ཐུབ་བསྟན་གི་ལ་ཤར་གནས་མང་དུ་གསན་པའི་ལུས་སྟོབས་རབ་དུ་
རྒྱས། །མདོ་རྒྱད་དམར་སེར་རལ་བས་གཉའ་ཁེབས་སྟོང་རྗེའི་མིག་ཡངས་ཀྱན་དུ་གཡོ། །ལུང་
དང་རིགས་པའི་གད་རྒྱུས་བྲག་པོས་ཆོལ་ངན་རི་དྲགས་འདར་བྱེད་པ། །སྤྱོད་པའི་སེང་གོ་
མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་གྱི་བདག་པོར་འདུད། །གང་གི་རྣམ་དཔྱད་རོལ་མཚོ་
ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །དབྱངས་ཅན་རྒྱད་མང་པམ་བྱེད་སྟན་ཆོག་གི། །སྤྱང་ཅིའི་རོ་ལྟན་ལེགས་
བཤད་བརྒྱ་དཀར། །གསལ་བྱེད་ཆོག་འབྲེལ་རྣམ་མཁའི་སྟོན་མེ་འདེགས། །

དེ་ལ་འདིར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གྱི་སྤྱོད་པོ། གངས་
རིའི་ཁྲོད་དུ་སྟན་ངག་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་གི་གཙུག་གི་ཁོར་བུར་གྱུར་པ། མཁས་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་
མ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆོགས་སྤྱོད་པ་སྟན་ངག་གི་རྒྱུ་གྱིས་མཛེས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆོག་
དོན་རང་གི་སྟོའི་རྒྱས་པ་དང་བསྟན་ཉི་ཅུང་ཟད་དགོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བསྟན་པའི་
བདག་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོད་པར་བཟོད་པ་ནི། གང་ཞིག་རྒྱུ་ལྟན་པའི་འབྲེང་
བ་འཕུར་ལྷིང་སྤྱོད་སྟོན་སྟོགས་པ་ཡི། །རྒྱུ་པས་བསྟན་པའི་འདར་བ་དང་ལྟན་བཅུ་ཕྲག་འདབ་
མའི་ཟེའུ་འབྱུ་དཀར། །ཡིད་སྤུབས་ཐོལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པོས་ཅན་ཙོད་པན་མེ་ཉོག་འཛིན་པ་
འདིས། །བདག་གིས་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ལ་མཚོད་པས་འཛིག་ཉེན་འདི་དག་ཞི་གྱུར་ཅིག །ཅེས་

གསུངས། དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཅེས་པ་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་
 བརྒྱ་ལ་འདུག་གོ། དཔེར་བྱེད་གཞིའི་བརྒྱ་དེ་ནི་བྱང་པར་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་
 བརྒྱ་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་དགའ་ཆེལ་དུ་རྒྱུ་དུག་ལྡན་པ་སྟེ་བྱང་བ་གྲངས་མེད་པ་སྒྲིགས་མཐའ་
 དག་ནས་འདུས་ཏེ་ཆར་དུ་དངར་བའི་སྒྲུབ་བ་རྣམས་ནི་སྐབས་འགར་ནམ་མཁའ་ལ་འདབ་
 གཤོག་བསྐྱོད་དེ་འཕྱར་ཞིང་མྱོང་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱད་བྱངས་སྟན་པ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་པ་ཡི་རོལ་
 ཅེད་འཛིན་ཞིང་། རེས་འགའ་བརྒྱའི་ལྟ་བུའི་གོ་སར་གྱི་དུས་སུ་བབས་ནས་དེའི་ཐེལ་མངར་
 ལྱངས་པར་འདོད་དེ་རྒྱུ་པ་དང་མཆུས་བརྒྱ་ལ་བསྟན་པའམ་རེག་པ་ན་བརྒྱའི་འཁྲི་ཤིང་རང་
 རྒྱུགས་མ་ཐུབ་པར་པན་ཚུན་དུ་བསྐྱོད་པས་འདར་ཞིང་གཡོ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་པར་དང་།
 ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པས་སྒྲོང་བུའི་ཅེ་མོར་བརྒྱ་ཐག་བརྒྱའི་གྲངས་ཀྱི་འདབ་མའི་ཆོགས་
 རྣམས་ཁ་བྱམ་པ་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ལྟ་བུ་ཟེའུ་འབྱུང་ཀར་པོ་སྟེ་སྒྲོང་མོད་པ་ལྟར་མཛེས་པའི་
 བྱང་པར་དང་། དེ་ཉིད་ན་རྒྱུ་གཞོན་རྒྱུའི་ཆོགས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་ཡིད་ཀྱི་སྒྱབས་ཤིང་དུ་གྱུར་
 པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐོལ་ལས་སྤྱེས་པའི་སྤྱོད་ལོང་གི་གོས་ཀྱི་སྤྱིབ་གཡོགས་འཛིན་པའི་བྱང་པར་
 དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཚུམ་པ་པོ་བདག་གིས་ཅོད་པར་ཏེ་སྤྱི་པོར་མེ་ཏོག་གི་སྒྲོང་བ་འཛིན་པ་
 འདིས་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ལ་མཆོད་པས་འཛིན་ཏེན་གྱི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 པ་ནི་སྤྱི་ཐེན་གྱི་འབྱུག་གོན་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་ཞིག་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་དུ་
 མི་རུང་བས་དོན་བྱང་པར་པ་ཞིག་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་ཐེན་གྱི་དཔེ་དང་། དེས་མཆོན་
 པའི་དོན་གཉིས་སྤྱར་ཏེ་བཀོད་ན། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བསྟན་བཅས་བརྒྱ་དཀར་པོ་འདི་ཉིད་བྱང་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱ་གསལ་རྒྱུ་ཁྱད་ཆར་
 དུ་དངར་བའི་སྒྲུབ་བ་རིགས་ལམ་སྤྱང་ཅི་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འདོད་དེ་དོན་གཉིས་འཕྱར་མྱོང་
 དང་བཅས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་གསལ་བཞིན་དགའ་མགྱུར་རོལ་བའི་བྱང་པར་དང་། མཁས་
 གྲུབ་རྗེའི་མཁྱེན་རབ་ཉི་མའི་ཟེར་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་དོན་

འདབ་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དཀར་གནད་ལེགས་བཤད་གྱི་ཟེུ་འབྲུ་དཀར་པོས་མཛེས་
 པའི་བྱང་པར་དང་། གངས་ཅན་མཁས་མང་ན་ཆུང་ཆོགས་གྱིས་མཐོང་བ་ན་ཡིད་རང་དབང་
 མེད་པར་ཕྱོགས་ཏེ་ཀུན་དགའི་སྤྱོད་གཡོ་བའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཙམ་པ་
 སོ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་སོ་བདག་གིས་ཅོད་པར་ཏེ་སྤྱི་བོར་ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་བར་དུ་དེ་ལྟ་
 བུའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་འཛིན་པ་འདིས་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོན་
 པ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་
 ནས། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲ་སྟེ་འཛིན་ཏེན་གསུམ་གྱི་རྒྱད་པ་མ་ལུས་པ་འདི་དག་ལྟག་མ་མེད་
 པར་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །འདི་ནི་དོན་རྒྱལ་སོ་ལྟའི་ནང་ནས་བསྐྱུས་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིན་
 ཏེ། བཞིན་འདོད་དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་པར་བྱས་ནས། དེ་དང་མཚུངས་
 པའི་དཔེའི་དངོས་སོ་གཞན་དག་ངག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྟོན་ནས། དཔེ་ཅན་དེ་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་བཞིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བསྐྱུས་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྒྲན་ངག་མེ་ལོང་ལས།
 དངོས་སོ་འགའ་ལ་བསམ་བྱས་ནས། །དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་སོ་གཞན། །བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་བཞིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བསྐྱུས་པ་བཞིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འགའ་ཞིག་
 འདི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། མེ་ལོང་གི་གཞུང་མ་མཐོང་བར་བྱད་དོ། །

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་མཆོད་པར་བཞིན་པ་ནི། མཚམས་སྤྲིན་ལ་ཆགས་
 མཆོ་སྤྲིས་གཞོན་ནུས་ཕྱོགས་ཀུན་བརྒྱལ་ཕྱིར་ཉི་མ་མ་ལུས་སྤྲོ་བ་དང་། །ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་
 སྐར་བདག་སོའི་དཔལ་ལས་རབ་རྒྱས་ཤུལ་མཁའ་ལ་གར་གྱི་རི་མོ་བཞིན། །གང་ཞིག་རྒྱ་
 ཡི་འོད་ཟེར་གོས་ཅན་ལི་ཁྲིའི་རྩལ་བཅེགས་མིག་སྤྲོ་ཐོར་ཅོག་བཅིངས་པ་ཡིས། །དཔལ་
 ལྡན་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་ཅི་ཡང་ཆགས་བྱེད་ཞབས་སེན་འོད་དེས་སྦྱོང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
 གསུངས། དེ་ཡང་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་ཐུན་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་འབྱུང་བའི་སྤྲིན་དམར་
 སེར་ལ་ཆགས་པའི་མཆོ་སྤྲིས་ཏེ་བསྐྱུས་གཞོན་ནུས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་བརྒྱལ་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིན་དང་དུ་བ་དང་ཁྱུག་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིབ་གཡོགས་དང་བྲལ་བའི་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འོད་ཟེར་མ་ལུས་བ་སྟོ་བར་བྱེད་བ་དང་། ཆ་ཤས་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་བདག་པོ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དཔལ་ཉེ་འོད་ཟེར་ལས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་མེ་
 ཏྲིག་ལྷན་ལ་སྟོན་པོའི་འཁྲི་ཤིང་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོས་གར་གྱི་རི་མོ་འབྲུག་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་བ་ནི་
 སྤྱིས་ཟེན་གྱི་འབྲུ་གཞོན་ཅམ་ཡིན་ལ། དཔེ་དོན་སྤྱར་ཉེ་བཞོན་ན་ཐུབ་བསྟན་མཆམས་སྤྱིན་གྱི་
 དཔལ་ལ་ཆགས་པའི་མཁའ་པའི་སྟེ་བོ་མཆོ་སྟེས་གཞོན་རུས་སྟོགས་དང་སྟོགས་མཆམས་
 མཐའ་དག་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་དུ་མཁྱེན་རབ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བྱེན་རྒྱབས་གྱི་འོད་ཟེར་
 སྟོ་བར་བྱེད་བ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐུགས་
 རྩེ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་འདྲེན་བྱེད་བྱང་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷན་ལའི་སྟོས་གར་
 གཡོ་བ་བཞིན་དུ་མཛེས་པ་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་བཅེའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་
 གར་ལ་མངའ་བའི་གཟུགས་སྟེ་གར་ཞིག་མཆོན་དཔེས་ཡོངས་སུ་མཛེས་ཤིང་མི་ཁྲི་ལྷ་ཁ་ཁ་དོག་
 དམར་སེར་གྱི་མདངས་དང་ལྷན་བ་དང་། རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་དང་དར་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་
 གསོལ་ཞིང་། ཟུར་ཕྱད་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་གིས་མཛེས་པ་འདི་ནི་རྒྱ་ཡི་འོད་
 ཟེར་ཉེ་འཇའ་ཆོན་ལྷ་རབ་ཀྱི་བའི་ལྷ་ཡི་གོས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་ཅན་གྱི་མི་ཁྲིའི་རྩལ་ལྷན་མདོན་པར་
 བཅེགས་པའི་རི་རབ་ལྷན་པོ་མིག་སྟོན་ལྷ་གནག་པའི་ཐོར་ཅོག་མདོན་པར་བཅེངས་བ་དང་
 མཚུངས་པ་འདི་ཡིས། ཆགས་བྲལ་གྱི་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་ཐུབ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་ཅི་ཡང་
 ཆགས་པར་བྱེད་པ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གར་གི་ཞབས་སེན་གྱི་འོད་དེས་བདག་ཅག་
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །རྒྱ་ཡི་འོད་ཟེར་ནི་འཇའ་ཆོན་གྱི་མིང་ཡིན་ཉེ།
 ལྷ་ཐང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཤེས་མཛད་པའི་མདོན་བཟོད་གསེར་འབྲེང་རོལ་བ་ལས། སྤྱིན་གྱི་འོད་
 འཕྲོ་རྒྱ་འཛིན་སྟེས། །དབང་པོའི་མཆོན་ཆ་བརྒྱ་བྱེན་གཞུ། །བར་རྩལ་རྒྱ་རྩལ་རྒྱ་ཡི་ཟེར། །དང་
 འབྲུག་དང་ནི་རོ་ཉི་ཏ། །འཇའ་ཆོན་གྱི་ནི་མིང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིགས་ལམ་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱགས་གྱི་སྤང་པོ་དང་། ཆོས་
 གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི། འཇིགས་མེད་ཕྱགས་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམ་
 རྒྱལ་ས་འདི་གྲགས་པའི་གོམ་པ་གཅིག་གིས་བྱུང་པར་བྲིས། །ལེགས་བཤད་མཐའ་དག་རོ་
 འཇིན་གཟུགས་གྱིས་གང་གི་ཁ་ལ་རྣམ་པར་བཞོད་པའི་ཅེ་མོ་ནི། །ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་པས་སྤོང་
 གསུམ་འདི་དག་མེ་ཉོག་མདའ་ཅན་སྤྲོད་དང་ལྷན་ཅིག་འདར་བར་བྱེད། །ལོག་པར་སྒྲ་བ་ཀྱན་
 གྱི་ལྷ་ཡང་གཡོ་མེད་ཉིང་འཇིན་དག་ལ་འགོད་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་
 མཁས་པའི་མདུན་སར་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སློབས་པ་མཆོག་དང་ལྷན་ཞིང་། བྱི་རོལ་པའི་
 སྟོན་པ་སྟེམས་པ་དང་ལྷན་པ་མཐའ་དག་རིགས་པའི་སློ་ནས་ཆར་བཅད་དེ་གཞན་གྱི་ཕྱགས་
 ཀྱན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱགས་གྱི་སྤང་པོ་དང་། ས་ཡི་སྤྲོད་འདིའི་
 རོས་ལ་བྱོད་ནི་རིགས་པ་སྒྲ་བ་མཐའ་དག་གི་གཙུག་གི་ཁོར་བུའི་ཞེས་གྲགས་སྟན་བྱུང་འདུག་
 ཆེན་པོའི་གོམ་པ་གཅིག་གི་རི་མོས་ཡོངས་སུ་བྱུང་པར་བྲིས་པ་སྟེ་མཛེས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་
 པོ་ཆོས་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ལ་སྒྲ་བས་འདིར་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་སློབ་དཔོན་
 དེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་ཅི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ཞེ་ན། ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། རིགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྷན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གསུང་རབ་སྤྱི་
 དང་། བྱུད་པར་གཏན་ཆོགས་རིགས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མཐའ་དག་རོ་འཇིན་ཉེ་ལྷགས་
 གྱི་གཟུགས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་པ་གཉིས་གང་གི་ཁ་ལ་
 རྣམ་པར་བཞོད་དེ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷགས་གྱི་ཅེ་མོ་ཆེས་ཆར་བསྐྱོད་པ་
 ལྟ་ཅི་སྟོས། ཅུང་ཟད་ཅམ་བསྐྱོད་དེ་བདེན་བཞིའི་སྤང་དོར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆོགས་དང་། སྤྱོད་དག་དང་། སུན་འབྱེན་གྱི་རིགས་པ་སྤྱོད་མོ་རེ་རེས་ཀྱང་
 འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའམ། ལྟ་དང་། སྤྱོད་དང་། མིའི་སྤོང་པ་གསུམ་གྱི་
 འཇིག་རྟེན་འདི་དག་རང་ཉིད་ཞིག་པར་དོགས་པས་སྒྲགས་སྟེ་མེ་ཉོག་མདའ་ཅན་རྣམ་འདོད་ལྟ་

དགའ་རབ་དབང་ཕྱག་གི་སྤྲོད་དང་ལྷན་ཅིག་འདར་བར་བྱེད་ཅིང་། གངས་ཅན་པ་དང་། དཔྱོད་
པ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། རྒྱང་པན་པ་སོགས་ལོག་པར་སྤྲོ་བའི་རྒྱལ་བ་དན་པ་ཀུན་གང་གི་
མདུན་སར་རིགས་པ་སྤྲོ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ལྷེ་ཡང་སྤྲོགས་པ་བཞིན་དུ་གཡོ་འགུལ་མེད་པའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འགོད་པར་མཛད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་རིགས་པའི་
དབང་ཕྱག་དེ་གཉིས་དང་། དེས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་རིགས་ལམ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
འདི་ཉིད་བདུད་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
པའོ། །སྤྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདར་བར་བཤད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས་འཁོར་བ་དང་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་
བཟུང་ནས་དེ་སྤང་བ་ལ་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དེ་དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྤྲོས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤང་སྟེ་འཁོར་བ་སྤྱོད་བར་བསྟན་པ་ན། འདིས་རང་ཉིད་
དུངས་ནས་འབྱེན་པར་འདུག་གོ་སྟེ་འཁོར་བ་འཕམ་སྤྲིད་པ་གསུམ་པོ་སྤྲོག་ནས་འདར་བར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟན་ངག་མཁན་གྱིས་སྟོ་བཏགས་ནས་བཟྍ་བའོ། །

ཡོངས་འཛིན་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་བཅུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཅུ་སྟོ་སྟོས་དང་།
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་གཉིས་ལ་མཆོད་པར་བཟྍ་བའོ། །དེ་མེད་དག་པའི་རྩ་ཤེས་རྩལ་
སྤྲོ་ཆོགས་སྟོས་པའི་ཆོན་རིས་འཛིན་པ་མིན་པ་ཉིད། །གང་གི་དཔལ་ལས་རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་
རིགས་རྩལ་ཀུ་སྤྲད་བཞད་པའི་རྩེ་དགས་རོལ་བ་ནི། །ཨུ་རྟེལ་གྱི་མེ་ལོང་རྩལ་ལ་གཟུགས་
བརྟན་འཕོས་པའི་རྒྱ་སྐར་འོད་གྱི་ཐིག་ལེ་བཞིན། །སྟོབས་ལྷན་ལམ་འདུག་གནས་བཟང་ལས་
བཀྲལ་འོད་དཀར་རྒྱ་ཆེན་བཤེས་གཉེན་བདེ་འབྱུང་ཙོད་པན་རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་
འབྲུལ་པའི་དེ་མ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་མཁྱེན་རབ་རྩ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཉ་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རྩལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོ་བཏགས་པའི་ལོག་ཉོག་གི་
སྟོས་པའི་ཆོན་དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། སྟོན་པོ་དང་། ལྷང་གུས་གྲིས་པའི་རི་མོ་འཛིན་པ་
མིན་པ་ཉིད་དེ་མི་འཛིན་ཞིང་། གང་གི་དཔལ་ཉེ་འབྱེན་ལས་ཀྱི་བསིལ་ཟེར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྟོ་བ་

ལས་རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་ནམ་ས་གཞི་འདི་ཡི་སྟེང་དུ་རིགས་ཚུལ་གྱི་མ་མེད་པ་སྟེ་བའི་མཁས་
 བ་ཀུ་མུ་དའི་ཆོགས་རྒྱལ་དཔྱོད་ཀྱི་འདབ་མ་ཆེས་ཆེར་བཞད་ཅིང་དགག་སྟུབ་ཀྱི་ཅེ་དགས་
 ཡོངས་སུ་རོལ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། ཡན་རྟེན་ལྟར་སྟོབའི་ནམ་མཁའི་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་
 མངོན་པར་འཕོས་བའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆོགས་རྒྱ་བའི་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞིན་དུ་མངོས་སོ། །ལྟ་མ་
 ཡིན་སྟོབས་ལྟན་ལམ་དུ་འཐུག་བའི་གནས་བཟང་ནི་ས་གཞིའི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བརྒྱལ་
 བ་ནི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ས་ཆེན་པོའི་སྟེང་ནས་གྲུན་དུ་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲིའི་བར་འཕགས་ཏེ་
 གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་རིའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་གནས་པའོ། །དེ་ཉིད་དོན་དང་སྐར་ན། དམན་བའི་
 ས་འོག་མ་ལས་འདས་ཏེ་ས་མཐོན་པོ་ལ་གནས་བའི་དོན་དུ་སྤང་ངོ་། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་
 གྱི་འོད་དཀར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཏུ་སྟོབའི་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་བདེ་འབྱུང་ཅོད་
 བན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །བདེ་
 འབྱུང་ཅོད་པན་ནི་རྒྱ་བའི་མིང་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཅོམ་བའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་
 བསྟགས་པ་ནི། གང་འདིར་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་རབ་དཀར་འོད་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་འབྱོར་
 འཛིག་སྟོན་པ་དང་། །རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་འབྲེལ་ཆལ་ཆེལ་ཤེས་བུའི་ནོར་འཛིན་ཡུད་
 གྱིས་གང་བར་བྱེད་པ་དང་། །བདག་སྟོའི་རྒྱ་འོད་གསུང་རབ་ནམ་མཁའི་མངོས་མ་དག་ལ་གོས་
 བཟང་སྦྱོན་བའི་དགའ་སྟོན་དཔལ། །འདི་དག་འབྲུན་བཞིན་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཡ་མཆོན་མ་ལུས་
 དེང་ཉིད་ཉེ་བར་འོངས་པ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས། གང་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་བཅོས་ཅོམ་བའི་
 རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་སྦྱི་དང་མདོ་དང་སྟེ་བདུན་གྱི་ལེགས་བར་
 བཤད་པ་ནོར་བུ་རྒྱ་ཤེལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤངས་པས་དགོངས་
 དོན་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དེ། རིགས་ལམ་གྱི་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་དོ་ཤལ་ཡོངས་སུ་སྟོ་
 བས་ཀུན་ཉོན་དང་རྒྱལ་བུང་ཕྱོགས་གྱིས་བསྟུས་བའི་བདེན་བཞིའི་སྤང་དོར་དང་། ཕྱོགས་གྱི་

འཁོར་ལོར་གནས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་འབྱོར་འཛིན་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ལྷན་སྐྱུ་མཆོག་གས་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལས་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱལ་མཚོ་ཆལ་ཆེལ་དུ་གཡོ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱའི་ནོར་འཛིན་མཐའ་དག་ལུང་ཅམ་ཅིག་ལ་ཡོངས་སུ་གང་བའམ་ཁྱབ་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་སྐྱུ་མཆོག་གས་པ་དང་། ཅུམ་པ་པོ་བདག་གི་སྟོ་གྲོས་སྒྲིབ་པའི་འོད་ཟེར་ཤར་བ་ན་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ནམ་མཁའི་མཛེས་མ་དག་ལ་ཆེག་དོན་འབྲེལ་བའི་གོས་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་དཔལ་ཉེ་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་སྦྲ་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་སྟོབས་པ་ལྷན་སྐྱུ་མཆོག་གས་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལྷན་སྐྱུ་མཆོག་གས་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནང་མན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་གངས་ཅན་གྱི་འཛིན་ཉེན་འདི་ན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་ལམ་གྱི་ཡ་མཚན་མ་ལུས་པ་དེང་ཉིད་དེ་ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཉེ་བར་འོངས་པ་དང་འདྲ་བའོ། །

བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྲ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཆར་གཅོད་པ་ནི། གང་ཞིག་ཡིད་ལ་སྤྱན་པ་དང་། །མིག་ལ་སྒྲག་དོག་རབ་རིབ་དག །ཁ་ལ་གདུག་པའི་ངག་བཞིན་དུ། །རང་གི་བྱ་བས་གནས་འཆའ་ཞིང་། །སྤྱིང་བྲལ་འཁོར་གྱི་ན་བ་ལ། །ཉེས་བཤད་བཅོས་མའི་མེ་ཉོག་དག །ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འགོད་བྱེད་པ། །དམ་བཅའ་ཅམ་གྱི་མཁས་པ་ཞེས། །བྱ་རོག་འདབ་བཟང་སྟེ་དཔོན་དུ། །ཁེངས་ལྡན་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ལ། །མི་བཟད་རྒྱད་པ་ལྟ་བུ་འདི། །དུས་ཀྱི་ཆར་པ་བཞིན་དུ་བབ། །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཡིད་ལ་སྤྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྟོངས་པའི་གཉི་ཐུག་གི་ཐུན་པ་དང་། སྟོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ལ་གཞན་གྱི་ཐུན་ཆོགས་མི་བཟོད་པའི་སྒྲག་དོག་གི་རབ་རིབ་དག་ཁ་ལ་ངན་སྦྲས་ཀྱི་གདུག་པའི་ངག་བཞིན་དུ་གཉི་ཐུག་དང་སྒྲག་དོག་གཉིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་ངན་པས་ཤེས་རྒྱུ་ལ་གནས་འཆའ་ཞིང་།

དང་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་དང་བུལ་བའི་འཁོར་གྱི་རྣ་བ་ལ་ཉེས་པར་བཤད་
 བ་བཅོས་མའི་མེ་ཉྱལ་གི་འཕྲེང་བ་དག་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འགོད་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷང་རིགས་
 རྣམ་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་མི་ལྡན་གྲང་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་གྱིས་ང་ནི་
 མཁས་པའོ་ཞེས་བྱ་རྒྱལ་འདབ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་དུ་རྫོམ་པ་ལྟར་ཁེངས་པ་དང་ལྡན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་རིགས་པ་མི་བཟད་པ་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་ལྟ་བུའི་རྒྱད་པ་འདི་དུས་
 ཀྱི་ཆད་པ་ལྟར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཐོག་དུ་བབ་པོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་མཁས་པར་རྫོམ་པ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི། རྣ་བའི་སྒོ་ལ་ཐོས་པའི་
 ལམ་བུང་ཞིང་། །ཆེག་མང་ཁུར་གྱིས་ངལ་བའི་དཀའ་ཐུབ་བསྟན། །ཤེས་བྱའི་ཁྱོན་ལ་ཀུན་
 ཉྱལ་ཆེར་འདྲིས་པས། །མཁས་མང་ཁྱོད་ན་མངོན་རྫོམ་གྱིས་མཐོ་ཞིང་། །གང་གི་ལག་ཅེ་
 བསྐྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་གྱིས། །ཡི་གའི་རི་མོ་འགོད་པ་ལ་བཅོན་པ། །དེ་དག་གིས་གྲང་རང་གི་
 མཐུ་བྱུབ་པས། །ཀུན་ཉྱལ་ཆུ་འཛིན་འགལ་འདུའི་ཆུ་རིས་ཅན། །འཛིན་ཉིན་ཉི་མའི་གསུང་འོད་
 སྒྲིབ་པ་གང་། །རྒྱ་ཆེར་སྡེལ་བས་སྒོ་གྲོས་སྒྲོས་བྱེད་པ། །དེ་ཀུན་སྒྲིང་ལས་རྒྱུང་དུར་ངལ་སོས་
 ཤིག །ཅེས་གསུངས། རྣ་བའི་དབང་པོའི་སྒོ་ལ་གཞུང་ལུགས་ཐོས་པའི་ལམ་བུང་བ་སྟེ་མང་དུ་
 ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆེག་མང་པོ་སྒོ་ལ་བཟུང་བའི་ཁུར་གྱིས་ངལ་བའི་དཀའ་
 ཐུབ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཁྱོན་ཉེ་རང་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་དང་།
 ཉྱལ་གའི་ཆེག་དོན་བརྒྱད་སོགས་ལ་ཀུན་ཉྱལ་གིས་ལྷན་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པས་མཁས་
 པ་མང་པོའི་ཁྱོད་ན་ང་ནི་རིགས་པ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གོ་ཞེས་མངོན་རྫོམ་གྱི་ཁེངས་པ་
 ཡོངས་སུ་མཐོ་བ། གང་གི་ལག་པའི་སོར་མོ་བསྐྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་གྱིས་ཤོག་བྱའི་ངོས་ལ་ཡི་
 གའི་རི་མོ་འགོད་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་བཅོན་པ་དེ་དག་གིས་གྲང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ལོག་པར་
 སྒྲུབ་པའི་མཐུ་བྱུབ་པས། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་
 ཉྱལ་གིས་སྒོ་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་པའི་བརྗོད་བྱེད་ཆུ་འཛིན་གྱི་བུང་པོ་དངོས་འགལ་དང་།

ནང་འགལ་གྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་འདུ་བའི་ཚུ་རིས་ཅན་གྱི་ཉུང་ལྡན་པས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་
སྤང་བྱེད་རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་འོངས་པའི་གསུང་རབ་འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་སྐྱིབ་
པར་བྱེད་པའི་སྒྲེགས་བམ་གྱི་ཆོགས་ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བས་སློ་གྲོས་སྤྲོས་པའམ་ངལ་བར་བྱེད་
པའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཀྱན་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པའི་ཁྱར་བོར་ནས་སྤྲིང་ལས་ཚུང་དུའི་སྒྲེགས་ལ་
ངལ་གསོ་བར་གྱིས་ཤིག ། ཅས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཐར་འོད་གྱི་སྒྲེ་བོ་ནམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པའི་ཁྱར་
གྱིས་རབ་ངལ་རིགས་པའི་འཁུན་སྤྲས་སྤྲོགས་ནམས་ཀྟོད་བྱེད་ནམ་དཔྱོད་ཚུ་འཛིན་ལྟ་བུ་ལས་
འོངས་ལེགས་བཤད་ཚུ་རྒྱན་བསྐྱོས་སྤྲང་ཅི་སྤྲུག་པ་བཞིན། །དག་ལེགས་དབང་ཆེན་གསེར་
གྱི་གཞི་ལས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཚུ་གཏེར་འཁུལ་འཁོར་ཆེས་ཆེར་གཡོས་པའི་དགའ་
སྟོན་དཔལ་འདི་ཨེ་མ་མཆར་ཞེས་སྟོན་མེད་ཚུ་རྒྱན་དོ་ཤལ་ལ། །སློ་གསལ་མ་བྱ་དགའ་བའི་
གར་གྱིས་མདོངས་ནམས་རབ་བརྒྱངས་མཇུག་སློ་རྒྱས་པའི་ཅི་དགའ་སྟོན་པའི་མགྱིན་པའི་
སྤྱ་དབྱངས་རྒྱད་མངས་སྤྱ་ཡིས་ཕྱག་དག་གང་བར་བྱེད་པ་ན། །ཆོས་ཀྱན་རང་གི་ངང་ཚུལ་
སྤྲོགས་པའི་ང་རོ་རབ་འབྱུལ་དོ་མཆར་གཏམ་འདི་རབ་འཕེལ་བྱངས་མེད་དུང་དང་ལྷན་པའི་
རྒྱ་མཆོའི་འདུས་རྒྱབས་སྤྲོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཟབ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོར་མང་དུ་ཐོས་པ་ལྷན་རིང་དུ་མཛད་པའི་ཆུའི་ཁྱར་སྤྱི་བས་
ནོན་ཏེ་རབ་ཏུ་ངལ་བའི་དབང་གིས་རིགས་པའི་འཁུན་སྤྲ་སྤྱེ་འབྱུག་གི་སྤྲས་སྤྲོགས་གྱི་འཁོར་
ལོ་ནམས་ཡོངས་སུ་ཀྟོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་གྱི་ནམ་དཔྱོད་ཚུ་འཛིན་སྤྲུག་
པའི་ལྟ་བུ་ལས་འོངས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོའི་ཚུ་རྒྱན་སོས་ཀ་ཉི་
མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁ་བྱེ་བའི་བརྒྱ་དཀར་པོའི་གོ་སར་ལས་སྤྲང་ཅི་སྤྲུག་པ་བཞིན་དུ་འབབ་པ་
འདི་ནི། ཚུམ་པ་པོ་མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཕྱགས་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་གསེར་
གྱི་ས་གཞིའི་སྤྲིང་དུ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་སློ་གྲོས་གྱི་ཚུ་གཏེར་མདོན་པར་

འབྲིལ་བ་བཙོན་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་དེ་བ་སྐྱོད་གི་འབྲུལ་འཁོར་དྲག་པོ་ཆེས་ཆེར་གཡོས་པ་
 ལས་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ལས་སྤྱིན་བྱུང་ཞིང་དེ་ནམ་མཁར་འབྲུགས་པ་ལས་འབྲུག་སྤྱི་
 དང་ལྡན་པའི་ཆར་འབབ་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་སྟེ་ཏིག་
 གི་དོ་ཤལ་འདྲ་བ་ནམ་མཁར་ལས་བབ་བ་ན། སྟོ་གསལ་མ་བུའི་ཆོགས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་ཨེ་
 མ་རིགས་ལམ་དགའ་སྟོན་གྱི་དཔལ་ལམ་སྟོང་པོ་འདི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ་ཞེས་ཀྱུན་ཏུ་དགའ་
 བའི་སྟོས་གར་དང་བཅས་སྤྱི་གཙུག་གི་སྟོ་མདོངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱུངས། འཇའ་ཆོན་ལྟར་བཟྱ་
 བའི་མཚུག་སྟོ་མདོན་པར་རྒྱས་པ་བྱེན་ཏུ་བཏོག་ནས་གདུགས་ལྟར་ཐུབ་སྟེ་ཆགས་པའི་ཅེ་
 དགའ་སྟོན་ཅིང་མགྲིན་པའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་སྤྱུ་དབྱུངས་དྲི་བའི་རྒྱུད་མངས་ལྟར་སྟོན་པའི་
 སྤྱི་ཡིས་ཆང་ཆིང་དང་བཅས་པའི་རི་བོའི་ཐུག་དག་ཡོངས་སྤྱུ་གང་བར་བྱེད་པ་ན། ཆོས་ཀྱུན་
 ཏེ་རང་སྤྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རང་རང་གི་ངང་ཚུལ་ལམ་གནས་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་
 རོ་ཞེས་གསལ་བར་སྟོགས་པའི་སྤྱད་ཀྱི་ང་རོ་རབ་ཏུ་འབྲུལ་བ་སྟེ་སྤྱི་ལ་བ་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་ངོ་
 མཚར་བའི་གཏམ་འདི་ཐར་འདོད་ནམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱང་། བདུད་
 དང་སྤྱི་སྟེགས་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འཕར་ཞིང་གཡོ་བའི་དུང་གི་རིགས་གངས་མེད་པ་དང་
 ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཉེར་མ་སྟོགས་ཐ་དད་ནས་འདུས་པའི་རྒྱབས་འབྲེང་རྒྱུད་གིས་
 བསྐྱོད་པའི་སྤྱི་དྲག་པོ་ཅིག་ཆར་དུ་ན་བ་དང་སྟོང་འགས་པ་ཅམ་དུ་སྟོགས་པ་ལྟར་ཐོས་ནས་སྟོང་
 ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཐར་འདོད་ནམས་ཀྱི་འཚུག་དོགས་སྤྱི་བསྟན་པ་ནི། དེ་
 ལྟ་མེད་ཀྱི་སྟོན་མཚམས་སྤྱི་ཅིས་མཁུར་ཆོས་དམར་པའི་སྟོ་བསངས་མཛེས་སྤྱི་ལང་ཆོའི་
 དཔལ། །རབ་དཀར་རྒྱ་འཛིན་གཞོན་ཏུའི་ཐུང་པོ་སྤྱི་ཏིག་རྒྱ་རྒྱུན་ཟེམ་བུ་གཡོ་བས་རོལ་བ་
 དང་། །རྒྱ་སྤྱིར་སྤྱི་གུ་དགའ་བས་ཅེ་བའི་ལང་ལིང་དང་འགྲོགས་དབྱར་དུས་རྩ་སྤྱི་གསལ་པ་
 གང་། །དེ་འདྲའི་གཉིས་སྤྱིས་ཡིད་ལ་ཇི་བཞིན་དགའ་བའི་དཔལ་བསྐྱེད་གཏམ་འདི་གསལ་བའི་

གདུང་འཆོབ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་པོའི་ཕྱོགས་ནམས་ཀྱི་སྤྱང་ལ་འཛིགས་པ་སྐྱེད་པ་དེ་
ལྟར་ཡིན་པ་ལགས་མོད་ཀྱི། ཉིན་མཆན་གྱི་ཐུན་གཉིས་ཀྱི་མཆམས་སུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིན་དམར་
པོའི་སྐྱུག་ཅིས་ཡོངས་སུ་བྱུགས་ཏེ་མཁུར་ཆོས་སམ་འགམ་པ་དམར་པའི་མདངས་དང་ལྡན་
པའི་ནམ་མཁའི་མངོས་མ་སྟོ་བསངས་མངོས་སྐྱུག་གི་ལང་ཆོའི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་དོ་རར།
ཁ་དོག་རབ་ཏུ་དཀར་བའི་ཆུ་འཛིན་གཞོན་རུའི་ཕྱང་པོ་ལས་སུ་ཏིག་གི་དོག་པ་དང་མཚུངས་
པའི་ཆར་ཆུའི་རྒྱན་ཟིམ་བུ་ལང་ལོང་དུ་གཡོ་བས་མངོན་པར་རོལ་པ་དང་། ཆུ་ལ་དེ་མཐོང་བ་ན་
ཆུ་སྐྱར་གྱི་ཕུ་གུ་ནམས་སེམས་དགའ་བས་སྟོས་ཤིང་ཅེ་བའི་ནམ་འགྱུར་འདབ་གཞོག་གཉིས་
ལང་ལིང་བསྐྱོད་དེ་འཕུར་ལྱིང་གར་གྱིས་རོལ་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་
འབྱུག་གི་རྩ་སྐྱུང་ལྱུང་སྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བས་གཉིས་སྐྱེས་ཏེ་མ་བྱའི་ཡིད་ལ་བདེ་
བ་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཐར་འདོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱང་ལ་མད་དུ་བྱུང་བའི་དགའ་བའི་དཔལ་སྐྱེད་ཅིང་
དེ་དག་གི་འཇུག་རོགས་གཅིག་ཕྱར་གྱུར་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་ངོ་མཆར་བ་འདི་
ནི་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གདུང་འཆོབ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

ལེའུ་དང་པོའི་མཇུག་གི་ཆོགས་བཅད་ནི། གང་གི་སྟོ་གྲོས་མགིན་པའི་ཕུག་ཟབ་
ན། །ལེགས་བཤད་མ་ལུས་ངལ་སོ་(གསོ)བྱས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཆོག་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ཆལ་
དག །གསར་སྐྱེས་པརྫོས་འགོངས་པའི་བསེར་བུ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། ཅུམ་པ་པོ་གང་
གི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་མགིན་པའི་ཕུག་ཟབ་མོ་ན་མདོ་དང་སྟེ་བདུན་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ལུས་
པ་རང་གི་གནས་བཞིན་དུ་ངལ་གསོ་བྱས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཆོག་ནི་མཁས་པ་མཐའ་དག་གི་
མདུན་སར་བྱབ་པར་གྱུར་པ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ཆལ་ཀུན་ཏུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་པརྫ་གཞོན་
རུས་ཡོངས་སུ་འགོངས་པའི་བསེར་བུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

ལེའུ་གཉིས་པའི་མཆོད་བརྗོད་ནི། གང་ཞིག་མ་ལུས་འགྲོ་བའི་སྤྱང་ལ་བཅེ་བའི་གྲིབ་
བསིལ་འཕོ་བ་ཅན། །སྐྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་ཡལ་གའི་སྟོན་ཡངས་ཆོགས་གཉིས་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་

དག། །རབ་རྒྱས་དྲི་བཞོན་ཕྱོགས་གྱི་མཐར་འགྲོ་འབྲས་བྱ་མི་དམན་ཀུན་དགའི་ཤིང་། །ས་
གསུམ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་མཉམ་མེད་དཔག་བསམ་ཕྱོན་པ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་གསུངས། །གང་
ཞིག་སྤྱད་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་ཆ་བས་གདུངས་པའི་མ་ལུས་འགྲོ་བའི་སྤྲིང་ལ་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་
གྲིབ་བསིལ་འཕྲོས་ཏེ་བདེ་བའི་དཔལ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་ཆེན་སྤྱད་པ་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱོན་པ་དུག་གི་ཡལ་གའི་སྤྱོན་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པའི་ཅེ་མོར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
རང་བཞིན་ཆོགས་གཉིས་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་དག་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་ཀུན་བཟང་འཕྲིན་ལས་གྱི་དྲི་
བཞོན་ཕྱོགས་གྱི་མཐར་འགྲོ་ལ། སྤྱོད་བཞིའི་འབྲས་བྱ་མི་དམན་པའི་ཁུར་གྱིས་དུད་པས་རིགས་
ཅན་གསུམ་པོ་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཤིང་། ས་འོག་ས་སྤྲིང་ས་སྒྲ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་
དག་གི་སྒྲ་མ། །གང་དང་ཡང་མཉམ་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་དཔག་བསམ་གྱི་ཕྱོན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་
བར་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པའོ། །

ལེའུ་གཉིས་པའི་མཛུགས་གི་ཆོགས་བཅད་ནི། སྒོ་གྲོས་སོ་ལྟན་སྐབས་གསུམ་གླང་པོའི་
ཁ། །ལེགས་བཤད་ལི་ཤིའི་ཡལ་འདབ་ལ་ཕྱོས་པའི། །སྤྱེགས་པའི་དྲི་བཟང་ཕྱོགས་གྱི་བྱ་མོ་
ལ། །བསིལ་བ་སྤྲིང་བ་མ་ལ་ཡ་རྒྱུང་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། །མད་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་གྲོས་སོ་ལྟན་
ཏེ་མཆེ་བ་དུག་ལྟན་དང་། སྐབས་གསུམ་སྤྲི་ལྷ་ཡི་གླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱི་ཁ་ཡིས་ལེགས་པར་
བཤད་པ་ལི་ཤིའི་འབྲི་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་ལས་དུམ་བྱར་བཅད་དེ་ཕྱོས་བས་སྤྲི་བ་འབྲངས་ཏེ་
ངོམས་པར་གྱུར་པ་ན། སྤྱེགས་པའི་ཕྱོལ་གྱིས་ངོ་མཆར་བའི་གཏམ་གྱི་དྲི་བཟང་གི་སོ་ཉ་མངོན་
པར་སྤྲི་བས་བར་འདོད་ཀྱི་སྤྲི་བོ་ཕྱོགས་གྱི་བྱ་མོ་མཐའ་དག་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བའི་བསིལ་བ་
སྤྲིང་བ་ནི་སྤྲི་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡ་ནས་འོངས་པའི་རྒྱུང་གི་རེག་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

ལེའུ་གསུམ་པའི་མཆོད་བརྗོད་ནི། རབ་རྒྱས་བརྗོད་གསར་པའི་ངོས་ལ་སྤྲིང་བྲག་ཉི་མའི་
ཐེགས་པ་ལྟར་བས་རྒྱ་ཆེར་བཞད་པའི་དཔལ་འབར་བ། །གང་གི་དྲིན་ལས་སྐལ་བཟང་བྱུང་
པ་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་ཅིའི་དོག་པ་རྒྱ་ཆེན་ནམ་པར་འགོད་པས་རོལ་པའི་གར། །བདུད་ཅིས་

དེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ལུས་ཅན་རིགས་པའི་སྤྱད་བྱངས་ས་གསུམ་སྤྱེ་བོའི་ན་བའི་བཅུད་ལེན་
 སྒོ་བ་གང་། །སྤྱར་ཡང་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་མཆོད་ཕྱིར་ཆངས་དབྱངས་ལས་རྒྱལ་དགེ་ལེགས་
 དེ་ཡིས་འཛིན་ཏེན་འདི་དག་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས། དབྱིད་དུས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་
 བརྒྱུ་གསར་བ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ངོས་ལ་སྤྱོད་ཐུག་གི་གངས་དང་ལྗན་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཐེགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ལྷུང་བས་འདབ་མ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བཞད་པ་
 ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་དམར་སེར་གྱི་དབལ་ཡོངས་སུ་འབར་བ་གང་གི་དྲིན་ལས་སྐལ་བཟང་བྱང་
 བ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྤྱང་ཅིའི་དོག་པ་མངོན་པར་འཐུངས་བས་རྒྱ་ཆེན་ནམ་
 མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཐུར་ལྷིང་གི་སྒོས་གར་རྣམ་པར་འགོད་པས་རོལ་བའི་གར་དང་ལྗན་
 ཞིང་། བདུད་ཅིས་ཡོངས་སུ་དེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་གྱི་ལུས་ཅན་རྒྱས་ཏེ་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་
 པའི་སྤྱད་བྱངས་སྤྲོན་པོ་ས་གསུམ་སྤྱེ་བོའི་ན་བའི་བཅུད་ལེན་སྒོ་བར་བྱེད་པ་གང་དག །སྤྱར་
 ཡང་སྐལ་བཟང་བྱང་བ་དེ་ཡིས་འཇམ་པའི་དབྱངས་དེ་ཉིད་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆངས་
 པའི་དབྱངས་ལས་རྒྱལ་བའི་སྤྲོན་ཆོག་དགེ་ལེགས་གྱི་དགའ་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་སྤེལ་བ་དེ་ཡིས་
 འཛིན་ཏེན་འདི་དག་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །

ལེགས་གསུམ་པའི་མཚུག་གི་ཆོགས་བཅད་ནི། ཁ་བ་ཅན་འདིར་སྤྱོད་ཆད་གྲགས་པའི་
 གཞུང་། །སྒྲོག་པ་ལས་གཞན་དགོས་པ་མ་གཟིགས་ཏེ། །ཚུལ་འདི་མ་བཟོད་རང་ཉིད་གཞུང་འདི་
 ལ། །འགྲེལ་བྱེད་རི་མོའི་རྩོམ་པ་སྤངས་པ་སྤྲོམ། །ཞེས་གསུངས། ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཆད་འདིར་
 སྤྱོད་ཆད་སྒོ་བ་དཔོན་ཆོས་གྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་སྤྱོད་པར་སྒྲོམ་
 པ་དག་དཔེ་སྒྲོག་པ་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མ་གཟིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
 འདི་མ་བཟོད་པར་ཆོས་གྱི་གྲགས་པ་རང་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་བྱེད་པའི་
 ཁུར་བཟུང་ནས་ཞོག་བུའི་ངོས་ལ་ཡི་གེའི་རི་མོ་བཟོད་པའི་རྩོམ་པ་སྤངས་པའོ་སྤྲོམ་དུ་སེམས་
 སོ། །ཞེས་པའོ། །

ལེའུ་བཞི་པའི་མཆོད་བཟོད་ནི། ལྷག་བསམ་རྒྱ་ཆེན་སྒྲིན་གྱི་བྱར་ལས་བསོད་ནམས་
 རྩོམ་ཡུན་དུ་བབས་བས་བྲན་གྱུར་པ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱ་གུས་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་བདེ་བ་མ་ལུས་
 ཡལ་ག་སྟོང་གིས་མངོན་པར་གྱིས། །སྟོང་གི་གཤགས་པའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དཀར་ལྷ་བའི་བྲེང་འཛིན་
 རྩོམ་གཏེར་སྐར་གས་གཡོ་བ་ཡི། །ས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་དྲི་བཞོན་གྱིས་བྲབ་འཇམ་དབྱངས་དཔག་
 བསམ་སྟོན་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷག་བསམ་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་སྒྲིན་གྱི་བྱར་ལས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་གྱི་རྩོམ་སྤྱ་ཆར་ཡུན་རིང་དུ་བབས་
 བས་བྲན་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་གྱི་སྤྱ་གུ་ཡོངས་སུ་
 སྒྲིན་པས་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་ཡལ་ག་སྟོང་གིས་མངོན་
 པར་གྱིས་པ་སྟེ་གསལ་ལ། སྟོང་གི་གཤགས་པའི་མེ་ཏོག་ལྟར་རབ་དུ་དཀར་པའི་ལྷ་བའི་འབྲེང་
 བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྩོམ་གཏེར་སྐར་གས་གྱི་རྩོམ་དུ་གཡོ་བ་ཡི་ས་ཆེན་པོ་གང་དག །མད་དུ་
 བྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་དྲི་བཟང་གཞོན་རུས་བྲབ་པར་མཛད་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཔག་བསམ་
 སྟོན་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །

ལེའུ་བཞི་བའི་མཐུག་ཏུ་སྐྱར་བྱང་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་སྐྱས་པ་ལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་
བཀའ་ངོན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་དར་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། གང་ཡང་
ཀུན་མཁྱེན་སྤང་ཅིའི་རྒྱལ་མཆན་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱེད་སློལ་བྱེད་ཁ་ལས་སྤྲིང་ཡིག་ནི། འོར་
འཛིན་བྱ་མོའི་རྒྱ་བ་དག་ལ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཡི་ལྷགས་གྱི་བརྒྱ་གང་། །སྤང་ཅི་རྒྱ་ཆེན་ཐིག་
ལེས་རྒྱལ་ཁོངས་རོ་བཅུད་དང་བཅས་སློ་སྟོས་སྤང་བའི་རྒྱ་བ་ལ། འོག་པ་རྒྱལ་འཁོད་རིགས་
པའི་དར་དེར་སྟོགས་ཀུན་མཛེས་མའི་རྒྱ་བའི་བཅུད་ལོན་སྟོ་བར་བྱེད། འཅས་གསུངས། གང་
ཡང་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་བ་སྤང་ཅིའི་རྒྱལ་མཆན་ཅན་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་
བསྐྱེད་གི་ཆོག་ས་སྟོལ་བྱེད་གྱི་ཁ་ལས་གྲགས་སྟན་གྱི་སྤྲིང་ཡིག་འོར་འཛིན་བྱ་མོའི་རོགས་སུ་
འཁོད་པའི་སྟེ་པོ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་བ་དག་ལ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཡི་སྐབ་མཉེན་

ལྷགས་ཀྱི་པར་གང་གི་ལྟེ་བར་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་ལྟར་གི་སྤང་ཅི་རྒྱ་ཆེན་ཐེག་ལེས་རྣམ་
པར་ཁེངས་པའོ། །དེ་ལས་འོངས་པའི་མན་ངག་རོ་བཅུད་དང་བཅས་པ་སློ་གྲོས་དང་ལྷན་པའི་
སྤྱོ་བོ་སྤང་བའི་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལ་སྤང་ཅིའི་དོག་པ་རྣམ་པར་འགོད་ཅིང་།
ལྷངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་ལང་ཆོ་བརྟས་པར་གྱུར་ཏེ་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྤྱ་སྤྱན་
པ་དར་དེར་དུ་སློགས་པས་སྤྱོགས་ཀྱན་ཀྱི་སྤྱལ་བཟང་མཛེས་མ་མཐའ་དག་གི་རྣ་བའི་བཅུད་
ལེན་སློ་བར་བྱེད་པའོ། །

དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་མཛད་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་
པ་ནི། རབ་དཀར་བསོད་ནམས་གཞུང་ཆུ་བོས་ལན་ཅིག་མིན་པར་སྤོན་དུ་དག་བྱེད་བསྐྱབ་
གྱུར་པ། །དེ་ཡི་རྣམ་དཔྱོད་རལ་བ་འཐུག་པོའི་ཅེ་མོ་དག་ལ་དཔལ་སྤྱག་བཀའ་ནི་རང་ཉིད་
ཀྱིས། །རིགས་པའི་ཅོད་པན་དཀར་པོ་བཅིངས་པའི་ཐོར་ཅོག་ཡོན་པོ་ས་གསུམ་གཞོན་པའི་
དཔལ་ཡོན་ཅན། །གང་གི་སློ་གྲོས་སློ་ཡི་དབྱང་བ་ལེགས་བཤད་ནོར་འཛིན་ཁུར་ཆེན་དག་
གི་ངལ་སོར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས། སྤྱིག་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་རབ་དཀར་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ལུང་པོ་གཞུང་ཆུ་བོས་ལན་གཅིག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོ་བ་སྤོན་མ་རྣམས་སྤྱ་དག་བྱེད་ཀྱི་
དགོ་བ་བསྐྱབ་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུངས་པའི་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་དེ་ཡི་རྣམ་པར་
དཔྱོད་པ་རལ་བ་འཐུག་པོའི་ཅེ་མོ་དག་ལ་དཔལ་སྤྱག་སྤྱེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ནི་རང་ཉིད་
ཀྱིས་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཅོད་པན་དཀར་པོ་མཛོན་པར་བཅིངས་པའི་ཐོར་ཅོག་ཡོན་པོ་ས་
གསུམ་ཀྱི་སྤྱ་བ་ངན་པ་ཀྱན་གཞོན་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་གང་གི་སློ་གྲོས་སློ་ཡི་དབྱང་
བ་སྤྱག་པོ་ནི་ཆད་མ་སྤེ་བདུན་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ནོར་འཛིན་ཀྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་དག་གི་ངལ་སོའི་
གནས་སྤྱ་གྱུར། ཅེས་པའོ། །

རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ངལ་བ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་བྱིར་འགྲོ་
བའི་ཀྱན་དུ་ཆོངས་པའི་མཆན་མོ་དང་བྲལ་སྟོན་དུས་མཁའ་ལ་སྤྱིན་དཀར་བྱེད། །བརྒྱ་བྱིན་

གཞུ་ཡིས་ཁྱབ་པར་གྱིས་པའི་རི་མོ་རྣམ་པར་བྱུགས་ཀྱི་བྱ་མོའི་སྟོང་གཡོགས་བཞིན། །དབྱར་
 དུས་རྩ་སྒྲུབ་ཡོལ་བ་དང་མཚུངས་ལྟ་བུ་དེ་མེད་ཡིད་ཀྱི་མཁའ་ལ་རིགས་པ་ཡི། །ཁ་དོག་རྣམ་
 བྱུ་རི་མོར་བྱ་བྱིར་ལེགས་བཤད་འདི་ལ་སྒོ་གྲོས་ངལ་བ་ཅུང་ཞིག་བྱས། །ཞེས་གསུངས། དེ་
 བྱིར་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བའི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ཏུ་སྟོངས་པའི་མཚན་མོའི་སྒྲུབ་པ་དང་བྲལ་
 ཞིང་སྟོན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁར་སྒྲིན་དཀར་པོའི་འབྲེང་བ་དཀྱིགས་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཞུས་
 ཁྱད་པར་ལག་པས་གྱིས་པའི་རི་མོ་ལྟར་རྣམ་པར་བྱུགས་ཀྱི་བྱ་མོའི་སྟོང་གཡོགས་
 བཞིན་དུ། དབྱར་དུས་རྩ་སྒྲུབ་ཡོལ་བ་སྟེ་སྒྲིན་ནག་པོའི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་མཚུངས་པའི་འཛིག་
 ལྟ་མཐར་ལྟ་ལོག་ལྟ་སོགས་ལྟ་བུ་དེ་མེད་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་གསལ་སྟེ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་
 མཁའ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ལ། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་འཇའ་
 ཚོན་གྱི་ཁ་དོག་ལྟར་རྣམ་པར་བྱུགས་པ་རི་མོར་འགོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་རྩམ་པ་པོ་བདག་གིས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ངལ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་བྱས་
 སོ། །ཞེས་པའོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཞུ་ནི་འཇའ་ཚོན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བོད་སྐད་རབས་པའི་འབྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། གང་དག་ཤུགས་དྲག་
 གཡོ་བའི་རྒྱ་ལ་མཐུབ་ཅེའི་རྗེས་ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་འདི་དོན་འབྲེད་དོ་ལོ། །གཞན་ནི་རོལ་པའི་
 རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་དྲངས་པའི་རྒྱ་ནང་གཟུགས་བརྟན་དག་ལ་རྒྱ་བར་སེམས། །ཕལ་ཆེར་
 གཙོང་རོང་བྲག་ཆའི་སྒྲུབ་ཞིན་གཞན་ཟེར་རྒྱུས་པའི་སྤྱོད་དག་ནི་ཅི་ཡང་བྱེད། །དེ་དག་སྒྲིང་
 ལ་བྱམས་པ་རབ་བཞག་བདག་ནི་དེ་མེད་རིག་པའི་ལམ་འདིར་གོམ་པ་བཀོད། །ཅེས་གསུངས།
 མཁས་པར་རྒྱུ་ལ་གང་དག་ཤུགས་དྲག་པར་གཡོ་ཞིང་འབབ་པའི་རྒྱ་ལ་མཐུབ་ཅེས་གྱིས་པའི་
 རི་མོའི་རྗེས་དང་འདྲ་བར། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་སྟོན་རྒྱ་མེད་པར་འདོན་པ་གོམས་པ་
 ཅམ་གྱིས་གཞུང་དོན་འབྲེད་པར་བྱེད་དོ་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་འགའ་ཞིག་ན་གཡོ་ཞིང་རོལ་
 པའི་རྒྱང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པའི་དྲངས་པའི་རྒྱ་ནང་དུ་ཤར་བའི་རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་

ཟླ་བར་འཛིན་པ་ལྟར། གཞུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ནའང་མེད་པའི་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་རེ་ཡང་
དག་ཏུ་ཆོས་ནས་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་གཙོང་རོང་དོག་མོར་
འབབ་པའི་ཆུ་སྐྱེལ་ས་བྲག་ཆའི་སྐྱེལ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་གང་ཟེར་ཡང་
བསྐྱར་དུ་ཆོས་པའི་ལུ་ཙམ་གྱིས་གཞུང་དོན་འབྱེད་པ་དག་ནི་ཅི་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཕན་
གདགས་པའི་སྤྲད་དུ་སྤྲོང་ལ་བྱམས་པ་རབ་དུ་བཞག་པའམ་བཀོད་ནས་ཙམ་པ་པོ་བདག་ནི་དེ་
མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་འདིར་སློ་བྱོས་གྱི་གོམ་པ་བཀོད་དེ་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྟན་བཅོས་འདིས་ཐར་འདོད་རྣམས་གྱི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་
ཚུལ་ནི། རྣགས་གྱི་བྱ་མོའི་སྐྱེལ་ས་རབ་རྒྱས་མེ་ཏོག་སྟེ་མའི་ལན་བྱ་ལ་ནི་སྟེ་ཡི་རྒྱད་མངས་
མགིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་བ་དག །གཤོག་ཅེ་བསྐྱོད་པའི་བསེལ་ཡབ་འཕུར་ལྷིང་ཏ་རི་ཙན་
དན་ག་བྱར་འབྱུལ་བའི་དེ་བཟང་རྩེ་དད་ཕྱོགས་གྱི་མགོན་པོའི་འགྲམ་པ་ལ། །མི་མཉམ་འགྲོས་
ཙན་མཐུབ་མོས་བརྒྱས་པའི་རྩལ་ཐེགས་སུ་ཏིག་ཐེང་བའི་ན་རྒྱན་རིང་པོ་འགྲོག་པ་སྟེ་ཕྱོགས་
མ་ལ་ཡ་ཡི་རྒྱད། །སྤྲོང་ལ་རེག་པས་ཆ་ཟེར་ལུགས་ཀྱང་མྱད་པར་བྱག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་
ངས་པར་བདེ་ཞེས་འཛིན་ཏེན་པ་དག་ལ་མཆོན་སྟོགས། །རུ་ཞོས་སྟོས་པའི་རི་དྲགས་སུ་གྱ་
མིག་བྱམ་གྱར་ཅིང་མེ་ཏོག་པོན་པོ་མ་བྱ་རོལ་པའི་མཐུག་ཅིའི་རྒྱང་གི་བསྐྱོད་པ་ཙན། །རྣགས་
ཆལ་གནས་ན་བསམ་གཏན་བདེ་བས་ངས་པར་སེམ་ལྟན་ཞི་བ་དེ་ལ་དཔེ་མེད་ཅེས་ནི་ཐུབ་པ་
དག་ཀྱང་གཏམ་དུ་བྱེད། །སྤྲོང་རྩེ་རབ་དཀར་ལྟག་བསམ་དག་པའི་གྱ་ཆེན་ལ་ཞོན་དེ་མེད་
རིགས་པའི་སྐྱེ་བོ་འཛིན་འདོད་ཀུན་མཁྱེན་ནོར་བུ་དོན་གཉེར་བ། །གང་དེའི་སྤྲོང་ལ་ལེགས་་
བཤད་གཏམ་གྱི་ག་བྱར་རྒྱན་འདི་ཡང་དག་ཏུན་པའི་གདུང་སེལ་དགའ་བ་དེ་དག་རྣམས་གྱིས་
དཔེར་བྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས། རྣགས་ཆལ་གྱི་རྒྱང་འབྱུང་ཐེང་བ་བྱ་མོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་
པའི་ཡལ་འདབ་གྱི་སྐྱེལ་ས་རབ་རྒྱས་པའི་ཅེ་མོར། མེ་ཏོག་གི་སྟེ་མས་དུད་པའི་སྐྱེ་ཡི་
ལན་བྱའི་སྤྲོང་དུ་སྟེ་ཡི་རྒྱད་མང་གི་སྐྱེ་བྱ་བྱ་མགིན་པར་སྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་བ་དག་ནི།

འདབ་གཤོག་གི་ཅེ་མོ་མངོན་པར་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་གི་བསེལ་ཡབ་དང་བཅས། འཕྱར་ཕྱིང་གིས་
 ཏ་རི་ཅན་དན་གྱི་བྱེ་མ་དང་ག་བྱར་འཕུལ་བ་ལྟ་བུའི་དྲི་བཟང་གི་རྩིང་དེ་ཉིད་སྟོགས་ཐག་རིང་
 བོ་ནས་འོངས་པའི་མགྲོན་པོ་ལམ་གྱིས་དུབ་པ་དག་གི་འགྲམ་པ་ལ་སྤྱི་ཕྱི་མི་མཉམ་པའི་འགྲོས་
 དང་ལྡན་པའི་མཛུབ་མོས་བརྒྱས་པའི་རྩལ་ཚུའི་ཐིགས་པ་སྤྱི་ཏིག་ཐེང་བའི་ན་རྒྱན་ལྟར་རིང་
 བོར་འབབ་པའི་གདུང་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་སྟོ་སྟོགས་མ་ལ་ཡ་ཡི་རྒྱུ་དང་འགྲོགས་པ་ལུས་
 དང་སྤྱིང་ལ་རིག་པས་ཆ་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱུ་ནོན་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱག་སྟེ་ཆ་བས་གདུངས་པའི་སྟེ་
 བོ་ནམས་ནི་ངེས་པར་བསེལ་བའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་དག་ཡ་མཚན་
 དུ་སྟོགས་པ་དང་། གང་དུ་མ་ཡི་རྩ་ཞོ་འཕུངས་པའི་དགའ་བས་སྟོས་པའི་རི་དྲགས་སྤྱ་གུ་དུ་
 མ་གཉིད་ལོག་སྟེ་མིག་ཟེམ་བྱར་གྱུར་པའི་རྩལ་གྱིས་གནས་པ་དང་། མེ་ཏོག་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་
 བོན་པོ་མ་བྱའི་ན་རྒྱུང་འཛོ་སྟེག་རོལ་པའི་མཇུག་ཅེའི་རྒྱུ་གིས་ཐན་རྒྱན་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་
 དག་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་འོང་དཔེན་པའི་ནགས་ཆལ་གྱི་གནས་ན། དང་སྟོང་དུ་མ་བསམ་གཏན་
 གྱི་བདེ་བས་ངེས་པར་སེམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་གནས་པ་དེ་ལ་འདི་དག་ནི་དཔེ་
 མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་ཐུབ་པ་དག་ཀྱང་གཏམ་དུ་བབྱེད་ཅེས་པ་སྟེ་སྟོ་ག་དང་པོའི་
 སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ནམས་ངོ་མཚར་བའི་དཔེ་དང་། ཆོག་རྒྱུ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 གྱིས་བསྟན་པ་ནི་ཐུབ་པ་ནམས་ངོ་མཚར་བའི་དཔེའོ། །སྤྱིང་རྩེའི་བ་དན་རབ་དུ་དཀར་བ་གཡོ་
 ཞིང་ལྟག་བསམ་དག་པའི་གྲུ་ཆེན་ལ་ཞོན་ཏེ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་སྤྱ་བ་འཇིན་པས་སྤྱིད་
 པའི་རྒྱ་གཏེར་བཀྲལ་ཏེ་ཀྱན་མཐུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དོན་དུ་གཏེར་བའི་
 ཐར་འདོད་སྟེ་བོ་གང་དེའི་སྤྱིང་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་གཏམ་གྱི་ག་བྱར་
 གྱི་རྒྱ་རྒྱན་འདི་ཉིད། ཡང་དག་པར་ཏེ་ངེས་པར་དན་པའི་གདུང་སེལ་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་དེ་ལ་གོང་དུ་སྟོས་པའི་བདེ་བ་དེ་དག་ནམས་གྱིས་དཔེར་བྱ་བར་འོས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཟབ་ཡངས་རིགས་པའི་ཆུ་གཏེར་ནས་
 འཛོལ་ལོག་སྒྲིའི་རྒྱང་གིས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མིན་པ་ཉིད། །གང་སྒོ་རིན་ཆེན་རི་བོའི་མདུན་
 སར་མཁས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་བྱུང་བ་ཀན་པོའི་གཤོག་རྒྱང་དང་། །མཚུངས་པར་ཉེར་སྦྱོད་ཐུབ་བསྟན་
 རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་འདི་ན་ལྷན་པོ་གཞན་བཞིན་ནམ་པར་སྤང་། །དེ་ཡིས་ལེགས་བྲིས་རི་མོ་
 འདི་ཡང་འཛིན་ཉེན་གསུམ་ལ་རིགས་པའི་གསང་ཆེག་སྒྲུབ་བ་བཞིན། །མ་ལི་གསར་པའི་དོག་
 པ་དག །རབ་འབྱུང་རྩ་ཉི་འཁྲི་ཤིང་གིས། །ནགས་མཐར་མིག་དཀྱུས་རིང་པོ་ཅན། །རི་དྲགས་
 མོ་ནི་ཁེངས་ལྡན་བྱེད། །རིགས་པའི་དོག་པའི་སྐྱེད་ཆེང་ཅན། །ལེགས་བཤད་མེ་ཏོག་འཁྲི་
 ཤིང་འདིས། །སྒོ་གྲོས་མིག་ཡངས་དབྱིད་ཀྱི་ནི། །དཔལ་ལོ་སྐལ་བཟང་བྱེད་མིན་ནམ། །ཞེས་
 གསུངས། ཟབ་ཅིང་ཡངས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིགས་པའི་ཆུ་གཏེར་བསྐྱུགས་པ་ལས་ཐོན་ཞིང་།
 ལོག་སྒྲི་ཉེ་ལོག་ཏོག་གི་རྒྱང་གིས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མིན་པ་གང་གི་སྒོ་གྲོས་རིན་པོ་ཆེའི་རྩལ་
 བཅེགས་ལས་ཐུབ་པའི་རི་ཡི་དབང་པོའི་མདུན་སར། མཁས་སྒྲོམ་ནམས་སྒྲོལ་བར་འདོད་དེ་
 རྩོད་པའི་ངག་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱུང་བ་ཀན་པོའི་གཤོག་པས་བསྦྱོད་པའི་རྒྱང་དང་མཚུངས་པར་ཉམས་
 རྒྱང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ཉེ་འགོད་པའི་རྩམ་པ་པོ་བདག་ནི་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་
 གོས་ཅན་ཀྱི་གཞི་འདི་ན། རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་གཞན་བཞིན་དུ་སྤྱས་ཀྱང་བསྐྱུན་པར་མི་རུས་པའི་
 རྣམ་པར་སྤང་ལ། དེ་ཡིས་ཤོག་བྱའི་ངོས་ལ་རྣམ་པར་བྲིས་པའི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་རི་མོ་
 འདི་ཡང་འཛིན་ཉེན་གསུམ་ལ་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་གསང་ཆེག་སྒྲུབ་བ་བཞིན་དུ་མཛེས་
 མོ། །དཔེར་ན་མ་ལི་ཀ་གསར་པའི་མེ་ཏོག་གི་དོག་པ་ཉེ་པོ་པོ་དག་གིས་རབ་རྩ་འབྱུང་པའི་
 རྩ་ཉི་འཁྲི་ཤིང་མདོན་པར་གཡོ་བ་འདི་ཡིས། །ནགས་ཀྱི་མཐར་མར་མིག་དཀྱུས་རིང་པོ་དང་
 ལྡན་པའི་རི་དྲགས་མོ་གང་དག །བདག་གི་གནས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་དཔལ་དང་ལྡན་ནི་ཞེས་ཁེངས་
 པ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འབྲས་བྱའི་དོག་པའི་སྐྱེད་ཆེང་དང་
 ལྡན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མེ་ཏོག་གི་འཁྲི་ཤིང་འདིས། །ནམ་པར་དབྱོད་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་

མིག་ཡངས་པའི་ཐར་འདོད་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་དེ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །

བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་བཅུ་པ་པའི་ཚུལ་ནི། སྒོ་གྲོས་མིག་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་པས། །ལེགས་
བཤད་བརྗོད་ལ་འཕྱངས་པ། །དེ་ཡི་ཁ་ལས་སྒྱུགས་པའི་ཚིག་། །རིགས་ཚུལ་སྒྲུང་ཅིའི་རོ་ལྟན་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་གིས་མངོས་པའི་རྒྱ་པ་
རྒྱུ་པ་གང་གིས། མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གྱི་ལེགས་བཤད་བརྗོད་འཕྱངས་དོན་གྱི་བཅུད་ཡོངས་
སྒྱུ་འཕྱངས་པ་དེ་ཡི་ཁ་ལས་སྒྱུགས་པ་སྡེ་སྒྲས་པའི་ཚིག་རིགས་ཚུལ་སྒྲུང་ཅི་གསར་པའི་རོ་དང་
ལྟན་པ་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། །

མཁས་སྒྲིམ་གཞན་གྱི་རང་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། ར་སྒོ་དངུལ་ཚུའི་ཐིགས་པ་ནི། །ཁ་
 ཚུར་དྲག་པོས་བབྱང་བ་ལྟར། །རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས། །ཞིག་ཅིང་ཞིག་ཅིང་འགྱུར་
 བ་གང་། །དེ་ལྟའི་གཞུང་ལུགས་སྟན་སྟུལ་གྱི། །སྤང་བ་རིང་པོར་བརྟུན་པ་ཡང་། །བསོད་
 རམས་མིན་པའི་དཔོན་པ་ནི། །འཛིག་ཉེན་སྦྱང་ལ་ལྟུང་བ་བཞིན། །རིགས་པ་ཡི་ནི་མིག་ལོང་
 བས། །འཆལ་(འཆེལ)བ་རྒྱང་གི་དབྱུག་པ་དག །དང་པོ་མིན་པའི་སྒོ་གྲོས་གྱི། །ཁོམ་པ་གཡང་
 དུ་ལྟུང་བྱེད་པ། །དེ་དག་ཆོག་གི་སྟུ་བ་ནི། །ལྟ་ངན་བ་ཆའི་(ཚྭའི)རོས་བྱུང་གང་། །སྦྱང་པོར་
 འཛིན་པ་རྣམས་གྱི་སྦྱང་། །སྦྱང་པོ་མེད་པའི་ཚུ་གིང་བཞིན། །སྒོ་ངན་སྟབ་པའི་གཞུང་ལུགས་
 ལ། །ལོག་པར་འཁྱུང་དོད་གཡོ་ལྟན་པའི། །ཆོག་ནི་ལེགས་པ་ཆོལ་རྣམས་གྱི། །ཡིད་གྱི་རྗེང་
 བུ་རི་མར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། མཁས་པར་སྒྲིམ་པ་གང་གི་སྒོ་གྲོས་གྱིས་བསྟན་པའི་གཞུང་
 ལུགས་དག །དངུལ་ཚུའི་ཐིགས་པ་ཁ་ཚུར་དྲག་པོས་བབྱང་སྟེ་བཅོར་བ་ལྟར། དེ་ཡི་ཆོག་དོན་
 ལ་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་གིས་བཞག་པའི་བྱུང་མཐའ་
 མཐའ་དག་ཞིག་ཅིང་ཞིག་ཅིང་སྦྱང་པོ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པར་
 བཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་སྟན་སྟུལ་ཏེ་གཏི་ལུག་གི་ངན་རྟོག་སྟེལ་བའི་ཆོག་གི་སྤང་བ་རིང་

པོར་བརྒྱས་པ་དེ་ཡང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མི་དགོ་བའི་དབང་གིས། དང་སྤྱོད་གི་
 དམོད་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་ཀྱན་གྱི་སྟོང་ལ་སྦྱང་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 རོ། །དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་མིག་ནི་གཉི་ལྷག་གི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ལོང་བས་འཆལ་(འཆལ)
 བ་གཞན་མ་རྟེན་པར་རྒྱུད་གི་དབྱུག་པ་དག་ལ་སྦྱབས་བཅལ་ནས། དང་པོ་མིན་པ་སྟེ་འཕྲོག་
 པོའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གོམ་པ་བཀོད་པ་ན་སྒོ་སྦྱར་གྱི་གཡང་དུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་ཁ་ལས་
 འོངས་པའི་ཆེག་སྤང་རྒྱ་ཡི་ལྷ་བ་ནི་ལྷ་བ་ངན་པའི་བ་ཆའི་(ཆའི)རོས་བྱབ་པའི་གཞུང་ལྷགས་
 གང་དག། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོར་འཛིན་པའི་སྒྲན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ནི་སྟོང་པོ་མེད་
 པའི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱད་པའི་གནས་སོ། །སྟོ་ནི་ངན་རྟོག་གིས་གང་ཞིང་
 ཐུབ་པའི་གཞུང་ལྷགས་ནི་མ་མེད་པ་ལ་ལོག་པར་འབྱ་བར་འདོད་པའི་གཡོ་སྦྱ་དང་ལྷན་པ་གང་
 གི་ཆེག་ནི་ངན་སྦྱགས་ལྷ་བྱས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོལ་བའི་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་
 རྩིང་བྱ་ནི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་དེ་མ་ཅན་དུ་བྱེད་རོ། །

དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་མཁས་པ་རྣམས་སྤྲག་དོག་གིས་དམོད་པ་ལ་སྦྱོན་དུ་མི་ལྷ་བར་
 རིགས་ལམ་གྱི་གཞུང་དང་པོར་སྤྱོད་བའི་རྒྱལ་ནི། སྤྲག་དོག་དུག་གི་བུམ་པ་ནི། །སྟོང་ལ་ཡང་
 དག་བཟུང་གྱུར་པ། །དང་སྤྱོད་གཏུག་པ་དེ་དག་གི། དམོད་པའི་ཆེག་མདའ་སྦྱང་བ་ལ། །དམ་
 པ་སྟོབས་པ་དགོ་བ་ཅན། །རིགས་པའི་བདུད་ཅི་འཐུངས་གྱུར་པས། །ལེགས་པ་བྱས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་གཞུང་། །དང་པོ་འདོར་བར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས། གཞན་འབྱོར་ལྷན་ཆོགས་མི་
 བཟོད་པའི་སྤྲག་དོག་གི་དུག་རྒྱས་ལོངས་སྤྲ་གང་བའི་བུམ་པ་ནི་སྟོང་ལ་ཡང་དག་པར་བཟུང་
 བར་གྱུར་པའི་ལོག་པའི་བསེས་གཉེན་དང་སྤྱོད་གཏུག་པའི་ངང་རྒྱལ་འཛིན་པ་དེ་དག་གི་ངན་
 སྦྱས་ཀྱི་ཆེག་གི་མདའ་རྩོན་པོ་སྦྱང་བ་ལ་ཡང་ཡིད་ཁོང་ནས་འབྱུགས་པ་མེད་པའི་སྦྱེས་བྱ་དམ་
 པ་གཞུང་ལྷགས་ལ་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་པ་དགོ་བ་ཅན་རིགས་པ་དེ་མ་མེད་པའི་བདུད་ཅི་རོམས་
 པ་མེད་པར་འཐུངས་པར་གྱུར་པས་ལེགས་པ་སྟེ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སྐལ་པ་ལྷན་སྦྱས་ཆོགས་པ་དང་

ལྷན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་གཞུང་དང་པོ་ནམ་ཡང་འདོར་བར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །

བསྟན་བཅོས་འདིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པའི་
 ཚུལ་ནི། འཁོར་བ་མི་བཟད་འབྲོག་དགོན་ལས། །ཐར་འདོད་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ནི། །དེ་མེད་རིགས་
 པའི་ལམ་ནས་དངས། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའང་བསྐྱབས། །ཞེས་གསུངས། ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་གནས་
 འབྲོག་དགོན་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ནི། བདེན་བཞིའི་སྒང་
 དོར་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཡོངས་སུ་དངས་པ་
 ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་དང་། དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་མཐའ་དག་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཡོངས་སུ་དངས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་དོན་མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་
 བཟོད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་བྱིར་བདག་ལ་གྲགས་པའི་གསུང་། །སྟན་ཆད་བྱ་ལོན་གྱུར་པ་ནི། །ལྷག་
 མ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱིས། །འོན་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྟོང་ལ་ཆགས། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 བྱིར་ཚུལ་པ་པོ་བདག་ལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་དོན་མ་བཤད་
 པ་སྟན་ཆད་འཆད་དགོས་པའི་བྱ་ལོན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷག་མ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་མོད། འོན་ཀྱང་
 ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ཉིད་སྟོང་ལ་ཡོངས་སུ་ཆགས་པས་ཡང་ཡང་དགག་སྐྱབ་ཀྱིས་གཏན་
 ལ་འབེབས་པར་འདོད་དོ། །

ཚུལ་པ་པོ་རང་གི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་ནི། ལྷགས་ཀྱན་རྟོག་པའི་མགོ་བོ་ནི། །སྟོང་
 དང་ལྷན་ཅིག་འདར་བྱེད་ཅིང་། །ལོག་པའི་གཞུང་དང་སྟོང་པ་དག །ལྷག་ཅིག་ཚུལ་པོར་བྱེད་
 པ་གང་། །འདི་ལྟར་རིགས་པའི་བགོ་སྐྱེལ་ནི། །གསུང་རབ་ནོར་འཛིན་མཐའ་དག་གི་ཁོར་ལུག་
 རྣམ་པར་གཞོན་བྱེད་པ། །སྟོང་སྟོང་གོམ་པ་གཅིག་གིས་བྱེད། །ཞེས་གསུངས། ལྷགས་ཀྱན་ཏུ་
 འཁོད་པའི་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོག་པ་ཀྱན་གྱི་མགོ་བོ་དང་སྟོང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདར་བར་

བྱེད་ཅིང་། ལོག་པར་སྤྲོ་བའི་གཞུང་དང་སྤྲོ་བ་འཁོར་བ་དག་ལྟ་བུ་རྩལ་ལོར་ཏེ་འཛིག་
པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །བསྟན་བཅོས་འདིར་འབྱུང་བའི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པའི་
གོ་སྐབས་སམ་བགོ་སྐལ་དང་ལྟན་པ་བདག་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལོར་འཛིན་ཏེ་ས་ཆེན་
པོ་མཐའ་དག་གི་ཁོར་ལུག་གི་བར་དུ་གཞོན་པར་བྱེད་པའམ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྒོ་སྤྲོས་ཀྱི་གོམ་པ་
གཅིག་གིས་བྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་བཅུ་མས་པའི་དགེ་བ་བསྒྲོ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་པའི་ལམ་དུ་འབད་བྱས་
རབ་དཀར་དགེ་བ་རྒྱ་བའི་ཁུ་བས་སྤྲོ་བའི་བྱམ་པ་གང་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་དཔལ་ལམ་བདག་ནི་
སྤྲོ་བར་སྒྲ་མའི་ཞབས་སྤྲོས་སེན་མོའི་འདབ་བྲེང་སྤྲོ་བོས་མཆོད་པ་མི་གཏོང་བ་བཞིན། །དེ་ཡི་
ལེགས་བཤད་ཁ་ལ་འབྱུ་བའི་སྤྲོ་བའི་ལོག་འགྲོ་ལ་བཅེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་སྒོག་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་
ལུགས་འཛིན། །ཇི་སྤྲོ་ཀུན་གསལ་མཛེས་པའི་རྣ་ཆས་འཛིག་ཏེན་དགའ་བྱེད་དེ་སྤྲོ་གཏམ་
འདིའང་འགྲོ་ལ་རྣ་རྒྱན་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རིགས་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་
པའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་འབད་བ་བྱས་པའི་རབ་དུ་དཀར་
བའི་དགེ་བ་རྒྱ་བ་ཁུ་བའི་ཁུ་བ་ལྟ་བུས་སྤྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་བྱམ་པ་གང་བར་གྱུར་པ་ཇི་སྤྲོ་བའི་
བསག་པ་དེ་ཡི་དཔལ་ལམ་སྤྲོ་བོ་ལ་བཏེན་ནས། རྩམ་པ་པོ་བདག་ནི་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བ་འཛིན་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་རྩེ་བཅུན་རེད་མདའ་བ་དང་རྩེ་ཙོང་ཁ་བ་སོགས་དཔལ་ལྟན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཞབས་སྤྲོས་ཀྱི་པ་སྤྲོ་བའི་སེན་མོའི་འདབ་བྲེང་སྤྲོ་བོའི་གཙུག་གིས་མཆོད་པ་མི་གཏོང་བ་བཞིན་
དུ། རྩམ་དམ་པ་དེ་ཡི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཁའམ་ཞལ་གྱི་སྒོ་ལ་མཛོན་པར་འབྱུ་བའི་སྤྲོ་བ་
ཡིག་སྐལ་བ་དང་ལྟན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་དུ་བཅེ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་སྒོག་པ་སྤྲོ་བའི་
ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲོ་བའི་གསུང་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་
དག་འཛིན་པར་རུས་ཤིང་། ཇི་སྤྲོ་སྤྲོགས་ཀུན་གསལ་བའི་ནམ་མཁའི་ངོས་ལ་ཤིན་དུ་མཛེས་
པའི་ཉི་མའི་རྣ་ཆ་ཡོངས་སུ་འབར་བས་སྤྲོ་བའི་འཛིག་ཏེན་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་སྤྲོ་

ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་འདི་འང་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རིགས་ལམ་ནོར་བུའི་
ན་རྒྱན་ཏུ་ཉལ་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་པའོ།། །།

སྤྲུལ་པ། མཁས་གྲུབ་སློ་མཚོའི་ལེགས་བཤད་ངང་མོའི་དབྱངས། །སྟོགས་གྱི་བུ་མོའི་
ན་བར་འཁྱུད་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ངོ་མཆར་བཤར་གྱིས་འགྲོ་སྤྱོད་ལ། །བྲིས་པའི་རི་མོ་དབང་པོའི་
གཞུ་ལྟར་བཟ། །དེ་སྤྱིར་དབང་པོ་རྒྱལ་ཞིང་ཐོས་བྲལ་བ། །བདག་ལྟས་གང་གི་ཆོག་དོན་དཔག་
པར་དགའ། །འོན་ཀྱང་སྐལ་མཉམ་བུ་གར་སྒྲོན་མེའི་འོད། །འདེགས་སྤྱད་སྤྱི་བརྟོན་བསྐྱེད་དེ་
ཚུལ་འདི་སྤྲུལ། །དགེ་བའི་དངོས་པོ་སྒྲ་ཤེལ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །འཕྱངས་པའི་ཀྱ་མུད་དང་འབྲ་
གང་བདོག་དེས། །འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ལྷེ་ཡི་མདུད་སྟོལ་ཏེ། །ལེགས་བཤད་རོལ་མོས་ནོར་
འཇིན་གང་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གྱི་སྟན་ངག་གི་ཆོག་འབྲེལ་
རིན་པོ་ཆའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་དུར་སྤྱིག་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བ་སྤྱིད་ཞིའི་
གཙུག་རྒྱན་ཡུལ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་དོན་རྗེ་འཆང་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་
བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱོད་སྤྱི་ལྟར་ཁབ་ཆེན་པོར་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤྱ་འབྱུང་དུ་གསུང་འཕྲོས་གྱི་
ཞར་ལ། ཆོགས་བཅད་འདི་རྣམས་གོ་དགའ་བར་འདུག་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་གཞི་ཞིག་ཅོམ་བྱུབ་ན་ལེགས་འདུག་ཅེས་བཀའི་
མེ་ཏོག་སྤྱི་བོར་ལྷུང་བ་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཁོ་རྒྱུ་ཡང་རང་དང་སྐལ་མཉམ་རྣམས་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་
སྤྱིད་སྤྱིམ་ནས་ཐ་སྤྱད་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་སྟོ་ཁ་རྒྱུང་ཟད་སྟོགས་པ་ལྷུ་འའི་བཙུན་པ་ཡའཇམ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས་གྱིས་
དཔེན་པའི་གནས་མཚོག་ཐར་པ་ཅེར་སྐྱར་བ་སྟེ། ཆོགས་བཅད་འདི་དག་དུས་ཕྱིས་གྱི་སྟན་ངག་དང་ཆེས་མི་འདྲ་ཞིང་
པལ་ཆེ་བ་ནི་བསྐྱུས་བརྗོད་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་། དཔེ་རྒྱན་དང་། རབ་ཏོག་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱང་ཞིང་སྟན་ངག་
དམ་པོས་བཅིངས་པས་དགོལ་དགའ་བར་སྤྱང་ནའང་། སྤྱིང་ཁམ་དང་ཆོད་འཇོག་མ་བྱས་པར་ཡུན་རིང་དུ་འདིས་པར་
བྱས་ཏེ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་དགོངས་པར་མ་སོན་པ་གང་རིགས་བྱང་ཆེ་ཆོས་གྱི་སྟན་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་
གྱིས་བཅོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །མཛྲ་ཡོ།། །།

༡༡། །འཕགས་མཆོག་ཐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསལ་འདེབས་པན་བདེའི་
ཆར་འབེབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མདོར་བསྟུས་པ་བཞུགས་སོ། །

སྒོ་བཟང་རྒྱལ་ཀུན་དེ་མེད་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱོད་དཀར་འཇུག་པ་ལས་འོངས་ཤིང་། །བགྲང་
ཡས་བསྐྱལ་བཟང་འདིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་པན་དང་བདེ་བའི་ཀུ་མུད་ཆེལ། །མད་བྱང་འཕྱིན་ལས་
བསིལ་ཟེར་རྒྱ་མཆོས་ཀུན་དགའི་འདབ་མ་སྒོལ་བའི་དབྱིད། །བསྟན་འཛིན་བདེ་འབྱུང་གཙུག་
གི་རྒྱུ་རྒྱལ་རྒྱལ་དབང་སྤྱོད་རྗེའི་སྒྲ་བར་འདུད། །རྣམ་འདྲན་གང་གིས་རིགས་དུག་འཁྲོ་བ་
ཀུན། །ཐུན་རས་གཟིགས་དབང་མཆོག་གིས་རྗེས་གཟུང་སྤྲད། །དོ་མཆར་བསྟོད་པའི་འཕྲེང་
བ་སྤེལ་བ་ཡི། །ཆོག་འགྲེལ་མདོར་བསྟུས་རྒྱལ་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་རྗེ་སྒྲ་མ་སྤྱོད་ཞེས་གཙུག་རྒྱུ། རིས་སྤྱུ་མ་ཆད་པའི་སྤྱོ་པོ་མཐའ་དག་གི་
མགོན་སྤྱབས་དང་དབྱུང་གཉིན་དམ་པར་གྱུར་པ། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་
པ་ཆེན་པོ་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་སྟན་གྲགས་ཀྱི་བ་དན་དཀར་པོ་སྤྱོད་པའི་ཅེ་
མོར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཕགས་མཆོག་ཐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བསྟོད་པ་གསལ་
འདེབས་དང་བཅས་པ་པན་བདེའི་ཆར་འབེབས་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་
བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ། བརྩམས་པས་
གཞན་ལ་པན་པར་སྟོན་པ་སོགས་འཇུག་(མཇུག)གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱི་འགྱུར་ཕྱག་དང་མཐུན་པར་ཕྱག་འཆལ་བ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་
མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཐུན་ལོ་གི་ཤུ་ར་ཡ། ཞེས་
པ་སྟེ། རྣམ་ཐུག་འཆལ་བ། ཐུན་ནི་འཕགས་པ། ལོ་གི་ཤུ་ར་ནི་འདིག་རྟེན་དབང་ཕྱག །ཡ་

ནི་དགོས་ཆེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱུགས་བཅུད་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དག་གི་འཇིགས་སྐྱོམ་པར་མཛད་པས་རྒྱལ་བ་སྟེ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཞིང་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་གནས་སོ་སོར་འགྲོ་བས་ན་འགྲོ་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་སྟོང་རྗེས་ཀྱན་ཏུ་སྟེ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྟོང་རྗེས་ཐུགས་རྗེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འབྱུངས་པའི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྷན་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་འཕགས་མཚོག་སྟུན་རས་གཟིགས་ཞེས་བྱུགས་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲགས་པ། དམ་པའི་གནས་སུ་འཁྱེད་པར་བྱེད་པའི་མགོན་པོ། བདག་ཅག་ཀྱན་ཀྱིས་འཕྲལ་དང་ཡུན་ཏུ་བསྟན་པར་འོས་པ་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་རི་བོ་དང་འབྲ་བ་དེ་ལ་གྱུས་པས་འདུད་ཅེས་པའོ། །རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་ཞེས་པའི་རབ་འབྱམས་ནི། སྦྱིང་བཞི་པའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་བསྟོམས་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གོ། །དེ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་བསྟོམས་པ་ལ་གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་གོ། །དེ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་བསྟོམས་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་བར་མ་གཅིག་གོ། །དེ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་བསྟོམས་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་རབ་འབྱམས་གཅིག་ཅེས་མདོ་སྟེ་པལ་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་པའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ལ་བྱའོ། །སྟོང་རྗེ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བཞུགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་མི་གཉིང་བར་འབྲ་བས་དེ་ལྟར་བཞུགས་དོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྟོད་པ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟོད་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་མ་མེད་པའི་ཚུ་སྟེས་གསར་བ་སྟེ་བརྒྱ་གཞོན་རྒྱུད་དབྱུས་སུ་བསེལ་ཟེར་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོང་དུ། བརྒྱའི་འདབ་མ་ལྟར་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཞབས་གཉིས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞེངས་སྟབས་སུ་བཞུགས་ཏེ།

འདིག་རྟེན་ཏེ་སྒྲིང་བཞི་དག་ན་བཙོ་ལཱའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
ལྷམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་རེར་གསལ་བ་ཁྱོད་སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་གིས་མཐོང་བའི་མོད་ལ་སྒྲིང་སྟེ་ཡིད་
ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་ཞིང་ཀུན་ནས་དགའ་བ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །ཐུན་རས་གཟིགས་ལ་རིགས་
མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། འདིར་བསྟོད་པའི་ཡུལ་ནི་ཁ་སྤྲུའི་ཡིན་པར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་
བསྟན་ཅིང་རྩལ་པར་དམ་བཅའ་བའང་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིང་བསྟོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འགལ་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱའི་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
མགོན་པོ་ཐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཁ་བའི་རེག་པ་ལྷར་བསེལ་
ཡང་བདུད་ཀྱི་སྟེ་རྣམས་ལྷག་པར་སྟེག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་རི་ལྷ་བ་ལ་གཟིགས་
པའི་རེས་རོར་མཐའ་དག་སྟེ་མ་ལུས་པའི་མཆན་མའི་ཆོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲོས་པ་ལས་
འདས་གྱང་། རི་སྟོད་པ་ལ་གཟིགས་པའི་རོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤང་བ་
དང་། སྒྲིང་པ་སྟེ་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་བཀྲལ་ཡང་ལྷ་སྤྱ་མའི་སྒྲིང་པ་གསུམ་ཏུ་
སྐྱེ་བའི་སྒྲོས་གར་རྟག་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྤྱ་མ་དང་མིག་འཕྲུལ་རི་བཞིན་མགོན་པོ་ཁྱོད་
ཀྱི་མཛད་སྟོད་ལ་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ངོ་མཆར་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ་དེ་
དག་ལ་ཁུབ་པ་སྟོན་ཀྱི་མཆན་མའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྐལ་བ་དང་ལྷན་
པའི་སྐྱེ་བོས་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པས་སྐྱེ་བ་དང་ངལ་བ་མེད་པ་ས་གཞི་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། འདིག་
རྟེན་ཏེ་གདུལ་བར་བྱ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཏི་ཐུག་གི་ཐུན་པ་མཐར་ཏེ་ཟད་པར་མཛད་པས་ནི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་འབར་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་ཡིད་བསྟེག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བས་
ན་རི་བོང་གི་མཆན་མ་འདྲིན་པ་ཅན་ཀྱི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟོད་པ་ལ་གསུམ། སྐལ་བསྟོད་པ། གསུང་ལ་བསྟོད་པ། ཐུགས་

ལ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲིའི་རང་བཞིན་ལ་བསྟོད་པ། སྒྲིའི་ནམ་འགྲུར་མི་འདྲ་བ་
 ལ་བསྟོད་པ། སྒྲིའི་སྤྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚུལ་ལ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུཊ་རི་ཀ་སྟེ་བརྒྱ་
 དཀར་པོ་རབ་ཏུ་བཞད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཞལ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་མཛེས་སྤྱག་ཡོངས་སུ་སྟོན་
 ཅིང། རི་མ་མེད་པའི་དུང་དང་ཚུ་ཤེལ་ལྟར་རབ་ཏུ་དཀར་ཞིང་ལྟ་ན་སྤྱག་པ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
 ལང་ཆོ་ཅན་ཁྱོད་ནི། བསམ་ཡས་ཏེ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་རྒྱ་མཆོ་རྒྱས་པའི་
 དབྱས་ན་འཛིན་ཏེན་མཐའ་དག་པོངས་པ་ལས་སྒྲོལ་བར་མཛད་པའི་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་
 ཅེད་འཛོལ་རོལ་བ་དང། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དང། རྒྱལ་སྤྱི་ཏེ་བྲང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་དང། ཏྲ་མ་གྱིན་དང་མི་གཡོ་བ་སོགས་ཁྱོ་བོའི་དབྱང་ཆོགས་གྲངས་མེད་པའི་
 འཁོར་འདུས་པའི་དབྱས་ན་ཡོངས་སུ་བཟིད་དོ། །མེད་འཛིན་པ་དང། རྒྱ་གྲུང་དང། སྤྱལ་བ་
 ངན་པ་དང། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པའི་འཛིན་པ་དང། ལ་སོགས་བས་བསྐྱས་པ་སེང་གེ་དང། སྤྱལ་
 གདུག་པ་དང། ག་ཟའི་འཛིན་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་གནས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་
 ལྷུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱ་ཡིས་ནམ་པ་དུ་མར་གཅོས་པ་ཀུན་མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱི་སྤྱགས་མེད་
 འོད་ཟེར་རྒྱ་བ་བཀྲས་པ་དང་འདྲ་བའི་ལུ་གྲུ་རྒྱད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གནས་དེ་ལས་ཏེ་བར་
 འདས་ནས་ལྷ་ཡི་དཔལ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་བདེ་བ་མཆོག་ལ་མཛོན་པར་
 སྦྱོར་བར་མཛད་དོ། །དེ་ཞིམ་པའི་མེ་ཏྲིག་གི་སྤང་བས་མཛེས་པའི་དབྱ་སྒྲིའི་ལན་བུ་སྦྱི་བོར་
 བཅིངས་པ་ནམ་མཁའི་འོད་དང་རབ་ཏུ་འདྲེས་པ་སྟེ་མཐོན་མཐིང་གི་མདངས་འཛིན་ལ། རྒྱལ་
 བའི་དབང་པོ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་སྦྱ་རིགས་གྱི་བདག་པོའི་ཅོད་པན་གང་གི་དབྱ་ལ་མཛེས་པ་
 དང། སྤྱག་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་མཛད་པའི་མཛུབ་མོའི་རྩེ་མོ་ལས་བབས་པའི་བདུད་ཅི་དཀར་
 པོའི་ཐེགས་པ་ནི་སྤྱ་ཏྲིག་གི་འོད་ཆགས་པ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་ཏྲིག་ཏུ་ལྷུང་བས་ཡི་དྲགས་ཀུན་
 གྱི་བཀྲས་སྒྲོལ་གྱི་གདུང་བ་འཛོལས་པར་མཛད་ཅིང། སྤྱག་གཡོན་པ་སྤྱ་བུར་གྱི་ངོས་ལ་བཏྲན་
 པའི་འགྱིང་བག་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཙང་མ་སྟེ་དེ་མས་མ་སྤྱགས་པའི་སྤྱ། སྒྲིའི་ཞབས་རྒྱལ་

ལ་ཆངས་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་བྲབ་འདུག་དང་
 དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་སོགས་དེགས་ལྡན་ཀུན་གྱིས་མགོ་བོས་འདུད་པས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མཆན་ལ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཅེས་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མགོན་པོ་ཁྱོད་ནི་སྐབས་འགའ་ཞིག་
 ཏུ་འཁོར་ལོ་དང་། བརྒྱ་དང་། མདའ་དང་། གཞུའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་སྟེ་བརྒྱན་
 པའི་སྟོང་ཕྱག་གི་གངས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་དང་། སྤྱན་ཡང་སྟོང་ཕྱག་མངའ་བ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་
 པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། སྐབས་ལ་ལར་བསམ་
 སྟོར་གདུག་པ་ཅན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་ཏེ་མགོན་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་འཕགས་པ་སེང་གའི་
 སྤྱོད་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་ནི་འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་དང་། འཕགས་པ་མགྱིན་པ་སྟོན་པོ་
 དང་། ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་ཏ་རི་ཏ་རི་ཏ་རི་ལ་ཞོན་པ་དང་། ཏ་ལ་ཏ་ལ་ལ་ཞོན་པ་སོགས་
 སྤྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་ཆོ་འཕྲུལ་འབྱེད་པ་དང་། རེས་འགའ་བགེགས་དང་འབྱུང་པོ་མཐའ་
 དག་འཛོམས་པའི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་ཏ་མགྱིན་དང་། ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་སྟེ་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་
 པའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་དྲག་བྱུང་གྱིས་ས་གསུམ་ཀྱི་དྲུའི་འཁོར་འགས་
 པའི་དྲག་པོའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་སྟོན་ཡང་། གང་གི་ཕྱགས་ནི་བཅེ་བ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཡོ་བ་མི་མངའ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁའི་ལམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གངས་མཐའ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 དེ་དག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཆུངས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱལ་པ་དེ་སྟེད་ཅིག་ཕྱོགས་དུས་
 ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྟོན་ཡང་། ཀུན་སྟོང་གི་རྟོག་པ་བ་སྤྱི་ཅེ་ཅམ་གཡོ་སྤྱམ་དུ་བབྱིད་པར་འོས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁར་ཆར་སྤྱིན་འཇིགས་པ་ལས་ནི་རྒྱ་ཆར་འབབ་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ལ་
 འབད་ཅིང་རྩིས་བའི་རྟོག་པ་མངའ་བ་མ་ལགས་སོ། །

གཉིས་པ་གསུང་ལ་བསྟོད་པ་ལ་གསུམ། དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ།
 ཕྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་

སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་པ་འགར་ཡང་འགྲོ་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྩོད་གྱི་ཆོག་ནི་ཡོངས་སུ་སྤངས་གིང་། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རང་རང་གི་སྒོ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འགག་པ་མེད་པའི་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་
 རྩལ་གྱི་གྲངས་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལམ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ལས་བ་ཉི་བར་སྟོན་
 པར་མཛད་པ། མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་གང་ཟག་སུ་ཡིན་པར་སྤྱང་ཡང་དེ་ཡི་མོད་ལ་བཀའ་
 ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་སྟེ་གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཟེའི་
 རྒྱུད་མངས་སོར་སོས་བསྐྱལ་བའི་སྒྲ་དང་འཐབ་པ་སྟེ་འདྲེས་པའི་ཡིད་འོང་ན་རྒྱུད་གི་སྒྲ་ལྟ་བུར་
 ཡིད་དུ་འཐད་པ་སྟེ་འབབ་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤིང་བའི་འདོད་
 པ་མ་ལུས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་ལ། རྣམ་མཁའའི་ཁྱོད་ཀྱན་བྱུང་བའི་འབྲུག་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་ཟབ་མོ་སྟེ་མཐོན་པོར་འབྱེན་ཡང་། དེ་ཡི་མོད་ལ་འཛིན་པ་པས་སྒྲག་པའི་སྒྲེ་
 བོ་དེ་དག་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོག་ས་མིང་གི་ལྟག་མ་ལྟ་བུར་ཞི་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གང་ཞིག་འཁོར་བ་བ་རྣམས་ཉག་ཏུ་སྐད་ཅིག་གིས་གཡོ་བའི་ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲེ་བའི་འཆིང་བ་
 ཡང་དག་པར་གྲོལ་བའི་སྐད་དུ་གསུང་དབྱངས་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྷན་པ་སྐད་གསང་མཐོན་པོར་
 སྒྲོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ་གཤེགས་པའི་
 རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གསུང་
 གི་འཁྱོར་བ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་དབང་ལྷག་ཁྱོད་ནི་འཛིན་ཉོན་ཀུན་གྱི་སྒྲ་མར་གྲགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐུགས་ལ་བསྟོད་པ་ནི། སྒྲེ་བོ་གང་དག་རང་ལ་སྒྲུག་པ་སྟེ་གཅེས་པ་ཉིད་ཡིན་
 ཀྱང་ངེས་འགའ་ཁྱོ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ཉི་གསོད་པ་སྟེ་སྒོག་དང་འབྲལ་བར་བརྩམ་མོད། ཁྱོད་
 གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་མས་སུ་དང་འདྲ་བར་ཉག་ཏུ་དགོངས་ནས་དེ་དག་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་
 ཆ་ཅམ་མཛད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་བཏང་བས་ན་སྒྲེ་བོ་བདག་འདྲ་
 བ་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཆ་ཅམ་ལ་ཡང་མི་ཕོད་པ་སྟེ་འགྲན་པར་མི་

རུས་ཤིང་། ག་བུར་དང་། ཅན་དན་དང་། ལུ་ཤིར་ལ་སོགས་པའི་ཆབ་ཀྱིས་སྤངས་པ་ལྟར་བསིལ་
བའི་ཞི་བའི་གཟིགས་སྤངས་ནམ་ཡང་མི་འཇུག་པར་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་པོ་མཐའ་དག་སྦྱོར་གྱི་
རས་སམ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བཅའ་མོད་ཀྱི། སྤྱོད་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་དང་སྤྱང་བ་ཡུལ་གྱིས་
བརྒྱས་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་བདེན་པར་མ་བྱུང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྤྱང་བའི་སྤྱང་བ་མཐའ་
དག་རུབ་སྟེ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
སྟེ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱུགས་དགོངས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་མཆོག་གིས་རྟག་
ཏུ་འབྱུང་བཞིན་འབད་ཅོལ་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །

གཉིས་པ་གསལ་བ་གདབ་པ་ལ་བཞི། ངན་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོབ་པར་གསལ་བ་གདབ་
བ། བདེ་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོབ་པར་གསལ་བ་གདབ་བ། སྟོགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོབ་པར་
གསལ་བ་གདབ་བ། རོན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔྱལ་
བ། ཡི་དུགས། དུད་འགྲོ་རྣམས་སྒྲོབ་པར་གསལ་བ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོགས་ཀྱན་རབ་
ཏུ་འབར་བའི་མེ་ལྷེ་བར་མཆོམས་མེད་པར་གཡོ་བས་སྟེག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཁ་གནམ་ས་ལྟར་
གདངས་བ། མིག་ཅུང་མར་པོ་སྤང་མིག་ཏུ་ལྟ་བ། ཁྱོས་ཤིང་རྩམས་པའི་གཤེད་མས་ཁོར་ཡུག་
ཀྱན་ནས་བསྒྲོར་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུ་སོད་སོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མཆོན་ཆ་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་བངས་ཁྱེན་མའི་ཁུ་བ་འབར་བའི་ཁྱོད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་
འཆེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆ་དཔྱལ་གྱི་གནས་སུ་བདུད་ཅིའི་
ཆར་རྒྱན་བསིལ་བ་ཕབ་སྟེ་གང་བས་རེག་པས་སྒྲོབ་པ་དང་། གངས་རིའི་སྐབས་སུ་ཤ་ལྷགས་
རུས་པ་རྣམས་སོ་སོར་འགས་པར་བྱེད་པའི་ཁ་བ་བྱ་ཡུག་གི་རེག་བྱ་གང་བས་ཉེན་པའི་གང་
དཔྱལ་བ་རྣམས་རྩོ་བས་རེག་པས་བསྐྱུབ་ཏུ་གསལ། གཉིས་པ་ནི། ལྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་དང་
མཚུངས་ལ་མགྱོན་པ་ཆ་བས་འགག་ཅིང་། ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱང་ལག་བཞི་ཅུ་ཐུན་བཞིན་དུ་སྤྱ་བ་
དང་ལུས་སྐྱམས་ཤིང་རིད་ལ་ཐལ་བས་རབ་ཏུ་གཡོགས་བ། ལྟོ་ཆོགས་པན་རྒྱན་འཐབ་པ་ལས་

མེ་ཡི་ཆ་ཆ་འབབ་པ། རྩ་ཁྱུང་ཆེན་པོ་དག་ལ་འང་མིག་གིས་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱམས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ཉལ་ཏུ་བཟའ་བཏུང་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་ངལ་བ་དང་། བགྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་གདུང་
བའི་ཡི་དྲགས་ནྐམས་ལ་ཟས་གོས་དང་བདུད་ཅིའི་ཆར་བ་སྒྲོལ་བར་མཛོད་ཅིག །གསུམ་པ་ནི།
ཟས་ཁམ་གཅིག་ཙམ་གྱི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་སྤེད་པའི་དབང་གིས་སྤྲ་མོའི་བདེ་བ་དེའི་སྤྲད་
དུ་རང་ཉིད་ལ་གཅེས་པའི་སྒོག་གྲང་ཡལ་བར་འདོར་བར་བགྱིད་ལ། སྤང་དོར་གྱི་ནྐམ་བཞག་
འགའ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་སྐབས་མི་སྤེད་པ་སྟེ་མི་ཤེས་པ་དང་། དབྱེབས་དང་ཁ་དོག་མི་སྤྱག་
པ་སྟེ་མི་མཛེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་དམན་པ། མི་ལྟར་འབྱེད་སྟེ་མི་འགྲོ་བར་དུད་
དེ་འགྲོ་བས་ན་དུད་འགྲོ་ཞེས་བཛོད་པ་ནྐམས་ནི་དུས་སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་སྤྲིག་པ་ལས་སྒོ་ལོག་སྟེ་
དགོ་བ་སྤྱབ་པའི་བྱན་པ་གསལ་བོ་ཐོབ་ཅིང་ནྐམ་པར་ཀུན་ཏུ་བདེ་བས་འཆོ་བ་སྤུལ་དུ་གསོལ།

གཉིས་པ་བདེ་འགྲོ་བ་ནྐམས་སྒྲོབ་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་
འོད་ཟེར་འབར་བ་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆངས་པའི་
རྒྱལ་པོ་མི་མཛེད་བདག་པོའི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཡང་ནྐམ་ཞིག་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན་མི་ཉལ་པའི་ངང་རྒྱལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉམས་ནས་ཆ་བའི་
དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ། མནར་མེད་པའི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་ནས་ཤ་ཆོག་པ་ཙམ་དུ་
མ་ཟད་དུས་པ་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ཡང་མེའི་རང་བཞིན་དུ་འབར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་
གང་ལ་རེག་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྤྲེད་པའི་དར་གྱི་མལ་སྟན་འཇམ་པོ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྲོན་
ཤིང་དང་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་གཏམས་པའི་སྤྲེད་མོས་ཆལ་གྱི་དོགས་སུ་ལྷའི་བུ་མོ་ནྐམས་
དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་ཅེ་བའི་ལྷའི་བུ་ཉིད་གྲང་ཆེ་འཕོས་ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ། འགྱུར་བྱེད་གྱི་
ཁྲོ་རྒྱ་ཁོལ་མ་འཕྱང་ཞིང་ལྷགས་གྱི་ཆེར་རྒྱོན་གྱིས་གང་བའི་ཐང་ལ་དཔྱལ་བསྐྱང་ནྐམས་གྱིས་
འབད་པ་སྟེ་པན་རྒྱན་དུ་དུད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་ཟད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ལ། མཐོ་བ་ཉིད་
དེ་སྟེ་དང་མིའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ནྐམས་གྲང་མི་རིང་བའི་དུས་སུ་ཆེ་འཕོས་ནས་རིགས་དམའ་

བར་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱལ་པོས་བསྐྱུན་བཤམ་བརྟེན་པའི་བྱ་གྱི་ཐ་ཤེས་ཏེ་འགྱུར་བ་དང་། གཞོན་དུས་ཀྱི་
ལང་ཆོ་འདི་ཡང་ཡུད་ཀྱིས་ཏེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བར་ཉམས་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་སྟེ་
མཐུག་གི་མེ་ཏོག་བ་མོས་སྐད་ཅིག་ལ་ཉམས་བར་བྱེད་བ་རིམ་བུ་དང་། མེད་ས་སྟོན་གྱི་འགྱུར་
བ་འདི་ཡང་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་བ་ན་འདྲོར་བར་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པ་ནི་བརྟན་
པོ་སྟེ་གཡར་པོའི་རྒྱན་ལ་དགའ་བར་སྐྱམ་བ་སྟེ་སེམས་པ་བཞིན་དང་། བདག་དང་བདག་འདྲའི་
སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་སྟོན་གྱི་གསེབ་ནས་སྟོག་གི་འོད་ཟེར་འགྱུ་བ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་ཅམ་སྟེ་
ཡུན་ཐུང་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྒྲུང་བཤམ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་སྟེ་ཆེ་འདི་
ཡི་པ་རོལ་སྟེ་བ་བྱི་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྤར་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ཐག་བསྐྱེད་ས་པ་སྟེ་སྤར་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་འདྲིས་མ་སྟོང་བའི་བར་དོའི་ལུས་སྟོང་སྟུག་པོར་སྤར་སྟོགས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་གནས་སྐབས་
སྟེ་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་སྟོགས་མེད་པར་འབྱུངས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་སྤྱད་དུ། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་
སྟེ་རུང་བའི་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་གཡོ་སྤྱུ་ཡིས་མགོ་བསྐྱོར་ཏེ་སྟོང་ལ་
གནས་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བསྐྱུས་པར་གྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཅག་མགོན་མེད་པའི་ཉམ་
ཐག་རྣམས་གོང་དུ་སྟོས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་འཕགས་མཆོག་སྟོན་
རམ་གཟིགས་སྟོན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཐུག་གིས་དང་དུ་གསོལ།

གསུམ་པ་སྟོགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྟོབ་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། གངས་
ཅན་ཏེ་ཁ་བས་གཡོགས་པའི་རི་ཡིས་སྟོགས་དང་སྟོགས་མཆམས་བསྐྱོར་བའི་བོད་ཡུལ་གྱི་
ཞིང་འདིར་རྣམ་འདྲེན་ཤྱུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོལ་དམ་པ་སྟོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་
དུ་གནས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྟོགས་མའི་སྟོན་གྱིས་སྟོགས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་བྱེད་པར་རྩོམ་
བ་པལ་ཆེར་སོ་ཐར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་གོས་དང་བྲལ་ཞིང་གཅེར་བུ་ལྟ་བུར་ངོ་
ཆ་སྤངས་ནས་ནི་བྱིམ་པའི་སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་ཡིད་དགའ་བས་བསྟན་ཅིང་དེའི་ངོ་ལ་གཙོ་བོར་
ལྟ་ཞིང་དམ་པས་སྤྱད་བ་སྟེ་སྟོགས་པ་མི་དག་པའི་ལས་ལ་འཐུག་པར་བྱེད་ལ། གྱེ་མ་ནི་སྟོབ་པའི་

ཆོག་གོ། ད་ལྟ་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་རུབ་
 ཕྱོགས་གྱི་རི་བོའི་ཕག་ཏུ་རུབ་ལ་ཉེ། སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ས་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བ་བརྩའི་
 ཁྲིམས་གྱི་ཇེས་སུ་མི་འབྲང་བར་རང་གི་འདོད་པ་ཅམ་གཙུག་པོར་ལྟར་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་ནང་
 བན་ཚུན་འཐབ་ཅོད་འབྲུག་ལོང་བྱེད་ཅིང་དམའ་བ་སྟེ་བྲན་རྣམས་ལ་གཞོན་ཅིང་འཆེ་བར་བྱེད།
 དམན་པ་སྟེ་འབངས་རྣམས་ནི་རང་གི་གཙུག་པོས་ཏྲ་བ་ལོག་ལ་བཀོལ་ཞིང་། ཟས་བཟང་པོ་
 བར་ཞོག་གྱི་ན་སྟེ་དམན་པའི་ཟས་ཀྱང་རྟེན་བར་དཀའ་བ་སོགས་མི་བཟད་སྟོགས་མ་ལྟ་བུ་
 བའི་ངང་ཚུལ་འདི་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་བཏང་
 སྟོམས་མཛད་དེ་བཞུགས་ལགས་ན། སྟོན་གྱི་དུས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉམ་ང་བའི་གནས་ལས་
 སྟོབ་པར་ཐུགས་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡིས་ཅི་འཆལ་ཉེ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞིང་ཁྱོད་གྱི་འབངས་སུ་གྱུར་
 བ་བདག་ཅག་རྣམས་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་སུ་ཞིག་སྐབས་ལ་བསྟེན། མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱི་མཆན་ཡང་
 གྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་ཉེ་སྟེ་པོ་གང་ཞིག་གིས་ཐོས་པའི་མོད་ལ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་དང་།
 ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་བསྟེན་བཀྱར་
 བའི་ལས་དང་། མགོན་པོ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུག་ཁྱོད་གྱི་མཆན་ཅམ་དད་པས་འཛིན་
 བ་གཉིས་འབྲས་བུའམ་ཕན་ཡོན་མཚུངས་སོ་ཞེས་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཐུབ་པ་བཙུག་ལྟར་
 གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པ་བདེན་པའི་ཆོག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་རྣམས་
 ཁྱོད་ལ་རེ་ཞིང་སྟོས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན། མགོན་པོ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཕྱོགས་
 གཞན་དུ་གཡེལ་བའི་ཐུགས་སྤངས་པ་ཁྱོད་གྱིས་སྟོགས་མའི་དུས་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོབ་
 ཏུ་གསོལ།

བཞི་པ་དོན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱིར་གསོལ་བ་གདབ་པ་
 དང་། བྱེ་བྲག་རང་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་གསུམ་གྱི་སྟེ་བོ་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཉེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཉེ་བར་

བསྟེན་པ་དང་། ལས་མི་དག་གི་ལས་འབྲས་ལྟ་བུ་བསྟེན་པ་ལྟར་འབྲུང་བ་དང་། ལས་དག་གི་ལས་འབྲས་ལྟ་བུ་བདེ་བ་འབྲུང་བ་སྟེ་ལས་དག་གི་ལྟ་བུ་ལྟར་འཆོལ་བར་འབྲུང་བའི་གནས་ལ་ཡིད་ཆེས་བའི་སྒོ་ནས་དད་ཅིང་ཉག་ཏུ་དག་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རིས་སྣ་ཆོག་པ་འཁམས་མི་འདྲ་བ་དང་སྐལ་བ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་འཆོལ་བའི་ཞི་བ་དང་ཁྱོད་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་ཆོ་འཕྲུལ་དབག་མེད་ཀྱིས། སྲིད་པ་སྟེ་འཁོར་བ་ཉམ་ང་བའི་གནས་འདིར་ལྷུང་བའི་གཉེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་དུ་གསོལ། གཉིས་པ་ནི། མགོན་པོ་གང་ལ་རབ་ཏུ་གྱུས་པས་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་པོ་བདག་གྱང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱེད་པ་སྟེ་ཉོག་པ་འཁོར་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མ་མེད་པ་དང་སྲིད་པ་སྟེ་བསྟེན་པ་ལྟར་བཞུགས་དུ་ཤེས་ནས་དེའི་ཐུན་ཆོག་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལྷུགས་དག་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱོར་འདོད་ཁུར་དུ་འབྱེད་བའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྦྱོར་བ་དུ་མར་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། འདིས་ནི་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པ་དང་། སྒྲིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་རབ་དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་པམ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་མཐུ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་ཡིད་ལ་དགའ་བ་དབག་མེད་འབྲུང་བ་དང་ལྷན་པའི་མདོ་དང་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དུས་ལྷན་རིང་པོར་སྦྱོང་བར་གྱུར་ཅིག །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསྟོད་པ་འདིས་འགྲོ་བ་ལ་པན་པར་སྦྱོན་པ་དང་། བསྟན་བཅས་མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་སོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུས་པས་ཐོབ་པ་དང་སྒྲངས་པས་ཐོབ་པའི་སྒོ་གྲོས་དམན་ཡང་ཅུ་མ་པ་པོ་བདག་སྟེ་ཁོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་དད་པའི་འོ་མ་ཆོ་བྱེན་དུ་འབྱུང་བའི་མཐུས། མགོན་པོ་སྐུན་རས་གཟིགས་ལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྦྱོར་བའི་ཆོག་གི་འབྲེང་བ་རབ་ཏུ་མཛུས་པའི་དབུ་བ་དཀར་པོ་ཡོངས་

སྤྱོད་པ་འདི། ལྷེས་བཟླག་གམ། རྩ་བས་ཐོས་སམ། ཡིད་ལ་བྱན་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་སྤྱིག་པ་
མི་དག་གི་བའི་བྱི་མ་རྩམ་པར་དག་ཅིང་། ལྷོ་ལྷོགས་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་གྱི་ཞིང་དུ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དང་
རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་དུས་ལྷུར་བ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་
བར་ཤོག། །གཉིས་པ་ནི་གོ་སྤོམ་། །

སྤྱིས་པ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་མཁྱེན་ཡངས་ཀུན་གསལ་ལས། །འོངས་པའི་བསྟོན་
ཆོག་བདེ་འབྱུང་གཙུག་གི་རྒྱ། །གང་འདིས་དད་པའི་རྒྱ་མཆོ་འཕེལ་བྱེད་ཅིང་། །སྐལ་ལྷན་ཡིད་
ཀྱི་ཀུ་ལུང་མགོ་ལྷོག་ལྷེམ། །སྤྱོད་པ་དམན་ཞིང་ཐོས་པའི་ལོ་རྒྱུ་དང་བྲལ། །བདག་འབྲས་གཞུང་
འདི་དགོལ་བར་མི་རུས་མོད། །འོན་ཀྱང་དོན་གཉེར་སྤྱོད་པས་ནན་ཏན་དུ། །བསྐྱལ་བར་གྱུར་ཆེ་
གཡར་ཁལ་ཅམ་དུ་སྤྱར། །དག་བས་བདག་སོགས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན། །འཕགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་མི་གཉིས་པ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །འཛིན་
ཉིན་དབང་ལྷག་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །ཅེས་རྗེ་སྤྱོད་པ་ལྷོ་ཞིའི་གཙུག་རྒྱལ་བའི་བདུན་པ་ཆེན་
པོས་མཛད་པའི་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཕན་བདེའི་ཆར་འབེབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མདོར་
བསྐྱུས་པ་འདི་ནི། ལྷེས་པའི་གནས་མཆོག་ལྷལ་དབུས་རི་བོ་དག་འཕེལ་གྱི་གནས་བརྟན་སྤྱོད་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བསྐྱལ་དོར། །འབྱུང་བ་དཀོན་མཆོག་འཛིན་མེད་དབང་པོའམ་མིང་གཞན་འཇམ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཆོས་
སྤྱོད་པ་བཟླ་ཤིས་འབྲེལ་དུ་སྤྱར་བའོ། ། །

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མེད་གི་བསྟོན་འགྲེལ། བར་དོ་འབྲང་སྒྲིལ་གྱི་
མཆན་འགྲེལ། མགོན་པོའི་སྐུ་བ་ཐབས་གྱི་རྣམ་བཤད་དང་
བཅས་པ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་རྟོ་ལྟ་ཡ། དབང་སྟོན་ནམ་མཁའི་མངེས་མ་དང་འགྲོགས་མཆམས་
སྟོན་གར་གྱིས་རོལ་བ་བཞིན། །ཤིན་རུ་ཡིད་འཕྲོག་ལྟ་བས་མི་རོལས་གྲར་གྲུམ་མི་རོག་རྒྱས་
བའི་ཞལ། །མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཚོངས་བ་ཀྱན་འཛམས་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་སྒྲིལ་བའི་ལྟ། །འཇམ་
དབྱངས་ཞབས་སྒྲིལ་བརྒྱའི་འབྲང་བས་སྒྱི་བོར་སྐལ་བཟང་འཛིན་གྲར་ཅིག །བདེ་གཤེགས་
བསྟན་པ་གངས་རིའི་སྤུལ་གནས་དགེ་ལེགས་ལུས་སྟོབས་རབ་རུ་རྒྱས། །དཔལ་ལྷན་ལུང་གི་
རལ་བ་རབ་གཡོ་བྱེ་མེད་རིགས་བའི་སྤར་མོ་ཡིས། །ཚོལ་ངན་སྒྲུང་པོའི་སྒྲིལ་བུམ་པལ་མཛད་
སྐལ་བཟང་རི་དྲགས་བྱེ་བའི་གཉེན། །སྒྲིགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲིལ་བའི་མེད་གེ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་
པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །དབྱངས་ཅན་མགྱོན་བའི་ཀྱ་མུ་ད། །གང་གི་དཔལ་གྱིས་བུམ་བྱེད་
བ། །སྟན་ངགས་(དངགས)འོད་སྟོང་ལྷན་པ་ཡི། །བྱེད་བར་མ་ལུས་སྤུ་ཡིས་རོགས། །འོན་ཀྱང་
སྐལ་མཉམ་དོན་གཉེར་གྱི། །ཡིད་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བའི་བྱེར། །ཆུ་ཐིག་ཅམ་ཞིག་རྣམ་དཔྱོད་
གྱི། །སྟོམ་བར་ཐོགས་ཏེ་གར་བྱེད་དོ། །སྟན་ངག་སྒྲུང་ཅིའི་དོ་ཤལ་ཅན། །ལེགས་བཤད་གསེར་
གྱི་བུང་བ་འདི། །སྐལ་བཟང་འདབ་སྟོང་ལྷན་རྣམས་གྱི། །རྣམ་པའི་བློ་འབྱུང་བསྟན་པར་གྱིས། །

དེ་ཡང་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གདུང་འཆོབ་གཅིག་སྤུ་རྗེ་
བཙུན་བཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་སྤུས་གྱི་སྤུ་བོ། གངས་རིའི་ཁྲོད་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་དབུས་ན་

ཀྱུ་མཆན་གྱི་ཉོག་ལྟར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལ་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་སྙན་དག་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པས་
བཤད་པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་གྱང་དོན་གཉེར་བ་དག་གིས་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱེལ་བ་དང་། རང་ཉིད་
གྱང་ཕྱོགས་འདིར་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱང་པོ་བཞག་པའི་སྤྱིར་སྒོ་སྒོས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་རི་ལྟར་
དཔག་པ་རྣམས་དགྲོལ་བར་བྱའོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། གྲུང་གི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཐུག་གི་དོན། དང་པོ་ལ་གཉིས།
མཆན་སྟོས་པ་དང་། མཆོད་བཛྲོད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྤྲ་བའི་སེང་
གོ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་མདོར་བསྐྱས་པར་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཞེས་
གསུངས་ཏེ་གོ་སྟོའོ། །གཉིས་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
སོ། །དོན་ནི་མཆན་དཔའི་དཔལ་གྱིས་མཛེས་ཤིང་གསུང་སྙན་ལ་བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་འཇམ། ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་
གནས་སུ་གྱུར་པས་དཔལ། དག་པའི་ས་ལ་གནས་པས་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་སྟེ་ཇི་བཅུན་དེ་ལ་
སྒོ་གསུམ་གྱས་པས་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས། བསྟོད་པ་དང་། འདོད་པའི་དོན་ལ་སྟོན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ཡབ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཡུམ་ལ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟོད་པ་
དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་མཆོག་ཏུ་ཞི་བའི་ལུས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
དུ་མདའ་ཡབ་རིན་ཆེན་ཅེ་དགའ་དགོད་བྱེད་གཡེར་ཁའི་སྤྱོད་སྙན་ཕྱོགས་རྣམས་འབོད་པའི་བོལ་
གྱིས་གནས། །གསེར་གྱི་བ་གམ་རྩ་ཡབ་འཕུར་ལྡན་འོད་ཟེར་བཞད་ཅིང་ལྷ་བའི་འབྲེང་འཛིན་
ཁྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་མེ་ཉོག་རྣམས་ནི་སྟོན་ཤིང་སར་བའི་སྟོར་འགོངས། །གངས་རིའི་ཕྱང་
པོར་དོགས་པ་དང་ལྡན་ཅན་དན་སྟོན་པའི་ངོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐང་ཆུ་དཀར་པོས་འགྲམ་པ་རབ་

མཛེས་སྒྲུང་པོ་བརྒྱུས་གང་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཀོར་འཛིན་ཟ་བྱེད་རྟ་གདོང་མེ་དང་རབ་འབར་
 དཔྱལ་བའི་སྒྲོང་སྒྲེར་ལྟར་དགོངས་འཇམ་དབྱངས་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུ་རྟ་བྱལ་མགོ་ལ་དེ་བཟང་
 འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོ། །དོན་ནི་མཛེས་སྒྲུག་མཐའ་དག་གི་དཔལ་དང་ལྡན་ཞིང་། མཆོག་
 ཏུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་གཞོན་ནུའི་ལུས་ཅན་འཕགས་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གང་
 གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནམ་ཆེད་དུ་ཀོར་བུའི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དམ་པ་དེ་ཡི་མདའ་ཡབ་སྟེ་ཕུ་
 ཕུ་ནི་མད་དུ་བྱུང་བའི་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་བའི་འོད་ཟེར་ཀྱི་ཅེ་དགའ་མན་ཚུན་དུ་གོད་པ་སྟེ་སྟོ་
 བར་བྱེད་ལ་དེའི་ངོས་རྣམས་སུ་འཕྱང་བའི་གཡེར་ཁ་སྟེ་གསེར་ཀྱི་དེལ་རྒྱུད་གི་ཆོགས། ལྷུང་
 གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་སྟན་པ་དག་ནི། སྟོགས་ཀྱི་སྟེ་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྟན་པའི་སྒྲ་
 ཡི་དུས་སྟོན་ལ་འབོད་པའམ་འགྲུགས་པའི་ཐོལ་གྱིས་གནས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་གསེར་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལས་གྲུབ་བའི་བ་གམ་རྣམས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྩ་ཡབ་དཀར་པོ་སྟོང་ཐུག་དུ་མ་འཕྱར་
 ཞིང་སྒྲིང་པ་དང་ལྡན་པའི་འོད་ཟེར་ཀྱི་སྒྲེང་བ་བཞད་པ་སྟེ་སྟོ་བར་བྱེད་ཅིང་ཤེལ་གྱི་ར་བས་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ས་གཞི་གཙང་མའི་དབྱུས་སུ་སྒྲ་བའི་སྒྲེང་འཛིན་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲོགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྟོན་ཤིང་གསར་བའི་འཕྲེང་བས་བསྐྱོར་བའི་
 སྟོ་སང་གི་ར་བའི་ནང་ཀུན་ཡོངས་སུ་འགོངས་ཤིང་། ཉེ་སྐྱོར་རྣམས་སུ་གངས་རིའི་ཕྱང་པོ་
 འགྲོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་འཁྱལ་བའི་དོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དག་ནི། དེགས་ཤིང་འགྱིང་
 པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་པ་རང་གི་མགོ་པོ་ཅན་དན་གྱི་སྟོན་པའི་ངོས་ལ་བརྟེན་པའི་འདུ་
 བྱེད་ཀྱིས། དེ་ཡི་ཐང་རྒྱ་དཀར་པོའི་དོག་པའམ་ཐིག་ལེ་གསར་བས་གང་གི་འགྲམ་པ་གཡས་
 གཡོན་རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་བརྒྱ་ཐུག་དུ་མས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་བྱེད་ཆོས་དང་ལྡན་
 པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟའི་དབང་པོའི་ཁང་བཟང་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མཛེས་
 ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་ནི། ཀོར་འཛིན་ཟ་བྱེད་དེ་རྒྱ་མཚོ་འཕྱང་བར་བྱེད་པའི་རྟ་གདོང་
 གི་མེ་དང་། རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཆ་བའི་མེ་སྟེ་ཀོན་པོའི་འཕྲེང་བས་ཡོངས་སུ་དཀྱིགས་

པའི་དཔྱལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟར་སྤྱད་བཟུལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་དགོངས་པའི་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་གང་གི་ཞབས་སྒྲེས་ཀྱི་པར་སྒྲོན་གྱི་རྩྭ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩྭ་བ་པོ་བདག་
 གི་མགོ་ལ་དག་ལེགས་ཀྱི་དྲི་བཟང་རྟག་ཏུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའོ། ། འདིར་ཁ་ཅིག་
 ཅན་དན་གྱི་སྒྲོན་པ་གསར་དུ་སྒྲེས་པའི་ངོས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་ཆགས་པའི་ཐང་ཆུ་དཀར་
 པོ་འཇམ་སྒྲོས་དཀར་ཞེས་ཅན་དན་གྱི་ངོས་ལ་ཆགས་པའི་དོན་དུ་སྤྱི་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
 གླུང་པོ་ཆེའི་འབྲམ་པ་ཅན་དན་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་ཏེ། གླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་
 སྒྲོས་གར་ལས། དཔལ་ལྷན་སྒྲོགས་ཀྱི་གླུང་པོ་འབྲམ་པའི་ངོས་བརྟེན་ཅན་དན་དག་ནི་ཆག་
 ཅིང་ཐགས། ཞེས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཐང་ཆུ་དཀར་པོ་དང་སྒྲོས་དཀར་གྱི་གདམ་ང་བྱས་
 བའང་མི་ལེགས་ཏེ། འདི་ཅན་དན་གྱི་ཐང་ཆུ་ལ་བྱེད་པ་ཆོག་གི་འབྲེལ་གྱིས་ཤེས་ཤིང་། སྒྲོས་
 དཀར་ནི། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། སྤྱི་ལའི་ཤིང་དང་སྒྲོས་དཀར་ཤིང་། ཞེས་སྤྱི་ལའི་ཤིང་གི་
 ཐང་ཆུ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྩོམ་འཛིན་ཞེས་པའང་མཛོད་བཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
 སྤྱི་ས་གཞིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་འདིར་རྒྱ་མཚོ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་
 འབྲེལ་ཆགས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ནི་རྟ་གདོང་གི་མེས་སྒྲེམ་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྩོམ་བུའི་
 བང་མཛོད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཞལ་ལ་བསྟོད་པ། ཁ་དོག་ལ་བསྟོད་པ། བཞོན་པ་དང་རྒྱན་ལ་
 བསྟོད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ལི་ཁྱིའི་རྩལ་དང་གྱི་རུའི་སྤང་པོས་དག་ལེགས་བྱིན་པའི་རབ་རྒྱས་
 པར་གསར་པའི་ངོས་ལ་བརྟེན་གཉིས་ཉི་མ་བཞུ་བའི་ཁྱ་བས་བྱན་གྱུར་པ། ། བསོད་ནམས་ལེགས་
 བྱས་མིག་གི་དགའ་སྟོན་རྩི་བའི་འཕྲེང་བས་ཀུན་ནས་དགྲིགས་པའི་གོ་སར་འཇུག་ཞིང་རྒྱ་སྐར་
 རྣམས་ཀྱང་འོད་ཟེར་ཅེ་ལ་འཛིན་པར་རྩྭ་མ། ། མཐོན་མཐིང་ཡུལ་སྟེ་དཔོན་མཚོག་གི་འབྱོར་བ་
 ཡིད་འོང་བང་མཛོད་དག་ལས་འཕྲོག་པའི་སྒྲག་པའི་རི་དྲགས་མ་ལུས་ནགས་མཐར་འབྲོས་པ་
 ལྟར་ལེན་པ། ། སྐལ་བཟང་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་འདི་ཡི་ཡིད་ཀྱི་བྱང་བ་དབྱང་ཐག་འཛིན་པ་རབ་

ཏུ་སྟེར་བྱེད་བདག་ནི་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་བརྒྱུར་བསམ་གཏན་བགྱིད། །ཅེས་སོ། །དོན་ནི།
 ལེ་ཁྲིའི་ཚོན་གྱི་རྩལ་དང་གྱི་རུའི་རྩལ་གཉིས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་བྱང་པོས་ཁ་དོག་
 དམར་སེར་གྱི་དགེ་ལེགས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པའི་འདབ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་བརྒྱ་གསར་པའི་ངོས་
 ལ་བརྩུ་གཉིས་ཉི་མ་སྟེ་ཉི་མ་བརྩུ་གཉིས་བཞུས་པའི་ཁུ་བ་དམར་སེར་གྱིས་བྱན་ཅིང་བྱུགས་
 པར་གྱུར་བ་ལྟ་བུར་ཡིད་དུ་འོང་པའི་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་འདི་ཉིད་སྟོན་བསོད་ནམས་
 ལེགས་པར་བསགས་ཤིང་བྱས་པ་སུ་ཞིག་གི་མིག་གི་ལམ་དུ་སྒྲུང་ཡང་སྟོན་མེད་པའི་དགའ་
 སྟོན་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། བེསྟ་ལྟར་དམར་པའི་མཚུ་སྟོས་གྱི་དབྱས་སུ་ཆ་བ་དཀར་པོའི་འཕྲང་
 བས་ཀྱན་ནས་དགྱིགས་པ་ལྟ་བུའི་ཆེམས་གྱི་གེ་སར་མངོན་པར་འཇུག་ཞིང་རྒྱ་སྐར་ནམས་གྱུང་
 དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཅེ་ལ་འཛིན་པར་ཚུམ་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་འགྲོ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་སྟུན་
 གཉིས་གྱུང་མཐོན་མཐིང་ཡུལ་སྟོན་པོའི་སྟེ་དཔོན་མཆོག་གི་འབྱོར་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་
 པའི་བང་མཛོད་དག་ལས་འསྟོགས་ཏེ་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་
 དེའི་མཛེས་སྟུག་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་སྒྲགས་པའི་རི་དྲགས་མ་ལུས་པ་རང་གི་མིག་གི་མཛེས་པ་
 ཉམས་གྱིས་དོགས་ནས་ནགས་གྱི་མཐའ་མར་འགྲོས་པ་ལྟར་ལེན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་དཔག་
 བསམ་འཁྲིའི་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་བརྩུ་གཅིག་པར། འཛོ་སྟེག་འགྲོས་དང་མིག་གི་མཛེས་པ་དག་
 ལ་བརྒྱས་གྱུར་པའི། །ངང་བ་རི་དྲགས་འཛིགས་བཞིན་ནགས་ཉིད་དུ་ནི་བྲོས་སམ་སྟུམ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འདྲ་པར་རབ་ཏུ་གྱིག་མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཛེས་སྟུག་གི་དཔལ་ཕུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐལ་བཟང་དབྱིད་གྱི་དཔལ་མོ་སྟེ་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 འདི་ཡིས་འགྲོ་བའི་ཡིད་གྱི་བྱང་བ་དག་ལ་འདི་ནི་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
 རམ། འོན་ཏེ་བརྒྱ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དབྱང་ཐག་འཛིན་པ་རབ་ཏུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེ་
 ལ་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་གྱི་ཞལ་གྱི་བརྒྱ་དང་། །བརྒྱ་ཉི་མས་ཁ་བྱེ་བ། །བྱང་བས་མཐོང་ན་བརྒྱ་
 ནི། །ཐེ་ཆོམ་དབྱང་ཐག་ལ་འཇུག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་

གྱིས་ཡིད་དངས་ནས་རྩྭ་པ་པོ་བདག་ནི་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞལ་གྱི་པར་ལོད་གཞན་
 དུ་མ་ཡེངས་པར་བསམ་གཏན་བགྱིད་དོ། །ཅེས་པའོ། །འདིར་རིག་བྱེད་དག་གིས། རབ་རྒྱས་
 པར་གསར་པ་ཞེས་པ་གདན་གྱི་པར་དང་། ཟླ་བའི་འབྲེང་བ་ཞེས་པ་གོ་སར་དང་། མཐོན་མཐིང་
 ལྷན་ཞེས་པ་ཕྱག་མཆན་གྱི་ལྷན་ལ་ཏུ་བཞད་པ་ནི། གོང་དུ་བྱུང་ཆོས་བཀོད་ནས་འདིར་བྱུང་
 གཞི་སྒྲིམ་པ་མ་དགོངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། ལི་ཁྱིའི་རྒྱལ་དང་ཞེས་པ་ནས་དབྱང་ཐག་འཛིན་
 པ་རབ་ཏུ་སྒྲེར་བྱེད་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བྱུང་ཆོས་བརྗོད་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་པར་ཞེས་
 པས་བྱུང་གཞི་བརྗོད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་སྤྲོས་པ་ལྟར་ཞལ་རས་པར་དང་།
 ཆེམས་གོ་སར་དང་། སྤྲོས་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་བསྟོད་པ་འདི་ནི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
 འདིའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྙན་ངག་གི་གཞུང་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ། མཁས་པ་
 དཀྲིས་མཛད་པའི་སྙན་ངགས་(དངགས)མེ་ལོང་ལས། ཁྱོད་གྱི་གདོང་ནི་པར་བཞིན། །མིག་
 དག་ལྷན་སྟོན་པོ་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཁྱོད་གྱི་སྟོ་ཡི་འོད་ཟེར་མིན། །འདི་རྣམས་གོ་སར་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐུན་འཆམས་སྤྲུག་ཅི་གསར་པའི་ཆོན་གྱིས་མཁུར་ཆོས་དམར་པའི་སྟོ་
 བསངས་ན་ཆུང་རྒྱ་སྐར་ཐེང་ལྟན་འཛོ་སྒྲིག་ཐོལ་གྱིས་སྟོགས་གྱི་དུལ་བ་འབྲོག་པ་ན། །ལི་ཁྱིའི་
 ལུས་ཅན་ཉི་མ་སྟོང་གི་འོད་ཟེར་འབྱངས་པས་རབ་ཏུ་སྟོས་ཤིང་ག་བྱར་དོ་ཤལ་ཅེ་དགའ་དགོད་
 པ་འདི་ཡིས་ནམ་མཁའི་མཛེས་མ་ཡི། །བརྟན་པ་འགོག་ཅིང་སྟོགས་ལ་རྒྱན་དག་སྦྱོར་པའི་སྤྲད་
 དུ་ཉི་བར་འོངས་པའི་ཡ་མཆན་དགའ་སྟོན་ཅི་ཡང་བལྟ་ཕྱིར་རིངས་པར་འོངས་པའི་གཞོན་ནུ་
 ནི། །ཤར་གྱི་རི་བོའི་བ་གམ་ལ་འཛེགས་རབ་དཀར་བདུད་ཅི་འཇག་པའི་བཞིན་གྱི་འཛིག་ཉེན་
 ཀུན་ལ་འཇུམ་པ་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་བཞད་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། ཉིན་མོ་དང་
 མཆན་མོའི་ཐུན་གཉིས་གྱི་འཆམས་སུ་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་སྤྲུག་ཅི་གསར་པ་ལྟ་བུའི་ཆོན་གྱིས་
 མཁུར་ཆོས་དམར་པོར་བྱས་པའི་ཁ་དོག་སྟོ་བསངས་དང་ལྟན་པའི་དྲི་ཟེར་ན་ཆུང་ནམ་མཁའ་

དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་རྒྱ་སྐར་གྱི་སྒྲིབ་བ་དང་ལེགས་པར་ལྷན་ཞིང་། འཛོ་སྒྲིབ་
རོལ་བའི་ཚོལ་གྱིས་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གི་ཡིད་གྱི་དྲུལ་བ་སྟེ་བརྟན་པ་ཉི་ལམ་འཕྲོག་
པ་དེའི་ཆེ་ན། ལི་ཁྱིའི་ལུས་ཅན་ཉི་ཁ་དོག་དམར་སེར་གྱི་མདངས་དང་ལྷན་པ། ཉི་མ་སྟོང་གི་
འོད་ཟེར་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྱངས་པས་རབ་ཏུ་སྒྲོས་ཤིང་ག་བྱར་གྱི་དོ་ཤལ་གསར་བའི་ཅེ་དགའ་
ཁོད་པ་དང་ལྷན་པའི་འཇམ་དབྱངས་དབྱངས་གང་གི་སྒྲིབ་ཡི་ཁ་དོག་གི་མཛེས་སྤྱད་མཆོག་ཏུ་
འབར་བ་འདི་ཡིས་ནམ་མཁའི་མདངས་དང་ལྷན་པའི་དབྱངས་ཅན་མཛེས་མ་འདི་ཡི་མཛེས་
སྤྱད་གི་བརྟན་པ་མ་ལུས་པ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནམས་གྱི་མིག་ལ་
ངོ་མཆར་བའི་ལྷན་མོའི་རྒྱན་གྱི་ནམ་གངས་མང་པོ་དག་སྒྲིན་པའི་སྦྲད་དུ་ཉི་ལམ་འོངས་པའི་
ཡ་མཆན་དགའ་སྟོན་ཅི་ཡང་བཟུ་བའི་བྱིར་དུ་རིངས་པར་དེ་(ཉི)ལྟར་བར་འོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་
དགྱིལ་འཁོར་གཞོན་ཏུ་འདི་ནི་ཤར་གྱི་རི་བོའི་ཅེ་མོའི་བ་གམ་དག་ལ་འཛོགས་ནས་རབ་དཀར་
བདུད་ཅིའི་འོད་ཟེར་འཇག་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པའི་བཞེན་རས་གྱིས་སྒྲིབ་བཞེན་འཇག་ཉིན་ཀུན་ལ་དགའ་
བའི་འཇམ་པ་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་རྒྱས་ཤིང་བཞེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་རྒྱ་བ་ལགས། ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚུ་འཕྲོངས་(མཐོངས)འགོག་ཅིང་སྒྲིབ་མོ་གཡོ་བས་
རིན་ཆེན་རྒྱལ་བཅེགས་སྟེ་མར་འགྱུར་ཞེས་ལྟ་ནམས་རབ་དོགས་ས་སྒྲིབ་བྱ་ཡང་འདར་བྱེད་
པ། །དཔལ་ལྷན་ནམ་མཁའི་འོད་ཟེར་གོས་ཅན་རི་དྲགས་དབང་པོ་སྟོང་ཞབས་ཅོད་པམ་ལུས་
ལ་བཀོད་ནས་ཉི་མའི་བྱ་ལའང་སྤྱད་དོག་མིག་གིས་བཟུ་བར་བྱེད། །ཉིན་མོར་བྱེད་པའང་ཆ་
ཟེར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཆོགས་དག་ས་ལ་ནམ་པར་འགོད་པའི་སྒྲིབ་པས་སྟེང་དུ་སྒྲིབ་ཉི་གང་
གི་དབྱུ་ལ་བཀོད་པ་ཡི། །མེ་ཉོག་སྒྲིབ་མཛེས་དྲི་བཞེན་གྱིས་བོས་བྱང་བའི་ཆོགས་གྱི་བསེལ་
ཡབ་འཕྱར་ལྷིང་རྒྱང་གིས་བསྒྲོད་པའི་སྟན་གོང་ལྷན་ལ་གཡོ་བ་དེ་ཡིས་སྒྲིབ་བྱར་ཅིག །ཅེས་
སོ། །དོན་ནི། གང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚུ་འཕྲོངས་(མཐོངས)སྟེ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་གོ་འགོག་ཅིང་།
རྒྱང་ལག་གི་སྒྲིབ་མོ་གཡོ་བས་དག་ཏུ་བཟུན་ན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་བཅེགས་ཉི་རི་རབ་ལྷན་པོ་འདི་

ཉིད་ཐེ་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྟ་ནམས་གྱི་ཡིད་རབ་ཏུ་དོགས་ཤིང་། སྤང་པོ་ཆེ་ས་སྤང་གི་བྱ་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཤིང་འདར་བར་བྱེད་པའི་གཟི་བརྗིད་གྱི་དབལ་དང་ལྡན་པ་ནམ་མཁའི་འོད་ཟེར་
 སྟོན་པོ་གོས་སུ་གྱུན་པ་ཅན་གྱི་རི་དྲགས་དབང་པོ་སྟེ་སེང་གོ་དབང་སྟོན་གྱི་མདོག་དང་ལྡན་པ་
 དེས་ནི་འཇམ་དབྱངས་ཁྱོད་གྱི་ཞབས་བྱུང་གི་ཅོད་པཎ་ལུས་ལ་ནམ་པར་བཀོད་ནས་ཁ་གྱུན་དུ་
 བྱོགས་ཏེ་ཉི་མའི་བྱ་སྟེ་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་ལའང་སྤྲུག་དོག་གི་མིག་གིས་མི་འདོད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་བལྟ་བར་བྱེད་ལ། ཉིན་མོར་བྱེད་པའང་སེང་གོའི་སྤང་མིག་གི་གཟི་བརྗིད་ལ་མ་བཟོད་པར་
 ཆ་ཟེར་བྱེ་བ་འགྱེད་པའི་ཟོལ་གྱིས་འོད་ཟེར་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་དག་ས་གཞི་ལ་ནམ་པར་
 འགོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བས་སྟེང་དུ་སྤངས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་གང་གི་དབྱུ་ལ་མཛེས་བར་བཀོད་པ་ཡི་
 མེ་ཏོག་གི་སྤང་མཛེས་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་བཞོན་གྱིས་རིང་
 ནས་བོས་པའི་བྱུང་བའི་ཚོགས་གྱིས་བསིལ་ཡབ་སྟེ་འདབ་བྱུང་གཡོ་བའི་འཕྱར་ཕྱིང་གི་རྒྱང་
 གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་གྱིས་གང་གི་སྟོན་གོང་གཡས་གཡོན་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་ལའི་
 འདབ་མའི་ཚོགས་ཀྱང་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་མགོན་པོ་དེ་ཡིས་བདག་ཅག་དུས་རྟག་
 ཏུ་སྤྱོད་བར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་
 པ་དང་། སྤྱལ་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབལ་ལྡན་ཐུབ་པ་
 ཀུན་གྱི་མཛེས་སྤྲུག་དགའ་མ་ཁྱོད་ནི་རྩ་ཉིའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་སྤང་དང་ལྡན་སྟོགས་ཀུན་སྤྱོད་
 གོས་གྱི་(གྱིས་)སྤྱིབ་བྱེད་དེ་ལྟ་ནའང་། །གང་ཞིག་མ་ལ་ཡ་ཡི་ངོས་ལ་རྒྱང་མཐིལ་ཚོན་གྱིས་
 ཐེག་ལེ་འགོད་ཅིང་དོ་ཤལ་ཁུར་འཛིན་རྒྱ་མ་མཛོན་དགའ་གྱུབ་བདག་བྱ་མོ་མཚོག་ནམས་
 གྱིས། །མཛེས་པ་འགོག་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ངལ་བ་འདི་ནི་ཅི་སྤྱད་མཛད་ཅེས་བྱུང་བའི་
 ཚོགས་ནམས་སྟོགས་པ་མིན་ནམ་མཁའ་ཡང་ཡུལ་བྱུང་གཅིག་གི། །མིག་དང་ལྡན་པ་མཛེས་
 སྤྲུག་ཟོལ་གྱིས་ལྟ་བར་བྱེད་ན་དབྱངས་ཅན་དབལ་མའི་ཞལ་གྱི་བསྐྱེད་འགྲན་རྒྱར་འགྱུར་ཞེས་

བདག་ནི་ཤེས་པ་བརྟོན་ལ་བཅོམ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། ལེགས་བྱས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་
 ཐུབ་པ་ཀུན་གྱི་མཛེས་སྤྱད་མ་ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའམ། ཡང་ན་ཐུབ་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱད་ས་
 རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་པའི་མཛེས་སྤྱད་གི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་དབྱངས་ཅན་དགའ་
 མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རྩ་ཉིད་མེ་ཉིག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་བྲེང་བ་དང་ལྡན་པའི་མཛེས་སྤྱད་གི་ལང་ཆོ་
 རྒྱུགས་བཅུད་འདོད་ལྡན་སྟེ་ཐོ་ཀུན་གྱི་ཡིད། ཆགས་པའི་སྤྱ་ལོང་གི་གོས་ཀྱི་(ཀྱིས)སྒྲིབ་པ་
 སྟེ་གཡོག་པར་བྱེད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ན་རྒྱུད་གང་ཞིག་རི་ཐོ་མ་ལ་ཡ་ཡི་ས་འཛིན་གྱི་ངོས་ལ་
 ཀླང་མཐིལ་དམར་པའི་ཆོན་གྱི་ཐིག་ལེ་གསར་པ་འགོད་ཅིང་ཐུ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་རབ་ཏུ་སྟེ་བའི་
 ཁུར་འཛིན་པའི་བྱ་མ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་བྱ་བ་པའི་བདག་པོའི་བྱ་མོ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་
 རས་ཀྱི་མཛེས་པ་འགོག་ལ་རྒྱུགས་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ངལ་བ་འདི་ནི་འཕགས་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཅི་ཡི་སྤྲད་ཏུ་མཛད་ཅེས་བྱང་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་དར་དེར་ཏུ་རྒྱུགས་པ་མིན་ནམ། ཞེས་པ་
 འདི་ནི། མེ་ལོང་ལས། ཉིན་གྱང་ཉི་མས་གདུངས་པ་ཡི། །སྒྲང་ཐོ་དག་ནི་མཆོར་འཇུག་པ། །ཉི་
 མའི་རྒྱུགས་གྱུར་བརྒྱ་རྣམས། །གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ལྡན་
 རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་སྟོ་བའི་ནམ་མཁའ་འདི་ཡང་ལྷན་ལ་བྱང་
 གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་ཐིག་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡིས་མཛེས་སྤྱད་ཐོལ་གྱིས་ལྟ་བར་བྱེད་ན། དབྱངས་
 ཅན་དཔལ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བརྒྱའི་འགྲན་རྒྱར་འོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཅོམ་པ་ཐོ་བདག་ནི་
 ཤེས་པ་བརྟོན་ལ་བཅོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཅེས་པ་འདི་ནི་དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མཛད་
 བྱང་གི་དཔེ་སྟེ། མེ་ལོང་ལས། སྒྲིན་ལེགས་གཡ་ཉེ་བརྒྱ་འགའ། །རྣམ་པར་འཕྱལ་བའི་ཐིག་
 ལྡན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ་འཛིན་སྟེ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མཛད་བྱང་དཔེ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོག་(ཐོགས)རེག་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཅང་མེད་པོ་ལ་
 ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱན་ནམ་མཁའ་བྱ་བ་ད་ལྟ་རང་རེའི་ཐིག་ལམ་ཏུ་སྤྲང་བའི་བར་སྤྲང་གི་ཁ་
 དོག་སྟོ་དང་རེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོལ་མ་མཁའ་འགྲོ་དཀར་པོའི་ལུས་ཅན་ལང་ཚོ་རབ་རྒྱས་ལན་བྱ་བ་རྒྱན་
 པའི་མེ་ཏྲིག་ཚོགས་ལ་གདུབ་སྒྲོར་སྒྲུ་ཡིས་འོངས་སམ་ཞེས་ནི་བཟོད་པ་བཞིན། །འཛིན་ཏེན་
 དབང་ལྷག་ཞབས་སེན་ལས་འོངས་མཐོ་རིས་དབྱ་བའི་འབྲེང་བ་འཇག་པས་སེམས་དཔྱལ་
 འཛིན་པ་མི་བཟད་འཕྲོག་བྱེད་བདུད་ཀྱི་བཞིན་རས་བྱམ་པ་སྙམ། །སྒྲར་ཡང་མཚམས་སྒྲིན་
 འོད་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཏྲུ་ར་ལ་གྲུས་པ་ཡོངས་བཏང་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་
 བརྒྱུ་ལ་ཆགས་བྱར་གྱིས་བཟླ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། དཔལ་མོ་འདི་ཉིད་གང་ལས་འབྱུང་བའི་
 སྒྲུལ་གཞི་སྒྲོལ་མ་སྟེ་དབྱངས་ཅན་མ་ནི་མཁའ་འགྲོ་དཀར་པོའི་ལུས་ཅན་ཏེ་སྒྲིའི་ཁ་དོག་ངང་
 བའི་མདོག་ལྷར་གྱིན་ཏུ་དཀར་ཞིང་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཛེས་སྒྲུག་གི་ལང་ཚོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་
 བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་དྲི་བའི་རྒྱད་མང་བརྒྱད་པ། བྱང་བ་ལྷར་གནག་པའི་
 དབྱ་སྒྲིའི་ལན་བྱ་སྒྲི་བོར་བཅིངས་པའི་ཐོར་ཅོག་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ་བཀོད་པའི་མེ་ཏྲིག་གི་ཚོགས་
 ལ་གསེར་གྱི་གདུབ་ཀོར་སིལ་སིལ་དུ་སྒྲོགས་པའི་སྒྲུ་ཡི་ལེགས་པར་འོངས་སམ་ཞེས་པའི་
 ཚོག་ནི་བཟོད་པ་བཞིན་དུ་མཛེས་གིང་ཡིད་དུ་འོངས་པའི་ལྷ་མོ་དྲི་བ་ཏྲུ་ར་ཡི་རྒྱང་མའི་རྒྱལ་
 འཛིན་པ་དེ་ཡང་འཛིན་ཏེན་དབང་ལྷག་སྟེ་ཆངས་པའི་ཞབས་སེན་ལས་རྒྱ་རྒྱུང་གི་གཟུགས་
 ཀྱིས་འཛིན་ཏེན་འདིར་འོངས་པ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་འབྲིལ་བའི་ཆངས་
 པའི་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོ་རིས་ཀྱི་དབྱ་བའི་བྲེང་བ་ཆལ་ཆེལ་འཇགས་པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་
 བའི་འཛིན་པ་མི་བཟད་འཕྲོག་པ་སྟེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེར་བཏེན་ཞིང་གནས་ནས་སྒྲུ་དབྱངས་
 རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཆེམ་པར་མཛད་པས། དགའ་རབ་དབང་ལྷག་སོགས་
 བདུད་ཕྱིག་ཅན་གྱི་བཞིན་རས་ཀྱི་འཇམ་འོད་བྱམ་པ་སྟེ་ཉམས་པར་བྱེད་དམ་སྙམ་སོ། །དེ་ཡང་
 རི་རྒྱུད་དུ། དཀོན་མཆོག་རྒྱ་ལ་ལས། རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་མོ་སྒྲུ་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ། །སེམས་ཅན་བདེ་
 འཚོ་རི་སྟེད་སྒྲུས་རྣམས་ཀྱི། །སྒྲུ་ཡི་ཡན་ལག་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཁས་བྱེད། །རང་གི་གསུང་
 གིས་ངག་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད། །ཞེས་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདོད་འཛོའི་བ་

མོར། སྤར་སྤ་ཉི་མཱ་དམ་དབྱངས་ཅན་ནམ་མཆོ་ལྷན་ཏེ། མཆོ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
 བའམ་ལྷན་པའི་རྒྱུ་གི་མཐའ་ཅན་ནོ། །འདི་སྟོན་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཆངས་པའི་
 མཆོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུ་སྒྲུང་གི་གཞུགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདིར་བབས་སོ་ཞེས་གྲག་གོ། །ཞེས་
 དང་། སྟེ་ཐང་སྟོ་བརྟན་གི་ཆོག་གཏེར་ཁྲི་ལས། འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སྟོ་སྟོགས་ན་ཆངས་
 པའི་མཆོ་ལས་ཡི་གའི་སྒྲ་རྣམས་ཚུའི་གཞུགས་ཀྱིས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གྲག་གོ། །དེ་ལ་སྤར་སྤ་
 ཉི་ཞེས་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་ཏེ། དེ་ཉིད་འདིར་མཆོ་བྱུང་དུ་བསྐྱར་ལ། གཞན་དུ་མཆོ་ལྷན་མ་
 དང་། དབྱངས་ཅན་མར་བསྐྱར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཆངས་པའི་བུ་མོ་ཞེས་གྲགས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཅེས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་
 ལ་ངོས་བཟུང་ནས། དེའི་ཞབས་སེན་ལས་བབས་པའི་མཆོ་ལ་སྟོ་མོ་འདི་ཉིད་གནས་སོ་ཞེས་
 འཇེར་མོད་གི་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་མ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཆངས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་རིག་བྱེད་
 གི་གཏམ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བས་ལེགས་སོ་སྟུང་པ་ཁོ་པོའི་རྣམ་ཏྲོག་གོ། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་
 ཅེས་པ་ཆངས་པ་ལའང་འཇུག་སྟེ། དཔལ་ཁང་ལོ་རྒྱ་བའི་མངོན་བཟོད་པར་དཀར་པོའི་འཕྲེང་
 བ་ལས། རང་བྱུང་བྱེད་པོ་མེས་པོ་དང་། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་སྟེ་དགའི་བདག་། ཅེས་ཆངས་
 པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚུ་སྒྲུང་དེ་ཆངས་པའི་ཞབས་སེན་ལས་བབས་
 པ་མིན་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་བབས་པ་ལ་
 ཆངས་པའི་ཞབས་སེན་ལས་འོངས་སོ་ཞེས་སྟུན་དག་མཁན་གྱིས་ཐ་སྟོན་བྱས་པའོ། །དཔེར་
 ན་རྒྱལ་པོའི་མདུན་ནས་འོངས་པ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་པད་ནས་འོངས་སོ་ཞེས་བཟོད་པ་བཞིན་
 ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱངས་ཅན་མ་དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་མཆམས་སྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་འཇམ་དབྱངས་
 དབྱངས་གི་སྒྲ་ཡི་འོད་ཟེར་དམར་སེར་གྱིས་འབྱུང་བའི་དབྱངས་ཅན་སྟོ་མོ་སྟོན་མོའི་རྣམ་པར་
 རོལ་ཏེ་དེ་བྱ་ཏུ་སྤར་ལ་གྲུས་པ་དང་ཞེས་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་བོར་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གི་
 བརྒྱུ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་སྟུན་བྱུང་གིས་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་འདོད་པའི་དོན་ལ་སྟོན་པ་ནི། བརྟམ་སྟོད་བྱེད་གཞུང་རོ་འཛིན་གཟུགས་
 གྱིས་གང་གི་ཁ་ལ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟ་ཡི་དང་སྟོང་ཆིག་གི་གཏེར་དེས་སྟེ་བའི་དབང་ལྷག་
 སྟེན་གྱར་ཅིག །ཅེས་སོ། །དོན་ནི། བརྟམ་སྟོད་བྱེད་པ་སྟེ་སྟེ་གཞུང་ལྷགས་ཡན་ལག་དང་
 བཅས་པའི་རིགས་གནས་མཐའ་དག་རོ་འཛིན་ཏེ་ལྷགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གང་གི་ཁ་
 ཏེ་ཞལ་ལ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ལྟ་ཡི་དང་སྟོང་དག་དང་ཆིག་གི་
 གཏེར་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྟེ་བའི་སེང་གོ་ཡབ་ཡུམ་དེས་བདག་སོགས་འགྲོ་བ་
 མཐའ་དག་ལ་སྟེ་བའི་དབང་ལྷག་སྟེན་པར་གྱར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དགོ་བ་བསྟོ་བ་དང་། སྟུར་བྱང་སྟོས་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་དག །དད་པའི་སྟོམ་པས་རབ་སྒྲངས་ཏེ། །སྟན་ངག་འབྲེང་བ་སྟེལ་
 བ་ལས། །སྟོ་སྟོས་མགུལ་རྒྱན་གྱབ་པ་འདིས། །འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་པརྟོ་ལ། །མིག་གི་བྱང་
 བ་རབ་བཀོད་ཅིང་། །ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་གྱི་ངོས། །རི་མོར་བྲིས་པ་ཐོབ་གྱར་ཅིག །ཅེས་
 སོ། །དོན་ནི། གོང་དུ་སྟོས་པ་དེ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་གི་
 ཆོགས་དག །དད་པའི་སྟོ་སྟོམ་པ་ལྟ་བུས་རབ་ཏུ་སྒྲངས་ཏེ་སྟེལ་ས་ལེགས་སྟན་ངག་གི་འབྲེང་
 བའི་ཚུལ་དུ་སྟེལ་བ་ལས་སྟོ་སྟོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགུལ་བ་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་གྱབ་པའི་
 དགོ་བ་འདིས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་པརྟོ་ལ་བདག་ཅག་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་བྱང་
 བ་རབ་ཏུ་བཀོད་ཅིང་། གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མོད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱ་
 ཀུན་གྱི་གཟུགས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་རྣམ་དཔྱོད་གྱི་མིར་གྱིས་ཡིད་གྱི་ཅིག་ངོས་སུ་རི་མོར་
 བྲིས་པ་ཐོབ་པར་གྱར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོམ་པ་པོའི་བྱང་པར་དང་། གནས་ཀྱི་བྱང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།
 འདི་ལྟའི་སྟན་ངག་སྟེ་ཏིག་དོ་ཤལ་གང་གི་ཁ་ལས་རབ་འབྱུང་བ། །བདེ་གཤེགས་གསུང་གི་
 ལེགས་བཤད་བྲེང་བས་ལྟེ་ཅེ་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ནི། །སྟོ་སྟོས་ཤེས་བྱའི་པ་མཐའ་ལ་འགྲན་

ཤུག་ཏེ་དག་སྟོང་དག་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་འཇམ་པའི་དོ་རྩེ་ཞབས་པད་བསྟེན་ལ་
མངོན་དགའ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་སྟན་ངགས་(དངགས)ལྷ་ཉིག་དཀར་པོའི་
དོ་ལལ་དང་འབྲ་བ་གང་གི་ཁ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་
པ་ཀུན་གྱི་གསུང་གི་ལེགས་བཤད་དེ་མ་མེད་པའི་འབྲེང་བས་སྟེ་ཡི་ཅེ་མོ་རྣམ་པར་བརྒྱན་
པ་ནི། མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྟོ་གྲོས་རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱའི་མ་མཐའ་ལ་འགྲན་པར་བཟོད་
པ་ཤུག་ཏེ་དག་སྟོང་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་པའི་ལྟ་འཇམ་པའི་དོ་རྩེ་སྟོ་
པའི་སེང་གི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཞབས་པད་སྟེ་བོའི་གཙུག་ཏུ་བསྟེན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དེ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞེས་ཉང་སྟོད་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པར་སྦྱས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་ཉེ་གོ་སྟའོ། །

སྦྱས་པ། ལུང་རིགས་ཚུ་སྟན་བྱེ་བའི་འཇུག་ངོགས་མཁས་བྱ་བ་སྟོ་མཆོའི་ཡིད་
བཞིན་ནོར། །སྟེ་བས་ལེགས་གསེར་གྱི་ཉག་ཐག་ལས་བརྒྱས་སྟོགས་གྱི་མགིན་པར་བཞོད་པ་
གང་། །སྟན་ངགས་(དངགས)གཟེ་འོད་སྟོང་དང་ལྷན་མོད་དེ་ཡི་ངོ་མཆར་རི་མོ་ལ། །སྟོ་ཚུང་
འདི་དག་སྟོངས་པར་གྱུར་ཆེ་བདག་གི་སྟོགས་འདིར་ངལ་བ་བསྟེན། །རབ་དཀར་དད་པའི་ཚུ་
མཆོ་ལས་འཁྱུངས་ཤིང་། །སྟེ་ལ་ལེགས་ཆོག་གི་འདབ་མ་རྣམ་པར་གློད། །དགོངས་དོན་གི་སར་
གསལ་བའི་མེ་ཉིག་འདི། །སྟོ་བའི་དབང་ལྷག་དགྲེས་པའི་མཆོད་པར་འབྱུལ། །དེ་མེད་རིགས་
པའི་དབྱུད་པ་མི་བཟོད་ཅིང་། །འགལ་དང་མ་འབྲེལ་སྟོས་པའི་ཆོག་གི་འབྲེང་། །རྒྱ་ཆར་སྟེལ་ལ་
བསྟན་བཅོས་མཁན་པོ་ཞེས། །ཁེངས་ལྷན་དེ་ཀུན་བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིག །དེང་དུས་བསྟན་
འཛིན་ཆེན་པོར་སྟོས་པ་དག །རིག་པའི་གནས་ལ་ངལ་བ་མ་བསྟེན་པར། །མཁས་པའི་མདུན་
སར་སྟོ་བའི་ཁུར་འཛིན་པ། །རྒྱ་མེད་འབྲས་བུ་འབྱུང་འདོད་གང་མོའི་གནས། །ཁོ་བོས་ཁེངས་
དང་དེགས་པ་རིང་དོར་ནས། །གངས་ཅན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་ཞབས་ལ་གཙུགས། །ཐ་སྟོད་

གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་འདྲིས་པར་བྱས། །དེ་ཡིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་པ་གཟེངས་སུ་མཐོ། །སྤྱོད་
 ངགས་(དངགས)གཞུང་བཞིན་འདི་ཡི་ཆོག་དོན་ཀྱན། །རྣམ་དཔྱད་ཞིབ་མོས་དཔྱད་དེ་བཞོད་
 མོད་ཀྱི། །བྱིས་སྒྲོའི་སྒྲོན་གྱིས་ཚོངས་པར་གང་གྱུར་རྣམས། །གཟུར་གནས་མཁས་པའི་
 སྤྱོད་སྤྱོད་བདག་འཆགས་སོ། །དོ་མཆར་ཆོག་གི་རྒྱལ་སྤོང་སྤོང་གཡོ་སྤྱོད་ངག་བྱི་མེད་ཅུ་
 ཡི་གཏེར། །མདོན་པར་བཞོད་པའི་ངལ་གསོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞོད་སྤྱོད་གཟེངས་འདི་
 ར་བདོག། །སྤྱོད་སྤྱོད་མིག་ལྟར་དོན་མཐུན་གང་དག་འཇུག་དོགས་དམ་པ་འདིར་གསེགས་
 རས། །དོན་བཟང་གཞུང་མེད་ཚོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དགའ་བས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པར་རིགས། །ཅེས་
 མཁས་གྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛོད་པའི་འཇམ་དབྱངས་སྤྱོད་པའི་སེང་གེའི་བསྐྱོད་པའི་འབྲེལ་པ་མཁས་གྱུ་
 དགོངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་དཀའ་བཅུ་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོ་དང་། ཉལ་ཁ་རབ་འབྱུངས་
 པ་བསྐྱོད་དར་གཉིས་གྱིས་བཟུངས་པའི་ཁ་བཏགས་དང་བཅས་བསྐྱེད་པའི་དོར་ལོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་
 ཉལ་སྤྱོད་པོར་ལེན་པ་ལྟའི་དགོ་སྤོང་བཞི་ཉ་དགོན་མཆོག་འཛིན་པ་མེད་དབང་པོའི་སྤྱོད་པ་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་བཟུངས་
 འབྲེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱོད་པའོ། ། །

གང་ཞིག་དཔྱད་པས་ཚོངས་པའི་འཛིན་པ་འཕྲོག་ཅིང་། །མི་བཟང་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་
 འདོད་འཛོལ། །འཇམ་དབྱེད་ཚོན་པོའི་ཞབས་སྤྱོད་ཉིན་བྱེད་གཟུགས། །བདག་སྤོང་བསྐྱོད་
 དགོས་པའི་རོལ་ཅེད་མཛོད། །ཅེས་མཆོད་པར་བཞོད་པ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བར་དོ་འཕྲང་སྤོང་གི་གསོལ་
 འདེབས་ཀྱི་དོན་མཆན་བྱའི་སྤོང་སྤོང་དགོས་པ་ལ། ར་མོ་གྲུ་རུ་མཐུ་སྤོང་ལ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་
 གསུམ་དུ་སྤོང་དང་འཕྲོན་འགྱུར་གྱི་བདེ་བར་གསེགས་པ་སྤྱོད་སྤོང་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་དང་། འགོག་ལམ་གཉིས་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཕགས་པའི་ཆོགས་ཉེ་དགོ་འདུན་
 དགོན་མཆོག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ། །༥ ཚུམ་པ་པོ་བདག་དང་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་
 སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །༥ རྒྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཅུབ་སྤོང་པོའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོད་པས་སུ་
 མཆོ། །༥ བདག་ཅག་རྣམས་ཆེ་འདི་དང་བྱི་མ་བར་དོའི་འཛིན་པ་པ་ཀྱན་ལས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །༥ དཔེ་

[illegible]

ཤིན་ཏུ་འཁྱོད་ཅིང་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆེ། །༥༥། སྤྱི་མཐུན་ཞལ་ནས་འཆི་ཁར་པན་པའི་གདམས་
 དག་གང་གསུངས་པ་ནམས་དྲན་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །༥༥། སེར་སྤྱི་ཀུན་འཛིན་དམ་པོའི་དབང་གིས་དགོ་
 པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་མ་རུས། རང་གིས་ཀྱང་སྤྱོད་མ་བྱ་བར་འབད་འབད་དུང་དུང་གི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་ཟས་
 རོར་རི་སྒྲིབ་ཅིག་མཆིས་ཀྱང་རྩལ་སྒན་ཙམ་ཡང་འཁྱེར་དུ་མེད་པར་ལུལ་དུ་ལུས། །༥༥། སྤྱི་བཅུ་ཞིང་ཡིད་
 གདུང་པའི་པ་མ་བྱ་བུ་མོ་རྒྱུ་མ་སོགས་གཉིན་ཉི་པ་ནམས་དང་སྒྲར་སྒྲད་དུ་མེད་པར་གཏོན་བྲལ་བྱས། །༥༥།
 ཉམ་ང་ཞིང་བག་ཆ་པའི་བར་དོའི་གནས་སུ་ཕྱོགས་མེད་པར་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱར་འགྲོ་བའི་ཆེ། །༥༥། འཆི་
 པ་ལ་མི་འཁྱོད་པར་མ་ཟད་བྱ་པ་བྱིས་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བའི་གདེངས་དང་ལྟན་པར་བྱིན་གྱིས་
 ཆོ་བས། །༥༥། ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་རྒྱ་མེ་ལ་ཐིམ་མེ་རྒྱུང་ལ་ཐིམ་རྒྱུང་ནམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནམས་
 རིམ་གྱིས་ཐིམ། །༥༥། ཞིང་དེ་ཡང་ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པའི་བྱི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཤོར་ཞིང་ལྷང་འདུག་དགའ་བ་
 སོགས་འབྱུང་། རྒྱ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་བྱི་རྟགས་ཁ་སྒྲ་བསྐྱམས་ཤིང་སོ་རྟེན་ཆགས་པ་དང་མཆུ་བཅུས། །༥༥། སོགས་
 འབྱུང་། མེ་རྒྱུང་ལ་ཐིམ་པའི་བྱི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་རྫོད་བསྐྱུས་པ་སོགས་དང་། རྒྱུང་ནམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་བྱི་རྟགས་
 དབུགས་བཅུགས་ཤིང་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ལྟན་བྱང་ལ་བྱིར་རྒྱ་བ་ལྟན་རིང་པའི་ངར་སྒྲ་འབྱིན་པའི་ཆེ། །༥༥། དགོ་
 སེམས་སྒྲོ་བས་ལྟན་མཛོན་གྱུར་དུ་སྒྲེ་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །༥༥། དེ་དག་གི་ཆེ་སྒྲར་དང་མི་འདྲ་བར་
 གཟུགས་མི་སྐྱུག་པ་སྒྲ་ཆོགས་མཛོང་བ་དང་། སྒྲ་མི་སྒྲན་པ་དུ་མ་ཐོས་པའི་འཛིན་སྐྱུག་འབྱུང་བའི་སྒྲར་བ་སྒྲ་
 ཆོགས་པ་འབྱུང་བ་ནམས་དང་བྱུང་པར་དུ། །༥༥། ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པའི་ནང་རྟགས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་མེ་ལ་
 ཐིམ་པའི་ནང་རྟགས་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་རྒྱུང་ལ་ཐིམ་པའི་ནང་རྟགས་ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་སྒྲར་བ་གསུམ་རིམ་
 གྱིས་ཤར། །ནས་༥༥། རང་བཞིན་བརྒྱུད་རྩེ་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུང་རགས་པ་ནམས་ནམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་
 རྩལ་གྱིས་འགགས་པའི་ཆེ། །༥༥། འཆི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་འཆི་བའི་གནས་ལུགས་སྤྱི་བཅུ་ཉིད་
 རྟགས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །༥༥། རྒྱུང་གི་ཁམས་ནམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པར་ཅོམ་པ་ན། །སྤྱི་རྩལ་ཏུ་
 དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྒྱན་ཆད་དེ་དབང་ཤེས་ལུས་ལྟལ་འཛིན་མི་རུས་པར་སྤྱི་རྩལ་འཛིན་པའི་གཉིས་སྒྲར་
 རགས་པ་མ་ལུས་པ་ཐིམ་ནས་ཡིད་དོར། །༥༥། མར་མེ་འབར་བ་འདྲ་བའི་སྒྲར་བ་ཤར་པར་གྱུར་པའི་

ཆོ། །ཟླ་འཆི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེས་བའི་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལྷགས་དག་སྒྲེ་བར་བྱིན་གྱིས་
 ཆོ་བས། །ཟླ་སེམས་སྤང་བ་ལ་ཐེམ་སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་སྤེ་དེ་གསུམ་སྤྲུམ་
 སྤྲུམ་བྱི་མ་བྱི་མར་ཐེམ། །ཞིང་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་བར་འགྱུར་ལ། །ཟླ་དེ་ཡང་སེམས་སྤང་བ་ལ་ཐེམ་བའི་
 ཆོ་ཡིད་དོར་སྒྲེ་འོད་གྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་དཀར་ལམ་པ་དང་། སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་བའི་ཆོ་ཉི་འོད་གྱིས་
 བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་དམར་ལམ་པ་དང་། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་བའི་ཆོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཐུན་པས་བྱུང་བ་འདྲ་བའི་
 སྤང་བ་ནག་ལམ་པའི་ཉམས་ཤར་བའི་ཆོ། །ཟླ་འཁོར་བ་དང་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་སྤྱགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཟླ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྲུལ་རྟོག་
 གཉིས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གིས་ཉམས་སྤྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །ཟླ་ཉེར་ཐོབ་
 དུན་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པར་ཐེམ་ནས་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་འོད་གསལ་ཤར་བར་གྱུར་པ་ལས། །ཟླ་ཀྱན་
 རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་ཀྱན་ཞི་ནས་སྤང་བ་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་གྱི་སྤྲོད་བྱེད་གྱིས། །ཟླ་སྤྲོན་གསུམ་དང་
 བྲལ་བའི་སྤྲོན་དུས་ཀྱི་ཐོ་རངས་ཀྱི་གནམ་གཡའ་དག་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཤར་བའི་ཆོ། །ཟླ་དེ་ལྟ་བུའི་འོད་
 གསལ་ནི་མ་དང་བདེན་གྱུ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྤྲོད་པ་ནི་བྱེད་འོད་གསལ་ཡིན་པས། འོད་གསལ་དེ་གཉིས་ངོ་འབྲོད་
 པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །ཟླ་སྤྲོད་པ་བཞི་བའི་དུས་སུ་སྤྲོག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྤེ་སྤྲོག་དང་མཚུངས་
 པའི། །ཟླ་སྤེ་བའི་ཆངས་པའི་མེ་སྤེ་གཏུམ་མོའི་མེ་ཡིས་བསྐྱུས་ནས་སྤྲོ་བའི་རི་བོང་ཅན་ཏེ་རྒྱ་བ་རྒྱའི་ཁམས་
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བཞུས་ཏེ། །ལྷགས་འབྱུང་སྤྲོག་གི་དགའ་བཞི་དངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་སྤྲོས་སྤྲོས་ཀྱི་བདེ་
 པ་དང་སྤྲོད་པ་ཉིད་སྤྲུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཟླ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཏུས་པར་བྱིན་གྱིས་
 ཆོ་བས། །ཟླ་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་ཐམས་པ་ལ་བར་དོ་གྲུབ་པའི་དོད་ལ་འཆི་བའི་འོད་
 གསལ་གྱི། །བཞོན་པར་གྱུར་བའི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་བས་ཉེར་ལེན་དང་ཟླ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་གྱིས་སྤྲོན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་མཆན་དཔེའི་དཔལ་འབར་བ། །སྤེ་མཆན་
 དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཟླ་བར་དོ་ལོངས་སྤྲོད་རྫོགས་པའི་སྤྲུར་བཞེངས་ནས། །ཟླ་སྤྲུམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་
 འཛོན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །ཟླ་གཡའ་ཏེ་ལོངས་སྤྲོད་རྫོགས་པའི་སྤྲུམ་འོན་དུ་བྱེད་མ་ཏུས་པར་

[illegible]

འདེབས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་སྐུ་ཐབས་ཆོག་ཅིང་། རོན་བློན་བཞིན་པས་ཉམས་སུ་སྒྲུབས་ན་འཆི་ཁའི་གདམས་པའི་རྒྱལ་པོར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྐུ་ཐབས་སྟེ་གོ་སྟོན། །

སྐུ་ཐབས་ལ། བར་དོ་འབྲུལ་བའི་སྒྲུབ་པ་འབར་བའི་མེས། །རབ་གདུང་ལུས་ཅན་ཀྱུ་ཉི་
སྟེང་ཆལ་དུ། །བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་ཟེར་གྱིས་འདོད་འཇོ་བའི། །མན་ངག་རྒྱ་མེས་གཉིས་པ་
གཞན་ཡོད་མིན། །དེ་བྱིར་ཆོག་གི་དངོས་པོ་དྲུངས་པའི་ནང་། །དོན་བཟང་སྟེག་མོའི་བཞིན་
གྱི་མཆར་སྐྱུ་ཀྱན། །མ་འདྲེས་འཆར་བཟོད་མཆན་བུའི་ཨད་རྒྱ། །བདག་སྟོ་སོར་མོའི་འབྲུལ་
གྱིས་དེང་འདིར་བསྐྱུན། །འདིར་འབད་དགོ་བ་རྣམས་རྒྱས་གསེར་གྱི་པ་སྟོ་ནི། །གཞན་པན་ཅི་
མེད་གོ་སར་འབྲེང་ཆོགས་བཞད་པའི་ཅེར། །པན་དང་བདེ་བའི་སྐྱུང་ཅིའི་དོག་པ་གསར་པའི་
རོར། །སྐུ་ཐབས་བཟང་བུང་བའི་ཆོགས་རྣམས་དགའ་བས་རོལ་བར་ཤོག། །ཅེས་བར་དོ་འབྲུལ་སྟོ་ལ་གྱི་
གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མཆན་འབྲེལ་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གསོ་རིག་སྐྱུ་བ་བསོད་ནམས་ཐབས་མཁས་
གྱིས་བསྐྱུལ་རོར། ཡ་ལྟུང་དགོ་སྟོང་ལྷ་སེར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་སྟེས། མདོ་སྐྱུང་
ཅེ་ཅུའི་འབྲུལ་ཏུ་སྐུ་ཐབས་ཡི་གེ་པ་ནི་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་པོ། །

སྐུ་ཐབས་དང་སྐུ་ཐབས་མཛད་མགོན་པོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞི་
བའི་དབྱེངས་ལས་འབྲུགས་པ་མི་མངའ་ཡང་། །གདུག་པ་འདུལ་བྱིར་བྱག་པོའི་སྐུ་ཐབས་
ལ། །མ་རྒྱ་ཀླ་ལའི་ཞབས་ལ་གུས་བརྟུང་ནས། །སྐུ་ཐབས་དོན་འབྲེལ་ཉུང་གསལ་ཚུལ་དུ་
བཟོད། །

དེ་ལ་འདིར་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ལྷ་སྐྱུ་དོ་རྗེ་འཆར་ངག་དབང་སྟོ་
བཟང་ཆོས་ལྷན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པའི་སྐུ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ཉུང་
ཟད་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་གྱིས་ཐབས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ལམ་བཟང་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལམ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་། མཐུན་

རྒྱུན་མཐའ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱེད་མ་དྲག་ཅུལ་ཅན་རེ་བསྟེན་དགོས་ལ། དེ་
ལས་གཞན་དུ་ན་མདོ་སྟུང་པ་ལས། རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་དགོན་ལ་རྟག་དུ་འཆེ་བ་མང། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་བསམ་དགོས་སོ། །ཆོས་སྦྱོང་བའི་བསྐྱེད་མ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་བསྟེན་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་དགོས་པ་སྟན་ཆེགས་
འབྱུང་པ་ལས་ཕྱགས་སུ་པན་པ་ཆུང་སྟེ། རྒྱལ་སྐས་ཐོགས་མེད་པའི་ཞལ་ནས། རང་ཉིད་འཁོར་
བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཡིས་སུ་ཞིག་སྦྱོབ་པར་རུས། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱེད་མ་ལ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྐབས་སུ་
བབས་པ་ནི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲག་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་འཕགས་མཆོག་སྟུན་རས་གཟིགས་དྲག་
པོའི་སྦྱེའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མ་མི་ཏི་བའི་ཞལ་ནས། ཡིད་བཞིན་གྱི་མགོན་པོ་ཞེས་
ཀྱང་བྱ། ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནག་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མགོན་པོ་ཤིང་ཕྱང་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཡེ་ཤེས་
གྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། འདིས་དང་པོ་བར་དོའི་འཇིགས་པ་ལས་སྦྱོབ། ལྟ་འདྲེ་
མི་གསུམ་དབང་དུ་བསྟུང། མི་རྣམས་གསུམ་ཕྱགས་ལ་འབྱུང་། དྲག་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཅད་
ནས་བརྒྱག་པར་བྱེད། གཞན་གྱི་བརྒྱུག་པས་མི་ཚུགས་པ། མཆོག་དང་ཕུན་མོང་ཐམས་ཅད་ལོ་
ལྷ་ཅམ་གྱིས་འབྱུང་པ། མཆོག་བསྐྱབས་པས་ཕུན་མོང་ཞར་ལ་འབྱུང་པ། ཕུན་མོང་བསྐྱབས་
པས་མཆོག་ཞར་ལ་འབྱུང་པ། གཅིག་ཡོད་པས་དེ་སྦྱིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་མ་གཞན་
ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པས་པན་ཡོན་ཤིན་དུ་ཆེའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་
ཀྱང་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྦྱོང་དུ་བཞེད་དོ། །ཆོས་སྦྱོང་འདིས་
ཆེ་འདིར་སྦྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ལས་སྦྱོབ་པར་མ་བཟད་སྦྱི་མར་བར་དོའི་འཇིགས་སྐྱག་དང་། འཁོར་
བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་པས་རང་རེའི་སྤྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཕྱགས་གཅིགས་
ཤིན་དུ་ཆེའོ། །

གཞུང་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། ན་མོ་ནི་ཕྱག་འཆལ་བ། ལུ་རུ་ནི་སྤྲ་མ། མ་རྩ་ནི་ཆེན་པོ། ལུ་

ལ་ནི་ནག་པོ། ཡ་ནི་དགོས་ཆེད་དོ། །འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་སོགས་ནི་གོ་སྟོན། །ཐོག་
 མར་གནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་འབྱར་གྱི་སྐྱེ་ཅི་རིགས་དང་། དེའི་མདུན་
 དུ་མཆོད་གཏོར་དམ་ཆས་སྒྱུན་གཟིགས་རྣམས་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ཆོགས་པར་བྱས། སྐབས་སུ་
 འགྲོ་བ་ནི། མདུན་དུ་སྐབས་ཡུལ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བཟབ་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་
 སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ལན་གསུམ་བཅོད་པས་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཀར་བ་
 དང་པོ་གཉིས་ནི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་གོ། །མཐར་
 སྐབས་ཡུལ་རྣམས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅམ་
 གྱིས་སྐབས་སུ་སོང་བས་མི་ཆོག་གི་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལ་སྒྲག་
 པའི་འཛིགས་སྒྲག་དང་། འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྒྱས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་
 པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །མགོན་པོ་འདི་
 བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་རང་ཉིད་ཡི་དམ་གཞན་དུ་བསྐྱེད་ནས་མདུན་དུ་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གཅིག་
 དང་། འདས་པའི་སྤྱི་མ་གོང་མ་རྣམས་འདི་ཉིད་ཡི་དམ་དང་ཆོས་སྦྱོང་གཉིས་ཀར་བཞེད་པས་
 རང་ཉིད་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ནི་བྱི་མ་ལྟར་
 ཡིན་ནོ། །སྤྱི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲགས་བཅོད་པའི་ཆེ་སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བླན་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཤ་རུས་
 གདོས་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་ཉིད་སྦྱོང་པར་སྦྱངས། སྦྱོང་པའི་ངང་ལས་རང་གི་གོ་སར་ཚུལ་ས་
 ཚུ་བྱར་དོལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཕྱི་ཡི་གེ་དབུ་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་མར་ཉི་མས་
 རྫོས་པ་ལྟར་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱེ་བ་ལས་སྤྱི་ཆོགས་བརྒྱ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་
 བསམ། དེའི་དབུས་སུ་སྤར་ལྟར་རྒྱ་བ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐུལ་ཁ་སྐབ་
 པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བར་བསམ། དེའི་སྦྱོང་དུ་སྦྱོང་ཡིག་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་ཆོགས་བདག་དཀར་པོ་
 སྤང་པོ་ཆེའི་གདོང་པ་ཅན། ཕྱག་གཡས་ཐོད་པ་དང་གཡོན་ལ་ཕྱག་འཛིན་པ། སྐྱོ་སྦྱོང་ལྟ་ཆས་
 ཀྱི་གོས་ཀྱི་གཤམ་དང་སྐྱོ་སྦྱོང་ལྟ་ཆས་ཀྱི་དར་གྱི་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ། མགོ་པོ་གཡས་སུ་

བསྟན་ནས་གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེལ་བའི་སྟེང་དུ་རང་གི་རྒྱུ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་མོ་དེ་ཉིད་རྩྱུ་ཕྱོག་
 པོའི་རྣམ་པར་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེས་པ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རང་ཉིད་སྤྱར་མཛད་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྤྱི་མདོག་མཐེང་ནག་ཡི་རྩ་ནི་ལའི་སྤྱན་པོ་ལ་སྤྱན་པ་བྱེ་བས་བྱུགས་པ་སྟར་
 གནག་པ། ཞལ་གཅིག་བྱུག་དུག་པ། ཉི་ཟླ་འབར་བའི་སྤྱན་གསུམ་དང་སྤྱན་པ་བྱུག་དུག་གི་
 གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་དོ་རྩེ་གི་གྲུག། གཉིས་པ་ན་ཐོད་བའི་སྟེང་བ། གསུམ་པ་ན་ཅང་ཉེའུ་འཁོལ་
 བ། གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་ན་དག་བགེགས་ཀྱི་ཁྲག་གིས་གང་བའི་ཐོད་པ། གཉིས་པ་ན་དོ་རྩེ་ཅེ་
 གསུམ། གསུམ་པ་ན་དོ་རྩེ་ཞགས་པ་བསྐྱམས་པ། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལའི་དབུ་རྒྱན་དང་། ཁྲག་
 འཛག་པའི་མགོ་པོ་རྫོན་པ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། མི་རུས་ཀྱི་རྒྱན་དང་ཡན་ལག་སྤྱི་ཆོགས་
 རྣམས་སྤྱལ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དབུ་ལ་བར་མཁའ་འགྲོ་མ་དབང་དུ་སྤྱད་པའི་སིན་རྩུ་རའི་
 ཐིག་ལེས་བྱུགས་པ། སྤྱི་པོར་མི་བསྐྱོད་པས་རང་ཆས་སུ་རྒྱས་བཏབ་པ། འདི་ལ་རིགས་བདག་
 རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་པོ་ཆེའི་
 བགས་པ་རྫོན་པས་སྟོད་གཡོགས་ཤིང་སྟག་གི་བགས་པ་རྫོན་པའི་ཤམ་ཐབས་བཅིངས་པ། ཁྱོ་
 རྩལ་ལ་གཤིན་རྩེ་ཁྱོས་པ། སྤྱིན་པོ་ཁྱོས་པ། གནོད་སྤྱིན་ཁྱོས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འདི་
 ནི་སྤྱི་མའི་ཁྱོ་རྩལ་ལྟར་ཡིན་གསུང་། ཞབས་གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱུངས་པའི་སྟབས་
 ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དབུང་རབ་དུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ། ཞབས་ཀྱི་བཞུགས་སྟངས་
 གྲིག་གྲིག་ཞབས་བྱས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། བྱམ་ཐེ་མཆོག་སྟེད་ཀྱིས། གྲིག་གྲིག་ཞབས་ཀྱིས་བགེགས་
 ཆེན་ཐལ་བར་རྫོག་། ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་དང་། རྩེ་བཅུན་རྒྱ་ར་ན་ཐས་བཞེངས་པའི་རྟག་
 བརྟན་སྤྱན་ཆོགས་སྤིང་གི་མགོན་ཁང་དུ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྱུགས་དམ་གྱི་རྟེན་མགོན་པོའི་
 བྲིས་སྤྱི་ལ་ཡང་གྲིག་གྲིག་ཞབས་བྱས་འདུག་པས་སོ། །གཡོན་དུ་སྤྱོ་མོ་རེ་མ་ཉི་དང་། མདུན་དུ་
 གནོད་སྤྱིན་སྟེ་ཉ་སྤྱལ། གཡས་སུ་རྩི་ན་མི་ཉ། རྒྱལ་དུ་འགྲི་རྩ་ལ། ལྷ་མོའི་གཡོན་དུ་བདུད་
 མགོན་ཉག་ཤད་ནག་པོ་རྣམས་སྤྱབ་ཐབས་སྟར་གསལ་གདབ། མཐའ་སྒྲོར་དུ་དཔལ་མགོན་

བདུན་ཅུ་དང་། དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་པ་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། གཙུག་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བོར་
 ཡོད་པར་ཤོ། མཁྱིལ་པར་ལྷན་པར་ཤོ། ཐུགས་ཀར་རྩི་སྤྱོད་པོས་མཚན་པར་གྱུར་པར་བསམ།
 ཞེས་རང་ཉིད་མགོན་པོ་དམ་ཅན་པར་བསྐྱེད། ཐུགས་ཀར་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཤར་སྒྲོ་
 བསེལ་བ་ཆལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་ཤིང་ཅན་དན་གྱི་སྤྱོད་པོ་རྒྱ་གཅིག་པའི་དུང་ནས་མགོན་པོ་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་རྒྱ་མ་རུ་དང་རིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་སྒྲ་འབྲོལ་བཞིན་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྤྱོད་དངས།
 རྩི་ཞེས་བརྗོད་པས་དམ་ཅན་པའི་སྤྱི་བོར་བྱོན། རྩི་ཞེས་བརྗོད་པས་དམ་ཅན་པ་ལ་བྲིམ། སྤྱི་
 ཞེས་བརྗོད་པས་དམ་ཅན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས། རྩི་ཞེས་བརྗོད་པས་
 དབྱེས་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་བསྐྱོམ། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་སྤྱོད་ཏེ་རང་ཉིད་
 ལ་མཚོད་པར་བསམ་ལ། ཡོད་པའི་སྤྱི་མ་རྒྱ་ལ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ལ་རྩི་སྤྱོད་པོས་ཀྱིས་མཚོད། རང་
 མཚོད་ཀྱང་ལུལ། བསྐྱོད་པའི་དོན་ནི། གང་གི་ཐུགས་ཐག་མེད་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
 ཆོས་དབྱེད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་གཉིས་སྤྱང་གང་གིས་ཀྱང་བར་མ་ཚོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་
 བཞིན་རོ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པ་སྟེ་གཡོ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་
 མེད་ཀྱང་། མ་རུངས་པའི་བདུད་དང་གཤིན་རྗེ་དང་སྤྱི་པོ་དང་ལོག་འདྲེན་ཀྱན་འདུལ་བའི་བྱིར་
 དུ་ཁྲོས་པའི་སྤྱོད་པ་ལྷན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་ལ་གཞོན་ཅིང་འཆེ་བའི་རུ་ཏ་སྟེ་དབྱ་
 བགེགས་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འཛོམས་པར་མཛད་པ་མགོན་པོ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་
 གུས་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཆལ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་བགྱེད། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་མདོར་ཉོག་པས་
 བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོག་རིས་དང་མཐུན་པར་དེ་དང་དེ་ངོ་སྟེ་རྣམ་པའི་རྣམ་པ་གསལ་
 འདེབས་པ་དང་། དེས་ཤེས་ཐུགས་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀ་བྱུང་ན་རབ། དེ་མ་བྱུང་ན་ཡང་དེས་
 ཤེས་བསྐྱེད་པ་གཡེར་ཆེད། །ལྷ་སྤྱོད་ཡང་ལྷེར་བཟོ་ལྷ་བྱ་གཤོས་བཅས་མ་ཡིན་པ། བྲིས་པ་ལྷ་བྱ་
 ཅེས་ཅེས་པོ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་མཁའི་འཇམ་ཚེན་ལྷ་བྱ་དྲུང་ཤིང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་
 བསྐྱོམ་དགོས། རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་དུ་རྩི་ཡིག་མཐིང་ནག་གྱེན་

འབྲེང་ངམ་ཉལ་སྐྱབས་ཀྱི་མཐར་གཤམ་ནས་འབྲུང་བའི་བཟླས་བྱའི་སྐྱགས་ཀྱིས་གཡས་བསྐྱོར་
 དུ་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་བསྐྱལ་བའི་མེ་ལྷ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། དམ་བའི་ཚས་སྐྱབ་བ་
 ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་སྒྲོ་མེ་ལ་བསྐྱེག་པ་བཞིན་དུ་གཞོབ་བྱལ་དུ་
 བསྐྱེག་ཏེ་ཆར་བཅད། ཡང་ན་རང་ཉིད་མགོན་པོར་གསལ་བ་ཁྱོས་འབྱུགས་རྣམས་པས་ཞབས་
 ས་ལ་རྟེན། ཞལ་ནས་རྩྱ་རྩྱ་པར་པར་ཀྱི་སྐྱ་འབྱུག་ལྟར་སྒྲོགས། རྩ་མ་རུ་བྱ་ཏུ་འཁྱོལ་ཞིང་
 འཁོར་རྣམས་ལ་སྐྱན་རྩིག་རྩིག་གཟིགས་པས། འཁོར་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་ཁྱོས་འབྱུགས་
 ཉེ་རང་རང་དང་འབྲེང་བའི་སྐྱལ་བ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོགས་བཅུར་སོང་བས།
 བདག་ཅག་དཔོན་སྒྲོབ་སོགས་ཀྱི་ཚས་བསྐྱབ་པའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་པར་
 བསམ། ཡང་སྐྱབས་འགར་རང་གི་བྱགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྐྱ་ལ་མཆོད་པའི་
 ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས། སངས་རྒྱས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་བས་བྱགས་
 ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་མཉེས་ཏེ། དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལས་རྒྱས་མཐུ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ཀྱི་རྣམ་
 པར་བསྐྱས་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་པར་བསམ་ནས་བཟླས་པ་བྱ། སྤྱིང་པོའི་སྐྱགས་དོན་ནི།
 ཨོྫེ་ནི་མཆོག་དང་ནོར་སྤྱོད་བ་སོགས་ལ་འབྱུག། བཟླ་ནི་རྩྱ་རྩྱ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ། །མ་རྩྱ་ནི་ཆེན་
 པོ། ཀླུ་ལ་ནི་དུས་སམ་ནག་པོ། །ཁྲོའི་བྱ་པོ་སྤྱོད་པ་གསུམ་མམ་ས་གསུམ་གཡོ་ཞིང་
 འགྲུལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཁྲེ་ཏའི་ཞིང་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཀྱི་ཞིང་གི་ཞེས་པའོ། བེལྱུན་ནི་བགོགས་
 དང་། བེ་ན་ལ་ཀ་ནི་ལོག་འདྲེན་ནོ། །རྩྱ་རྩྱ་ནི་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པའོ། །པར་པར་ནི་གསོད་པའམ་
 འཛོམས་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱ་རྩྱ་ནི་གཞི་རྩྱགས་ཞེས་པའོ། །དོན་འགྱུར་བྱས་ན། ས་གསུམ་ཀྱི་
 ཞིང་གི་བགོགས་རྣམས་འདུལ་ཞིང་བྱན་དུ་འཁོལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། ཅ་སྐྱགས་ཀྱི་
 དོན་ནི། ཨོྫེ་ནི་སྤྱ་མ་དང་འབྲེང་། སྤྱི་ནི་དཔལ། མ་རྩྱ་ནི་ཆེན་པོ། ཀླུ་ལ་ནི་ནག་པོ། ཤ་ས་ན་ནི་
 བསྐྱན་པའོ། ལྷ་པ་ཏ་རི་ཁི་ནི་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའོ། །ཞེ་ཁ་ནི་འདིའོ། །ཞལ་བཞུ་ནི་བྱི་མའི་དང་།
 མ་ཀ་ལོ་ནི་དུས་སུ་ཞེས་པའོ། །ཞལ་ཡི་ནི་འདི་དང་ཞེ་དེ་ནི་འདི་ཞེས་པའོ། །རྩྱ་ཏལ་ནི་དགོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེས་པའོ། །ཨ་བ་ཀ་རྩི་མི་གོང་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཞེས་པའོ། །ཡ་ཏི་མི་
གཡ་ཏི་མི་ཞེས་པའོ། །ལ་ཏི་རྩི་མི་དམ་བཅས་པའོ། །སྤ་ར་སི་ཏ་དེ་མཉམ་པར་གྱིས་ལ་ཞེས་
པའོ། །ཨི་དེ་དུ་ཉི་མི་གདུག་པ་ཅན་འདི་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཁ་མི་ཐོ་ཐོ། །ལ་ཏི་ལ་ཏི་མི་ཐ་རུ་ཆུག་ཐ་
རུ་ཆུག། །སྤ་ར་སྤ་ར་མི་སོད་སོད། །གྲི་རྩ་གྲི་རྩ་མི་ལུངས་ལུངས། །བརྩ་བརྩ་མི་ཆིངས་ཆིངས། །ཏ་ན་
ཏ་ན་མི་སྦྱོན་སྦྱོན། །ད་ཏ་ད་ཏ་མི་སྒྲིག་སྒྲིག། །པ་ཅ་པ་ཅ་མི་ཆོས་ཆོས། །དེ་ན་མེ་ཀེ་ན་སྤ་ར་ཡ་
མི་ཏི་མ་གཅིག་གིས་གསལ་པར་མཛོད། །རྩྱ་རྩྱ་པར་པར་མི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་
སྤགས་དོན་དམ་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་སྤགས་གཉིས་པོ་ཅི་འབྲུག་བཟླ། །མཐར་སྦྱི་བོའི་རིགས་
བདག་གི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཁ་དོག་
དཀར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཀར་པོ་བབས། །སྦྱི་བོ་ནས་ཁྱེད་ལ། །ལུས་ཀྱི་ནང་
ཐམས་ཅད་གང་། །ཆོ་ག་དང་སྤགས་ཆད་ལྟག་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་སྤྱིར་དེད་ནས་བཀྱས་པས་ལུས་ཤེལ་གོང་ལྟར་དག་པར་གྱུར་
པར་བསམ་ལ་ཡིག་བརྒྱ་བཟླ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་སོགས་ཀྱིས་དགེ་བ་བསྟོ། །གཏོར་མ་འབྲུལ་
བར་འདོད་ན། །གཏོར་མ་དང་མཆོད་པ་ལེགས་པར་བཤམས། །ཨོ་ཨུཾ་ཧི་ཧྲུཿ་ཏ་ཀྱི་ཏ་རྩྱ་གིས་
བསངས། །ཨོ་ཧྲུཿ་ཏ་སོགས་ཀྱིས་སྤངས། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །སྟོང་པའི་ངང་ལས་ནང་མཆོད་
ཀྱི་གོ་སར་ཡི་སྟོ་སྟོ་འོད་དུ་ཁྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པོ་གཞུང་དཀྱིལ་ས་
ཅན་བཅད་ཁ་རང་ལ་བསྟན་པ། །དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་པ་
ལུར་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་པ། །དེའི་གྲུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཨུཾ་དམར་པོ་ལས་མི་མགོ་རྩོན་པའི་
སྟེང་གྲུ་གསུམ། །དེའི་དབུས་སུ་ཨུཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་པ་ཡངས་ཤིང་
རྒྱ་ཆེ་བ། །དེའི་ནང་གི་ཤར་དུ་རྩྱ་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་དུ་ཁྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བ་ལང་གི་ཤ། །སྟོར་
ཨོ་སེར་པོ་ལས་བྱེད་ཤ། །རུབ་ཏུ་རྩྱོ་དམར་པོ་ལས་སྤང་པོ་ཆེའི་ཤ། །བྱང་དུ་ཁྱི་ལྟར་གྲུ་ལས་རྩེ་
ཤ། །དབུས་སུ་རྩྱ་སྟོན་པོ་ལས་མེའི་ཤ་སྟེ་ཤ། །ཤར་སྟོར་ལོ་དཀར་པོ་ལས་དི་ཆེན། །སྟོ་རུབ་

ཏུ་མི་སྟོན་པོ་ལས་རྟུ། ལུ་བ་བྱང་དུ་བྱི་དམར་པོ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ། བྱང་ཤར་དུ་ཉི་
 ལྷང་གྲུ་ལས་རྟུ་མར། དབུས་སུ་བྱི་སྟོན་པོ་ལས་རྩི་ཆུ་སྟེ་བདུད་ཅི་ལ། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ནམ་
 མཁའ་ལ་ཨོ་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨ་དཀར་པོ་ལས་བྱང་བའི་རྩེ་བའི་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱི་ཡིག་ལས་རྩོ་རྩེ་ཅི་ལ་བ་དཀར་པོ་སྟེ་བ་ལ་རྩྱི་ཡིག་གིས་མཆོན་བ། རྩྱི་ཡིག་
 ལས་འོད་ཟེར་འོག་དུ་འཕྲོས་པ་རྩུང་ལ་པོག་བས་ལྟག་བར་གཡོས་ཤིང་མེ་སྤར། དེའི་འོད་གྱིས་
 སྟོང་བའི་ནང་གི་ཤ་ལྟ་བདུད་ཅི་ལྟ་ནམས་ལུས་ལུས་ཁྱེད་ཁོལ་བའི་རྩུངས་པ་གྲེན་དུ་བསྐྱོད་
 བ་ཨོ་དང་རྩྱི་ལ་པོག། ཨོ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རྩྱི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་
 འཕྲོས་བས་མི་བསྐྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་བདུད་ཅི་བཀྲག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་སྟེང་གི་རྩོ་རྩེ་རྩེ་བ་ཨོ་ཡིག་དང་བཅས་པ་སྟོང་བའི་
 ནང་དུ་ལྷང་བས་རྩས་ནམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ་དེ་མ་མེད་པའམ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཨོ་ཡུལ་རྩྱི་ལན་གསུམ་བཅོད། ལན་དང་པོ་བཅོད་པའི་ཆེ་
 རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལུས་གྱི་སྟོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་
 དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་ནམ་བར་བ་སྤྲི་བྱ་ག་ནས་བྱང་སྟེ་བདུད་ཅི་ལ་ཐེམ། ལན་གཉིས་པ་
 བཅོད་པའི་ཆེ་དག་གི་སྟོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ལན་གསུམ་པ་བཅོད་
 པའི་ཆེ་ཡིད་གྱི་སྟོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤར་ལྟར་བྱང་ནས་བདུད་ཅི་ལ་ཐེམ་
 བས་དེ་དང་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་བར་བསམ། མཆོད་པ་བསངས་སྤྱངས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་
 པའི་ངང་ལས་མཆོད་པའི་སྟོད་ནམས་གྱི་གོ་སར་ཡུལ་དཀར་པོ་ལས་བྱང་བའི་སྟོང་པ་ཡངས་ཤིང་
 རྒྱ་ཆེ་བ་ནམས་གྱི་ནང་དུ་རྩྱི་སྟོན་པོ་ལས་བྱང་བའི་མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ། མེ་ཉོག། བདུག་
 སྟོས། སྤང་གསལ། དི་ཆབ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ་སྟེ་མཆོད་རྩས་ནམས་ངོ་པོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པ་ལ། ནམ་པ་མཆོད་རྩས་སོ་སོའི་ནམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་མིག་ན་བ་སྤྲ་སྟེ་ལུས་ཡིད་
 དེ་དབང་པོ་བྱུག་གི་སྟོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་

དུ་གྱུར། ཨོ་ཨཱཱྀ་ཨཱཱཱྀ་སོགས་བརྗོད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཞེས་པ་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྐྱོན་དངས་ཏེ་བཞུགས་པར་བསམས་ཏེ་གཏོར་མ་གྲོན་བསྐྱེད། མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སོགས་གྱིས་ལྷགས་བྱིན་རྒྱབས་བྱ། ཨོ་ཤྱི་མ་རྩ་ཀླ་ལ་ཡེ་སོགས་གྱིས་གཏོར་མ་ལུལ། བྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད། མཐུ་སྟོབས་རུས་པ་སོགས་གྱི་དོན་ནི། རྣམ་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་འཛོམས་པའི་མཐུ་དང་། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་སྦྱང་བའི་སྟོབས་དང་། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་བཅས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རུས་པ་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དག་གི་འཕྲིན་ལས་ཕྱོན་སུམ་ཆོགས་པ་མངའ་ཞིང་། དད་པའི་སློ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཅུ་པའི་མོད་ལ་བྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་འདུ་བ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་སྟོལ་བའམ་སྟེར་བར་མཛད་པའི་སྤྱར་མཛད་ཡེ་ཤེས་གྱི་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གྲུས་པས་བསྟོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པའོ། །ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད་དེ། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་སོགས་གྱིས་ནོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ། ལྷ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་ཅི་རུས་འདོན། འདི་ནི་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། བེ་བུམ་ལས། དབང་དང་འབྲལ་བ་ལན་གཅིག་ཐོབ་ན་འཆམས་མེད་པ་བྱས་པ་ཡང་བར་དོར་འཆང་མི་རྒྱ་མི་སྤིད་དོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་ལན་གཅིག་ཐོས་པ་དང་། གསེར་ལ་བྲིས་ནས་བཏགས་ན་ཡང་འཆི་ཁར་མགོན་པོའི་ཞལ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་མདུན་བྱོན་ནས། །བདག་འདྲ་ཤ་སྦ་རི་བ་ལ། །ལན་གསུམ་བར་དུ་གསུངས་ནས་གྱུང་། །བཀའ་རྒྱས་བཏབ་ནས་མཁའ་ལ་གསེགས། །ཨེ་མ་ངོ་མཆར་མཛད་གྱི་ཆོས། །ཆོག་བརྒྱད་དག་ལས་མ་སྟེལ་ཞིག་། ཅེས་གསུངས་སོ། །བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟོལ་ལགས། །སོགས་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། འདིར་ནི་རྟེན་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །སོགས་གྱིས་གཏོར་མ་གྲོན་གྱི་མགོན་པོ་མདུན་གྱི་མགོན་པོའི་སྤྱོ་བརྟན་ལ་བརྟན་བཞུགས་བྱ། ཅེ་བརྒྱད་ལྷ་མ་ཞེས་སོགས་

གྱིས་བཀྲ་ཤིས་བརྗོད། འདི་བསྐྱལ་བ་པོ་ནི་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་བདེ་སྦྱིད་རྒྱས་པོའི་སྤྲུལ་
 བཞི་བ་ཡིན་ལ། མཛད་པ་པོ་ནི་ལྷ་སྐྱོད་རྗེ་འཆང་རག་དབང་སྒོ་བཟང་ཆོས་ལྷན་དཔལ་བཟང་
 པོ་དང་། མཛད་པའི་གནས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་བེ་ཅང་གི་བོད་ཆོས་ལྷ་ཁང་དང་། ཡི་གེ་བ་ནི་
 མདོ་སྦྱང་ཁྱི་ཀའི་ས་ཆར་འབྱུངས་པའི་ཡིག་རིགས་དུ་མ་ལ་སྦྱངས་པའི་རབ་འབྱམས་སྤྱི་བ་སྒོ་
 བཟང་ཉི་མའོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མཐོན་པོའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་དད་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་སྦྱིན་བདག་དམ་པ་ཐེ་
 མེད་པེ་སེའི་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་ཀུན་བཟང་གིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར། ཡབ་ཅུན་བ་དགོན་
 མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་གཡར་ཁྲལ་ཅམ་དུ་སྦྱར་བའོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆེན་པོ།

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤང་། །
ཆེན་གོ་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱིས། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱམས་བའི་སྒྲ་སྟོན་ལྷོ་མེ་བཟང་བས་གངས་
ལྗོངས་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་བའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་
ཉམ་ཉེས་བར་བྱས། རྟོགས་དང་ཕྱོགས་ན་དུལ་ཐུན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོན་འཆེ་བྱ་བྱའི་སྤྱིར་བ་ནི་
ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བཅོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་།
བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་བའི་མེ་རོ་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་བའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་
བྱུང་བའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སྤང་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་བའི་ཁྲོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་
ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤུ་ཀྱེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། ནང་བསྐྱུན་གྱུ་བ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུར་གང་ལའང་སྤར་ཆོག་པའི་
དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཆེན་དུ་ཤུ་ཀྱེའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྲོ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བའོ། །

ཀྱན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་འབྱུང་དཔར་སྐྱོན་ཆེད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཞལ་འདེབས་རེབ་མིག

ཡང་།	ཞལ་འདེབས་འབྱུང་མཁན་གྱི་མཆན།	ཉིན་གྲིང་།
1	སྐུ་འབྱུང་དགེ་བཤེས་སངས་རྒྱུ་རྒྱ་མཆོས།	50000
2	ཆེ་འདས་བཀའ་ཤིས་རྒྱ་བའི་ཆེད་དུ།	5000
3	ཆེ་འདས་བད་མ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	1000
4	ཆེ་འདས་རྒྱ་མ་གྲག་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཆེད་དུ།	15000
5	དགེ་བཤེས་བསྟན་འཕེལ་ནས།	5000
6	ཆེ་འདས་སློབ་བཟང་དོན་འགྲུབ་དང་ཨ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	1000
7	ཆེ་འདས་མ་བསོད་ནམས་གཡང་སྤྱིད་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	200
8	བྱི་ལོ་༡༠༡༤པར་བྱིན་འཛིན་གྱུ་ནས།	1000
9	ཆེ་འདས་མ་སློབ་མའི་ཆེད་དུ།	1200
10	དགེ་བཤེས་ཕུན་ཆོགས་དར་རྒྱས་ནས་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	1000
11	ཆེ་འདས་སྟེན་པ་གསལ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ།	2500
12	ཆེ་འདས་པ་དཔའ་ཉོ་དང་མ་འབྲུག་ཉོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	5000
13	བྱ་བུལ་དགེ་བཤེས་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཆོ་ནས་འབྲེལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	1000
14	ཆེ་འདས་དགེ་སློང་བསམ་པ་ལྟན་འགྲུབ་སོགས་དང་ཆེ་ལྟན་དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	2500
15	དགེ་སློང་འཛིགས་མེད་བཟང་པོ་ནས་ཞལ་འདེབས།	5000
16	དགེ་ལྟན་སློབ་བཟང་ནས་ཞལ་འདེབས།	3000
17	དགེ་སློང་ཆོས་རྒྱ་མཆོ་ནས་ཞལ་འདེབས།	500
18	དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་ནས།	500
19	བསམ་གཏན་ནང་མི་ཆེད།	1000
20	དགེ་བཤེས་རྒྱུད་བདག་ནས་ཆེ་འདས་པ་སྐལ་བཟང་དོ་རྗེ་དང་མ་བརྒྱ་ཆོས་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	2650
21	སྐུ་སྐྱུ་བ་མང་ཐོས་ནས།	1500
22	ཨ་མ་ཀྱན་ལོ་གཙོས་ནང་མིའི་ཆེད།	5000
23	ཉི་མ་ལ་ཡའི་ཆོས་ཆོགས་ནས།	5000

24	མངའ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ནས།	1000
25	ཆེ་འདས་ལ་བ་སྒྲིན་སྒྲིད་དང་ཆེ་ལྷན་དཔལ་འཕྱོར་དོན་འབྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	2070
26	ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཨ་མ་ཅ་རྟའི་ནང་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	7090
27	བྱ་མོ་སྒྲིང་དཀར་མཆོ་ཡི་ཆེད་དུ།	2625
28	བྱ་བྲལ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ནས།	10000
29	ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཀྱན་ཐར་རྒྱལ་གྱི་ཉེ་འབྲེལ་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	1900
30	མ་སྒྲིན་བེག་དང་བྱ་རྩལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	300
31	གཞུང་བཤེས་ཚང་མཁྱེན་རབ་ནས་ཞིང་གཤེགས་ཁུ་བོ་དགེ་སྦྱོང་འཇིགས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཆེད་དུ།	1113
32	ཏར་དགེ་བཤེས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོ་ནས་ཆེ་འདས་པ་ཆོས་སྦྱོང་སྐབས་དང་། ཆེ་ལྷན་ཨ་མ་དགེ་འདུན་སྒྲོལ་མ་ནང་མི་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ།	5000

༡༡། ཀློན་མཁུན་དགོན་མཚོ་ག་འདི་གས་མེད་དབང་པོ་འི་གསུང་འབྲུག་།

དཔར་སྐྱོན་རྒྱ་སྒྲིབ་པ། འབྲས་སྤངས་སློ་མང་གྲ་ཚང་གི་སྐབས་བཅུ་བཞི་བའི་ཕྱག་མཛོད།
སྤྱི་ཕྱབ་འགན་འཛིན། ལྷ་དགེ་བཤེས་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས།
འགན་འཛིན་གཞིན་པ། བྱ་བུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ།

སྒྲིག་ཁྲད་ཏུ་པར་རྩིས་སྒྲིབ་པ། གུང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། གཞུང་དགེ་བཤེས་མཁུན་རབ་རྒྱ་མཚོ།
རྒྱབ་ཤ་རྩས་འགོད་པ། གཞུང་དགེ་བཤེས་མཁུན་རབ་རྒྱ་མཚོ།

པར་རྩིས་ཕྱར་དང་ཁུ་དག་པ།
ཏར་དགེ་བཤེས་རྩེ་བདག་ བྱ་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ། གཞུང་དགེ་བཤེས་མཁུན་རབ་རྒྱ་མཚོ།
ཏར་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ལྷ་ལ། ལྷ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན།

སྒྲིག་ཁྲད་ཏུ་ཡིག་འབྲུག་པ།
གུང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། བྱ་འཕྲིན་ལས། ཏར་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཏར་སྐལ་ལོ། བྱ་བྱང་རྩལ། ཏར་ཤེས་རབ།
འབྲེམས་སྤྱིལ་བ།
ལྷ་བུམས་པ། བྱ་འཇམ་དབྱངས་སློ་གསལ།

དཔར་གཞི། ༢༠༡༩ ལོའི་རྒྱ་ ༩ པར་དཔར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེད།
དཔར་ཐངས། ༢༠༡༩ ལོའི་རྒྱ་ ༩ པར་དཔར་ཐངས་དང་པོ་དཔར།
དཔར་སྐྱོན། འབྲས་སྤངས་བཀའ་ཤིས་སློ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དེབ་ཚད། 175mm x 240mm / དཔར་གྲངས། 001-500
བྲིས་གནས། www.gomanglibrary.com

ལྷ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་མེ་མོ་ཕྱིལ་པོ་ ༦༠༠ འཁོར་བའི་རྗེས་བྲན་དང་མཚན་འབྲལ་ཏུ་ཕྱལ།
དཔར་སྐྱོན་བདག་དབང་། འབྲས་སྤངས་སློ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
Copyright ©2019 Drepung Gomang Library

ཚོགས་པ་དང་མི་སྡེར་སྤྱི་ཡོན་ཡང་བསྐྱར་དཔར་དང་འོ་བསྐྱེད་སྐོག་གསལ་གནང་དགོས་ན། འཁོ་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་
དཔར་སྐྱོན་བདག་དབང་ལ་དགོངས་འཁུལ་ངེས་པར་ཏུ་ཞུ་དགོས།

